

В

ВАГОН (wagon) (кд) – във:

ефект на свързания вагон (в микр.).

ВАЕРЩРАС, К. (Weierstrass, K) (кд) – във:

ъглови икономически условия на Ваерщрас, К., и Ердман, Г.

ВАЛД, А. (Wald, A.) (кд) – във:

тържество на Валд, А.

ВАЛРАС, Л. (Walras, L.) (кд) – във:

Валрас, Леон;

закон на Валрас, Л. (в микр.) (вж. и класически модел на общото микроикономическо пазарно равновесие);

класически модел на Валрас, Л., на общото микроикономическо пазарно равновесие;

равновесие на Валрас, Л. (в микр.).

ВАЛРАС, ЛЕОН (Leon Walras) (1834–1910) – швейцарски икономист, основател и най-крупен представител на *математическата школа в субективната политическа икономия*. Професор е в Лозанския университет от 1870 до 1892 г. Поради това математическата школа се нарича още лозанска. Той е един от най-утвърдените привърженици на прилагането на математическите методи в политическата икономия и в икономическата теория изобщо (вж. *математически методи в икономиката*). Основното му произведение “Елементи на чистата политическа икономия” излиза за първи път през 1874 г. Неговият замисъл да публикува три самостоятелни икономически изследвания – в областта на чистата теория, на приложната икономия и на социалната икономия, се осъществява само частично. Л. Валрас възприема и доразвива идеите на маргинализма. По-важните направления на неговите научни изследвания са теорията за *общото икономическо равновесие* (има се предвид общото пазарно равновесие) и теориите за размяната, капитализацията и производството (вж. *пазарно равновесие* и *класическо пазарно равновесие*).

В своята теория за производството Л. Валрас конструира система от математически уравнения на *общото икономическо равновесие*, в което търсенето и предлагането на потребителските блага се балансират с търсенето и пред-

лагането на производителните услуги (вж. *класически модел на Л. Валрас на общото микроикономическо пазарно равновесие*). В изследванията му се съдържат изходни моменти на теорията за междуотрасловите връзки, която в средата на XX-ия век е развита в нейната модерна форма от Василий Леонтиев (вж. *междуетраслова система на В. Леонтиев*). Смята, че системата от доказателства на чистата *политическа икономия* има за свой източник *размяната* и предполага два вида условия за съществуването на *икономическото равновесие*: всеки участник в дадена сделка трябва да получава максимална полезност и агрегатното търсене на определения вид стока да е равно на нейното агрегатното предлагане.

Л. Валрас е един от откривателите на понятието за пределната полезност (вж. *пределна икономическа полезност*), което интерпретира предимно математически и същностно го отъждествява с понятието за редкостта. Затова той определя пределната полезност като намаляваща се функция на потребяваното количество благо, която е правопрпорционална на неговата цена. Той свързва пределната полезност с теорията за търсенето и предлагането, като смята, че пределните полезности са правопрпорционални на интензивностите на потребностите и обратнопрпорционални на количествата на разменящите се блага. Пределната полезност се достига, когато последните единици от изразходваните блага (при отчитане на дохода и на предпочитанията към различните продукти) носят на потребителя еднакво удовлетворение. Именно това е *точката на икономическото равновесие*, при която съвкупната полезност се максимизира.

По-важни произведения на Л. Валрас са: “Елементи на чистата политическа икономия или теория на социалното богатство. Първа и втора част” (*Walras, L. Elements d'economie politique pure ou theorie de la richesse sociale. pt. 1–2, 1874–1877*) [Заглавието е популярно само като “Елементи на чистата политическа икономия”, чието второ издание е през 1889 г., трето – през 1896 г., четвърто – през 1900 г. и пето – през 1926 г.]; “Математическа теория на социалното богатство” (*Walras, L. Theore mathematique de la richesse sociale. Lausanne, 1883*); “Теория на парите” (*Walras, L. Theorie de la monnaie. Paris, 1886*); “Изследвания върху социалната икономия или теория на разпределението на социалното богатство” (*Walras, L. Etudes d'economie sociale, ou theorie de la repartition de la richesse sociale. Lausanne – Paris, 1896*); “Изследвания върху приложната политическа икономия или теория на аграрното производство” (*Walras, L. Etudes d'economie politique applique, ou theorie de la production agricole. Lausanne, 1898*); “Политическа икономия и право” (*Walras, L.*

L'Economie politique et la justice); “Курс по позитивна философия” (*Walras, L. Cours de philosophie positive*). [Вж. също: *Блюмин, И. Г.* Критика буржоазной политической экономии. Том I. Издательство АН СССР, М., 1962, гл.6; *Селигмен, Б.* Основные течения современной экономической мысли. Издательство “Прогресс”, М., 1968, гл. 4; *Миркович, К., Лулански, П., Ракарова, С.* Речник-справочник по моделиране на икономическите процеси. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, С., 1984; *Миркович, К.* Микроикономика. Издателство “Тракия-М”, С., 2003].

ВАЛУТА (currency) (в межд.) – парична единица, респ. маса от парични единици на дадена страна. По-широко – официално приемани от дадена страна средства за разплащане.

ВАЛУТА (currency value) (**кд**) – във:

- валута (в межд.);*
- външна стойност на валутата (в межд.) (същото като косвен валутен курс (в межд.) и като непряк валутен курс (в межд.);*
- външно обезценяване на местната валута (в межд.);*
- външно поскъпване на местната валута (в межд.);*
- вътрешно дезинфлационно поскъпване на местната валута (в межд.);*
- вътрешно инфлационно обезценяване на местната валута (в межд.);*
- вътрешно лихвено обезценяване на местната валута (в межд.);*
- вътрешно лихвено поскъпване на местната валута (в межд.);*
- зелена валута (в межд.) (вж. Европейска икономическа общност - ЕИО (в межд.);*
- местна валута (в межд.);*
- надценена валута (в межд.);*
- обезценяване на валутата (в межд.);*
- пазар на чуждестранна валута (в межд.) (същото като валутен пазар (в межд.);*
- паралелна валута (в межд.);*
- подценена валута (в межд.);*
- поскъпване на валутата (в межд.);*
- предлагане на валута (в межд.);*
- продуктовонадценена валута (в межд.);*
- продуктовонадценена валута в дълъг срок (в межд.);*
- продуктовонадценена валута в кратък срок (в межд.);*

продуктовоподценена валута (в межд.);
продуктовоподценена валута в дълъг срок (в межд.);
продуктовоподценена валута в кратък срок (в межд.);
равновесно количество на валутата (в межд.);
свръхпредлагане на валута (в межд.);
свръхтърсене на валута (в межд.);
сигурна валута (в межд.) (същото като силна валута (в межд.));
силна валута (strong currency) (в межд.);
силна валута (в межд.);
слаба валута (в межд.);
слаба валута (в межд.);
твърде рискова валута (в межд.) (същото като слаба валута (в межд.));
търсене на валута (в межд.);
финансовонадценена валута (в межд.);
финансовонадценена валута в дълъг срок (в межд.);
финансовонадценена валута в кратък срок (в межд.);
финансовоподценена валута (в межд.);
финансовоподценена валута в дълъг срок (в межд.);
финансовоподценена валута в кратък срок (в межд.);
чуждестранна валута (в межд.).

ВАЛУТЕН АРБИТРАЖ (foreign-exchange arbitrage, arbitrage in foreign exchange market) (в межд.) – покупко-продажба на *валута (в межд.)* с цел да се получи доход от разликата между нейните *валутни курсове (в межд.)* на различни *валутни пазари (в межд.)* (например при различните банкови центрове). Вж. *двустранен валутен арбитраж (в межд.)* и *тристранен валутен арбитраж (в межд.)*.

ВАЛУТЕН АРБИТРАЖ (foreign-exchange arbitrage) (**ки**) – във:

валутен арбитраж (в межд.);
двустранен валутен арбитраж (в межд.);
тристранен валутен арбитраж (в межд.).

ВАЛУТЕН АРБИТРАЖИСТ (foreign-exchange arbitrageur, arbitrageur in the forward exchange market) (в межд.) – икономически агент (респ. *икономическа единица*) [*търговска банка (в макр.)* или *валутен търговец*], извършващ *валутен арбитраж (в межд.)*.

ВАЛУТЕН ЕТАЛОН (foreign-exchange standart) (**ки**) – във:

международна валутна система при валутен еталон (в межд.) (същото като *система на валутния стандарт (в межд.)*).

ВАЛУТЕН КУРС (exchange rate) (в межд.), **разменен курс (в межд.)**, – цена, по която една национална парична единица се разменя (купува или продава) за парични единици на друга националност или за злато, специални права на тираж или екю. Ако не е посочено друго, обичайно е под паричната единица на едната националност да се подразбира *местната валута (в межд.)*, а под паричната единица на другата националност да се подразбира *чуждестранната валута (в межд.)*. Различават се *номинален валутен курс (в межд.)* и *реален валутен курс (в межд.)*. Ако не е посочено друго, под валутен курс обикновено се подразбира номиналният валутен курс (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС (exchange rate) (**ки**) – във:

абсолютно-твърд валутен курс (в межд.) (същото като *абсолютно-фиксиран валутен курс (в межд.)*);

абсолютно-фиксиран валутен курс (в межд.);

валутен курс (в межд.);

валутен курс към ЕКЮ (в межд.);

валутен курс на ЕКЮ (в межд.);

валутен курс при пълзящо привързване (в межд.) (същото като *валутен курс при пълзящо прикрепване (в межд.)*);

валутен курс при пълзящо прикрепване (в межд.);

валутен курс при пълзящо фиксиране (в межд.) (същото като *валутен курс при пълзящо прикрепване (в межд.)*);

валутни курсове на системата на златния стандарт (в межд.);

взаимен валутен курс (в межд.);

външнотърговско-претеглен индекс на валутния курс (в межд.);

гъвкав валутен курс (в межд.) (същото като *плаващ валутен курс (в межд.)*);

двустранен максимален валутен курс (в межд.);

двустранен минимален валутен курс (в межд.);

двустранен централен валутен курс (в межд.);

диверсифицирана система на валутни курсове (в межд.);

експанзионистична нестерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като *експанзионистична нестерилизираща валутна интервенция (в межд.)*);

еластичност на търсенето на вноса към валутния курс (в межд.);

еластичност на търсенето на износа към валутния курс (в межд.);

ефективен валутен курс (в межд.) (същото като *валутнокурсен индекс (в межд.)*);

закачен валутен курс (в межд.);

зелен валутен курс (в межд.) (вж. *Европейска икономическа общност - ЕИО (в межд.)*);

изместен валутен курс (в межд.);

изместен неправилен валутен курс (в межд.);

изместен правилен валутен курс (в межд.);

индекс на валутния курс (в межд.) (същото като *валутнокурсен индекс (в межд.)*);

индекс на ефективния валутен курс (в межд.) (същото като *валутнокурсен индекс (в межд.)*);

истема за пълзящо привързване на валутните курсове (в межд.);

клетка на двустранните валутни курсове (в межд.);

колебаещ се валутен курс (в межд.) (същото като *плаващ валутен курс (в межд.)*);

комплексноравновесен валутен курс (в межд.);

комплексноравновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);

комплексноравновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);

комплексноравновесен номинален валутен курс (в межд.);

концепция за несигурността на валутния курс (в межд.);

косвено котиране на валутния курс (в межд.);

котиране на валутния курс (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс при постоянна реална парична маса и при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – реален валутен курс според продуктовия пазар” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените – реален валутен курс според продуктовия пазар при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален валутен курс при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – реален валутен курс според финансовия пазар” (в межд.);

крива “абсолютно равнище на цените на ценните книги – реален валутен курс според финансовия пазар при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на продуктовия пазар и относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на паричния пазар и относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на продуктовия пазар и при относителен комплексен паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – износ при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – номинален лихвен процент” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – норма на очаквания доход от депозити в чуждестранна валута” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – норма на очаквания доход от продукти в чуждестранна валута” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – очакван темп на инфлацията” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – реален валутен курс според продуктовия пазар при относителен продуктов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – реален валутен курс според финансовия пазар при относителен финансов паритет” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – спекулативно търсене на пари в реално изражение” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – темп на инфлацията” (в межд.);

крива “номинален валутен курс – трансакционно търсене на пари в реално изражение” (в межд.);

крива на предлагането на чуждестранните ценни книги в зависимост от валутния курс (в межд.);

крива на търсенето на чуждестранните ценни книги в зависимост от валутния курс (в межд.);

крос валутен курс (в межд.);

международна система от валутни курсове (в межд.);

мрежа от двустранни валутни курсове (в межд.) (същото като решетка от двустранни валутни курсове (в межд.));

мръсноплаващ валутен курс (в межд.);

мултипликатор на текущия баланс към валутния курс (в межд.) (същото като условие на А. Маршал и А. Лернер (в межд.));

надцененоизместен неправилен валутен курс (в межд.);

надцененоизместен правилен валутен курс (в межд.);

напълноподвижен валутен курс (в межд.) (същото като чистоплаващ валутен курс (в межд.));

неизместен валутен курс (в межд.);

неизместен неправилен валутен курс (в межд.);

неизместен правилен валутен курс (в межд.);

неправилен валутен курс (в межд.);

непряк валутен курс (в межд.) (същото като косвен валутен курс (в межд.));

несигурност на валутния курс (в межд.) (вж. концепция за несигурността на валутния курс (в межд.));

номинален валутен курс (в межд.);

номинален ефективен валутен курс (в межд.) (същото като номинален валутнокурс индекс (в межд.));

оптимален валутен курс (в межд.);

относително-твърд валутен курс (в межд.) (същото като относително-фиксиран валутен курс (в межд.));

относително-твърд валутен курс (в межд.) (същото като относително-фиксиран валутен курс (в межд.));

относително-фиксиран валутен курс (в межд.);

пазарен валутен курс (в межд.);

пазарен валутен курс при системата на златния стандарт (в межд.);

паритетен валутен курс (в межд.) (същото като закачен валутен курс (в межд.));

паричен модел на валутния курс с променливи цени (в межд.);

паричен модел на Дорнбуш, Р., на валутния курс с постоянни цени (в межд.);

-
- паричен модел на Франкел, Дж., на валутния курс с реален лихвен диференциал (в межд.);*
- паричен подход към определителите на валутния курс (в межд.);*
- парична теория за определителите на валутния курс (в межд.);*
- парични модели на валутния курс (в межд.);*
- плаващ валутен курс (в межд.).*
- повече свободноколебаещ се валутен курс (в межд.);*
- подцененоизместен неправилен валутен курс (в межд.);*
- подцененоизместен правилен валутен курс (в межд.);*
- по-малко управляван валутен курс (в межд.);*
- портфейлен подход към определителите на валутния курс (в межд.);*
- портфейлна теория за определителите на валутния курс (в межд.);*
- портфейлни модели на валутния курс (в межд.);*
- права “абсолютно равнище на цените – номинален валутен курс” (в межд.);*
- права “абсолютно равнище на цените на ценните книги – номинален валутен курс” (в межд.);*
- права “износ – реален валутен курс според продуктовия пазар” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – автономно продуктово търсене с включен износ” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – брутен вътрешен продукт при равновесие на продуктовия пазар” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – износ” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – норма на очаквания доход от депозити в местна валута” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – норма на очаквания доход от продукти в местна валута” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – реален валутен курс според продуктовия пазар” (в межд.);*
- права “номинален валутен курс – реален валутен курс според финансовия пазар” (в межд.);*
- права “реален валутен курс според продуктовия пазар – брутен вътрешен продукт” (в межд.);*
- правилен валутен курс (в межд.) (същото като оптимален валутен курс (в межд.));*
- привързан валутен курс (в межд.) (същото като закачен валутен курс (в межд.));*

-
- прикрепен валутен курс (в межд.) (същото като закачен валутен курс (в межд.));*
- продуктовонеравновесен номинален валутен курс (в межд.);*
- продуктоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);*
- продуктоворавновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);*
- продуктоворавновесен номинален валутен курс (в межд.);*
- продуктоворавновесен номинален валутен курс в дълъг срок (в межд.);*
- продуктоворавновесен номинален валутен курс в кратък срок (в межд.);*
- пряк валутен курс (в межд.);*
- пряко котиране на валутния курс (в межд.);*
- пълзящо привързване на валутния курс (в межд.);*
- равновесен валутен курс (в межд.);*
- равновесен номинален валутен курс (в межд.);*
- равновесен пазарен валутен курс (в межд.);*
- реален валутен курс (в межд.);*
- реален валутен курс на чуждестранната парична единица (в межд.);*
- реален валутен курс по отношение на местната парична единица (в межд.);*
- реален валутен курс по отношение на чуждестранната парична единица (в межд.);*
- реален валутен курс според продуктивния пазар (в межд.);*
- реален валутен курс според финансовия пазар (в межд.);*
- реален ефективен валутен курс (в межд.) (същото като реален валутно-курсов индекс (в межд.));*
- регулиран плаващ валутен курс (в межд.) (същото като мръсноплаващ валутен курс (в межд.));*
- режим на привързания валутен курс (в межд.);*
- режим на свободноколебаещия се валутен курс (в межд.);*
- режим на фиксирания валутен курс (в межд.);*
- режим плаващия валутен курс (в межд.);*
- режим управляваноплаващия валутен курс (в межд.);*
- решетка от двустранни валутни курсове (в межд.);*
- свободноколебаещ се валутен курс (в межд.) (същото като чистоплаващ валутен курс (в межд.));*
- свободноплаващ валутен курс (в межд.) (същото като чистоплаващ валутен курс (в межд.));*
- свободноплаващ валутен курс (в межд.);*

система на управлявано плаване на валутните курсове (в межд.);
система на фиксирани валутни курсове (в межд.);
спот валутен курс (в межд.);
среден валутен курс (в межд.);
стерилизация при плаващ валутен курс (в межд.);
стерилизация при фиксиран валутен курс (в межд.);
суапов валутен курс (в межд.);
твърд валутен курс (в межд.) (същото като фиксиран валутен курс (в межд.));
точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.);
точка на комплексното макроикономическо пазарно равновесие в отворена икономика от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.) (същото като същото като точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутен курс (в межд.));
управляваноплаващ валутен курс (в межд.);
фиксиран валутен курс (в межд.);
фиксиран валутен курс на договорна основа (в межд.);
фиксиран валутен курс с широки гарантирани граници (в межд.);
фиксирани, но подлежащи на преразглеждане и приспособяване валутни курсове (в межд.);
финансоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);
финансоворавновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);
финансоворавновесен номинален валутен курс (в межд.);
финансоворавновесен номинален валутен курс в дълъг срок (в межд.);
финансоворавновесен номинален валутен курс в кратък срок (в межд.);
финансоворавновесен номинален валутен курс при относителен финансов паритет (в межд.) (същото като финансоворавновесен номинален валутен курс (в межд.));
форуърд валутен курс (в межд.);
фундаментален равновесен ефективен валутен курс (в межд.);
хибриден валутен курс (в межд.);
централен валутен курс (в межд.);
чистоплаващ валутен курс (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС КЪМ ЕКЮ (exchange rate to ECU) (в межд.) – *централен валутен курс (в межд.) на местната валута (в межд.) спрямо европейската валутна единица - ЕКЮ (в межд.).*

ВАЛУТЕН КУРС НА ДОГОВОРНА ОСНОВА (negotiated exchange rate) (**ки**) – **във:**

фиксиран валутен курс на договорна основа (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС НА ЕКЮ (ECU exchange rates) (в межд.) – *равнище на валутния курс (в межд.) на европейската валутна единица - ЕКЮ (в межд.) спрямо валутата (в межд.) на дадена страна от европейския валутнокурс механизъм (в межд.) в рамките на Европейската валутна система - ЕВС (в межд.).*

ВАЛУТЕН КУРС НА ЧУЖДЕСТРАННАТА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА (exchange rate of foreign currency) (**ки**) – **във:**

реален валутен курс на чуждестранната парична единица (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС ПО ОТНОШЕНИЕ НА МЕСТНАТА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА (exchange rate to domestic currency) (**ки**) – **във:**

реален валутен курс по отношение на местната парична единица (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧУЖДЕСТРАННАТА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА (exchange rate to foreign currency) (**ки**) – **във:**

реален валутен курс по отношение на чуждестранната парична единица (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС ПРИ АБСОЛЮТЕН ПАРИТЕТ (exchange rate in absolute parity) (**ки**) – **във:**

комплексноравновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);

продуктоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.);

финансоворавновесен валутен курс при абсолютен паритет (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС ПРИ ОТНОСИТЕЛЕН ПАРИТЕТ (exchange rate in relative parity) (**ки**) – **във:**

финансоворавновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);

продуктоворавновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.);

комплексноравновесен валутен курс при относителен паритет (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС ПРИ ПЪЛЗЯЩО ПРИВЪРЗВАНЕ (crawling-peg exchange rate) (в межд.) – същото като *валутен курс при пълзящо прикрепване (в межд.)*.

ВАЛУТЕН КУРС ПРИ ПЪЛЗЯЩО ПРИКРЕПВАНЕ (crawling-peg exchange rate) (в межд.), **валутен курс при пълзящо фиксиране (в межд.)**, **валутен курс при пълзящо привързване (в межд.)**, – *валутен курс (в межд.)*, при който предварително е обявен график на изменение на основата, около която се определят границите на колебанията на *валутния курс (в межд.)*. Той е вид *хибриден валутен курс (в межд.)*.

ВАЛУТЕН КУРС ПРИ ПЪЛЗЯЩО ФИКСИРАНЕ (crawling-peg exchange rate) (в межд.) – същото като *валутен курс при пълзящо прикрепване (в межд.)*.

ВАЛУТЕН КУРС ПРИ СИСТЕМАТА НА ЗЛАТНИЯ СТАНДАРТ (exchange rate in gold standart system) (**ки**) – във:

пазарен валутен курс при системата на златния стандарт (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС С ШИРОКИ ГАРАНТИРАНИ ГРАНИЦИ (exchange rate in broad limits) (**ки**) – във: *фиксиран валутен курс с широки гарантирани граници (в межд.)*;

ВАЛУТЕН КУРС СПОРЕД ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР (exchange rate in product market) (**ки**) – във:

реален валутен курс според продуктовия пазар (в межд.).

ВАЛУТЕН КУРС СПОРЕД ФИНАНСОВИЯ ПАЗАР (exchange rate in financial market) (**ки**) – във:

реален валутен курс според финансовия пазар (в межд.).

ВАЛУТЕН ПАЗАР (foreign exchange market) (в межд.), **пазар на чуждестранна валута (в межд.)**, – система от валутнопазарни отношения [множество отношения на покупко-продажба на *валута (в межд.)*] и от институции и икономически агенти (*икономически единици*), между които се осъществяват валутнопазарни отношения.

ВАЛУТЕН ПАЗАР (foreign exchange market ; currency market) (**ки**) – във:

активноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

активноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

банков валутен пазар (в межд.);

валутен пазар (в межд.);

експанзионистична интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като експанзионистична нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

застраховащ се на валутния пазар (в межд.);

интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като валутна интервенция (в межд.));

междубанков валутен пазар (в межд.);

непокрит лихвен паритет при форуърдния валутен пазар (в межд.);

непълна интервенция във валутния пазар (в межд.) (същото като частична интервенция във валутния пазар (в межд.));

неравновесие на валутния пазар (в межд.);

нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

нестерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

операция на валутния пазар (в межд.) (същото като валутна интервенция (в межд.));

опционен валутен пазар (в макр.);

опционен валутен пазар (в межд.);

паралелен валутен пазар (в межд.);

пасивноориентирана нестерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

пасивноориентирана стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.);

покрит лихвен паритет при форуърдния валутен пазар (в межд.);

пълна интервенция във валутния пазар (в межд.);

равновесие на валутния пазар (в межд.);

рестриктивна интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като рестриктивна нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

рестриктивна нестерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като рестриктивна нестерилизираща валутна интервенция (в межд.));

spot валутен пазар (в межд.);

степен на интервениране на валутния пазар (в межд.);

степен на интервениране на валутния пазар (в межд.);
стерилизираща експанзионистична операция на валутния пазар (в межд.)
(същото като стерилизираща експанзионистична валутна интервенция (в межд.));
стерилизираща интервенция на валутния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща валутна интервенция (в межд.));
стерилизираща операция на валутния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща валутна интервенция (в межд.));
стерилизираща рестриктивна операция на валутния пазар (в межд.) (същото като стерилизираща рестриктивна валутна интервенция (в межд.));
суапов валутен пазар (в макр.);
суапов валутен пазар (в межд.);
твърде рисковоизбягващ валутен пазар (в межд.);
търговия на дребно на валутния пазар (в межд.);
търговия на едро на валутния пазар (в межд.);
участници във валутния пазар (в межд.);
участници във форуърдния валутен пазар (в межд.);
форуърден валутен пазар (в межд.);
фючърен валутен пазар (в макр.);
фючърен валутен пазар (в межд.);
частична интервенция във валутния пазар (в межд.).

ВАЛУТЕН ПУЛ (currency pool) (в межд.) – множество от *валути (в межд.)*, *злато и специални права на тираж (в межд.)*, набирани и поддържани от *Международния валутен фонд - МВФ (в межд.)*.

ВАЛУТЕН РЕЗЕРВ (currency reserve) (**ки**) – във:

валутни резерви (в межд.) (същото като официални валутни резерви (в межд.));
официални валутни резерви (в межд.).

ВАЛУТЕН РИСК (exchange-rate risk; currency risk) (в макр.) (същото като **валутнокурсен риск**) – *риск (в макр.)*, обусловен от това, че местните и чуждестранните *ценни книги (в макр.)* са деноминирани в различни *валути (в межд.)*; *агуба на икономическите агенти (респ. на икономическите единици)* от извършването на *валутни сделки (в межд.)*, произтичаща от възможността да не се сбъднат очакванията им за движението на *валутните курсове (в межд.)*. Под-

разделя се на *инфлационен риск (в макр.)* и *валутнокурсен риск (в макр., в межд.)*.

ВАЛУТЕН СПЕКУЛАНТ (foreign-exchange speculator, speculator in forward exchange market) (в межд.) – икономически агент (респ. *икономическа единица*), който очаква да спечели от участието си във *форуърдния валутен пазар* чрез съзнателното поемане на *валутен риск (в межд.)*; икономически агент (респ. икономическа единица), който за своя сметка търгува с *чуждестранна валута (в межд.)* с цел да извлече изгода от колебанията на *валутните курсове (в межд.)* (от валутнокурсните разлики). В икономическата наука няма единство за ролята на валутните спекуланти – дали те дестабилизируют *валутния пазар (в межд.)* или наред с това имат и определено позитивно значение за развитието на *икономиката*. Вж. *разлика между лихвения диференциал и форуърдната премия (в межд.)* и *разлика между лихвения диференциал и форуърдния дисконт (в межд.)*.

ВАЛУТЕН СПЕКУЛАНТ (foreign-exchange speculator) (**ки**) – във:

валутен спекулант (в межд.);

валутен спекулант бик (в межд.);

валутен спекулант мечка (в межд.).

ВАЛУТЕН СПЕКУЛАНТ БИК (foreign-exchange speculator-bull) (в межд.) – *валутен спекулант (в межд.)*, който очаква определена *валута (в межд.)* да поскъпне в бъдеще и затова я купува днес [заема *дълга валутна позиция (в межд.)* по нея] с цел да я продаде по-късно.

ВАЛУТЕН СПЕКУЛАНТ МЕЧКА (foreign-exchange speculator-bear) (в межд.) – *валутен спекулант (в межд.)*, който очаква определена *валута* да поевтинее в бъдеще и затова заема *къса валутна позиция (в межд.)* по нея или *дълга валутна позиция (в межд.)* по противоположната валута.

ВАЛУТЕН СТАНДАРТ (foreign-exchange standart) (**ки**) – във:

система на валутния стандарт (в межд.).

ВАЛУТЕН СУАП (foreign currency swap) (в макр.) (в межд.) – същото като *суапова валутна сделка (в межд.)*.

ВАЛУТЕН СЪЮЗ (monetary union) (**ки**) – във:

икономически и валутен съюз (в межд.).

ВАЛУТЕН ТУНЕЛ (currency tunnel, foreign exchange tunnel) (в межд.) – същото като *змия в тунела (в межд.)*.

ВАЛУТЕН ФЮЧЪР (foreign currency future) (в макр.) (в межд.) – стандартен договор за покупка в бъдеще на определено количество *валута (в макр)* по определен курс на определена дата [вж. *фючърна валутна сделка (в макр.)*].

ВАЛУТНА ЕДИНИЦА (currency unit) (**ки**) – във:
европейска валутна единица - ЕКЮ (в межд.).

ВАЛУТНА ЗМИЯ (currency snake; exchange snake) (в межд.) – специфично название за договореност между група страни техните *местни валути (в межд.)* да плават колективно [вж. *плаване (в межд.)*], като процентните отклонения на курсовете на *валутите (в межд.)* на страните вътре в групата и процентните им отклонения по отношение на валутите на страни, извън групата, се ограничават в определени рамки.

ВАЛУТНА ЗМИЯ (currency snake, snake) (**ки**) – във:
валутна змия (в межд.);
европейска валутна змия (в межд.).

ВАЛУТНА ЗОНА (currency area) (в межд.) – множество от страни, от които се изгражда *паричен съюз (в межд.)*. Благодарение на начина, по който чрез *фиксираните валутни курсове съюз (в межд.) валутите (в межд.)* на страните от валутната зона са обвързани помежду си, те все едно че функционират като една обща валута.

ВАЛУТНА ЗОНА (currency area) (**ки**) – във:
валутна зона (в межд.);
европейска валутна зона (в межд.);
оптимална валутна зона (в межд.);
оптимална европейска валутна зона (в межд.);
теория за оптималната валутна зона (в межд.).

ВАЛУТНА ИНТЕРВЕНЦИЯ (intervention on the exchange market) (в межд.), **операция на валутния пазар (в межд.)**, **интервенция на валутния пазар (в межд.)**, – общо *икономическо понятие за нестерилизиращата валутна интервенция (в межд.)* и *стерилизиращата валутна интервенция (в межд.)* [или, което е същото, за *нестерилизиращата операция на валутния пазар (в межд.)*]

и стерилизиращата операция на валутния пазар (в межд.)] на централната банка (в макр.).

ВАЛУТНА ИНТЕРВЕНЦИЯ (intervention of exchange market) (**ки**) – във:

валутна интервенция (в межд.);

експанзионистична нестерилизираща валутна интервенция (в межд.);

нестерилизираща валутна интервенция (в межд.);

рестриктивна нестерилизираща валутна интервенция (в межд.);

стерилизираща валутна интервенция (в межд.);

стерилизираща експанзионистична валутна интервенция (в межд.);

стерилизираща рестриктивна валутна интервенция (в межд.).

ВАЛУТНА КОНВЕРТИРУЕМОСТ ЗА КАПИТАЛОВИ ОПЕРАЦИИ (currency convertibility for capital account transactions) (в межд.) – положение в *международната икономика (в межд.)*, при което дадена страна допуска без ограничения покупки и продажби на *местни валути (в межд.)* от всички контрагенти в областта на капиталовите трансакции. Смята се, че при определени условия това може да предизвика дестабилизиращи въздействия върху международните валутни отношения.

ВАЛУТНА КОНВЕРТИРУЕМОСТ ЗА ТЕКУЩИ ОПЕРАЦИИ (currency convertibility for current account transactions) (в межд.) – положение в *международната икономика (в межд.)*, при което дадена страна, макар да може да контролира капиталовото движение, е задължена да допуска без ограничения покупки и продажби на *местни валути (в межд.)* от всички контрагенти в областта на текущите трансакции.

ВАЛУТНА КОШНИЦА (foreign exchange basket) (в межд.) – множество от *валутите (в межд.)* на група държави, към които при определени случаи се прикрепва *фиксираният валутен курс (в межд.)* на една държава, или по отношение на които се определя стойността на колективна валута, например на ЕКЮ. Вж. *закачен валутен курс (в межд.)*.

ВАЛУТНА ЛЕНТА НА УЙЛЯМСЪН, ДЖ. (Williamson exchange-rate band) (в межд.) – явление от неговото предложение за *целева зона на Дж. Уйлямсън (в межд.)*. При нея колебанията на *валутния курс (в межд.)* придобиват формата на лента с назъбени или вълнообразни страни. Специфичното тук е, че

официалните власти нямат задължението да търгуват валута, когато валутният курс достигне максималната или минималната граница от валутната лента.

ВАЛУТНА ОПЕРАЦИЯ (foreign exchange operation) (**ки**) – във:

спекулативна валутна операция (в межд.).

ВАЛУТНА ОПЦИЯ (foreign currency option) (в макр.) (в межд.) – стандартен договор за покупка в бъдеще на определено количество *валута (в макр.)* по определен курс на определена дата, като купувачът има правото, но не и задължението да изкупи договорираната валута [вж. *опционна валутна сделка (в макр.)*]. Той може да откаже покупката преди настъпването на доставния срок.

ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ (foreign-exchange position) (**ки**) – във:

дълга валутна позиция (в межд.);

закриване на откритите валутни позиции (в межд.);

къса валутна позиция (в межд.);

открита валутна позиция (в межд.).

ВАЛУТНА ПОЛИТИКА (foreign exchange policy; currency policy) (в межд.) – *макроикономическа политика (в макр.)*, която включва *валутнокурсната политика (в межд.)* и политиката на валутно интервениране [вж. *валутна интервенция (в межд.)*].

ВАЛУТНА СДЕЛКА (exchange transaction) (в межд.) – акт на покупко-продажбата на *валута (в межд.)*. По своята природа тя винаги е международна сделка.

ВАЛУТНА СДЕЛКА (exchange transaction; currency transaction) (**ки**) – във:

валутна сделка (в межд.);

опционна валутна сделка (в макр.);

опционна валутна сделка (в межд.);

суапова валутна сделка (в макр.);

суапова валутна сделка (в межд.);

фючърна валутна сделка (в макр.);

фючърна валутна сделка (в межд.).

ВАЛУТНА СИСТЕМА (monetary system) (**ки**) – във:

валутна система при валутен еталон (в межд.);

валутна система при златен еталон (в межд.).

валутна система при златно-девизен еталон (в межд.);
международна валутна система (в межд.);
национална валутна система (в межд.).

ВАЛУТНА СИСТЕМА ПРИ ВАЛУТЕН ЕТАЛОН (monetary system in presence of foreign-exchange standart) (**ки**) – във:

международна валутна система при валутен еталон (в межд.) (същото като система на валутния стандарт (в межд.)).

ВАЛУТНА СИСТЕМА ПРИ ЗЛАТЕН ЕТАЛОН (monetary system in presence of gold standart) (**ки**) – във:

международна валутна система при златен еталон (в межд.) (същото като система на златния стандарт (в межд.)).

ВАЛУТНА СИСТЕМА ПРИ ЗЛАТНО-ДЕВИЗЕН ЕТАЛОН (monetary system in presence of gold-foreign-exchange standart) (**ки**) – във:

международна валутна система при златно-девизен еталон (в межд.) (същото като система на златно-девизния стандарт (в межд.)).

ВАЛУТНА СПЕКУЛАЦИЯ (foreign exchange speculation) (**ки**) – във:

дестабилизираща валутна спекулация (в межд.) (същото като спекулативна валутна операция (в межд.)).

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ НА СИСТЕМАТА НА ЗЛАТНИЯ СТАНДАРТ (gold-standart exchange rates) (в межд.) – множество от официални *валутни курсове (в межд.)* на страните, включени в *системата на златния стандарт (в межд.)*.

ВАЛУТНИ РЕЗЕРВИ (foreign exchange reserves) (в межд.) – същото като *официални валутни резерви (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ ИНДЕКС (exchange-rate index) (в межд.), **индекс на валутния курс (в межд.)**, **ефективен валутен курс (в межд.)**, **индекс на ефективния валутен курс (в межд.)**, – осреднена оценка на процентно изразения за определено време растеж (положителен или отрицателен) на *валутния курс (в межд.)* [обикновено на местната *валута (в межд.)* при *косвено валуто котиране (в межд.)*] по отношение на множество от други валути.

ВАЛУТНОКУРСОВ ИНДЕКС (exchange rate index) (**ки**) – във:

агрегатен валутнокурсен индекс (в межд.);

валутнокурсен индекс (в межд.);

единичен валутнокурсен индекс (в межд.);

номинален валутнокурсен индекс (в межд.);

реален валутнокурсен индекс (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВ РИСК (exchange-rate risk) (в макр., в межд.) – вид *валутен риск (в макр.)* на финансовите активи, който се свежда до отклоненията на пазарния *валутен курс (в межд.)* от определеното от *паритета на покупателните сили (в межд.)* негово равновесно равнище. Това се отразява върху нормата на очаквания реален доход от чуждестранните *ценни книги (в макр.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ МЕХАНИЗЪМ (exchange-rate mechanism) (**ки**) – във:

европейски валутнокурсен механизъм (в межд.) (същото като *валутнокурсен механизъм на Европейската валутна система (в межд.)*);

валутнокурсен механизъм на европейската валутна система (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВ МЕХАНИЗЪМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ВАЛУТНА СИСТЕМА (exchange-rate mechanism of the European Monetary System) (в межд.), **европейски валутнокурсен механизъм (в межд.)**, – **валутнокурсен механизъм** (exchange-rate mechanism) (в межд.), който включва два основни момента: *решетка от двустранни валутни курсове (в межд.)* и *индивидуални граници на колебание на националните валути по отношение на ЕКЮ* (individual band of national currency fluctuation against the ECU) (в межд.). Вж. *Европейска валутна система - ЕВС (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ МОДЕЛ (exchange-rate model) (**ки**) – във:

дефектен валутнокурсен модел (в межд.) (вж. *концепция за несигурността на валутния курс (в межд.)*).

ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ (exchange-rate regime) (в межд.) – обобщаващо понятие за идентификация на степента на свобода и за формите и механизмите на образуването на *валутния курс (в межд.)*. Най-общо валутнокурсните режими се делят на *административни валутнокурсни режими (в межд.)* и *пазарни валутнокурсни режими (в межд.)*. Валутнокурсните режими се отличават помежду си по степените на непосредственост или на опосредствуваност на въздействието на държавата върху валутния курс и върху *валутния пазар (в*

межд.) изобщо. Сред тях изпъкват най-вече (1) *режимът на фиксираня валутен курс (в межд.)* – при него държавата определя и обявява използването във валутните сделки (в межд.) на *фиксираня валутен курс (в межд.)*, (2) *режимът на свободноколебаещия се валутен курс (в межд.)* – при него държавата определя и обявява използването във валутните сделки (в межд.) на *свободноколебаещия се валутен курс (в межд.)* и (3) *режимът управляваноплаващия валутен курс (в межд.)* – при него държавата определя и обявява използването във валутните сделки (в межд.) на *управляваноплаващия валутен курс (в межд.)*. Вж. също *режим на плаващия валутен курс (в межд.)*, *режим на привързания валутен курс (в межд.)*, *валутнокурсен режим на ограничена подвижност (в межд.)*, *валутнокурсен режим на разширена подвижност (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ (exchange-rate regime) (**ки**) – във:

административен валутнокурсен режим (в межд.);
валутнокурсен режим на зависимо плаване (в межд.);
валутнокурсен режим на независимо плаване (в межд.);
валутнокурсен режим на ограничена подвижност (в межд.);
валутнокурсен режим на разширена подвижност (в межд.);
пазарен валутнокурсен режим (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ НА ЗАВИСИМО ПЛАВАНЕ (dependent-floating exchange-rate regime) (в межд.) – *валутнокурсен режим (в межд.)*, при който държавата периодично изменя основата на *фиксираня валутен курс (в межд.)* по предварително известен график. Разновидност е на *валутнокурсения режим на разширена подвижност (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ НА НЕЗАВИСИМО ПЛАВАНЕ (independent-floating exchange-rate regime) (в межд.) – *валутнокурсен режим (в межд.)*, при който държавата не определя гарантирани параметри на колебанията на *валутния курс валутнокурсен режим (в межд.)*, при който. Разновидност е на *валутнокурсения режим на разширена подвижност (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ НА ОГРАНИЧЕНА ПОДВИЖНОСТ (limited-flexibility exchange-rate regime) (в межд.) – *валутнокурсен режим (в межд.)*, при който се допускат колебания на *валутния курс (в межд.)* около предварително възприета основа, но в относително тесни граници – например до 2,25 процента. Той е вид *хибриден валутен курс (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ РЕЖИМ НА РАЗШИРЕНА ПОДВИЖНОСТ (increase-flexibility exchange-rate regime) (в межд.) – *валутнокурсов режим (в межд.)*, при който се допускат колебания на *валутния курс (в межд.)* около предварително възприета основа, но в относително широки граници. Той е вид *хибриден валутен курс (в межд.)*. Негови разновидности са *валутнокурсовият режим на зависимо плаване (в межд.)* и *валутнокурсовият режим на независимо плаване (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВ СЪЮЗ (exchange-rate union) (в межд.) – договореност страните дълготрайно да поддържат постоянно *фиксиран валутни курсове (в межд.)* между техните парични единици без каквито и да е отклонения от тях. В крайна сметка валутнокурсовият съюз трябва да доведе до въвеждането на *единна парична единица* (single currency) (в межд.). Той е едно от основните изисквания за наличието на *паричен съюз (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВА ЕКСПАНЗИЯ* (exchange-rate expansion) (в межд.) – същото като *експанзионистична валутнокурсова политика (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА (exchange-rate policy) (в межд.) – *макроикономическа политика (в макр.)* в областта на *международната икономика (в межд.)*, която се свежда до **избор на валутнокурсов режим** (exchange-rate regime choosing) и на мерки и лостове за неговото приспособяване и поддържане с определена интензивност и мащаби (поединично или в комбинация), насочени към постигането на *крайните цели на макроикономическата политика (в макр.)*, в т.ч. и на *крайните цели на валутнокурсовата политика (в межд.)* в отделната страна; една от *формите на макроикономическата политика (в макр.)*. Нейни типове са (1) *антинеутралната валутнокурсова политика (в макр.)*, в т.ч. *експанзионистичната валутнокурсова политика (в макр.)* [същото като *валутнокурсова експанзия (в макр.)*] и *рестриктивната валутнокурсова политика (в макр.)* [същото като *валутнокурсова рестрикция (в макр.)*], и (2) *неутралната валутнокурсова политика (в макр.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА (exchange-rate policy) (**ки**) – във:

алотропност на бюджетно-валутнокурсовата политика (в межд.);

алотропност на парично-валутнокурсовата политика (в межд.);

анизотропност на бюджетно-валутнокурсовата политика (в межд.);

анизотропност на парично-валутнокурсовата политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като антинеуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеуталноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеутрална бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеутрална бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеутрална валутнокурсва политика (в межд.);

антинеутрална парично-валутнокурсва политика (в межд.);

антинеутралност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

антинеутралност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

валутнокурсва политика (в межд.);

двустранност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

двустранност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

динамична неориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

-
- динамична неориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- динамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- динамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- единичност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като единичност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));*
- едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като единичност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));*
- еднотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистична бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистична бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистична валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистична парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- експанзионистичнодинамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*

експанзионистичнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичномоментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);
експанзионистичномоментна ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
експанзионистичноориентирана однотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));
експанзионистичноориентирана однотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));
експанзионистичноориентирана однотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като експанзионистичноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));
експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);
експанзионистичност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);
експанзионистичност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
загуба на инструменти на валутнокурсвата политика (в межд.);
изотропност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);
изотропност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);
колебателна двустранност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);
колебателна двустранност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

колебателна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна разходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна сходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

крайни цели на валутнокурсната политика (в макр.);

моментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

моментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонна двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

монотонна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

-
- монотонна едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна сходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонна сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- насоченост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));*
- насоченост на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));*
- неуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- неуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- неуталноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.));

неуталноориентирана еднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.) (същото като неуталноеднотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.));

неутрална бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

неутрална бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутрална валутнокурсва политика (в межд.);

неутрална парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралнодинамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралномоментна ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралноориентирана разнотипна парично-валутнокурсва политика (в межд.);

неутралност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

неутралност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

ориентираност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

ориентираност на парично-валутнокурсвата политика (в межд.);

парично-валутнокурсва политика (в межд.);

парично-валутнокурсва политика (в межд.);

разнотипна бюджетно-валутнокурсва политика (в межд.);

разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсва политика (в межд.);

разнотипна двустранност на бюджетно-валутнокурсвата политика (в межд.);

-
- разнотипна двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипна комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипна комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- разходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна парично-валутнокурсната политика (в межд.);*
- рестриктивна динамична ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);*

рестриктивнодинамична ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивноеднотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивномоментна ориентираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивномоментна ориентираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивноориентирана однотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));

рестриктивноориентирана однотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.));

рестриктивноориентирана однотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като рестриктивноеднотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.));

рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна бюджетно-парично-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивноориентирана разнотипна парично-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

рестриктивност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

сходимост на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

сходимост на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща двустранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща двустранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща едностранност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща едностранност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща еднотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща еднотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща комбинираност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща комбинираност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща разнотипност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.);

сходяща разнотипност на парично-валутнокурсната политика (в межд.);

хетерогенност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като колебателност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));

хетерогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като колебателност на парично-валутнокурсната политика (в межд.));

хомогенност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като монотонност на бюджетно-валутнокурсната политика (в межд.));

хомогенност на парично-валутнокурсната политика (в межд.) (същото като монотонност на парично-валутнокурсната политика (в межд.)).

ВАЛУТНОКУРСОВА РЕСТРИКЦИЯ* (exchange-rate restriction) (в межд.) – същото като *рестриктивна валутнокурсната политика (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВА СИСТЕМА (exchange-rate system) (в межд.) – общо понятие за *национална валутнокурсната система (в межд.)* и *международна валутнокурсната система (в межд.)*.

ВАЛУТНОКУРСОВА СИСТЕМА (exchange-rate system) (**ки**) – във:

валутнокурсната система (в межд.);

международна валутнокурсната система (в межд.);

национална валутнокурсната система (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВА СТАБИЛНОСТ (exchange-rate stability) (в межд.) – състояние на *международната валутна система (в межд.)*, при което движе-

нията на *валутните курсове* не са от естество да застрашат международния икономически ред, международната финансова система и националните икономики.

ВАЛУТНОКУРСОВИ ОЧАКВАНИЯ (exchange-rate expectations) (в межд.) – очаквания на икономическите агенти (респ. на *икономическите единици*) (вж. *икономическо очакване*) за бъдещото значение на *икономическата величина*, характеризираща по специфичен начин *номиналния валутен курс* (в межд.) на чуждестранната парична единица [на *чуждестранната валута* (в межд.)]. Разграничават се *статични валутнокурсони очаквания* (в межд.) и *нестатични валутнокурсони очаквания* (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВО ИЗМЕСТВАНЕ (exchange-rate misalignment) (в межд.) – значително задържащо се отклонение на *валутния курс* (в межд.) от паритетната му стойност [от неговия *паритет на покупателните сили* (в межд.)], породено от *ефекта на валутнокурсоното надхвърляне* (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВО КОЛЕБАНИЕ (exchange-rate fluctuation) (в межд.) – движения на *валутния курс* (в межд.), породени от измененията в съотношението между силите на *валутния пазар* (в межд.), в т.ч. под въздействието на *валутнопазарната конкуренция* (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВО НАДХВЪРЛЯНЕ (exchange-rate overshooting) (в межд.) – същото като *ефект на валутнокурсоното надхвърляне* (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВО НАДХВЪРЛЯНЕ (exchange-rate overshooting) (**ки**) – във:

валутнокурсоното надхвърляне (в межд.) (същото като *ефект на валутнокурсоното надхвърляне* (в межд.));

ефект на валутнокурсоното надхвърляне (в межд.);

ефект на Дорнбуш, Р., на валутнокурсоното надхвърляне (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВО ОЧАКВАНЕ (exchange-rate expectation) (**ки**) – във:

абсолютни статични валутнокурсони очаквания (в межд.);

адаптивни валутнокурсони очаквания (в межд.);

валутнокурсони очаквания (в межд.);

екстраполационни валутнокурсони очаквания (в межд.);

нестатични валутнокурсони очаквания (в межд.);

нулеви относителни статични валутнокурсони очаквания (в межд.);

относителни статични валутнокурсони очаквания (в межд.);
перфектни валутнокурсони очаквания (в межд.);
рационални валутнокурсони очаквания (в межд.);
регресионни валутнокурсони очаквания (в межд.);
статични валутнокурсони очаквания (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВО РАВЕНСТВО (exchange-rate equation) (**ки**) – във:
редуцирано валутнокурсони равенство (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА* (exchange-rate-one-sided macroeconomic policy) (в межд.) (*) – *валутнокурсони политика (в межд.), която се осъществява при отсъствие на други макроикономически политики (в макр.) [при отсъствие на бюджетна политика (в макр.) и на парична политика (в макр.)]. Тя е една от формите на едностранната макроикономическа политика (в межд.). Нейни типове са (1) антинеутралната валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.), в т.ч. експанзионистичната валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.) и рестриктивната валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.), и (2) неутралната валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.).*

ВАЛУТНОКУРСОВОЕДНОСТРАННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА (exchange-rate-one-sided macroeconomic policy) (**ки**) – във:

антинеутрална валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.);
валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.);
експанзионистична валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.);
неутрална валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.);
рестриктивна валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.).

ВАЛУТНОКУРСОВОЕДНОСТРАННА ПОЛИТИКА (exchange-rate-one-sided policy) (**ки**) – във:

антинеутрална валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.);
валутнокурсони едностранна макроикономическа политика (в межд.);

експанзионистична валутнокурсоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

неутрална валутнокурсоедностранна макроикономическа политика (в межд.);

рестриктивна валутнокурсоедностранна макроикономическа политика (в межд.).

ВАЛУТНОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ (foreign-exchange market competition) (в межд.) – функциониращ чрез действията на купувачите и продавачите на валута (в межд.) механизъм на валутния пазар (в межд.), който (механизъм) го довежда към състояние на валутнопазарно равновесие (в межд.). Вж. *пазарно равновесие (в икон.), пазарна конкуренция (в икон.), точка на валутнопазарното равновесие (в межд.).*

ВАЛУТНОПАЗАРНО НЕРАВНОВЕСИЕ (foreign exchange market disequilibrium) (в межд.) – положение в макроикономическата система, при което пазарният валутен курс (в межд.) се отклонява от равновесното си значение [от равновесния валутен курс (в межд.)]. Израз е на диспаритета на покупателните сили (в межд.).

ВАЛУТНОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (foreign-exchange market equilibrium) (в межд.) – същото като *равновесие на валутния пазар (в межд.).*

ВАЛУТНОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (foregn-exchange market equilibrium) **(ки)** – ВЪВ:

валутнопазарно равновесие (в межд.) (същото като равновесие на валутния пазар (в межд.));

валутно-парично пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.);

крива на валутнопазарното равновесие според продуктивния пазар (в межд.) (същото като крива “номинален валутен курс – темп на инфлацията” (в межд.));

точка на валутнопазарното равновесие (в межд.);

точка на валутнопазарното равновесие според продуктивния пазар (в межд.);

точка на валутнопазарното равновесие според финансовия пазар (в межд.);

устойчивост на валутнопазарното равновесие (в межд.).

ВАЛУТНОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ СПОРЕД ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР (foreign exchange-market equilibrium in product market) (**ки**) – във:

крива на валутнопазарното равновесие според продуктивия пазар (в межд.) (същото като крива “номинален валутен курс – темп на инфлацията” (в межд.));

точка на валутнопазарното равновесие според продуктивия пазар (в межд.).

ВАЛУТНОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ СПОРЕД ФИНАНСОВИЯ ПАЗАР (foreign-exchange market equilibrium in financial market) (**ки**) – във:

точка на валутнопазарното равновесие според финансовия пазар (в межд.).

ВАЛУТНО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (foreign-exchange-money market equilibrium) (в межд.) (*) – положение в *международната икономика (в межд.)*, при което има съвместно реализирано равновесие на *валутния пазар (в межд.)* и на *паричния пазар (в макр.)*. То предполага да има *осъществен относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*.

ВАЛУТНО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (foreign-exchange-money market equilibrium) (**ки**) – във:

валутно-парично пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.).

ВАЛУТНО-ПАРИЧНО РАВНОВЕСИЕ (foreign-exchange-money equilibrium) (**ки**) – във:

валутно-парично пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.).

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (foreign-exchange-product market equilibrium) (в межд.) (*) – положение в *международната икономика (в межд.)*, при което има съвместно реализирано равновесие на *валутния пазар (в межд.)* и на *продуктивия пазар (в макр.)*. То предполага да има *осъществен относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)*.

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (foreign-exchange-product market equilibrium) (**ки**) – във:

валутно-продуктово пазарно равновесие (в межд.);

валутно-продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.).

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (foreign-exchange-product-money market equilibrium) (в межд.) (*) – положение в международната икономика (в межд.), при което има едновременно реализирано равновесие на валутния пазар (в межд.), на продуктивния пазар (в макр.) и на паричния пазар (в макр.). То предполага да има съвместно осъществени *относителен продуктов паритет на покупателните сили (в межд.)* и *относителен финансов паритет на покупателните сили (в межд.)*, т.е. да има *осъществен относителния комплексен паритет на покупателните сили (в межд.)*.

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (foreign-exchange-product-money market equilibrium) (**ки**) – във:

валутно-продуктово-парично пазарно равновесие (в межд.);

точка на валутно-продуктово-парично пазарно равновесие от аспекта на абсолютното равнище на цените (в межд.);

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.);

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния лихвен процент (в межд.).

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ ОТ АСПЕКТА НА АБСОЛЮТНОТО РАВНИЩЕ НА ЦЕНИТЕ (foreign-exchange-product-money market equilibrium with absolute price level) (**ки**) – във:

точка на валутно-продуктово-парично пазарно равновесие от аспекта на абсолютното равнище на цените (в межд.).

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ ОТ АСПЕКТА НА НОМИНАЛНИЯ ВАЛУТЕН КУРС (foreign-exchange-product-money market equilibrium with nominal exchange rate) (**ки**) – във:

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния валутния курс (в межд.).

ВАЛУТНО-ПРОДУКТОВО-ПАРИЧНО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ ОТ АСПЕКТА НА НОМИНАЛНИЯ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ (foreign-exchange-product-money market equilibrium with nominal interest rate) (**ки**) – във:

точка на валутно-продуктово-паричното пазарно равновесие от аспекта на номиналния лихвен процент (в межд.).

ВАРАНТ (warrants) (в макр.) – разновидност на *опциите (в макр.)* [като вид *ценни книги (в макр.)*], за които е специфично, че дават право на притежателят им да купи *акции* или *облигации (в макр.)* по точно определена цена и на определена дата. До закупуването на ценните книги те не носят доход и се продават на по-ниски цени от цените на ценните книги, за които са продадени.

ВАРИАНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА (variant economic prognosis /forecaste, prediction/) – *икономическа прогноза*, която се основава върху съпоставянето на различни варианти за развитието на *икономическите обекти* на прогнозирането, формирани при различни предположения за насоките на техническия прогрес, за мерките, които обществото може да вземе по отношение на икономиката, в т.ч. и при различни икономически политики, за направлението на научните изследвания в съответните области. Когато вариантната прогноза взема под внимание различните възможни управляващи въздействия върху, тя е *активна икономическа прогноза*. Когато се опира само на възможното продължение (екстраполиране) на вътрешните (собствените) тенденции на обекта (респ. на *икономическата система*), тя е и *пасивна икономическа прогноза*. При вариантите икономически прогнози обикновено се разглеждат три алтернативи – оптимистична, средна и песимистична.

ВАРИАЦИИ НА ДИНАМИЧНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (dynamic economic system variations) – същото като *икономически вариации*.

ВАРИАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА* (variational economic problem) – същото като *икономическа задача на оптималното управление*.

ВАРИАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА (variational economic problem) (**ки**) – във:

вариационна икономическа задача (същото като икономическа задача на оптималното управление);

вариационна икономическа задача с частни производни (същото като многомерна вариационна икономическа задача);

двумерна вариационна икономическа задача (вж. *многомерна вариационна икономическа задача*);

едномерна вариационна икономическа задача;

класическа вариационна икономическа задача (същото като *класическа икономическа задача на оптималното управление*);

многомерна вариационна икономическа задача;

разривна вариационна икономическа задача;

тримерна вариационна икономическа задача (вж. *многомерна вариационна икономическа задача*).

ВАРИАЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЗАДАЧА С ЧАСТНИ ПРОИЗВОДНИ* (variational economic problem with partial derivatives) – същото като *многомерна вариационна икономическа задача*.

ВАРИАЦИЯ (variation) (**кд**) – във:

вариации на динамичната икономическа система (същото като *икономически вариации*);

вариация на икономическото решение (вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление с подвижен край*);

икономически вариации;

коэффициент на икономическа вариация;

предполагана вариация на взаимодействието (в микр.);

предполагана вариация на взаимодействието на А. Курно (в микр.) (същото като *предполагана вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.)*);

предполагана вариация на взаимодействието на Бертран, Й. (в микр.) (същото като *предполагана вариация на ценовото взаимодействие (в микр.)*);

предполагана вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.);

предполагана вариация на ценовото взаимодействие (в микр.);

уравнения на вариациите на производствения план (вж. *обективно-обусловени оценки*).

ВАРИАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО (interaction variation) (**ки**) – във:

предполагана вариация на взаимодействието (в микр.);

предполагана вариация на взаимодействието на Бертран, Й. (в микр.) (същото като *предполагана вариация на ценовото взаимодействие (в микр.)*);

предполагана вариация на взаимодействието на А. Курно (в микр.) (същото като *предполагана вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.)*);

предполагана вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.);

предполагана вариация на ценовото взаимодействие (в микр.).

ВАРИАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО НА БЕРТРАН, Й. (Bertrand interaction variation) (**ки**) – във:

предполагана вариация на взаимодействието на Бертран, Й. (в микр.) (същото като предполагаема вариация на ценовото взаимодействие (в микр.)).

ВАРИАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО НА КУРНО, А. (Cournot's interaction variation) (**ки**) – във:

предполагана вариация на взаимодействието на А. Курно (в микр.) (същото като предполагаема вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.)).

ВАРИАЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕШЕНИЕ (variation of economic solution) – вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление с подвижен край.*

ВАРИАЦИЯ НА ПРОДУКТОВОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ (product interaction variation) (**ки**) – във:

предполагана вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.).

ВАРИАЦИИ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ПЛАН (variation of production plan) (**ки**) – във:

уравнения на вариациите на производствения план (вж. *обективно-обусловени оценки*).

ВАРИАЦИЯ НА ЦЕНОВОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ (price interaction variation) (**ки**) – във:

предполагана вариация на ценовото взаимодействие (в микр.).

ВАРИРАНА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (variated dynamic economic system) – *динамична икономическа система, значенията на чиито параметри са изменени под въздействието на икономически вариации в сравнение със значенията на зададените ѝ параметри. Отклоненията на изменените параметри от зададените са икономическите вариации на динамичната система. Вж. *чувствителност на динамичната икономическа система.**

ВАРИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (variated economic system) (**ки**) – във:

варирана динамична икономическа система.

ВАРИРАНО ДВИЖЕНИЕ НА ДИНАМИЧНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (variated motion of the dynamic economic system) – движение, което се извършва от *варирана динамична икономическа система*; движение, което се отклонява от *основното движение на динамичната икономическа система* в резултат на някакво изменение (отклонение) на нейните параметри в сравнение с зададените ѝ параметри. Вж. *чувствителност на динамичната икономическа система*.

ВАРИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАЕКТОРИЯ (varying economic trajectory) – вж. *класическа икономическа задача на оптималното управление*.

ВГРАДЕН МЕХАНИЗЪМ НА ГЪВКАВОСТ (built-in flexibility) (в макр.) – същото като *автоматични стабилизатори (в макр.)*.

ВГРАДЕНИ СТАБИЛИЗАТОРИ (built-in stabilizers) (в макр.) – същото като *автоматични стабилизатори (в макр.)*.

ВДЛЪБНАТ СЕГМЕНТ ОТ ГРАНИЦАТА НА ПОЛЕЗНОСТНО-ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave segment of the utility-consumption possibility frontier) (в микр.) – същото като *вдлъбнат сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.)*.

ВДЛЪБНАТ СЕГМЕНТ ОТ ГРАНИЦАТА НА ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave segment of the consumption possibility frontier) (в микр.), **вдлъбнат сегмент от границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.)**, (*) – *сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.)* [сегмент от границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.)], който е вдлъбнат в посока, противоположна на координатното начало, или, което е същото, който е изпъкнал към координатното начало. Той съответства на *намаляващ пределен полезностно-алтернативен разход (в микр.)* и на *намаляваща пределна норма на еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)* [на *намаляваща пределна норма на продуктово-еквивалентната полезностна трансформация (в микр.)*] (намаляваща по абсолютната си стойност). При нея *пределният полезностно-алтернативен разход (в микр.)* намалява забавено при всяка следваща единица увеличаване на индуцирането на даден вид *обща икономическа полезност* (на даден потребител), което се съпровожда от забавено намаляващо по размери индуциране на друг вид *обща икономическа полезност* (на друг потребител) в

условията на пълно и ефективно потребление на *икономическите продукти* в определена *икономическа система* в *микроикономиката* (обикновено в целия обхват на обществото). Според броя на видовете произвеждани продукти се разграничават **вдлъбнат сегмент от кривата на потребителните възможности*** (concave segment of the curve of the consumption possibility) (в микр.) – при два вида продукти, **вдлъбнат сегмент от повърхнината на потребителните възможности*** (concave segment of the surface of the consumption possibility) (в микр.) – при три вида продукти, и **вдлъбнат сегмент от хиперповърхнината на производствените възможности*** (concave segment of the hypersurface of the consumption possibility) (в микр.) – при повече от три вида продукти.

ВДЛЪБНАТ СЕГМЕНТ ОТ ГРАНИЦАТА НА ПОТРЕБИТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ (concave segment of the consumption possibility frontier) (**ки**)

– ВЪВ:

вдлъбнат сегмент от границата на полезностно-потребителните възможности (в микр.) (същото като *вдлъбнат сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.)*);

вдлъбнат сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.).

ВДЛЪБНАТ СЕГМЕНТ ОТ ГРАНИЦАТА НА ТВОРЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave segment of the creative possibility frontier) (в микр.), **вдлъбнат сегмент от границата на факторно-творческите възможности (в микр.)**, (*) – *сегмент от границата на творческите възможности (в микр.)* [*сегмент от границата на факторно-творческите възможности (в микр.)*], който е вдлъбнат в посока, противоположна на координатното начало, или, което е същото, който е изпъкнал към координатното начало. Той съответства на *намаляващ пределен факторно-алтернативен разход (в микр.)* и на *намаляваща пределна норма на еквивалентната факторна трансформация (в микр.)* [*на намаляваща пределна норма на полезностно-еквивалентната факторна трансформация (в микр.)*] (*намаляваща по абсолютната си стойност*). При нея *пределният факторно-алтернативен разход (в микр.)* намалява забавено при всяка следваща единица увеличаване на създаването на даден вид *производствен икономически фактор*, което се съпровожда от забавено намаляващо по размери създаване на друг вид *производствен икономически фактор* (на друг потребител) в условията на пълно и ефективно използване на *общите иконо-*

мически полезности в определена икономическа система в микроикономиката (обикновено в целия обхват на обществото).

ВДЛЪБНАТ СЕГМЕНТ ОТ ГРАНИЦАТА НА ФАКТОРНО-ТВОРЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave segment of the factor-creative possibility frontier) (в микр.) – същото като *вдлъбнат сегмент от границата на творческите възможности (в микр.)*.

ВДЛЪБНАТА ГРАНИЦА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ (concave frontier of the possibility) (**ки**) – във:

вдлъбната граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.) (същото като *вдлъбната граница на съзидателните възможности (в микр.)*);

вдлъбната граница на съзидателните възможности (в микр.);

вдлъбната граница на производствените възможности (в микр.);

вдлъбната граница на продуктово-производствените възможности (в микр.) (същото като *вдлъбната граница на производствените възможности (в микр.)*).

ВДЛЪБНАТА ГРАНИЦА НА ИНГРЕДИЕНТНО-СЪЗИДАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave frontier of the ingrediently-constructive possibility) (в микр.) – същото като *вдлъбната граница на съзидателните възможности (в микр.)*.

ВДЛЪБНАТА ГРАНИЦА НА ПРОДУКТОВО-ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave frontier of the productly-production possibility) (в микр.) – същото като *вдлъбната граница на производствените възможности (в микр.)*.

ВДЛЪБНАТА ГРАНИЦА НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave frontier of the production possibility) (в микр.), **вдлъбната граница на продуктово-производствените възможности (в микр.)**, (*) – *граница на производствените възможности (в микр.)* [*граница на продуктово-производствените възможности (в микр.)*], която е вдлъбната в посока, противоположна на координатното начало, или, което е същото, която е изпъкнала към координатното начало. Тя съответства на *намаляващ пределен продуктово-алтернативен разход (в микр.)* и на *намаляваща пределна норма на еквивалентната продуктова трансформация (в микр.)* [на *намаляваща пределна*

норма на факторно-еквивалентната продуктова трансформация] (намаляваща по абсолютната си стойност). При нея *пределният продуктово-алтернативен разход (в микр.)* намалява ускорено при всяка следваща специфична единица увеличаване на обема на създаването на даден вид *икономически икономически продукт*, което се съпровожда от ускорено нарастване по размери създаване на друг вид продукт в условията на пълно и ефективно използване на *икономическите ресурси* в определена *икономическа система* в *микроикономиката* (обикновено в целия обхват на обществото).

ВДЛЪБНАТА ГРАНИЦА НА СЪЗИДАТЕЛНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ* (concave frontier of the constructive possibility) (в микр.), **вдлъбната граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)**, (*) – *граница на съзидателните възможности (в микр.)* [*граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)*], която е вдлъбната в посока, противоположна на координатното начало, или, което е същото, която е изпъкнала към координатното начало. Тя съответства на *намаляващ пределен алтернативен разход (в микр.)* [на *намаляващ пределен ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] и на *намаляваща пределна норма на еквивалентната ингредиентна трансформация (в микр.)* (намаляваща по абсолютната си стойност). При нея *пределният алтернативен разход (в микр.)* [*пределният ингредиентно-алтернативен разход (в микр.)*] намалява ускорено при всяка следваща специфична единица увеличаване на обема на създаването на даден вид *икономически ингредиент* (*производствен икономически фактор, икономически продукт, икономическа ползност* и т.н.), което се съпровожда от ускорено нарастване по размери създаване на друг вид ингредиент (*производствен фактор, продукт, ползност* и т.н.) в условията на пълно и ефективно използване на *икономическите ресурси* в определена *икономическа система* в *микроикономиката* (обикновено в целия обхват на обществото). Нейни разновидности са *вдлъбнатата граница на производствените възможности (в микр.)* [*вдлъбнатата граница на продуктово-производствените възможности (в микр.)*], *вдлъбнатата граница на потребителните възможности (в микр.)* [*вдлъбнатата граница на ползностно-потребителните възможности (в микр.)*], *вдлъбнатата граница на творческите възможности (в микр.)* [*вдлъбнатата граница на факторово-творческите възможности (в микр.)*] и т.н.

ВДЛЪБНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (concave economic function) (**ки**) – **ВЪВ:**

вдлъбната целева икономическа функция (вж. *нелинейно програмиране*);

строго-вдлъбната целева икономическа функция (вж. *нелинейно програмиране*).

ВДЛЪБНАТА КРИВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО ПОЛЕЗНОСТНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (concave curve of the individual product utility consumer's economic indifference) – вж. *крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие*.

ВДЛЪБНАТА КРИВА НА ИНДИВИДУАЛНОТО ПРОДУКТОВО СТОЙНОСТНО ПРОИЗВОДИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ* (concave curve of the individual product value producer's economic indifference) – вж. *крива на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие*.

ВДЛЪБНАТА ЦЕЛЕВА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (concave objective /target/ economic function) – вж. *нелинейно програмиране*.

ВДЛЪБНАТОСТ НА КРИВАТА НА ПОЛЕЗНОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (concavity of the utility economic indifference curve) – вж. *крива на индивидуалното продуктово полезностно потребителско икономическо безразличие*.

ВДЛЪБНАТОСТ НА КРИВАТА НА СТОЙНОСТНОТО ИКОНОМИЧЕСКО БЕЗРАЗЛИЧИЕ (concavity of the value economic indifference curve) – вж. *крива на индивидуалното продуктово стойностно производителско икономическо безразличие*.

ВЕБЛЕН, Т. (Veblen, T.) (кд) – във:

Веблен, Торщайн Б.;

ефект на Веблен, Т., (в микр.);

теория на Веблен, Т., за бизнес цикъла (в макр.).

ВЕБЛЕН, ТОРЩАЙН Б. (Veblen, Thorstein Bunde) (1857–1929) – американски икономист и институционалист. Той е син на норвежки селянин емигрант. На 17-годишна възраст постъпва в колежа в Карлтон. Тогава започва да изучава икономическата наука от самия Джон Бейтс Кларк. По-късно преминава в

университета “Джон Хопкинс” в Балтимор, където изучава философия, а после се прехвърля в Йелския университет, където получава докторска степен за дисертация, посветена на етиката на Емануил Кант. От 1890 г. е в Корнуелския университет, а през 1892 г. постъпва в Чикагския университет, където през 1900 г. става младши професор. По-късно работи в Стенфордския университет, а от 1911 г. постъпва в университета на щата Мисури. Т. Веблен е представител на т.нар. критическо направление в американската политическа икономия. Първоначално се намира под влиянието на идеите на Карл *Маркс*. Затова смята, че основа на социалния живот е материалното производство. В работата си “Социалистическата икономическа теория на Карл Маркс и неговите последователи” той отдава дължимото уважение на К. Маркс. Разглежда К. Маркс като представител на класическата школа, който е развил класическите идеи много по-добре от своите предшественици. Т. Веблен обаче смята, че *трудовата теория за стойността* представлява метафизическа мистика.

Т. Веблен отделя основно внимание на ролята на технологията в системата на общественото *производство*. Според него възгледите на хората изостават от промените в технологията, като човешкото развитие и най-вече еволюцията на обществото се свеждат до приспособяването на мисленето към технологичните изменения. Той отправя остра критика на капитализма и най-вече на финансовата олигархия. Смята, че има противоречие между остарелите институции и новата среда, между машинната индустрия и бизнеса. Наред това Т. Веблен критикува марксисткото положение за водещото място на труда и на работническата класа в социалните отношения и поддържа схващането, че интелигенцията има ръководна роля в общественото развитие. По характера на идеите си Т. Веблен е еволюционист. Според него с развитието и изменението на обществената структура на преден план излизат нови личности и се създават нови институции. Когато определените групи достигнат доминиращо положение, в обществото настъпва известна стабилност. И след това процесът се повтаря. В това отношение интересна е следната мисъл на Т. Веблен, изказана в книгата му “Теория на неработещата класа”, публикувана през 1899 г.: “Животът на човека в обществото, точно както и животът на другите видове, е борба за съществуване и, следователно, представлява процес на подбор и приспособяване. Еволюцията на обществената структура е процес на естествен подбор на институциите. Прогресът в човешките институции и в човешкия характер в миналото и в настоящото може да бъде, говорейки изобщо, сведен до естествения подбор на самите приспособяващи се начини на мислене и до процеса на принудителното приспособяване на индивидите към външните ус-

ловия, които постоянно се изменят с развитието на общественото и с изменението на институциите, в които хората живеят. Самите институции са не само резултат на процеса на подбора и приспособяването, който формира преобладаващите или господстващите духовни качества и способности, но в същото време те представляват и особени форми на живота и на човешките отношения и затова на свой ред сами представляват важни фактори на подбора” (*Veblen, T. Theory of the Leisure Class. New York, 1899, p. 188*).

Най-важните работи на Т. Веблен са събрани в изданията “Мястото на науката в съвременната цивилизация” (*Veblen, T. The Place of Science in Modern Civilization. New York, 1919*) и “Очерци за съвременния променящ се ред” (*Veblen, T. Essays in Our Changing Order. New York, 1943*), където са разглеждани предимно социологически проблеми. Чисто икономически въпроси той разработва в изданията “Теория на неработещата класа” (*Veblen, T. Theory of the Leisure Class. New York, 1899*), “Теория на предприемачеството” (*Veblen, T. The Theory of Business Enterprise. New York, 1904*) и “Трудовият инстинкт”, публикувано в 1914 г.

Т. Веблен има приноси като един от създателите на кредитно-паричната теория за *икономическия цикъл*. Особена роля за възникването и протичането на цикъла вижда в противоречието между производството и бизнеса. Той обаче смята, че *цикличността на производството (в макр.)* е нормално икономическо явление, тъй като подемите и спадовете в икономиката са части на един процес. Специфично за разбиранията на Т. Веблен в тази област е твърдението, че по своята продължителност *депресията (в макр.)* превъзхожда икономическия *подем (в макр.)*. Този факт съдействува за концентрацията на капитала, тъй като по време на депресията много от корпорациите банкрутират и се извършват фирмени сливания. Оцелелите фирми увеличават мащабите си, което разширява техния достъп до новата техника. Те се реорганизируют, като преустройват структурата на капитала си в началото на следващия подем съобразно с новите технологични изисквания.

Други по-важни трудове на Т. Веблен са: “Висшата наука в Америка” (*Veblen, T. The Higher Learning in America. New York, 1918*); “Законните интереси и положението на индустриалните занаяти” (*Veblen, T. The Vested Interests and the State of the Industrial arts. New York, 1918*); “Инженерите и системата на цените” (*Veblen, T. The Engineers and the price system. New York, 1963*).

ВЕКТОР (vector) (кд) – ВЪВ:

вектор на грешките на икономическата система;

вектор на икономическото поведение;

вектор на икономическото поведение;

вектор на икономическото пренасяне (вж. *икономическа дифузия*);

вектор на икономическото производство;

вектор на икономическото управление;

вектор на продуктовото икономическо потребление;

вектор на продуктовото икономическо производство;

вектор на производствените икономически фактори (в микр.);

вектор на търсенето на производствените икономически фактори (в микр.) (същото като вектор на производствените икономически фактори (в микр.));

вектор на фазовата скорост на икономическата система;

входен вектор на икономическата система;

допустим икономически вектор;

изходен вектор на икономическата система;

икономически вектор (същото като векторна икономическа величина);

непрекъсната икономическа вектор-функция (същото като непрекъсната векторна икономическа функция);

норма на вектор (вж. *матрица*);

нормализиран вектор (вж. *матрица*);

оптимален икономически вектор;

оптимални управляващи икономически вектори;

оптимални фазови икономически вектори;

относителна средноквадратична грешка на икономическия вектор (вж. *икономическа грешка*);

собствен вектор (същото като **характеристичен вектор**; вж. *матрица*);

средноквадратична грешка на икономическия вектор (вж. *икономическа грешка*);

управляващ икономически вектор;

фазов вектор на икономическата система (същото като фазов икономически вектор);

фазов вектор на икономическата система (същото като фазов икономически вектор);

фазов вектор на икономическото поведение.

фазов вектор на икономическото събитие (същото като фазов вектор на икономическото поведение);

фазов вектор на икономическото състояние;

фазов вектор на поведението на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото поведение);

фазов вектор на състоянието на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото състояние);

фазов икономически вектор;

характеристичен вектор (вж. *матрица*).

ВЕКТОР НА ГРЕШКИТЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (errors vector of the economic system) – съвкупност от всички изходни *грешки на икономическата система*. Вж. *точност на системата на икономическото управление*.

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (vector of the economic system) (**ки**) – във:

входен вектор на икономическата система;

изходен вектор на икономическата система;

фазов вектор на икономическата система (същото като фазов икономически вектор);

фазов вектор на поведението на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото поведение);

фазов вектор на състоянието на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото състояние).

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПОВЕДЕНИЕ (economic behaviour vector) – *икономически вектор* $x(t) = (x_1(t), x_2(t), \dots, x_n(t))$, състоящ се от *функциите на икономическото поведение* на определена *динамична икономическа система* (в т.ч. и на определена *система на икономическо управление*).

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПОВЕДЕНИЕ (economic behaviour vector) (**ки**) – във:

вектор на икономическото поведение;

фазов вектор на икономическото поведение.

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ (economic consumption vector) (в теорията за *потребителския икономически избор*) – *икономичес-*

ки вектор, всеки елемент на който е количеството потребително икономическо благо (в т.ч. и *потребителен икономически продукт*) от даден вид, избрано за икономическо потребление от определен потребител като икономическа единица. Фиксира точка в пространството на потребителните икономическите блага (в т.ч. в пространството на потребителните икономически продукти). Частен случай е на **вектора на потреблението** (consumption vector). Негова разновидност е векторът на продуктовото икономическо потребление. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **вектор на индивидуалното икономическо потребление** (vector of individual economic consumption) (на икономическото потребление на индивида), **вектор на фирменото икономическо потребление** (vector of firm economic consumption) (на икономическото потребление на фирмата), **вектор на общественото икономическо потребление** (vector of social economic consumption) (на икономическото потребление на обществото) и т.н. Ако не е посочено друго, под вектор на икономическото потребление обикновено се подразбира векторът на индивидуалното икономическо потребление. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **вектор на микроикономическото потребление** (vector of microeconomic consumption) и **вектор на макроикономическото потребление** (vector of macroeconomic consumption).

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ (economic consumption vector) (**ки**) – във:

вектор на икономическо потребление;

вектор на продуктовото икономическо потребление.

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПРЕНАСЯНЕ* (economic drive vector) – вж. *икономическа дифузия*.

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПРОИЗВОДСТВО (economic production vector) (в теорията за *производителския икономически избор*) – *икономически вектор*, всеки елемент на който е количеството икономическо благо (в т.ч. и *икономически продукт*) от даден вид, избрано за икономическо производство от определен производител като икономическа единица. Фиксира точка в пространството на икономическите блага (в т.ч. в пространството на икономическите продукти). Частен случай е на **вектора на производството** (production vector). Негова разновидност е векторът на продуктовото икономическо производство. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **вектор на индивидуалното икономическо произ-**

водство (vector of individual economic production) (на икономическото производство на индивида), **вектор на фирменото икономическо производство** (vector of firm economic production) (на икономическото производство на фирмата), **вектор на общественото икономическо производство** (vector of social economic production) (на икономическото производство на обществото) и т.н. Ако не е посочено друго, под вектор на икономическото производство обикновено се подразбира векторът на индивидуалното икономическо производство. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **вектор на микроикономическото производство** (vector of microeconomic production) и **вектор на макроикономическото производство** (vector of macroeconomic production).

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ПРОИЗВОДСТВО (economic production vector) (**ки**) – във:

вектор на икономическото производство;

вектор на продуктовото икономическо производство.

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪБИТИЕ (vector of the economic event) (**ки**) – във:

фазов вектор на икономическото събитие (същото като фазов вектор на икономическото поведение).

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ (vector of the economic state /condition/) (**ки**) – във:

фазов вектор на икономическото състояние.

ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКОТО УПРАВЛЕНИЕ (economic management /control/ vector) – *икономически вектор $u(t) = (u_1(t), u_2(t), \dots, u_n(t))$, състоящ се от функциите на икономическото управление на определена динамична икономическа система (в частност на определена система на икономическо управление).*

ВЕКТОР НА ПОВЕДЕНИЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (vector of the economic system behaviour) (**ки**) – във:

фазов вектор на поведението на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото поведение).

ВЕКТОР НА ПРОДУКТОВОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПОТРЕБЛЕНИЕ (product economic consumption vector) (в теорията за *потребителския икономи-*

чески избор) – икономически вектор, всеки елемент на който е количеството консумативен икономически продукт от даден вид, избран за икономическо потребление от определен потребител като икономическа единица. Фиксира точка в пространството на потребителните икономически продукти. Частен случай е на **вектора на продуктовото потребление** (consumption product vector) и е разновидност на **вектора на икономическото потребление**. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **вектор на индивидуалното продуктово икономическо потребление** (vector of individual product economic consumption) (на икономическото потребление на индивида), **вектор на фирменото продуктово икономическо потребление** (vector of firm product economic consumption) (на икономическото потребление на фирмата), **вектор на общественото продуктово икономическо потребление** (vector of social product economic consumption) (на икономическото потребление на обществото) и т.н. Ако не е посочено друго, под вектор на продуктовото икономическо потребление обикновено се подразбира векторът на индивидуалното продуктово икономическо потребление. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **вектор на продуктовото микроикономическо потребление** (vector of product microeconomic consumption) и **вектор на продуктовото макроикономическо потребление** (vector of product macroeconomic consumption).

ВЕКТОР НА ПРОДУКТОВОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОИЗВОДСТВО (product economic production vector) (в теорията за *потребителския икономически избор*) – икономически вектор, всеки елемент на който е количеството икономически продукт от даден вид, избран за икономическо производство от определен производител като икономическа единица. Фиксира точка в пространството на икономически продукти. Частен случай е на **вектора на продуктовото производство** (production product vector) и е разновидност на **вектора на икономическото производство**. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **вектор на индивидуалното продуктово икономическо производство** (vector of individual product economic production) (на икономическото производство на индивида), **вектор на фирменото продуктово икономическо производство** (vector of firm product economic production) (на икономическото производство на фирмата), **вектор на общественото продуктово икономическо производство** (vector of social product economic production) (на икономическото производство на обществото) и т.н. Ако не е посочено друго, под вектор на продуктовото иконо-

мическо производство обикновено се подразбира векторът на индивидуалното продуктово икономическо производство. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **вектор на продуктово микроекономическо производство** (vector of product microeconomic production) и **вектор на продуктово макроикономическо производство** (vector of product macroeconomic production).

ВЕКТОР НА СЪСТОЯНИЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (vector of the economic system state /condition/) (**ки**) – във:

фазов вектор на състоянието на икономическата система (същото като фазов вектор на икономическото състояние).

ВЕКТОР НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ* (vector of the production economic factor) (в микр.), **вектор на търсеното на производствените икономически фактори (в микр.)**, – точка в *пространството на производствените икономически фактори*, чиито координати са обемите (в специфични единици) на различните видове производствени фактори, изразходвани (респ. търсени и ангажирани) в производството на продукта в дадена икономическа единица. Отделният обем (отделната координата в пространството на производствените фактори) се означава като *общ специфичен производствен факторен разход на икономическия продукт* [същото като *общ факторен разход на специфичния икономически продукт, продуктов общ факторен разход (в микр.), общ разход на производствения икономически фактор (в микр.)* или само *общ факторен разход (в микр.)*].

ВЕКТОР НА ТЪРСЕНОТО НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ* (demand vector of the production economic factors) (в микр.) – същото като вектор на *производствените икономически фактори (в микр.)*.

ВЕКТОР НА ФАЗОВАТА СКОРОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (phasic velocity vector of the economic system) – *икономическа вектор-функция* $dz/dt = f(z)$, съставена елементите $dz_i(t)/dt = f_i(z_1(t), z_2(t), \dots, z_n(t))$ ($i = 1, 2, \dots, n$), където $z(t)$ са функциите на параметрите *поведението на икономическата система*, n – броят на тези параметри, dz/dt – скоростите на изменение на параметрите на поведението. Показва скоростта (респ. скоростите) на осъществяване на поведението, изобщо на движението на *икономическата система*

във времето. Изразява закона за движение на икономическата система. Вж. *динамична икономическа система*.

ВЕКТОРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ КРИТЕРИЙ (vectorial economic criterion) (**ки**) – във:

скаларизиране на векторния икономически критерий (вж. *многокритериална оптимизационна икономическа задача*).

ВЕКТОРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МАСИВ* (vectorial economic array) – вж. *икономически квант*.

ВЕКТОРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (vectorial economic process) – *икономически процес*, значенията на чиито функции са *векторни икономически величини*; икономически процес, представляващ *векторна икономическа функция*; процес, който е частен случай на *векторно икономическо поле*. Негови разновидности са: *дискретният векторен икономически процес* (discrete vectorial economic process) и *непрекъснатият векторен икономически процес* (continuous vectorial economic process); *временният векторен икономически процес* (temporal vectorial economic process); *детерминираният векторен икономически процес** (determinate economic process) и *случайният векторен икономически процес** (stochastic vectorial economic process) и други.

ВЕКТОРЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (vectorial economic process) (**ки**) – във:

векторен икономически процес;

интегрална икономическа величина;

максимално отклонение на изходната икономическа величина;

моментна икономическа величина;

област на допустимите отклонения на изходната икономическа величина (вж. *преходен икономически процес*);

отклонение на изходната икономическа величина;

планирана интегрална икономическа величина;

планирана моментна икономическа величина;

прогнозира интегрална икономическа величина;

прогнозирана моментна икономическа величина;

случаен векторен икономически процес;

статично отклонение на изходната икономическа величина;

установено значение на изходната икономическа величина;

фактическа интегрална икономическа величина;

фактическа моментна икономическа величина;

фиксирано значение на изходната икономическа величина;

филтрирана икономическа величина (вж. изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл);

циклична икономическа величина (вж. икономически цикъл).

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (vectorial economic quantity /value/), **икономически вектор**, – икономическа величина, която може да се изрази с повече от едно (по подразбиране – реално, действително) число. Представлява частен случай на *матричната икономическа величина* и на *тензорната икономическа величина*. Числата (елементите) на икономическият вектор са координати на точка в *евклидовото икономическо пространство* и те дефинират насочена отсечка от права линия в посоченото пространство, която започва от координатното начало и свършва с посочената точка. Векторна икономическа величина с едно число (с един елемент) е *скаларна икономическа величина*, т.е. последната е частен случай на икономическия вектор. На икономическия вектор съответствуват понятията за *векторна икономическа функция* и *векторно икономическо поле*. Нейни разновидности са *статичната векторната икономическа величина* и *динамичната векторна икономическа величина* (*динамичният икономически вектор*), *дискретната векторна икономическа величина*, *непрекъснатата векторна икономическа величина*, *детерминираната векторна икономическа величина*, *случайната векторна икономическа величина* и други.

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (vectorial economic quantity /value/) (**ки**) – във:

векторна икономическа величина;

времево-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);

времево-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);

динамична векторна икономическа величина;

дискретна векторна икономическа величина;

напълно-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);

напълно-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);

невремево-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);

невремево-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);

непрекъсната векторна икономическа величина;

статична векторна икономическа величина.

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА МАСА* (vectorial economic mass) – вж. *икономически квант*.

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕШЕТКА* (vectorial economic lattice), **векторна икономическа структура**, – частично подредено действително (реално) векторно /линейно/ икономическо пространство с отношение на икономически порядък, определящо икономическата решетка.

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА* (vectorial economic structure) – същото като *векторна икономическа решетка*.

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (vectorial economic function), **икономическа вектор-функция**, – *икономическа функция (икономическо изображение)*, чиито значения са *икономически вектори*. Представлява вектор $y(x) = \{y_i(x)\}$, чиито елементи са *скаларните икономически функции* $y_i(x)$. Скаларната икономическа функция е частен случай на векторната икономическа функция (когато последната се състои от една скаларна функция). Нейни разновидности са: *статичната векторна икономическа функция* и *динамичната векторна икономическа функция* (*динамичната икономическа вектор-функция*), *дискретната векторна икономическа функция*, *непрекъснатата векторна икономическа функция*, *детерминираната векторна икономическа функция*, *случайната векторна икономическа функция* и други.

ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (vectorial economic function) (**ки**) – вжв:

векторна икономическа функция;

времево-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

времево-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*);

динамична векторна икономическа функция;

дискретна векторна икономическа функция;

напълно-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

напълно-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*)

невремево-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

невремево-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*);

непрекъсната векторна икономическа функция;

статична векторна икономическа величина.

ВЕКТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ОПТИМИЗИРАНЕ (vectorial economic optimization) – една от разновидностите *многокритериалното икономическо оптимизиране* (както и на *икономическото оптимизиране* изобщо); комплекс от методи за решаването на икономически задачи на *математическото програмиране*, в които *оптималните икономически критерии* образуват *икономически вектор*. Специфичното за него е, че различните икономически критерии са критерии на поведение на подсистемите на *оптималната икономическа система*, които обикновено са израз на несъвпадащи си, в т.ч. и на противоположни и несъвпадащи се един към друг, икономически интереси на тези подсистеми, докато в общия случай на многокритериалното икономическо оптимизиране множеството от икономически критерии на *многокритериалната оптимизационна икономическа задача* са различни аспекти към необходимия начин на функциониране на оптималната икономическа система в нейната цялост. Така че при векторното икономическо оптимизиране се предполага, че всяка от подсистемите на *икономическата система* се характеризира с по един икономически критерий, но се търси оптимизиране на икономическата система в нейната цялост. Тук се прилагат следните подходи: (1) претегляне на отделните критерии до единствен обобщаващ икономически критерий при изработването на *сводна целева икономическа функция* – подход, който се нарича **скаларизиране на векторния икономически критерий** (vectorial economic criterion scalarization) (т.е. трансформиране на векторното икономическо оптимизиране в *скаларно икономическо оптимизиране*), и (2) оптимизиране по

един от критериите (възприеман като главен критерий), което се означава, че извършва **икономическо субоптимизиране** (economic suboptimization).

ВЕКТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОЛЕ* (vectorial economic field) – *векторна икономическа функция* на точка от област на някакво пространство (в т.ч. и на *икономическо пространство*, респ. на някакво подмножество от *икономическо множество*), т.е. *икономическа функция*, значенията на която са вектори, свързани в определен смисъл с това пространство. В общия случай то е векторна икономическа функция на няколко аргумента. *Скаларното икономическо поле* е частен случай на векторното икономическо поле (когато вектор-функцията на последното) се свежда до *скаларна икономическа функция*. Частни случаи на това понятие са *статичното векторно икономическо поле* и *динамичното векторно икономическо поле*.

ВЕКТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОЛЕ (vectorial economic field) (**ки**) – във:
векторно икономическо поле;
векторно случайно икономическо поле (вж. *случайно икономическо поле*);
динамично векторно икономическо поле;
дискретно векторно икономическо поле;
непрекъснато векторно икономическо поле;
статично векторно икономическо поле.

ВЕКТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (vectorial economic space) – същото като *линейно икономическо пространство* (вж. *линейно /векторно/ икономическо пространство*).

ВЕКТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (vector economic space) (**ки**) – във:
топологично линейно /векторно/ икономическо пространство.

ВЕКТОРНО СЛУЧАЙНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОЛЕ* (vectorial stochastic /random/ economic field) – вж. *случайно икономическо поле*.

ВЕКТОР-ФУНКЦИЯ (vector-function) (**ки**) – във:
вектор-функция на икономическото управление;
динамична икономическа вектор-функция (същото като *динамична векторна икономическа функция*);

дискретна икономическа вектор-функция (същото като дискретна векторна икономическа функция);

икономическа вектор-функция (същото като векторна икономическа функция).

ВЕКТОР-ФУНКЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО УПРАВЛЕНИЕ (economic management /control/ vector-function) – *икономически вектор, чиито елементи са функциите на икономическото управление (economic management /control/ functions) на дадена система на икономическото управление, в т.ч. и на дадена система на оптимално икономическо управление.*

ВЕЛИЧИНА (quantity /value/) (**кд**) – **ВЪВ:**

аркуссинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

базова регулираща икономическа величина;

безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

безусловно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

взаимно-независими случайни икономически величини гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

векторна икономическа величина;

входна икономическа величина;

гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

двумерна случайна икономическа величина (вж. автокорелационна функция на случайния икономически процес) ;

двумерна съвместна плътност на вероятностите на случайните икономически величини (вж. *автокорелационна функция на случайния икономически процес*);

детерминирана икономическа величина;

динамична векторна икономическа величина;

динамична дискретна икономическа величина;

динамична икономическа величина;

динамична матрична икономическа величина;

динамична непрекъсната икономическа величина;

динамична скаларна икономическа величина;

динамична тензорна икономическа величина;

дискретна векторна икономическа величина;

дискретна векторна икономическа величина;

дискретна икономическа величина;

дискретна матрична икономическа величина;

дискретна скаларна икономическа величина;

дискретна случайна икономическа величина;

дискретна тензорна икономическа величина;

диференциален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален закон на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциален закон на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина)

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. *условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина*);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *условна плът-*

ност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциални закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

диференциални закони на разпределението на случайните икономически величини (същото като диференциални закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);

диференциални условени закони на разпределенията на вероятностите на случайните икономически величини;

експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

задаваща /зададена/ икономическа величина (същото като задаващо /зададено/ икономическо въздействие);

закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

закони на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

закони на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

закони на разпределението на случайните икономически величини (същото като закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);

изходна икономическа величина;

икономическа величина;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрална икономическа величина;

интегрални условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

интервална икономическа величина;

интервална обемна икономическа величина;

интервална средна икономическа величина;

информационна ентропия на случайната икономически величина;

количество на информацията в случайната икономическа величина

линейно-зависими случайни икономически величини;

логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

максимално отклонение на изходната икономическа величина;

математическо очакване на дискретната случайна икономическа величина;

математическо очакване на дискретни случайни икономически величини;
математическо очакване на непрекъснатата случайна икономическа величина;

математическо очакване на непрекъснати случайни икономически величини;

математическо очакване на случайната икономическа величина;

математическо очакване на случайни икономически величини;

математическо очакване на функцията на дискретни случайни икономически величини;

математическо очакване на функцията на непрекъсната случайна икономическа величина;

математическо очакване на функцията на непрекъснати случайни икономически величини;

математическо очакване на функцията на случайните икономически величини;

матрична икономическа величина;

моментна икономическа величина;

множествено-независими случайни икономически величини;

множество на възможните значения на случайната икономическа величина (вж. *случайна икономическа величина*);

модел на случайната икономическа величина (вж. *случайна икономическа величина*);

моментна обемна икономическа величина;

наблюдавана икономическа величина;

начален момент от k-ти порядък на непрекъснатата случайна икономическа величина;

независими в съвкупност случайни икономически величини (същото като множествено независими случайни икономически величини);

независими случайни икономически величини;

некорелирани случайни икономически величини;

непрекъсната векторна икономическа величина;

непрекъсната зависимост между икономически величини;

непрекъсната икономическа величина;

непрекъсната матрична икономическа величина;

непрекъсната скаларна икономическа величина;

непрекъсната случайна икономическа величина;

непрекъсната тензорна икономическа величина;

номинална регулираща икономическа величина;

нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

нормирана случайна икономическа величина;

област на допустимите отклонения на изходната икономическа величина (вж. *преходен икономически процес*);

обуславящи /определящи/ икономически величини (същото като обуславящи /определящи/ връзки на икономическата система);

отклонение на изходната икономическа величина;

параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

планирана интегрална икономическа величина;

планирана моментна икономическа величина;

плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

плътност на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

пределна стабилизируема икономическа величина;

прекъсната случайна икономическа величина (същото като дискретна случайна икономическа величина);

прогнозирана интегрална икономическа величина;

прогнозирана моментна икономическа величина;

разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

разпределение на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

разпределение на Ерланг, А., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на Парето, В., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

регулираща икономическа величина (същото като изход на регулиращата икономическа подсистема);

регулируема икономическа величина;

скаларна икономическа величина;

случайна величина;

случайна икономическа величина;

смесен начален момент от (k, n) -ти порядък на независими непрекъснати случайни икономически величини (вж. *смесен начален момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснати случайни икономически величини*);

смесен начален момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснати случайни икономически величини;

смесен централен момент от (k, n) -ти порядък на независими непрекъснати случайни икономически величини (вж. *смесен централен момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснатите случайни икономически величини*);

смесен централен момент от (k, n) -ти порядък на непрекъснати случайни икономически величини;

средна стабилизируема икономическа величина;

стабилизируема икономическа величина;

стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно /нормирано/ нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

статична векторна икономическа величина;

статична икономическа величина;

статична матрична икономическа величина;

статична скаларна икономическа величина;

статична тензорна икономическа величина;

статично отклонение на изходната икономическа величина;

степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини;

съвместна плътност на разпределението на непрекъснатите случайните икономически величини (същото като съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайните икономически величини);

съвместно разпределение на вероятностите на случайните икономически величини (същото като матрица на разпределението на икономическите вероятности);

състоятелни икономически величини (същото като състоятелни връзки на икономическата система);

тензорна икономическа величина;

управлявана икономическа величина;

управляваща икономическа величина (същото като изход на управляващата икономическа подсистема);

условна дисперсия на случайна икономическа величина (същото като условно математическо очакване на центрирана непрекъсната случайна икономическа величина);

условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

условно математическо очакване на дискретната случайна икономическа величина;

условно математическо очакване на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условно математическо очакване на функцията на дискретни случайни икономически величини;

условно математическо очакване на функцията на непрекъснати случайни икономически величини;

условно математическо очакване на центрираната непрекъсната случайна икономическа величина;

условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

установено значение на изходната икономическа величина;

установено значение на регулируемата икономическа величина (същото като установено регулируемо икономическо въздействие);

установено значение на управляваната икономическа величина (същото като установено управлявано икономическо въздействие);

фактическа интегрална икономическа величина;

фактическа моментна икономическа величина;

физична интерпретация на икономическите величини;

фиксирано значение на изходната икономическа величина;

филтрирана икономическа величина (вж. изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл);

формула на пълната вероятност за плътността на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;

формули на пълните вероятности за диференциалните закони на разпределението на случайните икономически величини;

формули на пълните вероятности за законите на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формули на пълните вероятности за законите на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;

формули на пълните вероятности за законите на разпределението на случайните икономически величини;

формули на пълните вероятности за интегралните закони на разпределението на случайните икономически величини;

функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

функции на разпределението на случайните икономически величини (същото като функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);

функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

функция на разпределението на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

функция на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

функция на регресия на дискретната случайна икономическа величина (вж. условно математическо очакване на дискретната случайна икономическа величина);

функция на регресия на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. условно математическо очакване на непрекъснатата случайна икономическа величина);

централен момент от k -ти порядък на непрекъснатата случайна икономическа величина;

центрирана непрекъснатата случайна икономическа величина;

циклична икономическа величина (вж. икономически цикъл);

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

частно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. частно разпределение на икономическите вероятности);

числени характеристики на случайната икономическа величина.

ВЕЛИЧИНА НА ПОТОКА В ТРАНСПОРТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (flow quantity in transportation economic network) – вж. транспортна икономическа мрежа и поток в транспортната икономическа мрежа.

ВЕЛОКАЦИЯ* (vellocation) (*) – същото като нефинансово възпроизводство.

ВЕЛОКАЦИЯ (velocation) (кд) – във:

VELOКАЦИЯ (същото като нефинансово възпроизводство);

ИКОНОМИЧЕСКА VEЛОКАЦИЯ (същото като нефинансово икономическо възпроизводство);

НЕПОСРЕДНИЧЕСКА VEЛОКАЦИЯ (същото като стопанисване);

НЕПОСРЕДНИЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА VEЛОКАЦИЯ (същото като икономическо стопанисване);

НЕСТОПАНИСВАЩА VEЛОКАЦИЯ (същото като нефинансово посредничество);

нестопанисваща икономическа велокация (същото като нефинансово икономическо посредничество);
посредническа велокация (същото като нефинансово посредничество);
посредническа икономическа велокация (същото като нефинансово икономическо посредничество).

ВЕРИГА (chain) (кд) – във:

верига на икономическия граф;
вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*);
възвратна марковска икономическа верига;
еднородна /хомогенна/ марковска икономическа верига;
ергодична вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*);
ергодична марковска икономическа верига;
икономическа верига (същото като линейно подредено икономическо множество);
марковска икономическа верига;
марковска икономическа верига с дискретно време (вж. *марковска икономическа верига*);
марковска икономическа верига с непрекъснато време (вж. *марковски икономически процес*);
невъзвратна марковска икономическа верига (вж. *марковска икономическа верига*);
нееднородна /нехомогенна/ марковска икономическа верига;
непериодична марковска икономическа верига (вж. *марковска икономическа верига*);
неразложима марковска икономическа верига;
нерегулярна марковска икономическа верига (вж. *преходни икономически вероятности*);
Ойлерова верига на икономическия граф;
ориентирана верига на икономическия граф;
периодична марковска икономическа верига (вж. *марковска икономическа верига*);
проста верига на икономическия граф;
разложима марковска икономическа верига;

регулярна марковска икономическа верига (вж. *преходни икономически вероятности*);

Хамилтонова верига на икономическия граф.

ВЕРИГА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (economic graph chain) – икономическа последователност от вида

$$Q = x_0 u_1 x_1 u_2 x_2 \dots x_{l-1} u_l x_l,$$

където **ребрата на икономическия граф** u_1, u_2, \dots, u_l са различни и реброто u_i съединява във всяко направление **върховете на икономическия граф** x_{i-1} и x_i , $i = 1, 2, \dots, l$, като *икономическият граф* е означен с $L = (X, U; P)$. Върхът x_0 е начален, върхът x_l е краен, а числото $l \geq 0$ е дължината на веригата. Верига, на която всички върхове са различни, е *проста верига на икономическия граф*, а верига, съдържаща всички ребра на графа, е *ойлерова верига на икономическия граф*. Верига, която съдържа всички върхове на графа, е *хамилтонова верига на икономическия граф*. Верига Q , всяко ребро u_i на която е дъга, идваща от x_{i-1} и x_i и отиваща в $i = 1, 2, \dots, l$, е *ориентирана верига на икономическия граф*. Ако към ориентираната верига се прибавят и останалите вериги (включително и примките) се получава *път на икономическия граф*. Ако във веригата се разреши повторение на ребрата, се получава *маршрут на икономическия граф*.

ВЕРИГА НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (economic graph chain) (**ки**) – във: *верига на икономическия граф*;

Ойлерова верига на икономическия граф;

ориентирана верига на икономическия граф;

проста верига на икономическия граф;

Хамилтонова верига на икономическия граф.

ВЕРИГА С ДИСКРЕТНО ВРЕМЕ (chain with discrete time) (**ки**) – във:

марковска икономическа верига с дискретно време (вж. *марковска икономическа верига*).

ВЕРИГА С НЕПРЕКЪСНАТО ВРЕМЕ (chain with continuous time) (**ки**) – във:

марковска икономическа верига с непрекъснато време (вж. *марковски икономически процес*).

ВЕРИЖНА АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (chain abstract economic system) (**ки**) – във:

верижна абстрактна ингредиентна икономическа система;

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).

ВЕРИЖНА АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (chain abstract ingrediential economic system) (*) – *ингредиентна икономическа система* $S_{gi}^{v_1 v_2 \dots v_n y_n}$, която е *последователен икономически синтез* от редицата от ингредиентни икономически системи

$$S_{gi}^{v_1 y_1}, S_{gi}^{v_2 y_2}, \dots, S_{gi}^{v_n y_n},$$

но така че

$$v_2 = y_1, v_3 = y_2, \dots, v_n = y_{n-1}.$$

(вж. *последователен синтез на икономическата система*). С v са означени входните икономически ингредиенти, а с y – изходните икономически ингредиенти на съответните системи, изграждащи верижната абстрактна ингредиентна икономическа система. На последната отговарят понятията за **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*** (initial chain abstract ingrediential economic system) [т.е. за **входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система** (input-output chain abstract

ingrediental economic system)] $S_{(+gi}^{v_1 v_2 \dots v_n y_n}$ и за **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*** (inverse chain abstract ingrediental economic system) [т.е. за **изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*** (output-input chain abstract ingrediental economic system)] $S_{(+gi}^{y_n v_n v_{n-1} \dots v_1}$.

ВЕРИЖНА АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (chain abstract ingrediental economic system) (**ки**) – **ВЪВ:**

верижна абстрактна ингредиентна икономическа система;

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).

ВЕРИЖНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (chain reproductional economic system) (*) – *възпроизводствена икономическа система* $S_{rs}^{r_1 r_2 \dots r_n z_n}$, която е *последователен икономически синтез* от редицата от възпроизводствени икономически системи

$$S_{rs}^{r_1 z_1}, S_{rs}^{r_2 z_2}, \dots, S_{rs}^{r_n z_n},$$

но така че

$$r_2 = z_1, r_3 = z_2, \dots, r_n = z_{n-1}.$$

(вж. *последователен синтез на икономическата система*). С r са означени *възпроизводствените икономически ресурси*, а с z – *възпроизводствените икономически резултати* на съответните системи, изграждащи верижната възпроизводствена икономическа система. На нея отговарят понятията за **начална верижна възпроизводствена икономическа система*** (initial chain reproductional economic system) [т.е. за **ресурсно-резултатна верижна икономическа система*** (resource-resultive chain economic system)] $S_{(+rs)}^{r_1 r_2 \dots r_n z_n}$ и **инверсна верижна възпроизводствена икономическа система*** (inverse chain reproductional economic system) [т.е. за **резултатно-ресурсна верижна икономическа система*** (resultive-resource chain economic system)] $S_{(+rs)}^{z_n r_n r_{n-1} \dots r_1}$.

ВЕРИЖНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (chain reproductional economic system) (**ки**) – във:

верижна възпроизводствена икономическа система;

инверсна верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **резултатно-ресурсна верижна икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа систем*);

начална верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **ресурсно-резултатна верижна икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа система*).

ВЕРИЖНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (chain economic system) (**ки**) – във:

верижна абстрактна ингредиентна икономическа система;

верижна възпроизводствена икономическа система;

верижна ингредиентна икономическа система;

верижна същностно-стратифицирана икономическа система;

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **изходно-входна верижна абстрактна ингредиентна икономи-**

ческа система; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **резултатно-ресурсна верижна икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа систем*);

инверсна верижна ингредиентна икономическа система (вж. *верижна ингредиентна икономическа система*);

инверсна верижна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа система*);

начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **ресурсно-резултатна верижна икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа система*);

начална верижна ингредиентна икономическа система (вж. *верижна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа система*);

резултатно-ресурсна верижна икономическа система (същото като **инверсна верижна възпроизводствена икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа система*);

ресурсно-резултатна верижна икономическа система (същото като **начална верижна възпроизводствена икономическа система**; вж. *верижна възпроизводствена икономическа система*);

същностно-феноменна верижна икономическа система (същото като **инверсна верижна същностно-стратифицирана икономическа система**; вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа система*);

феноменно-същностна верижна икономическа система (същото като **начална верижна същностно-стратифицирана икономическа система**; вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа систем*).

ВЕРИЖНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (chain ingrediential economic system) (*) – *ингредиентна икономическа система* $S_i^{a_1 a_2 \dots a_n b_n}$, която е *последователен икономически синтез* от редицата от *ингредиентни икономически системи*

$$S_i^{a_1 b_1}, S_i^{a_2 b_2}, \dots, S_i^{a_n b_n},$$

но така че

$$a_2 = b_1, a_3 = b_2, \dots, a_n = b_{n-1}$$

(вж. *последователен синтез на икономическата система*). С a са означени входните икономически ингредиенти, а с b – изходните икономически ингредиенти на съответните системи, изграждащи верижната ингредиентна икономическа система. На последната отговарят понятията за **начална верижна ингредиентна икономическа система*** (initial chain ingrediential economic system) [т.е. за *входно-изходна верижна ингредиентна икономическа система** (input-output chain ingrediential economic system)] $S_{(+i)}^{a_1 a_2 \dots a_n b_n}$ и за **инверсна верижна ингредиентна икономическа система*** (inverse chain ingrediential economic system) [т.е. за *изходно-входна верижна ингредиентна икономическа система** (output-input chain ingrediential economic system)] $S_{(-i)}^{b_n a_n a_{n-1} \dots a_1}$.

ВЕРИЖНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (chain ingrediential economic system) (**ки**) – във:

връжна абстрактна ингредиентна икономическа система;

връжна ингредиентна икономическа система;

входно-изходна връжна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална връжна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *връжна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

изходно-входна връжна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **инверсна връжна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *връжна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна връжна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **изходно-входна връжна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *връжна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

инверсна връжна ингредиентна икономическа система (вж. *връжна ингредиентна икономическа система*);

начална връжна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **входно-изходна връжна абстрактна ингредиентна икономи-**

ческа система; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

начална верижна ингредиентна икономическа система (вж. *верижна ингредиентна икономическа система*).

ВЕРИЖНА СЪЩНОСТНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (chain essentially-stratified economic system) (*) – *същностно-стратифицирана икономическа система* $S_{es}^{f_1 f_2 \dots f_n e_n}$, която е *последователен икономически синтез* от редицата от същностно-стратифицирани икономически системи

$$S_{es}^{f_1 e_1}, S_{es}^{f_2 e_2}, \dots, S_{es}^{f_n e_n},$$

но така че

$$f_2 = e_1, f_3 = e_2, \dots, f_n = e_{n-1}$$

(вж. *последователен синтез на икономическата система*). С f са означени **феноменните икономически ingrediente** (вж. *феноменна икономическа система*), а с e – **същностните икономически ingrediente** (вж. вж. *същностна икономическа система*) на съответните системи, изграждащи верижната същностно-стратифицирана икономическа система. На нея отговарят понятията за **начална верижна същностно-стратифицирана икономическа система*** (initial chain essentially-stratified economic system) [т.е. за **феноменно-същностна верижна икономическа система*** (phenomenal-essential chain economic system)] $S_{(+es)}^{f_1 f_2 \dots f_n e_n}$ и **инверсна верижна същностно-стратифицирана икономическа система*** (inverse chain essentially-stratified economic system) [т.е. за **същностно-феноменна верижна икономическа система*** (essential-phenomenal chain economic system)] $S_{(-es)}^{e_n f_n f_{n-1} \dots f_1}$.

Наличието на верижна същностно-стратифицирана икономическа система доказва положението, че разграничението на *икономическите системи* на феноменни и същностни е относително. Верижната същностно-стратифицирана икономическа система е йерархична система, в която отделната икономическа система може да бъде същностна по отношение на по-горното от нея равнище и едновременно с това – феноменна по отношение по-ниското от нея равнище в икономическата йерархия.

ВЕРИЖНА СЪЩНОСТНО-СТРАТИФИЦИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (chain essentially-stratified economic system) (**ки**) – ВЪВ:

верижна същностно-стратифицирана икономическа система;

инверсна верижна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа система*);

начална верижна същностно-стратифицирана икономическа система (вж. *верижна същностно-стратифицирана икономическа система*).

ВЕРАСИТАНТ (veracitant) (**кд**) – ВЪВ:

икономически вераситант;

икореномически вераситант;

икотехномически вераситант.

ВЕРАСИТАТ (veracitate) (**кд**) – ВЪВ:

икономически вераситат;

икореномически вераситат;

икотехномически вераситат.

ВЕРИФИЦИРАНЕ (verification) (**кд**) – ВЪВ:

начин на икономическо верифициране (вж. *икономическа действителност; икономическа възможност; икономически субстантит; икономически посибитит*);

начин на икореномическо верифициране (вж. *икореномическа действителност; икореномическа възможност; икореномически субстантит; икореномически посибитит*);

начин на икотехномическо верифициране (вж. *икотехномическа действителност; икотехномическа възможност; икотехномически субстантит; икотехномически посибитит*).

ВЕРИФИКАЦИЯ (verification) (**кд**) – ВЪВ:

икономическа верификация.

ВЕРНЕР, П. (Werner, P.) (**кд**) – ВЪВ:

Вернер, Пиер (вж. *Доклад Вернер* (Werner Report) (в межд.)).

ВЕРНЕР, ПИЕР (Werner, Pier) – вж. *Доклад Вернер* (Werner Report) (в межд.).

ВЕРОЯТНОСТ (probability) – основно понятие в *теорията на вероятностите*, което може да бъде тълкувано по три начина. **Първо**, вероятността е чис-

лена мярка на обективната възможност за осъществяването на *случайно събитие* (в т.ч. и при провеждането на вероятностен експеримент). Може да се разглежда още като **математическо очакване** (mathematical expectation) на относителния дял (относителната честота) на появата на случайното събитие при провеждането на експеримент в общия брой на всички опити. **Второ**, вероятността е отношение между количеството на шансовете, благоприятстващи осъществяването на дадено събитие и общото количество на благоприятстващите и неблагоприятстващите шансове на това събитие. Това е класическото определение на вероятността. **Трето, статистическата вероятност** (statistical probability) [или още – **честотната вероятност** (frequency-probability)] се определя при провеждането на изпитанията – при достатъчно голямо число на изпитания честотата на събитието A се приближава към някаква величина, която съгласно със закона за големите числа се приема за вероятността на събитието P_A . **Законът за големите числа** (law of large numbers) съдържа математически теореми, с които се доказва доближаването на средните показатели при достатъчно голямо число наблюдения до някакви постоянни величини. В по-широк смисъл този закон отразява диалектичката връзка между случайността и необходимостта (в т.ч. и между икономическата случайност и икономическата необходимост) и показва, че средният резултат при голямо количество случайни явления не е случаен и може да бъде предвиден с голяма степен на определеност. Нейна разновидност е *икономическата вероятност*. Вж. *теория на вероятностите*.

ВЕРОЯТНОСТ (probability) (кд) – във:

аксиома за адитивност на вероятността;

аксиома за неотрицателност на вероятността;

аксиома за нормираност на вероятността;

апостериорна икономическа вероятност (вж. и условна икономическа вероятност);

априорна икономическа вероятност (вж. условна икономическа вероятност);

аркусинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

безусловна икономическа вероятност;

безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разп-

ределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

безусловно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

безусловно съвместно разпределение на икономическите вероятности (същото като матрица на разпределението на икономическите вероятности);

бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

вероятност;

вероятности на икономическия преход (същото като преходни икономически вероятности);

взаимно-независими случайни икономически величини гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

двумерен диференциален закон на разпределението на вероятностите в икономиката (вж. автокорелационна функция на случайния икономически процес);

двумерна съвместна плътност на вероятностите на случайните икономически величини (вж. автокорелационна функция на случайния икономически процес);

диференциален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. условна плът-

ност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциални закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

диференциални условени закони на разпределенията на вероятностите на случайните икономически величини;

експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

закони на разпределението на икономическите вероятности (същото като закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини);

икономическа вероятност;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрални условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

максимална обратна икономическа вероятност (вж. *шумоустойчивост на икономическата система*);

матрица на плътностите на преходните икономически вероятности (вж. *марковска икономическа верига*);

матрица на преходните икономически вероятности;

матрица на разпределението на икономическите вероятности;

независимост в теорията на вероятностите;

нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

плътност на вероятностите на икономическия преход (вж. *преходни икономически вероятности и марковска икономическа верига*);

плътност на вероятността на икономическия преход (същото като **плътност на преходната икономическа функция**; вж. *преходна икономическа функция и уравнения на А. Н. Колмогоров*);

плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

преходни икономически вероятности;

произведение на икономически вероятности;

пълна икономическа вероятност (вж. *условна икономическа вероятност*);

разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

разпределение на Ерланг, А., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на икономическите вероятности (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

разпределение на Парето, В., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

 χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

ред на разпределението на икономическите вероятности;

стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно /нормирано/ нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

статистическа икономическа вероятност (същото като честотна икономическа вероятност);

стационарно разпределение на икономическите вероятности (вж. марковска икономическа верига);

степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини;

съвместна плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайните икономически величини);

съвместно разпределение на вероятностите на случайните икономически величини (същото като матрица на разпределението на икономическите вероятности);

съвместно разпределение на икономическите вероятности;

сума на икономически вероятности (вж. алгебра на случайните икономически събития);

тензор на разпределението на икономическите вероятности;

теория на вероятностите;

условна икономическа вероятност;

условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условна плътност на разпределението на икономическите вероятности (същото като условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за плътността на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;

формули на пълните вероятности за диференциалните закони на разпределението на случайните икономически величини;

формули на пълните вероятности за законите на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формули на пълните вероятности за законите на разпределението на непрекъснатата случайна икономическа величина;

формули на пълните вероятности за законите на разпределението на случайните икономически величини;

формули на пълните вероятности за интегралните закони на разпределението на случайните икономически величини;

функция на плътността на разпределението на икономическите вероятности (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

функция на разпределението на икономическите вероятности (вж. *дискретно вероятностно икономическо пространство*);

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

частна плътност на разпределението на икономическите вероятности;

частно разпределение на икономическите вероятности;

честотна икономическа вероятност.

ВЕРОЯТНОСТ НА ДИСКРЕТНАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probability of the discrete stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

безусловно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. *условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина*);

закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;

функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

частно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. *частно разпределение на икономическите вероятности*).

ВЕРОЯТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРЕХОД (probability of the economic transition) (**ки**) – във:

вероятности на икономическия преход (същото като *преходни икономически вероятности*);

плътност на вероятностите на икономическия преход (вж. *преходни икономически вероятности* и *марковска икономическа верига*);

плътност на вероятността на икономическия преход (същото като **плътност на преходната икономическа функция**; вж. *преходна икономическа функция* и *уравнения на А. Н. Колмогоров*).

ВЕРОЯТНОСТ НА НЕПРЕКЪСНАТАТА СЛУЧАЙНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probability of the continuous stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

аркусинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като **плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина**);

бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

диференциален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на Ерланг, А., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на Парето, В., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

 χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно /нормирано/ нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини;

условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*).

ВЕРОЯТНОСТ НА СЛУЧАЙНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (probability of the stochastic /random/ economic quantity /value/) (**ки**) – във:

аркусинус-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

безусловно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

безусловна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

ределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

бета-разпределение от втори род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

бета-разпределение от първи род на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

гама-разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

диференциален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

диференциален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

диференциални закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

диференциални условени закони на разпределенията на вероятностите на случайните икономически величини;

експоненциално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина) ;

интегрален закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина);

интегрален условен закон на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (същото като условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина);

интегрални условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;

логаритмично нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

параболично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

показателно-степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;

разпределение на Ерланг, А., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на Парето, В., на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

χ^2 -разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

разпределение на правоъгълния триъгълник на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

стандартно логистично разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;

-
- стандартно /нормирано/ нормално разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- стандартно равномерно (правоъгълно) разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- степенно разпределение на плътността на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- съвместна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатите случайни икономически величини;*
- съвместно разпределение на вероятностите на случайните икономически величини (същото като матрица на разпределението на икономическите вероятности) ;*
- условна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- условна функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;*
- условни закони на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;*
- условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- условни закони на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;*
- условна функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- условни закони на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*
- условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;*
- формула на пълната вероятност за разпределението на дискретната случайна икономическа величина;*
- формула на пълната вероятност за функцията на разпределението на дискретната случайна икономическа величина;*
- функция на разпределението на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина;*
- функции на разпределението на вероятностите на случайните икономически величини;*
- функция на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина;*

частна плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина (вж. *плътност на разпределението на вероятностите на непрекъснатата случайна икономическа величина*);

частно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина (вж. *частно разпределение на икономическите вероятности*).

ВЕРОЯТНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ* (stochastic economic automaton) – *икономически автомат* с памет (в качеството му на математически модел на *динамична икономическа система*), чието функциониране във всеки такт зависи само от състоянието на паметта в него и може да бъде описано статистически. Като всеки друг автомат вероятностният икономически автомат представлява дискретен стационарен входно-изходен потактен икономически преобразувател. Приемаме, че X , Y и Q са крайни или изброими множества съответно на *входните икономически въздействия*, на *изходните икономически въздействия* (сигнали) и на *икономическите състояния* на вероятностния икономически автомат. Нека в декартовото произведение $Q \times Y$ на *икономическите множества* Q и Y е определено условното вероятностно разпределение $\mu(a', y | a, x)$, което е зададено за всеки елемент на декартовото произведение $Q \times X$ на *икономическите множества* Q и X . Тогава вероятностния икономически автомат може да се означава като четворката $(X, Y, Q, \mu(a', y | a, x))$. Неговото функциониране се състои в това, че в дискретни моменти от времето на входния канал на автомата се подава определена последователност от *икономически въздействия* X [вход във вид на букви от *икономическа азбука** (economic alphabet)]. Ако вероятностният икономически автомат се намира в състоянието $a \in Q$, и на неговия вход е подадено *икономическото въздействие* (респ. сигнала) $x \in X$, тогава той преминава в следващото икономическо състояние $a' \in Q$ и предава към околната среда *икономическото въздействие* (респ. сигнала) $y \in Y$ с вероятност $\mu(a', y | a, x)$. В първия такт е фиксирано началното икономическо състояние на вероятностния автомат или е фиксирано началното разпределение на вероятностите на икономическите състояния $\mu(a)$. За *теорията на икономическите автомати** (economic automata theory) съществено се оказва това, как законът на функционирането на вероятностния икономически автомат, определен по-горе като еднотактен преобразувател на *икономическата информация*, се отразява върху закона на функционирането му в цялост като многотактово устройство, който преобразува проследовател-

ността от входни икономически въздействия (букви от икономическата азбука) в последователност от изходни икономически въздействия.

Вероятностният икономически автомат може да се интерпретира като идентификатор на икономическите събития, т.е. като **икономически идентификатор** (economic identifier). Свойствата на вероятностния икономически автомат в качеството му на идентификатор се изучават върху негов *икономически модел*, без да се разглежда неговият вход. Тогава за множеството от икономически състояния Q се определя условно разпределение на *икономическите вероятности* $\mu(a' | a, x)$ (вж. *условно разпределение на вероятностите на дискретната случайна икономическа величина*), което е зададено за всеки елемент на декартовото произведение $Q \times X$ на множествата Q и X . Приемаме, че $F \subset Q$ и че $\mu(a)$ е разпределението на вероятностите на началните икономически състояния. Тогава вероятностният икономически автомат е шесторката $(X, Y, F, \mu(a' | a, x), \mu(a))$. Определянето на неговото функциониране е почти аналогично на това на петорката $(X, Y, Q, \mu(a', y | a, x))$, но с тази разлика, че условното вероятностно разпределение се определя само за неговите икономически състояния. **Краен вероятностен икономически автомат*** (finite stochastic economic automaton) е този, при който X , Y и Q са **крайни икономически множества*** (finite economic sets). Нека n е броят на състоянията на вероятностния икономически автомат. Тогава той може да се разглежда или (1) като система от $(n \times n)$ -мерни матрици с неотрицателни елементи $M(y | x)$ при $x \in X$, $y \in Y$, където елементите на матриците са определени като $m_{ij}(y | x) = \mu(a_j, y | a_i, x)$, или (2) като система от стохастични $(n \times n)$ -мерни матрици $A(x)$, $x \in X$, където елементите на матриците са определени като $a_{ij}(x) = \mu(a_j | a_i, x)$. Удобно е обаче разпределението на икономическите вероятности $\mu(a)$ да се представя във векторна форма. Тогава функционирането на вероятностния икономически автомат може формално да се опише чрез матриците на *икономическите преобразувания* $M(q | p)$, където p е векторът на входното икономическо въздействие $p = x_1, x_2, \dots, x_s$. Ако с $\mu(e)$ се означае векторът, състоящ се от началните икономически състояния на вероятностния икономически автомат, тогава векторът на неговите крайни икономически състояния има вида $\mu(p) = \mu(e)A(p)$, където $A(p)$ е съответната *икономическа матрица*.

ВЕРОЯТНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМАТ (stochastic economic automaton) (**ки**) – във:

вероятностен икономически автомат;

краен вероятностен икономически автомат (вж. *вероятностен икономически автомат*).

ВЕРОЯТНОСТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (stochastic /probabilistic/ economic process) – същото като *случаен икономически процес*.

ВЕРОЯТНОСТИ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРЕХОД* (economic transition probabilities) – същото като *преходни икономически вероятности*.

ВЕРОЯТНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (probabilistic economic system) – същото като *стохастична икономическа система*.

ВЕРОЯТНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ХИПОТЕЗА* (probabilistic economic hypothesis) – вж. *условна икономическа вероятност*.

ВЕРОЯТНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО* (probabilistic economic space) – *икономическо пространство*, в което се разполагат проявленията на случайните икономически зависимости; **вероятностно пространство** (probabilistic space), изградено от *икономическо множество*. Математически модел на случайностното (вероятностното) поведение на *стохастичните икономически системи*. Представлява съвкупност от три взаимозависими съставки: *пространството на елементарните икономически събития E* , *алгебрата на случайните икономически събития U* , която е множество от подмножества на пространството на елементарните икономически събития, и *икономическата вероятност P* . Тоест, вероятностното икономическо пространство е съвкупността (E, U, P) . Всички *елементарни икономически събития* (а те са случайни), които благоприятствуват *случайното икономическо събитие A* (то също е случайно), са подмножество на пространството на елементарните икономически събития, т.е. $A \in E$. От това обаче не следва, че всяко подмножество на E е случайно икономическо събитие. Дадено подмножество от елементарни икономически събития (елементарни икономически изходи) само тогава е случайно икономическо събитие (е идентифицируемо като такова), ако неговата икономическа вероятност е определима (дефинируема). Ако не сме в състояние да определим съответната икономическа вероятност, тогава даденото подмножество от елементарни икономически събития не е случайно икономическо събитие. Например, когато пространството на елементарните икономически събития E не е крайно или пък не е изброимо (не е сметно), тогава е възможно то да бъде *неизброимо икономическо множество*, което не

позволява да бъде непротиворечиво зададена или определена икономическата вероятност. Затова пък при **крайно пространство на елементарните икономически събития*** (finite space of the elementary economic events) или пък при **изброимо пространство на елементарните икономически събития*** (enumerable space of the elementary economic events) кое да е тяхно подмножество може да бъде определено (да бъде идентифицирано като дадено) като някакво случайно икономическо събитие. Множеството E може да се разглежда като *достоверно икономическо събитие*, тъй като съдържа всички елементарни икономически събития. Освен това, празното множество \emptyset по определение е подмножество на E и не съдържа нито едно елементарно икономическо събитие. В този смисъл то е *невъзможно икономическо събитие*. Разновидности на вероятностното икономическо пространство са *дискретното вероятностно икономическо пространство* и *непрекъснатото дискретното вероятностно икономическо пространство*.

При характеризирание същността на икономическата вероятност, чиито значения са разположени във вероятностното икономическо пространство, **могат да бъдат приложени** аксиомите на А. Н. Колмогоров, отнасящи се до *теорията на вероятностите* въобще. Икономическа вероятност е числовата функция $p(A)$, определяема в алгебрата на случайните икономически събития U ($\forall A \in U$), ако са изпълнени трите аксиоми на А. Н. Колмогоров:

първо, аксиомата за неотрицателност на вероятността, според която на всяко случайно икономическо събитие A съответствува определено число $p(A)$, което удовлетворява условието $p(A) \geq 0$ (икономическата вероятност е неотрицателно число);

второ, аксиомата за нормираност на вероятността, според която икономическото събитие E (т.е. множеството на елементарните икономически събития) е сигурно (достоверно), т.е. $p(E) = 1$ (вероятността на достоверното, т.е. на сигурното, икономическо събитие е равна на единица);

трето, аксиомата за адитивност на вероятността, според която, ако

$$A_i \in U \ (A_i \cap A_j = \emptyset, i \neq j),$$

то

$$p\left(\sum_{i=1}^k A_i\right) = \sum_{i=1}^k p(A_i)$$

за всяко крайно или безкрайно k , т.е. вероятността на сумата от несъвместими по двойки случайни икономически събития е равна на сумата от техните икономически вероятности.

От аксиомите на А. Н. Колмогоров следват посочените по-долу свойства на икономическата вероятност.

Първо, $p(\emptyset) = 0$, т.е. вероятността на невъзможното икономическо събитие (празното множество) е равна нула. Обратното твърдение в общия случай обаче не е вярно: ако вероятността на дадено икономическо събитие е равна на нула, това не означава, че то е празно множество, т.е. от $p(A) = 0$ не следва, че $A = \emptyset$. Ако A и B са *несъвместими случайни икономически събития*, вероятността на тяхното сечение е равна на нула, т.е. $p(AB) = 0$, тъй като $AB = \emptyset$.

Второ, ако от случайното икономическо събитие A следва случайното икономическо събитие B , то: (1) $p(A) \leq p(B)$, т.е. вероятността на случайното икономическо събитие-причина е по-малка или равна на вероятността на случайното икономическо събитие-следствие; (2) $p(B \setminus A) = p(B) - p(A)$.

Трето, $p(A) \leq 1$, т.е. икономическата вероятност е равна или по-малка от единица ($\forall A \in U$). Така че $0 \leq p(A) \leq 1$.

Четвърто, ако случайните икономически събития A, B, \dots са пълна група от несъвместими по двойки събития, тогава сумата от техните вероятности е равна на единица.

Пето, ако $A \in U$ и $B \in U$ са произволни случайни икономически събития, то $A + B \in U$ и $p(A + B) = p(A) + p(B) - p(AB)$.

Шесто, ако $A_i \in U$, $i = 1, 2, \dots, l$, то

$$p\left(\sum_{i=1}^l A_i\right) \leq \sum_{i=1}^l p(A_i).$$

Седмо, ако $A_i \in U$, $i = 1, 2, \dots, l$, то

$$p\left(\prod_{i=1}^l A_i\right) = 1 - \sum_{i=1}^l [1 - p(A_i)].$$

Осмо, ако случайните икономически събития A, B, \dots са независими, то $p(A, B, \dots) = p(A).p(B) \dots$ (вероятността на съвкупността от *независими случайни икономически събития* е равна на произведението от техните икономически вероятности).

Вж. *икономическа мярка*.

ВЕРОЯТНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (probabilistic economic space) (**ки**) – във:

вероятностно икономическо пространство (вж. и *икономическа мярка*);

геометрично вероятностно икономическо пространство;

дискретно вероятностно икономическо пространство;

индуцирано вероятностно икономическо пространство (вж. *случайна икономическа величина*);

класическо вероятностно икономическо пространство;

непрекъснато вероятностно икономическо пространство;

условно вероятностно икономическо пространство (вж. *условна икономическа вероятност*).

ВЕРОЯТНОСТНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ (stochastic economic development) (**ки**) – във:

фаза на вероятностното икономическо развитие (вж. *икономическа бифуркация*).

ВЕРОЯТНОСТНОСТ (probabilitiness) (**кд**) – във:

икономическа вероятностност;

икореномическа вероятностност;

икотехномическа вероятностност;

обективизирана икономическа вероятностност;

обективирана икономическа вероятностност;

субективизирана икономическа вероятностност;

ВЕРСИЯ (version) (**кд**) – във:

икономическа версия.

ВЕРТИКАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СИНТЕЗ* (vertival /multilevel/ economic synthesis) – същото като *вертикален синтез на икономическа система*.

ВЕРТИКАЛЕН СИНТЕЗ НА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (vertival synthesis of the economic system), **многоравнищен икономически синтез на икономическа система, многоравнищен икономически синтез, вертикален икономически синтез**, – вид *синтез на икономическата система*, съставен от различни равнища (системи или подсистеми), между които има взаимни *обратни икономически връзки*. Негов частен случай е *йерархичният синтез на икономическата система*. Вж. и *многоравнищна икономическа система*.

ВЕРТИКАЛНА ЕКСПАНЗИЯ (vertical expansion) (**ки**) – във:

вертикална корпоративна експанзия (в межд.).

ВЕРТИКАЛНА КОРПОРАТИВНА ЕКСПАНЗИЯ (vertical corporate expansion) (в межд.) – форма на извършване на *преки чуждестранни производствени инвестиции (в межд.)*, при която чуждестранните филиали на *транснационалната корпорация (в межд.)* произвеждат крайния продукт (в т.ч. и като произвеждат или доставят определени негови компоненти). Останалите компоненти или суровините се доставят от другите чуждестранни филиали на корпорацията или най-вече от нейната компания майка.

ВЕРТИКАЛНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (vertical curve of aggregate money supply) (**ки**) – във:

тактическа цел на паричната политика по вертикална крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.).

ВЕРТИКАЛНА КРИВА НА АГРЕГАТНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАРИ (vertical curve of aggregate money supply) (в макр.) – *крива на агрегатното предлагане на пари (в макр.)*, при която то остава на постоянна (неизменна) величина. Тук *агрегатното предлагане на пари (в макр.)* е инвариантно към промените в *пазарния лихвен процент (в макр.)* [респ. в *номиналния лихвен процент (в макр.)*].

ВЕРТИКАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ (vertical economic interaction) – вж. *икономическа координация*.

ВЕЩЕСТВЕНО-ЕНЕРГЕТИЧЕН МОДЕЛ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (substance-energetic model of the economic system) – вид *материален модел на икономическа система*, който субектът е конструирал или избрал от вече съществуващите системи. Той е такава веществена, енергетична или веществено-енергетична система, която е подобна на интересуващата ни *икономическа система* и отговаря на всички останали изисквания, предявявани към *модела на икономическата система*. Представлява разновидност на *моделите на икономическата система с ниска степен на формализация*.

ВЕЩЕСТВЕНО-ЕНЕРГЕТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОДОБИЕ (substance-energetic economic similarity) – *икономическо подобие*, въз основа на което се построява *веществено-енергетичен модел на икономическата система*. Подобие, върху което се основава сходството между *веществено-*

енергетичния модел и моделираната *икономическа система*. Представява вид *материално икономическо подобие*.

ВЕЩЕСТВЕНО-ЕНЕРГЕТИЧНО МОДЕЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ СИСТЕМИ (substance-energetic modelling of the economic systems) – създаване, експериментиране и използване за целите на изследването и управлението на *веществено-енергетични модели на икономическите системи*. Представява вид *материално моделиране на икономическите системи*.

ВЗАИМЕН ВАЛУТЕН КУРС (mutual exchange rate) (в межд.) (*) – общо *икономическо понятие* за (1) *валутния курс (в межд.)* на дадена парична единица към друга парична единица и (2) *валутния курс на другата парична единица към дадената парична единица*. Тези два валутни курса са взаимни валутни курсове и са взаимно обратнопропорционални помежду си. При постоянни други условия абсолютните величини на темповете на прираста на двата валутни курса са равни. Ако не е посочено друго, се подразбира, че едната *валута (в межд.)* (едната парична единица) е националната, а другата е чуждестранната.

ВЗАИМЕН КУРС (mutual rate) (**ки**) – във:
взаимен валутен курс (в межд.).

ВЗАИМЕН ВЪНШНОТЪРГОВСКИ МУЛТИПЛИКАТОР (mutual foreign-trade multiplier) (в межд.) – *външнотърговски мултипликатор (в межд.)*, отчитащ взаимните зависимости между търгуващите помежду си страни.

ВЗАИМЕН МУЛТИПЛИКАТОР (mutual multiplier) (**ки**) – във:
взаимен външнотърговски мултипликатор (в межд.).

ВЗАИМЕН ФОНД (mutual fund) (в макр.) – *финансов посредник (в макр.)*, който обединява ресурси на широк кръг притежатели и съдействуват за тяхното рационално използване.

ВЗАИМЕН ФОНД, КОЙТО ФУНКЦИОНИРА НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР (money market mutual fund) (в макр.) – *взаимен фонд (в макр.)* [като вид *финансов посредник (в макр.)*], който може да набира средства чрез откриване на депозитни сметки и да купува инструменти на *паричния пазар (в макр.)*.

ВЗАИМНА ЗАДАЧА НА МАТЕМАТИЧЕСКОТО ПРОГРАМИРАНЕ (mutual problem of the mathematical programming) – вж. *взаимни задачи на математическото програмиране в икономиката*.

ВЗАИМНА ЗАДАЧА НА ОПТИМИЗИРАНЕТО (mutual optimization problem) (в микр.) – двойка от задачи на скаларно оптимизиране на производствения план, при което от към две различни страни се извежда най-доброто разпределение на дефицитните ресурси: максимизираната целева функция на едната задача образува ограничителното условие на другата задача, а минимизираната целева функция на втората задача образува ограничителното условие на първата задача. *Теоремите за взаимността* на руските икономисти А. Г. Аганбегян и К. А. Багриновски изясняват условията, при които решенията на двете задачи (наричани права и присъединена) могат да съвпадат. Теорията на взаимните задачи (вж. *взаимни задачи на математическото програмиране*) доказва, че при определени условия производственият план може да се оптимизира не само по критерия “максимална съвкупна обществена ползност”, но и по критерия “минимални съвкупни разходи на труд”. Този подход разкрива възможността да се използват приближени итеративни методи за оптимизиране на производствения план.

ВЗАИМНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ (mutual economic information) (**ки**) – във:

пълна взаимна икономическа информация;

частична взаимна икономическа информация.

ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ (mutual correlative /correlatory/ functions) (**ки**) – във:

апроксимация на взаимната корелационна функция на случайните икономически процеси;

взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси;

взаимна корелационна функция на Т. Стилтес (вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

икономическа взаимна корелационна функция на Стилтес, Т. (същото като **взаимна корелационна функция на Т. Стилтес**; вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*);

нормирана взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси (същото като *коефициент на взаимна корелация на случайните икономически процеси*);

полярна икономическа взаимна корелационна функция (вж. *полярна икономическа корелационна функция*);

релейна икономическа взаимна корелационна функция (вж. *релейна икономическа корелационна функция*).

ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СЛУЧАЙНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ* (cross-correlative /cross-correlatory/ function of the stochastic /random/ economic processes), **крос-ковариационна функция на случайните икономически процеси**, – функция, която характеризира *в абсолютно изражение* степента на зависимост (обвързаност и релевантност) между две реализации (значения, реализации към два различни момента във времето) на два различни *случайни икономически процеси*, независимо от това дали тя се определя от някаква причинна връзка или пък е случайно съвпадение. Взаимната корелационна функция $R_{xy}(t-s)$ към моментите t и s на случайните икономически процеси $X(t) = x(t)$ и $Y(t) = y(t)$ (с дефиниционна област $-\infty < t < \infty$), които са стационарни и стационарно-свързани (вж. *стационарен случаен икономически процес*) и са с *математически икономически очаквания* съответно $a(t) = E[x(t)]$ и $b(t) = E[y(t)]$, е зависимостта

$$\begin{aligned} R_{xy}(t-s) &= \\ &= E\{[x(t) - E(x(t))][y(s) - E(y(s))]\} = \\ &= E\{[x(t) - a(t)][x(s) - b(s)]\}. \end{aligned}$$

Тази *икономическа корелационна функция* характеризира степента на връзката между значенията на случайния икономически процес $x(t)$ към момента t и случайния икономически процес $y(s)$ към момента s . Нека да е даден случаен икономически процес $x(t)$, който има нулево математическо очакване и корелационна функция $R_x(t_1, t_2)$ към моментите t_1 и t_2 и който е вход на *линейна икономическа система с импулсна преходна икономическа функция* $g(t, s)$. Тогава корелационната функция $R_y(t_1, t_2)$ на случайния икономически процес $y(t)$, който е изход на линейната икономическа система, се определя (при постоянни други условия) с формулата

$$\begin{aligned} R_x(t_1, t_2) &= \\ &= \int_{s_2=-\infty}^{\infty} \int_{s_1=-\infty}^{\infty} g(t_1, s_1) R(s_1, s_2) \times \\ &\quad \times g(t_2, s_2) ds_1 ds_2. \end{aligned}$$

В по-общия случай взаимната корелационна функция (крос-ковариационната функция) $R_{xy}(t_1, t_2)$ на случайните икономически процеси $X(t) = x(t)$ и $Y(t) = y(t)$ с комплексни значения и с математически икономически очаквания (средни значения) $m_x(t) = E[x(t)]$ и $m_y(t) = E[y(t)]$ към моментите във времето t_1 и t_2 е

$$\begin{aligned} R_{xy}(t_1, t_2) &= \\ &= E\{[x(t_1) - E(x(t_1))] \times \\ &\quad \times [y(t_2) - E(y(t_2))]\} = \\ &= E\{[x(t_1) - m_x(t_1)][y(t_2) - m_y(t_2)]\}. \end{aligned}$$

В този по-общ случай $Y(t) = y(t)$ е **комплексно-спрегнат случаен икономически процес*** (complexively-foldined /conjoined/ stochastic /random/ economic process) (реално-имагинерен случаен икономически процес), където с чертата, поставена отгоре, е означено комплексното спрежение на съответния процес. При действителни (реални) случайни икономически процеси взаимната корелационна функция приема вида

$$\begin{aligned} R_{xy}(t_1, t_2) &= \\ &= E\{[x(t_1) - E(x(t_1))] \times \\ &\quad \times [y(t_2) - E(y(t_2))]\} = \\ &= E\{[x(t_1) - m_x(t_1)][y(t_2) - m_y(t_2)]\}. \end{aligned}$$

Нека $p[x(t_1) - m_x(t_1), y(t_2) - m_y(t_2)]$ е функцията на **двумерната съвместна плътност на вероятностите на случайните икономически величини*** (two-dimensional probabilities cross-density of the stochastic /random/ economic variables/quantities) $x(t_1) - m_x(t_1)$ и $y(t_2) - m_y(t_2)$, които съответствуват на значенията на случайните икономически процеси $x(t)$ и $y(t)$ в моментите на времето t_1 и t_2 . Общността $[x(t), y(t)]$ от тези два процеса е **двумерен случаен икономически процес** (two-dimensional stochastic /random/ economic process). Тогава взаимната корелационна функция на тези два случайни икономически процеса се представя от израза

$$\begin{aligned} R_{xy}(t_1, t_2) &= \int_{y(t_2)=-\infty}^{\infty} \int_{x(t_1)=-\infty}^{\infty} [x(t_1) - m_x(t_1)] \times \\ &\quad \times [y(t_2) - m_y(t_2)] \times p[x(t_1) - m_x(t_1), y(t_2) - m_y(t_2)] \times dx(t_1) dy(t_2). \end{aligned}$$

Когато взаимната корелационна функция $R_{xy}(t_1, t_2)$ на процесите $x(t)$ и $y(t)$ е равна на нула, тогава те са *некорелирани случайни икономически процеси*, а когато не е равна на нула, са *корелирани случайни икономически процеси*.

В случай че са налице посочените по-горе два стационарни случайни икономически процеса, които са стационарно-свързани помежду си, тогава времевият аргумент на тяхната взаимна корелационна функция е разликата между времевите аргументи на двата процеса $x(t)$ и $y(t)$; в случая това е $\tau = t_1 - t_2$. Ако $x(t)$ и $y(t)$ освен това са и *ергодични случайни икономически процеси** (ergodic stochastic economic /random/ processes) (вж. *ергодичен икономически процес*), тогава тяхната взаимна корелационна функция може да се изчисли с помощта на осредняване по време на едната реализация на двата процеса:

$$R_{xy}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{t=-T}^T [x(t_1) - m_x(t_1)] \times [y(t + \tau) - m_y(t + \tau)] dt.$$

За практически потребности може да се изчисли значение на взаимната корелационна функция с приемлива крайна продължителност T на двата случайни икономически процеса:

$$R_{xy}(\tau) = \frac{1}{T} \int_{t=0}^T [x(t_1) - m_x(t_1)] \times [y(t + \tau) - m_y(t + \tau)] dt.$$

ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СЛУЧАЙНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ (cross-correlative /cross-correlatory/ function of the stochastic /random/ economic processes) (**ки**) – във:

апроксимация на взаимната корелационна функция на случайните икономически процеси;

взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси;

нормирана взаимна корелационна функция на случайните икономически процеси (същото като коефициент на взаимна корелация на случайните икономически процеси).

ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИОННА ФУНКЦИЯ НА СТИЛТЕС, Т. (Stieltjes cross-correlative /cross-correlatory/ functions in economy) в икономиката, **ико-**

икономическа взаимна корелационна функция на Т. Стилтес, – вж. *корелационна функция на Т. Стилтес в икономиката*.

ВЗАИМНА КОРЕЛАЦИЯ НА СЛУЧАЙНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ (cross-correlation of the stochastic /random/ economic processes) (**ки**) – ВЪВ:

коэффициент на взаимна корелация на случайните икономически процеси.

ВЗАИМНА СПЕКТРАЛНА ПЛЪТНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОЦЕСИ* (economic process mutual /joint/ spectral density) – вж. *статистическа икономическа линеаризация*.

ВЗАИМНА СПЕСТОВНА БАНКА (mutual saving banks) (в макр.) – *финансов посредник (в макр.), исторически са възникнал върху основата на коопериране на собственост (на дребни спестявания на работниците). Понастоящем взаимните спестовни банки приемат влогове срещу изплащане на лихвен процент (в макр.) и са специализирани в предоставяне на заеми срещу залог на недвижности.*

ВЗАИМНИ ЗАДАЧИ НА МАТЕМАТИЧЕСКОТО ПРОГРАМИРАНЕ (mutual problems of the mathematical programming) в икономиката – разновидност на двойствените икономически задачи на математическото програмиране (вж. *двойствена задача на линейното програмиране*). Те са двойка задачи на *скаларното икономическо оптимизиране* (например на *икономическия план*), в които откъм различни страни се извежда най-доброто разпределение на дефицитните *икономически ресурси*: като се максимизира *целевата икономическа функция* на едната от двете взаимни *оптимизационни икономически задачи*, с това се формират *ограничителните икономически условия* на другата взаимна оптимизационна икономическа задача, както и обратно, като се минимизира *целевата икономическа функция* на другата взаимна задача, с това се формират *ограничителните условия* на първата. Така че особеност на взаимните оптимизационни икономически задачи (условно те могат да бъдат наречени *права и двойствена*) (вж. *двойствена задача на линейното програмиране*) е, че чрез тях се определят едни и същи икономически параметри. Взаимните икономически задачи са една от реализациите на *ингредиентността на икономическите системи*. Да приемем, че дефицитният икономически ресурс е *трудът като производствен фактор*, чрез чието използване се постига *определен икономически резултат*. От своя страна икономическият резултат е

предпоставка за осигуряването на дефицитния икономически ресурс (работната сила, чието производително функциониране е трудът, се възпроизвежда, като консумира продукт). С други думи, между факторът и резултатът има двустранна икономическа зависимост. Тогава двете взаимни оптимизационни икономически задачи (означаваме ги като задача A и задача B) могат да се формулират по следния начин:

Задача A : да се максимизира целевата икономическа функция $f(x)$ при $X \subset \bar{X}(Q)$, където X е множеството на възможните варианти на *икономическия план* (на *икономическото решение*), $f(x)$ – целевата икономическа функция на взаимната задача A , характеризиращата максимизируемите резултати от осъществяването на икономическия план x , Q – общият обем на ресурсите на труда, задавани със значението на целевата икономическа функция на взаимната задача B , $\bar{X}(Q)$ – множеството от такива варианти на икономическия план, при които се изпълнява условието $q(x) \geq Q$, $q(x)$ – функцията на общите разходи на труд, направени при осъществяването на плана.

Задача B : да се минимизира целевата икономическа функция $g(x)$ при $X \subset \bar{X}(G)$, където X е множеството на възможните варианти на икономическия план, $g(x)$ – целевата икономическа функция на взаимната задача B , характеризиращата минимизируемите разходи от осъществяването на икономическия план x , G – общият обем на резултатите, задавани със значението целевата икономическа функция на взаимната задача A , $\bar{X}(G)$ – множеството от такива варианти на икономическия план, при които се изпълнява условието $f(x) \geq G$, а $f(x)$ е функцията на общите резултати, постигнати при осъществяването на плана.

Условията, при които решенията на двете взаимни оптимизационни икономически задачи могат да съвпадат (да съвпадат оптимумите на двете целеви икономически функции), се определят с помощта на **теоремите на взаимността** (mutuality theorems), формулирани от руските учени А. Г. Аганбегян и К. А. Багриновски. Теорията на взаимността в частност доказва, че при определени условия икономическият план на функционирането на дадена *икономическа система* (макроикономическа, мезоикономическа или микроикономическа) може да се оптимизира едновременно по критерия максимална *ползност* (която може да се интерпретира като икономически резултат) и по критерия минимална *стойност* (респ. минимални разходи на труд). Това разкрива възможност за използването на различни приближени итерационни методи за търсенето на *оптималния икономически план*.¹

-
- ¹ Относно взаимните задачи на математическото програмиране в икономиката вж.: *Аганбегян, А. Г., Багриновски, К. А.* О задачах народнохозяйственного оптимума. – *Вопросы экономики*, 1967, кн. 10; *Лурье, А. Л.* Абстрактная модель оптимального хозяйственного процесса и объективно обусловленные оценки. – *Экономико-математические методы*, т. II, вып. I, 1966; *Гранберг, А. Г.* Целевая функция общественного благосостояния и критерии оптимальности в прикладных народнохозяйственных моделях. – В: *Проблемы народнохозяйственного оптимума*. Издательство “Экономика”, М., 1969, с. 95-96; *Гранберг, А. Г.* Математические модели социалистической экономики. Издательство “Экономика”, М., 1978, с. 111-136.

ВЗАИМНИ ФОНДОВЕ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР (money market mutual fund) **(ки)** – във:

неинституционално участие във взаимни фондове на паричния пазар (в макр.).

ВЗАИМНОСПЕСТОВНА БАНКА (mutual savings bank) (в макр.) – *финансов посредник (в макр.), подобен на спестовна институция [вж. спестовни и заемни асоциации (институции) (в макр.)], но който се конструира върху кооперативен принцип.*

ВЗАИМНОСТ (mutuality) **(кд)** – във:

принцип на взаимността (вж. изопериметрична икономическа задача на оптималното управление).

теорема за взаимността (в микр.).

ВЗАИМОВРЪЗКА (interconnection) **(кд)** – във:

икономическа взаимовръзка;

обектна икономическа взаимовръзка;

предметна икономическа взаимовръзка (същото като икономическа взаимовръзка);

системна икономическа взаимовръзка.

ВЗАИМОДЕЙСТВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (interacting economic regulation) – същото като *свързано икономическо регулиране.*

ВЗАИМОДЕЙСТВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (interacting economic management /control/) – същото като *свързано икономическо управление.*

ВЗАИМОДЕЙСТВАЩО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ (interacting economic management /control/) **(ки)** – във:

взаимодействащо икономическо управление (същото като свързано икономическо управление);

система на взаимодействащо икономическо управление (същото като система на свързано икономическо управление).

ВЗАИМОДЕЙСТВАЩО РЕГУЛАТОРНО ИКОНОМИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ* (interacting regulatory economic management /control/ through) – същото като *свързано регулаторно икономическо управление.*

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ (interaction; mutual relation) (**кд**) – във:

взаимодействие между мултипликатора и акселератора (в макр.);

взаимодействие между участниците във форуърдния валутен пазар (в межд.);

икономическа координация чрез оценка на взаимодействията;

икономическо взаимодействие;

инвестиционно взаимодействие между развитите и развиващите се страни (в межд.);

модел на Гранберг, А. Г., и Рубинищейн, А. Г., на глобалното оптимално икономическо взаимодействие (в межд.);

обектно икономическо взаимодействие;

предметно икономическо взаимодействие (същото като икономическо взаимодействие);

предполагана вариация на взаимодействието (в микр.);

предполагана вариация на взаимодействието на А. Курно (в микр.) (същото като предполагаема вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.));

предполагана вариация на взаимодействието на Бертран, Й. (в микр.) (същото като предполагаема вариация на ценовото взаимодействие (в микр.));

предполагана вариация на продуктовото взаимодействие (в микр.);

предполагана вариация на ценовото взаимодействие (в микр.);

принцип на оценка на икономическите взаимодействия (вж. *икономическа координация*);

системно икономическо взаимодействие;

теория за взаимодействието в икономиката (вж. *Вилфредо Парето*);

теория за инвестиционното взаимодействие между развитите и развиващите се страни (в межд.).

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ МУЛТИПЛИКАТОРА И АКСЕЛЕРАТОРА (interact between multiplier and accelerator) (в макр.) – макроикономическо

положение, при което под влиянието *мултипликатора (в макр.)* нарастването на *автономното продуктово търсене (в макр.)* предизвиква увеличено нарастване на обема на *брутният вътрешен продукт (в макр.)* [респ. на *дохода (в макр.)*], което от своя страна обуславя нарастване на *индуцираните инвестиции (в макр.)*, изискващо ново нарастване на обема на *брутният вътрешен продукт (на дохода)*. Този процес става почти взривен, когато се съчетаят висок *коэффициент на акселерацията (в макр.)* [*мощност на акселератора (в макр.)*] с висока *пределна склонност към потребление (в макр.)*, и тогава се разглежда като **свръхкумулятивен процес на мултипликатора и акселератора** (multiplier and accelerator overcumulation process) (в макр.).

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ РАЗВИТИТЕ И РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СТРАНИ (interaction between developed and developing countries) (**ки**) – във:

инвестиционно взаимодействие между развитите и развиващите се страни (в межд.);

теория за инвестиционното взаимодействие между развитите и развиващите се страни (в межд.).

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ ВЪВ ФОРУЪРДНИЯ ВАЛУТЕН ПАЗАР (interaction of participants in forward exchange market) (в межд.) – взаимодействие между *застраховащите се на валутния пазар (в межд.)*, *валутните арбитражисти (в межд.)* и *валутните спекуланти (в межд.)*, в резултат на което се формира *форуърдният валутен курс (в межд.)*.

ВЗАИМОДОПЪЛВАЩИ СЕ ФАКТОРИ (input-factors complementarity) (**ки**) – във:

производствена икономическа функция с взаимодопълващи се фактори (в микр.) (същото като *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*);

двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция с взаимодопълващи се фактори (същото като *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*).

ВЗАИМОДОПЪЛНЯЕМОСТ (complementarity) (**кд**) – във:

взаимодопълняемост на икономическите ресурси;

взаимодопълняемост на икономическите фактори;

взаимодопълняемост на производствените икономически фактори;

взаимодопълняемост на икономическите явления.

ВЗАИМОДОПЪЛНЯЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ РЕСУРСИ (economic input-resources complementarity) – присъщо на някои *икономически ресурси* свойство, според което те могат да бъдат прилагани само в комплект и в строго фиксирани пропорции за получаването на определен *икономически резултат* при някаква *ресурсно-субстанциална икономическа система*. Ефективността от използването им се определя от тясното им място, т.е. от количеството на този икономически ресурс, който осигурява най-малкия обем на създавания икономически резултат. В теорията на *производствените икономически функции* взаимодопълняемите икономически ресурси имат нулев коефициент на еластичността на заместването си (вж. *еластичност на заместването на икономическите ресурси* и *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*). Вж. *взаимозаменяемост на икономическите ресурси*.

ВЗАИМОДОПЪЛНЯЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ (economic input-factors complementarity) (**ки**) – във:

взаимодопълняемост на производствените икономически фактори.

ВЗАИМОДОПЪЛНЯЕМОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (economic input-factors complementarity) – присъщо на някои *производствени икономически фактори* (в т.ч. на *трудовия производствен икономически фактор* и *физическия производствен икономически фактор*) свойство, според което те могат да бъдат прилагани само в комплект и в строго фиксирани пропорции за производството (вж. *икономическо производство*) на определен *икономически продукт* при някаква *производствена икономическа система* (последната като разновидност на *възпроизводствената икономическа система*). Ефективността от използването им се определя от тясното им място, т.е. от количеството на този производствен икономически фактор, който осигурява най-малкия обем на създавания икономически продукт. В теорията на *производствените икономически функции* взаимодопълняемите производствени икономически фактори имат нулев коефициент на еластичността на заместването си (вж. *еластичност на заместването на производствените икономически фактори* и *двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция със свършено допълващи се фактори*). Вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*.

ВЗАИМОДОПЪЛНЯЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЯВЛЕНИЯ (economic input-phenomena complementarity) – присъщо на някои *икономически явления* свойство, според което те могат да бъдат прилагани само в комплект и в строго фиксирани пропорции за интензивирането им в определена *икономическа същност* при някаква *същностно-стратифицирана икономическа система*. Ефективността от подбора им се определя от тясното им място, т.е. от количеството на това икономическо явление, което съответства най-малкия обем икономическа същност. В теорията на *диспозиционните икономически функции* взаимодопълняемите икономически явления имат нулев коефициент на еластичността на заместването си (вж. *еластичност на заместването на икономическите явления и двупродуктова материално-нематериална диспозиционна продуктово-ползностна икономическа функция със свършено допълващи се явления*). Вж. *взаимозаменяемост на икономическите явления*.

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНА И ОБРАТИМА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (one-to-one and invertible economic function) – същото като *биективна икономическа функция*.

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (one-to-one economic function) – същото като *инективна икономическа функция*.

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНО И ОБРАТИМО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (one-to-one and invertible economic mapping) – същото като *биективно икономическо изображение*. Вж. *и икономическо изображение*.

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНО И ОБРАТИМО СЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА* (one-to-one /simple/ and invertible correspondence between economic sets), **еквивалентност между икономическите множества, биективно икономическо изображение**, – положение, при което на всеки *икономически елемент* a_i ($i \in N$), принадлежащ на *икономическото множество* A , се съпоставя по един икономически елемент b_j ($j \in M$), принадлежащ на *икономическото множество* B , и обратно, на всеки икономически елемент b_j ($j \in M$) (същия елемент b_j), принадлежащ на *икономическото множество* B , се съпоставя по един икономически елемент a_i ($i \in N$) (същият елемент a_j), принадлежащ на *икономическото множество* A , където N и M са съответно множествата от номера на икономическите множества A и B (множествата A и B са равномошни, т.е. $N = M$).

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНО И ОБРАТИМО СЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ ИКОНОМИЧЕСКИ СИСТЕМИ* (one-to-one /simple/ and invertible correspondence between economic systems), **еквивалентност между икономическите системи, икономическо биективно изображение**, – положение, при което на всеки *икономически елемент* a_i ($i \in N$), принадлежащ на *множеството* A на икономическата система **A**, се съпоставя по един икономически елемент b_j ($j \in M$), принадлежащ на *множеството* B на икономическата система **B**, и обратно, на всеки икономически елемент b_j ($j \in M$) (същия елемент b_j), принадлежащ на *множеството* B на икономическата система **B**, се съпоставя по един икономически елемент a_i ($i \in N$) (същият елемент a_j), принадлежащ на *множеството* A на икономическата система **A**, N и M са съответно множествата от номера на икономическите множества A и B (множествата A и B са равно-мощни, т.е. $N = M$).

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНО И ОБРАТИМО СЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ МНОЖЕСТВА (one-to-one /simple/ and invertible correspondence between setes), **еквивалентност между множества, биективно изображение**, – положение, при което на всеки елемент a_i ($i \in N$), принадлежащ на *множеството* A , се съпоставя по един елемент b_j ($j \in M$), принадлежащ на *множеството* B , и обратно, на всеки елемент b_j ($j \in M$) (същия елемент b_j), принадлежащ на *множеството* B , се съпоставя по един елемент a_i ($i \in N$) (същият елемент a_j), принадлежащ на *множеството* A , където N и M са съответно множествата от номера на икономическите множества A и B (множествата A и B са равно-мощни, т.е. $N = M$).

ВЗАИМОЕДНОЗНАЧНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (one-to-one economic mapping) – *еднозначно икономическо изображение*, при което на всеки *икономически образ* от дадено *икономическо множество* съответствува по един *икономически първообраз*. Същото като *инективно икономическо изображение*. Вж. и *икономическо изображение*.

ВЗАИМОЗАВИСИМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА СЪС СРЕДАТА (economic system interdependence on environment) (**ки**) – във:

принцип на взаимозависимост на икономическата система със средата.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМИ РАВНОВЕСНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СИТУАЦИИ (mutual-interchangeable /intersubstituteable/ economic equilibrium situations)

в теорията на игрите в икономиката – вж. *безкоалиционна икономическа игра*.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМИ ТЕХНОЛОГИЧНИ НАЧИНИ НА ПРОИЗВОДСТВО (technological-substitute modes of production) – различни *технологични начини на производство*, които могат взаимно да се заместват при производството на определена комбинация (набор) от *продукти*. Те могат да бъдат обект на оптимизация при вземането на производствени *икономически решения*.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ (substitution; mutual-substitution) (**кд**) – във:

взаимозаменяемост на икономическите ресурси;

взаимозаменяемост на икономическите явления;

взаимозаменяемост на производствените икономически фактори;

икономическа взаимозаменяемост на производствените икономически фактори (вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*);

ресурсно-субстанциална икономическа взаимозаменяемост (същото като *взаимозаменяемост на икономическите ресурси*);

същностно-стратификационна икономическа взаимозаменяемост (същото като *взаимозаменяемост на икономическите явления*);

технологична взаимозаменяемост на производствените икономически фактори (вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*);

факторна икономическа взаимозаменяемост (същото като *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*).

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ РЕСУРСИ (economic resources mutual-substitution; input mutual-substitution), **ресурсно-субстанциална икономическа взаимозаменяемост**, – възможност чрез взаимно заместване различни *икономически ресурси* в *ресурсно-субстанциалната икономическа система* да бъдат използвани (1) за запазването или за постигането на един и същ *икономически резултат* от функционирането на системата и (2) за достигането на определен *ресурсно-субстанциален икономически оптимум** (resource-substantial economic optimum) [т.е. на едно и също значение на дадена *целева ресурсно-субстанциална икономическа функция** (target /objective/ resource-substantial economic function)] (вж. *икономически оптимум* и *целева икономическа функция*). Тези две положения показват, че къ-

дето няма ресурсно-субстанциална икономическа заменяемост, не може да има субстанциален икономически избор, и че следователно понятието за **ресурсно-субстанциална икономическа оптималност*** (resource-substantial economic optimality) (която е разновидност на *икономическата оптималност* изобщо) губи смисъл. Взаимозаменяемостта на икономическите ресурси заема важно място в анализа на *производствените икономически функции*. Вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори* и *взаимодопълняемост на икономическите ресурси*.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ (economic factors mutual-substitution) (**ки**) – във:

взаимозаменяемост на производствените икономически фактори;

икономическа взаимозаменяемост на производствените икономически фактори (вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*);

технологична взаимозаменяемост на производствените икономически фактори (вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*).

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (production economic factors mutual-substitution), **факторната икономическа взаимозаменяемост**, – възможност чрез взаимно заместване различни *производствени икономически фактори* (в т.ч. *трудови производствени икономически фактори* и *физически производствени икономически фактори*) в *производствената икономическа система* да бъдат използвани (1) за запазването или за постигането на един и същ производствен резултат (на обема на *производствения икономически продукт*) от функционирането на системата и (2) за достигането на определен **производствен икономически оптимум** (production economic optimum) [т.е. на едно и също значение на дадена **целева производствена икономическа функция**] (target /objective/ production economic function)] (вж. *икономически оптимум* и *целева икономическа функция*). Тези две положения показват, че където няма факторна икономическа заменяемост, не може да има производствен икономически избор, и следователно понятието за **производствена икономическа оптималност** (production economic optimality) [която е разновидност на **ресурсно-субстанциалната икономическа оптималност*** (resource-substantial economic optimality), а чрез нея – и на *икономическата оптималност* изобщо]

губи смисъл. Тъй като заменяемостта се извършва при запазване на обема на произведения икономически продукт, тя се реализира като продуктова взаимозаменяемост на производствените фактори. Представлява частен случай на *взаимозаменяемостта на икономическите ресурси*.

Проблемът за взаимозаменяемостта на производствените икономически фактори е проблем на многовариантността на производствените планове и на други икономически решения, свързани с производството на продукта. Той се решава чрез теорията на *собствено-производствените икономически функции*. В основата му стои изборът на оптималния вариант на използване на производствените фактори и затова стои въпросът за определянето на ефективността на тяхното взаимозаместване. Във връзка с това е необходимо да се отчитат следните положения: (1) при оптимално съчетаване на производствените икономически фактори всяко по-нататъшно тяхно заместване влошава производствения икономически оптимум [това положение е известно като **теорема за заменяемостта на П. Самуелсън** (Samuelson's substitution theorem)]; (2) колкото е по-дефицитен производственият икономически фактор, толкова е по-голям неговият алтернативен разход, т.е. разходът на заместващия го друг производствен фактор; затова при взаимозаместването се определят коефициентите на взаимозаменяемост на производствените фактори, каквито представляват **пределните норми на технологичното заместване** (те се измерват чрез наклона на *икономическите изокванти* (в частност – на *изоквантните икономически линии*)); (3) в динамичните собствено-производствени икономически функции възможността за взаимозаместването на производствените фактори нараства. Могат да бъдат разграничени **технологична взаимозаменяемост на производствените икономически фактори** (technological substitution of the economic production factors) и **икономическа взаимозаменяемост на производствените икономически фактори** (economic substitution of the economic production factors). Различието помежду им се свежда до това, че поради наличието на допълнителни икономически предпоставки не всички технологично взаимозаместващи се производствени фактори са икономически взаимозаменяеми. Познати са най-вече три типа технологична взаимозаменяемост на производствените фактори: (1) когато един вид фактор може да се използва при различни технологични методи; (2) когато различни фактори се използват за производството на един вид продукт; (3) когато е възможно използването на факторите в различно време. Вж. *взаимодопълняемост на производствените икономически фактори*.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ЯВЛЕНИЯ (economic phenomena substitution), **същностно-стратификационна икономическа взаимозаменяемост**, – възможност чрез взаимно заместване различни икономически явления в *същностно-стратифицираната икономическа система* да бъдат използвани (1) за запазването или за постигането на един и съща *икономическа същност при* функционирането на системата и (2) за достигането на определен **същностно-стратификационен икономически оптимум*** (essentially-stratificational economic optimum) [респ. на едно и също значение на дадена **целева същностно-стратификационна икономическа функция*** (target /objective/ essentially-stratificational economic function)] (вж. *икономически оптимум* и *целева икономическа функция*). Тези две положения показват, че където няма същностно-стратификационна икономическа заменяемост, не може да има същностно стратификационен икономически избор, и че следователно понятието за **същностно-стратификационна икономическа оптималност*** (essentially-stratificational economic optimality) (която е разновидност на *икономическата оптималност* изобщо) губи смисъл. Взаимозаменяемостта на икономическите явления заема важно място в анализа на *диспозиционната икономическа функция*.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (production economic factors mutual-substitution) (**ки**) – **ВЪВ:**

взаимозаменяемост на производствените икономически фактори;

икономическа взаимозаменяемост на производствените икономически фактори (вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*);

технологична взаимозаменяемост на производствените икономически фактори (вж. *взаимозаменяемост на производствените икономически фактори*).

ВЗАИМОЗАМЕЩВАЩИ СЕ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕСУРСИ (mutual-substitution resources) (**ки**) – **ВЪВ:**

съвършено взаимозаместващи се икономически ресурси (вж. *линейна производствена икономическа функция*).

ВЗАИМОЗАМЕЩВАЩИ СЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (mutual-substitutioning economic factors) (**ки**) – **ВЪВ:**

съвършено взаимозаместващи се производствени икономически фактори (вж. *линейна собствено-производствена икономическа функция*).

ВЗАИМОЗАМЕЩВАЩИ СЕ РЕСУРСИ (mutual-substitutioning input-resources) (**ки**) – във:

производствена икономическа функция с взаимозаместващи се ресурси;

съвършено взаимозаместващи се икономически ресурси (вж. *линейна производствена икономическа функция*).

ВЗАИМОЗАМЕЩВАЩИ СЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ (mutual-substitutioning production economic factors) (**ки**) – във:

съвършено взаимозаместващи се производствени икономически фактори (вж. *линейна собствено-производствена икономическа функция*).

ВЗАИМОЗАМЕЩВАЩИ СЕ ФАКТОРИ (mutual-substitutioning input-factors) (**ки**) – във:

двуфакторна трудово-физическа производствена икономическа функция с взаимозаместващи се фактори;

съвършено взаимозаместващи се производствени икономически фактори (вж. *линейна собствено-производствена икономическа функция*);

собствено-производствена икономическа функция с взаимозаместващи се фактори.

ВЗАИМОНЕЗАВИСИМИ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕЛИЧИНИ (mutually-independent economic values /quantities/) (**ки**) – във: *взаимно-независими случайни икономически величини.*

ВЗАИМОНЕЗАВИСИМИ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ* (mutually-independent economic events) (**ки**) – във:

взаимно-независими случайни икономически събития.

ВЗАИМОНЕЗАВИСИМИ СЛУЧАЙНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЕЛИЧИНИ (mutually-independent stochastic /random/ economic values /quantities/) – две такива случайни икономически величини $X = x$ и $Y = y$, при които, ако за всички $x_1 < x_2$ и $y_1 < y_2$, са независими и икономическите събития $\{x_1 < x < x_2\}$ и $\{y_1 < y < y_2\}$ (вж. *независими случайни икономически събития*). В случай че $F(x)$ и $F(y)$ са функциите на разпределението на вероятностите на дискретните случайни икономически величини X и Y , а $F(x, y)$ е тяхната **съвместна функция на разпределението на икономическите вероятности** (consistent /joint/ function

of economic probability distribution), тогава независимостта на величините X и Y се свежда до това, че $F(x, y) = F(x).F(y)$ за всички x и y . Вж. *независимост в теорията на вероятностите* и *взаимно независими случайни икономически събития*.

ВЗАИМОНЕЗАВИСИМИ СЛУЧАЙНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪБИТИЯ*

(mutually-independent stochastic /random/ economic events) – такива две *случайни икономически събития* A и B , при които вероятността за тяхното съвместно осъществяване $p(AB)$ е равна на произведението на вероятностите на тези две събития, т.е. $p(AB) = p(A).p(B)$. При взаимно независимите икономически събития A и B *условната икономическа вероятност* за осъществяването на едното от тях (при условие че другото се е осъществило) е равна на *безусловната икономическа вероятност* на същото това събитие, т.е. $p(A/B) = p(A)$ и $p(B/A) = p(B)$. Вж. *независимост в теорията на вероятностите*. При по-обща постановка и при произволен брой събития се приема, че дадено произволното *вероятностно икономическо пространство* (E, U, P) и n *случайни икономически събития* $A_1, A_2, \dots, A_n \in U$, където n може да бъде и безкрайно голямо число (E е *пространството на елементарните икономически събития*, U – *алгебрата на случайните икономически събития*, а P – *икономическата вероятност*). Събитията $A_1, A_2, \dots, A_n \in U$, са взаимно независими случайни икономически събития (независими в съвкупност), ако за всеки k от тях ($2 \leq k \leq n$) е изпълнено равенството

$$p(A_{i_1}.A_{i_2} \dots A_{i_k}) = p(A_{i_1})(A_{i_2}) \dots (A_{i_k}).$$

Когато това равенство се изпълнява само при $k = 2$, тогава разглежданите събития са **независими по двойки случайни икономически събития** (doubles-independent stochastic /random/ economic events). От независимостта по двойки на случайните икономически събития обаче не следва, че те са взаимно независими независими в съвкупност. Ако $A_1, A_2, \dots, A_n \in U$ са взаимно независими случайни икономически събития, то са в сила и следните техни свойства: (1) всеки кои да е k от тях също са взаимно независими ($1 \leq k < n$); (2) за всяко k случайните икономически събития $(A_1.A_2 \dots A_k)$ и $(A_{k+1}.A_{k+2} \dots A_n)$ са независими помежду си; (3) кои да е $n - 1$ събития от разглежданото множество от случайни икономически събития и случайното икономическо събитие, което е противоположно на останалото събитие, т.е. събитията

$$A_1, A_2, \dots, A_{i-1}, \bar{A}_i, A_{i+1}, \dots, A_n,$$

са взаимно независими.

ВЗАИМОНЕЗАМЕНЯЕМИ ТЕХНОЛОГИЧНИ НАЧИНИ НА ПРОИЗВОДСТВО (technological-non-mutual-substitutioning modes of production) – различни *технологични начини на производство*, които не могат взаимно да се заместват при производството на определена комбинация (набор) от *продукти*. Те не могат да бъдат обект на оптимизация при вземането на производствени *икономически решения*.

ВЗАИМООБРАТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛИ НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier mutual-inverse economic integrals) – вж. *икономическа спектрална плътност*.

ВЗАИМОСПРЕГНАТ ИНТЕГРАЛ НА ФУРИЕ, Ж. (Fourier mutual integral) (**ки**) – ВЪВ:

взаимоспрегнати икономически интеграли на Фурие, Ж. (вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*).

ВЗАИМОСПРЕГНАТИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНТЕГРАЛИ НА ФУРИЕ, Ж.* (Fourier mutual economic integrals) – вж. *икономически интеграл на Ж. Фурие*.

ВЗЕМАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (economic decision making /taking/) – избор на една от възможните комбинации за *поведение на икономическата система*, която става задължителна за осъществяване или изпълнение. Изборът се прави от *управляващата икономическа подсистема* (*системата за икономическо управление*), като се използват резултатите от *комбинирането на икономическата информация*. Представлява трета подфаза на *преработването на икономическата информация* от *цикъла на икономическото управление*. Вземането на икономическо решение е най-важният момент в целия процес на *икономическото управление*, а значи и на *преработването на икономическата информация*. Сложните динамични, т.е. *кибернетичните икономически системи* се отличават от останалите най-вече по способността да вземат икономическо решение. Вzetото решение определя *поведението на икономическата система* за даден период. Вземането на икономическо решение е свързано с рационалното и целенасочено съпоставяне на възможните варианти на входа на *икономическата система* с необходимите изменения на нейния изход. Процесът на вземане на икономическо решение съдържа в себе

си подреждане и съпоставяне на различните варианти на поведение на икономическата система върху основата на някакъв предварително определен *икономически критерий*. Това е критерий на икономически интерес, на *икономическо управление*, на икономическа ефективност, на *икономическа ползност* и т.н. Той се формулира с помощта на качествен анализ и съответствува на *икономическата цел* (респ. на основната цел или на системата от цели на икономическата система).

С помощта на икономическия критерий се прави избор на икономически вариант, т.е. взема се *икономическо решение*. Могат да се вземат два вида икономически решения – евристично и оптимално. При *евристичното икономическо решение* управляващият икономическата система орган, респ. подсистемата за икономическо управление, избират един от ефективните, но не и най-ефективния вариант на поведение на икономическата система. От значение тук са дългият опит, практиката, някои рационални управленски традиции, интуицията на ръководителя. *Оптималното икономическо решение* представлява най-ефективният (оптималният) вариант на поведение на икономическата система. До него се достига обикновено с помощта на специалните методи на оптималното моделиране, *математическото програмиране* и *оптималното управление*, с помощта на прилагането на математическите методи в икономиката при използване на компютърната техника. С вземането на оптимално икономическо решение са свързани *изследването на операциите* и *теорията на игрите*.

Избраният в процеса на вземане на решение евристичен или оптимален вариант на бъдещото състояние и поведение на *икономическата система* е нейният *икономически план*, който може да бъде *евристичен икономически план* или *оптимален икономически план*. Икономическият план се основава на разработената преди това *икономическа концепция* за развитието на системата, а чрез нея – на съставените *икономически прогнози*. За разлика от *икономическата прогноза* икономическият план предвижда съзнателно постигане и изменение на определени *икономически тенденции* с оглед поставената цел пред икономическата система. *Икономическата цел* на системата се дефинира като някакво крайно състояние, след което възможните трансформации не представляват интерес и не мотивират нейното поведение. [Ако трансформациите на икономическата система, които могат да настъпят след достигането на формулираното с плана крайно нейно състояние, представляват интерес за управляващия орган (управляващата икономическа подсистема) и той ги фиксира, това означава, че в действителност се удължава хоризонтът на прогнозата, кон-

цепцията или плана и че следователно обявеното крайно състояние не е крайно.]

Икономическата цел на системата се формулира още в икономическата концепция за нейното развитие и тъй като отразява обективния характер на икономическата действителност, тя се съдържа макар и в неявен вид в разкритите от прогнозата икономически тенденции. Следователно роля и задача на изграждането на концепциите е те да разкрият обективно формиращата се в процеса на саморазвитието икономическа цел, която в неявен вид се съдържа в прогнозираните икономически тенденции, след което да бъде дадена в явен, ясно и еднозначно изразен вид за нуждите на съставянето на икономическия план. Ясното и еднозначно извеждане и формулиране на целта или на системата от цели на развитието на икономическата система е задача на икономическата стратегия. **Икономическата стратегия** обвързва икономическите тенденции на развитието в единно цяло и с помощта на научни методи обосновава конкретната икономическа цел на всеки етап от развитието на системата.

Формализирането на процеса на вземането на икономическо решение изисква целта на икономическата система да се конкретизира за съответния етап от нейното развитие в икономически критерий на поведение. Икономическата цел е описание на икономическия критерий на поведение, а икономическият критерий е формализирана икономическа цел. Например икономическата цел на отделния индивид е удовлетворяването на неговия личен материален интерес, а икономическият критерий за неговото поведение е максималният разполагаем личен доход. Икономическата цел на фирмата е удовлетворяването на материалния интерес на акционерите, а икономическият критерий за тяхното поведение е максималната печалба (респ. максималната остатъчна печалба). Вж. *модел на цикъла на икономическото управление*.

ВЗЕМАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (economic decision making /taking/) (**ки**) – във:

вземане на икономическо решение;

вземане на икономическо решение в условия на неопределеност;

декомпозиране на вземането на икономическо решение (вж. *разслоена икономическа система*);

задача за вземане на управленско икономическо решение;

йерархия за вземане на икономически решения (вж. *ешалонизирана икономическа система*);

йерархия за вземане на икономическо решение (същото като многослойна система за вземане на икономическо решение);

многослойна йерархия за вземане на икономическо решение (същото като разслоена икономическа система и като многослойна система за вземане на икономическо решение);

многостъпкова задача за вземане на икономически решения (вж. вземане на икономическо решение в условия на неопределеност);

основна задача за вземане на икономическо решение в условия на неопределеност (вж. вземане на икономическо решение в условия на неопределеност);

система за вземане на управленско икономическо решение;

стратегическа задача за вземане на икономическо решение в условия на неопределеност (вж. вземане на икономическо решение в условия на неопределеност);

функционална йерархия за вземане на икономическо решение (същото като функционална многослойна йерархична система за вземане на икономическо решение);

функционална многослойна йерархична система за вземане на икономическо решение.

ВЗЕМАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ В УСЛОВИЯ НА НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ (economic decision making in undetermination) – решаване на оптимизационна икономическа задача при ненапълно известна ситуация в икономическото управление. Тя е задача за намирането на единственото най-добро в някакъв смисъл решение в рамките на предварително зададено множество от допустими икономически решения. Основната трудност на такава задача се свежда до това, че последствията, които произтичат от вземането на такова икономическо решение, зависят от неизвестна икономическа ситуация. Степента на неприемливост на тези последствия се измерва в някакви условни единици икономическа загуба, която ще понесе лицето, вземащо решението (наричано **активно лице**). Основната информация (вж. **икономическа информация**), с която трябва да разполага активното лице за вземане на решение в условия на неопределеност, е **функцията на икономическата загуба** (economic function regret /loss/), зависима от два аргумента – икономическото решение и икономическата ситуация. Важна стъпка в решаването на разглежданата задача е преобразуването на функцията на икономическата загуба във **функция на икономическия риск** (economic function risk). Последната показ-

ва зависимостта на степента на икономическия риск, който активното лице поема, само от една променлива – от взетото икономическо решение. Начинът на това преобразуване нееднозначно зависи от избора от активното лице критерий за икономическия риск. Според този критерий най-добро е икономическото решение, което минимизира икономическия риск.

От своя страна приложимостта на различните критерии за икономически риск зависи от характера на неопределеността на икономическата ситуация. По-широко са изследвани два типа неопределености на икономическата ситуация – **неопределеност на състоянието на икономическата природа*** (undetermination of economic nature condition) на обекта [задачите от този тип се изучават от *теорията на статистическите решения* (theory of statistical decision)] и **неопределеност на целенасоченото икономическо противодействие** (undetermination of teleological economic reaction) (задачите от този тип се изучават от *теорията на игрите в икономиката*). Неопределеността на състоянието на икономическата природа има две основни разновидности: **първо**, когато за действителното състояние на икономическата природа няма никаква информация, освен това че е известно *допустимото икономическо множество*, от което се прави избор, и, **второ**, когато е известно разпределението на *икономическите вероятности* [респ. функцията на разпределението на икономическите вероятности (вж. *дискретно вероятно икономическо пространство*)] в множеството от възможните състояния на икономическата природа на различните обекти.

Задачата за вземане на икономическо решение в условия на неопределеност формално може да се опише по следния начин. Приемаме, че A е множеството на допустимите икономически решения, Ω – множеството на възможните икономически ситуации, φ – функцията на икономическата загуба [тя е числова *икономическа функция*, определена в множеството $A \times \Omega$ от всички двойки от вида (a, θ) , където $a \in A$ е решение на задачата, $\theta \in \Omega$ е икономическа ситуация, като $\varphi(a, \theta)$ е загубата, свързана с икономическото решение a при икономическата ситуация θ]. Фиксираме някакво икономическо решение $a \in A$ в двуаргументната икономическа функция φ и получаваме нова, едноаргументна функция $\theta \rightarrow \varphi(a, \theta)$. Последната е определена в *икономическото множество* Ω и изразява зависимостта на загубата от икономическата ситуация при зададено и фиксирано решение a . Тази нова икономическа функция означаваме с $\varphi(a, \cdot)$. Тогава всяко преобразуване на функцията на икономическата загуба φ във функция на икономическия риск ρ може да се извърши чрез прилагането към различни функции от вида $\varphi(a, \cdot)$ на някакъв *икономически функ-*

ционал от вида Σ (където a преминава по цялото множество A). Полученият резултат $\rho(a) = \Sigma \varphi(a, \cdot)$ от прилагането на функционала Σ към функцията $\varphi(a, \cdot)$ е икономическият риск, свързан с икономическото решение a . Най-доброто икономическо решение (ако то съществува) е такова $a^* \in A$, което минимизира икономическия риск в множеството на допустимите решения A , т.е. удовлетворява изискването

$$\rho(a^*) = \inf_{a \in A} \Sigma \varphi(a, \cdot).$$

Ако A е *крайно икономическо множество*, за него може да бъде формулирано **рандомизирано икономическо решение*** (randomized economic decision), като в такъв случай икономическото решение в A е детерминирано. Рандомизирано икономическо решение, зададено по отношение на множеството A , е всяка неотрицателна числова икономическа функция q , която е определена в множеството A и удовлетворява равенството

$$\sum_{a \in A} q(a) = 1,$$

респ. съответстващ му интеграл, ако A е *непрекъснато икономическо множество*. Величината $q(a)$ е вероятността на детерминираното икономическо решение a по отношение на рандомизираното икономическо решение q . Прилагането на метода на рандомизираното икономическо решение се свежда до хвърляне на жребий, чрез който се посочва кое определено решение от A трябва да се приеме в дадения случай [като при това прилагането на рандомизираното решение q изисква такава организация на хвърлянето на жребия, щото детерминираното решение a да попада при него с вероятност $q(a)$]. Означаваме множеството на всички рандомизирани икономически решения, зададени по отношение на *икономическото множество* A , с \tilde{A} . За всяко $a \in A$ може да се намери такова еквивалентно на него (съответстващо му) рандомизирано икономическо решение $q_a \in \tilde{A}$, по отношение на което вероятността $q_a(a)$ на детерминираното икономическо решение a да е равна на единица. Това показва, че икономическото множество \tilde{A} може да се разглежда като *попълнение на икономическото множество* A и затова има смисъл да се постави задачата за намирането на най-доброто икономическо решение вече в множеството \tilde{A} . За да се получи това, е необходимо да се продължи функцията на загубата φ с множеството $\tilde{A} \times \Omega$ на двойките от вида (a, θ) . Средната загуба, придружаваща икономическото решение $q \in \tilde{A}$ при икономическата ситуация, е величината

$$\tilde{\varphi}(q, \theta) = \sum_{a \in A} q(a) \cdot \varphi(a, \theta).$$

Истинността на съотношението $\tilde{\varphi}(q, \theta) = \varphi(a, \theta)$ за всяка двойка (a, θ) показва, че функцията на средната загуба $\tilde{\varphi}$ е продължение на функцията на загубата φ . В случай че за детерминираното икономическо решение вече е избран критерий на икономическия риск и следователно е избран и икономическият функционал Σ , тогава с помощта на същия този функционал Σ може да бъде определена функцията на средните икономически рискове $\tilde{\rho}$ за рандомизираното икономическо решение. Средният риск, който придружава рандомизираното икономическо решение $q \in \tilde{A}$, е величината $\tilde{\rho}(q) = \sum \tilde{\varphi}(q, \cdot)$. Най-доброто рандомизирано икономическо решение е това, което минимизира средния икономически риск.

При какъвто и да е критерий на икономическия риск и при какъвто и да е икономически функционал Σ в разглежданите зависимости е валидно съотношението

$$\inf_{q \in A} \sum \tilde{\varphi}(q, \cdot) \leq \inf_{a \in A} \sum \varphi(a, \cdot).$$

Ето защо попълването на икономическото множество A не деформира решението на задачата. Но затова пък дали попълването ще донесе действителна полза в това отношение (т.е. дали знакът \leq може да се замени със знака $<$), това вече зависи от използвания критерий на риска. Най-разпространени са критерият на минимакса и критерият на Т. Бейес. Използването на **критерия на минимакса** (minimax criterion) не изисква информация за икономическата ситуация, с изключение на такава за множеството на възможните икономически ситуации. Затова този критерий може да се прилага при всяка дадена неопределена икономическа ситуация (а при неопределеност на ситуацията на икономическо противодействие този критерий е единствено приложимият). При критерия на минимакса икономическият функционал Σ има вида \sup_{θ} , а икономическият риск $\rho(a)$, съпровождащ икономическото решение $a \in A$, се определя с помощта на съотношението

$$\rho(a) = \sup_{\theta \in \Omega} \varphi(a, \theta).$$

В редица случаи (например, когато икономическите множества A и Ω са крайни) най-доброто детерминирано икономическо решение a^* удовлетворява условието

$$\rho(a^*) = \min_{a \in A} \max_{\theta \in \Omega} \varphi(a, \theta).$$

За критерия на минимакса попълването на икономическото множество A е съществено, тъй като позволява да се получат по-добрите (по-изгодните) икономически решения. *Критерият на Т. Бейес* се прилага при такава неопределеност на икономическата ситуация, когато е известно разпределението на *икономическите вероятности* (респ. на плътността на вероятностите) на множеството Ω на възможните икономически ситуации. Например нека за всяко $\theta \in \Omega$ вероятността на икономическата ситуация θ е $p(\theta)$. Тогава икономическият функционал Σ има вида M_p (което означава *математическото икономическо очакване* по разпределението p), а икономическият риск се определя по формулата

$$\rho(a) = \sum_{\theta \in \Omega} p(\theta) \cdot \varphi(a, \theta).$$

За разлика от критерия на минимакса критерият на Т. Бейес е безразличен по отношение на попълването на множеството A , което означава, че въвеждането на рандомизирани икономически решения не носи никаква печалба.

Разгледаната по-горе задача може да се нарече **основна задача за вземане на икономическо решение в условия на неопределеност*** (basic problem of economic decision making in undetermination). Според конкретните икономически условия въз основа на нея могат да бъдат построени **стратегически задачи за вземане на икономическо решение в условия на неопределеност** (strategic problems of economic decision making in undetermination), които се интерпретират като усложнение и продължение на основната задача. Една от разновидностите на стратегическата икономическа задача е свързана с избора на най-доброто решение чрез използване на резултатите от някакво **икономическо наблюдение**. При такава стратегическа задача пряко се търси не най-доброто икономическо решение (както е при основната задача), а най-добрата икономическа стратегия (или най-доброто *решаващо икономическо правило*), която (което) от своя страна представлява зависимостта на най-доброто икономическо решение от резултатите от наблюдението. Приемаме, че Z е множеството на възможните резултати от икономическото наблюдение и че са известни условните икономически вероятности (респ. условните плътности на икономическите вероятности) $p(z|\theta)$ за всички $z \in Z$ и $\theta \in \Omega$. Детерминираната (респ. смесената) икономическа стратегия е всяко *икономическо изображение* s на множеството Z в множеството на детерминирани икономически ре-

шения A (респ. в множеството на рандомизираните икономически решения \tilde{A}). Множеството \tilde{S} на всички смесени икономически стратегии може да се разглежда като резултат от попълването на множеството S на всички детерминирани икономически стратегии [трябва да се има предвид, че за $s \in S$, $\tilde{s} \in \tilde{S}$ и $z \in Z$ функцията $s(z)$ е детерминирано икономическо решение, а $\tilde{s}(z)$ е рандомизирано икономическо решение]. Стратегическата икономическа задача (която се състои в търсенето на най-добрата икономическа стратегия в множеството S или в множеството \tilde{S}) може да бъде сведена до основната икономическа задача. Ролята на икономически решения в тази основна задача изпълняват икономическите стратегии от множеството S , а ролята на функция на загубата се изпълнява от функцията f , която е определена от условието: за всяка двойка (s, θ) е валидна зависимостта

$$f(s, \theta) = \sum_{z \in Z} p(z | \theta) \cdot \varphi(s(z), \theta),$$

където s е икономическата стратегия, θ – икономическата ситуация, φ – изходната функция на икономическата загуба.

Критерият на Т. Бейес предоставя още един начин за свеждане на стратегическата икономическа задача към основната задача. Приемаме, че за всички $z \in Z$ и $\theta \in \Omega$ са известни икономическите вероятности $p(\theta)$ и $p(z | \theta)$. В такъв случай, ако полученият резултат от икономическото наблюдение е $z \in Z$, тогава, като се интерпретират $p(\theta)$ като **априорни икономически вероятности**, с помощта на *формулата на Т. Бейес* (Bayes formula) (която е именно е критерият на Т. Бейес)

$$\tilde{p}(\theta, z) = \frac{p(\theta) \cdot p(z | \theta)}{\sum_{\theta' \in \Omega} p(\theta') \cdot p(z | \theta')}$$

могат да бъдат изведени **апостериорните икономически вероятности** $\tilde{p}(\theta, z)$ за всички $\theta \in \Omega$. (относно априорната и апостериорната икономическа вероятност вж. *условна икономическа вероятност*). След това за всеки резултат от икономическото наблюдение $z \in Z$ се решава неговата основна икономическа задача, а именно в множеството A се търси най-доброто икономическо решение a_z , като под вероятност на икономическата ситуация $\theta \in \Omega$ тук се разбира апостериорната икономическа вероятност $\tilde{p}(\theta, z)$. Чрез този метод може да се определи най-добрата икономическа стратегия, тъй като тя ще съвпада с най-добрата стратегия, получена чрез първия метод (най-добрата икономическа

стратегия тук е функцията $z \rightarrow a_z$, която на всеки резултат z от икономическото наблюдение поставя в съответствие най-доброто икономическо решение a_z). При условие, че в даден момент икономическият риск зависи от последствията, които са обусловени от икономическите решения в предходните моменти във времето, и че оценката на качеството на вземаните икономически решения е някакъв *икономически функционал*, който е определен върху целия интервал на вземане на решения, тогава възниква **многостъпкова задача за вземане на икономически решения** (multi-stage problem of economic decision making). В случай че икономическото решение определя избора на *управляващото икономическо въздействие* и то се приема в условията на неопределеност или при непълна информация, тогава съответната многостъпкова задача е **задача на икономическото управление в условията на неопределеност** (economic control problem in undetermination), както е например при *дуалното икономическо управление* или при *адаптивното икономическо управление*.

ВЗЕМАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ В УСЛОВИЯ НА НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ (economic decision making in undetermination) (**ки**) – във:

вземане на икономическо решение в условия на неопределеност;

основна задача за вземане на икономическо решение в условия на неопределеност (вж. *вземане на икономическо решение в условия на неопределеност*).

ВЗЕМАНЕ НА УПРАВЛЕНСКО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (economic decision-making /decision-taking/) (**ки**) – във:

задача за вземане на управленско икономическо решение;

система за вземане на управленско икономическо решение.

ВИД (species) (**кд**) – във:

икономически вид.

ВИДИМА ОПЕРАЦИЯ (visible transaction) (**ки**) – във:

баланс на видимите операции (в межд.) (същото като *баланс на осезаемите операции (в межд.)*).

ВИДОВО ИКОНОМИЧЕСКО ПОНЯТИЕ (specieswide economic concept) – *икономическо понятие*, което изразява *съществени икономически признаци* на клас от *икономически предмети* (в т.ч. от *икономически обекти*, *икономически системи*, *икономически явления*, *икономически процеси* и т.н.), които са иконо-

мически вид по отношение някакъв икономически род. То е подчинено понятие, влизащо в състава на друго, по-общо икономическо понятие, наричано *родово икономическо понятие*. Едно и също икономическо понятие може да бъде едновременно *икономическа категория* и като видово, и като родово понятие в зависимост от това, по отношение на какво понятие то се разглежда. Родовите и видовите икономически понятия изразяват особеното качествено определение на състоянието на *икономическата действителност*. Връзката между родовото и видовото икономическо понятие отразява реалната връзка между икономическия род и икономическия вид.

ВИКСЕЛ, К. (Wicksell, K.) (кд) – във:

Виксел, Кнут;

ефект на Виксел, К. (в макр.);

теория на Виксел, К., за бизнес цикъла (в макр.).

ВИКСЕЛ, КНУТ (Wicksell, Knut) (1851–1926) – шведски икономист, представител на шведската (стокхолмската) школа в *политическата икономия* и привърженик на неомалтусианството. Завършва математика и философия в университета в Упсала в Швеция през 1884 г. През следващите пет години той пътешествува във Великобритания, Германия, Австрия и Франция. Запознава се с Карл Каутски и посещава “Фабианските събрания” в Лондон. Започва да смята, че теорията за съществуването на свободния пазар на труда е абсурдна, тъй като работниците са лишени от възможността да въздействуват върху пазарните процеси. Достига до убеждението, че значими резултати в икономическата теория могат да се постигнат само върху основата на използването на математическите методи. От 1900 до 1916 г. е доцент и по-късно професор по политическа икономия в Лундския университет, където през 1904 г. е назначен за декан на катедрата по икономика. Кн. Виксел е един от водещите специалисти по *математическа икономика*. Представител е на *математическата школа в субективната политическа икономия*.

Кн. Виксел има значими приноси в методологията на икономическата теория. В лекцията си “Проблемът за целта и средствата в икономическата наука” [публикувана в “Избрани трудове по икономическа теория” (*Wicksell, K. Selected Papers on Economic Theory*. London, 1958)] той твърди, че специфично за политическата икономия е разнообразието в критериите на изследванията и различията в схващанията за целите на социалното и икономическото развитие. Присъединява към схващането на историческата школа, според която

икономическите теории имат смисъл само в рамките на определено място и време. Кн. Виксел пише, че методът на абстракцията е само един от начините за познание на *икономическата действителност* в онези области, където не може да бъде използвано непосредственото наблюдение. Затова задачата на дедуктивния метод, който се основава върху опита, е да съпоставя изводите с икономическата действителност, т.е. да извършва *икономическа верификация*. Смята, че в известни граници може да се извършва *икономически експеримент*, например в областта на паричното обръщение. В своите изследвания той използва метода на *икономическата апроксимация*, при който се строят теоретични модели, отразяващи само съществените икономически явления. Върху тази основа после се формулират обосновани и плодотворни научни заключения, които могат да се съпоставят с емпиричните икономически данни. Тези заключения могат да се използват като ориентири при провеждането на икономическата политика.

В научните си разработки Кн. Виксел се основава върху теорията за *общото икономическо равновесие* на Л. Валрас и разработките на О. фон Бюм-Баверк, като се опитва да обедини съществуващите в техните теории разнородни елементи. Съединява теорията на австрийската школа за пределната полезност с теорията за цените, разработена от математическата школа в субективната политическа икономия. Създава вариант на маргиналната теория на разпределението. Неговите научни приноси са в областта на стойността, търсенето и предлагането, финансите, кредита, паричното обръщение, цикличността на производството. Разработките на Кн. Виксел стоят в основата на *кредитно-парични теории за бизнес цикъла (в макр.)*.

В книгата си “Стойност, капитал и рента” (*Wicksell, K. Uber Wert, Kapital und Rente. Jena, 1893*) той прави квазиматематическо изложение на *теорията за пределната полезност*, като се стреми да я съчетае с теорията за стойността. Според У. Джевънс и К. Менгер *стойността* е обусловена от *полезността* на последната единица на даденото благо. Това обяснява парадокса, че блага с ниска полезност могат да имат голяма стойност, а блага с висока полезност да имат малка стойност. Кн. Виксел твърди, че стойността не е постоянна обективна величина. Тя се изменя с промените в представите на всеки участник в пазарния процес. Редкостта може да има определено значение, но все пак решаващ фактор се оказва пределната полезност. Според Кн. Уиксел *общата полезност* е математическа функция на количеството на *благо*, а *пределната полезност* е нейната първа производна функция. Затова пределната полезност е показател, който характеризира степента на изменението на общата по-

лезност. Проблемът за размяната представлява проблем на максимизацията, тъй като всеки участник в размяната се стреми при даденото равнище на цените да получи най-голяма изгода, изразена в полезност. Кн. Вискел смята, че в условията на пълна заетост натрупване на капитала може да се осъществява само ако спестяванията нарастват по-бързо от увеличаването на числеността на работниците. Конкурентната борба за производствени ресурси, в т.ч. и за трудов ресурс, обаче предизвиква покачване на ставките на работните заплати, както и на плащанията за другите производствени фактори. В резултат на това част от спестяванията на бизнеса се поглъщат от нарастването на реалната работна заплата. Посоченото явление е известно под наименованието *ефект на К. Вискел (в макр.)*. Затова предприемачите, които могат да предвидят този ефект, създават необходимите предпоставки, за да се приспособят към него.

Кн. Вискел обръща внимание на факта, че в действителност високите лихвени проценти често пъти се съчетават с високи продуктови цени, вместо да е обратното, както твърди икономическата теория. Затова за състоянието на икономиката е по-важно относителното равнище на лихвените проценти, а не тяхната абсолютна величина. Както той твърди, това се дължи на обстоятелството, че цените са зависими от разликата между равнището на *реалните лихвени проценти* [наричани още *естествени лихвени проценти (в макр.)*] (които са детерминирани от очакваната норма на печалбата) и равнището на *номиналния лихвен процент* [наричан още *паричен лихвен процент (в макр.)*]. Това позволява централната банка да въздейства върху продуктовете цени посредством оперирането със скontoвия процент, който от своя страна оказва влияние върху номиналния лихвен процент, определян от търговските банки.

Други по-важни произведения на Кн. Вискел са: “Изследвания в областта на финансовата теория с приложение на описание и критика на шведската данъчна система” (*Wicksell, K. Finanztheoretische Untersuchungen, nebst Darstellung und Kritik der Steuersystems Schwedens. Jena, 1896*); “Парична лихва и стокови цени” (*Wicksell, K. Geldzins und Guterpreise. Jena, 1898*); “Лекции по национална икономика върху основата на маргиналните принципи” (*Wicksell, K. Vorlesungen über Nationalökonomie auf Grundlage des Marginalprinzips. Bd, 1-2. Jena, 1913 – 1922*).

ВИНЕР, Н. (Wiener, N.) (кд) – във:

уравнение на Винер, Н., и Хопф, Е.

ВИНЕР, НОРБЕРТ (Viner, Norbert) (1894–1964) – американски учен, професор, създател на съвременното схващане за *кибернетиката*. От 1919 г. Н. Винер преподава в Масачузетския технологичен институт (САЩ). Работи във Великобритания, Германия, Франция, Китай и Мексико. Основни направления на неговата научна дейност са математиката, *математическата логика*, квантовата теория, теорията на относителността. Работата му върху проблемите на теорията на автоматичното управление поражда идеята за значението на обратната връзка в автоматично регулируемите системи на живите организми и механизмите. Така възниква ново научно направление – кибернетиката. Основното му произведение е “Кибернетиката или управление и свързка в животното и машината” – 1948 г. (българско издание – 1964 г.). Приложението на научния апарат на кибернетиката в различни области на науката породило възникването на приложни кибернетични дисциплини – техническата кибернетика, биологичната кибернетика (биониката), *икономическата кибернетика* и т.н. Други по-важни научни трудове на Н. Винер (издадени на руски език) са: “Кибернетика и общество” (1958); “Нелинейни задачи в теорията на случайните процеси” (1961); “Интегралът на Фурие и някои негови приложения” (1963); “Аз – математика” (1967).

ВИНЕРОВСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (Wiener's economic process) – *винеровски процес* (Wiener's process), осъществяван от *динамична икономическа система*; *еднороден гаусовски случаен икономически процес* $X(t)$ с независими прирасти. Чрез него може да се моделира *икономическата дифузия*. За стандартната му форма при $t \geq 0$ и $X(0) = 0$ е валидно, че

$$\begin{aligned}E[X(t) - X(s)] &= 0, \\D[X(t) - X(s)] &= t - s, \quad s \leq t.\end{aligned}$$

При посочените средни значения и дисперсии на прирастите той е *икономически процес* с вероятност единица и *случаен икономически процес с независими прирасти*. Винеровият икономически процес може да се определи и като гаусовски *случаен икономически процес* с нулево *математическо икономическо очакване* и *икономическа корелационна функция* $B(s, t) = \min(s, t)$. Може да се разглежда още и като *марковски икономически процес* $X(t)$ с *преходна икономическа функция* (*преходна вероятност на икономическия процес*)

$$P(t, x, \Gamma) = \int_{\Gamma} p(t, x, y) dy.$$

Неговата **преходна икономическа плътност** се описва с формулата

$$p(t, x, y) = \frac{1}{\sqrt{2\pi t}} e^{-\frac{(y-x)^2}{2t}},$$

която е фундаментално решение на параболичното диференциално уравнение

$$\frac{\partial p}{\partial t} = \frac{1}{2} \frac{\partial^2 p}{\partial x^2}.$$

Преходната му икономическа функция е $P(t, x, \Gamma)$ и е инвариантна по отношение на преместванията във *фазовото икономическо пространство*, т.е.

$$P(t, x + y, \Gamma) = P(t, x, \Gamma - y),$$

където $\Gamma - y$ е *икономическото множество* $\{z : z + y \in \Gamma\}$. Винеровският икономически процес е непрекъснат аналог на *блуждаещ икономически обект*, респ. на *блуждаеща икономическа точка*.

ВИРТУАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (virtual economic ingredient) – вж. *икономически ингредиент*.

ВИРТУАЛНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИКА* (virtual reproductional /reproductionary/ economy) – същото като *ликвидно-изразена възпроизводствена икономика*.

ВИРТУАЛНА ИКОНОМИКА (virtual economy) (*) – *икономика*, която е интерпретирана и изразявана (*икономическите ingrediente* на която са измервани) във виртуални (ликвидни) единици; икономика, на която е присъща виртуална (ликвидна) *икономическа метрика* и чиито елементи образуват **виртуално икономическо множество*** (virtual economic set) и изграждат **виртуално икономическо пространство*** (virtual economic space). (Неоснователно е отъждествяването на виртуалната икономика само с икономическите отношения, протичащи през интернет.). Същото като *ликвидна икономика*. Терминът “виртуален” е преобразувана форма от “истински” (от veritas, истина). Виртуалната икономика е **истинска икономика** (veritable economy), защото е със запазен *икономически морфизъм* на *същинската икономика*, но не е същинската икономика, тъй като не запазва спецификата на последната (вж. *специфика на икономическата система*). Така че виртуалната икономика е виртуален *икономически образ* на същинската икономика, повтарящ нейния морфизъм

(повтаряща нейната *икономическа структура*; вж. и *структура на икономическата система*), но възпроизведен в друга (не първична) специфична икономическа среда. Виртуалната икономика е резултат от **виртуално икономическо преобразование*** (virtual economic mapping) на същинската икономика.

ВИРТУАЛНА ИКОНОМИКА (virtual economy) (**ки**) – във:

виртуална възпроизводствена икономика (същото като *ликвидно-изразена възпроизводствена икономика*);

виртуална икономика.

ВИРТУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (virtual economic system), **виртуално-изразена икономическа система**, (*) – *икономическа система, икономическите ingrediente* на която са интерпретирани, изразявани и измервани в виртуални (ликвидни) единици, т.е. която оперира с *виртуални икономически ingrediente*; икономическа система, на която е присъща виртуална (ликвидна) *икономическа метрика* и *икономическите преобразования* в която са виртуални (ликвидни); системно отражение в човешкото съзнание на обектната *виртуална икономика*. Същото като *ликвидна икономическа система*.

ВИРТУАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИЯ* (virtual economic substance) – вж. *икономическа субстанция*.

ВИРТУАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИ* (virtual economic ingredients) (*) – *икономически ingrediente*, които са форми на *виртуалното икономическо богатство* (на *ликвидното икономическо богатство*). Разграничават се **входни виртуални икономически ingrediente*** (input virtual economic ingredients), които са форми на **входното виртуално богатство*** (input virtual wealth) и **изходни виртуални икономически ingrediente*** (output virtual economic ingredients), които са форми на **изходното виртуално богатство*** (output virtual wealth). Същото като *ликвидни икономически ingrediente*.

ВИРТУАЛНИ ФИНАНСИ (virtual finance) (в межд.) – финансови операции в съвременния свят, които все повече се отдалечават от реалния фундамент (от реалната икономика и от фундаменталните равновесия). Те увеличават финансовата нестабилност и пазарния риск в глобален мащаб.

ВИРТУАЛНО ДВИЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (virtual motion of the economic system) – същото като **възможно движение на икономическата система** (вж. *холономна икономическа система*).

ВИРТУАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (virtual economic wealth) (*) – *икономическо богатство*, даващо почти същите ефекти, както на същинското богатство, но не точно същите; икономическо богатство, което веднъж първично създадено, притежава способността да се откъсва от първоначалната си основа и възможност да придобива **вторична определеност** и да съществува и да се развива относително самостоятелно, относително-независимо от този основа. Може да бъде както мисловно-представяемо виртуално икономическо богатство, така и действително съществуващо виртуално икономическо богатство. Форма на съществуване на виртуалното богатство е **ликвидното икономическо богатство** (ликвидно-определената ценност). То е **виртуално-определена икономическа ценност*** (virtually-objectified economic worth) [в т.ч. **виртуално-определена икономическа полезност*** (virtually-objectified economic utility) и **виртуално-определена икономическа стойност*** (virtually-objectified economic value)], които са **виртуално-определените ценностни икономически ингредиенти*** (virtually-objectified worth economic ingredients)]. Може да се разглежда още като **виртуално-опосредствувана икономическа ценност*** (virtually-indirect economic worth) или като **виртуално-опосредствувано ценностно икономическо богатство*** (virtually-indirect worthy economic wealth). С виртуалното икономическо богатство са съпоставими понятията за *виртуална икономика*, *виртуална икономическа система*, **виртуално икономическо множество*** (virtual economic set) и **виртуално икономическо пространство*** (virtual economic space).

ВИРТУАЛНО-ИЗРАЗЕНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИКА* (virtually-expressed reproductional economy) – същото като *ликвидно-изразена възпроизводствена икономика*.

ВИРТУАЛНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА* (liquidly-expressed economy) – същото като *ликвидно-изразена икономика*.

ВИРТУАЛНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА (virtually-expressed economy) (**ки**) – **ВЪВ:**

виртуално-изразена възпроизводствена икономика (същото като *ликвидно-изразена възпроизводствена икономика*);

виртуално-изразена икономика (същото като *ликвидно-изразена икономика*);

виртуално-изразена икономика на възпроизводствените запаси (същото като *ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси*).

ВИРТУАЛНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ЗАПАСИ* (liquidly-expressed economy of the reproductional stocks) – същото като *ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси*.

ВИРТУАЛНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (virtually-expressed economic system) – същото като *виртуална икономическа система* и като *ликвидна икономическа система*.

ВИРТУАЛНО-ОПРЕДМЕТЕНИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИ* (virtually-objectified worthy economic ingredients) – вж. *виртуално икономическо богатство*.

ВИСКОЗЕН МОНОПОЛ (viscous monopsony) (в микр.), **монополоид** (в микр.), – *монопол* (в микр.), основаващ се на диференциацията на определен вид *икономически продукт* [вж. *диференциация на продукта* (в микр.)].

ВИСКОЗЕН МОНОПСОН (viscous monopsony) (в микр.), **монопсоноид** (в микр.), – *монопсон* (в микр.), основаващ се на диференциацията на определен вид *производствен икономически фактор*.

ВИСКОЗЕН ОЛИГОПОЛ (viscose oligopoly) (в микр.), **олигополоид** (в микр.), – *олигопол* (в микр.), чиито фирми произвеждат *диференциран продукт* (в микр.) и между които се извършва *олигополистична вискозна конкуренция* (в микр.). При вискозния олигопол потребителите се прикрепват трайно към една или друга диференцирана разновидност на продукта, респ. към съответния му производител.

ВИСКОЗЕН ОЛИГОПСОН (viscous oligopsony) (в микр.), **олигопсоноид** (в микр.), – *олигопсон*, основаващ се на диференциацията на определен вид *производствен икономически фактор*.

ВИСКОЗНА КОНКУРЕНЦИЯ* (viscous competition) (в микр.) – конкуренция на пазара на диференцирания *икономически ингредиент* (на пазара на ди-

фференцирания *икономически продукт* или на пазара на дифференцирания *производствен икономически фактор*) [вж. *диференциация на продукта (в микр.)*].

ВИСКОЗНА КОНКУРЕНЦИЯ (viscous competition) (**ки**) – във:

анизотропна вискозна олигополистична конкуренция (в микр.);
вискозна конкуренция (в микр.);
вискозна несъвършена конкуренция (в микр.);
вискозна несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
вискозна несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);
вискозна продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
вискозна факторовопазарна конкуренция (в микр.);
олигополистична вискозна конкуренция (в микр.).

ВИСКОЗНА НЕСЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ* (viscous imperfect competition) (в микр.) – *несъвършена икономическа конкуренция (в микр.)* на пазара на дифференцирания *икономически продукт* или на пазара на дифференцирания *производствен икономически фактор*) [вж. *диференциация на продукта (в микр.)*].

ВИСКОЗНА НЕСЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ (viscous imperfect competition) (**ки**) – във:

вискозна несъвършена конкуренция (в микр.);
вискозна несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);
вискозна несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.).

ВИСКОЗНА НЕСЪВЪРШЕНА ПРОДУКТОВОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ* (viscous imperfect product-market competition) (в микр.) – *несъвършена икономическа конкуренция* на пазара на дифференцирания *икономически продукт* [вж. *диференциация на продукта (в микр.)*].

ВИСКОЗНА НЕСЪВЪРШЕНА ФАКТОРОВОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ* (viscous imperfect factor-market competition) (в микр.) – *несъвършена икономическа конкуренция* на пазара на дифференцирания *производствен икономически фактор*.

ВИСКОЗНА ОЛИГОПОЛИСТИЧНА КОНКУРЕНЦИЯ (viscous oligopolistic competition) (**ки**) – във:

анизотропна вискозна олигополистична конкуренция (в микр.).

ВИСКОЗНА ПРОДУКТОВОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ* (viscous product-market competition) (в микр.) – конкуренция на пазара на диференцирания *икономически продукт* [вж. *диференциация на продукта (в микр.)*].

ВИСКОЗНА ПРОДУКТОВОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ (viscous product-market competition) (**ки**) – във:

вискозна несъвършена продуктовопазарна конкуренция (в микр.);

вискозна продуктовопазарна конкуренция (в микр.).

ВИСКОЗНА ФАКТОРОВОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ* (viscous factor-market competition) (в микр.) – конкуренция на пазара на диференцирания *производствен икономически фактор*.

ВИСКОЗНА ФАКТОРОВОПАЗАРНА КОНКУРЕНЦИЯ (viscous factor-market competition) (**ки**) – във:

вискозна несъвършена факторовопазарна конкуренция (в микр.);

вискозна факторовопазарна конкуренция (в микр.).

ВИСОК ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (high individual economic product) (**ки**) – във:

висок неефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен икономически продукт [индивидуален]*);

висок неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

висок неефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

висок непревишаващ икономически продукт [индивидуален];

висок непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

висок непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален].

ВИСОК НЕЕФЕКТИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (high ineffective individual economic product) – същото като *неразумен икономически продукт [индивидуален]*.

ВИСОК НЕЕФЕКТИВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (high ineffective individual economic product) (**ки**) – във:

висок неефективен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен икономически продукт [индивидуален]*);

висок неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

висок неефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен производствен икономически продукт [индивидуален]*).

ВИСОК НЕЕФЕКТИВЕН ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (high ineffective individual consumption economic product) – същото като *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]*.

ВИСОК НЕЕФЕКТИВЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (high ineffective individual production economic product) – същото като *неразумен производствен икономически продукт [индивидуален]*.

ВИСОК НЕПРЕВИШАВАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (high insurplusive individual economic product) (подразбира се като висок непревишаващ индивидуален стопанствен икономически продукт) (*) – такава величина $q^{lis} = q^{lis}(I)$ на индивидуалния икономически продукт $q = q(I)$ [в т.ч. на производствения икономически продукт [индивидуален] $qr = qr(I)$ и на потребителния икономически продукт [индивидуален] $qc = qc(I)$], който е по-висок от свръхэффективния икономически продукт [индивидуален] (последният същото като *превишаващ икономически продукт [индивидуален]*) q^s и при чие-то индивидуално икономическо възпроизводство (в т.ч. индивидуално икономическо производство и индивидуално икономическо потребление) в рамките на един трудов възпроизводителски икономически цикъл [индивидуален] (в т.ч. на един трудов производителски икономически цикъл [индивидуален] и на един трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]) индивидът производител като възпроизводствена икономическа единица не става способен впоследствие като потребител да консумира по-малко, отколкото е изразходвал при потреблението на продукта. Това е вариант на положение; при което не възниква *индивидуален принадлеен икономически продукт* (тук се има

предвид случай с еднопродуктова индивидуална потенциалност или с многопродуктова индивидуална потенциалност, условно приведена към еднопродуктова). Възпроизводството на високия непревишаващ продукт е използване на *високата непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* [в т.ч. прилагане на *високите непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и удовлетворяване на *високите непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*]. Според *ингредиентната икономическа възпроизводителност* разновидности на високия непревишаващ индивидуален икономически продукт (чрез които той се проявява и съществува и за които той е общо понятие) са (1) *високият непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален]* и (2) *високият непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]*.

Високият непревишаващ продукт q^{his} е едната от двете разновидности на *непревишаващия икономически продукт [индивидуален]* q^{is} изобщо (в т.ч. на *непревишаващия производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^{is} и на *непревишаващия потребителен икономически продукт [индивидуален]* qc^{is} изобщо) [другата разновидност на последния е *ниският непревишаващ икономически продукт [индивидуален]* q^{lis} (в т.ч. *ниският непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^{lis} и *ниският непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]* qc^{lis})]. Високият непревишаващ индивидуален икономически продукт q^{his} приема значения от *разумния икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен икономически продукт [индивидуален]*) q^1 включително [в т.ч. от *разумния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен производствения икономически продукт [индивидуален]*) qr^1 и от *разумния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qr^1 включително] до *желания икономически продукт [индивидуален]* q^d включително [в т.ч. до *желания производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^d и до *желания потребителен икономически продукт [индивидуален]* qc^d включително] до. Така че $q^1 \leq q^{his} \leq q^d$.

Високият непревишаващ индивидуален икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **висок непревишаващ икономически продукт*** (high insurplusive economic product) [в т.ч. за **висок непревишаващ производствен икономически продукт*** (high insurplusive production economic

product) и за **висок непревишаващ потребителен икономически продукт*** (high insurplusive consumption economic product)]. Според *ингредиентната об- щностна икономическа обхватност* други негови разновидности са **високият непревишаващ фирмен икономически продукт*** (high insurplusive firm economic product) [в т.ч. **високият непревишаващ фирмен производствен икономически продукт*** (high insurplusive firm production economic product) и **високият непревишаващ фирмен потребителен икономически продукт*** (high insurplusive firm consumption economic product)], **високият непревишаващ обществен икономически продукт*** (high insurplusive social economic product) [в т.ч. **високият непревишаващ обществен производствен икономически продукт*** (high insurplusive social production economic product) и **високият непревишаващ обществен потребителен икономически продукт*** (high insurplusive social consumption product)] и т.н. Когато не е посочено друго, под висок непревишаващ икономически продукт обикновено се подразбира високият непревишаващ индивидуален икономически продукт. Вж. *висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, *висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, *висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*.

ВИСОК НЕПРЕВИШАВАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (high insurplusive individual economic product) (**ки**) – във:

висок непревишаващ икономически продукт [индивидуален];

висок непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален];

висок непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален].

ВИСОК НЕПРЕВИШАВАЩ ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (high insurplusive individual consumption economic product) (*) – такава величина $qc^{his} = qc^{his}(I)$ на *потребителния икономически продукт [индивидуален]* $qc = qc(I)$, който е по-висок от *свърхеефективния потребителен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *превишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]*) qc^s и при чието индивидуално икономическо потребление (като фаза на индивидуалното икономическо възпроизводство) в рамките на един *трудов потре-*

бителски икономически цикъл [индивидуален] индивидът потребител като въз-
 производствена икономическа единица не става способен впоследствие като
 индивид производител да произвежда повече, отколкото е изразходвал при
 потреблението на продуктите. Това е вариант на положение; при което не въз-
 никва **индивидуален принадлеен икономически продукт** (тук се има предвид
 случай с еднопродуктови индивидуални потребности или с многопродуктови
 индивидуални потребности, условно приведени към еднопродуктови). Разно-
 видност е на *високия непревишаващ икономически продукт [индивидуален]*.
 Потреблението на високия непревишаващ потребителен продукт е удовлетво-
 ряване на *високите непревишаващи потребителски икономически потреб-
 ности [индивидуални продуктови]*. Високият непревишаващ продукт qc^{his} е
 едната от двете разновидности на *непревишаващия потребителски икономи-
 чески продукт [индивидуален]* qc^{is} изобщо [другата разновидност на последния
 е *ниският непревишаващ потребителски икономически продукт [индивидуа-
 лен]* qc^{lis}). Високият непревишаващ индивидуален потребителски икономичес-
 ки продукт qc^{lis} приема значения от *разумния потребителски икономически
 продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен
 ефективен потребителски икономически продукт [индивидуален]*) qc^1 вклю-
 чително до *желания потребителски икономически продукт [индивидуален]*
 qc^d включително. Така че $qc^1 \leq qc^{his} \leq qc^d$.

Високият непревишаващ индивидуален потребителен икономически
 продукт е разновидност на по-общото понятие за **висок непревишаващ пот-
 ребителен икономически продукт*** (high insurplusive consumption economic
 product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* дру-
 ги негови разновидности са **високият непревишаващ фирмен потребителен
 икономически продукт*** (high insurplusive firm consumption economic product),
**високият непревишаващ обществен потребителен икономически про-
 дукт*** (high insurplusive social consumption economic product) и т.н. Когато не е
 посочено друго, под висок непревишаващ потребителен икономически про-
 дукт обикновено се подразбира високият непревишаващ индивидуален потре-
 бителен икономически продукт. Вж. *високи непревишаващи производителски
 икономически способности [индивидуални продуктови]*, *високи непревишава-
 щи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални про-
 дуктови]*, *високи непревишаващи стойностни потребителски икономически
 потребности [индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи полезнос-
 тни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*.

ВИСОК НЕПРЕВИШАВАЩ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (high insurplusive individual production economic product) (*) – такава величина $qr^{his} = qr^{his}(I)$ на *производствения икономически продукт [индивидуален]* $qr = qr(I)$, който е по-висок от *свърхеефективния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *превишаващ производствен икономически продукт [индивидуален]*) qr^s и при чието индивидуално икономическо производство (като фаза на индивидуалното икономическо възпроизводство) в рамките на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* индивидът производител като *възпроизводствена икономическа единица* не става способен впоследствие като индивид потребител да потебява по-малко, отколкото е изразходвал при потреблението на продукта. Това е вариант на положение; при което не възниква **индивидуален принадлеен икономически продукт** (тук се има предвид случай с еднопродуктови индивидуални способности или с многопродуктови индивидуални способности, условно приведени към еднопродуктови). Разновидност е на *високия непревишаващ икономически продукт [индивидуален]*. Създаването на високия непревишаващ производствен продукт е прилагане на *високите непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти]*. Високият непревишаващ производствен продукт qr^{his} е едната от двете разновидности на *непревишаващия производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^{is} изобщо [другата разновидност на последния е *ниският непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален]* qr^{lis}). Високият непревишаващ индивидуален производствен икономически продукт qr^{his} приема значения от *разумния производствен икономически продукт [индивидуален]* (последният същото като *максимален равновесен ефективен производствения икономически продукт [индивидуален]*) qr^1 включително до *желания производствения икономически продукт [индивидуален]* qr^d включително. Така че $qr^1 \leq qr^{his} \leq qr^d$.

Високият непревишаващ индивидуален производствен икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **висок непревишаващ производствен икономически продукт*** (high insurplusive production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други негови разновидности са **високият непревишаващ фирмен производствен икономически продукт*** (high insurplusive firm production economic product), **високият непревишаващ обществен производствен икономически продукт*** (high insurplusive social production economic product) и т.н. Когато не е посочено друго, под висок непревишаващ производствен икономически про-

дукт обикновено се подразбира високият непревишаващ индивидуален производствен икономически продукт. Вж. *високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти], високи непревишаващи ценностни производствени икономически способности [индивидуални продукти], високи непревишаващи стойностни производствени икономически способности [индивидуални продукти] и високи непревишаващи полезностни производствени икономически способности [индивидуални продукти]*.

ВИСОК ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (high individual consumption economic product) (**ки**) – във:

висок неефективен потребителен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен потребителен икономически продукт [индивидуален]*);

висок непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален].

ВИСОК ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН] (high individual production economic product) (**ки**) – във:

висок неефективен производствен икономически продукт [индивидуален] (същото като *неразумен производствен икономически продукт [индивидуален]*);

висок непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален].

ВИСОКА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (high individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

висока неефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] (същото като същото като *неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*);

висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова].

ВИСОКА НЕЕФЕКТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high ineffective individual product economic potentiality) – същото като същото като *неразумна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (high insurplusive absolute individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова].

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive individual product economic potentiality) (подразбира се като висока непревишаваща индивидуална продуктова обща потенциалност при *икономическото стопанисване*) (*) – дефинирана във висок диапазон в рамките на един *трудов възпроизводителски икономически цикъл [индивидуален]* (в т.ч. на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* и на един *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]*) такава по размер (по равнище) $q^{his} = q^{his}(I)$ *икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* $q = q(I)$ на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*, при използването на която в неговото индивидуално *икономическото възпроизводство* (в т.ч. в индивидуалното *икономическо производство* и индивидуалното *икономическо потребление*, в своята общност образуващи *икономическото стопанисване* като вид възпроизводствена *икономическа конфигурация*) се създава *индивидуален икономически продукт*, който не може да бъде повече, отколкото този индивид *потребява*. Това е вариант на положение; при което не възниква **индивидуален принадлеен икономически продукт**. Тя е уплътнена (компресирана) потенциална възпроизводствена **висока непревишаваща индивидуална икономическа активност** (high insurplusive individual economic activity), насочена към стопанисването на продукти [в т.ч. уплътнено (компресирано) потенциално производствено **високо непревишаващо индивидуално икономическо усърдие** (high insurplusive individual economic diligence) на факторите, насочено към създаването на продукти, и уплътнено (компресирано) потенциално потребително **високо непревишаващо индивидуално икономическо усвояване** (high insurplusive individual economic assimilation), насочено към усвояването на продукти]. Нейното равнище се идентифицира чрез обема на *високия непревишаващ ико-*

номически продукт [индивидуален] от $q^{his} = q^{his}(I)$ специфични единици и затова има същото като него означение.

Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на високата непревишаваща индивидуална потенциалност (чрез които тя се проявява и съществува и за които тя е общо понятие) са (1) *високите непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, които се идентифицират чрез обема на *високия непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален]* $qr^{his} = qr^{his}(I)$ и имат същото като него означение, и (2) *високите непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, които се идентифицират чрез обема на *високия непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc^{his} = qc^{his}(I)$ и имат същото като него означение.

Високата непревишаваща потенциалност q^{his} са едната от двете разновидности на *непревишаващата икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* q^{is} изобщо (в т.ч. на *непревишаващите производителски икономически способности [индивидуални продукти]* qr^{is} и на *непревишаващите потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* qc^{is}) [другата разновидност на последната е *ниската непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* q^{lis} [в т.ч. *ниските непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти]* qr^{lis} и *ниските непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* qc^{lis}]]. Високата непревишаваща индивидуална продуктова икономическа потенциалност q^{his} приема значения от *разумната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (последната същото като *максимална равновесна ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) q^1 включително [в т.ч. от *разумните производителски икономически способности [индивидуални продукти]* (последните същото като *максимални равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*) qr^1 и от *разумните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* (последните същото като *максимални равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*) qc^1 включително] до *желаната икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* q^d включително [в т.ч. до *желаните производителски икономически способности [индивидуални продукти]* qr^d и от *желаните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* qc^d включително]. Така че $q^1 \leq q^{his} \leq q^d$.

Според факторната икономическа определеност се разграничават (1) **висока непревишаваща индивидуална трудово-определена продуктова икономическа потенциалност*** (high insurplusive individual labourly-determinate product economic potentiality) [в т.ч. **високи непревишаващи индивидуални трудово-определени продуктови производителски икономически способности*** (high insurplusive individual labourly-determinate product producer's economic abilities) и **високи непревишаващи индивидуални трудово-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/)] и (2) **висока непревишаваща индивидуална физическо-определена продуктова икономическа потенциалност*** (high insurplusive individual physically-determinate product economic potentiality) [в т.ч. **високи непревишаващи индивидуални физическо-определени продуктови производителски икономически способности*** (high insurplusive individual physically-determinate product producer's economic abilities) и **високи непревишаващи индивидуални физическо-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/)]. Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща индивидуална продуктова икономическа потенциалност обикновено се подразбира високата непревишаваща индивидуална трудово-определена продуктова икономическа потенциалност.

Според ценностната икономическа ингредиентност се разграничават (1) **висока непревишаваща индивидуална продуктова работна икономическа потенциалност*** (high insurplusive individual product working economic potentiality) (вж. *работна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) [в т.ч. **високи непревишаващи индивидуални продуктови работни производителски икономически способности*** (high insurplusive individual product working producer's economic abilities) (вж. *работни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) и **високи непревишаващи индивидуални продуктови работни потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual product working consumer's economic needs /necessities/) (вж. *работни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*)] и (2) **висока непревишаваща индивидуална продуктова творческа икономическа потенциалност*** (high insurplusive individual product creative economic potentiality) (вж. *творческа икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*) [в т.ч. **високи непревишаващи индивидуални продуктови творчески производителски икономи-**

чески способности* (high insurplusive individual product creative producer's economic abilities) (вж. *творчески производителски икономически способности [индивидуални продукти]*) и **високи непревишаващи индивидуални продукти творчески потребителски икономически потребности*** (high insurplusive effective individual product creative consumer's economic needs /necessities/) (вж. *творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*).

Високата непревишаваща индивидуална продуктова икономическа потенциалност е разновидност на по-общото понятие за **висока непревишаваща продуктова икономическа потенциалност*** (high insurplusive product economic potentiality) [в т.ч. **високи непревишаващи продукти производителски икономически способности*** (high insurplusive product producer's economic abilities) и **високи непревишаващи продукти потребителски икономически потребности*** (high insurplusive product consumer's economic needs /necessities/)]. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на високата непревишаваща потенциалност са (1) **високата непревишаваща фирмена продуктова икономическа потенциалност*** (high insurplusive firm product economic potentiality) [в т.ч. **високите непревишаващи фирмени продукти производителски икономически способности*** (high insurplusive firm product producer's economic abilities) и **високите непревишаващи фирмени продукти потребителски икономически потребности*** (high insurplusive firm product consumer's economic needs /necessities/)] и (2) **високата непревишаваща обществена продуктова икономическа потенциалност*** (high insurplusive social product economic potentiality) [в т.ч. **високите непревишаващи обществени продукти производителски икономически способности*** (high insurplusive social product producer's economic abilities) и **високите непревишаващи обществени продукти потребителски икономически потребности*** (high insurplusive firm product consumer's economic needs /necessities/)]. Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща продуктова икономическа потенциалност обикновено се подразбира високата непревишаваща индивидуална продуктова икономическа потенциалност.

Вж. *високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, *високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, *висока непревишаваща ценостна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, *висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална*

продуктова] и висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова].

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (high insurplusive individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова].

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА] (high insurplusive relative individual product economic potentiality) (**ки**) – във:

висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова];

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова].

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ОБЩА ПРЕДАВАНА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (high insurplusive absolute individual total given value of the production economic product) (*) – *обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TGV(AI)(qr^{his})$, когато той е високият непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален] $qr^{his} = qr^{his}(I)$ (вж. предавана икономическа стойност); обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална], която е по-висока от свръхэффективната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [абсолютна индивидуална] $TGV(AI)(qr^s)$. Тя еквивалентно съответства на високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]. При тяхното прилагане индивидът като възпроизводит-*

вена икономическа единица не е способен да произвежда повече продукт, отколкото изразходва при неговото потребление. Това е вариант на положение; при което не възниква *принадена икономическа стойност*. По определение $TGV(AI)(qp^{his})$ е разновидност на *стопанствената икономическа стойност*, тъй като високото непревишаващо равнище на *ценностните икономически ингридиенти* (на икономическите *фоценности*) се формира според взаимозависимостите между икономическото производство и икономическото потребление в границите на икономическото стопанисване (вж. и релативистична теория на ценността).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **висока непревишаваща абсолютна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive absolute individual total labour gived value of the production economic product) и **висока непревишаваща абсолютна индивидуална обща физическа предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive absolute individual total physical gived value of the production economic product). Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт. Високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **висока непревишаваща абсолютна обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive absolute total gived value of the production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са **високата непревишаваща абсолютна фирмена обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive absolute firm total gived value of the production economic product), **високата непревишаваща абсолютна обществена обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive absolute social total gived value of the production economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща абсолютна обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ОБЩА ПРЕДАВАНА СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (high insurplusive relative individual total gived value of the production economic product) (*) – *обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] $TGV(RI)(qp^{his})$, когато той е високият непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален] $qp^{his} = qp^{his}(I)$ (вж. предавана икономическа стойност); обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална], която е по-висока от свръхефективната обща предавана стойност на производствения икономически продукт [относителна индивидуална] $TGV(RI)(qp^s)$. Тя екивалентно съответства на високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]. При тяхното прилагане индивидът като възпроизводствена икономическа единица не е способен да произвежда повече продукт, отколкото изразходва при неговото потребление. Това е вариант на положение; при което не възниква *принадена икономическа стойност*. По определение $TGV(RI)(qp^{his})$ е разновидност на стопанствената икономическа стойност, тъй като високото непревишаващо равнище на ценностните икономически ингредиенти (на икономическите фоценности) се формира според взаимозависимостите между икономическото производство и икономическото потребление в границите на икономическото стопанисване (вж. и релативистична теория на ценността).*

Според факторната икономическа определеност се разграничават **висока непревишаваща относителна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive relative individual total labour gived value of the production economic product) и **висока непревишаваща относителна индивидуална обща физическа предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive relative individual total physical gived value of the production economic product). Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира високата непревишаваща относителна индивидуална обща трудова предавана стойност на производствения икономически продукт. Високата непревишаваща относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт е разновидност на общото понятие за **висока непревишаваща относителна обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive

relative total given value of the production economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са **високата непревишаваща относителна фирмена обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive relative firm total given value of the production economic product), **високата непревишаваща относителна обществена обща предавана стойност на производствения икономически продукт*** (high insurplusive relative social total given value of the production economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща относителна обща предавана стойност на производствения икономически продукт обикновено се подразбира *високата непревишаваща относителна индивидуална обща предавана стойност на производствения икономически продукт*.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ОБЩА ПРИЕМАНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА]* (high insurplusive absolute individual total accepted utility of the consumption economic product) (*) – *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TDU(AI)(qc^{his})$, когато той е *високият непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален]* $qc^{his} = qc^{his}(I)$ (вж. *приемана икономическа полезност*); *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]*, която е по-висока от *свърхеефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [абсолютна индивидуална]* $TDU(AI)(qc^s)$. Тя еквивалентно съответства на *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*. При тяхното удовлетворяване индивидът потребител като *възпроизводствена икономическа единица* не става способен впоследствие като индивид производител да произвежда повече, отколкото е изразходвал при потреблението на продукта. Това е вариант на положение; при което не възниква *принадена икономическа стойност*. По определение $TDU(AI)(qc^{his})$ е разновидност на *стопанствената икономическа полезност*, тъй като високото непревишаващо равнище на *ценностните икономически ингредиенти* (на *икономическите фоценности*) се формира според взаимозависимостите между *икономическото производство* и *икономическото потребление* в границите на *икономическото стопанисване* (вж. и *релятивистична теория на ценността*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **висока непревишаваща абсолютна индивидуална обща трудова приемана полез-**

ност на потребителния икономически продукт* (high insurplusive absolute individual total labour accepted utility of the consumption economic product) и **висока непревишаваща абсолютна индивидуална обща физическа приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (high insurplusive absolute individual total physical accepted utility of the consumption economic product). Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща абсолютна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт обикновено се подразбира високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт. Високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт е разновидност на по-общото понятие за **висока непревишаваща абсолютна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (high insurplusive absolute total accepted utility of the consumption economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са **високата непревишаваща абсолютна фирмена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (high insurplusive absolute firm total accepted utility of the consumption economic product), **високата непревишаваща абсолютна обществена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт*** (high insurplusive absolute social total accepted utility of the consumption economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под висока непревишаваща абсолютна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт обикновено се подразбира високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ОБЩА ПРИЕМАНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПОТРЕБИТЕЛНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА]* (high insurplusive relative individual total accepted utility of the consumption economic product) (*) – *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] $TDU(RI)(qc^{his})$* , когато той е *високият непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален] $qc^{his} = qc^{his}(I)$* (вж. *приемана икономическа полезност*); *обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална]*, която е по-висока от *свърхеефективната обща приемана полезност на потребителния икономически продукт [относителна индивидуална] $TDU(RI)(qc^s)$* . Тя екивалентно съответства на *високите непревишаващи по-*

лезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]. При тяхното удовлетворяване индивидът потребител като възпроизводствена икономическа единица не става способен впоследствие като индивид производител да произвежда повече, отколкото е изразходвал при потреблението на продукта. Това е вариант на положение; при което не възниква *принадена икономическа стойност*. По определение $TDU(RI)(qc^{his})$ е разновидност на *стопанствената икономическа полезност*, тъй като високото непревишаващо равнище на *ценностните икономически ingredienti* (на икономическите *фоценности*) се формира според взаимозависимостите между *икономическото производство* и *икономическото потребление* в границите на *икономическото стопанисване* (вж. и *релятивистична теория на ценността*).

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават ***висока непревишаваща относителна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (high insurplusive relative individual total labour accepted utility of the consumption economic product) и ***висока непревишаваща относителна индивидуална обща физическа приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (high insurplusive relative individual total physical accepted utility of the consumption economic product). Ако не е посочено друго, под *висока непревишаваща относителна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт* обикновено се подразбира *високата непревишаваща относителна индивидуална обща трудова приемана полезност на потребителния икономически продукт*. *Високата непревишаваща относителна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт* е разновидност на по-общото понятие за ***висока непревишаваща относителна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (high insurplusive relative total accepted utility of the consumption economic product). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последната са ***високата непревишаваща относителна фирмена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (high insurplusive relative firm total accepted utility of the consumption economic product), ***високата непревишаваща относителна обществена обща приемана полезност на потребителния икономически продукт**** (high insurplusive relative social total accepted utility of the consumption economic product) и т.н. Ако не е посочено друго, под *висока непревишаваща относителна обща приемана полезност на потребителния икономически продукт* обикновено се подразбира *високата*

непревишаваща относителна индивидуална обща приемана полезност на потребителния икономически продукт.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive absolute individual product utility economic potentiality)

(*) – *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в абсолютна полезностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа полезност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща *икономическа потенциалност* на индивида. Затова високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на висока непревишаващата абсолютна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на висока непревишаващата абсолютна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive individual product utility economic potentiality) (*) – *висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност е на *високата непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представлява уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total

economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти* [индивидуални], които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща икономическа потенциалност на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова високата непревишаваща индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на високата непревишаваща индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност.

Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на високата непревишаваща индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [индивидуални продуктови] и *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности* [индивидуални продуктови]. Според икономическата съотносителност се разграничават *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови]) и *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова] (в т.ч. *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [относителни индивидуални продуктови] и *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности* [относителни индивидуални продуктови]).

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ПОЛЕЗНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive relative individual product utility economic potentiality) (*) – *висока непревишаваща полезностна икономическа потенциалност* [индивидуална продуктова], представена в коефициент и измерена в относителна полезностна икономическа мярка на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) *потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа полезност** (potential high insurplusive individual total economic utility) (вж. *икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно

съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа полезност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща *икономическа потенциалност* на индивида. Затова високата непревишаваща относителна индивидуална обща икономическа полезност на икономическите продукти изразява и съответства на висока непревишаващата относителна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност. Равна е на съотношението между *висока непревишаващата полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* и *разумната полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на висока непревишаващата относителна индивидуална продуктова полезностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive absolute individual product value economic potentiality)

(*) – *висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в абсолютна стойностна икономическа мярка на даден индивид като *възпроизводствена икономическа единица*. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total economic value) (вж. *икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо възпроизводство* ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща *икономическа потенциалност* на индивида. Затова високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща икономическа стойност на икономическите продукти изразява и съответства на висока непревишаващата абсолютна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност. Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на висока непревишаващата абсо-

лютна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive individual product value economic potentiality) (*) – *висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена и измерена в стойностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност е на *високата непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представлява уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total economic value) (вж. *икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на *високата непревишаваща икономическа потенциалност* на индивида като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова *високата непревишаваща индивидуална обща икономическа стойност* на икономическите продукти изразява и съответства на *високата непревишаваща индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност*.

Според *възпроизводствената икономическа субектност* разновидности на *високата непревишаваща индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност* са *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*) и *висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална]*

.....

продуктова] (в т.ч. високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [*относителни индивидуални продуктови*] и високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [*относителни индивидуални продуктови*]).

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА СТОЙНОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive relative individual product value economic potentiality)

(*) – *висока непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена в коефициент и измерена в относителна стойностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total economic value) (вж. *икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща икономическа потенциалност на индивида. Затова високата непревишаваща относителна индивидуална обща икономическа стойност на икономическите продукти изразява и съответства на висока непревишаващата относителна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност. Равна е на съотношението между *висока непревишаващата стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* и *разумната стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на висока непревишаващата относителна индивидуална продуктова стойностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*.

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [АБСОЛЮТНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive absolute individual product worth economic potentiality) (*) –

висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуал-

на продуктова], представена и измерена в абсолютна ценностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа ценност*** (potential high insurplusive individual total economic worth) (вж. икономическа ценност и обща икономическа ценност), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща икономическа ценност на набора от високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални], които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща икономическа потенциалност на индивида. Затова високата непревишаваща абсолютна индивидуална обща икономическа ценност на икономическите продукти изразява и съответства на висока непревишаващата абсолютна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност. Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на висока непревишаващата абсолютна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност са високите непревишаващи ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и високите непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]. Според ценостната икономическа ингредиентност нейни разновидности са (1) висока непревишаващата стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]) и (2) висока непревишаващата полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова] (в т.ч. високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови] и високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]).

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive individual product worth economic potentiality) (*) – висока непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова], представена и измерена в ценностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Представлява уплътнена (компресирана) **потенциална висока**

непревишаваща индивидуална обща икономическа ценност* (potential high insurplusive individual total economic worth) (вж. *икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща икономическа потенциалност на индивида като възпроизводствена икономическа единица. Затова високата непревишаваща индивидуална обща икономическа ценност на икономическите продукти изразява и съответства на високата непревишаваща индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност.

Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на високата непревишаваща индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*. Според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са (1) *високата непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*) и (2) *високата непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*). Според икономическата съотносителност се разграничават *висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продуктови]*) и *висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продуктови]*).

ВИСОКА НЕПРЕВИШАВАЩА ЦЕННОСТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ОТНОСИТЕЛНА ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (high insurplusive relative individual product worth economic potentiality) (*)

– *висока непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*, представена в коефициент и измерена в относителна ценностна икономическа мярка на даден индивид като възпроизводствена икономическа единица. Представлява относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща икономическа ценност*** (potential high insurplusive individual total economic worth) (вж. *икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо възпроизводство ще се произвеждат и потребяват при използването на високата непревишаваща икономическа потенциалност на индивида. Затова високата непревишаваща относителна индивидуална обща икономическа ценност на икономическите продукти изразява и съответства на висока непревишаващата относителна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност. Равна е на съотношението между *висока непревишаващата ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]* и *разумната ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Според възпроизводствената икономическа субектност разновидности на висока непревишаващата относителна индивидуална продуктова ценностна икономическа потенциалност са *високите непревишаващи ценностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и *високите непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*. Според ценностната икономическа ингредиентност нейни разновидности са (1) *висока непревишаващата стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*) и (2) *висока непревишаващата полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]* (в т.ч. *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и *високите неп-*

ревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]).

ВИСОКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product economic needs /necessities/) (**ки**) – **ВЪВ:**

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]);

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product economic abilities) (**ки**) – **ВЪВ:**

високи неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЧЕСТОТИ* (high economic frequencies) – **вж.** *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл.*

ВИСОКИ НЕЕФЕКТИВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high ineffective individual product economic needs /necessities/) (**ки**) – **ВЪВ:**

високи неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти] (същото като *неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*).

ВИСОКИ НЕЕФЕКТИВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high ineffective individual product economic abilities) (**ки**) – във:

високи неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като *неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*).

ВИСОКИ НЕЕФЕКТИВНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high ineffective individual product consumer's economic needs /necessities/) – същото като *неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕЕФЕКТИВНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high ineffective individual product producer's economic abilities) – същото като *неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ползностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product utility economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product utility economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive absolute individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез абсолютна полезностна икономическа мярка (в абсолютни полезностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); високи непревишаващи индивидуални продукти полезностни потребителски икономически потребности, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи полезностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща приемана икономическа полезност на

набора от *високи непревишаващи потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо потребление* се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (high insurplusive individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в полезностна *икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *високата непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *високите непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи потребителни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното *икономическо потребление* ще се консумират при удовлетворяването на високите непревишаващи *икономически потребности* на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова високата непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа полезност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на високите непревишаващи индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive relative individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*

на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна полезностна *икономическа мярка* (в относителни полезностни икономически единици); високи непревишаващи индивидуални продуктови полезностни потребителски икономически потребности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи полезностна икономическа потенциалност* [относителна индивидуална продуктова]. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща приемана икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total accepted economic utility) (вж. *приемана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа полезност на набора от *високи непревишаващи потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо потребление* се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Равни са на съотношението между *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови] и *разумните полезностни потребителски икономически потребности* [абсолютни индивидуални продуктови].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive absolute individual product utility producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности* [индивидуални продуктови] на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна полезностна *икономическа мярка* (в абсолютни полезностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); високи непревишаващи индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи полезностна икономическа потенциалност* [абсолютна индивидуална продуктова]. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа полезност на

набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive individual product utility producer's economic abilities) (*)

– *високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в полезностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *високата непревишаваща полезностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *високите непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total gived economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство ще се създават при прилагането на високите непревишаващи икономически способности на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова високата непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа полезност на производствените икономически продукти изразява и съответства на високите непревишаващи индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive relative individual product utility producer's economic abilities) (*)

– *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, изме-

рени чрез относителна полезностна *икономическа мярка* (в относителни полезностни икономически единици); високи непревишаващи индивидуални продуктови полезностни производителски икономически способности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи полезностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща предавана икономическа полезност*** (potential high insurplusive individual total given economic utility) (вж. *предавана икономическа полезност* и *обща икономическа полезност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа полезност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното *икономическо производство* се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Равни са на съотношението между *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive individual product consumer's economic needs /necessities/) (от индивидуален консумативен продукт) (*) – дефинирани във висок диапазон в рамките на един *трудов потребителски икономически цикъл [индивидуален]* такива по размер (по равнище) *непроизводствени потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* $qc^{his} = qc^{his}(I)$ на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, които са по-високи от *свърхеефективните потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* (последното същото като *превишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*) qc^s и при удовлетворяването на които в неговото индивидуално *икономическо потребление* (като фаза на индивидуалното *икономическо възпроизводство*) чрез консумиране на *индивидуални икономически продукти* (в частност на *потребителни икономически продукти*) той не става способен впоследствие като индивид производител да произвежда повече, отколкото е изразходвал при потреблението на продуктите. Това е вариант на положение; при което не възниква **индивидуален принадлеен икономически продукт**. Тяхното равнище се идентифицира чрез обема на

високия непревишаващ потребителен икономически продукт [индивидуален] $qc^{his} = qc^{his}(I)$ специфични единици и затова имат същото като него означение. Разновидност са на високата непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]. Високите непревишаващи потребности qc^{lis} са едната от двете разновидности на непревишаващите потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] qc^{is} изобщо [другата разновидност на последните са ниските непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] qc^{lis}). Високите непревишаващи индивидуални продуктови потребителски икономически потребности qc^{his} приемат значения от разумните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (последните същото като максимални равновесни ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) qc^1 включително до желаните потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] qc^d включително. Така че $qc^1 \leq qc^{his} \leq qc^d$.

Според факторната икономическа определеност се разграничават **високи непревишаващи индивидуални трудово-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual labourly-determinate product consumer's economic needs /necessities/) и **високи непревишаващи индивидуални физическо-определени продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual physically-determinate product consumer's economic needs /necessities/). Ако не е посочено друго, под високи непревишаващи индивидуални продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират високите непревишаващи индивидуални трудово-определени продуктови потребителски икономически потребности. Според ценностната икономическа ингредиентност се разграничават **високи непревишаващи индивидуални продуктови работни потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual product working consumer's economic needs /necessities/) (вж. работни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]) и **високи непревишаващи индивидуални продуктови творчески потребителски икономически потребности*** (high insurplusive individual product creative consumer's economic needs /necessities/) (вж. творчески потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]). Високите непревишаващи индивидуални продуктови потребителски икономически потребности са разновидност на по-общото понятие за **високи непревишаващи продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive product

consumer's economic needs /necessities/). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последните са **високите непревишаващи фирмени продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive firm product consumer's economic needs /necessities/), **високите непревишаващи обществени продуктови потребителски икономически потребности*** (high insurplusive social product consumer's economic needs /necessities/) и т.н. Когато не е посочено друго, под високи непревишаващи продуктови потребителски икономически потребности обикновено се подразбират високите непревишаващи индивидуални продуктови потребителски икономически потребности. Вж. *високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, *високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive individual product producer's economic abilities) (*) – дефинирани във висок диапазон в рамките на един *трудов производителски икономически цикъл [индивидуален]* такива по размер (по равнище) *производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* $qr^{his} = qr^{his}(I)$ на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, които са по-високи от *свърхеефективните производителски икономически способности*

[индивидуални продуктови] (последните същото като *превишаващи производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) qc^s и при прилагането на които в неговото индивидуално икономическо производство (като фаза на индивидуалното икономическото възпроизводство) се създава продукт, който не може да бъде повече, отколкото е изразходвал при неговото потребление като индивид. Това е вариант на положение; при което не възниква **индивидуален принадлеен икономически продукт**. Тяхното равнище се идентифицира чрез обема на *високия непревишаващ производствен икономически продукт [индивидуален]* $qr^{his} = qr^{his}(I)$ специфични единици и затова имат същото като него означение. Разновидност са на *високата непревишаваща икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Високите непревишаващи способности qc^{his} са едната от двете разновидности на *непревишаващите производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* qr^{is} изобщо [другата разновидност на последните са *ниските непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* qr^{lis*}). Високите непревишаващи индивидуални продуктови производителски икономически способности qc^{his} приемат значения от *разумните производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* (последните същото като *максимални равновесни ефективни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) qr^1 включително до *желаните производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* qr^d включително. Така че $qr^1 \leq qr^{his} \leq qr^d$.

Според *факторната икономическа определеност* се разграничават **високи непревишаващи индивидуални трудово-определени продуктови производителски икономически способности*** (high insurplusive individual labourly-determinate product producer's economic abilities) и **високи непревишаващи индивидуални физическо-определени продуктови производителски икономически способности*** (high insurplusive individual physically-determinate product producer's economic abilities). Ако не е посочено друго, под високи непревишаващи индивидуални продуктови производителски икономически способности обикновено се подразбират високите непревишаващи индивидуални трудово-определени продуктови производителски икономически способности. Според *ценностната икономическа ингредиентност* се разграничават **високи непревишаващи индивидуални продуктови работни производителски икономически способности*** (high insurplusive individual product working producer's economic abilities) (вж. *работни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*) и **високи непревишаващи индивидуални про-**

.....

дуктови творчески производителски икономически способности* (high insurplusive individual product creative producer's economic needs /necessities/) (вж. *творчески производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*). Високите непревишаващи индивидуални продуктови производителски икономически способности са разновидност на по-общото понятие за **високи непревишаващи продуктови производителски икономически способности*** (high insurplusive product producer's economic abilities). Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* други разновидности на последните са **високите непревишаващи фирмени продуктови потребителски икономически способности*** (high insurplusive firm product producer's economic abilities), **високите непревишаващи обществени продуктови производителски икономически способности*** (high insurplusive social product producer's economic abilities) и т.н. Когато не е посочено друго, под високи непревишаващи продуктови производителски икономически способности обикновено се подразбират високите непревишаващи индивидуални продуктови производителски икономически способности. Вж. *високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*, *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, *високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product value economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product value economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive absolute individual product value consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна стойностна икономическа мярка (в абсолютни стойностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); високи непревишаващи индивидуални продукти стойностни потребителски икономически потребности, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща приемана икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total accepted economic value) (вж. *приемана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща приемана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи потребителски икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive individual product value consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи потребителски икономически пот-*

ребности [индивидуални продукти], представени и измерени в стойностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на високата непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова] и на високите непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total accepted economic value) (вж. приемана икономическа стойност и обща икономическа стойност), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа стойност на набора от високи непревишаващи потребителски икономически продукти [индивидуални], които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на високите непревишаващи икономически потребности на индивида потребител като възпроизводствена икономическа единица. Затова високата непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа стойност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на високите непревишаващи индивидуални продуктови стойностни потребителски икономически потребности. Според икономическата съотносителност се разграничават високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти] и високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive relative individual product value consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като възпроизводствена икономическа единица, измерени чрез относителна стойностна икономическа мярка (в относителни стойностни икономически единици); високи непревишаващи индивидуални продуктови стойностни потребителски икономически потребности, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на високата непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа стойност*** (potential high insurplusive

individual total accepted economic value) (вж. *приемана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Равни са на съотношението между *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive absolute individual product value producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна стойностна *икономическа мярка* (в абсолютни стойностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); *високи непревишаващи индивидуални продукти стойностни производителски икономически способности*, представени като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи стойностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща предавана икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total given economic value) (вж. *предавана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive individual product value producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в стойностна *икономическа*

.....

мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са едновременно на *високата непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]* и на *високите непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total gived economic value) (вж. *предавана икономическа стойност* и *обща икономическа стойност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство ще се създават при прилагането на *високите непревишаващи икономически способности* на индивида производител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова *високата непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа стойност* на производствените икономически продукти изразява и съответства на *високите непревишаващи индивидуални продуктови стойностни производителски икономически способности*. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продуктови]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive relative individual product value producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна стойностна *икономическа мярка* (в относителни стойностни икономически единици); *високи непревишаващи индивидуални продуктови стойностни производителски икономически способности*, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаваща стойностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа стойност*** (potential high insurplusive individual total gived economic value) (вж. *предавана икономическа стойност* и

обща икономическа стойност), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа стойност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Равни са на съотношението между *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product worth economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high insurplusive individual product worth economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive absolute individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна ценностна *икономическа мярка* (в абсолютни ценностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); *високи непревишаващи индивидуални продукти ценностни потребителски икономически потребности*, представени като *абсолютна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) *потенциална висока непревишаващи индивидуална обща приемана икономическа ценност** (potential high insurplusive individual total accepted economic worth) (вж. *приемана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната

индивидуална обща приемана икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи потребителни икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и (2) *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТО-ВИ]* (high insurplusive individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*, представени и измерени в ценностна икономическа мярка (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са на *високата непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представяват уплътнена (компресирана) *потенциална висока непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа ценност** (potential high insurplusive individual total accepted economic worth) (вж. *приемана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща приемана икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи потребителни икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление ще се консумират при удовлетворяването на високите непревишаващи икономически потребности на индивида потребител като *възпроизводствена икономическа единица*. Затова високата непревишаваща индивидуална обща приемана икономическа ценност на потребителните икономически продукти изразява и съответства на високите непревишаващи индивидуални продуктови ценностни потребителски икономически потребности. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* и (2) *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]*. Според *икономическата съотносителност* се разграничават *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни*

индивидуални продукти] и *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive relative individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (*) – *високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти]* на даден индивид потребител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна ценностна икономическа мярка (в относителни ценностни икономически единици); *високи непревишаващи индивидуални продукти ценностни потребителски икономически потребности*, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаващи ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща приемана икономическа ценност*** (potential high insurplusive individual total accepted economic worth) (вж. *приемана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща приемана икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи потребителски икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо потребление се консумират при удовлетворяването на потребителските икономически потребности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *високите непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]* и (2) *високите непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [относителни индивидуални продукти]*. Равни са на съотношението между *високите непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]* и *разумните ценностни потребителски икономически потребности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [АБСОЛЮТНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive absolute individual product worth producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден ин-

дивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез абсолютна ценностна *икономическа мярка* (в абсолютни ценностни икономически единици, в т.ч. кардинални и ординални); високи непревишаващи индивидуални продуктови ценностни производителски икономически способности, представени като *абсолютна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [абсолютна индивидуална продуктова]*. Представяват абсолютно измерена уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаващи индивидуална обща предавана икономическа ценност*** (potential high insurplusive individual total gived economic worth) (вж. *предавана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на абсолютната индивидуална обща предавана икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и (2) *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive individual product worth producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продуктови]*, представени и измерени в ценностна *икономическа мярка* (абсолютна или относителна) на съответния индивид. Разновидност са на *високата непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*. Представяват уплътнена (компресирана) **потенциална висока непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа ценност*** (potential high insurplusive individual total gived economic worth) (вж. *предавана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на индивидуалната обща предавана икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти [индивидуални]*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство ще се създават при прилагането на високите непревишаващи икономически способности на индивида производител като *възпроизводствена икономи-*

ческа единица. Затова високата непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа ценност на производствените икономически продукти изразява и съответства на високите непревишаващи индивидуални продуктови ценностни производителски икономически способности. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* и (2) *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*. Според икономическата съотносителност се разграничават *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продукти]* и *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*.

ВИСОКИ НЕПРЕВИШАВАЩИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ОТНОСИТЕЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (high insurplusive relative individual product worth producer's economic abilities) (*) – *високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти]* на даден индивид производител като *възпроизводствена икономическа единица*, измерени чрез относителна ценностна икономическа мярка (в относителни ценностни икономически единици); *високи непревишаващи индивидуални продуктови ценностни производителски икономически способности*, представени в коефициент като *относителна икономическа величина*. Разновидност са на *високата непревишаваща ценностна икономическа потенциалност [относителна индивидуална продуктова]*. Представяват относително измерена уплътнена (компресирана) *потенциална висока непревишаваща индивидуална обща предавана икономическа ценност** (potential high insurplusive individual total gived economic worth) (вж. *предавана икономическа ценност* и *обща икономическа ценност*), еквивалентно съответстваща на относителната индивидуална обща предавана икономическа ценност на набора от *високи непревишаващи производствени икономически продукти*, които в процеса на индивидуалното икономическо производство се създават при прилагането на производителските икономически способности на индивида. Според *ценностната икономическа ингредиентност* техни разновидности са (1) *високите непревишаващи стойностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]* и (2) *високите непревишаващи полезностни производителски икономически способности [относителни индивидуални продукти]*.

Равни са на съотношението между *високите непревишаващи ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]* и *разумните ценностни производителски икономически способности [абсолютни индивидуални продуктови]*.

ВИСОКИ ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product utility economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови].

ВИСОКИ ПОЛЕЗНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product utility economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови].

ВИСОКИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product utility consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови].

ВИСОКИ ПОЛЕЗНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product utility producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продуктови].

ВИСОКИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product producer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи неефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови] (същото като *неразумни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*);

високи непревишаващи полезностни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови];

високи непревишаващи потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи неефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти] (същото като неразумни производителски икономически способности [индивидуални продукти]);

високи непревишаващи полезностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти];

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ СТОЙНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product value economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ СТОЙНОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product value economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ СТОЙНОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product value consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ СТОЙНОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product value producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи стойностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product worth economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ЦЕННОСТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product worth economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ЦЕННОСТНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product worth consumer's economic needs /necessities/) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни потребителски икономически потребности [индивидуални продукти].

ВИСОКИ ЦЕННОСТНИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ] (high individual product worth producer's economic abilities) (**ки**) – във:

високи непревишаващи ценностни производителски икономически способности [индивидуални продукти].

ВИСОКОЕЛАСТИЧНА ПАЗАРНА СТОЙНОСТ НА ВЪНШНИЯ ДЪЛГ КЪМ НОМИНАЛНАТА СТОЙНОСТ НА СДЕЛКАТА ПО ВЪНШНИЯ ДЪЛГ* (highly-elastic of market value of external debt to nominal value of external debt swap) (в межд.) (стойност = значение, величина) (*) – отговаря на случаите, когато *еластичността на пазарната стойност на външния дълг към но-*

миналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.) се намира в интервала между нула и единица.

ВИСОКОЕФЕКТИВНИ ПАРИ (high-powered money) (в макр.), **чисти пари (в макр.)**, – *причен агрегат (в макр.)* с висока степен на ликвидност.

ВИХЪР (eddy) (**кд**) – **във:**

йерархичен икономически вихър.

ВКЛЮЧВАНЕ (inclusion) (**кд**) – **във:**

включване на икономическа система;

включване на икономическо множество;

включване на многозначни икономически изображения (вж. *икономическо изображение*);

включване на множество;

включване на размити икономически множества;

включване на размити икономически отношения;

строго включване на размити икономически множества (вж. *включване на размити икономически множества*);

строго включване на размити икономически отношения (вж. *включване на размити икономически отношения*).

ВКЛЮЧВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (economic system inclusion) – вид релация между *икономически системи*, еквивалентна на *включването на множество*. Една икономическа система **A**, състояща се от множеството елементи A , е *включена икономическа система* в друга икономическа система **B**, състояща се от множеството елементи B , т.е. е нейна *икономическа подсистема* (**A** е подсистема на **B**), когато всеки елемент a_i ($i \in N$), принадлежащ на системата **A**, принадлежи на системата **B**, т.е. ако $a_i \in A$, то $a_i \in B$, където N е подреденото множество от номера на множеството A . Включването на икономическа система се означава с изрази $A \subset B$. От математико-логическа гледна точка включването на икономическа система може да се интерпретира като *икономическа импликация* (импликация между *икономически съждения*).

ВКЛЮЧВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (economic set inclusion) – вид релация между *икономически множества* (операция върху икономически множества). Едно икономическо множество A е включено в друго икономическо множество B , т.е. е негово *икономическо подмножество* (негова

част, *икономическа подсистема*), когато всеки *икономически елемент* a_i ($i \in N$), принадлежащ на икономическото множество A , принадлежи на икономическото множество B , т.е. ако $a_i \in A$, то $a_i \in B$, където N е подреденото множество от номера на множеството A . Релацията включване на икономическо множество се означава с израз $A \subset B$ (а в по-общия случай – с $A \subseteq B$). Тя може да се разглежда като *икономическа импликация* (импликация между икономически съждения). Вж. и *включване на множество*.

ВКЛЮЧВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА (economic sets inclusion) (**ки**) – във:

включване на икономически множества;

включване на размити икономически множества;

строго включване на размити икономически множества (вж. *включване на размити икономически множества*).

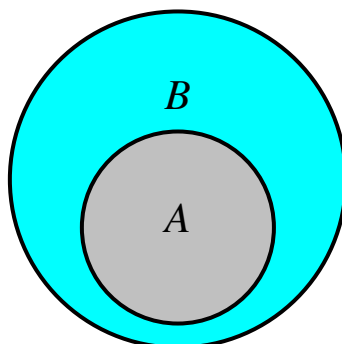
ВКЛЮЧВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ (economic relations inclusion) (**ки**) – във:

включване на размити икономически отношения;

строго включване на размити икономически отношения (вж. *включване на размити икономически отношения*).

ВКЛЮЧВАНЕ НА МНОГОЗНАЧНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗОБРАЖЕНИЯ* (multi-valued economic mappings inclusion) – вж. *икономическо изображение*.

ВКЛЮЧВАНЕ НА МНОЖЕСТВО (set inclusion) – вид релация между множества (операция върху множества). Едно множество A е *включено множество* в друго множество B , т.е. е негово *подмножество* (част, подсистема), когато всеки елемент a_i ($i \in N$), принадлежащ на множеството A , принадлежи на множеството B , т.е. ако $a_i \in A$, то $a_i \in B$ (фиг. 1), където N е подреденото множество от номера на множеството A . Включването на множество се означава с израз $A \subset B$. То може да се разглежда като *импликация* между съждения в *математическата логика*.

Фиг. 1. Включване на множество

ВКЛЮЧВАНЕ НА РАЗМИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА* (fuzzy economic sets inclusion) – вид операция между *размити икономически множества*, кореспондираща по определен начин с понятията за *включване на икономическо множество* и *включено икономическо множество*. Нека E е *икономическо множество*, \tilde{A} и \tilde{B} са *размити икономически множества*, които са подмножества на E , M е **множеството на икономическите принадлежности** (вж. *размито икономическо множество*) и $\mu_{\tilde{A}}(x)$ и $\mu_{\tilde{B}}(x)$ са **характеристичните функции на икономическите принадлежности (също)** на *икономическите елементи* x на размитите множества \tilde{A} и \tilde{B} (следователно и на E), като $\mu_{\tilde{A}}(x)$ и $\mu_{\tilde{B}}(x)$ приемат своите значения в M . Размитото икономическо множество \tilde{A} е **включено размито икономическо множество*** (included fuzzy economic set) (то се съдържа) в \tilde{B} , ако

$$\forall x \in E : \mu_{\tilde{A}}(x) \leq \mu_{\tilde{B}}(x).$$

Прието е **включването на размити икономически множества** да се означава с $\tilde{A} \subset \tilde{B}$ или още с $\tilde{A} \tilde{\subset} \tilde{B}$. **Строго включване на размити икономически множества*** (strong /strict/ inclusion of the fuzzy economic sets) има, когато поне едно от неравенствата

$$\forall x \in E : \mu_{\tilde{A}}(x) \leq \mu_{\tilde{B}}(x)$$

е строго, т.е. е

$$\forall x \in E : \mu_{\tilde{A}}(x) < \mu_{\tilde{B}}(x).$$

То се означава с $\tilde{A} \subset\subset \tilde{B}$ или още с $\tilde{A} \tilde{\subset\subset} \tilde{B}$.

ВКЛЮЧВАНЕ НА РАЗМИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ МНОЖЕСТВА (inclusion of the fuzzy economic sets) (**ки**) – във:

включване на размити икономически множества;

строго включване на размити икономически множества (вж. *включване на размити икономически множества*).

ВКЛЮЧВАНЕ НА РАЗМИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ* (fuzzy economic relations inclusion) – вид операция между *размити икономически отношения*, кореспондираща по определен начин с понятията за *включване на икономическо множество* и *включено икономическо множество*. Нека $E_1 \times E_2$ е *пряко произведение* от икономическите множества E_1 и E_2 , чиито елементи са съответно x и y . *Размитото икономическо отношение* е такова разрито икономическо множество \tilde{R} от подредени двойки от икономически елементи (x, y) [наречено **бинарно разрито икономическо отношение** $x\tilde{R}y$ (вж. *разрито икономическо отношение*)] в качеството му на подмножество на *прякото произведение* $E_1 \times E_2$, щото

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{R}}(x, y) \in M,$$

така че $\tilde{R} \in E_1 \times E_2$ и то приема своите значения в M , което е **множеството на икономическите принадлежности** (също). От своя страна \tilde{R} е друго разрито икономическо отношение, състоящо се от такива подредени двойки (x, y) , също в качеството му на подмножество на *прякото произведение* $E_1 \times E_2$, щото

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{R}}(x, y) \in M,$$

така че $\tilde{R} \in E_1 \times E_2$. Размитото икономическо отношение \tilde{R} е **включено разрито икономическо отношение*** (included fuzzy economic relation) (то се съдържа) в размитото икономическо отношение \tilde{R} , ако

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{R}}(x, y) \leq \mu_{\tilde{R}}(x, y).$$

Прието е **включването на размити икономически отношения** да се означава с $\tilde{R} \subset \tilde{R}$ или още с $\tilde{R} \subseteq \tilde{R}$. **Строго включване на размити икономически отношения*** (strong /strict/ inclusion of the fuzzy economic relations) има тогава, когато поне едно от неравенствата

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{R}}(x, y) \leq \mu_{\tilde{R}}(x, y)$$

е строго, т.е. е

$$\forall (x, y) \in E_1 \times E_2 : \mu_{\tilde{R}}(x, y) < \mu_{\tilde{R}}(x, y).$$

То се означава с $\tilde{X} \subset \tilde{Y}$ или още с $\tilde{X} \subseteq \tilde{Y}$.

ВКЛЮЧВАНЕ НА РАЗМИТИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ (inclusion of the fuzzy economic relations) (**ки**) – във:

включване на размити икономически отношения;

строго включване на размити икономически отношения (вж. *включване на размити икономически отношения*).

ВКЛЮЧВАЩА ДИЗЮНКЦИЯ (inclusive disjunction) – същото като *дизюнкция*.

ВКЛЮЧВАЩА ДИЗЮНКЦИЯ (inclusive disjunction) (**ки**) – във:

включваща дизюнкция (същото като *дизюнкция*);

включваща икономическа дизюнкция (същото като *икономическа дизюнкция*).

ВКЛЮЧВАЩА ИКОНОМИЧЕСКА ДИЗЮНКЦИЯ* (inclusive economic disjunction) – същото като *икономическа дизюнкция*.

ВКЛЮЧЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (included economic system), **подсистема на икономическата система, икономическа подсистема**, – резултат от *включването на икономическа система*. Означава се с израза $A \subset B$, където A е включената *икономическа система*, която е *икономическа подсистема* на икономическото система B .

ВКЛЮЧЕНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (included economic set), **икономическо подмножество**, – резултат от *включването на икономическо множество*. Означава се с израза $A \subset B$, където A е включеното *икономическо множество*, което е *икономическо подмножество* (или *икономическа подсистема*) на множеството B . Вж. и *икономическо множество*.

ВКЛЮЧЕНО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО (included economic set) (**ки**) – във:

включено икономическо множество (вж. *включване на икономически множества*);

включено размито икономическо множество (вж. *включване на размити икономически множества*).

ВКЛЮЧЕНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ (included economic relation) (**ки**) – във:

включено размито икономическо отношение (вж. *включване на размити икономически отношения*).

ВКЛЮЧЕНО МНОЖЕСТВО (included set), **подмножество**, – резултат от *включването на множество*. Означава се с израза $A \subset B$, където A е включеното множество, което е подмножество (или подсистема) на множеството B . Вж. и *теория на множествата*.

ВКЛЮЧЕНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (included fuzzy economic set) – вж. *включване на размити икономически множества*.

ВКЛЮЧЕНО РАЗМИТО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (included fuzzy economic relation) – вж. *включване на размити икономически отношения*.

ВЛАГАНЕ /ИНЕКТИРАНЕ/ (injection) (**кд**) – във:

влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства;

икономически оператор на влагането (вж. *влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства*);

компактно влагане на икономическите пространства (вж. *влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства*).

ВЛАГАНЕ /ИНЕКТИРАНЕ/ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПРОСТРАНСТВА (functional economic spaces injection) (**ки**) – във:

влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства;

компактно влагане на икономическите пространства (вж. *влагане /инектиране/ на функционални икономически пространства*).

ВЛАГАНЕ /ИНЕКТИРАНЕ/ НА ФУНКЦИОНАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОСТРАНСТВА* (functional economic spaces injection) – включване $X \subset Y$ на линейното *нормирано икономическо пространство* X в линейното *нормирано* (респ. *полунормирано*) *икономическо пространство* Y , (към X и Y спада и *хилбертовото икономическо пространство*), при което за всяко $x \in X$ е валидно неравенството $\|x\|_W \leq C\|x\|_V$ с постоянна C , която не зависи от $x \in X$. Тук $\|x\|_W$ е *икономическа норма* (респ. *икономическа полунорма*) на елемента x в X .

Тъждественният икономически оператор (identical economic operator) (вж. *оператор за тъждествено преобразуване /в икономическата система/*), който

действува от пространството X в пространството Y и едновременно с това поставя в съответствие на *икономическия елемент* $x \in X$ същият този елемент като елемент на Y , е **икономически оператор на влагането*** (injection economic operator) на пространството X в пространството Y . Операторът на влагането е винаги ограничен. Ако икономическият оператор на влагането е *линеен компактен икономически оператор* (същото като *напълно-непрекъснат икономически оператор*), тогава има **компактно влагане на икономическите пространства*** (functional economic spaces compact injection).

ВЛИВАНЕ (injections) (в макр.) – същото като *инжекции* (в макр.).

ВЛИЗАНЕ (entry) (**ки**) – във:

бариера за влизане (в микр.);
кръстосано влизане (в микр.);
мотив за влизане (в микр.) (същото като *стимул за влизане* (в микр.));
нулев разрыв на влизането (в микр.);
препятствие за влизане (в микр.) (същото като *бариера за влизане* (в микр.));
разрыв на влизането (в микр.);
стимул за влизане (в микр.);
теория за влизането (в микр.);
условие за влизане (в микр.);
условие за влизане в олигопола (в микр.);
условие за невъзможно влизане в олигопола (в микр.).

ВЛИЗАНЕ В ОЛИГОПОЛА (entry in oligopoly) (**ки**) – във:

условие за влизане в олигопола (в микр.);
условие за невъзможно влизане в олигопола (в микр.).

ВЛИЯНИЕ НА ЧИСТАТА ПОЛИТИКА НА ПРЕДЛАГАНЕТО (impact of a pure supply-side policy) (в макр.) – частта от общото нарастване на реалния равновесен обем на *брутният вътрешен продукт* (в макр.), която се дължи само на обусловеното от политиката на *икономиката на предлагането* (в макр.) преместване на краткосрочната *крива на агрегатното продуктово предлагане* (в макр.) [т.е. след като комплексният ефект, отчитан по дългосрочната крива на агрегатното продуктово предлагане, се очисти от ефекта, дължащ се на преместването на краткосрочната крива на *агрегатното продуктово търсене* (в макр.)].

ВЛОГ (deposit) (кд) – във:

срочен влог (в макр.).

ВЛОЖЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА (embedded economic chain) (ки) – във:

вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*);

ергодична вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*).

ВЛОЖЕНА МАРКОВСКА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА* (embedded Markovian economic chain) – вж. *полумарковски случаен икономически процес*.

ВЛОЖЕНА МАРКОВСКА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА (embedded Markovian economic chain) (ки) – във:

вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*);

ергодична вложена марковска икономическа верига (вж. *полумарковски случаен икономически процес*).

ВЛОЖЕНИЕ (embedding) (кд) – във:

изометрично икономическо вложение;

изотопни икономически вложения (вж. *икономическа изотопия*).

ВЛОЖИМ ИКОНОМИЧЕСКИ ГРАФ (embeddeble economic graph) – икономически граф K в икономическия граф L – такъв *икономически граф* K , ако в икономическия граф L съществува част, която е изоморфна на K . Вж. *екстремални икономически задачи с графи*.

ВЛОШАВАНЕ НА УСЛОВИЯТА НА ТЪРГОВИЯТА (terms of trade deterioration) (в межд.) – промяна в условията на търговията, при която *коэффициентът на изменение на условията на търговията (в межд.)* под въздействие на въвеждането на *митническия съюз (в межд.)* е по-малък от единица.

ВЛОШАВАНЕ НА УСЛОВИЯТА НА ТЪРГОВИЯТА НА РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СТРАНИ (terms of trade deterioration of the less developed countries) (в межд.) – едно от главните препятствия пред осъществяването на ефективен експортноориентиран *икономически растеж* на *развиващите се страни (в межд.)*, което произтича предимно от това, че еластичността на търсенето на

произвежданите от тях първични суровини и аграрни продукти към дохода на потребителите е по-ниска, отколкото еластичността на търсенето на промишлените произведения към дохода, и че нарастването на производителността на факторите в добивните отрасли предизвиква относително по-слабо спадане на цените на техните продукти, отколкото това е в преработващата промишленост.

ВМЕНЯВАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ (load-type) (**ки**) – във:

икономическа координация чрез вменяване на отговорност.

ВМЕШАТЕЛСТВО (intervention) (**кд**) – във:

вмешателство в икономическа система (същото като икономическо вмешателство);

икономическо вмешателство;

икономическо вмешателство преди вземане на управленско решение;

икономическо вмешателство след вземане на управленско решение;

коригиращо икономическо вмешателство (същото като икономическо вмешателство след вземане на управленско решение);

поощряващо икономическо вмешателство (същото като икономическо вмешателство след вземане на управленско решение).

ВМЕШАТЕЛСТВО В ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (intervention in economic system) – същото като *икономическо вмешателство*.**ВМЕШАТЕЛСТВО ПРЕДИ ВЗЕМАНЕ НА УПРАВЛЕНСКО РЕШЕНИЕ** (intervention before decision-making) (**ки**) – във:

икономическо вмешателство преди вземане на управленско решение.

ВМЕШАТЕЛСТВО СЛЕД ВЗЕМАНЕ НА УПРАВЛЕНСКО РЕШЕНИЕ (intervention after decision-making) (**ки**) – във:

икономическо вмешателство след вземане на управленско решение.

ВНОС (import) (в макр.) – обобщено на макроикономическо равнище парично изражение на внесен за единица време (обикновено за една година) в дадена страна продукт.

ВНОС (import) (в макр.) (**ки**) – във:

автономен внос (в макр.) (същото като независим внос (в макр.));

внос (в макр.);

внос на блага и услуги (в макр.) (същото като внос (в макр.));

вътрешен внос (в макр.);

ефект от въздействието на вносните мита върху вноса (в межд.);

ефект от въздействието на импортните квоти върху вноса (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху вноса (в межд.);

зависим внос (в макр.);

извъннационален вътрешен внос (в макр.);
индуциран внос (в макр.) (същото като зависим внос (в макр.));
индуциран внос (в макр.) (същото като зависим внос (в макр.));
крива на вноса (в макр.);
национален внос (в макр.);
национален внос на блага и услуги (в макр.) (същото като национален внос (в макр.));
национален вътрешен внос (в макр.);
неавтономен внос (в макр.) (същото като зависим внос (в макр.));
независим внос (в макр.);
пределна склонност към внос (в макр.);
склонност към внос (в межд.);
средна склонност към внос (в макр.);
функция на вноса (в макр.).

ВНОС НА БЛАГА И УСЛУГИ (import of goods and services) (в макр.) – същото като *внос (в макр.)*.

ВНОСНО МИТО (import tariff) (в межд.) – основна разновидност на *митото (в межд.)*; данък, с който държавата облага *вноса (в макр.)* (вносяните в нейната територия продукти, в т.ч. и услуги). Чрез митническото облагане тя регулира в определена степен *международната търговия (в межд.)*, преминаваща през нейните граници. Вносното митото е вид *импортно ограничение (в межд.)* и следователно едновременно е инструмент на *импортния протекционизъм (в межд.)*.

ВНОСНО МИТО (import tariff) (**ки**) – във:

вносно мито (в межд.);
динамични ефекти на вносните мита (в межд.);
ефект на дохода от вносните мита (в межд.);
ефект на преразпределението от вносните мита (в межд.);
ефект от въздействието на вносните мита върху вноса (в межд.);
ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);
ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);
ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);

ефект от въздействието на вносните мита върху потреблението (в межд.);

ефект от въздействието на вносните мита върху производството (в межд.);

ефект от въздействието на вносните мита върху цените (в межд.);

ефекти от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);

защитен ефект на вносните мита (в межд.) (същото като производствен ефект от вносните мита (в межд.));

инертно тегло на загубата на икономическо благосъстояние от вносните мита (същото като нетен ефект на вносните мита върху икономическото благосъстояние);

негативен нетен ефект на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);

нетен ефект на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);

нетна загуба на икономическо благосъстояние от вносните мита (в межд.) (същото като нетен ефект на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.));

оптимален нетен ефект на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);

преки статични ефекти на вносните мита (в межд.);

равновесен анализ на въздействието на вносните мита (в межд.);

статични ефекти на вносните мита (в межд.).

ВРЕМЕ (time) (кд) – във:

време на затихването в икономическата система;

време на икономическото регулиране;

време на преходния икономически процес;

време на релаксацията на икономическата система;

време на установяването в икономическата система (същото като време на затихване в икономическата система);

динамична функция на свободното време (в микр.);

ефект на заместването на свободното време (в макр.);

индивидуална крива на търсенето на свободно време (в микр.);

крива на търсенето на свободно време (в микр.);

надясно извита крива на търсенето на свободно време (в микр.);

обществено необходимо работно време (вж. *трудова теория за стойността*);

оптимално търсене на свободно време (в микр.);

пазарно работно време (в микр.);

понижаване на цената на свободното време (в макр.);

пределна полезност на пазарното работно време (в микр.);

пределна полезност на свободното време (в микр.);

пределна полезност на свободното време на съпруга (в микр.);

пределна полезност на свободното време на съпругата (в микр.);

свободно време (в микр.).

ВРЕМЕ НА ЗАТИХВАНЕТО В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (attenuation-time /damped-time/ in economic system), **време на установяване в икономическата система**, – време на влизането на *система на икономическо регулиране*, която асимптотично се приближава към **установеното икономическо движение*** (steady-state economic motion), в областта на допустимите отклонения на нейното поведение от установеното. Вж. *време на икономическото регулиране*.

ВРЕМЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РЕГУЛИРАНЕ (economic regulation time) – време, през което дадена *устойчива динамична икономическа система* (в която се извършва *стабилизиращо икономическо регулиране* и която е *динамична система на икономическо регулиране*) преминава от някакво първоначално състояние към състояние (респ. режим) на **установеното икономическо движение*** (steady-state economic motion) (респ. към режим на *икономическо равновесие*); една от *характеристиките за качество на икономическото регулиране*. Времето на *икономическото регулиране* определя продължителността на *преходния икономически процес в системата на икономическо регулиране* (респ. в *регулаторната система на икономическо управление*). За *икономически процеси*, които асимптотично се приближават към установеното движение, времето на регулирането е времето на влизането на *икономическата система* в областта на допустимите отклонения на нейното поведение от установеното. За системите на *икономическо регулиране* времето на влизането се нарича *време на затихване в икономическата система* или още *време на установяване в икономическата система*. При някои *системи на импулсно икономическо регулиране* или *системи на релейно икономическо регулиране* времето на установяването е крайно.

ВРЕМЕ НА ПРЕХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (transitional /transient/ economic process time) – продължителност на *преходния икономически процес* [респ. на *времето на икономическото регулиране* (economic regulation time)] T_p в динамична икономическа система (в частност – във *времево-динамична икономическа система*), равно на най-малкото значение на времето, отчитано от момента на прилагане на *типично нарушаващо икономическо въздействие*, след което е валидно равенството $|x(t) - x(\infty)| \leq \Delta$, където Δ е зададена достатъчно малка постоянна величина. Последната е договорената максимално допустимата граница на абсолютната стойност на *грешката на икономическата система* $\varepsilon(t)$ при нейното установено състояние, т.е. тогава $|\varepsilon(t)| \leq \Delta$. Вж. *преходен икономически процес*.

ВРЕМЕ НА РЕЛАКСАЦИЯТА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (economic system relaxation time) – време, през което *икономическата система* (в т.ч. и *ценностнодинамичната икономическа система*) преминава от някакво изходно неравновесно състояние до равновесното си състояние. Вж. *равновесно състояние на ценностнодинамична икономическа система*.

ВРЕМЕ НА УСТАНОВЯВАНЕТО В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (steady-state time in economic system) – същото като *време на затихване в икономическата система*.

ВРЕМЕВА АСТАТИЧНО-СИТУИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporal astatically-situated economic system) – вж. *икономическа ситуираност* и *астатично-ситуирана икономическа система*.

ВРЕМЕВА ИКОНОМИКА* (temporal economy) (*) – *икономика*, *икономическите процеси* в която се отчитат по отношение времето като независима реална променлива. Съвкупност от взаимодействащи си *икономически ингредиенти*, които са функции на времето и които участват в собственическо-обусловеното *възпроизводство на икономическото богатство* в условия на ограниченост (на недостатъчност) на *ресурсите*.

ВРЕМЕВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporal economic system), **времево-ситуирана икономическа система**, – функционираща във времето *икономическа система*. Общото понятие за времева икономическа система се означава с термина *обща времева икономическа система*. За да се формулира общата времева система, е необходимо да се формализира понятието за време

от гледна точка на *системния подход в икономиката*, като се имат предвид интуитивните ни представи за времето. За целта трябва да се въведе допълнителна структура за елементите (респ. за елементите на обектите) на икономическата система (например елементът v_i да се разглежда като множество с подходяща структура, в случая – като елемент $v_i(t)$, представляващ множество от вектори в пространството E^n , които зависят от времето t). Под **множество от времеви моменти** (temporal moments set) (на общата времева икономическа система) се разбира линейно подреденото абстрактно множество T , отношението на подреденост в което ще се характеризира със символа \leq . За удобство ще смятаме, че T започва от минимален елемент 0. Общата времева икономическа система S над X (входния икономически обект) и Y (изходния икономически обект) е отношението между X и Y , т.е. $S \subset X \times Y$, като $X \subset A^T$, $Y \subset B^T$, където A^T и B^T са множествата от всевъзможните изображения на множеството от времеви моменти T съответно върху някакви *икономически множества* A и B . В случая X и Y са времеви икономически обекти, значенията на чиито функции в момента t са съответно $x(t)$ и $y(t)$. От това твърдение следва, че функциите $x(t)$ и $y(t)$ са определени за цялото множество от времеви моменти T .

Често пъти практическите приложения в икономиката изискват стесняване върху определени отрязъци от времето. Затова се въвеждат следните означения за всички $t \in T, t' \in T$ ($t' \geq t$):

$$\begin{aligned} T_t &= \{t' : t' \geq t\}, \quad T^t = \{t' : t' < t\}, \\ T_{tt'} &= \{t^* : t \leq t^* < t'\}, \quad \bar{T}_{tt'} = T_{tt'} \cup \{t'\}, \\ \bar{T}^t &= T^t \cup \{t\}. \end{aligned}$$

Тези отношения определят отрязъците и интервалите от време, които се използват в дефинирането на времевите и динамичните икономически системи в условията на стесняване на времето. За стесняване на времето по отношение на функциите $x(t)$ и $y(t)$ се използват следните означения:

$$\begin{aligned} x_t &= x|T_t, \quad x^t = x|T^t, \quad x_{tt'} = x|T_{tt'}, \\ \bar{x}_{tt'} &= x|\bar{T}_{tt'}, \quad \bar{x}^t = x|\bar{T}^t, \\ X_t &= \{x_t : x_t = x|T_t \text{ \& } x \in X\}, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}X^t &= \{x^t : x^t = x \mid T^t \ \& \ x \in X\}, \\X_{tt'} &= \{x_{tt'} : x_{tt'} = x \mid T_{tt'} \ \& \ x \in X\}, \\X(t) &= \{x(t) : x \in X\}.\end{aligned}$$

Приема се също, че $x_{tt} = \emptyset$ и $X_{tt} = \{\emptyset\}$. Горните формули определят и съответстващите им **стеснявания на икономическата система във времето*** (temporal contractions /time narrow down/ of the economic system) (на системата S), а именно:

$$\begin{aligned}S_t &= \{(x_t, y_t) : x_t = x \mid T_t \ \& \ y_t = y \mid T_t \ \& \ (x, y) \in S\}, \\S^t &= \{(x^t, y^t) : x^t = x \mid T^t \ \& \ y^t = y \mid T^t \ \& \ (x, y) \in S\}, \\S_{tt'} &= \{(x_{tt'}, y_{tt'}) : x_{tt'} = x \mid T_{tt'} \ \& \ y_{tt'} = y \mid T_{tt'} \ \& \ (x, y) \in S\}.\end{aligned}$$

Освен това се въвежда и операцията за **съчленяване на икономическа функция*** (economic function joint /concatenation/) (съединяване), чрез която се построява функцията

$$\hat{x}(\tau) = \begin{cases} x(\tau), & \text{ако } \tau < t, \\ x^*(\tau), & \text{ако } \tau > t, \end{cases}$$

като последната се означава с израза $\hat{x}(\tau) = x^t . x_t^*$. Чрез горните зависимости и изрази са построени различни стеснявания във времето на икономическите функции и на съответстващите им икономически множества $X \subset A^T, Y \subset B^T$. Тези стеснявания определят и съответстващите им стеснявания на икономическата система $S \subset X \times Y$. Множеството от всевъзможни стеснявания от такъв тип за $X \subset A^T$ могат да се означат с \bar{X} . Също така множеството от всевъзможни стеснявания от същия тип за $Y \subset B^T$ могат да се означат с \bar{Y} и аналогично за *икономическата система* $S \subset X \times Y$ – с \bar{S} .

Освен това се предполага, че всички разгледани по-горе икономически системи са системи с пълен вход, което положение може да се представи чрез посочените по-долу две определения. **Първо**, времевата икономическа система $S \subset X \times Y$ е **времева икономическа система с пълен вход*** (temporal economic system with full input) тогава и само тогава, когато

$$(\forall x)(\forall x^*)(\forall t)[x, x^* \in \hat{D}(S) \ \& \ t \in T \Rightarrow x^t . x_t^* \in \hat{D}(S)],$$

$$(\forall t)(\{x(t) : x \in X\} = A).$$

Стеснението S_t на времевата икономическа система S се определя чрез стеснението на нейните входни въздействия и входни величини (респ. входни икономически величини)

$$S_t = \{(x_t, y_t) : x_t \in X_t \text{ \& } y_t \in Y_t \text{ \& } (x, y) \in S\}.$$

По аналогичен начин се определят и стесненията на икономическата система S^t и $S_{tt'}$:

$$S^t = \{(x^t, y^t) : x^t \in X^t \text{ \& } y^t \in Y^t \text{ \& } (x, y) \in S\},$$

$$S_{tt'} = \{(x_{tt'}, y_{tt'}) : x_{tt'} \in S_{tt'} \text{ \& } y_{tt'} = Y_{tt'} \text{ \& } (x, y) \in S\}.$$

Второ, обект на началното състояние на времевата икономическа система* (start /first/ condition object of the temporal economic system) и **начална реакция на времевата икономическа система*** (start /first/ reaction of the temporal economic system) $S \subset A^T \times B^T$ са съответно обектът на глобалните състояния и глобалната реакция ρ_0 на тази система. Това означава, че икономическото изображение $\rho_0 : C_0 \times X \rightarrow Y$ удовлетворява условието $(x, y) \in S$ тогава и само тогава, когато $(\exists c) [\rho_0(c, x) = y]$.

По аналогичен начин се определят и обектите на състоянието на икономическата система и нейните реакции в момента t . Нека са налице времевата икономическа система $S \subset X \times Y$ и икономическата функция $\rho_t : C_t \times X \rightarrow Y$. Тогава функцията ρ_t се съгласува с времевата икономическа система S тогава и само тогава, когато ρ_t съвпада с реакцията на икономическата система в момента t . Последното означава, че

$$(x_t, y_t) \in S_t \Leftrightarrow (\exists c) [\rho_t(c, x_t) = y_t].$$

Нека да въведем означението

$$S_t^\rho = \{(x_t, y_t) : (\exists c) [\rho_t(c, x_t) = y_t]\}.$$

Условието за съгласуване може да се запише във вида $S_t^\rho = S_t$. Ако

$$\bar{\rho} = \{\rho_t : C_t \times X_t \rightarrow Y_t\}$$

е семейство от произволни икономически функции, тогава може да се твърди, че $\bar{\rho}$ се съгласува с времевата икономическа система S тогава и само тогава, когато $\bar{\rho}$ съвпада със семейството от реакции на системата S , т.е. когато $S_t^\rho = S_t$ за всяко $t \in T$. Съществуването на семейство от реакции на всяка вре-

мева икономическа система произтича от положението, че на всяка икономическа система S отговаря някаква глобална реакция (която не е частична) и че следователно

$$R: (C \times X) \rightarrow Y.$$

Важен клас времеви икономически системи са *динамичните икономически системи*.

ВРЕМЕВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporal economic system) (**ки**)

– ВЪВ:

времева астатично-ситуирана икономическа система;

времева икономическа система (същото като времево-ситуирана икономическа система);

времева икономическа система с пълен вход (вж. *времева икономическа система*);

времева статично-ситуирана икономическа система;

времева стохастична икономическа система;

начална реакция на времевата икономическа система (вж. *времева икономическа система*);

начално състояние на времевата икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

обща времева икономическа система;

приведено семейство от реакции на времевата икономическа система (вж. *динамична икономическа система*);

пространство на състоянията на времевата икономическа система (вж. *динамична икономическа система*).

ВРЕМЕВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА С ПЪЛЕН ВХОД* (temporal economic system with full input) – вж. *времева икономическа система*.

ВРЕМЕВА ИКОНОМИЧЕСКА СКОРОСТ (temporal economic velocity) (*) – *скорост* (velocity), с която *времево-функциониращата икономическа система* (*поведенческо-времево-променливата икономическа система*) индуцира (създава) някакъв *икономически ингредиент*; величина на *икономическото въздействие* (вътрешно или изходно), респ. на *икономическия ингредиент*, която *икономическата система* формира за единица време. Една от разновидностите на *икономическата скорост*. Разграничават се *средна времева икономическа скорост* (average temporal economic velocity) и *пределна невремева икономи-*

ческа скорост (marginal temporal economic velocity) (вж. *средна икономическа скорост* и *пределна икономическа скорост*).

ВРЕМЕВА ИКОНОМИЧЕСКА СТОХАСТИЧНОСТ* (temporal economic stochasticity) – *икономическа стохастичност*, при която случайните икономически променливи, характеризиращи случайното поведение на *стохастичната икономическа система*, зависят от времето (са функции на времето). Основно характеризиращо свойство на *времевата стохастична икономическа система*. Когато не е посочено друго, под икономическа стохастичност се подразбира *времевата икономическа стохастичност*.

ВРЕМЕВА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИОНАЛНОСТ* (temporal economic functionality), **времевая функционалност на икономическата система**, (*) – способност на *икономическата система* да функционира по определен начин, представен от нейния *икономически оператор* (или от някаква съвкупност от икономически оператори, формиращи този оператор), който е ситуиран по отношение на времето като независима реална променлива (т.е. е *времеви икономически оператор*); една от разновидностите на *икономическата функционалност*. Според вида на независимата реална променлива (времевая, невремевая или комбинирано от времева и невремевая), към която се извършва *икономическият процес* в икономическата система (т.е. дали *икономическото поведение* е *времево икономическо поведение*, *невремево икономическо поведение* или *комбинирано икономическо поведение*), се разграничават **времева функционалност на времево-функциониращата икономическа система*** (temporal functionality of the temporally-functioning economic system), **времева функционалност на невремево-функциониращата икономическа система*** (temporal functionality of the non-temporally-functioning economic system) и **времева функционалност на комбинирано-функциониращата икономическа система*** (temporal functionality of the combinedly-functioning /jointly-functioning/ economic system). Според начина на *функциониране на икономическата система* в условията на времева икономическа функционалност в зависимост от характера на икономическия оператор се разграничават **функционално-времево-статична икономическа система** (тогава тя е система, която притежава *статичен икономически оператор*, т.е. *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*, и функционира статично по отношение на времето в качеството му на независимата реална променлива) и **функционално-времево-астатична икономическа система** (тогава тя е система, която прите-

жава *астатичен икономически оператор*, т.е. *икономически оператор*, който не е оператор за статично-пропорционално преобразуване, и функционира ас-татично по отношение на времето в качеството му на независимата реална променлива).

ВРЕМЕВА СТАТИЧНО-СИТУИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporal statically-situated economic system) – вж. *икономическа ситуираност* и *статично-ситуирана икономическа система*.

ВРЕМЕВА СТОХАСТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporal stochastic economic systems) – времево-функционираща *икономическа система*, чието поведение е случайно (стохастично). Или, което е същото, *стохастична икономическа система*, при която *случайните икономически променливи*, ха-рактеризиращи нейното поведение, зависят от времето (са функции на време-то). Когато не е посочено друго, под стохастична икономическа система се подразбира времевата стохастична икономическа система.

ВРЕМЕВА ФУНКЦИОНАЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕ-МА* (temporal functionality of the economic system) (според К. Миркович) – същото като *времева икономическа функционалност*.

ВРЕМЕВИ ДИНАМИЧЕН МАТЕМАТИЧЕСКИ МОДЕЛ НА ИКОНО-МИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (temporal dynamic mathematical model of the economic system) (*) – вид *динамичен математически модел на икономичес-ката система*, зависимостите между чиито *икономически величини*, както и *икономическите функции* и *икономическите процеси* в нея, се обхващат в тях-ното развитие и динамика, като промените в системата се отчитат по отноше-ние на времето като независима реална променлива. Вж. *икономическа дина-мика* и *динамична икономическа система*.

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (temporal economic process) (*) – *икономически процес*, който е *икономическа функция* на времето $f(t)$; икономи-чески процес, при който реалният аргумент x е времето t , т.е. когато в процеса $f(x)$ е валидно $x = t$; икономически процес, представляващ *динамична икономи-ческа функция*; процес, който е частен случай на *динамично икономическо по-ле*. Във всички останали случаи, т.е. когато $x \neq t$, е налице *невремеви икономи-чески процес* (последният условно може да се нарече вариационен икономи-чески процес). Времевият и невремевият икономически процес са частни слу-

чаи на икономическия процес изобщо. Икономическата теория и практика обикновено боравят с времеви икономически процеси и затова ги наричат просто икономически процеси. Разновидности на динамичния икономически процес са **времевият скаларен икономически процес*** (temporal scalar economic process), **времевият векторен икономически процес*** (temporal vectorial economic process), **времевият матричен икономически процес*** (temporal matrixative economic process) и **времевият тензорен икономически процес*** (temporal tensorial economic process); **дискретният времеви икономически процес*** (discrete temporal economic process), в т.ч. **дискретният скаларен времеви икономически процес*** (discrete scalar temporal economic process), **дискретният векторен времеви икономически процес*** (discrete vectorial temporal economic process), **дискретният матричен времеви икономически процес*** (discrete matrixative temporal economic process) и **дискретният тензорен времеви икономически процес*** (discrete tensorial temporal economic process); **непрекъснатият времеви икономически процес**, в т.ч. **непрекъснатият скаларен времеви икономически процес*** (continuous scalar temporal economic process), **непрекъснатият векторен времеви икономически процес*** (continuous vectorial temporal economic process), **непрекъснатият матричен времеви икономически процес*** (continuous matrixative temporal economic process) и **непрекъснатият тензорен времеви икономически процес*** (continuous dynamic tensorial economic process); времевият детерминиран икономически процес и времевият случаен икономически процес (в т.ч. **стационарен случаен икономически процес** и **нестационарен случаен икономически процес**) и други.

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (temporal economic process) (**ки**) – **ВЪВ:**

времеви икономически процес;
времеви икономически процес с разпределени параметри;
времеви икономически процес със съсредоточени параметри;
времеви колебателен икономически процес;
времеви монотонен икономически процес;
времеви случаен икономически процес;
детерминиран времеви икономически процес;
дискретен времеви икономически процес;
линеен времеви икономически процес;
насочен времеви икономически процес;

нелинеен времеви икономически процес;
непрекъснат времеви икономически процес;
нестационарен времеви икономически процес;
случаен времеви икономически процес;
стационарен времеви икономически процес;
установен времеви икономически процес;
хетерогенен /нееднороден/ времеви икономически процес;
хомогенен /еднороден/ времеви икономически процес.

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС С РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПАРАМЕТРИ (temporal economic process with distributed parameters) – *времеви икономически процес, извършван от динамична икономическа система разпределени параметри.*

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС СЪС СЪСРЕДОТОЧЕНИ ПАРАМЕТРИ (temporal economic process with lumped parameters) – *времеви икономически процес, извършван от динамична икономическа система със съсредоточени параметри.*

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕД (temporal economic series), **хронологичен икономически ред**, – математически инструмент за описание на измененията на икономически характеристики на *времево-динамичните икономически системи* и на изобразяващите ги *динамичните икономически модели* по отношение на времето като независима реална променлива. Насочен във времето ред от *икономически величини* или от *икономически функции*, описващи времевото поведение на *икономическите системи*. Същото като **времево-динамичен икономически ред*** (temporally-dynamic economic series) (разновидност на *динамичния икономически ред*).

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ* (temporal economic growth) – вж. *икономически растеж*.

ВРЕМЕВИ ИКОНОМИЧЕСКИ РЕД (temporal economic series) (**ки**) – във:

времеви икономически ред;

средна на времевия икономически ред (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*);

филтриране на времевия икономически ред (вж. *изчислителна процедура на спектралния анализ на икономическия цикъл*).

ВРЕМЕВИ КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (temporal oscillating economic process) – едновременно разновидност на *колебателен икономически процес* и на *времеви икономически процес*; *икономически процес*, който в една или друга степен притежава повторяемост, отчитана по отношение на времето, и се състои от *времеви икономически колебания*. Той е процес, извършван от *времево-динамична колебателна икономическа система*. Когато не е указано друго, под колебателен икономически процес се подразбира времевият колебателен икономически процес.

ВРЕМЕВИ МОДЕЛ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (temporal model of the economic system) (**ки**) – във:

времеви динамичен математически модел на икономическата система.

ВРЕМЕВИ МОНОТОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (temporal monotonic economic process) – едновременно разновидност на *монотонен икономически процес* и на *времеви икономически процес*, който в една или друга степен притежава едностепенност, отчитана по отношение на времето. Той е процес, извършван от *времево-динамично монотонна икономическа система*. Когато не е указано друго, под монотонен икономически процес се подразбира времевият монотонен икономически процес.

ВРЕМЕВИ РЕД НА БРУТНИЯ ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (time series of gross domestic product) (**ки**) – във:

статистически времеви ред на brutния вътрешен продукт;

съставящи времеви редове на brutния вътрешен продукт.

ВРЕМЕВИ СЛУЧАЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (temporal stochastic /random/ economic process) – частен случай на *случаен икономически процес*, определен върху множество от значения на времето t . Представлява еднопараметрично семейство от *случайни икономически величини* $\eta(\mu)$, определено върху множеството T , така че за всяко $\mu \in T$ е дефинирана случайна икономическа величина $\eta(\mu)$, която е значение на случайния икономически процес в точката μ , където T е числово множество, изразяващо времето, така че $\mu = t \in T$. В този му частен случай случайният икономически процес е *случайна икономическа функция* на времето t , т.е. икономическа функция на времето, която приема случайни значения. Времевият случаен икономически процес е случаен икономически процес, възприеман в обичайния му смисъл. Затова, когато не е по-

сочено друго, под случаен икономически процес се подразбира времевият случаен икономически процес. Вж. *невремени случаен икономически процес*.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ (temporal economic motion) (*) – промяна на вътрешните и изходните *икономически въздействия* на *икономическата система* (подразбира се на *функциониращата икономическа система*), респ. на нейните *икономически ингредienti*, по отношение на времето като независима реална променлива; същото като *времево функциониране на икономическата система* или още като *времени икономически процес*; преобразуване на *икономическото пространство*, при което се запазва *конфигурацията на икономическата система* (респ. преместване на икономическата система в икономическото пространство) по отношение на времето. Описва се чрез диференциални уравнения, в които участвуват координатите на икономическата система (вътрешни и изходни), представени като функции на времето. На икономическото движение съответствуват понятията за *времево икономическо поведение* и *времево-функционираща икономическа система* (*поведенческо-времево-променлива икономическа система*). Когато не е посочено друго, под икономическо движение обикновено се подразбира времеовото икономическо движение.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО КОЛЕБАНИЕ (temporal economic oscillation) – сменящо своята посока движение на изходната (респ. на вътрешната) координата на *времево-динамична колебателна икономическа система* (на нейното *изходно икономическо въздействие*, респ. на нейно *вътрешно икономическо въздействие*, изобщо на определено нейно *състоятелно икономическо въздействие*) около някакво средно нейно значение, което е определено за даден интервал на времето, по отношение на което се съпоставя изходната (респ. вътрешната) координата на системата. Средното значение на изходното (респ. на вътрешното) икономическо въздействие е постоянно във времето за възприетия интервал при *стационарни икономически системи* и променливо във времето за този интервал при *нестационарни икономически системи*. Разновидност е на *икономическото колебание* и е съставка на *времения колебателен икономически процес*. Когато не е указано друго, под икономическо колебание се подразбира времеовото икономическо колебание.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ* (temporal economic behaviour) (*) – множество от последователно подредени (насочени) във времето *икономически събития* (множеството от *състояния на икономическо поведение*).

.....

ние) на динамичната икономическа система. Изобразява се чрез времевата фазова траектория на събитията в икономическата система. Може да се разглежда още като поведение на времево-функциониращата икономическа система; икономическо поведение (представено от променящите се вътрешни икономически въздействия и изходни икономически въздействия) на икономическата система, което се отчита по отношение на времето t като независима реална променлива. То е проявление на времевото функциониране на икономическата система (на времевия икономически процес). На него противостои понятието за невремево икономическо поведение, което е поведение на невремевата икономическа система, т.е. поведение на икономическата система, отчитано по отношение на някаква независима реална променлива, която не времето t [то е проявление на невремеовото функциониране на икономическата система (на невремевия икономически процес)]. Ако не е посочено друго икономическо поведение обикновено се подразбира времевото икономическо поведение. Разграничават се вътрешно времево икономическо поведение и изходно времево икономическо поведение.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ (temporal economic behaviour) (**ки**) – във:

времево икономическо поведение;
вътрешно времево икономическо поведение;
изходно времево икономическо поведение.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО (temporal economic space) (**ки**) – във:

дискретно времево икономическо пространство;
непрекъснато времево икономическо пространство.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО СЪБИТИЕ* (temporal economic event) (*) – двойка от елементи, която включва (1) състоянието на икономическата система към даден момент от времето (вж. *икономическо състояние*) и (2) дадения момент от времето. Когато не е посочено друго, под *икономическо събитие* се подразбира времевото икономическо събитие. Разграничават се **вътрешно времево икономическо събитие*** (internal temporal economic event) и **изходно времево икономическо събитие*** (output temporal economic event).

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО УСКОРЕНИЕ (temporal economic acceleration) (*) – *ускорение* (acceleration), при което *времево-функциониращата ико-*

ноmicеска система (*поведенческо-времево-променливата икономическа система*) индуцира (създава) някакъв *икономически ингредиент*; нарастване на *времевата икономическата скорост*, което се осъществява за единица време в качеството му на независима реална променлива. Една от разновидностите на *икономическото ускорение*. Когато не е посочено друго, под икономическо ускорение обикновено се подразбира *времето икономическо ускорение*.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ФУНКЦИОНИРАНЕ* (temporal economic functioning) – същото като *времево функциониране на икономическата система*. Негови разновидности са *функционално-статичното времево икономическо функциониране* и *функционално-астатичното времево икономическо функциониране*.

ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ФУНКЦИОНИРАНЕ (temporal economic functioning) (**ки**) – във:

времево икономическо функциониране (същото като *времево функциониране на икономическата система*);

функционално-астатично времево икономическо функциониране (същото като *функционално-астатично времево функциониране на икономическата система*);

функционално-статично времево икономическо функциониране (същото като *функционално-статично времево функциониране на икономическата система*).

ВРЕМЕВО НЕСЪОТВЕТСТВИЕ(time-inconsistency) (**ки**) – във:

проблем за времевите несъответствия (в макр.).

ВРЕМЕВО ПРЕДПОЧИТАНИЕ (temporal preference) – вж. Ървинг Фишер.

ВРЕМЕВО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (temporal functioning on the economic system) (*), **времево икономическо функциониране**, – частен случай на *функционирането на икономическата система*; промяна на вътрешните и изходните *икономически въздействия* на *икономическата система* (по-специално на *функционалната икономическа система*) по отношение на времето t ; същото като *времеви икономически процес* или още като *времево икономическо движение*. Обуславя се от характера на *входа на икономическата система* и от вида на *икономическия оператор* (т.е. и от *икономическата функционалност*). На *времето функциониране на ико-*

номическата система отговаря понятието за *времево-функционираща икономическа система* (за *поведенческо-времево-променлива икономическа система*). Приема формата на *времево икономическо поведение* (на поведение на времево-функциониращата икономическа система). Когато операторът на времево-функциониращата икономическа система (вж. *оператор на икономическата система*) е *статичен икономически оператор* (т.е. *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*) е налице *функционално-статично времево функциониране на икономическата система* [*функционално-статично времево икономическо функциониране*, т.е. **функционално-статичен времеви икономически процес*** (functionally-static temporal economic process)]. На него отговаря понятието за *функционално-статична времево-функционираща икономическа система* (последната е разновидност на *статичната икономическа система*, ако обаче е и *структурно-постоянна икономическа система*). Когато операторът на икономическата система е *астатичен икономически оператор* (т.е. оператор, който не е *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*) е налице *функционално-астатично времево функциониране на икономическата система* [*функционално-статичното времево икономическо функциониране*, т.е. **функционално-астатичен времеви икономически процес*** (functionally-astatic temporal economic process)]. На него отговарят понятието за *функционално-астатична времево-функционираща икономическа система*, която е разновидност на *динамичната икономическа система*. За краткост (и по подразбиране) *времето* функциониране на икономическата система обикновено се означава само като функциониране на икономическата система, а *времево-функционираща икономическа система* – само като *функционираща икономическа система*.

ВРЕМЕВО ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (temporal functioning on the economic system) (**ки**) – във:

времево функциониране на икономическата система;

функционално-астатично времево функциониране на икономическата система;

функционално-статично времево функциониране на икономическата система.

ВРЕМЕВО-АСТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-astatic economic system) (**ки**) – във:

функционално-времево-астатична икономическа система.

ВРЕМЕВО-АСТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-astatically-reacting economic system) (*) – *икономическа система, която посредством своя икономически оператор реагира астатично на нарушаващите въздействия (в т.ч. и на нарушаващите икономически въздействия), оказвани върху нейното функциониране по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на астатично-реагиращата икономическа система и на времево-реагиращата икономическа система. Вж. икономическа реагируемост и функциониране на икономическата система.*

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-dynamic vectorial economic quantity /value/) – *вж. динамична векторна икономическа величина.*

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-dynamic vectorial economic function) – *вж. динамична векторна икономическа функция.*

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА И НЕВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-dynamic and non-temporally-static economic quantity /value/) – *вж. статична икономическа величина.*

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА И НЕВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-dynamic and non-temporally-static economic function) – *вж. статична икономическа функция.*

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-dynamic economic quantity /value/) – *вж. динамична икономическа величина.*

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (temporally-dynamic economic quantity /value/) (**ки**) – *във:*

времево-динамична векторна икономическа величина (вж. *динамична векторна икономическа величина*);

времево-динамична икономическа величина (вж. *динамична икономическа величина*);

времево-динамична матрична икономическа величина (вж. *динамична матрична икономическа величина*);

времево-динамична скаларна икономическа величина (вж. *динамична скаларна икономическа величина*);

времево-динамична тензорна икономическа величина (вж. *динамична тензорна икономическа величина*).

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-dynamic economic system) – *динамична икономическа система*, при която всички или някои нейни *икономически компоненти* (*икономически елементи*, *вътрешни икономически връзки* и *външни икономически връзки*) се променят по отношение на времето. Налице е *времева динамичност на икономическата система** (temporal dynamicality of the economic system).

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-dynamic economic system) (**ки**) – ВЪВ:

времево-динамична икономическа система;

времево-динамична колебателна икономическа система;

времево-динамична монотонна икономическа система.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-dynamic economic function) – вж. *динамична икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (temporally-dynamic economic function) (**ки**) – ВЪВ:

времево-динамична векторна икономическа функция (вж. *динамична векторна икономическа функция*);

времево-динамична икономическа функция (вж. *динамична икономическа функция*);

времево-динамична матрична икономическа функция (вж. *динамична матрична икономическа функция*);

времево-динамична скалярна икономическа функция (вж. *динамична скалярна икономическа функция*);

времево-динамична тензорна икономическа функция (вж. *динамична тензорна икономическа функция*).

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА КОЛЕБАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-dynamic oscillating economic system) – едновременно разновидност на *колебателна икономическа система* и на *времево-динамична икономическа система*, която извършва *времеви икономически колебания* на своя изход, т.е. осъществява *времеви колебателен икономически процес*, притежаващ в една или в друга степен повторемост, отчитана по отношение на

времето. Нейната изходна (респ. вътрешна) координата е функция на времето. Когато не е указано друго, под колебателна икономическа система се подразбира времево-динамичната колебателна икономическа система.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА МАТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-dynamic matrixative economic quantity /value/) – вж. *динамична матрична икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА МАТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-dynamic matrixative economic function) – вж. *динамична матрична икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА МОНОТОННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-dynamic monotonic economic system) – едновременно разновидност на *монотонна икономическа система* и на *времево-динамична икономическа система*. Осъществява *времеви монотонен икономически процес*, притежаващ в една или в друга степен еднопосочност, отчитана по отношение на времето. Нейната изходна (респ. вътрешна) координата е функция на времето. Когато не е указано друго, под монотонна икономическа система се подразбира времево-динамичната монотонна икономическа система.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА СКАЛАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-dynamic scalar economic quantity /value/) – вж. *динамична скаларна икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА СКАЛАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-dynamic scalar economic function) – вж. *динамична скаларна икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ТЕНЗОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-dynamic tensorial economic quantity /value/) – вж. *динамична тензорна икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ТЕНЗОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-dynamic tensorial economic function) – вж. *динамична тензорна икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-НАПЪЛНО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-fully-constant economic system) (*) – *постоянна икономическа сис-*

тема, която не променя заедно (съвкупно) всички свои характеристики и атрибути, за които се приема, че поради икономическата си природа могат да бъдат променяни (са променими), по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *напълно-постоянната икономическа система*. Времево-напълно-постоянната икономическа система е едновременно *функционално-времево-статична икономическа система*, *поведенческо-времево-постоянна икономическа система*, *структурно-времево-постоянна икономическа система* и *времево-нереагираща икономическа система*.

ВРЕМЕВО-НАПЪЛНО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА*

(temporally-fully-variable economic system) (*) – *променлива икономическа система*, която променя заедно (съвкупно) всички свои характеристики и атрибути, за които се приема, че поради икономическата си природа могат да бъдат променяни (са променими), по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *напълно-променливата икономическа система*. Времево-напълно-променливата икономическа система е едновременно *функционално-времево-астатична икономическа система*, *поведенческо-времево-променлива икономическа система*, *структурно-времево-променлива икономическа система* и *времево-реагираща икономическа система*.

ВРЕМЕВО-НЕНАПЪЛНО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА*

(temporally-partly-constant economic system) (*) – *постоянна икономическа система*, която не променя част (включително и само една) от всички свои характеристики и атрибути, за които се приема, че поради икономическата си природа могат да бъдат променяни (са променими), по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *ненапълно-постоянната икономическа система*. Времево-ненапълно-постоянната икономическа система е или *функционално-времево-статична икономическа система*, или *поведенческо-времево-постоянна икономическа система*, или *структурно-времево-постоянна икономическа система*, или *времево-нереагираща икономическа система*, или *функционално-времево-статична икономическа система* и *поведенческо-времево-постоянна икономическа система* и т.н.

ВРЕМЕВО-НЕНАПЪЛНО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА*

(temporally-partly-variable economic system) (*) – *променлива икономи-*

ческа система, която променя част (включително и само една) от всички свои характеристики и атрибути, за които се приема, че поради икономическата си природа могат да бъдат променяни (са променими), по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *ненапълно-променливата икономическа система*. Времево-ненапълно-променливата икономическа система е или *функционално-времево-астатична икономическа система*, или *поведенческо-времево-променлива икономическа система*, или *структурно-времево-променлива икономическа система*, или *времево-реагираща икономическа система*, или *функционално-времево-астатична икономическа система* и *поведенческо-времево-променлива икономическа система* и т.н.

ВРЕМЕВО-НЕРЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-non-reacting economic system) (*) – *икономическа система*, която посредством своя *икономически оператор* не реагира на нарушаващите въздействия (в т.ч. и на *нарушаващите икономически въздействия*), оказвани върху нейното функциониране по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *нерагиращата икономическа система*. Вж. *икономическа реагируемост* и *функциониране на икономическата система*.

ВРЕМЕВО-НЕФУНКЦИОНИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-non-functioning economic system), **поведенческо-времево-постоянна икономическа система**, (*) – *нефункционираща икономическа система* (*поведенческо-постоянна икономическа система*), в която не протича *времеви икономически процес*, т.е. не протича *икономически процес*, отчитан по отношение на времето *t*; *икономическа система*, в която не се извършва *времево икономическо функциониране*; неактивирана, недействуваща във (по отношение на) времето *икономическа система*.

ВРЕМЕВО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-constant economic system) (*) – *икономическа система*, която притежава свойството (респ. способността) да не променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички) по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *постоянната икономическа система*. Разновидности на времево-постоянната икономическа система са *функционално-времево-статичната икономическа система*, *поведенческо-времево-постоянната икономическа система*, *структурно-времево-*

постоянната икономическа система, времево-нерагиращата икономическа система, времево-напълно-постоянната икономическа система и времево-ненапълно-постоянната икономическа система.

ВРЕМЕВО-ПОСТОЯННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-constant economic system) (**ки**) – във:

времево-постоянна икономическа система;
поведенческо-времево-постоянна икономическа система (същото като времево-нефункционираща икономическа система);
структурно-времево-постоянна икономическа система.

ВРЕМЕВО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-variable economic system) (*) – *икономическа система, която притежава свойството (респ. способността) да променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички) по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на променливата икономическа система. Разновидности на времево-постоянната икономическа система са функционално-времево-астатичната икономическа система, поведенческо-времево-променливата икономическа система, структурно-времево-променливата икономическа система, времево-реагиращата икономическа система, времево-напълно-променливата икономическа система и времево-ненапълно-променливата икономическа система.*

ВРЕМЕВО-ПРОМЕНЛИВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-variable economic system) (**ки**) – във:

времево-променлива икономическа система;
поведенческо-времево-променлива икономическа система (същото като времево-функционираща икономическа система);
структурно-времево-променлива икономическа система.

ВРЕМЕВО-РЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-reacting economic system) (*) – *икономическа система, която посредством своя икономически оператор реагира на нарушаващите въздействия (в т.ч. и на нарушаващите икономически въздействия), оказвани върху нейното функциониране по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на реагиращата икономическа система. Нейни подразновидности са времево-статично-реагиращата икономическа*

система и времево-астатично-реагиращата икономическа система. Вж. икономическа реагируемост и функциониране на икономическата система.

ВРЕМЕВО-СИТУИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-situated economic system), **времева икономическа система**, (*) – *икономическа система*, която може да не променя или да променя свои характеристики и атрибути (отделни, част от тях или всички) по отношение на времето като независима реална променлива. Нейни разновидности са *времево-постоянната икономическа система* и *времево-променливата икономическа система*. От своя страна разновидности на времево-постоянната икономическа система са *функционално-времево-статичната икономическа система*, *поведенческо-времево-постоянната икономическа система*, *структурно-времево-постоянната икономическа система*, *времево-нерагиращата икономическа система*, *времево-напълно-постоянната икономическа система* и *времево-ненапълно-постоянната икономическа система*. Разновидности на времево-променливата икономическа система са *функционално-времево-астатичната икономическа система*, *поведенческо-времево-променливата икономическа система*, *структурно-времево-променливата икономическа система*, *времево-реагиращата икономическа система*, *времево-напълно-променливата икономическа система* и *времево-ненапълно-променливата икономическа система*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-static vectorial economic quantity /value/) – вж. *статична векторна икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ВЕКТОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-static vectorial economic function) – вж. *статична векторна икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА И НЕВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-static and non-temporally-dynamic economic quantity /value/) – вж. *статична икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА И НЕВРЕМЕВО-ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-static and non-temporally-dynamic economic function) – вж. *статична икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-static economic quantity /value/) – вж. *статична икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (temporally-static economic quantity /value/) (**ки**) – във:

времево-статична векторна икономическа величина (вж. *статична векторна икономическа величина*);

времево-статична икономическа величина (вж. *статична икономическа величина*);

времево-статична матрична икономическа величина (вж. *статична матрична икономическа величина*);

времево-статична скаларна икономическа величина (вж. *статична скаларна икономическа величина*);

времево-статична тензорна икономическа величина (вж. *статична тензорна икономическа величина*).

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-static economic system) (*) – *статично-ситуирана икономическа система*, която за определен отрязък от време има едновременно *статичен икономически оператор* (т.е. *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*) (респ. комплекс от *астатични икономически оператори*, които в своята общност образуват статичен икономически оператор) и постоянна *икономическа структура*; икономическа система, която е едновременно *функционално-времево-статична икономическа система* и *структурно-времево-постоянна икономическа система*. Една от разновидностите на *статичната икономическа система*. Същото като **времева статично-ситуирана икономическа система*** (temporal statically-situated economic system). Ако не е посочено друго, под статична икономическа система обикновено се подразбира времево-статичната икономическа система.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-static economic system) (**ки**) – във:

времево-статична икономическа система;

функционално-времево-статична икономическа система.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-static economic function) – вж. *статична икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (temporally-static economic function) (**ки**) – вж.

времево-статична векторна икономическа функция (вж. *статична векторна икономическа функция*);

времево-статична икономическа функция (вж. *статична икономическа функция*);

времево-статична матрична икономическа функция (вж. *статична матрична икономическа функция*);

времево-статична скаларна икономическа функция (вж. *статична скаларна икономическа функция*);

времево-статична тензорна икономическа функция (вж. *статична тензорна икономическа функция*).

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА МАТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-static matrix economic quantity /value/) – вж. *статична матрична икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА МАТРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-static matrix economic function) – вж. *статична матрична икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА СКАЛАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-static scalar economic quantity /value/) – вж. *статична скаларна икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА СКАЛАРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-static scalar economic function) – вж. *статична скаларна икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ТЕНЗОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА* (temporally-static tensorial economic quantity /value/) – вж. *статична тензорна икономическа величина*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНА ТЕНЗОРНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (temporally-static tensorial economic function) – вж. *статична тензорна икономическа функция*.

ВРЕМЕВО-СТАТИЧНО-РЕАГИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-statically-reacting economic system) (*) – *икономическа система, ко-*

ято посредством своя *икономически оператор* реагира статично на нарушаващите въздействия (в т.ч. и на *нарушаващите икономически въздействия*), оказвани върху нейното функциониране по отношение на времето в качеството му на независима реална променлива; една от разновидностите на *статично-реагиращата икономическа система* и на *времево-реагиращата икономическа система*. Вж. *икономическа реагируемост* и *функциониране на икономическата система*.

ВРЕМЕВО-ФУНКЦИОНИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (temporally-functioning economic system), **поведенческо-времево-променлива икономическа система**, (*) – *функционираща икономическа система (поведенческо-променлива икономическа система)*, в която протича *времеви икономически процес*, т.е. *икономически процес*, отчитан по отношение на времето *t*; *икономическа система*, в която се извършва *времево икономическо функциониране*; функционираща икономическа система, осъществяваща *времево икономическо поведение*; активирана, действаща във (по отношение на) времето икономическа система. Нейни разновидности са (1) *функционално-статичната времево-функционираща икономическа система* (когато тя има *статичен икономически оператор*, т.е. *оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*, ако наред с това е и *структурно-постоянна икономическа система*) и (2) *функционално-астатичната времево-функционираща икономическа система* (когато тя има *астатичен икономически оператор*, т.е. *оператор, който не е оператор за постоянно-пропорционално преобразуване*). За краткост (и по подразбиране) *времево-функциониращата икономическата система* обикновено се означава само като *функционираща икономическа система*.

ВРЕМЕВО-ФУНКЦИОНИРАЩА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (temporally-functioning economic system) (**ки**) – във:

времево-функционираща икономическа система;

функционално-астатична времево-функционираща икономическа система;

функционално-статична времево-функционираща икономическа система.

ВРЕМЕННО НЕРАВНОВЕСИЕ НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (temporal disequilibrium of balance of payments) (в межд.) – *неравновесие на платежния баланс (в межд.)* на дадена страна, което не се дължи на фундаментални причини.

ВРОНСКИЙ, Ж. (Wronski, J.) (кд) – във:

детерминанта на Вронский, Ж.

ВРЪЗКА (connection /linkage/) – отношение (съотношение, зависимост, взаимодействие) между *елементи* на някаква *система*. Разглежда се още като **въздействие** (impact) [респ. като **сигнал** (signal)], произлизащо от едни елементи, подсистеми или системи и насочено към други икономически елементи, подсистеми или системи. Вж. *поддържаща връзка, консуматорска връзка, стопанска връзка, икономическа връзка, пазарно-икономическа връзка, финансово-пазарно-икономическа връзка*.

ВРЪЗКА (connection) (кд) – във:

баланс на междueleментните връзки (в макр.);

баланс на междueleментните икономически връзки;

баланс на междуетрасловите връзки (в икон.);

връзка на икономическата система (същото като икономическа връзка);

връзка на консуматорската система (същото като консуматорска връзка);

връзка на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономическа връзка);

връзка на поддържащата система (същото като поддържаща връзка);

връзка на стопанската система (същото като стопанска връзка);

връзка на финансово-пазарно-икономическата система (същото като финансово-пазарно-икономическа връзка);

връзка;

входни връзки на икономическата система;

вътрешна обратна икономическа връзка;

гъвкава обратна икономическа връзка (вж. и успоредна икономическа стабилизация);

дивергентно-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като разходящо-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка);

дивергентно-действуваща обратна икономическа връзка (същото като разходящо-действуваща обратна икономическа връзка);

дивергентно-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка (същото като разходящо-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка);

дивергентно-действуваща положителна обратна икономическа връзка (същото като разходящо-действуваща положителна обратна икономическа връзка);

дивергентно-действуваща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като разходящо-действуваща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка);

диференциална обратна икономическа връзка;

закъсняваща обратна икономическа връзка (същото като **инерционна обратна икономическа връзка**; вж. *успoredна икономическа стабилизация*);

затворен стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на паричните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на паричните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на паричните продуктово-финансови междуелементни връзки (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на паричните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметните продуктово-финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметно-паричните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметно-паричните продуктово-финансови междueleментни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

затворен стойностен баланс на предметно-паричните финансови междueleментни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

изходни връзки на икономическата система;

икономическа връзка;

икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка;

инерционна гъвкава обратна икономическа връзка (вж. *гъвкава обратна икономическа връзка*);

инерционна обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

институционални връзки на институционалната икономическа система;

институционални икономически връзки (същото като институционални връзки на институционалната икономическа система);

компаундираща икономическа връзка;

конвергентно-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща нарастващо-положителна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща отрицателна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща положителна обратна икономическа връзка);

конвергентно-действуваща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка (същото като сходящо-действуваща понижаващо-положителна обратна икономическа връзка);

консуматорска връзка;

междинна обратна икономическа връзка (същото като местна обратна икономическа връзка);

местна обратна икономическа връзка;

метарегулираща обратна икономическа връзка;

нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

-
- нестационарни икономически връзки;*
обратна икономическа връзка;
оператор за обратна икономическа връзка;
оператор за права икономическа връзка (същото като оператор на регулируемата икономическа подсистема);
оператор за разходящо-действаща обратна икономическа връзка;
оператор за сходящо-действаща обратна икономическа връзка;
оператор на хомеостатично-неподдържаща обратна икономическа връзка (същото като оператор на разходяща обратна икономическа връзка);
оператор на хомеостатично-поддържаща обратна икономическа връзка (същото като оператор на сходяща обратна икономическа връзка);
отворен стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на паричните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на паричните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на паричните продуктово-финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на паричните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на предметните междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на предметните продуктови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на предметните продуктово-финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);
отворен стойностен баланс на предметните финансови междуелементни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междуелементните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на предметно-паричните продуктови междueleментни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на предметно-паричните продуктово-финансови междueleментни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

отворен стойностен баланс на предметно-паричните финансови междueleментни връзки (в макр.) (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);

отрицателна местна обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

отрицателна местна обратна икономическа връзка;

отрицателна обратна икономическа връзка;

пазарно-икономическа връзка;

параметрична икономическа връзка;

поддържаща връзка;

положителна местна обратна икономическа връзка (вж. *успоредна икономическа стабилизация*);

положителна обратна икономическа връзка;

понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

права икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ нарастващо-положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка;

разходящо-действуваща /дивергентно-действуваща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

регулираща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка (същото като икономически регулатор с гъвкава обратна икономическа връзка);

рекурсивна икономическа връзка;

релационни икономически връзки (същото като релационни връзки на релационната икономическа система);

социо-поддържаща връзка (същото като поддържаща връзка);

стационарни икономически връзки;

-
- стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.);*
- стойностен баланс на паричните междueleментни връзки (в макр.)**
(вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на паричните продуктово-финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на паричните продуктови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на паричните финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметните междueleментни връзки (в макр.)**
(вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметните продуктово-финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметните финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметно-паричните продуктови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметно-паричните финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметно-паричните продуктово-финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стойностен баланс на предметно-паричните финансови междueleментни връзки (в макр.)** (вж. *стойностен баланс на междueleментните връзки (в макр.)*);
- стопанска връзка;*
- строга обратна икономическа връзка** (същото като **твърда обратна икономическа връзка**; вж. *успоредна икономическа стабилизация и успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система*);
- сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ нарастващоположителна обратна икономическа връзка;*
- сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ обратна икономическа връзка;*
- сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ отрицателна обратна икономическа връзка;*

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ положителна обратна икономическа връзка;

сходящо-действуваща /конвергентно-действуваща/ понижаващо-положителна обратна икономическа връзка;

твърда обратна икономическа връзка (вж. успоредна икономическа стабилизация и успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система) ;

управляваща икономическа подсистема с гъвкава обратна икономическа връзка;

успоредно коригиране на динамичните свойства на регулаторната икономическата система;

финансово-пазарно-икономическа връзка;

хомеостатично-неподдържаща обратна икономическа връзка;

хомеостатично-поддържаща обратна икономическа връзка.

ВРЪЗКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (connection /communication, relation/ of the economic system) – същото като *икономическа връзка*

ВРЪЗКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (connection /linkage/ of the economic system) (**ки**) – във:

връзка на икономическата система (същото като икономическа връзка);

връзка на пазарно-икономическата система (същото като пазарно-икономическа връзка);

връзка на финансово-пазарно-икономическата система (същото като финансово-пазарно-икономическа връзка);

входни връзки на икономическата система;

външни връзки на икономическата система;

вътрешни връзки на икономическата система;

изходни връзки на икономическата система;

изходни връзки на икономическата система;

икономическа връзка;

институционални връзки на институционалната икономическа система;

обулавящи /определящи/ връзки на икономическата система;

състоятелни връзки на икономическата система.

ВРЪЗКА НА ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (connection of the institutional economic system) (**ки**) – във:

институционални връзки на институционалната икономическа система.

ВРЪЗКА НА КОНСУМАТОРСКАТА СИСТЕМА (connection /linkage/ of the consumptionary system) – същото като *консуматорска връзка*.

ВРЪЗКА НА ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (connection /linkage/ of the marketly-economic system) – същото като *пазарно-икономическа връзка*.

ВРЪЗКА НА ПОДДЪРЖАЩАТА СИСТЕМА (connection /linkage/ of the sustaining system) – същото като *поддържаща връзка*.

ВРЪЗКА НА СТОПАНСКАТА СИСТЕМА (connection /linkage/ of the protoeconomic system) – същото като *стопанска връзка*.

ВРЪЗКА НА ФИНАНСОВО-ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (connection /linkage/ of the financially-marketly-economic system) – същото като *финансово-пазарно-икономическа връзка*.

ВРЪХ (reack) (в макр.), **пик** (в макр.), – според теорията на А. Бърнз и У. Митчел за фазите на бизнес цикъла представлява една от двете критични точки на бизнес цикъла (в макр.) (една от двете преломни икономически точки), при която *продължителната фаза* на експанзията (в макр.) [същото като *разширяване* (в макр.)] се сменя с *краткотрайната фаза* на рецесията (в макр.). Според съвременната теория за фазите на бизнес цикъла (в макр.) обаче *върхът* (в макр.) е една от фазите на бизнес цикъла (която е кратковременна или почти мигновена), при която реалният обем на производството на макроикономическо равнище, представен *реалния брутен вътрешен продукт*, достига максималното си значение, където цикличната фаза на експанзията (в макр.) се сменя с цикличната фаза на рецесията (в макр.). Тази най-висока точка на цикъла (върхът) може (в зависимост от възприетата постановка) да се разглежда като граница между два съседни във времето икономически цикъла. *Върхът* (в макр.) е една от разновидностите на *икономическия връх*.

ВРЪХ /ПИК/ (peak) (кд) – във:

база на върховете на икономическия граф;

върх (в макр.);

върх в икономическия цикъл;

върх на икономическия граф (вж. *икономически граф*);

икономически връх /пик/ (същото като *върх в икономическия цикъл*);

потенциал на връх в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*).

ВРЪХ В ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЦИКЪЛ (peak in economic cycle), **икономически връх /пик/**, – фаза на икономическия цикъл, в която цикличната икономическа величина (изходната икономическа величина, респ. на вътрешно икономическо въздействие, на цикличната икономическа система) достига максималното си значение в рамките на дадения цикъл. Той е един от подпериодите на икономическия цикъл.

ВРЪХ В ТРАНСПОРТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА МРЕЖА (node in transportation economic network) (**ки**) – вжв:

потенциал на връх в транспортната икономическа мрежа (вж. *еднородна мрежова икономическа задача*).

ВРЪХ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (economic graph node) – вж. *икономически граф*.

ВРЪХ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (economic graph node) (**ки**) – вжв:

база на върховете на икономическия граф;

връх на икономическия граф (вж. *икономически граф*).

ВСЕОБХВАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (comprehensive economic product) – вж. *икономически продукт*.

ВСЕОБХВАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (comprehensive economic labour) – вж. *икономически труд*.

ВСЕОБХВАТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (comprehensive economic factor) (**ки**) – вжв:

всеобхватен производствен икономически фактор (вж. *производствен икономически фактор*);

ВСЕОБХВАТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (comprehensive production economic factor) – вж. *производствен икономически фактор*.

ВСЕОБХВАТНА ТРУДОВА ИКОНОМИЧЕСКА СИЛА* (comprehensive labour economic force) – вж. *трудова икономическа сила*.

ВСЕОБЩ ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general derelevant dialectical economic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general derelevant dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general derelevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general derelevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general derelevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general derelevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical ecocorenomomic exoingredient) – вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical ecocorenomomic ingredient) – вж. *диалектически икокореномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical economic exoingredient) – вж. *диалектически икономически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (general dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

всеобщ дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

всеобщ диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

всеобщ релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical econonomic exoingredient) – вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical economic ingredient) – вж. *диалектически икономически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (general dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

всеобщ дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical econonomic ingredient) – вж. *диалектически икореномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (general dialectical ecotechnomic exoingredient) (**ки**) – във:

всеобщ дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

всеобщ диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

всеобщ релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент
(вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(general dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *диалектически икотехномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ
(general dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

всеобщ дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

всеобщ диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

всеобщ релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ*
(general dialectical ecounirenomic exoingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(general dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (general economic product) – вж. *икономически продукт*.

ВСЕОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (general economic labour) – вж. *икономически труд*.

ВСЕОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (general economic factor) (**ки**) – ВЪВ:

всеобщ производствен икономически фактор (вж. *производствен икономически фактор*).

ВСЕОБЩ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР* (general production economic factor) – вж. *производствен икономически фактор*.

ВСЕОБЩ РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general relevant dialectical economic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general relevant dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВСЕОБЩ РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (general relevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВСЕОБЩ РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general relevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general relevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВСЕОБЩ РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general relevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general typical dialectical ecocorenomomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general typical dialectical economic ingredient) – вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (general typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – **ВЪВ:**

всеобщ дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

всеобщ типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general typical dialectical econonomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (general typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – вж.:

всеобщ дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

всеобщ релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

всеобщ типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВСЕОБЩ ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (general typical dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВСЕОБЩ ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (general factor of the economic growth) (познат в литературата като интегрален фактор на *икономическия растеж*) – *неидентифициран фактор на икономическия растеж* (същото като *несамостоятелен фактор на икономическия растеж*), който **в крайна сметка** опосредствено въздейства върху *икономическия растеж* посредством непосредственото си влияние върху цялата (или преобладаващата) съвкупност от *идентифицирани фактори на икономическия растеж* (същото като *самостоятелни фактори на икономическия растеж*). Такива всеобщи фактори на растежа например са техническият прогрес, разпределението на доходите, икономическата политика, структурното преустройство на икономиката и други. Самостоятелните фактори до голяма степен определят характера на въздействието на всеобщите фактори върху икономическия растеж. Всеобщите фактори са важно условие за повишаване на ефективността на са-

мостоятелните и особено на основните фактори на растежа. Вж. *фактори на икономическия растеж*.

ВСЕОБЩА ТРУДОВА ИКОНОМИЧЕСКА СИЛА* (general labour economic force) – вж. *трудова икономическа сила*.

ВСЕОБЩО В ИКОНОМИКАТА (general in economy) – сходно, абстрактно-отвлечено от всички единични и особени *икономически предмети* (в т.ч. *икономически обекти, икономически системи, икономически явления, икономически процеси* и т.н.) *икономическо свойство*; абстрактно твърдение на много икономически предмети, намиращи се помежду си в *икономически отношения*, като свойствен на всички тях *икономически признак*, върху основата на който те мислено се обединяват в един или друг клас, *икономическо множество* или *икономически род*. Вж. *единично в икономиката* и *особено в икономиката*.

ВСЕОБЩО МЕЖДУНАРОДНО ПРЕНАСЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (general international transfer on economic instability) (в межд.) – *международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.)*, чието разпространение е глобално (обхваща преобладаващата част от световната икономика). Според вида на разпространението на икономическата нестабилност [*цикличност на производството (в макр.)*, *безработица (в макр.)* и *инфлация (в макр.)*] се разграничават **всеобщо международно пренасяне на цикличност на производството** (general international transfer of production cycle) (в межд.) [резултат на което е *всеобщата вносна цикличност на производството* (general importing production cycle) (в межд.)], **всеобщо международно пренасяне на безработица** (general international transfer of unemployment) (в межд.) [резултат на което е *всеобщата вносна безработица* (general importing unemployment) (в межд.)] и **всеобщо международно пренасяне на инфлация** (general international transfer of inflation) (в межд.) [резултат на което е *всеобщата вносна инфлация* (general importing inflation) (в межд.)].

ВСЕОБЩО ПРЕНАСЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ (general transfer on economic instability) (**ки**) – във:
всеобщо международно пренасяне на икономическа нестабилност (в межд.).

ВСЕОБЩО-НЕСЪИЗМЕРИМА ИКОНОМИКА* (generally-non-commensurable economy) – същото като *несъизмеримо-изразена икономика*.

ВСЕОБЩО-СЪИЗМЕРИМА ИКОНОМИКА* (generally-commensurable economy) – същото като *съизмеримо-изразена икономика*.

ВСЕСТРАНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (all-round economic growth) – *икономически растеж* (идентифициран чрез *темпа на икономическия растеж*), постиган с относително изравненото действие на всички от подбрано (договорено) множество от *фактори на икономическия растеж*. Това означава, че факторите на растежа обуславят еднакви съответстващи им *тензивности на икономическия растеж*. Вж. *едностранен икономически растеж*.

ВТОРА ЗАДАЧА НА ИКОНОМИКАТА НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО (second problem of the welfare economics) (в микр.) – дава отговор на въпроса кое е ефективното и оптимално разпределение на произведените *икономически продукти* за различните потребители (разпределение на продуктите по потребители) в рамките на обществото на микроикономическо равнище, така че при постоянни други условия те да получат максимално възможната *обща икономическа ползност* от потреблението им.

ВТОРА ИКОНОМИКА (second economy) (в межд.) – другото наименование на *международното производство на транснационалната корпорация* (в межд.).

ВТОРА ОСНОВНА ТЕОРЕМА НА ЛИНЕЙНОТО ПРОГРАМИРАНЕ (second basic theorem of the linear programming) – същото като **теорема за двойствеността** (вж. *двойствена задача на линейното програмиране*).

ВТОРА ТЕОРЕМА ЗА ДВОЙНСТВЕНОСТТА (second duality theorem) – същото като **теорема за допълващата нестрогост** (вж. *двойствена задача на линейното програмиране*).

ВТОРА ТЕОРЕМА НА ДУБОВИЦКИЙ, А. Я., И МИЛЮТИН, А. А. (Dubovitzky–Milutin second theorem) – вж. *необходими условия за икономическа оптималност*.

ВТОРА ТЕОРЕМА НА ИКОНОМИКАТА НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО (second theorem of the welfare economics) (в микр.) – според нея всяко оптимално и ефективно по Вилфредо *Парето* (респ. по Леон *Валрас*) разпределение на ресурсите [вж. *икономическа ефективност по В. Парето* и *закон на Л. Валрас*] може да бъде достигнато в условията на конкурентно ценово равновесие [на

ценово равновесие при *съвършена икономическа конкуренция (в микр.)*]. Втората теорема може да се перифразира по следния начин: ако определим един оптимален и ефективен по В. Парето вариант на разпределение на ресурсите, съществува равновесие на Л. Валрас, което може да реализира този вариант. Втората теорема доказва възможността ефективното равновесие да бъде достигнато чрез механизма на съвършената конкуренция, но не доказва, че този механизъм е единственото средство за достигането на ефективното равновесие. Вж. *първа теорема на икономиката на благосъстоянието*.

ВТОРИ ДОКЛАД НА РИМСКИЯ КЛУБ (second report of the Club of Rome) (в межд.) – доклад на *Римския клуб (в межд.)* от 1974 г. представящ *Проекта “Човечеството пред избор”* на М. Месарович и Е. Пестел (в межд.).

ВТОРИ ЗАКОН НА ГОСЕН, Х. (Gossen second law) – *икономически закон*, формулиран от Х. Госен, според който, когато запасът от блага е недостатъчен за пълното насищане на потребностите, тяхното максимално удовлетворяване изисква потреблението да се спре в такава точка, където интензивността от удовлетворяването на потребностите от различни блага се изравнява.

ВТОРИ ЗАКОН НА ТЕРМОДИНАМИКАТА (thermodynamics second law) – закон на *термодинамиката*, според който е невъзможно построяването на вечен двигател от втори род. Според една от неговите формулировки, направена през 1850 г. от Р. Клаузиус, топлината не може самопроизволно да премине от система с по-ниска температура към система с по-висока температура. По-късно, през 1876 г., върху основата на анализа на ентропията Р. Клаузиус доказва, че изходната формулировка на втория закон на термодинамиката е напълно еквивалентна на следното твърдение: ентропията H е функция на състоянието на системата и нейният прираст при обратимо предаване на топлина на системата е равен на $dH = dQ:T$ (където T е температурата); при необратими адиабатни процеси ентропията нараства и достига своя максимум при състояние на равновесие на системата.

ВТОРИ КРЪГ НА ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕГОВОРИ (Second Round of Trade Negotiations) (в межд.) – проведени от *Общото съглашение за митата и търговията (ГАТТ) (в межд.)* през 1949 г. търговски преговори, в резултат на които *митата (в межд.)* са намалени средно с 35,1 % за 5,6 % от обмитявания внос (в макр.).

ВТОРИЧЕН БАНКОВ РЕЗЕРВ (secondary bank reserve) (в макр.) – форма (респ. форми) на съществуване на *“излишния” банков резерв (в макр.) на търговската банка (в макр.)*. Той е един от видовете *резервно банково покритие (в макр.)* [същото като *банков резерв (в макр.)*]. Към вторичните банкови резерви се числят: продажбата на федерални фондове (в САЩ); депозитните сертификати в други банки; търговските книги; задълженията на федералната съкровищница, които са със сравнително висока степен на ликвидност (в САЩ). В случаите, когато действителният *първичен банков резерв (в макр.)* е изравнен със *задължителния банков резерв (в макр.)*, *“излишният” банков резерв (в макр.)* и *вторичният банков резерв (в макр.)* се покриват.

ВТОРИЧЕН ВЪНШНОДЪЛГОВ ПАЗАР (external-debt secondary market) (в межд.) – вторичен пазар на инструментите на *външния дълг (в межд.)*, включващ както вторичния *брейди пазар (в межд.)* (който е продължение на първичния брейди пазар), така и вторичния пазар на други инструменти на външния дълг.

ВТОРИЧЕН ВЪНШНОДЪЛГОВ ПАЗАР (secondary external-debt market) (ки) – във:

свършен вторичен външnodългов пазар (в межд.).

ВТОРИЧЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary derelevant dialectical economic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary derelevant dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary derelevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary derelevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary derelevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary derelevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical ecocorenommic exoingredient) – вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical ecocorenommic ingredient) – вж. *диалектически икокореномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical economic exoingredient) – вж. *диалектически икономически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (secondary dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

вторичен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

вторичен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

вторичен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical economic ingredient) – вж. *диалектически икономически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (secondary dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

вторичен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

втори́чен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

втори́чен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical econo~~m~~ic exoingredient) – вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical econo~~m~~ic ingredient) – вж. *диалектически икореномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical ecot~~e~~chnomic exoingredient) – вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (secondary dialectical ecot~~e~~chnomic exoingredient) (**ки**) – ВЪВ:

втори́чен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

втори́чен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

втори́чен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical ecot~~e~~chnomic ingredient) – вж. *диалектически икотехномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (secondary dialectical ecot~~e~~chnomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

втори́чен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

втори́чен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

втори́чен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical econirenomic exoingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary dialectical econirenomic ingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ДОХОД (secondary income) (**ки**) – във:
личен вторичен доход (в макр.).

ВТОРИЧЕН ЕФЕКТ (secondary effect) (**ки**) – във:
вторичен инвестиционно-мултипликационен ефект (в макр.);
вторичен мултипликационен ефект (в макр.);
вторичен правителствен ефект (в макр.);
вторични международни ефекти на макроикономическата политика (в межд.).

ВТОРИЧЕН ЕФЕКТ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА (secondary effect of macroeconomic policy) (**ки**) – във:
вторични международни ефекти на макроикономическата политика (в межд.).

ВТОРИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ* (secondary economic product) – същото като *инисефективно икономическо благо*.

ВТОРИЧЕН ИКОНОНОМИЧЕСКИ СЕРВОПРОДУКТ* (secondary economic servo-product) – същото като *квазиинисефективно икономическо благо*.

ВТОРИЧЕН ИНВЕСТИЦИОННО-МУЛТИПЛИКАЦИОНЕН ЕФЕКТ* (secondary investment-multiplier effect) (в макр.) – разлика между нарастването на *дохода (в макр.)* [респ. на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*] и нарастването на *независимите инвестиции (в макр.)*.

ВТОРИЧЕН КАПИТАЛОВ ПАЗАР (secondary capital market) (в макр.) – на него се препродават съществуващи капиталови права (съществуващи дългови инструменти), например на фондовата борса (макар че фондовата борса може да изпълнява и функции на *първичен капиталов пазар*) (в макр.).

ВТОРИЧЕН МУЛТИПЛИКАЦИОНЕН ЕФЕКТ* (secondary multiplier effect) (в макр.) – разлика между *пълния мултипликационен ефект (в макр.)* и *първичния мултипликационен ефект (в макр.)*. Вж. *вторичен инвестиционно-мултипликационен ефект (в макр.)*.

ВТОРИЧЕН МУЛТИПЛИКАЦИОНЕН ЕФЕКТ (secondary multiplier effect) (**ки**) – във:

вторичен инвестиционно-мултипликационен ефект (в макр.);
вторичен мултипликационен ефект (в макр.).

ВТОРИЧЕН ПАЗАР (secondary market) (в макр.) – *пазар на ценните книги (в макр.)* (както и на други активи), на който се извършва покупко-продажба на вече емитирани и пуснати в обръщение *ценни книги (в макр.)*, т.е. на него те могат само да сменят своя собственик.

ВТОРИЧЕН ПАЗАР (secondary market) (**ки**) – във:

вторичен външnodългов пазар (в межд.);
вторичен капиталов пазар (в макр.);
вторичен пазар на правителствените ценни книги (в макр.);
вторичен пазар на труда (в макр.);
свършен вторичен външnodългов пазар (в межд.).

ВТОРИЧЕН ПАЗАР НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ЦЕННИ КНИГИ (government security secondary market) (в макр.) – налице е, когато *дилърите (в макр.)* продават вече закупени от тях *правителствени ценни книги (в макр.)* както от *първичния пазар на правителствените ценни книги (в макр.)*, така и на вторичния пазар.

ВТОРИЧЕН ПАЗАР НА ТРУДА (secondary labour market) (в макр.) – *трудов пазар (в макр.)*, който е свързан с по-ниски изисквания към квалификацията на *заетите (в макр.)*, с по-ниско заплащане и с по-ниска сигурност на *заемността* в сравнение със средните или с общоприетите им равнища. Вж. *теория за двойствения пазар на труда (в макр.)*.

ВТОРИЧЕН ПРАВИТЕЛСТВЕН ЕФЕКТ (secondary government effect) (в макр.) – вторичен *мултипликационен ефект на правителствените разходи (в макр.)*; увеличение на *агрегатното продуктово търсене (в макр.)*, предизвикано от нарастването на потреблението на икономическите агенти (респ. на *икономическите единици*), които първоначално са се възползвали от *прави-*

телствениите разходи (в макр.), приели за тях формата на доход (в макр.). Вж. първичен мултипликационен ефект (в макр.).

ВТОРИЧЕН РЕЗЕРВ (secondary reserve) (**ки**) – във:

вторичен банков резерв (в макр.).

ВТОРИЧЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary relevant dialectical economic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент.*

ВТОРИЧЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary relevant dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент.*

ВТОРИЧЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (secondary relevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент.*

ВТОРИЧЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary relevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент.*

ВТОРИЧЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary relevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент.*

ВТОРИЧЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary relevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент.*

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary typical dialectical ecocorenomomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент.*

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary typical dialectical economic ingredient) – вж. *типичен диалектически икономически ингредиент.*

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (secondary typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

вторичен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вторичен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary typical dialectical economic ingredient) – вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (secondary typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

вторичен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

вторичен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

вторичен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВТОРИЧЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (secondary typical dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВТОРИЧНА БЕЗРАБОТИЦА (underemployment) (в макр.) – *безработица (в макр.)*, която се формира на *вторичния пазар на труда (в макр.)*.

ВТОРИЧНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (secondary reproductional economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *икономическа ресефикасност*.

ВТОРИЧНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ (secondary reproductional economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа ресефикасност*);

непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа квазиресефективност*);

пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа ресефективност*).

ВТОРИЧНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (secondary reproductional economic effectivity) – същото като *икономическа ресефективност*.

ВТОРИЧНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ* (secondary reproductional economic quasi-effectivity) – същото като *икономическа квазиресефективност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИКА (secondary economy) (*) – понятие, с което (ако не е посочено друго) се подразбира *вторично-изразената икономика*. Вж. *пълна същностно-стратифицирана икономика*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (secondary secondary economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *икономическа сефикасност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ (secondary economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа ресефикасност*);

вторична икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа сефикасност*);

вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа инисефикасност*);

вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа косефикасност*);

непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа квазиресефективност*)

непряка вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазисефективност);

непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазинисефективност);

непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазикосефективност);

пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефективност);

пряка вторична икономическа артипрефикасност (същото като икономическа сефективност);

пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа инисефективност);

пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа косефективност).

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (secondary economic effectivity) – същото като *икономическа сефективност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (secondary economic effectivity) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа ресефективност);

вторична икономическа ефективност (същото като икономическа сефективност);

вторична производствена икономическа ефективност (същото като икономическа инисефективност);

вторична следпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа косефективност).

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТОРНОСТ* (secondary economic effectority) – същото като *икономическа инисефективност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНИФИКАСНОСТ* (secondary economic inifectuality) – същото като *икономическа инисефикасност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ* (secondary economic quasi-effectivity) – същото като *икономическа квазисефективност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ (secondary economic quasi-effectivity) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност същото като *икономическа квазиресефективност*;

вторична икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазисефективност*);

вторична производствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиинисефективност*);

вторична следпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазикосефективност*).

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТОРНОСТ* (secondary economic quasi-effectivity) – същото като *икономическа квазиинисефективност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КОФИКАСНОСТ* (secondary economic coeffectuality /cofficacy/) – същото като *икономическа косефикасност*.

ВТОРИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕФИКАСНОСТ* (secondary economic reffectuality /refficacy/) – същото като *икономическа ресефикасност*.

ВТОРИЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (secondary production economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *икономическа инисефикасност*.

ВТОРИЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ (secondary production economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (**ки**) – във:

вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа инисефикасност*);

непряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа квазиинисефективност*);

пряка вторична производствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа инисефективност*).

ВТОРИЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (secondary production economic effectivity) – същото като *икономическа инисефективност*.

ВТОРИЧНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ* (secondary economic production quasi-effectivity) – същото като *икономическа квазиинисективност*.

ВТОРИЧНА СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (secondary post-production economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *икономическа косефикасност*.

ВТОРИЧНА СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ (secondary post-production economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (**ки**) – във:

вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа косефикасност*);

непряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа квазикосефективност*);

пряка вторична следпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като *икономическа косефективност*).

ВТОРИЧНА СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (secondary post-production economic effectivity) – същото като *икономическа косефективност*.

ВТОРИЧНА СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ* (indirect post-production economic quasi-effectivity) – същото като *икономическа квазикосефективност*.

ВТОРИЧНИ МЕЖДУНАРОДНИ ЕФЕКТИ НА МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА (secondary international effects of macroeconomic policy) (в межд.) – въздействия на мерките на *макроикономическата политика* (в макр.) на една страна (обикновено голяма) върху макроикономическите параметри на друга (обикновено малка с отворена икономика) страна.

ВТОРИЧНИ ОПЕРАЦИИ ПО ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС (balance-of-payments secondary transactions) (в межд.) – същото като *балансиращи операции по платежния баланс* (в межд.).

ВТОРИЧНО АРТИПРЕФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (artipreffectual economic good) – същото като *сефикасно икономическо благо*.

ВТОРИЧНО ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (secondary reproductional economic good) – същото като *ресефикасно икономическо благо*.

ВТОРИЧНО ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (secondary reproductional economic good) (**ки**) – във:

вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *ресефикасно икономическо благо*);

непряко вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *квазиресефективно икономическо благо*);

пряко вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *ресефективно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (secondary reproductional economic wealth) – същото като **ресефикасно икономическо богатство** (вж. *ресефикасно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО ЕФИКАСНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (secondary effectual economic good) – същото като *сефикасно икономическо благо*.

ВТОРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (secondary economic good) (**ки**) – във:

вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *ресефикасно икономическо благо*);

вторично производствено икономическо благо (същото като *инисефикасно икономическо благо*);

вторично следпроизводствено икономическо благо (същото като *косефикасно икономическо благо*);

непряко вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *квазиресефективно икономическо благо*);

непряко вторично производствено икономическо благо (същото като *квазиинисефективно икономическо благо*);

непряко вторично следпроизводствено икономическо благо (същото като *квазикосефективно икономическо благо*);

пряко вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *ресефективно икономическо благо*);

пряко вторично производствено икономическо благо (същото като *инисефективно икономическо благо*);

пряко вторично следпроизводствено икономическо благо (същото като *косефективно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (secondary economic wealth) (ки) – във:

вторично възпроизводствено икономическо богатство (същото като **ресефикасно икономическо богатство**; вж. *ресефикасно икономическо благо*);

вторично производствено икономическо богатство (същото като **инисефикасно икономическо богатство**; вж. *инисефикасно икономическо благо*);

вторично следпроизводствено икономическо богатство (същото като **косефикасно икономическо богатство**; вж. *косефективно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО ПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (secondary production economic good) – същото като *инисефикасно икономическо благо*.

ВТОРИЧНО ПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (secondary production economic good) (ки) – във:

вторично производствено икономическо благо (същото като *инисефикасно икономическо благо*);

непряко вторично производствено икономическо благо (същото като *квазиинисефективно икономическо благо*);

пряко вторично производствено икономическо благо (същото като *инисефективно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО ПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (secondary production economic wealth) – същото като **инисефикасно икономическо богатство** (вж. *инисефикасно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (secondary post-production economic good) – същото като *косефикасно икономическо благо*.

ВТОРИЧНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (secondary post-production economic good) (ки) – във:

вторично следпроизводствено икономическо благо (същото като *косефикасно икономическо благо*);

непряко вторично следпроизводствено икономическо благо (същото като квазикосефективно икономическо благо);

пряко вторично следпроизводствено икономическо благо (същото като косефективно икономическо благо).

ВТОРИЧНО СЛЕДПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (secondary post-production economic wealth) – същото като **косефикасно икономическо богатство** (вж. *косефективно икономическо благо*).

ВТОРИЧНО-ИЗРАЗЕНА ИКОНОМИКА (secondly-expressed economy) (*) – *икономика, съставена от ликвидно-изразената икономика, символно-парично-изразената икономика, продуктово-парично-изразената икономика, трудово-изразената икономика и специфично-изразената икономика; икономика, икономическите ingrediente на която са измерени (изразени) чрез вторични измерители. [В обхвата на опростената същностно-стратифицирана икономика вторично-изразената икономика се състои само от символно-парично-изразената икономика, трудово-изразената икономика и специфично-изразената икономика.] Представлява обединение на номинално-изразената икономика, парично-изразената икономика, еквивалентно-изразената икономика и специфично-изразената икономика. На нея противостои първично-изразената икономика. Ако не е посочено друго, под реална икономика се подразбира реално-изразената икономика. Вж. пълна същностно-стратифицирана икономика.*

ВТОРО ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ УСТАВА НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ВАЛУТЕН ФОНД (Second Amendment of the IMF's Articles) (в межд.) – прието на Конференцията на Международния валутен фонд в Ямайка от 1976 г. (в межд.) допълнение към устава на Международния валутен фонд - МВФ (в межд.), според което страните членки на МВФ сами решават дали да привържат паричната си единица към специалните права на тираж (в межд.) или към друга валута (в межд.) (но не и към златото), дали да сключат споразумение за валутно сътрудничество с други страни членки на МВФ или да използват алтернативни валутнокурсви механизми. Според **Второто допълнение** Международният валутен фонд трябва “да упражнява твърд надзор над валутнокурсвата политика на страните членки, и да приеме социални правила, от които те да се ръководят в процеса на провеждането й”, като тези правила могат да бъдат обобщени в три принципа: **първо**, “страните членки трябва да избягват манипулирането на валутните курсове или на международната валутна

система с цел да избягнат ефективното регулиране на платежните си баланси или да получат по нелоялен път конкурентно предимство спрямо останалите страни членки”, **второ**, “при необходимост страните членки, трябва да интервенират на валутния пазар, за да се противопоставят на действието на дестабилизиращи системата фактори, характерна черта на които между другото е наличието на нарушаващи равновесието на системата краткосрочни колебания на валутните курсове”, **трето**, “при провеждането на интервенционната си политика страните членки следва да вземат под внимание интересите на другите страни членки, включително и интересите на страните, в чиито парични единици те интервенират” (цит. по: Пилбийм, К. Международни финанси. ФТР, С., 1995, с.332-333).

ВТОРО НАЙ-ДОБРО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (second best economic decision) (в микр.) – положение, при което едно неефективно *икономическо производство* е по-предпочитано от потребителите пред друго, по-ефективно от него производство. Реализира се тогава, когато производствено по-неефективното решение е потребителски по-ефективно от друго, което е производствено по-ефективно (това е първото най-добро икономическо решение), но потребителски е по-неефективното. Тогава се възприема производствено по-неефективното, но потребителски по-ефективното, т.е. второто най-добро икономическо решение.

ВТОРО ОСНОВНО ПРАВИЛО НА ОТНОСИТЕЛНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ* (second basic rule of the relative economic worth) – вж. *интровертно стопанствено относително-общоценностно икономическо поведение на индивида [продуктово]*.

ВТОРО ОСНОВНО ПРАВИЛО НА ОТНОСИТЕЛНОТО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО УСЪРДИЕ* (second basic rule of the relative ecotechnomic diligence) – вж. *релативистична теория на усърдието*.

ВТОРО УСЛОВИЕ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩОТО ПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (second condition for general market equilibrium efficiency) (в микр.) – същото като *условие за ефективност в потреблението (в микр.)*.

ВХОД НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОДСИСТЕМА (input of the economic subsystem) (**ки**) – във:

вход на регулиращата икономическа подсистема;

вход на регулируемата икономическа подсистема;
екзогенен вход на регулируемата икономическа подсистема;
ендогенен вход на регулируемата икономическа подсистема.

ВХОД НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (input of the economic system), **входен обект на икономическата система, операнд на икономическата система**, – същото като *входни връзки на икономическата система*. Означава се още като *входно икономическо въздействие*. Представя се количествено от *входните икономически величини (входните икономически параметри)*. Погрешно се отъждествява с понятието за входно устройство на *икономическата система*. Да приемем, че $I_x \subset I$ и $I_y \subset I$ образуват разложение (разбиване) на индексираниято множество I на икономическата система S , така че

$$I_x \cap I_y = \emptyset, I_x \cup I_y = I.$$

Тогава *икономическото множество* $X = \times\{V_i : i \in I_x\}$ е *вход на икономическата система S* (респ. *входен обект на икономическата система S*), а *икономическото множество* $Y = \times\{V_i : i \in I_y\}$ е *изход на икономическата система S* (респ. *изходен обект на икономическата система S*). С $V_i \{i \in I\}$ са означени елементите (респ. подмножествата от елементи) на тази икономическа система (те образуват *семејство от икономически множества*), а с \times е означен символът за *декартово произведение* (Descartesian product). От своя страна икономическата система S , е отношението $S = X \times Y$. Тя е система от типа “вход – изход”.

ВХОД НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (input of the economic system) **(ки)** – **ВЪВ:**

вход на икономическата система;
глобална реакция на входа на икономическата система (вж. *линейна икономическа система*);
динамичен вход на икономическата система.

ВХОД НА РЕГУЛИРАЩАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА* (input of the regulative economic subsystem) на системата на икономическо регулиране, **наблюдавано икономическо въздействие, наблюдаван икономически параметър, наблюдавана икономическа величина**, – въздействие, което заобикалящата среда оказва върху *регулиращата икономическа подсистема R* на системата на икономическото регулиране (на *регулаторната икономическа система*) S . Съвпада с *изхода на регулируемата икономическа подсистема*

Т, както и с този на системата на икономическото регулиране в нейната цялост.

ВХОД НА РЕГУЛИРУЕМАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА*

(input of the regulable economic subsystem) – въздействия (в т.ч. и *икономически въздействия*), които заобикалящата среда оказва върху *регулируемата икономическа подсистема Т* на *системата на икономическото регулиране* (*регулаторната икономическа система*) *S*. Включва две съставки – x и z , т.е. **Т** има два входа. **Първата съставка** (първият вход на **Т**) е x и той съвпада с *входа на системата на икономическото регулиране S* като цяло. От гледна точка на подсистемата **Т** първата съставка е *екзогенен вход на регулируемата икономическа подсистема* [т.е. е **външен вход** (external input) на **Т**, който не зависи от функционирането на системата на икономическото регулиране *S*]. **Втората съставка** (вторият вход на **Т**) е z и той е равен на *изхода на регулиращата икономическа подсистема R*. От гледна точка на подсистемата **Т** втората съставка е *ендогенен вход на регулируемата икономическа подсистема* [т.е. е **вътрешен вход** (internal input) на **Т**, който зависи от функционирането на системата на икономическото регулиране *S*]. Докато първият вход на **Т** (величината x) произхожда от външната по отношение на системата *S* среда, вторият вход на **Т** (величината z) произхожда от вътрешната по отношение на системата *S* среда. Затова втората съставка z може да се интерпретира и като допълнителен вход на подсистемата **Т**. При частен случай двете съставки x и z се сумират в общ вход $x + z$ на регулируемата икономическа подсистема **Т**.

ВХОД НА РЕГУЛИРУЕМАТА ИКОНОМИЧЕСКА ПОДСИСТЕМА (input of the regulable economic subsystem) (**ки**) – във:

вход на регулируемата икономическа подсистема;

екзогенен вход на регулируемата икономическа подсистема;

ендогенен вход на регулируемата икономическа подсистема.

ВХОД НА СИСТЕМАТА НА ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ*

(input of the economic regulation system) – въздействия (в т.ч. и *входни икономически въздействия*), които *системата на икономическо регулиране* (т.е. *регулаторната икономическа система*) получава от заобикалящата я среда. Обикновено се означава с x , когато е *скаларна икономическа величина*, и с x , когато е *векторна икономическа величина* или *матрична икономическа величина*.

ВХОДЕН ВЕКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (input vector of the economic system) – векторна величина, съставена от параметрите на входните икономически въздействия върху *икономическата система*, които тя получава от заобикалящата я среда. Означава се обикновено с $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$, където x_i е i -тият параметър на входа на системата ($i = 1, 2, \dots, n$), а n – броят на нейните входни параметри.

ВХОДЕН ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (input reproductional economic stock) – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВХОДЕН ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (input reproductional economic ingredient) – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС* (input economic stock) – *икономически запаси и ресурсно-субстанциална икономическа система*.

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (input economic stock) (**ки**) – във:

входен възпроизводствен икономически запас (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

входен икономически запас (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*).

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (input economic ingredient) (*) – *вход на икономическата система*, разглеждан като *икономически ингредиент*, т.е. като **входно икономическо богатство** (като **входно ингредиентно икономическо богатство**) (вж. *ингредиентно икономическо богатство*). Същото като *входно икономическо въздействие на ингредиентната икономическа система*.

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (input economic ingredient) (**ки**) – във:

входен възпроизводствен икономически ингредиент (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

входен икономически ингредиент;

входен ресурсно-субстанциален икономически ингредиент (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

входна креативност на входния икономически ингредиент;

еластичност на входния към изходния икономически ингредиент;

-
- еластичност на изходния към входния икономически ингредиент;*
изходна креативност на входния икономически ингредиент;
инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като входна креативност на входния икономически ингредиент);
инверсна еластичност на входния към изходния икономически ингредиент;
инверсна еластичност на изходния към входния икономически ингредиент;
креативност на входния икономически ингредиент;
начална еластичност на входния към изходния икономически ингредиент;
начална еластичност на изходния към входния икономически ингредиент;
начална изходна креативност на входния икономически ингредиент (същото като изходна креативност на входния икономически ингредиент);
постоянен входен икономически ингредиент (вж. *постоянен икономически ингредиент*);
пределна входна креативност на входния икономически ингредиент
пределна изходна креативност на входния икономически ингредиент;
пределна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като пределна входна креативност на входния икономически ингредиент);
пределна креативност на входния икономически ингредиент;
пределна начална изходна креативност на входния икономически ингредиент (същото като пределна изходна креативност на входния икономически ингредиент);
променлив входен икономически ингредиент (вж. *променлив икономически ингредиент*);
средна входна креативност на входния икономически ингредиент;
средна изходна креативност на входния икономически ингредиент;
средна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като средна входна креативност на входния икономически ингредиент);
средна креативност на входния икономически ингредиент;
средна начална изходна креативност на входния икономически ингредиент (същото като средна изходна креативност на входния икономически ингредиент).

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПАРАМЕТЪР (input economic parameter) – икономически параметър (в качеството на *икономическа величина*), който (която) количествено представя дадена *входна връзка на икономическата система*.

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (input economic process) – вж. *статистически анализ на линейни динамични икономически системи*.

ВХОДЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (input economic factor) (в микр.) – същото като *производствен икономически фактор*.

ВХОДЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ПАЗАР* (output ingrediential market) (в икон.) – същото като *факторов пазар (в икон.)*.

ВХОДЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ПАЗАР* (output ingrediential market) (в макр.) – същото като *факторов пазар (в макр.)*.

ВХОДЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ПАЗАР* (output ingrediential market) (в микр.) – същото като *факторов пазар (в микр.)*.

ВХОДЕН ИНГРЕДИЕНТЕН ПАЗАР (input ingredient market) (**ки**) – във:

входен ингредиентен пазар (в икон.) (същото като факторов пазар (в икон.));

входен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в макр.));

входен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));

входен микроикономически ингредиентен пазар (в микр.);

входен макроикономически ингредиентен пазар (в макр.).

ВХОДЕН МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТЕН ПАЗАР* (input macroeconomic ingredient market) (в макр.), **пазар на входните производствени фактори (в макр.), факторов пазар (в макр.), пазар на производствените фактори (в макр.), макроикономически факторов пазар (в макр.),** (*) – *макроикономически ингредиентен пазар (в макр.), на който икономически единици (икономически агенти), притежателки на входни производствени икономически ingrediente (производствени икономически фактори), ги продават, а икономически единици (икономически агенти) (в т.ч. и фирми) произведателки на икономически продукт ги купуват; макроикономическо обобщен*

входен микроикономически ингредиентен пазар (в микр.) (вж. ингредиентна икономическа равнищност).

ВХОДЕН МИКРОИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТЕН ПАЗАР* (input microeconomic ingredient market) (в микр.), **пазар на входните производствени фактори (в микр.), факторов пазар (в макр.), пазар на производствените фактори (в микр.), микроикономически факторов пазар (в микр.),** (*) – *макроикономически ингредиентен пазар (в микр.), на който икономически единици (икономически агенти), притежателки на входни производствени икономически ingrediente (производствени икономически фактори), ги продават, а икономически единици (икономически агенти) (в т.ч. и фирми) производителки на икономически продукт ги купуват (вж. ингредиентна икономическа равнищност).*

ВХОДЕН ОБЕКТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (input object of the economic system) – *същото като вход на икономическата система. Вж. и абстрактна икономическа система.*

ВХОДЕН ПАЗАР (input market) (**ки**) – **във:**

входен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в икон.));

входен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в макр.));

входен ингредиентен пазар (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));

входен макроикономически ингредиентен пазар (в макр.);

входен микроикономически ингредиентен пазар (в микр.).

ВХОДЕН ПРОДУКТ (input product) (в макр.) (подразбира се като **входно-продуктова предметна маса**) – *общо понятие за чист продукт (в макр.) и въведен продукт (в макр.), които са негови разновидности; парично изражение на произведен от икономически единици (една, повече от една или всички в дадена страна) чист продукт (в макр.) или индуциран от икономически единици (една, повече от една или всички в дадена страна) въведен продукт (в макр.) в икономическото производство за единица време (обикновено за една година). Конституира се като съставка на стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.), респ. на баланса на междуетрасловите връзки (вж. и междуетраслова система на В. Леонтиев). Входният продукт (в макр.) е сумата от*

входно-продуктовите предметни междуелементни кванти* (input-product objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Представлява една от формите на *външносистемния продукт (в макр.)*. Негови разновидности са *отделният входен продукт (в макр.)* и *свкупният входен продукт (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под входен продукт (в макр.) обикновено се подразбира свкупният входен продукт (в макр.). При покупко-продажба входният продукт (в макр.) се представя като **разход на входен продукт*** (input product expenditure) (в макр.) за неговите продавачи и като **посъпление на входен продукт*** (input product incoming) (в макр.) за неговите купувачи. Като обем *входният продукт (в макр.)* е равен на *изходните финанси (в макр.)*.

ВХОДЕН ПРОДУКТ (input product) (**ки**) – във:

входен продукт (в макр.);

отделен входен продукт (в макр.);

свкупен входен продукт (в макр.).

ВХОДЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (input production economic factor) (в микр.) – същото като *производствен икономически фактор*.

ВХОДЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ФАКТОР (input production factor) (**ки**) – във:

пазар на входните производствени фактори (в икон.) (същото като *факторов пазар (в икон.)*);

пазар на входните производствени фактори (в макр.) (същото като *факторов пазар (в макр.)*);

пазар на входните производствени фактори (в микр.) (същото като *факторов пазар (в микр.)*);

междинен входен производствен фактор (в икон.) (същото като *междинен производствен фактор (в икон.)*);

междинен входен производствен фактор (в макр.) (същото като *междинен производствен фактор (в макр.)*);

междинен входен производствен фактор (в микр.) (същото като *междинен производствен фактор (в микр.)*);

основен входен производствен фактор (в икон.) (същото като *основен производствен фактор (в икон.)*);

основен входен производствен фактор (в макр.) (същото като основен производствен фактор (в макр.));

основен входен производствен фактор (в микр.) (същото като основен производствен фактор (в микр.));

първичен входен производствен фактор (същото като първичен производствен фактор (в икон.));

първичен входен производствен фактор (в микр.) (същото като първичен производствен фактор (в микр.));

първичен входен производствен фактор (в макр.) (същото като първичен производствен фактор (в макр.)).

ВХОДЕН РЕСУРСНО-СУБСТАНЦИАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (input resource-substantial economic ingredient) – вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система.*

ВХОДЕН ФАКТОР (input factor) (**ки**) – във:

входен икономически фактор (в микр.) (същото като производствен икономически фактор);

междинен входен производствен фактор (в икон.) (същото като междинен производствен фактор (в икон.));

междинен входен производствен фактор (в макр.) (същото като междинен производствен фактор (в макр.));

междинен входен производствен фактор (в микр.) (същото като междинен производствен фактор (в микр.));

основен входен производствен фактор (в икон.) (същото като основен производствен фактор (в икон.));

основен входен производствен фактор (в макр.) (същото като основен производствен фактор (в макр.));

основен входен производствен фактор (в микр.) (същото като основен производствен фактор (в микр.));

пазар на входните производствени фактори (в икон.) (същото като факторов пазар (в икон.));

пазар на входните производствени фактори (в макр.) (същото като факторов пазар (в макр.));

пазар на входните производствени фактори (в микр.) (същото като факторов пазар (в микр.));

първичен входен производствен фактор (в макр.) (същото като първичен производствен фактор (в макр.));

първичен входен производствен фактор (в микр.) (същото като първичен производствен фактор (в микр.));

първичен входен производствен фактор (същото като първичен производствен фактор (в икон.)).

ВХОДНА АБСОРБЦИОННОСТ НА ИЗХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (input absorptivity of the output economic ingredient), **начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент**, (*) – *икономическа величина $A_{(+)yy}$, която показва какъв размер входен икономически ингредиент (чиято обща величина е **входът** v на зададената абстрактна ингредиентна икономическа система) при началната абстрактна ингредиентна икономическа система $S_{(+)gi}^{yy}$ се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица изходен икономически ингредиент (чиято олабстрактна вебща е **изходът** y на зададената система) при същата тази начална ингредиентна икономическа система. Една от разновидностите на абстрактната икономическа абсорбционност и едно от проявленията на икономическата абсорбционност изобщо. Има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент* и *пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*.*

ВХОДНА АБСОРБЦИОННОСТ НА ИЗХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (input absorptivity of the output economic ingredient) (**ки**) – **във:**
входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*).

ВХОДНА АБСОРБЦИОННОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДИЕНТ (input absorptivity of the economic ingredient) (**ки**) – във:

входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
пределна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *пределна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*);
средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент;
средна начална входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент (същото като *средна входна абсорбционност на изходния икономически ингредиент*).

ВХОДНА ДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (input dynamic economic characteristic) – параметър (респ. оценка) на *входа на икономическата система*, който се променя във времето (респ. е функция на времето).

ВХОДНА ДИНАМИЧНА ФУНКЦИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (input dynamic function of the economic system) (**ки**) – във:

коригираща входна динамична функция на икономическата система (вж. *принцип на изходното стабилизиращо икономическо регулиране*);
програмирана входна динамична функция на икономическата система (вж. *принцип на изходното стабилизиращо икономическо регулиране*);
фактическа входна динамична функция на икономическата система (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*).

ВХОДНА ИЗОИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (input isoingrediental economic configuration) – същото като *входна икономическа изокванта*.

ВХОДНА ИЗОКВАНТНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (input isoquant economic configuration) – същото като *входна икономическа изокванта*.

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕЛИЧИНА (input economic quantity /value; variable/) – *икономическа величина* (икономически параметър), която количествено представя дадена *входна връзка на икономическата система*.

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОИНГРЕДИЕНТА* (input economic isoin-gredient) – същото като *входна икономическа изокванта*.

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОИНГРЕДИЕНТА (input economic isoin-gredient) (**ки**) – **ВЪВ:**

входна икономическа изоингредиента (същото като *ресурсна икономическа изокванта*);

ресурсно-субстанциална входна икономическа изоингредиента (същото като *ресурсна икономическа изокванта*);

същностно-стратификационна входна икономическа изоингредиента (същото като *феноменна икономическа изокванта*).

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКВАНТА* (input economic isoquant), **входна изоквантна икономическа конфигурация, входна икономическа изоингредиента, входна изоингредиентна икономическа конфигурация, (*)** – *икономическо подмножество* (респ. *икономическа област*) от *икономически точки a* в *икономическото пространство* на аргументите (на независимите променливи) на някаква *икономическа функция $b = \eta(a)$* , представлящи **променливите входни икономически ингредиенти** (вж. *променлив икономически ингредиент*) в дадена *ингредиентна икономическа система*, при което (подмножество) значението b на тази икономическа функция, представлящо **постоянният изходен икономически ингредиент** (вж. *постоянен икономически ингредиент*) на същата система, остава постоянно. С a е означен векторът на независимите променливи, съставен от елементите $a_j, j = 1, 2, \dots, M$, а b е векторът на функционалните значения, съставен от елементите $b_i, i = 1, 2, \dots, N$, (вж. *икономически вектор*), където M е броят на видовете независими променливи (на променливите входни икономически ингредиенти), а N е броят на значенията на функцията (на постоянните изходни икономически ингредиенти). Движението на точка по дадена входна икономическа изокванта променя елементите на вектора a , задаващ точката a , без да се променя значението на икономическата функция $b = \eta(a)$, т.е. значението на функцията е инвариантно (респ. безразлично) към измененията на независимите променливи a (следователно дадена входна изокванта обхваща различните комбинации от независими променливи, при които се получава еднакво функционално значение).

Важна особеност на разглежданата икономическа зависимост е, че **кривината на входната икономическа изокванта*** (input economic isoquant curvature) характеризира **еластичността на заместването на променливите входни икономически ингредиенти** (variable input economic ingredients) на ингредиентната икономическа система. Уравнението на отделната входна икономическа изокванта е

$$\eta_v(a) = b_v, \quad v \in V_b,$$

където b_v е постоянното значение на входната изоквантна функция $b = \eta(a)$ при v -тия вариант на неговото равнище, а V_b е множеството от варианти на неговите равнища. На множеството от варианти V_b съответствува множество от входни икономически изокванти в разглежданата система.

Според *ингредиентната икономическа абстрахируемост* се разграничават:

(1) *ресурсно-субстанциална входна икономическа изокванта* (същото като *ресурсно-субстанциална входна икономическа изоингредиента*) – когато тя е установена в някаква *ресурсно-субстанциална икономическа система* {в т.ч. **входна възпроизводствена икономическа изокванта*** (input reproductional economic isoquant) [същото като **входна възпроизводствена икономическа изоингредиента*** (input reproductional economic isoingredient)] – когато тя е установена в някаква *възпроизводствена икономическа система* (тук изоквантата може да се отнася и поотделно за *икономическото производство, икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление*, както и за някои техни обобщения, като например за *икономическото стопанисване, икономическото следпроизводство, икономическото предипотребление* и т.н.)}; тя още е *ресурсна изорезултатна икономическа конфигурация* (накратко – *ресурсна икономическа изокванта, ресурсна икономическа изоингредиента*);

(2) *същностно-стратификационна входна икономическа изокванта* (същото като *същностно-стратификационна входна икономическа изоингредиента*) – когато тя е установена в някаква *същностно-стратифицирана икономическа система* (тук изоквантата може да се отнася и поотделно за субстанциалната, за възпроизводствената и т.н. икономически системи); тя още е *феноменна изосъщностна икономическа конфигурация* (накратко – *феноменна икономическа изокванта, феноменна икономическа изоингредиента*).

Според субстанциалната и стратификационната си определеност входната икономическата изокванта може да бъде:

(1) **икономическа изопrodukта*** (economic isoproduct), в т.ч. **факторна икономическа изопrodukта*** (factor economic isoproduct) (известна само като **изокванта**), **разходна икономическа изопrodukта*** (cost economic isoproduct) и т.н.;

(2) **икономическа изофактора*** (economic isofactor), в т.ч. **продуктова икономическа изофактора*** (product economic isofactor) (известна като **граница на производствените възможности**), **разходна икономическа изофактора*** (cost economic isofactor) и т.н.;

(3) **икономическа изорейта*** (economic isorevenue), в т.ч. **продуктова икономическа изорейта*** (product economic isorevenue), **факторна икономическа изорейта*** (factor economic isorevenue) и т.н.;

(4) **икономическа изоценността*** (economic isoworth), в т.ч. **продуктова икономическа изоценността*** (product economic isoworth), **факторна икономическа изоценността*** (factor economic isoworth), **разходна икономическа изоценността*** (cost economic isoworth), **приходна икономическа изоценността*** (revenue isoworth) и т.н.;

(5) **икономическа изополезността*** (economic isoutility), в т.ч. **продуктова икономическа изополезността*** (product economic isoutility), **факторна икономическа изополезността*** (factor economic isoutility), **разходна икономическа изополезността*** (cost economic isoutility), **приходна икономическа изополезността*** (revenue economic isoutility) и т.н.;

(6) **икономическа изостойността*** (economic isovalue), в т.ч. **продуктова икономическа изостойността*** (product economic isovalue), **факторна икономическа изостойността*** (factor economic isovalue), **разходна икономическа изостойността*** (cost economic isovalue), **приходна икономическа изостойността*** (revenue economic isovalue) и т.н.

В зависимост от броя на видовете независими променливи (на променливите входни икономически ингредиенти), които са противостоящи (противолежащи) на постоянния изходен ингредиент, се различават няколко частни случаи на входната икономическа изокванта в качеството ѝ на **икономическа конфигурация**:

първо, входна изоквантна икономическа линия* (input isoquant economic line) [същото като **входна изоингредиентна икономическа линия*** (input isoingrediental economic line)] {в т.ч. **входна изоквантна икономическа права*** (input isoquant economic straight line) [същото като **входна изоингредиентна икономическа права*** (input isoingrediental economic straight line)] и **входна изоквантна икономическа крива** (input isoquant economic curve) [същото като

входна изоингредиентна икономическа крива* (input isoingrediental economic curve)]} – конституира се при два променливи входни икономически ингредиента, противостоящи на постоянния изходен ингредиент;

второ, входна изоквантна икономическа повърхнина* (input isoquant economic surface) [същото като **входна изоингредиентна икономическа повърхнина*** (input isoingrediental economic surface)] {в т.ч. **входна изоквантна икономическа равнина*** (input isoquant economic plane) [същото като **входна изоингредиентна икономическа равнина*** (input isoingrediental economic plane)] и **входна изоквантна икономическа крива повърхнина*** (input isoquant economic curved surface) [същото като **входна изоингредиентна икономическа крива повърхнина*** (input isoingrediental economic curved surface)]} – конституира се при три променливи входни икономически ингредиента, противостоящи на постоянния изходен ингредиент;

трето, входна изоквантна икономическа хиперповърхнина* (input isoquant economic hypersurface) [същото като **входна изоингредиентна икономическа хиперповърхнина*** (input isoingrediental economic hypersurface)] {в т.ч. **входна изоквантна икономическа хиперравнина*** (input isoquant economic hyperplane) [същото като **входна изоингредиентна икономическа хиперравнина*** (input isoingrediental economic hyperplane)] и **входна изоквантна икономическа крива хиперповърхнина*** (input isoquant economic curved hypersurface) [същото като **входна изоингредиентна икономическа крива хиперповърхнина*** (input isoingrediental economic curved hypersurface)]} – конституира се при повече от три променливи входни икономически ингредиента, противостоящи на постоянния изходен ингредиент.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен входна икономическа изокванта се конституират още и съответстващите на последната понятия за **входна консуматорска изокванта*** (input consumptionary isoquant), **входна стопанска изокванта*** (input protoeconomic isoquant), **входна пазарно-икономическа изокванта*** (input marketly-economic isoquant) и **входна финансово-пазарно-икономическа изокванта*** (input financially-marketly-economic isoquant). Общо за всички тях е понятието за **входна поддържаща изокванта*** (input sustenance /sustaining/ isoquant) (за входна изокванта при поддържането).

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКВАНТА (input economic isoquant (**ки**) – **ВЪВ**:

входна икономическа изокванта;

кривина на входната икономическа изокванта (вж. *входна икономическа изокванта*);

ресурсно-субстанциална входна икономическа изокванта (същото като *ресурсна икономическа изокванта*.);

същностно-стратификационна входна икономическа изокванта (същото като *феноменна икономическа изокванта*).

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ (input economic configuration) (**ки**) – във:

входна изоквантна икономическа конфигурация (същото като *входна икономическа изокванта*);

входна изоингредиентна икономическа конфигурация (същото като *входна икономическа изокванта*).

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (input economic system) (**ки**) – във:

входна ингредиентна икономическа система (вж. *ингредиентна икономическа система*).

ВХОДНА ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА (input economic characteristic) (**ки**) – във:

входна динамична икономическа характеристика.

ВХОДНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (input ingrediential economic system) – вж. *ингредиентна икономическа система*.

ВХОДНА КРЕАТИВНОСТ НА ВХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (input creativity of the input economic ingredient), **инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент**, (*) – *икономическа величина $C_{(-)yu}$, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент (чиято обща величина е **входът** v на зададената абстрактна ингредиентна система, от тук – **входна** креативност) при инверсната абстрактна ингредиентна икономическа система $S_{(-)gi}^{yv}$ се индуцира (се създава, се твори) от (респ. съответствува на) единица **входен икономически ингредиент** (чиято обща величина е **изходът** y на зададената система) при същата тази инверсна ингредиентна икономическа система. Една от разновидностите на *абстрактната икономическа креативност* и едно от проявленията на *икономическата креативност* изобщо. Инверсната входна креативност $C_{(-)yu}$ на входния ико-*

номически ингредиент е реализация на **инверсия абстрактен ингредиент икономически оператор** (вж. *инверсна абстрактна ингредиентна икономическа система*). Има две разновидности с по-голяма приложимост – *средна входна креативност на входния икономически ингредиент* и *пределна входна креативност на входния икономически ингредиент*.

ВХОДНА КРЕАТИВНОСТ НА ВХОДНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (input creativity of the input economic ingredient) (**ки**) – във:

входна креативност на входния икономически ингредиент;

инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като входна креативност на входния икономически ингредиент);

пределна входна креативност на входния икономически ингредиент;

пределна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като пределна входна креативност на входния икономически ингредиент);

средна входна креативност на входния икономически ингредиент;

средна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като средна входна креативност на входния икономически ингредиент).

ВХОДНА КРЕАТИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ИНГРЕДИЕНТ (input creativity of the economic ingredient) (**ки**) – във:

входна креативност на входния икономически ингредиент;

инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като входна креативност на входния икономически ингредиент);

пределна входна креативност на входния икономически ингредиент;

пределна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като пределна входна креативност на входния икономически ингредиент);

средна входна креативност на входния икономически ингредиент;

средна инверсна входна креативност на входния икономически ингредиент (същото като средна входна креативност на входния икономически ингредиент).

ВХОДНА ТРАЕКТОРИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (input trajectory of the economic system) – разположена във фазовото пространство *икономическа траектория (траектория на икономическата система)*, координатите на която са функции на времето, представляващи параметрите на ди-

*намичния вход на икономическата система. Траектория, описваща изменението на входа на динамичната икономическа система. Някакво преобразование на изходната траектория на някаква друга икономическа система (вж. *изходна траектория на икономическата система*), която оказва въздействие върху разглежданата икономическа система. В този смисъл входната траектория не е собствена траектория на разглежданата икономическата система.*

ВХОДНИ ВРЪЗКИ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (input connections of the economic system), **входни икономически въздействия**, **входни икономически параметри**, **входни икономически величини**, – множество от въздействия на заобикалящата среда върху *икономическата система*, например въздействията от икономическо, природно, правно, социално и други видове естество, които тя изпитва. Същото като *вход на икономическата система*. Ако не е посочено друго, се подразбират въздействията на икономическата среда. Множеството на входните връзки е сечение на множеството на *външните връзки на икономическата система* с множеството на *обулавящите /определящите/ връзки на икономическата система*. Качествено определеният и относително устойчив ред от входните връзки представлява *входната структура на икономическата система*, която от своя страна е сечение на *външната структура на икономическата система* с *обулавящата /определящата/ структура на икономическата система*.

ВХОДНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗПОЗНАВАНЕ (input actions /impacts, influences/ of the economic recognition) – вж. *разпознаване на икономическите образи*.

ВХОДНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ* (input product money) (в макр.) (подразбират се като *входно-продуктова парична маса*) – противостоящ на *входния продукт (в макр.)* негов паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната *икономическа размяна*) в обратна на продукта посока; общо понятие за *чисти продуктови пари (в макр.)* и *въведени продуктови пари (в макр.)*, които са техни разновидности. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). *Входните продуктови пари (в макр.)* са сумата от *входно-продуктовите парични междueleментни кванти** (input-product monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния про-

дуктов паричен формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)*]. Представяват една от формите на *външносистемните продуктови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните входни продуктови пари (в макр.)* и *съвкупните входни продуктови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под входни продуктови пари (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните входни продуктови пари (в макр.). При покупко-продажба входните продуктови пари (в макр.) се представят като **разход на входни продуктови пари*** (input product money expenditure) (в макр.) [същото като **входен продукт паричен разход*** (input product money cost) (в макр.)] за купувачите на входния продукт (в макр.) и като **приход на входни продуктови пари*** (input product money incoming) (в макр.) [същото като **входен продукт паричен приход*** (input product money revenue) (в макр.)] за неговите продавачи. Като обем *входните продуктови пари (в макр.)* са равни на *изходните финансови пари (в макр.)*.

ВХОДНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ (input product money) (**ки**) – във:

входни продуктови пари (в макр.);

отделни входни продуктови пари (в макр.);

съвкупни входни продуктови пари (в макр.).

ВХОДНИ ФИНАНСИ (input finance) (в макр.) (подразбират се като **входно-финансова предметна маса**) – общо понятие за *чисти финанси (в макр.)* и *въведени финанси (в макр.)*, които са техни разновидности; парично изражение на възникнали в *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) *чисти финанси (в макр.)* или индуцирани от икономически единици (една, повече от една или всички в дадена страна) *въведени финанси (в макр.)* при крайното използване на икономическия доход за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). *Входните финанси (в макр.)* са сумата от **входно-финансовите предметни междueleментни кванти*** (input-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Представяват една от формите на *външносистемните финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните входни финанси (в макр.)* и *съвкупните входни финанси (в макр.)*. Ако не е по-

сочено друго, под входни финанси (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните входни финанси (в макр.). В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) входните финанси (в макр.) се представят като **разход на входни финанси*** (input finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като **постъпление на входни финанси*** (input finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи). Като обем изходният продукт (в макр.) е равен на входните финанси (в макр.).

ВХОДНИ ФИНАНСИ (input finance) (в макр.) (**ки**) – във:

входни финанси (в макр.);

отделни входни финанси (в макр.);

съвкупни входни финанси (в макр.).

ВХОДНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ* (input financial money) (в макр.) (подразбират се като **входно-финансова парична маса**) – противостоящ на *входните финанси (в макр.)* техен паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната икономическа размяна) в обратна на финансите посока; общо понятие за *чисти финансови пари (в макр.)* и *въведени финансови пари (в макр.)*, които са техни разновидности. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). *Входните финансови пари (в макр.)* са сумата от **входно-финансовите парични междueleментни кванти*** (input-financial monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват икономически вектор или икономическа матрица в границите на съответния финансов паричен формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)*]. Представяват една от формите на *вънносистемните финансови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните входни финансови пари (в макр.)* и *съвкупните входни финансови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под входни финансови пари (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните входни финансови пари (в макр.). При покупко-продажба входните финансови пари (в макр.) се представят като **разход на входни финансови пари*** (input financial money expenditure) (в макр.) [същото като **входен финансов паричен разход*** (input financial money cost) (в макр.)] за купувачите на входните финанси (в макр.) и като **приход на входни финансови пари*** (input financial money incoming) (в макр.) [същото като **входен финансов паричен приход*** (input financial money revenue) (в макр.)] за техните продавачи. Като обем из-

ходните продуктови пари (в макр.) са равни на входните финансови пари (в макр.).

ВХОДНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ (input financial money) (**ки**) – във:

входни финансови пари (в макр.);

отделни входни финансови пари (в макр.);

съвкупни входни финансови пари (в макр.).

ВХОДНО ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (input reproductional economic wealth) – същото като **входно ресурсно-субстанциално икономическо богатство**; вж. *икономическо богатство* и *възпроизводствена икономическа система*).

ВХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (input economic wealth) – вж. *ингредиентно икономическо богатство*.

ВХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (input economic wealth) (**ки**) – във:

входно възпроизводствено икономическо богатство (същото като **входно ресурсно-субстанциално икономическо богатство**; вж. *икономическо богатство* и *възпроизводствена икономическа система*)

входно икономическо богатство (вж. *ингредиентно икономическо богатство*);

входно ингредиентно икономическо богатство (вж. *ингредиентно икономическо богатство*);

входно ресурсно-субстанциално икономическо богатство (вж. *икономическо богатство* и *ресурсно-субстанциална икономическа система*);

входно същностно-стратифицирано икономическо богатство (вж. *икономическо богатство* и *същностно-стратификационни икономически ingredienti*).

ВХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (input economic impact /action/) – *икономическо въздействие*, което икономическата система получава от околната среда. Представлява *входа на икономическата система*. Същото като *входни връзки на икономическата система*.

ВХОДНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (input economic regulation) (**ки**) – във:

входно стабилизиращо динамично икономическо регулиране (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);
принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране.

ВХОДНО ИНГРЕДИЕНТНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (input ingrediential economic wealth) – вж. *ингредиентно икономическо богатство.*

ВХОДНО ОТКЛОНЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (input diversion of the economic system) – същото като **функция на входното отклонение на икономическата система**. Вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране.*

ВХОДНО ОТКЛОНЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (input diversion of the economic system) (**ки**) – във:

входно отклонение на икономическата система (същото като **функция на входното отклонение на икономическата система**; вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);

функция на входното отклонение на икономическата система (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*).

ВХОДНО РЕСУРСНО-СУБСТАНЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (input resource-substantial economic wealth) , **входно възпроизводствено икономическо богатство**, – вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система. И икономическо богатство.*

ВХОДНО СТАБИЛИЗИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (input stabilizing dynamic economic regulation) – вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране.*

ВХОДНО СТАБИЛИЗИРАЩО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (input stabilizing dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

входно стабилизиращо динамично икономическо регулиране (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);
принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране.

ВХОДНО СТАБИЛИЗИРАЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (input stabilizing economic regulation) (**ки**) – във:

входно стабилизиращо динамично икономическо регулиране (вж. *принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране*);
принцип на входното стабилизиращо динамично икономическо регулиране.

ВХОДНО СЪЩНОСТНО-СТРАТИФИЦИРАНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (input essentially-stratified economic wealth) – вж. *икономическо богатство* и *същностно-стратификационни икономически ingrediente*нти.

ВХОДНО-ИЗХОДНА АБСТРАКТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (input-output abstract economic system) (**ки**) – вж.:

входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).

ВХОДНО-ИЗХОДНА АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (input-output abstract ingrediential economic system) – същото като *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*.

ВХОДНО-ИЗХОДНА АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (input-output abstract ingrediential economic system) (**ки**) – вж.:

входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).

ВХОДНО-ИЗХОДНА ВЕРИЖНА АБСТРАКТНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (input-output chain abstract ingrediential economic system) – същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система** (вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*).

ВХОДНО-ИЗХОДНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (input-output ingrediential economic system) – същото като *начална ингредиентна икономическа система*.

ВХОДНО-ИЗХОДНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (input-output ingrediential economic system) (**ки**) – във:

входно-изходна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като *начална абстрактна ингредиентна икономическа система*);

входно-изходна верижна абстрактна ингредиентна икономическа система (същото като **начална верижна абстрактна ингредиентна икономическа система**; вж. *верижна абстрактна ингредиентна икономическа система*);

входно-изходна ингредиентна икономическа система (същото като *начална ингредиентна икономическа система*).

ВЪВЕДЕН МЕХАНИЗЪМ (induced mechanism) (**ки**) – във:

политика на въведен механизъм (в межд.) (същото като *индуцирано уравновесяване на платежния баланс (в межд.)*).

ВЪВЕДЕН ПРОДУКТ* (ingoing product) (в макр.) (подразбира се като **въведено-продуктова предметна маса**) (*) – парично изражение на създаден в икономическото производство от всички производители *чист продукт* за единица време (обикновено за една година), приходът от продажбата на който се привръща в доход (приход от първично разпределение) на *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) от *произведен продукт* (в макр.). Конституира се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки* (в макр.), респ. на *баланса на междуотрасловите връзки* (вж. и *междуотраслова система на В. Леонтиев*). Въведеният продукт (в макр.) е сумата от **въведено-продуктовите предметни междуелементни кванти*** (ingoing-product objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Представлява една от формите на *външносистемния продукт* (в макр.). Негови разновидности са *отделеният въведен продукт* (в макр.) и *съвкупният въведен продукт* (в макр.). Ако не е посочено друго, под *въведен продукт* (в макр.) обикновено се подразбира *съвкупният въведен продукт* (в макр.). При покупко-продажба *въведеният продукт* (в макр.) се представя като **разход на въведен продукт*** (ingoing product expenditure) (в

макр.) за неговите продавачи и като *постъпление на въведен продукт** (ingoing product incoming) (в макр.) за неговите купувачи. Като обем *въведеният продукт (в макр.)* е равен на *крайните финанси (в макр.)*.

ВЪВЕДЕН ПРОДУКТ (ingoing product) (**ки**) – във:

въведен продукт (в макр.);
отделен въведен продукт (в макр.);
съвкупен въведен продукт (в макр.).

ВЪВЕДЕНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ* (ingoing product money) (в макр.) (подразбират се като *въведено-продуктова парична маса*) (*) – противостоящ на *въведения продукт (в макр.)* негов паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната *икономическа размяна*) в обратна на продукта посока. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки* (вж. и *междуотраслова система на В. Леонтиев*). *Въведените продуктови пари (в макр.)* са сумата от *въведено-продуктовите парични междуелементни кванти** (ingoing-product monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов паричен формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Представяват една от формите на *извънсистемните продуктови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните въведени продуктови пари (в макр.)* и *съвкупните въведени продуктови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *въведени продуктови пари (в макр.)* обикновено се подразбират *съвкупните въведени продуктови пари (в макр.)*. При покупко-продажба *въведените продуктови пари (в макр.)* се представят като *разход на въведени продуктови пари** (ingoing product money expenditure) (в макр.) [същото като *въведен продукт паричен разход** (ingoing product money cost) (в макр.)] за купувачите на *въведения продукт (в макр.)* и като *приход на въведени продуктови пари** (ingoing product money incoming) (в макр.) [същото като *въведен продукт паричен приход** (ingoing product money revenue) (в макр.)] за неговите продавачи. Като обем *въведените продуктови пари (в макр.)* са равни на *крайните финансови пари (в макр.)*.

ВЪВЕДЕНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ (ingoing product money) (**ки**) – във:

въведени продуктови пари (в макр.);
отделни въведени продуктови пари (в макр.);
съвкупни въведени продуктови пари (в макр.).

ВЪВЕДЕНИ ФИНАНСИ* (ingoing finance) (в макр.) (подразбират се като **въведено-финансова предметна маса**) (*) – парично изражение на формирани при крайното използване на икономическия доход от всички икономически единици *чисти финанси* за единица време (обикновено за една година), приходът от предоставянето (в т.ч. и от продажбата) на които се привръща в приход (приход от крайно използване на дохода) на *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) производители на продукт от *възникнали финанси* (в макр.). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки* (в макр.), респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). Въведените финанси (в макр.) са сумата от **въведено-финансовите предметни междueleментни кванти*** (ingoing-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки* (в макр.) и *финанси*]. Представяват една от формите на *вънносистемните финанси* (в макр.). Техни разновидности са *отделните въведени финанси* (в макр.) и *съвкупните въведени финанси* (в макр.). Ако не е посочено друго, под въведени финанси (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните въведени финанси (в макр.). В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) въведените финанси (в макр.) се представят като **разход на въведени финанси*** (ingoing finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като **постъпление на въведени финанси*** (ingoing finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи). Като *обем крайният продукт* (в макр.) е равен на *въведените финанси* (в макр.).

ВЪВЕДЕНИ ФИНАНСИ (ingoing finance) (**ки**) – във:

- въведени финанси* (в макр.);
- отделни въведени финанси* (в макр.);
- съвкупни въведени финанси* (в макр.).

ВЪВЕДЕНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ* (ingoing financial money) (в макр.) (подразбират се като **въведено-финансова парична маса**) (*) – противостоящ на *въведените финанси* (в макр.) техен паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната *икономическа размяна*) в обратна на *финансите посока*. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки* (в макр.), респ. на *баланса на междуетрасловите*

връзки (вж. и междуетраслова система на В. Леонтиев). Въведените финансови пари (в макр.) са сумата от **въведено-финансовите парични междуелементни кванти*** (ingoing-financial monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. икономически квант), които образуват икономически вектор или икономическа матрица в границите на съответния финансов паричен формат [вж. баланс на междуелементните връзки (в макр.)]. Представяват една от формите на извънсистемните финансови пари (в макр.). Техни разновидности са отделните въведени финансови пари (в макр.) и съвкупните въведени финансови пари (в макр.). Ако не е посочено друго, под въведени финансови пари (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните въведени финансови пари (в макр.). При покупко-продажба въведените финансови пари (в макр.) се представят като **разход на въведени финансови пари*** (ingoing financial money expenditure) (в макр.) [същото като **въведен финансов паричен разход*** (ingoing financial money cost) (в макр.)] за купувачите на въведените финанси (в макр.) и като **приход на въведени финансови пари*** (ingoing financial money incoming) (в макр.) [същото като **въведен финансов паричен приход*** (ingoing financial money revenue) (в макр.)] за техните продавачи. Като обем **крайните продуктови пари (в макр.)** са равни на **въведените финансови пари (в макр.)**.

ВЪВЕДЕНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ (ingoing financial money) (**ки**) – във:

въведени финансови пари (в макр.);

отделни въведени финансови пари (в макр.);

съвкупни въведени финансови пари (в макр.).

ВЪЗБУЖДАЩ АСПЕКТ НА МУЛТИПЛИКАЦИОННИЯ ПОДХОД В ИКОНОМИКАТА (stimulant aspect of the multiplier approach in economy), (при социализма), **индуциращ аспект на мултипликационния подход в икономиката** – свежда се до ролята на мултипликационния подход в получаването на мултипликационен ефект от организирането на нови производства. Стимулатор за възникването на такъв тип ефект е развитието на обществените потребности. Същото като възбуждащ аспект на мултипликационния икономически подход. Вж. *мултипликационен подход в икономиката*.

ВЪЗВИШАВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ (necessities elevating) – израз за изискано означаване на количественото нарастване и качествено обогатяване на потребностите на индивидите и обществото.

ВЪЗВРАТЕН КЛАС ОТ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪСТОЯНИЯ* (recurrent /reflexive/ class of economic conditions) – вж. *марковска икономическа верига*.

ВЪЗВРАТНА МАРКОВСКА ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРИГА* (recurrent /reflexive/ Markovian economic chain) – *марковска икономическа верига*, съответствуваща на **възвратен клас от икономически състояния**; марковска икономическа верига, чиято случайна икономическа траектория $\xi(t)$, $0 \leq t < \infty$, излизаща (започваща) от кое да е *икономическо състояние* $\xi(0) = i$, с вероятност единица се връща някога в същото състояние, което се извършва безброй пъти. Ако се използват термините на *преходните икономически вероятности* $p_{ij}(t)$, възвратността в **марковската икономическа верига с дискретно време** (вж. *марковска икономическа верига*) е еквивалентна на разходимостта (дивергентността) $\sum_{t=0}^{\infty} p_{ii}(t)$ при всеки i -ти ред. Във възвратната марковска икономическа верига няма **несъществени икономически състояния** (*също*). Всички нейни съществени икономически състояния се разбиват на възвратни класове от икономически състояния.

ВЪЗВРАТНО БИНАРНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (reflexive binary economic relation) – същото като **рефлексивно бинарно икономическо отношение** (вж. *бинарно икономическо отношение*).

ВЪЗВРАТНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (reflexive economic relation) (**ки**) – във:

възвратно бинарно икономическо отношение (същото като **рефлексивно бинарно икономическо отношение**; вж. *бинарно икономическо отношение*).

ВЪЗВРАТНО СЛУЧАЙНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛУЖДАЕНЕ* (recurrent /reciprocal/ stochastic economic walk) – *случайно икономическо блуждаене*, при което дадена *икономическа система* достига до изходното си нулево *икономическо състояние*.

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (returns) (**кд**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

закон за намаляващата пределна възвръщаемост на инвестициите (в макр.);

закон за намаляващата пределна възвръщаемост на инвестициите (в микр.);

закон за намаляващата пределна възвръщаемост на инвестициите (в микр.);

икономическа възвръщаемост;

интегрална диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

интегрална специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

интегрална специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

интегрална специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

крива на микроикономическата пределна възвръщаемост на инвестицията (в микр.) (същото като крива на пределната възвръщаемост на инвестицията (в микр.));

крива на пределната възвръщаемост на инвестициите (в макр.);

крива на пределната възвръщаемост на инвестицията (в микр.);

крива на пределната възвръщаемост на независимите инвестиции (в макр.);

намаляваща възвръщаемост на капитала (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на капитала (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на труда (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на труда (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

намаляваща възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

намаляваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

намаляваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

нарастваща възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);
нарастваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

норма на възвръщаемост над разходите (вж. Ървинг Фишер);

норма на пределната възвръщаемост на капитала (в микр.);

оптимална норма на пределната възвръщаемост на капитала (в микр.);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост);

постоянна възвръщаемост на капитала (в микр.);

постоянна възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);

постоянна възвръщаемост на труда (в микр.);

постоянна възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

постоянна полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

пределна възвръщаемост на заема (в микр.);

пределна възвръщаемост на инвестициите (в макр.);

пределна възвръщаемост на инвестицията (в микр.);

пределна възвръщаемост на независимите инвестиции (в макр.);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

пределна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна икономическа възвръщаемост;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост;

-
- пределна стратисубстанциална икономическа възвращаемост (същото като пределна икономическа възвращаемост);*
- предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- размяна между риск и възвращаемост (в макр.);*
- специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- средна възвращаемост на заема (в микр.);*
- средна диспозиционна възпроизводствена икономическа възвращаемост;*
- средна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- средна икономическа възвращаемост;*
- средна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост;*
- средна стратисубстанциална икономическа възвращаемост (същото като средна икономическа възвращаемост) ;*
- стратисубстанциална икономическа възвращаемост (същото като икономическа възвращаемост);*
- текуща диспозиционна производствена икономическа възвращаемост** (вж. *диспозиционна производствена икономическа възвращаемост*);
- текуща специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост** (вж. *специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост*);
- текуща специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост** (вж. *специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа възвращаемост*);

текуща специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост (вж. специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа възвръщаемост).

увеличаваща се възвръщаемост на капитала (в микр.);

увеличаваща се възвръщаемост на труда (в микр.);

увеличаваща се възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ЗАЕМА (returns on loan) (**ки**) – във:

пределна възвръщаемост на заема (в микр.);

средна възвръщаемост на заема (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ (return on investment) (**ки**) – във:

закон за намаляващата пределна възвръщаемост на инвестициите (в макр.);

закон за намаляващата пределна възвръщаемост на инвестициите (в микр.);

крива на микроикономическата пределна възвръщаемост на инвестицията (в микр.) (същото като крива на пределната възвръщаемост на инвестицията (в микр.));

крива на пределната възвръщаемост на инвестициите (в макр.);

крива на пределната възвръщаемост на инвестицията (в микр.);

крива на пределната възвръщаемост на независимите инвестиции (в макр.);

пределна възвръщаемост на инвестициите (в макр.);

пределна възвръщаемост на инвестицията (в микр.);

пределна възвръщаемост на независимите инвестиции (в макр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА КАПИТАЛА (capital returns) (**ки**) – във:

намаляваща възвръщаемост на капитала (в микр.);

норма на пределната възвръщаемост на капитала (в микр.);

оптимална норма на пределната възвръщаемост на капитала (в микр.);

постоянна възвръщаемост на капитала (в микр.);

увеличаваща се възвръщаемост на капитала (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА МАЩАБА НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО (returns to consumption scale) (**ки**) – във:

намаляваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

нарастваща полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.);

постоянна полезностна възвръщаемост на мащаба на потреблението (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА МАЩАБА НА ПРОИЗВОДСТВОТО (returns to production scale) (**ки**) – във:

намаляваща възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);

нарастваща възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.);

постоянна възвръщаемост на мащаба на производството (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА НЕЗАВИСИМИТЕ ИНВЕСТИЦИИ (return on independent investment) (**ки**) – във:

крива на пределната възвръщаемост на независимите инвестиции (в макр.);

пределна възвръщаемост на независимите инвестиции (в макр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (returns of the production economic factor) (**ки**) – във:

намаляваща възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

постоянна възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

увеличаваща се възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ТРУДА (labour returns) (**ки**) – във:

намаляваща възвръщаемост на труда (в микр.);

постоянна възвръщаемост на труда (в микр.);

увеличаваща се възвръщаемост на труда (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ФАКТОРИТЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО (returns of the production factors) (**ки**) – във:

закон за намаляващата възвръщаемост на факторите на производството (вж. Дейвид Рикордо).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ФИЗИЧЕСКИЯ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОР (returns of the physical production economic factor) (**ки**) –

ВЪВ:

намаляваща възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

постоянна възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.);

увеличаваща се възвръщаемост на физическия производствен икономически фактор (в микр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НА ЦЕННИТЕ КНИГИ (return) (**ки**) – ВЪВ:

очаквана възвръщаемост на ценните книги (в макр.).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ НАД РАЗХОДИТЕ (internal return) (**кд**) – ВЪВ:

норма на възвръщаемост над разходите (вж. Ървинг Фишер).

ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ ОТ ПРИТЕЖАВАНЕТО НА ОБЛИГАЦИИ (return from holding the bond) (в макр.) – сумата от доходността на облигацията и темпа на прираста на нейната цена.**ВЪЗДЕЙСТВИЕ** (impact /action/) (**кд**) – ВЪВ:

адаптиращо управляващо икономическо въздействие;

базово регулиращо икономическо въздействие (същото като базова регулираща икономическа величина);

базово регулируемо икономическо въздействие (същото като базова регулируема икономическа величина);

входно икономическо въздействие;

ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (impact /disturbance/ to economic system) (**ки**) – ВЪВ:

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху валутния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху капиталовия пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху паричния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс”;

въздействие на бюджетната и паричната политика върху продуктивния пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “валутен пазар”;

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “валутнокурсова политика” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “международна търговия”;

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “платежен баланс” (в межд.);

въздействие на бюджетната и паричната политика върху трудовия пазар в отворена икономика на равнище “портфейлен баланс” (в межд.);

въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените (в микр.);

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.);

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор (в микр.);

въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените (в микр.);

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна стойност на парите (в микр.);

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималния производителски избор (в микр.);

въздействие на производството върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;

въздействие на размяната върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;

въздействие на разпределението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;

външни въздействия върху икономическата полезност (в микр.);

външни икономически въздействия (същото като външни връзки на икономическата система);

външни отклоняващи въздействия върху икономическата система;

външни отклоняващи въздействия върху икономическата система;

външно случайно смущаващо /нарушаващо/ икономическо въздействие (вж. статистическа динамика на системите на икономическо управление);

вътрешни икономически въздействия (същото като вътрешни връзки на икономическата система);

вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система;

-
- вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система;*
- вътрешно случайно смущаващо /нарушаващо/ икономическо въздействие** (вж. статистическа динамика на системите на икономическо управление);
- дестабилизиращо регулиращо икономическо въздействие;*
- детерминиращо икономическо въздействие** (вж. определящо и решаващо в икономиката);
- еквивалентно линейно икономическо въздействие** (вж. метод на хармоничния баланс в икономиката);
- ефект на задаващото икономическо въздействие върху грешката на динамичната регулаторна икономическа система;*
- ефект на задаващото икономическо въздействие върху поведението на динамичната регулаторна икономическа система;*
- ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху вноса (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху потреблението (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху производството (в межд.);*
- ефект от въздействието на вносните мита върху цените (в межд.);*
- ефект от въздействието на импортните квоти върху вноса (в межд.);*
- ефект от въздействието на импортните квоти върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);*
- ефект от въздействието на импортните квоти върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);*
- ефект от въздействието на импортните квоти върху потреблението (в межд.);*
- ефект от въздействието на импортните квоти върху цената (в межд.);*
- ефект от въздействието на импортните квоти върху производството (в межд.);*

-
- ефект от въздействието на митническия съюз върху вноса (в межд.);*
ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);
ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);
ефект от въздействието на митническия съюз върху потреблението (в межд.);
ефект от въздействието на митническия съюз върху производството (в межд.);
ефект от въздействието на митническия съюз върху цените (в межд.);
ефекти на относителното въздействие на отклонението на търговия върху икономическото благосъстояние (в межд.);
ефекти от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);
ефекти от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние (в межд.);
задаващо /зададено/ икономическо въздействие;
задаващо въздействие;
запазващи икономически въздействия (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);
изходно икономическо въздействие;
икономическо въздействие;
координиращо управляващо икономическо въздействие (вж. *икономическа координация*);
локално управляващо икономическо въздействие (вж. *икономическа координация*);
модел на въздействието на вноса на капитал върху икономическия растеж на развиващите се страни (в межд.);
модел на въздействието на износа на капитал върху икономическия растеж на развитите се страни (в межд.);
модел на Курихара, К., на въздействието на вноса и износа на капитал върху икономическия растеж (в межд.);
наблюдавано икономическо въздействие;
негативна зона на въздействие на митническия съюз (в межд.);
непараметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система (същото като външни отклоняващи въздействия върху икономическата система);

непараметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система (същото като външни отклоняващи въздействия върху икономическата система);

нетен ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);

номинално регулиращо икономическо въздействие (същото като номинална регулираща икономическа величина);

обулавящи /определящи/ икономически въздействия (същото като обуславящи /определящи/ връзки на икономическата система);

определящи икономически въздействия (същото като обуславящи /определящи/ връзки на икономическата система);

определящо икономическо въздействие (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

оптимални управляващи икономически въздействия;

оптимизиращо управляващо икономическо въздействие;

отклонение на изходното икономическо въздействие (същото като отклонение на изходната икономическа величина);

отклоняващи икономически въздействия;

отклоняващо въздействие върху икономическата система;

отклоняващо въздействие върху икономическата система;

параметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система (същото като вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система);

параметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система (същото като вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система);

параметрични смущаващи /нарушаващи/ въздействия;

плътност на икономическо въздействие (вж. *обобщена икономическа функция*);

позитивна зона на въздействие на митническия съюз (в межд.);

полезно икономическо въздействие (вж. *получаване от икономическата система на въздействие при шумов фон*);

предпазващо икономическо въздействие (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

пробно управляващо икономическо въздействие (вж. *търсене в системата на икономическо управление*);

програмно икономическо въздействие (вж. система на *програмно икономическо управление*);

разтворена система на икономическо управление по задаващо въздействие (вж. *разтворена /отворена/ система на икономическо управление*);

разтворена система на икономическо управление по смущаващо /отклоняващо/ въздействие (вж. *разтворена /отворена/ система на икономическо управление*);

разтворено икономическо управление по смущаващо /отклоняващо/ въздействие (вж. *разтворена /отворена/ система на икономическо управление*);

регулиращо икономическо въздействие;

регулируемо икономическо въздействие;

решаващо икономическо въздействие (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

свързващи икономически въздействия;

случайно смущаващо /нарушаващо/ икономическо въздействие (вж. *статистическа динамика на системите на икономическо управление*);

смутено /нарушено/ управляемо икономическо въздействие (вж. *статистическа динамика на системите на икономическо управление*);

смущаващо въздействие върху икономическата система (същото като нарушаващо въздействие върху икономическата система);

смущаващо въздействие върху икономическата система (същото като нарушаващо въздействие върху икономическата система).

стабилизиращо регулиращо икономическо въздействие;

създаващо икономическо въздействие (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

състоятелни икономически въздействия (същото като състоятелни връзки на икономическата система);

терминиращо икономическо въздействие (вж. *определящо и решаващо в икономиката*);

типично нарушаващо икономическо въздействие;

търсещо икономическо въздействие (вж. *саморегулираща се система на оптимално /екстремално/ икономическо управление*);

управлявано икономическо въздействие;

управляващи икономически въздействия;

управляващо икономическо въздействие;

установено регулируемо икономическо въздействие;

установено управлявано икономическо въздействие;

фиксирано значение на изходното икономическо въздействие (същото като фиксирано значение на изходната икономическа величина);

функция на изходните икономически въздействия (вж. *икономически автомат*, *алгебра на икономическите автомати* и *функция на икономическия автомат*).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ВАЛУТНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТЕН ПАЗАР”* (fiscal and monetary policy impact on the foreign exchange market in open economy with foreign exchange market) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *валутния пазар (в межд.)* [най-вече върху равновесния обем на чуждестранната *валута (в межд.)* и равновесното равнище на *номиналния валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната и *валутният пазар (в межд.)*, но при абстрахиране от *международния капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс* и *валутнокурсната политика* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ВАЛУТНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА”* (fiscal and monetary policy impact on the foreign exchange market in open economy with exchange-rate policy) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *валутния пазар (в межд.)* [най-вече върху равновесния обем на чуждестранната *валута (в межд.)* и равновесното равнище на *номиналния валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)*, *международният капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ВАЛУТНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИ-

ЩЕ “ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the foreign exchange market in open economy with balance of payments) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *валутния пазар (в межд.)* [най-вече върху равновесния обем на чуждестранната *валута (в межд.)* и равновесното равнище на *номиналния валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)*, *международният капиталов пазар (в макр.)* и политиката на *платежния баланс (в межд.)*, но при абстрахиране от *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ВАЛУТНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПОРТФЕЙЛЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the foreign exchange market in open economy with portfolio balance) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *валутния пазар (в межд.)* [най-вече върху равновесния обем на чуждестранната *валута (в межд.)* и равновесното равнище на *номиналния валутен курс (в межд.)* на чуждестранната парична единица], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)* и *международният капиталов пазар (в макр.)*, но при абстрахиране от политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА”* (fiscal and monetary policy impact on the capital market in open economy with exchange-rate policy) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на пазара на местните и чуждестранните ценни книги [най-вече върху равновесните обеми на ценните книги, деноминирани в местна и в чуждестранна валута, и равновесните абсолютни равнища цените

на ценните книги, деноминирани в местна и в чуждестранна валута поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс, фиксиран валутен курс и управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)*, *международният капиталов пазар (в макр.)*, *политиката на платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the capital market in open economy with balance of payments) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на пазара на местните и чуждестранните ценни книги [най-вече върху равновесните обеми на ценните книги, деноминирани в местна и в чуждестранна валута, и равновесните абсолютни равнища на цените на ценните книги, деноминирани в местна и в чуждестранна валута поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)*, *международният капиталов пазар* и *политиката на платежния баланс*, но при абстрахиране от *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПОРТФЕЙЛЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the capital market in open economy with portfolio balance) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на пазара на местните и чуждестранните *ценни книги (в макр.)* (най-вече върху равновесните обеми на ценните книги, деноминирани в местна и в чуждестранна валута, и равновесните абсолютни равнища на цените на ценните книги, деноминирани в местна и в чуждестранна валута), като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар* и *международният капиталов пазар (в макр.)*, но при абстрахиране от *политиката на платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТЕН ПАЗАР”* (fiscal and monetary policy impact on the money market in open economy with foreign exchange market) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *паричния пазар (в макр.)* [най-вече върху равновесния обем на реалната *парична маса (в макр.)* и равновесното равнище на *номиналния лихвен процент (в макр.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната и *валутният пазар (в межд.)*, но при абстрахиране от *международния капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА”* (fiscal and monetary policy impact on the money market in open economy with exchange-rate policy) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *паричния пазар* [най-вече върху равновесния обем на реалната *парична маса (в макр.)* и равновесното равнище на *номиналния лихвен процент (в макр.)* поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)*, *международният капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ”* (fiscal and monetary policy impact on the money market in open economy with international trade) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *паричния пазар (в макр.)* [най-вече върху равновесния обем на реалната *парична маса (в макр.)* и равновесното равнище на *номиналния лихвен процент (в макр.)*], като се отчита *външнотърговският обмен (в межд.)* на

страната, но при абстрахиране от *валутния пазар (в межд.)*, международния *капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсовата политика* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the money market in open economy with balance of payments) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *паричния пазар* [най-вече върху равновесния обем на реалната *парична маса (в макр.)* и равновесното равнище на *номиналния лихвен процент (в макр.)* поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)*, международният *капиталов пазар (в макр.)* и политиката на *платежния баланс*, но при абстрахиране от *валутнокурсовата политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПАРИЧНИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПОРТФЕЙЛЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the money market in open economy with portfolio balance) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *паричния пазар (в макр.)* [най-вече върху равновесния обем на реалната *парична маса (в макр.)* и равновесното равнище на *номиналния лихвен процент (в макр.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)* и международният *капиталов пазар (в макр.)*, но при абстрахиране от политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсовата политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТЕН ПАЗАР”* (fiscal and monetary policy impact on the product market in open economy with foreign exchange market) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху

параметрите на продуктовия пазар [най-вече върху равновесния обем на реалния *брутен вътрешен продукт (в макр.)* и равновесното *абсолютно равнище на цените (в макр.)* на продуктите], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната и *валутният пазар (в межд.)*, но при абстрахиране от *международния капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика на държавата (в межд.)*.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА”* (fiscal and monetary policy impact on the product market in open economy with exchange-rate policy) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *продуктовия пазар* [най-вече върху равновесния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* и равновесното *абсолютно равнище на цените (в макр.)* на продуктите поотделно при *свободно-колебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар*, *международният капиталов пазар*, политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ”* (fiscal and monetary policy impact on the product market in open economy with international trade) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *продуктовия пазар (в макр.)* [най-вече върху равновесния обем на *реалния брутен вътрешен продукт* и равновесното *абсолютно равнище цените (в макр.)* на продуктите], като се отчита *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, но при абстрахиране от *валутния пазар (в межд.)*, *международния капиталов пазар (в макр.)*, политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on

the product market in open economy with balance of payments) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *продуктовия пазар (в макр.)* [най-вече върху равновесния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* и равновесното *абсолютно равнище на цените на продуктите* поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар*, *международният капиталов пазар (в макр.)* и *политиката на платежния баланс*, но при абстрахиране от *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ПРОДУКТОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПОРТФЕЙЛЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the product market in open economy with portfolio balance) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *продуктовия пазар (в макр.)* [най-вече върху равновесния обем на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)* и равновесното *абсолютно равнище на цените (в макр.) на продуктите*], като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, *валутният пазар (в межд.)* и *международният капиталов пазар (в макр.)*, но при абстрахиране от *политиката на платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ТРУДОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТЕН ПАЗАР”* (fiscal and monetary policy impact on the labour market in open economy with foreign exchange market) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *трудовия пазар (в макр.)* (най-вече върху равновесния обем на *труда* и равновесното *равнище на номиналната работна заплата*), като се отчитат *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната и *валутният пазар (в межд.)*, но при абстрахиране от *международния капиталов пазар (в макр.)*,

политиката на *платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ТРУДОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ВАЛУТНОКУРСОВА ПОЛИТИКА”* (fiscal and monetary policy impact on the labour market in open economy with exchange-rate policy) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *трудовия пазар* [най-вече върху равновесния обем на труда и равновесното равнище на номиналната работна заплата поотделно при *свободноколебаещ се валутен курс (в межд.)*, *фиксиран валутен курс (в межд.)* и *управляваноплаващ валутен курс (в межд.)*], като се отчитат *външнотърговският обмен* на страната, *валутният пазар*, *международният капиталов пазар (в макр.)*, *политиката на платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ТРУДОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ”* (fiscal and monetary policy impact on the labour market in open economy with international trade) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *трудовия пазар (в макр.)* (най-вече върху равновесния обем на труда и равновесното равнище на номиналната работна заплата), като се отчита *външнотърговският обмен (в межд.)* на страната, но при абстрахиране от *валутния пазар (в межд.)*, *международния капиталов пазар (в макр.)*, *политиката на платежния баланс (в межд.)* и *валутнокурсната политика (в межд.)* на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ТРУДОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the labour market in open economy with balance of payments) (в межд.) (*) – отражение на *бюджетната политика (в макр.)* и *паричната политика (в макр.)* [като форми на националната *макроикономическа политика (в макр.)*] върху параметрите на *трудовия пазар* [най-вече върху равновесния обем на труда и равновесното равнище на номиналната работна заплата поотделно при *свободноколебаещ се*

валутен курс (в межд.), фиксиран валутен курс и управляваноплаващ валутен курс (в межд.)], като се отчитат външнотърговският обмен (в межд.) на страната, валутният пазар, международният капиталов пазар (в макр.) и политиката на платежния баланс (в межд.), но при абстрахиране от валутнокурсната политика (в межд.) на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА БЮДЖЕТНАТА И ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА ВЪРХУ ТРУДОВИЯ ПАЗАР В ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА НА РАВНИЩЕ “ПОРТФЕЙЛЕН БАЛАНС”* (fiscal and monetary policy impact on the labour market in open economy with portfolio balance) (в межд.) (*) – отражение на бюджетната политика (в макр.) и паричната политика (в макр.) [като форми на националната макроикономическа политика (в макр.)] върху параметрите на трудовия пазар (в макр.) (най-вече върху равновесния обем на труда и равновесното равнище на номиналната работна заплата), като се отчитат външнотърговският обмен (в межд.) на страната, валутният пазар (в межд.) и международният капиталов пазар, но при абстрахиране от политиката на платежния баланс (в межд.) и валутнокурсната политика (в межд.) на държавата.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСА И ИЗНОСА НА КАПИТАЛ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (impact of the capital inflow and outflow on the economic growth) (**ки**) – във:

модел на Курихара, К., на въздействието на вноса и износа на капитал върху икономическия растеж (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСА НА КАПИТАЛ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ НА РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СТРАНИ (capital-inflow impact on the economic growth of less developed countries) (**ки**) – във:

модел на въздействието на вноса на капитал върху икономическия растеж на развиващите се страни (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИЗНОСА НА КАПИТАЛ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ НА РАЗВИТИТЕ СЕ СТРАНИ (capital-outflow impact on the economic growth of developed countries) (**ки**) – във:

модел на въздействието на износа на капитал върху икономическия растеж на развитите се страни (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ВНОСА (import tariffs impact on the import) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на вносните мита върху вноса (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ (import tariffs impact on the economic welfare) (**ки**) – във:

ефекти от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.);

ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ (import tariffs impact on the economic welfare of consumers) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ (import tariffs impact on the economic welfare of producers) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на вносните мита върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ПОТРЕБЛЕНИЕТО (import tariffs impact on the consumption) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на вносните мита върху потреблението (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО (import tariffs impact on the production) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на вносните мита върху производството (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВНОСНИТЕ МИТА ВЪРХУ ЦЕНИТЕ (import tariffs impact on the prices) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на вносните мита върху цените (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВЪНШНОТЪРГОВСКИЯ ОБМЕН ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНЕОБХОДИМИТЕ РАЗХОДИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (external-trade impact on socially-required /socially-nessesary/ cost of economic labour) (*) – отражение, което *външнотърговският обмен (в межд.)* (същото като *международна търговия (в межд.)*) оказва непосредствено или опосредствано (във взаимодействие с *възпроизводствените икономически фази – икономическото производство, икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление*) **върху** формирането на равнището и структурата на *общественонеобходимите разходи на икономически труд* (на отделните *икономически продукти* и съвкупно в народностопански мащаб), в т.ч. и върху *общественонеобходимите преки разходи на икономически труд*, върху *общественонеобходимите косвени разходи на икономически труд* и върху *общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд*. Формирането на *общественонеобходимите разходи на икономически труд* под въздействието на външнотърговския обмен е обективнопротичащ оптимизационен *икономически процес* и затова тяхното изследване и измерване в условията на това въздействие се извършва с помощта на съответстващи на тяхната природа оптимизационни икономически модели (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*). По-долу са представени разработени от К. Миркович такива модели, въз основа на които може да се извършва тяхното измерване в работно време.¹

¹ Настоящата статия представлява част от книгата: **Миркович, К.** Формиране и моделиране на общественонеобходимите разходи на труд. София, 2019. Приложение 02 към **Енциклопедия на икономическата система** (Интернет, www.KamenMirkovich.com).

В съвременните условия на интензивно и повсеместно развитие на международните икономически отношения значително нараства въздействието на външнотърговския обмен (на външната търговия) върху всички сфери на националното народно стопанство. Затова разгърнатото и задълбоченото изясняване на цялата система от зависимости между националния възпроизводствен процес (вж. *икономическо възпроизводство*) и външнотърговския обмен с другите страни (изобщо с международната икономика) придобива съществена важност. В тази насока особено значение за изясняване ролята на външнотърговската дейност за повишаването ефективността на производството има изследването на нейното въздействие върху общественонеобходимите разходи на икономически труд. В контекста на това въздействие общественонеобходимите разходи на икономически труд могат да се използват като обективна база за

количествено оценяване степента на обоснованост на външнотърговските решения от гледна точка на националното народно стопанство в неговата цялост.

Възможността общественонеобходимите разходи на икономически труд да се влияят от външнотърговския обмен произтича от обективното многообразие на условията, при които се вземат едни или други външнотърговски *икономически решения*. Само оптималните от тях са от значение за формирането на равнището и структурата на общественонеобходимите разходи на икономически труд. При промяната на тези условия се променят и допустимите граници на оптималните икономически решения, следователно – и на самите икономически трудови разходи.

Външнотърговският обмен може да въздейства върху формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд както непосредствено, така и опосредствано – чрез различните фази на възпроизводствения *икономически процес* (вж. *икономическо възпроизводство* и *възпроизводствени икономически фази*) и чрез равнището на обществените *икономически потребности*. Непосредственото въздействие се свежда до измененията, които *пълните разходи на икономически труд*, съдържащи се във внесенния продукт, оказват върху общественонеобходимите разходи на икономически труд на циркулиращите в националното стопанство *икономически продукт*.

Като имащ отношение към общественонеобходимите разходи на икономически труд трябва да се има предвид този външнотърговски обмен, който променя оптималното съотношение между параметрите на отделните фази на възпроизводствения процес, променя минималното равнище на икономически трудовите разходи и променя максималното равнище в степента на задоволяването на обществените платежоспособни икономически потребности. ***Това означава да се дефинират общественонеобходимите зависимости между външната търговия и вътрешните народностопански пропорции.*** Всяко отклонение на фактически извършваната външнотърговска дейност от тези зависимости не променя общественонеобходимите разходи на икономически труд, но затова пък може да послужи като мерило за нейната неефективност. Отчитането на този момент означава да се доразвият по-нататък оптимизационните модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд.

Опосредстваното чрез фазите (моментите) на икономическото възпроизводство въздействие на външнотърговския обмен по механизъм е идентично с въздействието на възпроизводствените икономически фази. Само че при затворената икономика (когато се абстрахираме от външнотърговския обмен) системите и вариантите на осъществяване на различните фази (производство-

то, разпределението, размяната и потреблението) се съчетават с определена структура на *общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности** (socially-required /socially-necessary/ solvent economic needs /necessities/), срещу които противостоят икономически продукти, създадени от националното производство, и посоченото съчетание слага своя отпечатък върху равнището и структурата на общественонеобходимите разходи на икономически труд. Сега обаче, при отворена икономика, в това съчетание на *икономическите потребности* противостои не само националният продукт, но и този, който се внася. Наред с това съответни изменения в пропорциите между ендогенните ресурси и икономически потребности от тях произтичат и от равнището и структурата на износа.

В настоящото изложение *комплексно се обхваща и анализира* непосредственото въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд и въздействието му, което е опосредствано чрез производството и чрез формирането на обществените платежоспособни икономически потребности. Осъществяването посредством производството въздействие е стимулиращо по своя характер и се извършва чрез измененията в нормативните индивидуални преки разходи на производството, които се предизвикват от един или друг вариант на осигуряването му с вносни средства за производство. Това се отнася както за разходите на жив, така и разходите на овеществен икономически труд. Осъществяването посредством обществените платежоспособни икономически потребности въздействие е индуциращо по своя характер и се извършва чрез формиращата роля на структурата на външнотърговския обмен върху структурата на обществените платежоспособни икономически потребности и по-точно – чрез изменения във функциите на търсенето и чрез изменения в степените на обществените полезности на икономическите продукти.

1. Въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд в статична система

1.1. Общественонеобходими преки разходи на икономически труд в статична система

Статичните модели на въздействието на външнотърговския обмен върху формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд тук се обосновават и разгледат в условията на многопродуктова система. *Основната група от ограничителни условия в тези модели изразява балансираността между (1) обема на икономическите продукти, които се произ-*

веждат в националното стопанство и тези, които се внасят отвън, от една страна, и (2) икономическите потребности от тези продукти, насочени за потребителско и производително потребление и за износ, от друга страна. Посочената група от ограничителни условия, когато се има предвид формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, приема формата на следните линейни уравнения (вж. общественонеобходимите преки разходи на икономически икономически труд):

$$\begin{aligned}
 (1) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imskrg}(q) + \sum_{l \in L} M_{il}(\text{mskrgq}) + Z_i(\text{mskrgq}) = \\
 & = \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'k'r'g'} X_{jm's'k'r'g'}(q) + \\
 & + \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{ipkrq}(\text{msg})] + \sum_{l \in L} N_{il}(\text{mskrgq}), \quad i \in I,
 \end{aligned}$$

където:

$X_{imskrg}(q)$ – обемът на националното производство на i -тия вид икономически продукт (в специфично изражение) ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при k -тия вариант на използване на вносни средства за производство ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход в условията на въздействие на вариантите потреблението ($q \in Q$);

K – множеството от варианти на използване в производството и потреблението на вносни икономически продукт при осъществяването на националното възпроизводство, с мощност \bar{K} , т.е. $k = 1, 2, \dots, \bar{K}$;

$a_{ijm's'k'r'g'}$ – техническият коефициент на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на ендегенния ресурс от i -тия вид за създаването на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия индивидуален производител ($m' \in M$), при s' -тата производствена технология ($s' \in S$), при k' -тия вариант на използване на вносни средства за производство ($k' \in K$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

$Z_i(\text{mskrgq})$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$M_{il}(\text{mskrgq})$ – обемът на вноса (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$)

при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения икономически процес;

L – множеството от износители (страни и фирми), от които националната икономика внася продукти, с мощност \bar{L} , т.е. $k = 1, 2, \dots, \bar{L}$;

$N_{il}(\text{mskr}gq)$ – обемът на износа (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения икономически процес;

Y'_{ipkrq} – равнището на независимите обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$);

$Y''_{ipkrq}(\text{msg})$ – индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) и в условията на многообразието на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход.

Всяко i -то ограничително условие от (1) изразява равенството между (1) общия ресурс от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), включващ обема на националното му производство в размер

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imskrg}(q),$$

обема на неговия внос в размер

$$\sum_{l \in L} M_{il}(\text{mskr}gq)$$

и балансиращия недостиг

$$Z_i(\text{mskr}gq),$$

от една страна, и (2) икономически потребностите от този ресурс, включващ производителното му изразходване в размер

$$\sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'k'r'g'} X_{jm's'k'r'g'}(q),$$

непроизводителното му изразходване в размер

$$\sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{ipkrq}(\text{msg})]$$

и износа в размер

$$\sum_{l \in L} N_{il}(\text{mskrq}),$$

от другата страна. Размерите на използването на този икономически продукт не са диференцирани по източници на придобиване – национално производство и внос.

Обемите на вноса и на износа са нова група неизвестни икономически величини в оптимизационния модел (допълнително към тези които се използват при анализа на въздействието на фазите на *националното икономическо възпроизводство върху* общественонеобходимите разходи на икономически труд). Техният брой е $2 \cdot \bar{I} \cdot \bar{L}$ и оптималните им значения $M_{il}^0(\text{mskrq})$ и $N_{il}^0(\text{mskrq})$ се определят с решаването на модела. Така че общественонеобходимите разходи на икономически труд съответстват на оптималните равнища и оптималната структура на вноса и износа. Производството на отделния вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), при g -тата система на разпределение на националния доход в условията и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) може да се осъществява при различни варианти k на използване на вносни средства за производство ($k \in K$), като комплектни обекти, съоръжения, машини, горива, суровини, материали и т.н., което предопределя различни технически коефициенти $a_{ijm's'k'r'g'}$. Същото се отнася и до разходите на живия икономически труд. Следователно от избора на вариант $k \in K$ ще зависи както съотношението между разходите на жив и овеществен икономически труд, така и минималното равнище на пълните разходи та икономически труд за производството на националните икономически продукти. Важно значение за формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд е и съотношението между вноса и износа. **Тук се възприема принципът, според който разходите на икономически труд, включени в целия обем на вноса са равни на общественонеобходимите разходи на икономически труд, включени в целия обем на износа (чиито източник при абстрахиране от реекспорта е националното производство), обезпечаващ този внос при съответните международни цени.** Ето защо в опти-

мизационния модел на въздействието на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд се включва и следната ограничителна система от неравенства на външнотърговските отношения:

$$(2) \sum_{i \in I} p_{il} M_{il}(\text{mskrgq}) \leq \sum_{i \in I} q_{il} N_{il}(\text{mskrgq}), \quad l \in L,$$

където:

p_{il} е цената на вноса на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$), изразена в съответната валутна единица;

q_{il} – цената на износа на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$), изразена в съответната валутна единица.

Всяко l -то неравенство от (2) изразява условието валутните разходи към l -тия износител (страна или фирма) да не надвишават валутните приходи от него. При необходимост ограничителните условия (2) могат да се групират по видове валути и да се интегрират по този признак. В тях могат да се заложат и условията на плащанията по вноса и износа, както и съображения, касаещи платежния баланс на страната. Наред с това вносът и износът могат да бъдат ограничени отдолу и отгоре с постигнати договорености, с възможностите на външните пазари да удовлетворят икономическите потребности на националната икономика, с исторически или традиционно оформили се външноикономически отношения, със съображения от общодържавно отношение и т.н. Тези двойни ограничения приемат формата на неравенствата:

$$(3) \bar{M}_{il} \leq M_{il}(\text{mskrgq}) \leq \overline{\overline{M}}_{il}, \quad i \in I, \quad l \in L,$$

$$(4) \bar{N}_{il} \leq N_{il}(\text{mskrgq}) \leq \overline{\overline{N}}_{il}, \quad i \in I, \quad l \in L,$$

където:

\bar{M}_{il} е минимално-необходимият внос (в специфично изразение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\overline{\overline{M}}_{il}$ – максимално-възможният внос (в специфично изразение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

\bar{N}_{il} е минимално-необходимият износ (в специфично изразение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\overline{\overline{N}}_{il}$ – максимално-възможният износ (в специфично изразение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$).

В рамките на тези ограничителни условия обемите на производството $X_{\text{mskrg}}(q)$, на вноса $M_{il}(\text{mskrgq})$ и на износа $N_{il}(\text{mskrgq})$ трябва да приемат

такива значения, при които производството на националния продукт се извършва при минимални разходи на икономически труд и при максимално удовлетворяване на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, които от своя страна са максимално-възможните. При посочените условия обаче се променя и начинът, по който се образуват самите обществени платежоспособни икономически потребности. Досега тяхното многообразие в лицето на елементите $Y_{iprq}(\text{msg})$, когато се абстрахираме от външнотърговския обмен, обхваща многообразието на икономически продукти ($i \in I$), многообразието на потребителите ($p \in P$), многообразието на вариантите на размяната ($r \in R$) и многообразието на вариантите на потреблението ($q \in Q$). Сега обаче, когато се включва и въздействието на външнотърговския обмен, един и същи i -ти вид икономически продукт може да има алтернативен произход – от националното производство или от внос и това по различен начин количествено да се съчетава при отделните икономически продукти, потребители и варианти на размяната и потреблението. Съответните съчетания ще бъдат различни при различните варианти $k \in K$ на осигуряване с вносни предмети за потребление.

По този начин на всяко потребителско търсене $Y_{iprq}(\text{msg})$ (вж. *продуктово търсене (в микр.)*) от предходните модели тук противостои множество от потребителски търсения $Y_{ipkrq}(\text{msg})$, включително множество от независими потребителски търсения $Y'_{ipkrq}(\text{msg})$ и множество от зависими от дохода потребителски търсения $Y''_{ipkrq}(\text{msg})$. В съответствие с това се образува и множество от неизвестни икономически функции $X_{pkrq}(\text{img})$ ($p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q$), всяка от които са общите парични разходи на p -тия потребител, осъществяващ разходната си дейност при k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление, r -тия вариант на размяната и q -тия вариант на потреблението. Неговите крайни доходи H_{pkrq} могат да се разглеждат като разлика между общите му парични разходи $X_{pkrq}(\text{img})$ и тази част от тях, която е насочена за преразпределение към останалите потребители:

$$(5) \quad H_{pkrq} = X_{pkrq}(\text{img}) - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'pkrq} X_{pkrq}(\text{img}) =$$

$$= \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'pkrq} \right) X_{pkrq}(\text{img}), \quad p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q,$$

а самите индуцирани обществени платежоспособни икономически потребности са съответните функции на потребителското търсене

$$(6) \quad Y''_{ipkrq}(\text{msg}) = \eta_{ipkrq} \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'pkrq} \right) X_{pkrq}(\text{img}),$$

$$i \in I, p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q.$$

От своя страна условие за икономическо равновесие във функционирането на разглежданата система е равенството между паричните приходи и паричните разходи на всеки потребител поотделно, независимо от това при какви системи на разпределение са организирани неговите приходи и при какви варианти на осигуряване с вносни предмети за потребление са организирани неговите разходи. Затова:

$$(7) \quad \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvmskrq} X_{imskrg}(q) + \sum_{p' \in P} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'k'r'q'} X_{p'k'r'q'}(\text{img}) \right] =$$

$$= \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'pkrq} X_{pkrq}(\text{img}), \quad p \in P,$$

като за всеки p -ти потребител левите части на тези равенства показват формирането на неговите съвкупни парични приходи, а десните им части показват формирането на неговите съвкупни парични разходи, което в народностопански мащаб отговаря на изказа

$$\sum_{p \in P} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvmskrq} X_{imskrg}(q) + \sum_{p' \in P} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'k'r'q'} X_{p'k'r'q'}(\text{img}) \right] =$$

$$= \sum_{p \in P} \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'pkrq} X_{pkrq}(\text{img}),$$

и където:

η_{ipkrq} е функцията на търсенето на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при p -тия участник в първичното разпределение на националния доход ($p \in P$), удовлетворяващ икономическите си потребности в условията на k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление ($k \in K$), на r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението;

$a_{pvmskrq}$ – коефициентът (в парично изражение) на паричните приходи в полза на p -тия участник в първичното разпределение на националния доход

($p \in P$), осъществявано от него по v -тата система ($v \in G$), произтичащи от производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата производствена технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($q \in Q$);

$a_{pvp'k'r'q'}$, $a_{p'v'pkrq}$ – коефициентът на паричните приходи на p -тия, респ. на p' -тия потребител ($p, p' \in P$) при v -тата, респ. при v' -тата разпределителна система ($v, v' \in G$), получавани от преразпределение от p' -тия, респ. от p -тия потребител ($p', p \in P$), и съдържащи се в една парична единица парични разходи на p' -тия, респ. на p -тия потребител ($p', p \in P$) в условията на k' -тия, респ. на k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление ($k', k \in K$), на r' -тия, респ. на r -тия вариант на размяната ($r', r \in R$) и на q' -тия, респ. на q -тия вариант на потреблението ($q', q \in Q$).

Като се вземат под внимание направените твърдения и разгледаните досега многообразия, оптимизационният многопродуктов статичен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при обхващане въздействието на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен придобива следния вид (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*):

$$(8) \quad J(\text{mskr}gq) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{imskrg} X_{imskrg}(q) - \beta_{im} M_i(\text{mskr}gq) + \beta_{iz} Z_i(\text{mskr}gq) \right] = \min,$$

$$(9) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imskrg}(q) + \sum_{l \in L} M_{il}(\text{mskr}gq) + Z_i(\text{mskr}gq) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'k'r'g'} X_{jm's'k'r'g'}(q) = \\ = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{ipkrq}(\text{msg})] + \sum_{l \in L} N_{il}(\text{mskr}gq), \quad i \in I,$$

$$(10) \quad \bar{Y}_i \leq \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{ipkrq}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$$

$$(11) \quad \sum_{i \in I} p_{il} M_{il}(\text{mskr}gq) \leq \sum_{i \in I} q_{il} N_{il}(\text{mskr}gq), \quad l \in L,$$

$$(10.12) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himskrg} X_{imskrg}(q) \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(10.13) \quad \overline{M}_{il} \leq M_{il}(\text{mskrgq}) \leq \overline{\overline{M}}_{il}, \quad i \in I, l \in L,$$

$$(10.14) \quad \overline{N}_{il} \leq N_{il}(\text{mskrgq}) \leq \overline{\overline{N}}_{il}, \quad i \in I, l \in L,$$

$$(10.15) \quad \overline{X}_{pkrg} \leq X_{pkrg}(\text{imsg}) \leq \overline{\overline{X}}_{pkrg}, \quad p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q,$$

$$(10.16) \quad X_{imskrg}(q), Z_i(\text{mskrgq}), X_{pkrg}(\text{imsg}) \geq 0, \\ i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G, q \in Q,$$

или във векторно-матрична форма (вж. *векторна икономическа величина* и *матрична икономическа величина*) –

$$(17) \quad J(\text{imskrgq}) = \alpha(\text{imskrg}) X(\text{imskrg} | q) - \\ - \beta_m(i) M(i | \text{msrkgq}) + \beta_z(i) Z(i | \text{msrkgq}) = \min,$$

$$(18) \quad [E(i, \text{imskrg}) - A(i, \text{imskrg})] X(\text{imskrg} | q) + \\ + E(i, il) M(il | \text{mskrgq}) + Z(i | \text{mskrgq}) = \\ = [Y'(i, pkrg) + Y''(i, pkrg | \text{msg})] e + E(i, il) N(il | \text{mskrgq}),$$

$$(19) \quad \overline{Y}(i) \leq [Y'(i, pkrg) + Y''(i, pkrg | \text{msg})] e \leq \overline{\overline{Y}}(i),$$

$$(20) \quad p(l, il) M(il | \text{mskrgq}) \leq q(l, il) N(il | \text{mskrgq})$$

$$(21) \quad C(h, \text{imskrg}) X(\text{imskrg} | q) \leq F(h),$$

$$(22) \quad \overline{M}(il) \leq M(il | \text{mskrgq}) \leq \overline{\overline{M}}(il),$$

$$(23) \quad \overline{N}_{il}(il) \leq N(il | \text{mskrgq}) \leq \overline{\overline{N}}(il),$$

$$(24) \quad \overline{X}(pkrg) \leq X(pkrg | \text{imsg}) \leq \overline{\overline{X}}(pkrg),$$

$$(25) \quad X(\text{imskrg} | q), Z(i | \text{mskrgq}), X(pkrg | \text{imsg}) \geq 0,$$

където

$$(26) \quad M_i(\text{mskrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{ipkrq}(\text{msg})] - Y_i, \quad i \in I,$$

и където:

$J(\text{imskrgq})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономически продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$) и на технологиите ($s \in S$), както и при многообразие на вариантите на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на раз-

пределение на националния доход ($g \in G$) и на вариантите на потреблението ($q \in Q$);

α_{imskrg} – нормативните индивидуални разходи на икономически труд (изразени в работно време) за производството на i -тия вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$\alpha(imskrg)$ е вектор-редът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$), съставен от елементите

$$\alpha_{imskrg}, i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

$X_{imskrg}(q)$ – обемът на производството (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$X(imskrg | q)$ – вектор-стълбът на обемите на производството при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$) в условията на въздействие на вариантите на осигуряване с вносни продукти, съставен от елементите

$$X_{imskrg}(q), i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

$M_i(mskrgq)$ – отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия в условията на въздействие на вариантите на осигуряване с вносни продукти;

$M(i | mskrgq)$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_i(mskrgq)$ ($i \in I$);

$Z_i(mskrgq)$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид ико-

номически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$Z(i | \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на недостига в удовлетворяването на обществените икономически потребности при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_i(\text{mskrgq})$ ($i \in I$);

$E(i, \text{imskrg})$ – правоъгълна матрица (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), състояща се от $\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ броя хоризонтално- подредени \bar{I} -размерни единични матрици;

$a_{ijm's'k'r'g'}$ – техническият коефициент на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на ендогенния ресурс от i -тия вид за създаването на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия индивидуален производител ($m' \in M$), при s' -тата производствена технология ($s' \in S$), при k' -тия вариант на използване на вносни средства за производство ($k' \in K$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

$A(i, \text{imskrg})$ – матрицата на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на ендогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$a_{ijm's'r'k'g'}, \quad i, j \in I, \quad m' \in M, \quad s' \in S, \quad k' \in K, \quad r' \in R, \quad g' \in G;$$

$M_{il}(\text{mskrgq})$ – обемът на вноса (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$M(il | \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на обемите на вноса при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите $M_{il}(\text{mskrgq})$ ($i \in I, l \in L$);

$N_{il}(\text{mskrgq})$ – обемът на износа (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$N(il | \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на обемите на износа при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите $N_{il}(\text{mskrgq})$ ($i \in I, l \in L$);

Y'_{ipkrq} – равнището на независимите обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$);

$Y''_{ipkrq}(\text{msg})$ – индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) и в условията на многообразие на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход.

$E(i, il)$ – правоъгълна матрица (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$), състояща се от \bar{L} броя хоризонтално-подредени \bar{I} -размерни единични матрици;

p_{il} е цената на вноса на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$), изразена в съответната валутна единица;

$p(l, il)$ – правоъгълна матрица на цените на вноса (с размерност $\bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$), състояща се от \bar{L} броя хоризонтално-подредени правоъгълни матрици с размерност $\bar{L} \times \bar{I}$, всеки l -ти вектор-ред на които ($l \in L$) е съставен от елементите p_{il} ($i \in I$), а останалите са нулеви;

q_{il} – цената на износа на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$), изразена в съответната валутна единица.

$q(l, il)$ – правоъгълна матрица на цените на износа (с размерност $\bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$), състояща се от \bar{L} броя хоризонтално-подредени правоъгълни матрици с размерност $\bar{L} \times \bar{I}$, всеки l -ти вектор-ред на които ($l \in L$) е съставен от елементите q_{il} ($i \in I$), а останалите са нулеви;

$c_{himskrq}$ – коефициентът на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$) за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата производствена технология ($s \in M$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($q \in Q$);

$C(h, imskrg)$ – матрицата на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на екзогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$c_{himsrg}, h \in H, i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

\bar{M}_{il} е минимално-необходимият внос (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\bar{\bar{M}}_{il}$ – максимално-възможният внос (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\bar{M}(il), \bar{\bar{M}}(il)$ – вектор-стълбът на минималните, респ. на максималните ограничения във вноса на продукти (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите \bar{M}_{il} , респ. от елементите $\bar{\bar{M}}_{il}$ ($i \in I, l \in L$);

\bar{N}_{il} е минимално-необходимият износ (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\bar{\bar{N}}_{il}$ – максимално-възможният износ (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$).

$\bar{N}(il), \bar{\bar{N}}(il)$ – вектор-стълбът на минималните, респ. на максималните ограничения в износа на продукти (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите \bar{N}_{il} , респ. от елементите $\bar{\bar{N}}_{il}$ ($i \in I, l \in L$).

Произволните икономически коефициенти β_{im} и β_{iz} пред допълнителните икономически променливи са дефинирани така, че да удовлетворяват неравенствата:

$$(27) \min_{\{i\}} \beta_{im} > \max_{\{i,m,s,r,k,g\}} \alpha_{imskrg},$$

$$(28) \min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i\}} \beta_{im},$$

където

$$\beta_{iz} = aU_i(krgq), \beta_{im} = bU_i(krgq), i \in I.$$

С $U_i(krgq)$ е означена степента на общественонеобходимата икономическа полезност i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), зависи от условията на производството, разпределението, размяната и потреблението, т.е. от целокупните условия на възпроизводството, и от външнотърговския обмен.

Решението на модела (8) – (16), респ. (17) – (25) са оптималните величини $X_{imskrg}^0(q)$ на производството в народностопански мащаб, $M_{il}^0(mskrgq)$ на вноса на продукта, $N_{il}^0(mskrgq)$ на износа на продукта, $M_i^0(mskrgq)$ на отклонение

нието на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, $Z_i^0(\text{mskr}gq)$ на недостига в тяхното удовлетворяване и $X_{pkr}^0(\text{img})$ на съвкупните парични разходи на потребителите. **Тези величини съответстват на условията, определящи общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, когато се обхващат в единство всички фази на възпроизводствения процес (производството, разпределението, размяната и потреблението) и външнотърговския обмен.** При тези условия общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_i^0(\text{mskr}gq)$ ($i \in I$) в статичния многопродуктов вариант на функциониране на системата се определят чрез зависимостите

$$(29) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{mskr} X_{mskr}^0(q) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \alpha_{mskr} Z_i^0(\text{mskr}gq) = \\ = \alpha_i^0(\text{mskr}gq) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{mskr}^0(q) + Z_i^0(\text{mskr}gq) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\alpha_i^0(\text{mskr}gq) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{mskr} X_{mskr}^0(q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \alpha_{mskr} Z_i^0(\text{mskr}gq)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{mskr}^0(q) + Z_i^0(\text{mskr}gq)}, \quad i \in I.$$

Абсолютното въздействие на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен (взети заедно) върху равнището на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд на единица от даден вид икономически продукт се определя чрез изразите

$$(30) \alpha_i^0(\text{mskr}gq) - \alpha_i^0(m), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукт от този вид в народностопански мащаб – чрез изразите

$$(31) \alpha_i^0(\text{mskr}gq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{mskr}^0(q) - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{im}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез израза

$$(32) \sum_{i \in I} \left[\alpha_i^0(\text{mskr}gq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{mskr}^0(q) - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{im}^0 \right].$$

От своя страна сравнителното въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство, разпределението на националния доход, размяната и потреблението (т.е. по отношение на цялостното възпроизводство) за единица от даден вид икономически продукт се измерва с изразите

$$(33) \Delta \alpha_i^0(\text{mskrgq}) = \alpha_i^0(\text{mskrgq}) - \alpha_i^0(\text{msrgq}), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукти от същия вид в народностопански мащаб – с изразите

$$(34) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \left[\alpha_i^0(\text{mskrgq}) \sum_{k \in K} X_{\text{imskrg}}^0(q) - \alpha_i^0(\text{msrgq}) X_{\text{imrsg}}^0 \right], \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – с израз

$$(35) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \left[\alpha_i^0(\text{mskrgq}) \sum_{k \in K} X_{\text{imskrg}}^0(q) - \alpha_i^0(\text{msrgq}) X_{\text{imrsg}}^0 \right].$$

1.2. Общественеобходим пълни разходи на икономически труд в статична система

Като се вземат внимание разгледаните зависимости при образуването на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд (вж. *общественеобходим пълни разходи на икономически икономически труд*) с отчитане особеностите на външнотърговски обмен¹, формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен в многопродуктова статична система се моделира от следната оптимизационна задача:

¹ Вж.: **Миркович, К.** Пълните разходи на труд като критерий при изграждането на оптимизационен модел на плана за вноса и износа. – *Планово стопанство*, кн. 8 от 1981, с. 40-50.

$$\begin{aligned}
(36) \quad \Theta(\text{imskrgq}) &= \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imskrg}} X_{\text{imskrg}}(q) + \right. \\
&\quad \left. + \sum_{l \in L} \tau_{il} M_{\tau il}(\text{mskrgq}) - \right. \\
&\quad \left. - \beta_{im} M_{\tau i}(\text{mskrgq}) + \beta_{iz} Z_{\tau i}(\text{mskrgq}) \right] = \min, \\
&\quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imskrg}}(q) + \sum_{l \in L} M_{\tau il}(\text{mskrgq}) + Z_{\tau i}(\text{mskrgq}) - \\
&\quad - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'k'r'g'} X_{\tau jm's'k'r'g'}(q) = \\
&= \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{\tau ipkrq}(\text{msg})] + \sum_{l \in L} N_{\tau il}(\text{mskrgq}), \quad i \in I, \\
&\quad \bar{Y}_i \leq \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{\tau ipkrq}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\
&\quad \sum_{i \in I} p_{il} M_{\tau il}(\text{mskrgq}) \leq \sum_{i \in I} q_{il} N_{\tau il}(\text{mskrgq}), \quad l \in L, \\
&\quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himskrg} X_{\text{imskrg}}(q) \leq F_h, \quad h \in H, \\
&\quad \bar{M}_{il} \leq M_{\tau il}(\text{mskrgq}) \leq \bar{\bar{M}}_{il}, \quad i \in I, \quad l \in L, \\
&\quad \bar{N}_{il} \leq N_{\tau il}(\text{mskrgq}) \leq \bar{\bar{N}}_{il}, \quad i \in I, \quad l \in L, \\
&\quad \bar{X}_{pkrq} \leq X_{\tau pkrq}(\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_{pkrq}, \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q, \\
&\quad X_{\text{imskrg}}(q), Z_{\tau i}(\text{msrgq}), X_{\tau prq}(\text{imsg}) \geq 0, \\
&\quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad r \in R, \quad g \in G, \quad q \in Q,
\end{aligned}$$

или във векторно-матрична форма –

$$\begin{aligned}
(37) \quad \Theta(\text{imskrgq}) &= \tau(\text{imskrg}) X_{\tau}(\text{imskrg} | q) + \tau(il) M_{\tau}(il | \text{msrkgq}) - \\
&\quad - \beta_m(i) M_{\tau}(i | \text{msrkgq}) + \beta_z(i) Z_{\tau}(i | \text{msrkgq}) = \min, \\
&\quad [E(i, \text{imskrg}) - A(i, \text{imskrg})] X_{\tau}(\text{imskrg} | q) + \\
&\quad + E(i, il) M_{\tau}(il, \text{mskrgq}) + Z_{\tau}(i | \text{mskrgq}) = \\
&= [Y'(i, pkrq) + Y''_{\tau}(i, pkrq | \text{msg})] e + E(i, il) N_{\tau}(il, \text{mskrgq}), \\
&\quad \bar{Y}(i) \leq [Y'(i, pkrq) + Y''_{\tau}(i, pkrq | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\
&\quad p(l, il) M_{\tau}(il | \text{mskrgq}) \leq q(l, il) N_{\tau}(il | \text{mskrgq})
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
C(h, imskrg) X_{\tau}(imskrg | q) &\leq F(h), \\
\overline{M}(il) &\leq M_{\tau}(il | mskrgq) \leq \overline{\overline{M}}(il), \\
\overline{N}_{il}(il) &\leq N_{\tau}(il | mskrgq) \leq \overline{\overline{N}}(il), \\
\overline{X}(pkrq) &\leq X_{\tau}(pkrq | imsg) \leq \overline{\overline{X}}(pkrq), \\
X_{\tau}(imskrg | q), Z_{\tau}(i | mskrgq), X_{\tau}(pkrq | imsg) &\geq 0,
\end{aligned}$$

Особеното в модела (36) и (37) е, че (1) променливите величини

$$X_{\tau imskrg}(q), M_{\tau il}(mskrgq), M_{\tau i}(mskrgq), \beta_{iz} Z_{\tau i}(mskrgq), X_{\tau prq}(imsg),$$

са зависими от образуването на пълните разходи на икономически труд τ , където

$$M_{\tau i}(mskrgq) = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq} + Y''_{\tau ipkrq}(msg)] - Y_i, \quad i \in I,$$

и (2) в целевата икономическа функция са включени пълните разходи на икономически труд на вносия продукт. Новите символи имат следното значение:

$\Theta(imskrg)$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд с въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$), на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на разпределението на националния доход ($g \in G$), на вариантите на потреблението ($q \in Q$) и на вариантите на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$);

τ_{imskrg} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен за създаването в народното стопанство на една специфична единица от i -тия икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тата технология ($s \in S$) в условията на g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$), на r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и на k -тия вариант на използване вносни средства за производство ($k \in K$);

$\tau(imskrg)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на цялост-

ния възпроизводствен процес и при посочените условия и многообрази (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$), съставен от елементите

$$\tau_{imskrg}, i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

τ_{il} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен и при въздействие на последния, съдържаща се в на една специфична единица от i -тия икономически продукт внесена в националното стопанство от l -тия износител (страна или фирма) ($\in L$);

$\tau(il)$ – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените по-горе условия и многообрази (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставен от елементите $\tau_{il}, i \in I, l \in L$.

$M_{\tau i}(\text{mskrgq})$ – отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообрази в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на външнотърговския обмен при варианти на осигуряване на вносни продукти ($k \in K$);

$M_{\tau}(i | \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности (с размерност \bar{I}) при посочените по-горе многообрази в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на външнотърговския обмен, съставен от елементите $M_{\tau i}(\text{mskrgq}) (i \in I)$;

$Z_{\tau i}(\text{msrgq})$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообрази в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на външнотърговския обмен при варианти на осигуряване на вносни продукти ($k \in K$);

$Z_{\tau}(i | \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на недостига в удовлетворяването на обществените икономически потребности (с размерност \bar{I}) при посочените по-горе многообрази в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в

условията на въздействие на външнотърговския обмен, съставен от елементите $Z_{\tau i}(\text{mskrq})$ ($i \in I$);

$Y''_{\tau ipkrq}(\text{msg})$ – индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$), на k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) и в условията на многообразие на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход, както и в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен;

$Y''_{\tau}(i, pkrq | \text{msg})$ – матрицата на индуцираните обществени икономически потребности при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{P} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{Q}$) в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен, съставена от елементите

$$Y''_{\tau ipkrq}(\text{msg}), i \in I, p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q;$$

$X_{\tau pkrq}(\text{img})$ – общият размер на паричните разходи на p -тия потребител ($p \in P$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) в условията на многообразие на икономически продукти, на индивидуалните производители, на производствените технологии и на системите на разпределение на националния доход, както и в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен;

$X_{\tau}(pkrq | \text{img})$ – вектор-стълбът на общите парични разходи на потребителите при посочените многообразия (с размерност $\bar{P} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{Q}$) в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен, съставен от елементите

$$X_{\tau pkrq}(\text{img}), p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q,$$

$M_{\tau il}(\text{mskrq})$ – обемът на вноса (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения про-

цес в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен;

$M_{\tau}(il \mid \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на обемите на вноса при посочените многообразия в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставен от елементите $M_{\tau il}(\text{mskrgq})$ ($i \in I, l \in L$);

$N_{i\tau l}(\text{mskrgq})$ – обемът на износа (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен;

$N_{\tau}(il \mid \text{mskrgq})$ – вектор-стълбът на обемите на вноса при посочените многообразия в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и при въздействие на външнотърговския обмен (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставен от елементите $N_{\tau il}(\text{mskrgq})$ ($i \in I, l \in L$).

В съответствие с възприетата тук схема на формирането на пълните разходи на икономически труд, нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд τ_{jmskrg} при оптимална междупродуктова структура на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен влизат в състава на $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$ линейни уравнения:

$$(38) \quad \tau_{jmskrg} = \sum_{i \in I} a_{ijmskrg} \tau_i^0(\text{mskrgq}) + \alpha_{jmskrg},$$

$$j \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G,$$

където с $\tau_i^0(\text{mskrgq})$ са означени общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на i -тия вид икономически продукт при разглежданите многообразия и при въздействие на външнотърговския обмен.

Определянето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при въздействие на външнотърговския обмен се извършва върху основата на следния принцип: сумата на съвкупните общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, съдържащи се в оптималния

обем на продукта от даден вид, създаден от националното икономическо производство, и в оптималния обем на неговия внос от същия вид, е равна на сумата на съвкупните нормативни индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на възпроизводството и външнотърговския обмен, съдържащи се в оптималното разпределение на тези обеми. Ето защо

$$(39) \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \tau_{im's'k'r'g'} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} \tau_{il'} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq}) = \\ = \tau_i^0(\text{mskrgq}) \left[\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq}) \right], \quad i \in I,$$

или още

$$(40) \tau_i^0(\text{mskrgq}) = \\ = \frac{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \tau_{im's'k'r'g'} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} \tau_{il'} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})}, \quad i \in I.$$

От (38) и (40) следва, че нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд на национално произведените продукти при оптимална междупродуктова структура (разглеждани като сума от нормативни индивидуални косвени разходи на икономически труд и нормативни индивидуални преки разходи на икономически труд α_{jmskrg} също при оптимална междупродуктова структура) отговарят на равенствата

$$(41) \tau_{jmskrg} = \sum_{i \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left(a_{ijmskrg} \times \right. \\ \times \frac{X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})} \tau_{im's'k'r'g'} + \\ \left. + \sum_{i \in I} \sum_{l' \in L} \left(a_{ijmskrg} \frac{M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})} \tau_{il'} \right) + \alpha_{jmskrg} \right), \\ j \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G.$$

За да се определят нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура, съдържащи се във внесения продукт, е необходимо да се вземат под внимание следните положения: първо, принципът, според който съвкупните пълни разходи на икономически труд на внесения продукт са равни на съвкупните общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на изнесения продукт, срещу който е направен вносът; второ, върху общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на създадения от националното производство продукт се отразява не фактическата структура на фактически внесения и изнесен продукт, а оптималната структура на оптималните обеми на вноса и износа при съществуващите обективни условия на международната търговия; трето, под внимание се вземат онези съотношения в международните цени, които отговарят на оптималното използване на международната икономическа конюнктура.

Ето защо, най-напред се определят общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на целия обем на продукта (независимо от неговия вид), изнесен за l -тия чуждестранен вносител (страна или фирма), респ. срещу l -тия вид валута. Те са равни на

$$\sum_{i \in I} \tau_i^0(\text{mskrq}) N_{\tau il}^0(\text{mskrq}), \quad l \in L.$$

От своя страна общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, съдържащи се в единица от l -тия вид валута, получени срещу съответния износ, са равни на

$$\frac{\sum_{i \in I} \tau_i^0(\text{mskrq}) N_{\tau il}^0(\text{mskrq})}{\sum_{i \in I} q_{il} N_{\tau il}^0(\text{mskrq})}, \quad l \in L.$$

Срещу валутата от този вид може да се внесе продукт от l -тия чуждестранен износител (страна или фирма), чиито обем зависи и от цените на вноса. Затова индивидуалните пълни разходи на икономически труд τ_{il} (изразени в работно време) на единица икономически продукт от i -тия вид, внесена от l -тия чуждестранен износител (страна или фирма), могат да се определят с помощта на израза

$$(42) \quad \tau_{il} = \frac{p_{il} \sum_{i \in I} \tau_i^0(\text{mskrq}) N_{\tau il}^0(\text{mskrq})}{\sum_{i \in I} q_{il} N_{\tau il}^0(\text{mskrq})}, \quad i \in I, l \in L.$$

От (40) и (42) следва, че нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и външнотърговския обмен отговарят на равенствата

$$\begin{aligned}
 (43) \quad \tau_{il} = & p_{jl} \sum_{i \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left(\frac{N_{\tau il}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{i \in I} q_{il} N_{\tau il}^0(\text{mskrgq})} \times \right. \\
 & \times \frac{X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})} \tau_{im's'k'r'g'} + \\
 & + p_{jl} \sum_{i \in I} \sum_{l' \in L} \left(\frac{N_{\tau il}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{i \in I} q_{il} N_{\tau il}^0(\text{mskrgq})} \times \right. \\
 & \times \left. \frac{M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(\text{mskrgq})} \tau_{il'} \right), \quad j \in I, l \in L.
 \end{aligned}$$

Равенствата (41) и (43) образуват система от $\bar{I} \cdot (\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} + \bar{L})$ линейни уравнения със също толкова неизвестни τ_{imskrg} и τ_{il} , разрешима по отношение на тях. За удобство ще използваме следните означения:

$W_{xx}(\text{imskrgq})$ е $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijmm's's'kk'rr'gg'}$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{im's'k'r'g'}$ в (41);

$W_{mx}(\text{imskrgq})$ – $\bar{I} \cdot \bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijl'mskrg}$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{il'}$ в (41);

$W_{xm}(\text{imskrgq})$ – $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijlm's'k'r'g'}$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{im's'k'r'g'}$ в (43);

$W_{mm}(\text{imskrgq})$ – $\bar{I} \cdot \bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijll'}$, равни на изразите пред неизвестните τ_{il} в (43).

В тези матрици съответните индекси имат следните принадлежности:

$$i, j \in I, \quad m, m' \in M, \quad s, s' \in S, \quad k, k' \in K, \quad r, r' \in R, \quad g, g' \in G, \quad l, l' \in L.$$

За краткост посочените матрици по-нататък ще се означават с

$$W_{xx}, W_{mx}, W_{xm}, W_{mm}.$$

Тогава (41) и (43) изграждат системата

$$(44) \quad \begin{aligned} \tau(imskrg) &= \tau(imskrg)W_{xx}\tau(il)W_{mx} + \alpha(imskrg), \\ \tau(il) &= \tau(imskrg)W_{xm}\tau(il)W_{mm} + \alpha(il), \end{aligned}$$

чиито съвместно решение е

$$(45) \quad [\tau(imskrg), \tau(il)] = [\alpha(imskrg), \alpha(il)][E - W(imskrgq)]^{-1},$$

където $\alpha(il)$ е $\bar{I}.\bar{L}$ -размерният вектор-ред, съставен от нули, тъй като при вносният продукт липсват преки разходи на икономически труд, а $W(imskrgq)$ е $\bar{I}.\bar{L}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G} + \bar{L}) \times \bar{I}.\bar{L}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G} + \bar{L})$ -размерната матрица

$$\begin{pmatrix} W_{xx} & W_{xm} \\ W_{mx} & W_{mm} \end{pmatrix}.$$

След тези преобразования целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (36), респ. (37) придобива вида

$$\begin{aligned} \Theta(imskrgq) &= \\ &= [\alpha(imskrg), \alpha(il)][E - W(imskrgq)]^{-1} [X_{\tau}(imskrg | q), M_{\tau}(il | msrkgq)] - \\ &\quad - \beta_m(i)M_{\tau}(i | msrkgq) + \beta_z(i)Z_{\tau}(i | msrkgq) = \min, \end{aligned}$$

където $[\alpha(imskrg), \alpha(il)]$ е $\bar{I}.\bar{L}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G} + \bar{L})$ -размерният вектор-ред, състоящ се от вектор-редовете $\alpha(imskrg)$ и $\alpha(il)$, а $[X_{\tau}(imskrg | q), M_{\tau}(il | msrkgq)]$ е $\bar{I}.\bar{L}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G} + \bar{L})$ -размерният вектор-стълб, състоящ се от вектор-стълбовете $X_{\tau}(imskrg | q)$ и $M_{\tau}(il | msrkgq)$.

При тази предпоставка формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен в многопродуктова статична система се моделира от следната оптимизационна задача:

$$\begin{aligned}
(46) \quad & \Theta(\text{mskr}gq) = \\
& = [\alpha(\text{mskr}g), \alpha(il)] [E - W(\text{mskr}gq)]^{-1} [X_\tau(\text{mskr}g | q), M_\tau(il | \text{msrkg}q)] - \\
& \quad - \beta_m(i) M_\tau(i | \text{msrkg}q) + \beta_z(i) Z_\tau(i | \text{msrkg}q) = \min, \\
& \quad [E(i, \text{mskr}g) - A(i, \text{mskr}g)] X_\tau(\text{mskr}g | q) + \\
& \quad + E(i, il) M_\tau(il, \text{mskr}gq) + Z_\tau(i | \text{mskr}gq) = \\
& = [Y'(i, \text{pkr}q) + Y''_\tau(i, \text{pkr}q | \text{msg})] e + E(i, il) N_\tau(il, \text{mskr}gq), \\
& \quad \bar{Y}(i) \leq [Y'(i, \text{pkr}q) + Y''_\tau(i, \text{pkr}q | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\
& \quad p(l, il) M_\tau(il | \text{mskr}gq) \leq q(l, il) N_\tau(il | \text{mskr}gq) \\
& \quad C(h, \text{mskr}g) X_\tau(\text{mskr}g | q) \leq F(h), \\
& \quad \bar{M}(il) \leq M_\tau(il | \text{mskr}gq) \leq \bar{\bar{M}}(il), \\
& \quad \bar{N}_{il}(il) \leq N_\tau(il | \text{mskr}gq) \leq \bar{\bar{N}}(il), \\
& \quad \bar{X}(\text{pkr}q) \leq X_\tau(\text{pkr}q | \text{img}) \leq \bar{\bar{X}}(\text{pkr}q), \\
& \quad X_\tau(\text{mskr}g | q), Z_\tau(i | \text{mskr}gq), X_\tau(\text{pkr}q | \text{img}) \geq 0.
\end{aligned}$$

Решението на модела (36), респ. (37) или (46) са оптималните величини $X_{\tau \text{mskr}g}^0(q)$ на икономическото производствов народностопански мащаб, $M_{\tau il}^0(\text{mskr}gq)$ на вноса на продукта, $N_{\tau il}^0(\text{mskr}gq)$ на износа на продукта, $M_{\tau i}^0(\text{mskr}gq)$ на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, $Z_{\tau i}^0(\text{mskr}gq)$ на недостига в тяхното удовлетворяване и $X_{\tau \text{pkr}g}^0(\text{img})$ на съвкупните парични разходи на потребителите. **Тези величини съответстват на условията, определящи общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, когато се обхващат в единство всички фази на възпроизводствения процес (производството, разпределението, размяната и потреблението) и външнотърговския обмен.** При тези условия общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_i^0(\text{mskr}gq)$ ($i \in I$) в статичния многопродуктов вариант на функционирание на системата се определят чрез зависимостите

$$\begin{aligned}
 (47) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imskrg} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) + \\
 & + \sum_{l \in L} \tau_{il} M_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \tau_{imskrg} Z_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) = \\
 & = \tau_i^0(\text{mskrgq}) \left[\frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) + Z_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) + Z_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq})} \right], \quad i \in I,
 \end{aligned}$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\begin{aligned}
 (48) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imskrg} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) + \\
 & + \sum_{l \in L} \tau_{il} M_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \tau_{imskrg} Z_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) \\
 \tau_i^0(\text{mskrgq}) = & \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) + Z_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq}) + Z_{\tau_{il}}^0(\text{mskrgq})}, \quad i \in I.
 \end{aligned}$$

В (47) нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд τ_{imskrg} и τ_{il} при оптимално функциониране на статичната икономическа система, както вече бе посочено, се определят чрез израза

$$[\tau(imskrg), \tau(il)] = [\alpha(imskrg), \alpha(il)][E - W(imskrgq)]^{-1}.$$

Сравнителното въздействие на външнотърговския обмен върху обществено-необходимите пълно разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство, разпределението на националния доход, размяната и потреблението (т.е. по отношение на цялостното възпроизводство) за единица от даден вид икономически продукт се измерва с изразите

$$(49) \quad \Delta \tau_i^0(\text{mskrgq}) = \tau_i^0(\text{mskrgq}) - \tau_i^0(\text{msrgq}), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукт от същия вид в народностопански мащаб – с изразите

$$(50) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(\text{mskrgq}) \sum_{k \in K} X_{\tau_{imskrg}}^0(q) - \tau_i^0(\text{msrgq}) X_{\tau_{imrsg}}^0 \right], \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – с израза

$$(51) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(\text{mskr}gq) \sum_{k \in K} X_{\tau \text{imskrg}}^0(q) - \tau_i^0(\text{msrg}q) X_{\tau \text{imrsg}}^0(q) \right].$$

С помощта на междинните и крайните решения на многопродуктовия статичен оптимизационен модел (36), респ. (37), комплексно обхващащ въздействието на производството, разпределението, размяната, потреблението и външнотърговския обмен върху формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, могат да се определят следните важни икономически величини и съотношения:

1. Оптимална структура на първичното разпределение на националния доход, изразена чрез първичните доходи на потребителите:

$$(52) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pv \text{imskrg}} X_{\tau \text{imskrg}}^0(q), \quad p \in P, \quad v \in G,$$

чиято обща сума е оптималният размер на националния доход в народното стопанство.

2. Оптимална структура на преразпределението на националния доход, изразена чрез съответните доходи:

$$(53) \sum_{p' \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'k'r'q'} X_{\tau p'k'r'q'}^0(\text{img}), \quad p \in P, \quad v \in G.$$

3. Оптимална структура на крайното използване на националния доход, зададена под формата на функциите на потребителското търсене:

$$(54) Y_{\tau ipkrq}^0(\text{msg}) = Y'_{ipkrq} + Y_{\tau ipkrq}^{\prime\prime 0}(\text{msg}) = \\ = Y'_{ipkrq} + \eta_{ipkrq} \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'pkrq} \right) X_{\tau pkrq}^0(\text{img}), \\ i \in I, \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q,$$

където $Y_{\tau ipkrq}^{\prime\prime 0}(\text{msg})$ са оптималните значения на зависимите от дохода платежоспособни икономически потребности при отчитане въздействието на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен.

4. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(55) \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imskrg}} X_{\tau \text{imskrg}}^0(q) + \right. \\ \left. + \sum_{l \in L} \tau_{il} M_{\tau il}^0(\text{mskr}gq) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \tau_{\text{imskrg}} Z_{\tau i}^0(\text{msrg}q) \right].$$

5. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на оптималния обем на националния продукт в народностопански мащаб:

$$(56) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(\text{mskrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau \text{mskrg}}^0(q) \right].$$

6. Минимално значение на целевата икономическа функция на оптимизационния статичен многопродуктов модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на възпроизводствения процес и на и на външнотърговския обмен:

$$(57) \Theta^0(\text{imskrgq}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imskrg}} X_{\tau \text{imskrg}}^0(q) + \sum_{l \in L} \tau_{il} M_{\tau il}^0(\text{mskrgq}) - \beta_{im} M_{\tau i}(\text{mskrgq}) + \beta_{iz} Z_{\tau i}(\text{mskrgq}) \right].$$

7. Оптимални отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(58) M_{\tau i}^0(\text{mskrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{ipkrq} + Y''_{\tau ipkrq}(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I.$$

8. Оптимални пропорции между производството и потреблението:

$$(59) \cdot \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau \text{mskrg}}^0(q) + \sum_{l \in L} M_{\tau il}^0(\text{mskrgq}) + Z_{\tau i}^0(\text{mskrgq}) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'k'r'g'} X_{\tau jm's'k'r'g'}^0(q) = \\ = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{ipkrq} + Y''_{\tau ipkrq}(\text{msg}) \right] + \sum_{l \in L} N_{\tau il}^0(\text{mskrgq}), \quad i \in I$$

9. Оптимално използване на екзогенните ресурси:

$$(60) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himskrg} X_{imskrg}^0(q) \leq F_h, \quad h \in H.$$

10. Обективни икономически оценки на единица от съответните екзогенни ресурси:

$$(61) \frac{\partial \Theta^0(\text{imskrgq})}{\partial F_h}, \quad h \in H.$$

11. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за единица от даден вид икономически продукт:

$$(62) \quad \tau_i^0(\text{msrkgq}) - \tau_i^0(m), \quad i \in I.$$

12. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на цялата маса икономически продукт от даден вид в народностопански мащаб:

$$(63) \quad \tau_i^0(\text{msrkgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{\tau_i \text{mskr}g}^0(q) - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau_i m}^0, \quad i \in I.$$

13. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб:

$$(64) \quad \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(\text{msrkgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{\tau_i \text{mskr}g}^0(q) - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau_i m}^0 \right].$$

2. Въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд в динамична система

2.1. Общественонеобходими преки разходи на икономически труд в динамична система

Върху основата на обосноваваните досега принципи се построяват и оптимизационните многопродуктови динамични модели на общественонеобходимите преки и пълни разходи на икономически труд (вж. *динамична икономическа система* и *динамични общественонеобходими разходи на икономически икономически труд*) при отчитане въздействието на производството, разпределението, размяната, потреблението и външнотърговския обмен и при обобщено действие на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности.

При тези условия динамичният модел на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд приема следния вид:

$$(65) \quad J(\text{imskrgq}T) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{\text{imskrg}}(t) X_{\text{imskrg}}(t|q) - \beta_{im}(t) M_i(t|\text{mskrgq}) + \beta_{iz}(t) Z_i(t|\text{mskrgq}) \right] dt = \min,$$

$$(66) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imskrg}}(t|q) + \sum_{l \in L} M_{il}(t|\text{mskrgq}) + Z_i(t|\text{mskrgq}) - \\ - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left[a_{ijm's'k'r'g'}(t) X_{jm's'k'r'g'}(t|q) + b_{ijm's'k'r'g'}(t) \frac{dX_{jm's'k'r'g'}(t|q)}{dt} \right] = \\ = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq}(t) + Y''_{ipkrq}(t|\text{msg})] + \sum_{l \in L} N_{il}(t|\text{mskrgq}), \quad i \in I,$$

$$(67) \quad \bar{Y}_i(t) \leq \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq}(t) + Y''_{ipkrq}(t|\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I,$$

$$(68) \quad \sum_{i \in I} p_{il}(t) M_{il}(t|\text{mskrgq}) \leq \sum_{i \in I} q_{il}(t) N_{il}(t|\text{mskrgq}), \quad l \in L,$$

$$(69) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{\text{himskrg}}(t) X_{\text{imskrg}}(t|q) \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(70) \quad \bar{M}_{il}(t) \leq M_{il}(t|\text{mskrgq}) \leq \bar{\bar{M}}_{il}(t), \quad i \in I, \quad l \in L,$$

$$(71) \quad \bar{N}_{il}(t) \leq N_{il}(t|\text{mskrgq}) \leq \bar{\bar{N}}_{il}(t), \quad i \in I, \quad l \in L,$$

$$(72) \quad \bar{X}_{pkrq}(t) \leq X_{pkrq}(t|\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_{pkrq}(t), \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q,$$

$$(73) \quad X_{\text{imskrg}}(t|q), Z_i(t|\text{mskrgq}), X_{pkrq}(t|\text{imsg}) \geq 0, \\ i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad r \in R, \quad g \in G, \quad q \in Q,$$

$$(74) \quad X_{\text{imskrg}}(0|q) = X_{\text{imskrg}0}(q), \quad Z_i(0|\text{mskrgq}) = Z_{i0}(\text{mskrgq}), \\ M_i(0|\text{mskrgq}) = M_{i0}(\text{mskrgq}), \quad X_{pkrq}(0|\text{imsg}) = X_{pkrq0}(\text{imsg}), \\ i \in M, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad g \in G, \quad p \in P, \quad q \in Q,$$

$$(75) \quad X_{\text{imskrg}}(T|q) = X_{\text{imskrg}T}(q), \quad Z_i(T|\text{mskrgq}) = Z_{iT}(\text{mskrgq}), \\ M_i(T|\text{mskrgq}) = M_{iT}(\text{mskrgq}), \quad X_{pkrq}(T|\text{imsg}) = X_{pkrqT}(\text{imsg}), \\ i \in M, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad g \in G, \quad p \in P, \quad q \in Q,$$

или във векторно-матрична форма –

$$(76) \quad J(\text{imskrgq}T) = \int_0^T \left[\alpha(\text{imskrgt})X(\text{imskrgt} | q) - \beta_m(it)M(it | \text{msrkqg}) + \beta_z(it)Z(it | \text{msrkqg}) \right] = \min,$$

$$(77) \quad \begin{aligned} & [E(i, \text{imskrg}) - A(it, \text{imskrgt})]X(\text{imskrgt} | q) - \\ & - B(it, \text{imskrgt}) \frac{dX(\text{imskrgt} | q)}{dt} + \\ & + E(i, il)M(ilt | \text{mskrqg}) + Z(it | \text{mskrqg}) = \\ & = [Y'(it, \text{pkrqt}) + Y''(it, \text{pkrqt} | \text{msg})]e + E(i, il)N(ilt | \text{mskrqg}), \end{aligned}$$

$$(78) \quad \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, \text{pkrqt}) + Y''(it, \text{pkrqt} | \text{msg})]e \leq \bar{\bar{Y}}(it),$$

$$(79) \quad p(lt, ilt)M(ilt | \text{mskrqg}) \leq q(lt, ilt)N(ilt | \text{mskrqg}),$$

$$(80) \quad C(ht, \text{imskrgt})X(\text{imskrgt} | q) \leq F(ht),$$

$$(81) \quad \bar{M}(ilt) \leq M(ilt | \text{mskrqg}) \leq \bar{\bar{M}}(ilt),$$

$$(82) \quad \bar{N}_{il}(ilt) \leq N(ilt | \text{mskrqg}) \leq \bar{\bar{N}}(ilt),$$

$$(83) \quad \bar{X}(\text{pkrqt}) \leq X(\text{pkrqt} | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}(\text{pkrqt}),$$

$$(84) \quad X(\text{imskrgt} | q), Z(it | \text{mskrqg}), X(\text{pkrqt} | \text{imsg}) \geq 0,$$

$$(85) \quad \begin{aligned} X(\text{imskrg}0 | q) &= X_0(\text{imskrg} | q), \quad Z(i0 | \text{mskrqg}) = Z_0(i | \text{mskrqg}), \\ M(i0 | \text{mskrqg}) &= M_0(i | \text{mskrqg}), \quad X(\text{pkrq}0 | \text{imsg}) = X_0(\text{pkrq} | \text{imsg}), \end{aligned}$$

$$(86) \quad \begin{aligned} X(\text{imskrg}T | q) &= X_T(\text{imskrg} | q), \quad Z(iT | \text{mskrqg}) = Z_T(i | \text{mskrqg}), \\ M(iT | \text{mskrqg}) &= M_T(i | \text{mskrqg}), \quad X(\text{pkrq}T | \text{imsg}) = X_T(\text{pkrq} | \text{imsg}), \end{aligned}$$

където:

$J(\text{imskrgqt})$ е значението на целевата икономическа функция на динамичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономически продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$) и на технологиите ($s \in S$), както и при многообразие на вариантите на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) и на вариантите на потребление ($q \in Q$);

$\alpha_{\text{imskrg}}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални разходи на икономически труд (изразени в работно време) за производството на i -тия вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуря-

ване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$\alpha(imskrgt)$ е вектор-редът на функциите по отношение на времето на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$), съставен от елементите

$$\alpha_{imsrg}(t), i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

$X_{imsrg}(t|q)$ – функцията по отношение на времето на обема на производството (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$X(imskrgt|q)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на обемите на производството при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$) в условията на въздействие на вариантите на осигуряване с вносни продукти, съставен от елементите

$$X_{imsrg}(t|q), i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

$M_i(t|mskrq)$ – функцията по отношение на времето на отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия в условията на въздействие на вариантите на осигуряване с вносни продукти;

$M(it|mskrq)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_i(t|mskrq)$ ($i \in I$);

$Z_i(t|mskrq)$ – функцията по отношение на времето на равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$Z(ti|mskrq)$ – вектор-стълбът функциите по отношение на времето на недостига в удовлетворяването на обществените икономически потребности

при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_i(t \mid \text{mskr}gq)$ ($i \in I$);

$E(i, \text{mskr}g)$ – правоъгълна матрица (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), състояща се от $\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ броя хоризонтално- подредени \bar{I} -размерни единични матрици;

$a_{ijm's'k'r'g'}(t)$ – функцията по отношение на времето на техническия коефициент на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на ендогенния ресурс от i -тия вид за създаването на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия индивидуален производител ($m' \in M$), при s' -тата производствена технология ($s' \in M$), при k' -тия вариант на използване на вносни средства за производство ($k' \in K$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

$A(it, \text{mskr}gt)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на ендогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$a_{ijm's'k'r'g'}(t), i, j \in I, m' \in M, s' \in S, k' \in K, r' \in R, g' \in G;$$

$b_{ijm's'k'r'g'}(t)$ – функцията по отношение на времето на коефициента на нормативната индивидуална капиталоемкост (в специфично изражение) на i -тия вид ендогенен ресурс за създаването допълнително на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия индивидуален производител ($m' \in M$), при s' -тата производствена технология ($s' \in M$), при k' -тия вариант на използване на вносни средства за производство ($k' \in K$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

$B(i, \text{mskr}gt)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на коефициентите на нормативната индивидуална капиталоемкост при посочените условия и многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$b_{ijm's'k'r'g'}(t) (i, j \in I, m' \in M, s' \in S, k' \in K, r' \in R, g' \in G).$$

$M_{il}(t \mid \text{mskr}gq)$ – функцията по отношение на времето на обема на вноса (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия из-

носител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$M(ilt \mid \text{mskr}gq)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на обемите на вноса при посочените многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставен от елементите $M_{il}(t \mid \text{mskr}gq)$ ($i \in I, l \in L$);

$N_{il}(t \mid \text{mskr}gq)$ – функцията по отношение на времето на обемът на износа (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$) при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$N(ilt \mid \text{mskr}gq)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на обемите на вноса при посочените многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставен от елементите $N_{il}(t \mid \text{mskr}gq)$ ($i \in I, l \in L$);

$Y'_{ipkrq}(t)$ – функцията по отношение на времето на равнището на независимите обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$);

$Y'(it, pkrqt)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на равнището на независимите обществени платежоспособни икономически потребности при посочените многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставена от елементите

$$Y'_{ipkrq}(t) \quad (i \in I, p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q);$$

$Y''_{ipkrq}(t \mid \text{msg})$ – функцията по отношение на времето на индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) и в условията на многообразието на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход.

$Y''(it, pkrqt \mid \text{msg})$ – матрицата на функциите по отношение на времето на равнището на индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности при посочените многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставена от елементите

$$Y_{ipkrq}''(t | \text{msg}) \quad (i \in I, p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q);$$

$E(i, il)$ – правоъгълна матрица (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$), състояща се от \bar{L} броя хоризонтално-подредени \bar{I} -размерни единични матрици;

$p_{il}(t)$ – функцията по отношение на времето на цената на вноса на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$), изразена в съответната валутна единица;

$p(lt, ilt)$ – правоъгълната матрица на функциите по отношение на времето на цените на вноса (с размерност $\bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$), състояща се от \bar{L} броя хоризонтално-подредени правоъгълни матрици с размерност $\bar{L} \times \bar{I}$, всеки l -ти вектор-ред на които ($l \in L$) е съставен от елементите $p_{il}(t)$ ($i \in I$), а останалите са нулеви;

$q_{il}(t)$ – цената на износа на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$), изразена в съответната валутна единица.

$q(lt, ilt)$ – правоъгълната матрица на функциите по отношение на времето на цените на износа (с размерност $\bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$), състояща се от \bar{L} броя хоризонтално-подредени правоъгълни матрици с размерност $\bar{L} \times \bar{I}$, всеки l -ти вектор-ред на които ($l \in L$) е съставен от елементите $q_{il}(t)$ ($i \in I$), а останалите са нулеви;

$c_{himsrg}(t)$ – функцията по отношение на времето на коефициента на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$) за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата производствена технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in Q$);

$C(ht, imskrgt)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на екзогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$c_{himsrg}(t), \quad h \in H, i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

$\bar{M}_{il}(t)$ – функцията по отношение на времето на минимално-необходимия внос (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\overline{\overline{M}}_{il}(t)$ – функцията по отношение на времето на максимално-възможния внос (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\overline{M}(ilt)$, $\overline{\overline{M}}(ilt)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на минималните, респ. на максималните ограничения във вноса на продукти (с размерност $\overline{I}.\overline{L}$), съставен от елементите $\overline{M}_{il}(t)$, респ. от елементите $\overline{\overline{M}}_{il}(t)$ ($i \in I, l \in L$);

$\overline{N}_{il}(t)$ – функцията по отношение на времето на минимално-необходимия износ (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$);

$\overline{\overline{N}}_{il}(t)$ – функцията по отношение на времето на максимално-възможния износ (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), от l -тия износител ($l \in L$).

$\overline{N}(il)$, $\overline{\overline{N}}(il)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на минималните, респ. на максималните ограничения в износа на продукти (с размерност $\overline{I}.\overline{L}$), съставен от елементите $\overline{N}_{il}(t)$, респ. от елементите $\overline{\overline{N}}_{il}(t)$ ($i \in I, l \in L$).

$X_{pkrq}(t \mid \text{imsg})$ – функцията по отношение на времето на общия размер на паричните разходи на p -тия потребител ($p \in P$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) в условията на многообразие на икономически продукти, на индивидуалните производители, на производствените технологии и на системите на разпределение на националния доход, както и при въздействие на външнотърговския обмен;

$X(pkrqt \mid \text{imsg})$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на общите парични разходи на потребителите при посочените многообразия (с размерност $\overline{P}.\overline{K}.\overline{R}.\overline{Q}$) и при въздействие на външнотърговския обмен, съставен от елементите

$$X_{pkrq}(t \mid \text{imsg}), \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q;$$

$\overline{X}_{pkrq}(t)$ – функцията по отношение времето (в парично изражение) на определеното от обективните условия минимално равнище на общите парични разходи на p -тия потребител ($p \in P$) при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$), където $\overline{X}_{pkrq}(t) \geq 0$;

$\overline{X}(pkrqt)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение времето на определените от обективните условия минимални равнища на общите парични раз-

ходи на потребителите при посочените многообразия (с размерност $\overline{P}.\overline{K}.\overline{R}.\overline{Q}$), съставен от елементите

$$\overline{X}_{pkrq}(t), \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q;$$

$\overline{\overline{X}}_{pkrq}(t)$ – функцията по отношение времето (в парично изражение) на определеното от обективните условия максимално равнище на общите парични разходи на p -тия потребител ($p \in P$) при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$);

$\overline{\overline{X}}(pkrqt)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение времето на определените от обективните условия максимални равнища на общите парични разходи на потребителите при посочените многообразия (с размерност $\overline{P}.\overline{K}.\overline{R}.\overline{Q}$), съставен от елементите

$$\overline{\overline{X}}_{pkrq}(t), \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q.$$

В динамичния модел на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд функциите по отношение на времето на произволните коефициенти $\beta_{im}(t)$ и $\beta_{iz}(t)$ пред допълнителните икономически променливи са дефинирани така, че да удовлетворяват неравенствата:

$$(87) \quad \min_{\{i,t\}} \beta_{im}(t) > \max_{\{i,m,s,r,k,g,t\}} \alpha_{mskrg}(t),$$

$$(88) \quad \min_{\{i,t\}} \beta_{iz} > \max_{\{i,t\}} \beta_{im},$$

където

$$\beta_{iz}(t) = aU_i(t | mskrgq), \quad \beta_{im}(t) = bU_i(t | mskrgq), \quad i \in I.$$

С $U_i(t | mskrgq)$ е означена функцията по отношение на времето на степента на общественонеобходимата полезност i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), зависима от условията на производството, разпределението, размяната и потреблението, т.е. от целокупните условия на възпроизводството, и от външно-търговския обмен.

При тези условия функциите по отношение на времето на отклоненията на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности и функциите по отношение на времето на индуцираните обществени икономически потребности се формират според следните зависимости:

$$(89) \quad M_i(t | \text{mskrq}) = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{ipkrq}(t) + Y''_{ipkrq}(t | \text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I,$$

$$(90) \quad Y''_{ipkrq}(t | \text{msg}) = \eta_{ipkrq}(t) \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'pkrq}(t) \right) X_{pkrq}(t | \text{img}),$$

$$i \in I, \quad p \in P, \quad k \in K, \quad r \in R, \quad q \in Q.$$

Освен това условие за икономическо равновесие във функционирането на разглежданата динамична икономическа система е равенството между функциите по отношение на времето на паричните приходи и паричните разходи на всеки потребител поотделно. Затова:

$$(91) \quad \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimskrg}(t) X_{imskrg}(t | q) + \sum_{p' \in P} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'k'r'q'}(t) X_{p'k'r'q'}(t | \text{img}) \right] =$$

$$= \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'pkrq}(t) X_{pkrq}(t | \text{img}), \quad p \in P,$$

като за всеки p -ти потребител левите части на тези равенства показват формирането на неговите съвкупни парични приходи, а десните им части показват формирането на неговите съвкупни парични разходи, което в народностопански мащаб отговаря на израза

$$\sum_{p \in P} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimskrg}(t) X_{imskrg}(t | q) + \sum_{p' \in P} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'k'r'q'}(t) X_{p'k'r'q'}(t | \text{img}) \right] =$$

$$= \sum_{p \in P} \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'pkrq}(t) X_{pkrq}(t | \text{img}),$$

и където:

$\eta_{ipkrq}(t)$ е времевата функция на търсенето на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при p -тия участник в първичното разпределение на националния доход ($p \in P$), удовлетворяващ икономическите потребности си в условията на k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление ($k \in K$), на r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението;

$a_{pvimskrg}(t)$ – функцията по отношение на времето на икоефициента (в парично изражение) на паричните приходи в полза на p -тия участник в първич-

ното разпределение на националния доход ($p \in P$), осъществявано от него по v -тата система ($v \in G$), произтичащи от производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата производствена технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($q \in Q$);

$a_{pvp'k'r'q'}(t)$, $a_{p'v'pkrq}(t)$ – функцията по отношение на времето на паричните приходи на p -тия, респ. на p' -тия потребител ($p, p' \in P$) при v -тата, респ. при v' -тата разпределителна система ($v, v' \in G$), получавани от преразпределение от p' -тия, респ. от p -тия потребител ($p', p \in P$), и съдържащи се в една парична единица парични разходи на p' -тия, респ. на p -тия потребител ($p', p \in P$) в условията на k' -тия, респ. на k -тия вариант на осигуряване с вносни предмети за потребление ($k', k \in K$), на r' -тия, респ. на r -тия вариант на размяната ($r', r \in R$) и на q' -тия, респ. на q -тия вариант на потреблението ($q', q \in Q$).

За построяването на общата задача на оптималното управление, моделираща формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, когато едновременно се обхващат всички фази на възпроизводствения процес и външнотърговския обмен, се извършват и необходимите структурни изменения в приведения по-горе динамичен модел.

Първо. Подинтегралната функция на целевата икономическа функция (10.65), респ. (10.76) се представя с отрицателно значение, а целевият интеграл се привежда към максимум:

$$\int_0^T - \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{imskrg}(t) X_{imskrg}(t | q) - \beta_{im}(t) M_i(t | mskrgq) + \beta_{iz}(t) Z_i(t | mskrgq) \right] dt = \max.$$

Във векторно-матрична форма тя приема вида

$$\int_0^T - \left[\alpha(imskrgt) X(imskrgt | q) - \beta_m(it) M(it | mskrgq) + \beta_z(it) Z(it | mskrgq) \right] dt = \max.$$

Второ. Въвежда се система от управляващи функции $u_{ijm's'k'r'g'}(t|q)$ на натрупването при обхващане на горепосочените фази на възпроизводствения процес, вкл. и въздействието на външнотърговския обмен. Броят на тези управляващи функции е $\bar{I}^2 \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$. Всяка една от тях показва в специфично изражение обема на продукта (на ендегенния ресурс) от i -тия вид ($i \in I$), израз-

ходван за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) за натрупване (за инвестиране), което осигурява разширяването на производството на j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$), при s' -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределението на националния доход ($g' \in G$) за същата единица време. Затова към оптимизационния модел в качеството им на ограничителни условия се включва система от също толкова на брой диференциални уравнения по едно за всяка управляваща променлива:

$$(92) \quad \frac{dX(jmskrgt \mid q)}{dt} = \hat{b}_i^{-1}(jmskrgt) u_i(jmskrgt \mid q), \quad i \in I,$$

където:

$\hat{b}_i^{-1}(jmskrgt)$ е диагоналната $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ -размерна матрица на капиталоемкостта с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) при многообразие икономически продукти, на производителите, на технологиите, на вариантите на размяната и на системите на разпределение на националния доход, чиито главен диагонал е съставен от функциите по отношение на времето $b_{ijm's'r'g'}(t)$, които са отнасящите се към момент t ($0 \leq t \leq T$) коефициенти на нормативната индивидуална капиталоемкост

$$(j \in I, m' \in M, s' \in S, k' = K, r' \in R, g' \in G);$$

$u_i(jmskrgt \mid q)$ – вектор-стълбът (като вектор-функция) на натрупването с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) при многообразие икономически продукти, на производителите, на технологиите, на вариантите на размяната и на системите на разпределение на националния доход с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$, състоящ се от елементите

$$u_{ijm's'k'r'g'}(t \mid q) \quad (j \in I, m' \in M, s' \in S, k \in K, r' \in R, g' \in G).$$

Всяка сума от елементите на вектора $u_i(jmskrgt \mid q)$

$$(10.93) \quad \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} u_{ijm's'k'r'g'}(t \mid q), \quad i \in I,$$

е функцията по отношение на времето на общия размер на ендегенния ресурс от i -тия вид ($i \in I$), който за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) се изразходва за натрупване при посочените условия, вкл. и при обхващане въздействието на външнотърговския обмен.

Трето. На тази основа величините $\frac{dX(jmskrqt | q)}{dt}$ в (77) се заместват с техните равни значения от (92). Получава се система от \bar{I} ограничителни условия на равновесието между производството, вноса, износа и обществените икономически потребности, по едно за всеки вид икономически продукт:

$$(94) \quad [E(i, imsrcg) - A(it, imskrgt)]X(imskrgt | q) + Z(it | msrkgq) - \\ - [Y'(it, pkrqt) + Y''(it, pkrqt | msg)]e + \\ + E(i, il)[M(ilt | mskrgq) - N(ilt | mskrgq)] - u(imskrgt | q) = 0,$$

където $u(imskrgt | q)$ е вектор-стълбът (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $eu_i(jmskrqt | q)$, ($i \in I$). В резултат на това заместване оптимизационният модел (76) – (86) приема вида

$$\int_0^T \left[-\alpha(imskrgt)X(imskrgt | q) - \beta_m(it)M(it | msrkgq) + \beta_z(it)Z(it | msrkgq) \right] dt = \max, \\ [E(i, imsrcg) - A(it, imskrgt)]X(imskrgt | q) + Z(it | msrkgq) - \\ - [Y'(it, pkrqt) + Y''(it, pkrqt | msg)]e + \\ + E(i, il)[M(ilt | mskrgq) - N(ilt | mskrgq)] - u(imskrgt | q) = 0, \\ \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, pkrqt) + Y''(it, pkrqt | msg)]e \leq \bar{\bar{Y}}(it), \\ p(lt, ilt)M(ilt | mskrgq) \leq q(lt, ilt)N(ilt | mskrgq) \\ C(ht, imskrgt)X(imskrgt | q) \leq F(ht), \\ \bar{M}(ilt) \leq M(ilt | mskrgq) \leq \bar{\bar{M}}(ilt), \\ \bar{N}_{il}(ilt) \leq N(ilt | mskrgq) \leq \bar{\bar{N}}(ilt), \\ \bar{X}(pkrqt) \leq X(pkrqt | imsg) \leq \bar{\bar{X}}(pkrqt), \\ X(imskrgt | q), Z(it | mskrgq), X(pkrqt | imsg) \geq 0, \\ X(imskrg0 | q) = X_0(imskrg | q), Z(i0 | mskrgq) = Z_0(i | mskrgq), \\ M(i0 | mskrgq) = M_0(i | mskrgq), X(pkrq0 | imsg) = X_0(pkrq | imsg), \\ X(imskrgT | q) = X_T(imskrg | q), Z(iT | mskrgq) = Z_T(i | mskrgq), \\ M(iT | mskrgq) = M_T(i | mskrgq), X(pkrqT | imsg) = X_T(pkrq | imsg),$$

Решаването на представения динамичен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в качеството му на вариационна задача преминава през вече установените етапи (вж. *динамични*

общественонеобходими разходи на икономически труд). Неговото решение е множеството от оптимални функции по отношение на времето

$$\{X_{imskrg}^0(t|q), Z_i^0(t|mskrq), X_{pkrq}^0(t|imsg), M_i^0(t|mskrq), \\ M_{il}^0(t|mskrq), N_{il}^0(t|mskrq)\},$$

където:

$X_{imskrg}^0(t|q)$ са оптималните функции на обемите на производството;

$Z_i^0(t|mskrq)$ – оптималните функции на недостига в удовлетворяването на обществените икономически потребности;

$X_{pkrq}^0(t|imsg)$ – оптималните функции на съвкупните парични разходи на потребителите;

$M_i^0(t|mskrq)$ – определените върху основата на $X_{pkrq}^0(t|imsg)$ оптимални функции на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности;

$M_{il}^0(t|mskrq)$ – оптималните функции на обемите на вноса;

$N_{il}^0(t|mskrq)$ – оптималните функции на обемите на износа.

Самите функции $\alpha_i^0(t|mskrq)$ на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, формиращи се в условията на производството, разпределението, размяната и потреблението в обобщена многопродуктова статична система и при комплексно въздействие на възпроизводствените фази и външнотърговския обмен се определят чрез равенствата:

$$(95) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{imskrg}(t) X_{imskrg}^0(t|q) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \alpha_{imskrg}(t) Z_i^0(t|mskrq) = \\ = \alpha_i^0(t|mskrq) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imskrg}^0(t|q) + Z_i^0(t,mskrq) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\alpha_i^0(t|mskrq) = \\ = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{imskrg}(t) X_{imskrg}^0(t|q) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \alpha_{imskrg}(t) Z_i^0(t|mskrq)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imskrg}^0(t|q) + Z_i^0(t,mskrq)}, \quad i \in I.$$

Върху основата на решенията на могат да се определят функциите на **абсолютното въздействие на фазите на възпроизводството и външнотър-**

говския обмен (взети заедно) върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в динамичната многопродуктова система. За единица от даден вид икономически продукт към даден момент t ($0 \leq t \leq Y$) те се определят чрез изразите

$$(96) \alpha_i^0(t | \text{mskr}gq) - \alpha_i^0(t | m), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

за целия обем от този вид икономически продукт – чрез изразите

$$(97) \alpha_i^0(t | \text{mskr}gq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imskrg}}^0(t | q) - \alpha_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_m^0(t),$$

$$i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез из израза

$$(98) \sum_{i \in I} \left[\alpha_i^0(t | \text{mskr}gq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imskrg}}^0(t | q) - \alpha_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_m^0(t) \right],$$

$$0 \leq t \leq T.$$

За единица от всеки i -ти вид икономически продукт към момента t ($0 \leq t \leq Y$) **сравнителното въздействие на външнотърговския обмен** върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в динамичната многопродуктова система се определя с изразите

$$(99) \alpha_i^0(t | \text{mskr}gq) - \alpha_i^0(t | \text{msrg}q), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

за цялата маса от съответните видове икономически продукт в народностопански мащаб – с изразите

$$(100) \alpha_i^0(t | \text{mskr}gq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imskrg}}^0(t | q) -$$

$$- \alpha_i^0(t | \text{msrg}q) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imsrg}}^0(t | q), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

а за цялата маса от всички видове икономически продукти – с израза

$$(101) \sum_{i \in I} \left[\alpha_i^0(t | \text{mskr}gq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imskrg}}^0(t | q) - \right.$$

$$\left. - \alpha_i^0(t | \text{msrg}q) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imsrg}}^0(t | q) \right], \quad 0 \leq t \leq T.$$

Аналогичните икономически величини за даден интервал от време се получават чрез определено интегриране за този интервал на съответните функции в условията на въздействие на външнотърговския обмен.

2.2. Общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в динамична система

От своя страна според вече разгледаните зависимости динамичният модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен приема следния вид:

$$\begin{aligned}
 (102) \quad \Theta(\text{imskrgqT}) = & \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imskrg}}(t) X_{\tau_{\text{imskrg}}}(t | q) + \right. \\
 & \left. + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}(t | \text{mskrgq}) - \right. \\
 & \left. - \beta_{im}(t) M_{\tau_{i}}(t | \text{mskrgq}) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau_{i}}(t | \text{mskrgq}) \right] dt = \min, \\
 & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{imskrg}}}(t | q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}(t | \text{mskrgq}) + Z_{\tau_{i}}(t | \text{mskrgq}) - \\
 & - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left[a_{ijm's'k'r'g'}(t) X_{\tau_{jm's'k'r'g'}}(t | q) + \right. \\
 & \left. + b_{ijm's'k'r'g'}(t) \frac{dX_{\tau_{jm's'k'r'g'}}(t | q)}{dt} \right] = \\
 & = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq}(t) + Y''_{ipkrq}(t | \text{msg})] + \sum_{l \in L} N_{\tau_{il}}(t | \text{mskrgq}), \quad i \in I, \\
 & \bar{Y}_i(t) \leq \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ipkrq}(t) + Y''_{ipkrq}(t | \text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I, \\
 & \sum_{i \in I} p_{il}(t) M_{\tau_{il}}(t | \text{mskrgq}) \leq \sum_{i \in I} q_{il}(t) N_{\tau_{il}}(t | \text{mskrgq}), \quad l \in L,
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himskrg}(t) X_{\tau imskrg}(t | q) \leq F_h, \quad h \in H, \\
& \overline{M}_{il}(t) \leq M_{\tau il}(t | mskrgq) \leq \overline{\overline{M}}_{il}(t), \quad i \in I, l \in L, \\
& \overline{N}_{il}(t) \leq N_{\tau il}(t | mskrgq) \leq \overline{\overline{N}}_{il}(t), \quad i \in I, l \in L, \\
& \overline{X}_{pkrq}(t) \leq X_{\tau pkrq}(t | imsg) \leq \overline{\overline{X}}_{pkrq}(t), \quad p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q, \\
& X_{\tau imskrg}(t | q), Z_{\tau i}(t | mskrgq), X_{pkrq}(t | imsg) \geq 0, \\
& i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G, q \in Q, \\
& X_{\tau imskrg}(0 | q) = X_{\tau imskrg0}(q), Z_{\tau i}(0 | mskrgq) = Z_{\tau i0}(mskrgq), \\
& M_{\tau i}(0 | mskrgq) = M_{\tau i0}(mskrgq), X_{\tau pkrq}(0 | imsg) = X_{\tau pkrq0}(img), \\
& i \in M, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G, p \in P, q \in Q, \\
& X_{\tau imskrg}(T | q) = X_{\tau imskrgT}(q), Z_{\tau i}(T | mskrgq) = Z_{\tau iT}(mskrgq), \\
& M_{\tau i}(T | mskrgq) = M_{\tau iT}(mskrgq), X_{\tau pkrq}(T | imsg) = X_{\tau pkrqT}(img), \\
& i \in M, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G, p \in P, q \in Q,
\end{aligned}$$

или във векторно-матрична форма –

$$\begin{aligned}
(103) \quad \Theta(imskrgqT) &= \int_0^T \left[\begin{aligned} & \alpha(imskrgt) X_{\tau}(imskrgt | q) + \\ & + E(i, il) M_{\tau}(ilt | mskrgq) - \\ & - \beta_m(it) M_{\tau}(it | mskrgq) + \beta_z(it) Z_{\tau}(it | mskrgq) \end{aligned} \right] = \min, \\
& [E(i, imskrg) - A(it, imskrgt)] X_{\tau}(imskrgt | q) - \\
& - B(it, imskrgt) \frac{dX_{\tau}(imskrgt | q)}{dt} + \\
& + E(i, il) M_{\tau}(ilt | mskrgq) + Z_{\tau}(it | mskrgq) = \\
& = [Y'(it, pkrqt) + Y''_{\tau}(it, pkrqt | msg)] e + E(i, il) N_{\tau}(ilt | mskrgq), \\
& \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, pkrqt) + Y''_{\tau}(it, pkrqt | msg)] e \leq \bar{\bar{Y}}(it), \\
& p(lt, ilt) M_{\tau}(ilt | mskrgq) \leq q(lt, ilt) N_{\tau}(ilt | mskrgq),
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
C(ht, imskrgt) X_{\tau}(imskrgt | q) &\leq F(ht), \\
\overline{M}(ilt) &\leq M_{\tau}(ilt | mskrgq) \leq \overline{\overline{M}}(ilt), \\
\overline{N}_{il}(ilt) &\leq N_{\tau}(ilt | mskrgq) \leq \overline{\overline{N}}(ilt), \\
\overline{X}(pkrqt) &\leq X_{\tau}(pkrqt | imsg) \leq \overline{\overline{X}}(pkrqt), \\
X_{\tau}(imskrgt | q), Z_{\tau}(it | mskrgq), X_{\tau}(pkrqt | imsg) &\geq 0, \\
X_{\tau}(imskrg0 | q) &= X_{\tau_0}(imskrg | q), Z_{\tau}(i0 | mskrgq) = Z_{\tau_0}(i | mskrgq), \\
M_{\tau}(i0 | mskrgq) &= M_{\tau_0}(i | mskrgq), X_{\tau}(pkrq0 | imsg) = X_{\tau_0}(pkrq | imsg), \\
X_{\tau}(imskrgT | q) &= X_{\tau_T}(imskrg | q), Z_{\tau}(iT | mskrgq) = Z_{\tau_T}(i | mskrgq), \\
M_{\tau}(iT | mskrgq) &= M_{\tau_T}(i | mskrgq), X_{\tau}(pkrqT | imsg) = X_{\tau_T}(pkrq | imsg),
\end{aligned}$$

където:

$J(imskrgqt)$ е значението на целевата икономическа функция на динамичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономически продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$) и на технологиите ($s \in S$), както и при многообразие на вариантите на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) и на вариантите на потреблението ($q \in Q$);

$\tau_{imskrg}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен за създаването в народното стопанство към момент t ($0 \leq t \leq T$) на една специфична единица от i -тия икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тата технология ($s \in S$) в условията k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), на g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) и на r -тия вариант на размяната ($r \in R$);

$\tau(imskrgt)$ – вектор-редът на функциите по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен и при посочените условия и многообразие (с размерност $\overline{I}.\overline{M}.\overline{S}.\overline{R}.\overline{G}$), съставен от елементите

$$\tau_{imksrg}(t), i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G.$$

$X_{\tau mskrg}(t|q)$ – функцията по отношение на времето на обема на производството (в специфично изражение) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на i -тия вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$X_{\tau}(imskrgt|q)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на обемите на производството в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$) и в условията на въздействие на вариантите на осигуряване с вносни продукти, съставен от елементите

$$X_{\tau mskrg}(t|q), i \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G;$$

$M_{\tau i}(t|mskrgq)$ – функцията по отношение на времето на отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура при посочените многообразия и в условията на въздействие на вариантите на осигуряване с вносни продукти;

$M_{\tau}(it|mskrgq)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_{\tau i}(t|mskrgq)$ ($i \in I$);

$Z_{\tau i}(t|mskrgq)$ – функцията по отношение на времето на равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$Z_{\tau}(ti|mskrgq)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на недостига в удовлетворяването на обществените икономически потребности в

условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_{\tau i}(t | \text{mskrq})$ ($i \in I$);

$M_{\tau il}(t | \text{mskrq})$ – функцията по отношение на времето на обема на вноса (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$M_{\tau}(ilt | \text{mskrq})$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на обемите на вноса в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите $M_{\tau il}(t | \text{mskrq})$ ($i \in I, l \in L$);

$N_{\tau il}(t | \text{mskrq})$ – функцията по отношение на времето на обемът на износа (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към l -тия вносител (страна или фирма) ($l \in L$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените многообразия на осъществяване на възпроизводствения процес;

$N_{\tau}(ilt | \text{mskrq})$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на обемите на вноса в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите $N_{\tau il}(t | \text{mskrq})$ ($i \in I, l \in L$);

$\tau_{il}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен и при въздействие на последния, съдържаща се в на една специфична единица от i -тия икономически продукт, внесена в националното стопанство от l -тия износител (страна или фирма) ($l \in L$);

$\tau(ilt)$ – векторът на функциите по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд на вноския продукт при оптимална междупродуктова структура и при посочените по-горе условия и многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{L}$), съставен от елементите $\tau_{il}(t)$, $i \in I, l \in L$;

$Y''_{\tau ipkrq}(t | \text{msg})$ – функцията по отношение на времето на индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$)

при k -тия вариант на използване на вносни предмети за потребление ($k \in K$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и в условията на многообразие на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход.

$Y''_{\tau}(it, pkrqt \mid \text{msg})$ – матрицата на функциите по отношение на времето на равнището на индуцираните обществени платежоспособни икономически потребности в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и при посочените многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{L}$), съставена от елементите

$$Y''_{\tau pkrq}(t \mid \text{msg}) \quad (i \in I, p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q);$$

$X_{\tau pkrq}(t \mid \text{img})$ – функцията по отношение на времето на общия размер на паричните разходи на p -тия потребител ($p \in P$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), при k -тия вариант на осигуряване с вносни продукти ($k \in K$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура и в условията на многообразие на икономическите продукти, на индивидуалните производители, на производствените технологии и на системите на разпределение на националния доход, както и при въздействие на външнотърговския обмен;

$X_{\tau}(pkrqt \mid \text{img})$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на общите парични разходи на потребителите в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура при посочените многообразия (с размерност $\bar{P}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{Q}$) и при въздействие на външнотърговския обмен, съставен от елементите

$$X_{\tau pkrq}(t \mid \text{img}), \quad p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q.$$

Интерпретацията и моделирането на общественонеобходимите пълни в динамична система са сходни с тези в статична система (*вж. статична икономическа система*). В съответствие с възприетата от мен схема на формирането на пълните разходи на икономически труд функциите по отношение на времето (наричани тук само функции) на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд $\tau_{jmskrq}(t)$ при оптимална междупродуктова структура

на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен влизат в състава на $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$ линейни уравнения:

$$\tau_{jmskrg}(t) = \sum_{i \in I} a_{ijmskrg}(t) \tau_i^0(t | mskrgq) + \alpha_{jmskrg}(t),$$

$$j \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G,$$

където с $\tau_i^0(t | mskrgq)$ са означени функциите на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на i -тия вид икономически продукт при разглежданите многообразия и при въздействие на външнотърговския обмен.

Определянето на функциите на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при въздействие на външнотърговския обмен чрез правилото: **сумата на функциите на съвкупните общественонеобходиме пълни разходи на икономически труд, съдържащи се в оптималния обем на продукта от даден вид, създаден от националното производство, и в оптималния обем на неговия внос от същия вид, е равна на сумата на функциите на съвкупните нормативни индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на възпроизводството и външнотърговския обмен, съдържащи се в оптималното разпределение на тези обеми.** Ето защо

$$\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \tau_{im's'k'r'g'}(t) X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q) + \sum_{l' \in L} \tau_{il'}(t) M_{\tau il'}^0(t | mskrgq) =$$

$$= \tau_i^0(t | mskrgq) \left[\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(t | mskrgq) \right], \quad i \in I,$$

или още

$$\tau_i^0(t | mskrgq) =$$

$$= \frac{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \tau_{im's'k'r'g'}(t) X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q) + \sum_{l' \in L} \tau_{il'}(t) M_{\tau il'}^0(t | mskrgq)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(t | mskrgq)}, \quad i \in I.$$

От тези зависимости следва, че функциите на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд на национално произведените продукти при оптимална междупродуктова структура (разглеждани като сума от функциите на нормативните индивидуални косвени разходи на икономически труд и функциите на нормативните индивидуални преки разходи на икономически

труд $\alpha_{jmskrq}(t)$ също при оптимална междупродуктова структура) отговарят на равенствата

$$\begin{aligned} \tau_{jmskrq}(t) = & \sum_{i \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left(a_{ijmskrq}(t) \times \right. \\ & \times \frac{X_{\tau_{im's'k'r'g'}}^0(t|q)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{im's'k'r'g'}}^0(t|q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau_{il'}}^0(t|mskrq)} \tau_{im's'k'r'g'}(t) \Bigg) + \\ & + \sum_{i \in I} \sum_{l \in L} \left(a_{ijmskrq}(t) \frac{M_{\tau_{il'}}^0(t|mskrq)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{im's'k'r'g'}}^0(t|q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau_{il'}}^0(t|mskrq)} \tau_{il'} \right) + \alpha_{jmskrq}(t), \\ & j \in I, m \in M, s \in S, k \in K, r \in R, g \in G. \end{aligned}$$

За да се определят функциите на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура, съдържащи се във внесения продукт, е необходимо да се вземат под внимание следните положения: първо, принципът, според който функциите на съвкупните пълни разходи на икономически труд на внесения продукт са равни на функциите на съвкупните общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на изнесения продукт, срещу който е направен вносът; второ, върху функциите на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на създадения от националното производство продукт се отразява не фактичестата структура на фактически внесения и изнесен продукт, а оптималната структура на функциите на оптималните обеми на вноса и износа при съществуващите обективни условия на международната търговия; трето, под внимание се вземат онези съотношения във функциите на международните цени, които отговарят на оптималното използване на международната икономическа конюнктура.

Ето защо, най-напред се определят функциите на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на целия обем на продукта (независимо от неговия вид), изнесен за l -тия чуждестранен вносител (страна или фирма), респ. срещу l -тия вид валута. Те са равни на

$$\sum_{i \in I} \tau_i^0(t|mskrq) N_{\tau_{il}}^0(t|mskrq), \quad l \in L.$$

От своя страна функциите на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, съдържащи се в единица от l -тия вид валута, получени срещу съответния износ, са равни на

$$\frac{\sum_{i \in I} \tau_i^0(t | \text{mskr}gq) N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{i \in I} q_{il} N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)}, \quad l \in L.$$

Срещу валутата от този вид може да се внесе продукт от l -тия чуждестранен износител (страна или фирма), чиито обем зависи и от цените на вноса. Затова функциите на индивидуалните пълни разходи на икономически труд τ_{il} (изразени в работно време) на единица икономически продукт от i -тия вид, внесена от l -тия чуждестранен износител (страна или фирма), могат да се определят с помощта на израза

$$\tau_{il}(t) = \frac{p_{il}(t) \sum_{i \in I} \tau_i^0(t | \text{mskr}gq) N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{i \in I} q_{il}(t) N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)}, \quad i \in I, l \in L.$$

От горните изрази следва, че функциите на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и външотърговския обмен отговарят на равенствата

$$\begin{aligned} \tau_{il}(t) = & p_{jl}(t) \sum_{i \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left(\frac{N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{i \in I} q_{il}(t) N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)} \times \right. \\ & \times \left. \frac{X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(t | \text{mskr}gq)} \tau_{im's'k'r'g'}(t) \right) + \\ & + p_{jl}(t) \sum_{i \in I} \sum_{l' \in L} \left(\frac{N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{i \in I} q_{il}(t) N_{\tau il}^0(t | \text{mskr}gq)} \times \right. \\ & \times \left. \frac{M_{\tau il'}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} X_{\tau im's'k'r'g'}^0(t | q) + \sum_{l' \in L} M_{\tau il'}^0(t | \text{mskr}gq)} \tau_{il'} \right), \quad j \in I, l \in L. \end{aligned}$$

От разглежданите равенства се образуват система от $\bar{I} \cdot (\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} + \bar{L})$ линейни уравнения със също толкова неизвестни τ_{imskrg} и τ_{il} , разрешима по отношение на тях. Както по-горе и тук за удобство се използват следните означения:

$W_{xx}(t | imskrgq)$ е $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijmm'ss'kk'rr'gg'}(t)$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{im's'k'r'g'}(t)$;

$W_{mx}(t | imskrgq)$ – $\bar{I} \cdot \bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijl'mskrg}(t)$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{il'}(t)$;

$W_{xm}(t | imskrgq)$ – $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijlm's'k'r'g'}(t)$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{im's'k'r'g'}(t)$;

$W_{mm}(t | imskrgq)$ – $\bar{I} \cdot \bar{L} \times \bar{I} \cdot \bar{L}$ -размерната матрица, съставена от елементите $W_{ijll'}(t)$, равни на изразите пред неизвестните $\tau_{il}(t)$.

В тези матрици съответните индекси имат следните принадлежности:

$$i, j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, k, k' \in K, r, r' \in R, g, g' \in G, l, l' \in L.$$

За краткост посочените матрици по-нататък ще се означават с

$$W_{xx}(t), W_{mx}(t), W_{xm}(t), W_{mm}(t).$$

Въз основа на всичко това се изгражда системата

$$\begin{aligned} \tau(imskrgt) &= \tau(imskrgt) W_{xx}(t) \tau(ilt) W_{mx}(t) + \alpha(imskrgt), \\ \tau(ilt) &= \tau(imskrgt) W_{xm}(t) \tau(ilt) W_{mm}(t) + \alpha(ilt), \end{aligned}$$

чиито съвместно решение е

$$[\tau(imskrgt), \tau(ilt)] = [\alpha(imskrgt), \alpha(ilt)] [E - W(t | imskrgq)]^{-1},$$

където $\alpha(ilt)$ е $\bar{I} \cdot \bar{L}$ -размерният вектор-ред, съставен от нули, тъй като при вносният продукт липсват преки разходи на икономически труд, а $W(t | imskrgq)$ е $\bar{I} \cdot (\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} + \bar{L}) \times \bar{I} \cdot (\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} + \bar{L})$ -размерната матрица

$$\begin{pmatrix} W_{xx}(t), & W_{xm}(t) \\ W_{mx}(t), & W_{mm}(t) \end{pmatrix}.$$

След тези преобразования целевата икономическа функция на разглеждания оптимизационен динамичен модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд придобива вида

$$\Theta(\text{imskrgqT}) = \int_0^T \left\{ \begin{aligned} & [\alpha(\text{imskrgt}), \alpha(\text{ilt})][E - W(t | \text{imskrgq})]^{-1} \times \\ & \times [X_\tau(\text{imskrgt} | q), M_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq})] - \\ & - \beta_m(it)M_\tau(it | \text{msrkgq}) + \beta_z(it)Z_\tau(it | \text{msrkgq}) \end{aligned} \right\} dt = \min,$$

където $[\alpha(\text{imskrgt}), \alpha(\text{ilt})]$ е $\bar{I} \cdot (\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} + \bar{L})$ -размерният вектор-ред, състоящ се от вектор-редовете $\alpha(\text{imskrgt})$ и $\alpha(\text{ilt})$, а $[X_\tau(\text{imskrgt} | q), M_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq})]$ е $\bar{I} \cdot (\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G} + \bar{L})$ -размерният вектор-стълб, състоящ се от вектор-стълбовете $X_\tau(\text{imskrgt} | q)$ и $M_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq})$.

При тази предпоставка формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на цялостния възпроизводствен процес и на външнотърговския обмен в многопродуктова динамична система се моделира от следната оптимизационна задача:

$$\begin{aligned} (104) \quad \Theta(\text{imskrgqT}) = & \int_0^T \left\{ \begin{aligned} & [\alpha(\text{imskrgt}), \alpha(\text{ilt})][E - W(t | \text{imskrgq})]^{-1} \times \\ & \times [X_\tau(\text{imskrgt} | q), M_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq})] - \\ & - \beta_m(it)M_\tau(it | \text{msrkgq}) + \beta_z(it)Z_\tau(it | \text{msrkgq}) \end{aligned} \right\} dt = \min, \\ & [E(i, \text{imskrg}) - A(it, \text{imskrgt})]X_\tau(\text{imskrgt} | q) + \\ & + E(i, \text{il})M_\tau(\text{ilt}, \text{msrkgq}) + Z_\tau(it | \text{msrkgq}) = \\ & = [Y'(it, \text{pkrqt}) + Y''_t(it, \text{pkrqt} | \text{msg})]e + E(i, \text{il})N_\tau(\text{ilt}, \text{msrkgq}), \\ & \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, \text{pkrqt}) + Y''_t(it, \text{pkrqt} | \text{msg})]e \leq \bar{\bar{Y}}(it), \\ & p(\text{lt}, \text{ilt})M_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq}) \leq q(\text{lt}, \text{ilt})N_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq}), \\ & C(\text{ht}, \text{imskrgt})X_\tau(\text{imskrgt} | q) \leq F(\text{ht}), \\ & \bar{M}(\text{ilt}) \leq M_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq}) \leq \bar{\bar{M}}(\text{ilt}), \\ & \bar{N}_{il}(\text{ilt}) \leq N_\tau(\text{ilt} | \text{msrkgq}) \leq \bar{\bar{N}}(\text{ilt}), \\ & \bar{X}(\text{pkrqt}) \leq X_\tau(\text{pkrqt} | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}(\text{pkrqt}), \\ & X_\tau(\text{imskrg0} | q), Z_\tau(it | \text{msrkgq}), X_\tau(\text{pkrqt} | \text{imsg}) \geq 0, \\ & X_\tau(\text{imskrg0} | q) = X_{\tau 0}(\text{imskrg} | q), Z_\tau(i0 | \text{msrkgq}) = Z_{\tau 0}(i | \text{msrkgq}), \\ & M_\tau(i0 | \text{msrkgq}) = M_{\tau 0}(i | \text{msrkgq}), X_\tau(\text{pkrq0} | \text{imsg}) = X_{\tau 0}(\text{pkrq} | \text{imsg}), \\ & X_\tau(\text{imskrgT} | q) = X_{\tau T}(\text{imskrg} | q), Z_\tau(iT | \text{msrkgq}) = Z_{\tau T}(i | \text{msrkgq}), \\ & M_\tau(iT | \text{msrkgq}) = M_{\tau T}(i | \text{msrkgq}), X_\tau(\text{pkrqT} | \text{imsg}) = X_{\tau T}(\text{pkrq} | \text{imsg}). \end{aligned}$$

За построяването на общата задача на оптималното икономическо управление, моделираща формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, когато едновременно се обхващат всички фази на възпроизводствения процес и външнотърговския обмен, се извършват и необходимите структурни изменения в приведения по-горе динамичен модел.

Първо. Подинтегралната функция на целевата икономическа функция (102), респ. (103) се представя с отрицателно значение, а целевият интеграл се привежда към максимум:

$$\int_0^T - \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{mskr g}(t) X_{\tau mskrg}(t | q) + \sum_{l \in L} M_{\tau il}(t | mskrgq) - \beta_{im}(t) M_{\tau i}(t | mskrgq) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau i}(t | mskrgq) \right] dt = \max.$$

Във векторно-матрична форма тя приема вида

$$\int_0^T - \left[\begin{array}{c} \alpha(imskrgt) X_{\tau}(imskrgt | q) + \\ + E(i, il) M_{\tau}(ilt | msrkq) - \\ - \beta_m(it) M_{\tau}(it | msrkq) + \beta_z(it) Z_{\tau}(it | msrkq) \end{array} \right] dt = \max.$$

Второ. Въвежда се система от управляващи икономически функции $u_{ijm's'k'r'g'}(t|q)$ на натрупването при обхващане на горепосочените фази на възпроизводствения процес, вкл. и въздействието на външнотърговския обмен, в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд. Броят на тези управляващи функции е $\bar{I}^2 \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{K} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$. В условията на формиране на пълните разходи на икономически труд всяка една от тях показва в специфично изражение обема на продукта (на ендегенния ресурс) от i -тия вид ($i \in I$), изразходван за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) за натрупване (за инвестиране), което осигурява разширяването на производството на j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$), при s' -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределението на националния доход ($g' \in G$) за същата единица време. Затова към оптимизационния модел в качеството им на ограничителни условия се включва система от също толкова на брой диференциални уравнения по едно за всяка управляваща променлива:

$$\frac{dX_{\tau}(jmskr g t | q)}{dt} = \hat{b}_{\tau i}^{-1}(jmskr g t) u_{\tau i}(jmskr g t | q), \quad i \in I,$$

където:

$\hat{b}_{\tau i}^{-1}(jmskrgt)$ е диагоналната $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$ -размерна матрица на капиталоемкостта с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при многообразие на икономическите продукти, на производителите, на технологиите, на вариантите на размяната и на системите на разпределение на националния доход, чиито главен диагонал е съставен от функциите по отношение на времето $b_{\tau ijm's'r'g''}(t)$, които са отнасящите се към момент t ($0 \leq t \leq T$) коефициенти на нормативната индивидуална капиталоемкост при същите условия

$$(j \in I, m' \in M, s' \in S, k' = K, r' \in R, g' \in G);$$

$u_{\tau i}(jmskrgt | q)$ – вектор-стълбът (като вектор-функция) на натрупването с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) в условията на формиране на пълни разходи на икономически труд при многообразие на икономическите продукти, на производителите, на технологиите, на вариантите на размяната и на системите на разпределение на националния доход с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{K}.\bar{R}.\bar{G}$, състоящ се от елементите

$$u_{\tau ijm's'k'r'g'}(t|q) \quad (j \in I, m' \in M, s' \in S, k \in K, r' \in R, g' \in G).$$

Всяка сума от елементите на вектора $u_{\tau i}(jmskrgt | q)$

$$(93) \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} u_{\tau ijm's'k'r'g'}(t|q), \quad i \in I,$$

е функцията по отношение на времето на общия размер на ендегенния ресурс от i -тия вид ($i \in I$), който за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) се изразходва за натрупване при посочените условия, вкл. и при обхващане въздействието на външнотърговския обмен.

Трето. На тази основа величините $\frac{dX_{\tau}(jmskrgt | q)}{dt}$ се заместват с техните

равни значения. Получава се система от \bar{I} ограничителни условия на равновесието между производството, вноса, износа и обществените икономически потребности, по едно за всеки вид икономически продукт в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд:

$$\begin{aligned} & [E(i, imsrq) - A(it, imskrgt)]X_{\tau}(imskrgt | q) + Z_{\tau}(it | msrkq) - \\ & - [Y'(it, pkrqt) + Y''_{\tau}(it, pkrqt | msg)]e + \\ & + E(i, il)[M_{\tau}(ilt | mskrgq) - N_{\tau}(ilt | mskrgq)] - u_{\tau}(imskrgt | q) = 0, \end{aligned}$$

където $u_{\tau}(imskrgt | q)$ е вектор-стълбът (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $eu_{\tau i}(jmskrgt | q)$, ($i \in I$). В резултат на това заместване оптимизационният модел в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд (102), респ. (103) приема вида

$$\begin{aligned} & \int_0^T \left[-\alpha(imskrgt) X_{\tau}(imskrgt | q) + \right. \\ & \quad \left. + E(i, il) M_{\tau}(ilt | msrkgq) - \right. \\ & \quad \left. - \beta_m(it) M_{\tau}(it | msrkgq) + \beta_z(it) Z_{\tau}(it | msrkgq) \right] dt = \max, \\ & [E(i, imsrc) - A(it, imskrgt)] X_{\tau}(imskrgt | q) + Z_{\tau}(it | msrkgq) - \\ & \quad - [Y'(it, pkrqt) + Y''_{\tau}(it, pkrqt | msg)] e + \\ & + E(i, il) [M_{\tau}(ilt | msrkgq) - N_{\tau}(ilt | msrkgq)] - u_{\tau}(imskrgt | q) = 0, \\ & \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, pkrqt) + Y''_{\tau}(it, pkrqt | msg)] e \leq \bar{\bar{Y}}(it), \\ & p(lt, ilt) M_{\tau}(ilt | msrkgq) \leq q(lt, ilt) N_{\tau}(ilt | msrkgq) \\ & C(ht, imskrgt) X_{\tau}(imskrgt | q) \leq F(ht), \\ & \bar{M}(ilt) \leq M_{\tau}(ilt | msrkgq) \leq \bar{\bar{M}}(ilt), \\ & \bar{N}_{il}(ilt) \leq N_{\tau}(ilt | msrkgq) \leq \bar{\bar{N}}(ilt), \\ & \bar{X}(pkrqt) \leq X_{\tau}(pkrqt | imsg) \leq \bar{\bar{X}}(pkrqt), \\ & X_{\tau}(imskrgt | q), Z_{\tau}(it | msrkgq), X_{\tau}(pkrqt | imsg) \geq 0, \\ & X_{\tau}(imskrg0 | q) = X_{\tau0}(imskrg | q), Z_{\tau}(i0 | msrkgq) = Z_{\tau0}(i | msrkgq), \\ & M_{\tau}(i0 | msrkgq) = M_{\tau0}(i | msrkgq), X_{\tau}(pkrq0 | imsg) = X_{\tau0}(pkrq | imsg), \\ & X_{\tau}(imskrgT | q) = X_{\tau T}(imskrg | q), Z_{\tau}(iT | msrkgq) = Z_{\tau T}(i | msrkgq), \\ & M_{\tau}(iT | msrkgq) = M_{\tau T}(i | msrkgq), X_{\tau}(pkrqT | imsg) = X_{\tau T}(pkrq | imsg), \end{aligned}$$

Решението на тази задача са оптималните икономически функции по отношение на времето $X_{\tau imskrg}^0(t | q)$ на производството в народностопански мащаб, $M_{\tau il}^0(t | msrkgq)$ на вноса на продукта, $N_{\tau il}^0(t | msrkgq)$ на износа на продукта, $M_{\tau i}^0(t | msrkgq)$ на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, $Z_{\tau i}^0(t | msrkgq)$ на недостига в тяхното удовлетворяване и $X_{\tau pkrq}^0(t | imsg)$ на съвкупните парични разходи на потребителите. **Тези величини съответстват на условията, определящи общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, когато в динамична система се обхващат в единство всички фази на възпроизводствения процес (производството, разпределението, размяната и**

потреблението) и външнотърговския обмен. При тези условия обществено-необходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_i^0(t | \text{mskr}gq)$ ($i \in I$) в динамичния многопродуктов вариант на функциониране на системата се определят чрез зависимостите

$$(105) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{mskr}g}(t) X_{\tau_{\text{mskr}g}}^0(t | q) + \\ + \sum_{l \in L} \tau_{il}(t) M_{\tau_{il}}^0(t | \text{mskr}gq) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \tau_{\text{mskr}g}(t) Z_{\tau_i}^0(t | \text{mskr}gq) = \\ = \tau_i^0(t | \text{mskr}gq) \left[\frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{mskr}g}}^0(t | q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(t | \text{mskr}gq) + Z_{\tau_i}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{mskr}g}}^0(t | q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(t | \text{mskr}gq) + Z_{\tau_i}^0(t | \text{mskr}gq)} \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\tau_i^0(t | \text{mskr}gq) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{mskr}g}(t) X_{\tau_{\text{mskr}g}}^0(t | q) + \sum_{l \in L} \tau_{il}(t) M_{\tau_{il}}^0(t | \text{mskr}gq) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \tau_{\text{mskr}g}(t) Z_{\tau_i}^0(t | \text{mskr}gq)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{mskr}g}}^0(t | q) + \sum_{l \in L} M_{\tau_{il}}^0(t | \text{mskr}gq) + Z_{\tau_i}^0(t | \text{mskr}gq)}, \quad i \in I.$$

В (105) функциите на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд $\tau_{\text{mskr}g}(t)$ и $\tau_{il}(t)$ при оптимално функциониране на динамичната система се определят чрез израза

$$(106) \quad [\tau(\text{mskr}gt), \tau(\text{ilt})] = [\alpha(\text{mskr}gt), \alpha(\text{ilt})][E - W(t | \text{mskr}gq)]^{-1}.$$

Към даден момент t ($0 \leq t \leq T$) сравнителното въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство, разпределението на националния доход, размяната и потреблението (т.е. по отношение на цялостното възпроизводство) за единица от даден вид икономически продукт в динамична система се измерва с изразите

$$(107) \quad \Delta \tau_i^0(t | \text{mskr}gq) = \tau_i^0(t | \text{mskr}gq) - \tau_i^0(t | \text{msrg}q), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукт от същия вид в народностопански мащаб – с изразите

$$(108) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(t | \text{mskr}gq) \sum_{k \in K} X_{\tau \text{imskrg}}^0(t | q) - \tau_i^0(t | \text{msrg}q) X_{\tau \text{imrsg}}^0(t | q) \right], \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – с изрази

$$(109) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(t | \text{mskr}gq) \sum_{k \in K} X_{\tau \text{imskrg}}^0(t | q) - \tau_i^0(t | \text{msrg}q) X_{\tau \text{imrsg}}^0(t | q) \right].$$

С помощта на междинните и крайните решения на многопродуктовия оптимизационен динамичен модел, комплексно обхващащ въздействието на производството, разпределението, размяната, потреблението и външнотърговския обмен върху формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, могат да се определят следните важни икономически величини и съотношения във вид на функции по отношение на времето към момент t ($0 \leq t \leq T$):

1. Оптимална структура на първичното разпределение на националния доход, изразена чрез първичните доходи на потребителите:

$$(110) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pv \text{imskrg}}(t) X_{\tau \text{imskrg}}^0(t | q), \quad p \in P, v \in G,$$

чиято обща сума е оптималният размер на националния доход в народното стопанство.

2. Оптимална структура на преразпределението на националния доход, изразена чрез съответните доходи:

$$(111) \sum_{p' \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'k'r'q'}(t) X_{\tau p'k'r'q'}^0(t | \text{imsg}), \quad p \in P, v \in G.$$

3. Оптимална структура на крайното използване на националния доход, зададена под формата на функциите на потребителското търсене:

$$(112) Y_{\tau \text{ipkrq}}^0(t | \text{msg}) = Y'_{\text{ipkrq}}(t) + Y''_{\tau \text{ipkrq}}(t | \text{msg}) = \\ = Y'_{\text{ipkrq}} V + \eta_{\text{ipkrq}}(t) \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'pkrq}(t) \right) X_{\tau \text{pkrq}}^0(t | \text{imsg}), \\ i \in I, p \in P, k \in K, r \in R, q \in Q,$$

където $Y_{\tau ipkrq}''^0(t | \text{msg})$ са оптималните значения на зависимите от дохода платежоспособни икономически потребности при отчитане въздействието на всички фази на възпроизводството и на външнотърговския обмен.

4. Оптимално натрупване за сметка на съответния вид продукт:

$$(113) \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \notin G} u_{\tau ijm's'k'r'g'}^0(t | q), \quad i \in I,$$

5. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(114) \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imskrg}(t) X_{\tau imskrg}^0(t | q) + \sum_{l \in L} \tau_{il}(t) M_{\tau il}^0(t | \text{mskrq}) + \max_{\{m,s,k,r,g\}} \tau_{imskrg}(t) Z_{\tau i}^0(t | \text{msrgq}) \right].$$

6. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на оптималния обем на националния продукт в народностопански мащаб:

$$(115) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(t | \text{mskrq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau imskrg}^0(t | q) \right].$$

7. Минимално значение на целевата икономическа функция на оптимизационния статичен многопродуктов модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на възпроизводствения процес и на и на външнотърговския обмен:

$$(116) \Theta^0(\text{imskrgqT}) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imskrg}(t) X_{\tau imskrg}^0(t | q) + \sum_{l \in L} \tau_{il}(t) M_{\tau il}^0(t | \text{mskrq}) - \beta_{im}(t) M_{\tau i}(t | \text{mskrq}) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau i}(t | \text{mskrq}) \right] dt.$$

8. Оптимални отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(117) M_{\tau i}^0(t | \text{mskrq}) = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y_{\tau ipkrq}'(t) + Y_{\tau ipkrq}''^0(t | \text{msg}) \right] - Y_i(t), \quad i \in I.$$

9. Оптимални пропорции между производството и потреблението:

$$\begin{aligned}
(118) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau i m s k r g}^0(t | q) + \sum_{l \in L} M_{\tau i l}^0(t | m s k r g q) + Z_{\tau i}^0(t | m s k r g q) - \\
& - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{k' \in K} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} \left[a_{ij m' s' k' r' g'}(t) X_{\tau j m' s' k' r' g'}^0(t | q) + b_{ij m' s' k' r' g'}(t) \frac{dX_{\tau j m' s' k' r' g'}^0(t | q)}{dt} \right] = \\
& = \sum_{p \in P} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{ip k r q}(t) + Y''_{\tau i p k r q}(t | m s g)] + \sum_{l \in L} N_{\tau i l}^0(t | m s k r g q), \quad i \in I
\end{aligned}$$

10. Оптимално използване на екзогенните ресурси:

$$(119) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{h i m s k r g}(t) X_{i m s k r g}^0(t | q) \leq F_h(t), \quad h \in H.$$

11. Обективни икономически оценки на единица от съответните екзогенни ресурси:

$$(120) \quad \frac{\partial \Theta^0(i m s k r g q T)}{\partial F_h(t)}, \quad h \in H.$$

12. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за единица от даден вид икономически продукт:

$$(121) \quad = \tau_i^0(t | m s r k g q) - \tau_i^0(t | m), \quad i \in I.$$

13. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на цялата маса икономически продукт от даден вид в народностопански мащаб:

$$(122) \quad \tau_i^0(t | m s k r g q) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{\tau i m s k r g}^0(t | q) - \tau_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau i m}^0(t), \quad i \in I.$$

14. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес и на външнотърговския обмен върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд на цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб:

$$(123) \quad \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(t | m s k r g q) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{k \in K} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{\tau i m s k r g}^0(t | q) - \tau_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau i m}^0(t) \right].$$

Разгледаните динамични модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд при отчитане въздействието на външнотърговския обмен

се свеждат до техните съответни статични модели, когато първите производни функции на променливите величини по отношение на времето са нулеви. Освен това оптимизационните модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд при отчитане въздействието на външнотърговския обмен се свеждат до съответните им модели без отчитане на това въздействие, когато $M_{il}, N_{il} = 0, i \in I, l \in L$, и при $\bar{K} = 1$.

Вж.: *въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на производството върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на размяната върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на разпределението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, динамични общественонеобходими разходи на икономически труд, комплексен метод за определяне на индивидуалните пълни разходи на икономически труд, косвени разходи на икономически труд, необходима икономика, общественонеобходим труд (в маркс.), общественонеобходими преки разходи на икономически труд, общественонеобходими пълни разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на труд (в маркс.), оптималност на общественонеобходимите разходи на труд (в маркс.), опростен модел за определяне на общественонеобходимите разходи на икономически труд, преки разходи на икономически труд, пълни разходи на икономически труд.*

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ВНОСА (import quotas impact on the import) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на импортните квоти върху вноса (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ (import quotas impact on the economic welfare) (в межд.) – промени в *икономическото благосъстояние (в межд.)* на потребителите и производителите, причинени от въвеждането от държавата на *импортни квоти (в межд.)* върху определени *продукти*. Вж. *ефект от въздействието на импортните квоти върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.)* и *ефект от въздействието на импортните квоти върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.)*.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ (import quotas impact on the economic welfare of consumers) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на импортните квоти върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ (impact of import quotas on the economic welfare of producers) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на импортните квоти върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ПОТРЕБЛЕНИЕТО (import quotas impact on the consumption) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на импортните квоти върху потреблението (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО (import quotas impact on the production) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на импортните квоти върху производството (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИМПОРТНИТЕ КВОТИ ВЪРХУ ЦЕНАТА (import quotas impact on the price) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на импортните квоти върху цената (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КОМПЕНСИРАЩОТО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ
(impact of the prices compensated change) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените (в микр.);

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.);

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор (в микр.);

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените (в микр.);

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна стойност на парите (в микр.);

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималния производителски избор (в микр.).

**ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КОМПЕНСИРАЩОТО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ
ВЪРХУ ОПТИМАЛНАТА ПРЕДЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИТЕ**
(impact of the prices compensated change on optimal marginal utility of money) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна полезност на парите (в микр.).

**ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КОМПЕНСИРАЩОТО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ
ВЪРХУ ОПТИМАЛНИЯ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗБОР** (impact of the prices compensated change on optimal consumer's choice) (**ки**) – във:

въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор (в микр.).

**ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА КОМПЕНСИРАЩОТО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ
ВЪРХУ ОПТИМАЛНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИЗБОР** (impact of the prices compensated change on optimal producer's choice) (**ки**) – във:

въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените върху оптималния производителски избор (в микр.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ (impact of customs union) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху вноса (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху потреблението (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху производството (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху цените (в межд.);

ефекти от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние (в межд.);

негативна зона на въздействие на митническия съюз (в межд.);

позитивна зона на въздействие на митническия съюз (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ВНОСА (impact of customs union on the import) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху вноса (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ (impact of customs union on the economic welfare) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);

ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);

ефекти от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ (effect of customs union on the economic welfare of consumers) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ (impact of customs union on the economic welfare of producers) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ПОТРЕБЛЕНИЕТО (impact of customs union on the consumption) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху потреблението (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО (impact of customs union on the production) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху производството (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МИТНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ ЦЕНИТЕ (impact of customs union on the prices) (**ки**) – във:

ефект от въздействието на митническия съюз върху цените (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОТКЛОНЯВАНЕТО НА ТЪРГОВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ (impact of trade diversion on the economic welfare) (**ки**) – във:

ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.);

ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);

ефекти на относителното въздействие на отклонението на търговия върху икономическото благосъстояние (в межд.);

нетен ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОТКЛОНЯВАНЕТО НА ТЪРГОВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ (impact of trade diversion on the economic welfare of consumers) (**ки**) – във:

ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.);

нетен ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на потребителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОТКЛОНЯВАНЕТО НА ТЪРГОВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКОТО БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ (impact of trade diversion on the economic welfare of producers) (**ки**) – във:

ефект на относителното въздействие на отклоняването на търговия върху икономическото благосъстояние на производителите (в межд.).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛНОТО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ* (impact of the consumption prices compensated change) (в микр.) – такова микроикономическо положение, при което изменението на номиналния потребителски доход се компенсира от изменението на *цените* на *икономическите продукти* (на *продуктовите цени*) по такъв начин, че *общата икономическа ползност* на *оптималния потребителски икономически избор* [индивидуален] [т.е. при движение по *функцията на индивидуалното продуктово търсене* (в микр.)] остава неизменна. Проявява се в две разновидности – като *въздействие на потребителското компенсиращо изменение на цените върху оптималния потребителски избор* и като *въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна ползност на парите*.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛНОТО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ВЪРХУ ОПТИМАЛНАТА ПРЕДЕЛНА ПОЛЕЗНОСТ НА ПАРИТЕ* (impact of the consumption prices compensated change on optimal marginal utility of money) (в микр.) – въздействие на изменението на цените, оказвано върху *оптималната пределна ползност на парите*, когато е налице компенсиращо изменение на *продуктовите цени* (вж. *въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените*). Степента (чувствителността) на това въздействие показва с колко ползностни единици нараства равнището на оптималната пределна ползност на парите, ако с една парична единица нарасне цената на определения продукт при положение че *общата икономическа ползност* на *оптималния потребителски икономически избор* [индивидуален] остава постоянна *икономическа величина*, както и при постоянни други условия.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛНОТО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ВЪРХУ ОПТИМАЛНИЯ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИЗБОР* (impact of the consumption prices compensated change on optimal consumer's choice) (в микр.) – въздействие на изменението на цените, оказвано върху *оптималния потребителски икономически избор* [индивидуален], когато

е налице компенсиращо изменение на продуктовете цени (вж. *въздействие на потребителното компенсиращо изменение на цените*). Степента (чувствителността) на това въздействие показва с колко специфични единици нараства обемът на оптимално избрания даден продукт (на обема на търенето), ако с една парична единица нарасне цената на определения продукт при положение че *общата икономическа ползност на оптималния потребителски икономически избор [индивидуален]* остава постоянна икономическа величина, както и при постоянни други условия.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНЕОБХОДИМИТЕ РАЗХОДИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (cosumption impact on socially-required /socially-nessesary/ cost of economic labour) (*) – отражение, което *икономическото потребление* (като фаза на *икономическото възпроизводство*) **оказва** непосредствено или опосредствано (във взаимодействие с останалите *възпроизводствени икономически фази – икономическото производство, икономическата размяна и икономическото разпределение*) **върху** формирането на равнището и структурата на *общественеообходимите разходи на икономически труд* (на отделните *икономически продукти* и съвкупно в народностопнски мащаб), в т.ч. и върху *общественеообходимите преки разходи на икономически труд*, върху *общественеообходимите косвени разходи на икономически труд* и върху *общественеообходимите пълни разходи на икономически труд*. Формирането на *общественеообходимите разходи на икономически труд* под въздействието на икономическото потребление е обективнопротичащ оптимизационен *икономически процес* и затова тяхното изследване и измерване в условията на посоченото въздействие се извършва с помощта на съответстващи на тяхната природа оптимизационни икономически модели. Поради сходство в математическата формализация тези модели са представени съвместно със съответстващите на *икономическата размяна оптимизационни модели* (вж. *въздействие на размяната върху обществененеообходимите разходи на икономически труд*).

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНОТО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ* (impact of the production prices compensated change) (в микр.) – такова микроикономическо положение, при което изменението на номиналния производителски приход се компенсира от изменението на *цените на икономическите продукти* (на *продуктовете цени*) по такъв начин, че *общата икономическа стойност на оптималния производителски*

икономически избор [индивидуален] [т.е. при движение по функцията на индивидуалното продуктово предлагане (в микр.)] остава неизменна. Проявява се в две разновидности – като въздействие на производителското компенсиращо изменение на цените върху оптималния производителски избор и като въздействие на производителското компенсиращо изменение на цените върху оптималната пределна стойност на парите.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНОТО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ВЪРХУ ОПТИМАЛНАТА ПРЕДЕЛНА СТОЙНОСТ НА ПАРИТЕ* (impact of the production prices compensated change on optimal marginal value of money) (в микр.) – въздействие на изменението на цените, оказвано върху *оптималната пределна стойност на парите*, когато е налице компенсиращо изменение на продуктовете цени (вж. *въздействие на производителското компенсиращо изменение на цените*). Степента (чувствителността) на това въздействие показва с колко стойностни единици нараства равнището на оптималната пределна полезност на парите, ако с една парична единица нарасне цената на определения продукт при положение че *общата икономическа стойност на оптималния потребителски икономически избор [индивидуален]* остава постоянна *икономическа величина*, както и при постоянни други условия.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНОТО КОМПЕНСИРАЩО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ВЪРХУ ОПТИМАЛНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИЗБОР* (impact of the production prices compensated change on optimal producer's choice) (в микр.) – въздействие на изменението на цените, оказвано върху *оптималния производителски икономически избор [индивидуален]*, когато е налице компенсиращо изменение на продуктовете цени (вж. *въздействие на производственото компенсиращо изменение на цените*). Степента (чувствителността) на това въздействие показва с колко специфични единици нараства обемът на оптимално избрания даден продукт (на обема на предлагането), ако с една парична единица нарасне цената на определения продукт при положение че *общата икономическа стойност на оптималния производителски икономически избор [индивидуален]* остава постоянна *икономическа величина*, както и при постоянни други условия.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНОНЕОБХОДИМИТЕ РАЗХОДИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (production impact on socially-required /socially-necessary/ cost of economic labour) (*) – от-

ражение, което *икономическото производство* (като фаза на *икономическото възпроизводство*) **оказва** непосредствено или опосредствано (във взаимодействие с останалите *възпроизводствени икономически фази* – *икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление*) **върху** формирането на равнището и структурата на *общественонеобходимите разходи на икономически труд* (на отделните *икономически продукти* и съвкупно в народностопнски мащаб), в т.ч. и върху *общественонеобходимите преки разходи на икономически труд*, върху *общественонеобходимите косвени разходи на икономически труд* и върху *общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд*. Формирането на *общественонеобходимите разходи на икономически труд* под въздействието на икономическото производство е обективнопротичащ оптимизационен *икономически процес* и затова тяхното изследване и измерване в условията на това въздействие се извършва с помощта на съответстващи на тяхната природа оптимизационни икономически модели (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*). По-долу са представени разработени от К. Миркович такива модели, въз основа на които може да се извършва тяхното измерване в работно време.¹

¹ Настоящата статия представлява част от книгата: **Миркович, К.** Формиране и моделиране на общественонеобходимите разходи на труд. София, 2019. Приложение 02 към **Енциклопедия на икономическата система** (Интернет, www.KamenMirkovich.com).

Формирането на *общественонеобходими разходи на икономически икономически труд* се намира в зависимост не само от условията на непосредствения производствен икономически процес, но и от условията на цялостния възпроизводствен икономически процес. По сложен начин това се съчетава с оптималната природа на общественонеобходимите разходи на икономически труд. Това означава, че тяхната величина и структура се определят от **оптималното съчетаване и осъществяване** на всички фази (моменти) на възпроизводството¹ както поотделно, така и в тяхното единство, като се отчитат правите и обратните връзки на взаимодействие помежду им. Както отбелязва К. Маркс, “Резултатът, до който стигаме, не е, че производството, разпределението, размяната и потреблението са тъждествени, а че всички те са части на една цялост, различни в рамките на едно единство.”² Настоящата статия е посветена специално на въздействието на производството върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, като въздействието на останалите фази поотделно и в единство е предмет на разглеждане в други статии на **Енциклопедията** (вж. препратките в края на статията).

¹ Подреждането на фазите (моментите) на възпроизводството в реда производство, разпределение, размяна (обръщение) и потребление е дадено то К. Маркс. Това обаче не винаги е достатъчно точно. Когато според контекста под разпределение се разбира разпределението на дохода (натурален и паричен), както обикновено е в икономическата литература, размяната е преди разпределението, тъй като размяната реализира дохода, който подлежи на разпределение в конкретния кръгооборот на средствата. Това дава основание *икономиката* (периодът на общественото развитие, съдържащ обезателно разпределението) исторически да се постави преди *екснмиката* (периодът на общественото развитие, съдържащ обезателно размяната) (вж. още и *консуномика*, *прономика* и *финомика*).

² **Маркс, К.** Икономически ръкописи от 1857–1859 година (книга I). В: **К. Маркс, Фр. Енгелс.** Съчинения. Т. 46, част I. Издателство на БКП, С., 1978, с. 33. “Производството господства както над себе си в противоположното определение на производството, така и над другите моменти. От него процесът започва отново. Че размяната и потреблението не могат да бъдат господстващото, е ясно от само себе си. Същото важи и за разпределението като разпределението на продукти. Обаче като разпределение на факторите на производството самото то е момент на производството. Следователно определено производство определя определено потребление, разпределение, размяна и определени взаимоотношения между тези различни моменти” (пак там). Този начин на разсъждение обяснява защо К. Маркс повсеместно говори за производствени отношения, а не толкова за икономически отношения, което може да се окаже подвеждащо. Освен това, сред фазите на възпроизводството, потреблението е *определящото*, а производството е *решаващото* (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). Защото придаването на елемент на първичност на производството (който е един от идентификаторите на определящото) не отговаря на историческата истина.

Икономическото производство е решаващият момент (фаза) на икономическото възпроизводство. Ето защо във формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд непосредственото производство заема решаващо място¹. Върху тази предпоставка по-нататък въздействат и останалите фази на възпроизводството, които дооформят оптимално-обществения характер и количествения облик на разглежданите разходи на икономически труд.

¹ Определението *неопосредствено* се употребява, за да се отграничи изрично мястото и ролята на икономическото производство във формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд от мястото и ролята в него на останалите фази на възпроизводството – икономическото разпределение, икономическата размяна и икономическото потребление.

Икономическото производство слага специфичен отпечатък върху моделирания процес, което произтича от възможността при даден индивидуален производител един и същ икономически продукт да бъде създаден по различни начини на производството. По-специално пред производителите въз-

никва необходимостта да се направи избор на технологически начини на производство (на технологически варианти) (вж. *технологичен начин на производство*) в съчетание с всички останали съображения за оптималност, които са присъщи на общественонеобходимите разходи на труд. “Общественонеобходимото работно време – пише В. С. Немчинов – трябва да съответства на оптималното използване на всички технологически и производствени условия, свързани с производството на всеки даден продукт. Освен това работното време следва да се приведе в съответствие с оптималното съотношение между размерите на производството и обемите на икономическите потребности.”¹

¹ **Немчинов, В. С.** Общественная стоимость и плановая цена. Издательство “Наука”, М., 1970, с. 95.

Обективният оптимизационен процес на формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд се осъществява не само в условията на многообразие на потребителните стойности $i \in I$ и на производителите $m \in M$, но и на **многообразие на технологиите** $s \in S$, за всяка от които е характерно специфично съотношение между живия и овеществения икономически труд¹. Ето защо за целия обем икономически продукти от даден вид **общественонеобходимите са само онези съвкупни разходи на икономически труд, които са предметени в продукт, удовлетворяващ обществените икономически потребности (предполагат се общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности), и са минимални по размер в рамките на допустима комбинация на разпределението на производството му по производители и по технологии**².

¹ **Миркович, К.** Оптимизационни модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд. – *Проблеми на икономически труда*, кн. 3 от 1980, с. 15-26.

² “Следва да се подчертае, че общественонеобходимите разходи на труд са ... пълните разходи на работно време при оптимална комбинация на технологическите начини на производство и взаимозаменяемите производства” (**Немчинов, В. С.** Методи определения стойности и отклонение цен от стойности. Избранные произведения. Т. 5. Издательство “Наука”, М., 1968, с. 294-295).

1. Общественонеобходими разходи на икономически труд в статична система на производството

1.1. Общественонеобходими преки разходи на икономически труд в статична система на производството

При статична система на общественото производство (вж. *статична икономическа система*) се изгражда следният оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова статична система при фактическа междупродуктова структура, при многообразие на потребителните стойности, производителите и технологиите и при регулиращо действие на общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*):

$$\begin{aligned}
 (1) \quad J(\text{ims}) &= \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ims} X_{ims} - \beta_{im} M_i(\text{ms}) + \beta_{iz} Z_i(\text{ms}) \right] = \min, \\
 (2) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} + Z_i(\text{ms}) &= Y_i + M_i(\text{ms}), \quad i \in I, \\
 (3) \quad \bar{Y}_i &\leq Y_i + M_i(\text{ms}) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\
 (4) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} &\leq F_h, \quad h \in H, \\
 (5) \quad X_{ims}, Z_i(\text{ms}) &\geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S,
 \end{aligned}$$

където:

$J(\text{ims})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), при многообразие на производителите, които ги създават ($m \in M$), и при многообразие на производствените технологии ($s \in S$);

S – множеството на технологическите начини на производство като $s \in S$, където $s = 1, 2, \dots, \bar{S}$;

α_{ims} – коефициентът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица продукт от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

X_{ims} – обемът на производството (в специфично изражение при фактическа междупродуктова структура) на продукта от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

a_{ijms} – нормативният индивидуален междупродуктов технически коефициент (в специфично изражение) на пряк разход на i -тия вид икономически продукт за производството на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

c_{hims} – нормативният индивидуален коефициент за преки разходи на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$), зададени в специфично изражение, необходими за производството на една специфична единица продукт от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

$Z_i(ms)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на незадоволеността на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на потребителните стойности ($i \in I$), на съответните производители ($m \in M$) и на производствените технологии ($s \in S$) (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

β_{iz} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условието

$$\min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i,m,s\}} \alpha_{ims};$$

$M_i(ms)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на потребителните стойности ($i \in I$), на съответните производители ($m \in M$) и на производствените технологии (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

β_{im} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на отклонението на фактическите от общественонеоб-

ходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условията

$$\min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i\}} \beta_{im},$$

$$\min_{\{i\}} \beta_{im} > \max_{\{i,m,s\}} \alpha_{ims}.$$

Векторно-матричната форма на модела (7) – (11) (вж. *векторна икономическа величина* и *матрична икономическа величина*) е

$$J(ims) = \alpha(ims)X(ims) - \beta_m(i)M(i|ms) + \beta_z(i)Z(i|ms) = \min,$$

$$[E(i,ims) - A(i,ims)]X(ims) + Z(i|ms) = Y(i) + M(i|ms),$$

$$\bar{Y}(i) \leq Y(i) + M(i|ms) \leq \bar{\bar{Y}}(i),$$

$$C(h,ims)X(ims) \leq F(h),$$

$$X(ims), Z(i|ms) \geq 0,$$

където:

$\alpha(ims)$ е вектор-редът на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица продукт при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}$), съставен от елементите

$$\alpha_{ims} (i \in I, m \in M, s \in S);$$

$X(ims)$ – вектор-редът на обемите на производството (в специфично изразение при фактическа междупродуктова структура) при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}$), съставен от елементите

$$X_{ims} (i \in I, m \in M, s \in S);$$

$A(i,ims)$ – матрицата на нормативните индивидуални междупродуктови технически коефициенти (в специфично изразение) на пряк разход на продукти за производството на една специфична единица продукт при многообразие на потребителните стойности, производителите и технологиите (с размерност $\bar{I} \times \bar{I}.\bar{M}.\bar{S}$), съставен от елементите

$$a_{ijms} (i, j \in I, m \in M, s \in S);$$

$C(h,ims)$ – матрицата на нормативните индивидуални коефициенти за преки разходи на екзогенни ресурси, зададени в специфично изражение, необходими за производството на една специфична единица продукт при многообразие на икономическите продукти, производителите технологии и екзогенните ресурси (с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$), съставен от елементите

$$c_{hims} (i \in I, m \in M, s \in S, h \in H);$$

$Z_i(ms)$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища (в специфично изражение) на незадоволеността на обществените платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_i(ms)$ ($i \in I$);

$\beta_z(i)$ – вектор-редът на произволните икономически величини, отнасящи се до равнищата на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{iz} ($i \in I$);

$M_i(ms)$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища (в специфично изражение) на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_i(ms)$ ($i \in I$);

$\beta(i)$ – вектор-редът на произволните икономическа величини, отнасящи се до равнищата на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{im} ($i \in I$).

Решението на оптимизационния модел (7.1) – (7.5) е

$$\left\{ X_{ims}^0, Z_i^0(ms), M_i^0(ms), i \in I, m \in M, s \in S \right\}.$$

То съчетава в себе си всички възможни разгледани досега варианти и комбинации и съответства на най-ефективното регулиране и управление на производството и на организацията на икономическия труд. Задачата варира с технологически варианти на използване на екзогенните ресурси. Ако при един технологически вариант те се окажат недостатъчни за удовлетворяване на об-

ществени платежоспособни икономически потребности, при друг е възможно да бъдат достатъчни. Едва след изчерпване на цялото технологическо многообразие ще възникне недостиг $Z_i^0(ms) > 0$ ($i \in I$). По такъв начин възможностите за максимално нарастване на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности и за тяхното максимално удовлетворяване при минимум икономически трудови разходи в народностопански мащаб се обогатяват чрез вземане и на оптимално технологическо решение. Именно при тези условия обществото признава извършените индивидуални икономически трудови разходи (или част от тях) за общественонеобходими¹

¹ “При различно съотношение между производствените ресурси и обществените икономически потребности пазарната стойност по различен начин изразява индивидуалните стойности, формиращи се при отделните производствени участъци. Асо производствените ресурси значително превишават обществените икономически потребности, пазарната стойност преимуществено ще изразява индивидуалните стойности, свързани с благоприятните условия на прилагане на труда. И обратно, при значителни превишения на обществените икономически потребности над производствените възможности, пазарната стойност започва да клони към индивидуалните стойности, представляващи неблагоприятните условия на труда.” (Немчинов, В. С. Обществена стойност и планова цена. Цит. изд., с. 95.)

Върху основата на това решение *общественонеобходимите преки разходи на икономически труд* $\alpha_i^0(ms)$ ($i \in I$) *при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите се определят с равенствата*

$$(6) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ims} X_{ims}^0 + \max_{\{m,s\}} \alpha_{ims} Z_i^0(ms) = \\ = \alpha_i^0(ms) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0 + Z_i^0(ms) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулите

$$\alpha_i^0(ms) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ims} X_{ims}^0 + \max_{\{m,s\}} \alpha_{ims} Z_i^0(ms)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0 + Z_i^0(ms)}, \quad i \in I.$$

При наличие на междупродуктови връзки и фактическа междупродуктова структура във фиг. 1 е показана класификацията на едноподуктовите, а във фиг. 2 – на многопродуктовите статични оптимизационни модели на *формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд*

при многообразие на производителите, на технологическите начини на производството и на екзогенните ресурси на производството.

	Достатъчност на екзогенните ресурси	Недостатъчност на екзогенните ресурси
Регулират фактическите потребности	$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms} - \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{m's'} X_{m's'} = Y,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hms} X_{ms} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ms} \geq 0, \quad m \in M, s \in S.$	$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} + \beta_z Z(ms) = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms} - \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{m's'} X_{m's'} + Z(ms) = Y,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hms} X_{ms} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ms}, Z(ms) \geq 0, \quad m \in M, s \in S.$
Регулират обществените необходими потребности	$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms} - \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{m's'} X_{m's'} = Y,$ $\bar{Y} \leq Y \leq \bar{\bar{Y}},$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hms} X_{ms} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ms} \geq 0, \quad m \in M, s \in S.$	$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} - \beta_m M(ms) = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms} - \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{m's'} X_{m's'} = Y + M(ms),$ $\bar{Y} \leq Y + M(ms) \leq \bar{\bar{Y}},$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hms} X_{ms} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ms} \geq 0, \quad m \in M, s \in S.$
Регулират фактическите и обществ. необход. потребности	$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms} - \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{m's'} X_{m's'} = Y,$ $\bar{Y} \leq Y \leq \bar{\bar{Y}},$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hms} X_{ms} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ms} \geq 0, \quad m \in M, s \in S.$	$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} - \beta_m M(ms) + \beta_z Z(ms) = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms} - \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{m's'} X_{m's'} + Z(ms) = Y + M(ms),$ $\bar{Y} \leq Y + M(ms) \leq \bar{\bar{Y}},$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hms} X_{ms} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ms}, Z(ms) \geq 0, \quad m \in M, s \in S.$

Фиг. 1. Разновидности на статичните оптимизационни модели на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в еднопродуктова система при наличие на междупродуктови връзки, при фактическа междупродуктова структура и при многообразие на производителите, на технологическите начини на производство и на екзогенните ресурси

	Достатъчност на екзогенните ресурси	Недостатъчност на екзогенните ресурси
Регулират фактическите потребности	$\sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} \right] = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} = Y_i, \quad i \in I,$ $\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ims} \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S.$	$\sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} + \beta_{iz} Z_i(ms) \right] = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} + Z_i(ms) = Y_i, \quad i \in I,$ $\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ims}, Z_i(m, s) \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S.$
Регулират обществените необходими потребности	$\sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} \right] = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} = Y_i, \quad i \in I,$ $\bar{Y}_i \leq Y_i \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$ $\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ims} \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S.$	$\sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} - \beta_{im} M_i(ms) \right] = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} = Y_i + M_i(ms), \quad i \in I,$ $\bar{Y}_i \leq Y_i + M_i(ms) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$ $\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ims} \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S.$
Регулират фактическите и обществ. необход. потребности	$\sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} \right] = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} = Y_i, \quad i \in I,$ $\bar{Y}_i \leq Y_i \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$ $\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ims} \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S.$	$\sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ms} X_{ms} - \beta_{im} M_i(ms) + \beta_{iz} Z_i(ms) \right] = \min,$ $\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{jm's'} + Z_i(ms) = Y_i + M_i(ms), \quad i \in I,$ $\bar{Y}_i \leq Y_i + M_i(ms) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$ $\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{ims} \leq F_h, \quad h \in H,$ $X_{ims}, Z_i(ms) \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S.$

Фиг. 2. Разновидности на статичните оптимизационни модели на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при наличие на междупродуктови връзки, при фактическа междупродуктова структура и при многообразие на производителите, на технологическите начини на производство, на икономическите продукти на екзогенните ресурси

Като частен случай може да се коментира положението, когато в многопродуктова система ($\bar{I} > 1$) има само един производител ($\bar{M} = 1$), който прилага множество от производствени технологии ($\bar{S} > 1$). При такава ситуация оптимизационният модел (1) – (5) се трансформира в статичната многопродуктова система

$$(7) \quad J(is) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{s \in S} \alpha_{is} X_{is} - \beta_{im} M_i(s) + \beta_{iz} Z_i(s) \right] = \min,$$

$$(8) \quad \sum_{s \in S} X_{ims} - \sum_{j \in I} \sum_{s' \in S} a_{ijs'} X_{js'} + Z_i(s) = Y_i + M_i(s), \quad i \in I,$$

$$(9) \quad \bar{Y}_i \leq Y_i + M_i(s) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$$

$$(10) \quad \sum_{i \in I} \sum_{s \in S} c_{his} X_{is} \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(11) \quad X_{is}, Z_i(ms) \geq 0, \quad i \in I, \quad s \in S,$$

където:

$J(is)$ е значението на целевата функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$) и при многообразие на производствените технологии ($s \in S$);

α_{is} – коефициентът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица продукт от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

X_{is} – обемът на производството (в специфично изражение при фактическа междупродуктова структура) на продукта от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

a_{ijs} – нормативният индивидуален междупродуктов технически коефициент (в специфично изражение) на пряк разход на i -тия вид икономически продукт за производството на една специфична единица продукт от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

c_{his} – нормативният индивидуален коефициент за преки разходи на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$), зададени в специфично изражение, необходими за производството на една специфична единица продукт от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при s -тия технологически начин на производство ($s \in S$);

$Z_i(s)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на незадоволеността на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$) и на производствените технологии ($s \in S$) (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

β_{iz} – произволна величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тата икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условията

$$\min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i,s\}} \alpha_{is};$$

$M_i(m)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$) и на производствените технологии (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

β_{im} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условията

$$\min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i\}} \beta_{im},$$

Векторно-матричната форма на модела (7) – (11) е

$$(12) \quad J(is) = \alpha(is)X(is) - \beta_{im}(i)M(i|s) + \beta_z(i)Z(i|s) = \min,$$

$$(13) \quad [E(i, is) - A(i, is)]X(is) + Z(i|s) = Y(i) + M(i|s),$$

$$(14) \quad \bar{Y}(i) \leq Y(i) + M(i|s) \leq \bar{\bar{Y}}(i),$$

$$(15) \quad C(h, is)X(is) \leq F(h),$$

$$(16) \quad X(is), Z(i|s) \geq 0,$$

където:

$\alpha(is)$ е вектор-редът на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица продукт при многообразие на

икономическите продукти и технологиите (с размерност $\bar{I}.\bar{S}$), съставен от елементите α_{is} ($i \in I, s \in S$);

$X(is)$ – вектор-редът на обемите на производството (в специфично изражение при фактическа междупродуктова структура) при многообразие на икономическите продукти и технологиите (с размерност $\bar{I}.\bar{S}$), съставен от елементите X_{is} ($i \in I, s \in S$);

$A(i, is)$ – матрицата на нормативните индивидуални междупродуктови технически коефициенти (в специфично изражение) на пряк разход на продукти за производството на една специфична единица продукт при многообразие на икономическите продукти и технологиите (с размерност $\bar{I} \times \bar{I}.\bar{S}$), съставен от елементите a_{ijs} ($i, j \in I, s \in S$);

$C(h, is)$ – матрицата на нормативните индивидуални коефициенти за преки разходи на екзогенни ресурси, зададени в специфично изражение, необходими за производството на една специфична единица продукт при многообразие на икономическите продукти, технологиите и екзогенните ресурси (с размерност $\bar{H} \times \bar{I}.\bar{S}$), съставен от елементите

$$c_{his} \ (i \in I, s \in S, h \in H);$$

$Z(ils)$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища (в специфично изражение) на незадоволеността на обществените платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_i(s)$ ($i \in I$);

$\beta_z(i)$ – вектор-редът на произволните икономически величини, отнасящи се до равнищата на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{iz} ($i \in I$);

$M(ils)$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища (в специфично изражение) на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономическите продукти и на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_i(s)$ ($i \in I$);

$\beta(i)$ – вектор-редът на произволните икономически величини, отнасящи се до равнищата на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при многообразие на икономи-

ческите продукти на производствените технологии (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{im} ($i \in I$).

Решението на оптимизационния модел (7) – (11), респ. (12) – (16) е

$$\left\{ X_{is}^0, Z_i^0(s), M_i^0(s), i \in I, s \in S \right\}.$$

Общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_i^0(s)$ ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти и технологиите се определят с равенствата

$$(17) \sum_{s \in S} \alpha_{is} X_{is}^0 + \max_{\{s\}} \alpha_{is} Z_i^0(s) = \alpha_i^0(s) \left[\sum_{s \in S} X_{is}^0 + Z_i^0(s) \right], i \in I,$$

или, което е същото, с формулите

$$\alpha_i^0(s) = \frac{\sum_{s \in S} \alpha_{is} X_{is}^0 + \max_{\{s\}} \alpha_{is} Z_i^0(s)}{\sum_{s \in S} X_{is}^0 + Z_i^0(s)}, i \in I.$$

В съответствие с тях съвкупните общественонеобходими преки разходи на икономически труд поотделно за всеки вид икономически продукт включват, първо, съвкупните нормативни индивидуални преки разходи на икономически труд за производството на оптималните обеми на продукта при различните технологии на разглеждания производител и, второ, съвкупните нормативни преки разходи на икономически труд при най-неблагоприятните технологични условия за производството на оптималния недостиг от продукта.

1.2. Общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в статична система на производството

От своя страна оптимизационният модел на формирането на общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в статична многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите приема вида

$$(18) \quad \Theta(ims) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims} X_{\tau ims} - \beta_{im} M_{\tau i}(ms) + \beta_{iz} Z_{\tau i}(ms) \right] = \min,$$

$$(19) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau ims} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{\tau jm's'} + Z_{\tau i}(ms) = Y_i + M_{\tau i}(ms), \quad i \in I,$$

$$(20) \quad \bar{Y}_i \leq Y_i + M_{\tau i}(ms) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$$

$$(21) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{\tau ims} \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(22) \quad X_{\tau ims}, Z_{\tau i}(ms) \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S,$$

или във векторно-матрична форма –

$$(23) \quad \Theta(ims) = \tau(ims) X_{\tau}(ims) - \beta_m(i) M_{\tau}(i | ms) + \beta_z(i) Z_{\tau}(i | ms) = \min,$$

$$(24) \quad [E(i, ims) - A(i, ims)] X_{\tau}(ims) + Z_{\tau}(i | ms) = Y(i) + M_{\tau}(i | ms),$$

$$(25) \quad \bar{Y}(i) \leq Y(i) + M_{\tau}(i | ms) \leq \bar{\bar{Y}}(i),$$

$$(26) \quad C(h, ims) X_{\tau}(ims) \leq F(h),$$

$$(27) \quad X_{\tau}(ims), Z_{\tau}(i | ms) \geq 0,$$

където:

$\Theta(ims)$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел за определянето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите;

τ_{ims} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (в работно време) при оптимална статична междупродуктова структура на производството за създаването на една специфична единица от икономическия продукт от i -тия вид ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) в условията на s -тата производствена технология ($s \in S$);

$\tau(ims)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална статична междупродуктова структура на производството с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставен от елементите

$$\tau_{ims} \quad (i \in I, m \in M, s \in S).$$

Вектор-редът $\tau(ims)$ на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд се определя чрез израза

$$(28) \quad \tau(ims) = \alpha(ims) [E(ims, ims) - W(ims, ims)]^{-1},$$

където с $W(ims,ims)$ е означена $\bar{I}.\bar{S}.\bar{M} \times \bar{I}.\bar{S}.\bar{M}$ -размерната квадратна матрица, съставена от елементите

$$(29) \quad W_{ijm's's} = a_{ijms} \frac{X_{\tau im's'}^0}{\sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} X_{\tau im's'}^0}, \quad i, j \in I, \quad m', m \in M, \quad s, s' \in S.$$

Решението на оптимизационния модел (18) – (22), респ. (23) – (27) е следното:

$$\left\{ X_{\tau im's}^0, Z_{\tau i}^0(ms), M_{\tau i}^0(ms), \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S \right\}.$$

Тогава общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_i^0(ms)$ ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите се определят с равенствата

$$(30) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims} X_{\tau im's}^0 + \max_{\{s,m\}} \tau_{ims} Z_{\tau i}^0(ms) = \\ = \tau_i^0(ms) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau im's}^0 + Z_{\tau i}^0(ms) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулите

$$\tau_i^0(ms) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims} X_{\tau im's}^0 + \max_{\{s,m\}} \tau_{ims} Z_{\tau i}^0(ms)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau im's}^0 + Z_{\tau i}^0(ms)}, \quad i \in I.$$

Представените математически изрази са средство за определяне на икономическия ефект (изразен в икономия на общественонеобходимо работно време), който обективно може да се получи чрез оптимизиране технологическата структура на общественото производство при съществуващите ресурси. Този ефект е разликата между общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, формиращи се в система, при която се обхваща технологическото многообразие на производството, и общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, формиращи се в система, при която това многообразие не се обхваща. За една специфична единица от даден вид икономически продукт този ефект е

$$(31) \Delta \tau_i^o(ms) = \tau_i^o(ms) - \tau_i^o(m), \quad i \in I,$$

за целия обем от този вид икономически продукт –

$$(32) \tau_i^o(ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0 - \tau_i^o(m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0, \quad i \in I,$$

и за цялото производство в народностопански мащаб –

$$(33) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^o(ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0 - \tau_i^o(m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0 \right].$$

Решението на оптимизационния модел на формирането на общественоне-обходимите пълни разходи на икономически труд дава възможност да определят обективните значения и на следните икономически величини и съотношения в народностопански мащаб при вече разгледаните условия:

1. Съвкупните общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(34) \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims} X_{\tau_{ims}}^0 + \max_{\{m,s\}} \tau_{ims} Z_{\tau_i}^0(ms) \right];$$

2. Съвкупните общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на оптималните обеми на продуктите в народностопански мащаб:

$$(35) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^o(ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0 \right];$$

3. Оптималните пропорции между производството и потреблението:

$$(36) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0 - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} a_{ijm's'} X_{\tau_{im's'}}^0 + Z_{\tau_i}^0(ms) = Y_i(t) + M_{\tau_i}^0(ms), \quad i \in I;$$

4. Общественообходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(37) Y_i + M_{\tau_i}^0(ms), \quad i \in I;$$

5. Оптималното използване на екзогенните ресурси:

$$(38) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{\tau_{ims}}^0 \leq F_h, \quad h \in H.$$

2. Общественонеобходими разходи на икономически труд в динамична система на производството

2.1. Общественонеобходими преки разходи на икономически труд в динамична система на производството

Разглежданите дотук статични модели се обобщават в оптимизационни модели на формирането на общественонеобходимите преки и пълни разходи на икономически труд в динамична система на производството (вж. *динамична икономическа система*) при многообразието на икономическите продукти, производителите и технологиите. За общественонеобходимите преки разходи на икономически труд като динамична категория такъв модел при посочените многообразието *без лагови явления* е следният:

$$(39) \quad J(\text{ims}T) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ims}(t) X_{ims}(t) - \beta_{im}(t) M_i(t | ms) + \beta_{iz}(t) Z_i(t | ms) \right] dt = \min,$$

$$(40) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}(t) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \left[a_{ijm's'}(t) X_{jm's'}(t) + \sum_{m' \in M} b_{ijm's'}(t) \frac{dX_{jm's'}(t)}{dt} \right] +$$

$$+ Z_i(t | ms) = Y_i(t) + M_i(t | ms), \quad i \in I,$$

$$(41) \quad \bar{Y}_i(t) \leq Y_i(t) + M_i(t | ms) \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I,$$

$$(42) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims}(t) X_{ims}(t) = F_h(t), \quad h \in H,$$

$$(43) \quad X_{im}(t), Z_i(t | ms) \geq 0, \quad i \in I, \quad m \in M,$$

$$(44) \quad X_{ims}(0) = X_{ims0}, \quad M_i(0 | ms) = M_{i0}(ms), \quad Z_i(0 | ms) = Z_{i0}(ms),$$

$$i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S,$$

$$(45) \quad X_{ims}(T) = X_{imsT}, \quad M_i(T | ms) = M_{iT}(ms), \quad Z_i(T | ms) = Z_{iT}(ms),$$

$$i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S,$$

или във векторно-матрична форма

$$(46) \quad J(imst) = \int_0^T \left[-\beta_m(it)M(it|ms) + \beta_z(it)Z(it|ms) \right] dt = \min,$$

$$(47) \quad [E(i,ims) - A(it,imst)]X(imst) - B(it,imst)\frac{dX(imst)}{dt} + Z(it|ms) = \\ = Y(it) + M(it|ms),$$

$$(48) \quad \bar{Y}(it) \leq Y(it) + M(it|ms) \leq \bar{\bar{Y}}(it),$$

$$(49) \quad C(ht,imst)X(imst) \leq F(ht),$$

$$(50) \quad X(imst), Z(it|ms) \geq 0,$$

$$(51) \quad X(im0) = X_0(im), \quad M(i0|m) = M_0(i|m), \quad Z(i0|m) = Z_0(i|m),$$

$$(52) \quad X(imT) = X_T(im), \quad M(iT|m) = M_T(i|m), \quad Z(iT|m) = Z_T(i|m),$$

където:

$J(imst)$ е значението на целевата икономическа функция на динамичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите;

$\alpha_{ims}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тата технология ($s \in S$) към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$X_{ims}(t)$ – функцията по отношение на времето на обема производството (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), произвеждан за единица време при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тата технология ($s \in S$) към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$M_i(t|ms)$ – функцията по отношение на времето на абсолютното равнище (в специфично изражение) на отклонението за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) на фактическите от обективните общественонеобходими платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на многообразие на производителите, технологиите и потребителните стойности;

$\beta_{im}(t)$ – функцията по отношение на времето на произволната икономическа величина, отнасяща до отклонението на фактическите от обективните общественонеобходими платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$);

$Z_i(t | ms)$ – функцията по отношение на времето на равнището на незадоволеност (в специфично изражение) на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) в условията на многообразие на производителите, технологиите и потребителните стойности;

$\beta_{iz}(t)$ – функцията по отношение на времето на произволната икономическа величина, отнасяща до степента на незадоволеност на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$);

$a_{ijm's'}(t)$ – функцията по отношение на времето на техническия коефициент (в специфично изражение) на нормативните индивидуални преки разходи на i -тия вид икономически продукт, необходими за производството на една специфична единица икономически продукт от j -тия вид ($i, j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$) и при s' -тата технология ($s' \in S$) към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$b_{ijm's'}(t)$ – функцията по отношение на времето на техническия коефициент (в специфично изражение) на нормативните индивидуални преки разходи на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), необходими за създаването на една специфична единица производителен капитал от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$) и при s' -тата технология ($s' \in S$) към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$\frac{dX_{jm's'}(t)}{dt}$ – функцията на скоростта на нарастването на производството на j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$) и при s' -тата технология ($s' \in S$) за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$Y_i(t)$ – функцията по отношение на времето на зададените фактически извънпроизводствени обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$\bar{Y}_i(t)$, $\bar{\bar{Y}}_i(t)$ – функцията по отношение на времето на абсолютното равнище (в специфично изражение) на минималните (нормалните), респ. максималните (разумните) обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$c_{hims}(t)$ – функцията по отношение на времето на коефициента на нормативните индивидуални преки разходи на екзогенния ресурс (в специфично изражение) от h -тия вид ($h \in H$), необходими за производството на една специ-

фична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) към момент t ($0 \leq t \leq T$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s' -тата технология ($s' \in S$);

$F_h(t)$ – функцията по отношение на времето на разполагаемия екзогенен ресурс от h -тия вид ($h \in H$), зададен в специфично изразение за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$);

$\alpha(imst)$ – вектор-редът с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставен от елементите

$$\alpha_{ims}(t) \quad (i \in I, m \in M, s \in S, 0 \leq t \leq T);$$

$X(imst)$ – вектор-стълбът с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставен от елементите

$$X_{ims}(t) \quad (i \in I, m \in M, s \in S, 0 \leq t \leq T);$$

$\beta_m(it)$ – вектор-редът с размерност \bar{I} , съставен от елементите

$$\beta_{im}(t) \quad (i \in I, 0 \leq t \leq T);$$

$M(it | ms)$ – вектор-стълбът с размерност \bar{I} , съставен от елементите

$$M_i(t | m) \quad (i \in I, 0 \leq t \leq T);$$

$\beta_z(it)$ – вектор-редът с размерност \bar{I} , съставен от елементите

$$\beta_{iz}(t) \quad (i \in I, 0 \leq t \leq T);$$

$Z(it | ms)$ – вектор-стълбът с размерност \bar{I} , съставен от елементите

$$Z_i(t | m) \quad (i \in I, 0 \leq t \leq T);$$

$A(it, imst)$ – матрицата с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставена от елементите

$$a_{ijm's'}(t) \quad (i, j \in I, m' \in M, s' \in S);$$

$B(it, imst)$ – матрицата с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставена от елементите

$$b_{ijm's'}(t) \quad (i, j \in I, m' \in M, s' \in S);$$

$C(ht, imst)$ – матрицата с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставена от елементите

$$c_{hims}(t) \quad (h \in H, i \in I, m' \in M, s' \in S).$$

С ограничителните условия (7.44) и (7.45), респ. (7.51) и (7.52) са изразени значенията на променливите величини в началото ($t = 0$) и в края ($t = T$) на разглеждания период. Произволните икономически величини, претеглящи допълнителните променливи, отговарят на условията

$$(53) \min_{\{i,t\}} \beta_{im}(t) > \max_{\{i,m,s,t\}} \alpha_{imst}(t),$$

$$(54) \min_{\{i,t\}} \beta_{iz}(t) > \max_{\{i,t\}} \beta_{im}(t),$$

и са редуцирани с функциите $U_i(t)$ ($i \in I$) на обществените икономически полезности на икономическите продукти.

Решаването на модела на оптималното икономическо управление (39) – (45), респ. (46) – (52) е свързано с определянето на управляващите икономически функции $u_{ijm's'}(t)$, общо на брой $\bar{I}^2 \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$. Всяка една от тях представлява функцията на обема (в специфично изражение) на икономическия продукт от i -тия вид ($i \in I$), изразходван за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) за натрупване, осигуряващо разширяването на производството на j -тия вид ($j \in I$) икономически продукт с една специфична единица за същата единица време при m' -тия производител ($m' \in M$) в условията на s' -тата технология ($s' \in S$). Ето защо като ограничително условие към този модел се включва и система от $\bar{I}^2 \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$ диференциални уравнения, свързващи управляващите функции на натрупването с разширяването на производството:

$$(55) \frac{dX(jmst)}{dt} = \hat{b}_i^{-1}(imst, jmst) u_i(jmst), \quad i \in I,$$

където:

$X(jmst)$ е вектор-стълбът от функциите на обемите на производството при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите на съответните (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$), съставен от елементите

$$X_{jms}(t) \quad (i \in I, s \in S, m \in M);$$

$u_i(jmst)$ – вектор-стълбът от управляващите функции на натрупването с изразходване на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите на съответните (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$), съставен от елементите

$$u_{ijm's'}(t) \quad (j \in I, s' \in S, m' \in M);$$

$\hat{b}_i(imst, jmst)$ – диагоналната матрица от функциите на коефициентите на нормативната индивидуална пряка капиталоемкост с изразходване на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите на съответните (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$), съставена от елементите

$$b_{ijm's'}(t) \quad (j \in I, s' \in S, m' \in M).$$

Оптималното решение (икономическите екстремали) на динамичния модел (39) – (45), респ. (46) – (52) са функциите

$$\{X_{ims}^0(t), Z_i^0(t|ms), M_i^0(t|ms), i \in I, m \in M, s \in S\}.$$

Функциите $\alpha_i^0(t|ms)$ ($i \in I, 0 \leq t \leq T$) на единичните общественонеобходими преки разходи на икономически труд (в работно време) при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите се определят с равенствата

$$\begin{aligned} (56) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ims}(t) X_{ims}^0(t) + \max_{\{m,s\}} \alpha_{ims}(t) Z_i^0(t|ms) = \\ & = \alpha_i^0(t|ms) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0(t) + Z_i^0(t|ms) \right], \quad i \in I, 0 \leq t \leq T. \end{aligned}$$

или, което е същото, с формулите

$$\alpha_i^0(t|ms) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \alpha_{ims}(t) X_{ims}^0(t) + \max_{\{m,s\}} \alpha_{ims}(t) Z_i^0(t|ms)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0(t) + Z_i^0(t|ms)}, \quad i \in I, 0 \leq t \leq T.$$

2.2. Общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в динамична система на производството

От своя страна при същите условия в динамична система общественонеобходими са онези пълни разходи на икономически труд, които при максимално удовлетворяване на обществените икономически потребности за целия период от време от 0 до T и при наличните екзогенни ресурси са минимално възможни в народностопански мащаб в рамките на всички комбинации на жив и овеществен икономически труд за всички видове икономически продукти, производители и технологии. В този случай оптимизационният модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд **без лагови явления** приема следната форма:

$$(57) \quad \Theta(\text{ims}T) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims}(t) X_{\tau_{ims}}(t) - \beta_{im}(t) M_{\tau_i}(t | \text{ms}) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau_i}(t | \text{ms}) \right] dt = \min,$$

$$(58) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}(t) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \left[a_{ijm's'}(t) X_{\tau_{jm's'}}(t) + b_{ijm's'}(t) \frac{dX_{\tau_{jm's'}}(t)}{dt} \right] + \\ + Z_{\tau_i}(t | \text{ms}) = Y_i(t) + M_{\tau_i}(t | \text{ms}), \quad i \in I,$$

$$(59) \quad \bar{Y}_i(t) \leq Y_i(t) + M_{\tau_i}(t | \text{ms}) \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I,$$

$$(60) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims}(t) X_{\tau_{ims}}(t) = F_h(t), \quad h \in H,$$

$$(61) \quad X_{\tau_{im}}(t), Z_{\tau_i}(t | \text{ms}) \geq 0, \quad i \in I, \quad m \in M,$$

$$(62) \quad X_{\tau_{ims}}(0) = X_{\tau_{ims}0}, \quad M_{\tau_i}(0 | \text{ms}) = M_{\tau_i0}(\text{ms}), \quad Z_{\tau_i}(0 | \text{ms}) = Z_{\tau_i0}(\text{ms}), \\ i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S,$$

$$(63) \quad X_{\tau_{ims}}(T) = X_{\tau_{ims}T}, \quad M_{\tau_i}(T | \text{ms}) = M_{\tau_iT}(\text{ms}), \quad Z_{\tau_i}(T | \text{ms}) = Z_{\tau_iT}(\text{ms}), \\ i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S,$$

или във векторно-матрична форма –

$$(64) \quad \Theta(\text{ims}T) = \int_0^T \left[\tau(\text{imst}) X_{\tau}(\text{imst}) - \beta_m(it) M_{\tau}(it | \text{ms}) + \beta_z(it) Z_{\tau}(it | \text{ms}) \right] dt = \min,$$

$$(65) \quad [E(i, \text{ims}) - A(it, \text{imst})] X_{\tau}(\text{imst}) - B(it, \text{imst}) \frac{dX_{\tau}(\text{imst})}{dt} + Z_{\tau}(it | \text{ms}) = \\ = Y(it) + M_{\tau}(it | \text{ms}),$$

$$(66) \quad \bar{Y}(it) \leq Y(it) + M_{\tau}(it | \text{ms}) \leq \bar{\bar{Y}}(it),$$

$$(67) \quad C(ht, \text{imst}) X_{\tau}(\text{imst}) \leq F(ht),$$

$$(68) \quad X_{\tau}(\text{imst}), Z_{\tau}(it | \text{ms}) \geq 0,$$

$$(69) \quad X_{\tau}(\text{im}0) = X_{\tau_0}(\text{im}), \quad M_{\tau}(i0 | \text{m}) = M_{\tau_0}(i | \text{m}), \quad Z_{\tau}(i0 | \text{m}) = Z_{\tau_0}(i | \text{m}),$$

$$(70) \quad X_{\tau}(\text{im}T) = X_{\tau_T}(\text{im}), \quad M_{\tau}(iT | \text{m}) = M_{\tau_T}(i | \text{m}), \quad Z_{\tau}(iT | \text{m}) = Z_{\tau_T}(i | \text{m}),$$

където:

$\Theta(\text{ims}T)$ е значението на целевата икономическа функция на оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в динамична система при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите;

$\tau_{ims}(t)$ – функцията по отношение времето на индивидуалните нормативни пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при опти-

мална статична междупродуктова структура на производството, необходими за създаването към момент t ($0 \leq t \leq T$) на една специфична единица от i -тия вид ($i \in I$) икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$) в условията на s -тата производствена технология ($s \in S$);

$\tau(imst)$ – вектор-редът на функциите по отношение времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S}$, съставен от елементите

$$\tau_{ims}(t) \quad (i \in I, m \in M, s \in S).$$

Вектор-редът $\tau(imst)$ на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд се определя чрез израза

$$(71) \quad \tau(imst) = \alpha(imst) [E(ims, ims) - W(imst, imst)]^{-1},$$

където с $W(imst, imst)$ е означена $\bar{I} \cdot \bar{S} \cdot \bar{M} \times \bar{I} \cdot \bar{S} \cdot \bar{M}$ -размерната квадратна матрица, съставена от елементите

$$(72) \quad W_{ijm's's'}(t) = a_{ijms}(t) \frac{X_{\tau im's'}^0(t)}{\sum_{s' \in S} \sum_{m' \in M} X_{\tau im's'}^0(t)}, \quad i, j \in I, m', m \in M, s', s \in S.$$

Решението на оптимизационния модел (57) – (63), респ. (64) – (70) са екстремалите:

$$\left\{ X_{\tau im's}^0(t), Z_{\tau i}^0(t | ms), M_{\tau i}^0(t | ms), \quad i \in I, m \in M, s \in S \right\}.$$

На тази основа функциите на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_i^0(t | ms)$ ($i \in I$), изразени в работно време, при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите се определят с равенствата

$$(73) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims}(t) X_{\tau im's}^0(t) + \max_{\{s, m\}} \tau_{ims}(t) Z_{\tau i}^0(t | ms) = \\ = \tau_i^0(t | ms) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau im's}^0(t) + Z_{\tau i}^0(t | ms) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулите

$$\tau_i^0(t | ms) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims}(t) X_{\tau_{ims}}^0(t) + \max_{\{s,m\}} \tau_{ims} Z_{\tau_i}^0(t | ms)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0(t) + Z_{\tau_i}^0(t | ms)}, \quad i \in I.$$

Представените математически изрази са средство за определяне във функционален вид на икономическия ефект (изразен в икономия на общественонеобходимо работно време), който обективно може да се получи чрез оптимизиране технологическата структура на общественото производство при съществуващите ресурси. Този ефект е разликата между функцията на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, формиращи се в динамична икономическа система, при която се обхваща технологическото многообразие на производството, и общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, формиращи се в динамична икономическа система, при която това многообразие не се обхваща. Към даден момент от времето функцията на този ефект за една специфична единица от даден вид икономически продукт е

$$(74) \Delta \tau_i^o(t | ms) = \tau_i^o(t | ms) - \tau_i^o(t | m), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

за целия обем от този вид икономически продукт –

$$(75) \tau_i^o(t | ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0(t) - \tau_i^o(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0(t), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

и за цялото производство в народностопански мащаб –

$$(76) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^o(t | ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0(t) - \tau_i^o(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0(t) \right], \quad 0 \leq t \leq T,.$$

За целия период от време $(0, T)$ ефектът от технологическата оптимизация на производството при целия обем от даден вид икономически продукт може да се измери с израза

$$(77) \int_0^T \left[\tau_i^o(t | ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0(t) - \tau_i^o(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0(t) \right] dt, \quad i \in I,$$

и при цялото производство в народностопански мащаб –

$$(78) \sum_{i \in I} \int_0^T \left[\tau_i^o(t | ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0(t) - \tau_i^o(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0(t) \right] dt.$$

Решението на оптимизационния модел на формирането на общественоне-обходимите пълни разходи на икономически труд в динамична система дава възможност да се определят имащите най-високо практическо значение обективни стойности на функциите по отношение на времето t ($0 \leq t \leq T$) на следните икономически величини и съотношения в народностопански мащаб при обхващане на многообразието на икономическите продукти, производителите и технологиите:

1. Функциите на съвкупните общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(79) \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \tau_{ims}(t) X_{\tau_{ims}}^0(t) + \max_{\{m,s\}} \tau_{ims}(t) Z_{\tau_i}^0(t | ms) \right];$$

2. Функцията на съвкупните общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на оптималните обеми на продуктите в народностопански мащаб:

$$(80) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(t | ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0(t) \right];$$

3. Функцията на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(7.81) Y_i + M_{\tau_i}^0(t | ms), \quad i \in I;$$

4. Функциите на оптималните размери на натрупването за сметка на отделните видове продукти:

$$(82) \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} b_{ijm's'}(t) \frac{dX_{\tau_{jm's'}}^0(t)}{dt}, \quad i \in I;$$

5. Функциите на оптималните пропорции между производството, натрупването и потреблението:

$$(83) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0 - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \left[a_{ijm's'} X_{\tau_{im's'}}^0 + b_{ijm's'}(t) \frac{dX_{\tau_{jm's'}}^0(t)}{dt} \right] + \\ + Z_{\tau_i}^0(t | ms) = Y_i(t) + M_{\tau_i}^0(t | ms), \quad i \in I;$$

6. Функциите на оптималното използване на екзогенните ресурси на производството:

$$(84) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} c_{hims} X_{\tau ims}^0(t) \leq F_h(t), \quad h \in H.$$

Структурата на разгледаните оптимизационни модели след това се модифицира и усложнява поради въздействието, което останалите фази на възпроизводството (размяната, разпределението и потреблението) оказват върху формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд.

Вж.: *въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на размяната върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на разпределението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, динамични общественонеобходими разходи на икономически труд, комплексен метод за определяне на индивидуалните пълни разходи на икономически труд, косвени разходи на икономически труд, необходима икономика, общественонеобходим труд (в маркс.), общественонеобходими преки разходи на икономически труд, общественонеобходими пълни разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на труд (в маркс.), оптималност на общественонеобходимите разходи на труд (в маркс.), опростен модел за определяне на общественонеобходимите разходи на икономически труд, преки разходи на икономически труд, пълни разходи на икономически труд.*

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА РАЗМЯНАТА ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНЕОБХОДИМИТЕ РАЗХОДИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (exchange impact on socially-required /socially-nessesary/ cost of economic labour) (*) – отражение, което икономическата размяна (като фаза на икономическото възпроизводство) *оказва* непосредствено или опосредствано (във взаимодействие с останалите възпроизводствени икономически фази – икономическото производство, икономическото разпределение и икономическото потребление) *върху* формирането на равнището и структурата на общественонеобходимите разходи на икономически труд (на отделните икономически продукти и съвкупно в народностопнски мащаб), в т.ч. и върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, върху общественонеобходимите косвени разходи на икономически труд и върху общественонеобходимите пълни разходи на ико-

номически труд. Формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд под въздействието на икономическата размяна е обективно-протичащ оптимизационен икономически процес и затова тяхното изследване и измерване в условията на посоченото въздействие се извършва с помощта на съответстващи на тяхната природа оптимизационни икономически модели (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*). По-долу са представени разработени от К. Миркович такива модели, въз основа на които може да се извършва тяхното измерване в работно време. Поради сходство в математическата формализация това е направено съвместно с оптимизационните модели, чрез които се обхваща *въздействието на потреблението върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд*.¹

¹ Настоящата статия представлява част от книгата: *Миркович, К.* Формиране и моделиране на общественонеобходимите разходи на труд. София, 2019. Приложение 02 към *Енциклопедия на икономическата система* (Интернет, www.KamenMirkovich.com).

Размяната (вж. *икономическа размяна*) е необходимо условие, за да се доведе произведеният продукт до неговия потребител. Обективните условия, при които може да се осъществява размяната, имат отношение към общественонеобходимите разходи на икономически труд. *За размяната (както и при другите възпроизводствени фази) също е характерно специфично за нея многообразие на осъществяване*. Това е многообразие в системите и начините на организиране на пазарите и на търговията, най-вече с предмети за потребление, в схемите на транспортиране на продуктите, във формите на търговското обслужване, в подходите за осигуряване на обратната връзка от потреблението към производството, в концепциите за рекламната дейност и т.н. Всички те могат да се обобщят в многообразие на варианти (системи) r на осъществяване на размяната, които за краткост тук са означени като варианти на размяната (на обръщението). Всяко $r = 1, 2, \dots, \bar{R}$, принадлежи на множеството R от варианти на размяната, чиято мощност е \bar{R} .

Размяната въздейства върху формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд както непосредствено, така и опосредствено – чрез отделните фази на възпроизводството и чрез обществените икономическите потребности. Непосредственото въздействие е свързано с продължаването на производствения процес в размяната (вж. *икономическо производство*). В това се качество размяната представлява своеобразен отрасъл на производството, който “дообработва националния продукт”. Многообразието на размяната R се вмества в многообразията M и S на производи-

телите и технологиите, като съответните варианти на размяната R са подмножества на M и S (вж. *въздействие на производството върху общественонеобходимите разходи на икономически труд*). Тогава оптимизационният модел на общественонеобходимите разходи на икономически труд подбира такава комбинация от варианти на размяната, която наред с комбинациите по останалите многообразия (на производството, разпределението и потреблението) осигурява минимални разходи на икономически труд при максимално удовлетворяване на обществените *икономическите потребности*.

Както и другите фази на възпроизводствения процес, размяната е проводник на въздействието на отделните фази върху общественонеобходимите разходи на икономически труд¹. По-специално разпределението въздейства на тези разходи посредством размяната чрез прилагането на различни системи на разпределение на дохода в самото обръщение и по този начин може да го насочва към оптимално многообразие от варианти, влияещи върху общественонеобходимите разходи на икономически труд (вж. *въздействие на разпределението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд*). Между тези фази на възпроизводствения процес действат зависимости в противоположна посока. Размяната въздейства върху *общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд* посредством разпределителния процес, доколкото в условията на оптимално *функциониране на икономическата система* (вж. и *икономическа система*) структурата на довежданите чрез размяната до потребителите потребителни стойности налага определена структура на регулираните от разпределението крайни доходи на тези потребители. С включването на многообразието на вариантите на размяната в оптимизационните модели те започват да отразяват въздействието на всички тези зависимости върху общественонеобходимите разходи на икономически труд.

¹ “Самото обръщение е само определен момент от размяната ... В такъв смисъл размяната е само опосредствуваш момент между производството и определеното от него разпределение, от една страна, и потреблението, от друга; но доколкото последното само се явява като момент на производството, размяната очевидно е включена като момент в производството” (*Маркс, К.* Икономически ръкописи от 1857–1859 година (книга I). В: *К. Маркс, Фр. Енгелс.* Съчинения. Т. 46, част I. Издателство на БКП, С., 1978, с. 32).

В настоящата статия чрез оптимизационните модели се обхваща комплексно опосредстваното чрез производството и чрез формирането на обществените икономическите потребности въздействие на размяната върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, т.е. съответно – неговото сти-

мулиращо и индуциращо въздействие. Стимулиращото въздействие се извършва от размяната в процеса на обратната връзка от потреблението към производството (вж. *обратна икономическа връзка*). В определена степен различните варианти на размяната модифицират индивидуалните нормативни преки разходи на икономически труд (вж. *общественонеобходимите преки разходи на икономически икономически труд*) и на средства за производство, както и номенклатурата и качеството на икономическите продукти в посока към попълно удовлетворяване на икономическите потребности и на снижаване на съвкупните разходи на икономически труд. Индуциращото въздействие се извършва чрез съответни модификации във функциите на потребителското търсене и в степените на общественонеобходимата икономическа полезност на продуктите при подбора на оптималната комбинация от варианти на размяната.

Особено значение за процеса на размяната играе *лаговото икономическо явление*. Лаговият момент (който има само динамична реализация) се свежда до времето, за което размяната ще доведе икономическите продукти от производството до потреблението. Междувременно настъпват изменения в обективните условия на осъществяване на възпроизводствения процес, а оттам – и на формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд и чрез оптималния лагов момент. Той води до определени изменения в стимулиращото и индуциращото въздействие на размяната.

В потреблението като заключителна фаза на възпроизводствения процес се извършва самото удовлетворяване на обществените икономическите потребности (вж. *икономически потребности*). В рамките на този процес потреблението е производно (но чрез обратните връзки) на фазата на непосредственото производство. Както се изразява К. Маркс, “производството произвежда потреблението, като създава определен начин на потребление и след това, като създава като потребност подбудата за потребление, самата способност за потребление”¹ Един и същи икономически продукт може да се консумира при различни условия, начини и форми на потребление и това в определена степен има отношение към равнището и структурата на общественонеобходимите разходи на икономически труд. ***Различните условия, начини и форми на потребление дефинират многообразието на тази фаза.*** Означаваме ги като варианти q на потреблението. Всяко $q = 1, 2, \dots, \overline{Q}$, принадлежи на множеството Q от варианти на потреблението, чиято мощност е \overline{Q} .

¹ *Маркс, К.* Икономически ръкописи от 1857–1859 година (книга I). Цит. изд., с. 27.

От своя страна потреблението въздейства върху икономическите потребности, следователно и върху общественонеобходимите разходи на икономически труд. “Потреблението произвежда производството двояко: 1) С това, че продуктът едва в потреблението става действително продукт ... 2) С това, че потреблението създава потребността за ново производство, следователно създава идеалната, вътрешно движеща причина за производството, която е негова предпоставка. Потреблението създава влечението към производството: то създава и предмета, който действа целенасочено в производството.”¹ **Затова въздействието на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд има предимно индуциращ характер.** При различни варианти $q \in Q$ се формира различно потребителско отношение към продуктите – променят се в определена степен обществените икономическите потребности от тези продукти, както и степените на тяхната обществена икономическа полезност². Наред с това възниква и своеобразен лагов момент – различните условия и начини на потребление могат да възбудят у потребителя възможност и необходимост от отлагане удовлетворяването на обществените икономическите потребности.

¹ **Маркс, К.** Икономически ръкописи от 1857–1859 година (книга I). Цит. изд., с. 25. Тук К. Маркс разглежда потреблението като **предпоставка** и като **причина** на производството, положение, което намира друг израз в моята постановка, че във възпроизводството потреблението е определящото, а производството – решаващото (вж. *определящо и решаващо в икономиката*).

² Критикувайки П. Холбах, при когото цялата дейност на индивидите се изобразява като отношение на полезност и използване, К. Маркс и Фр. Енгелс отбелязват, че “Това перефразиране престава да бъде безсмислено и произволно едва тогава, когато за индивида неговите отношения имат значение не сами по себе си, не като самодейна проява, а като маски, обаче не на категорията използване, а на една действителна трета цел и отношение, наричано отношение на полезност” (**Маркс, К., Енгелс, Фр.** Немска идеология. В: **К. Маркс, Фр. Енгелс.** Съчинения. Т. 3. Издателство на БКП, С., 1957, с. 398).

Всички тези моменти обуславят индуциращото въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд. Чрез него се проявява и опосредстваното чрез потреблението въздействие на останалите фази на възпроизводството процес: производството, разпределението и размяната до голяма степен формират условията на потреблението и степента на отражение на различните варианти на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд. Обратно, потреблението въздейства върху тези разходи посредством посочените фази, доколкото утвърдилите

са към даден момент варианти на потребление със специфични условия и форми на удовлетворяване на обществените икономическите потребности обективно налагат определени комбинации от технологични варианти на производството, от системи на разпределение на национални доход и от варианти на размяната – всеки с характерно за тях отражение върху общественонеобходимите разходи на икономически труд. От значение за последните е онази комбинация от варианти на потреблението, която при максимално удовлетворяване на обществените платежоспособни икономическите потребности в единство с всички фази на възпроизводството води до минимални разходи на обществен икономически труд.

1. Общественонеобходимите разходи на икономически труд при въздействие на размяната и потреблението в статична система

1.1. Общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в статична система

В статичен порядък се изгражда следният обобщен многопродуктов оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при отчитане въздействието и на фазите на размяната и потреблението:

$$\begin{aligned}
 (1) \quad J(\text{imsrgq}) &= \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{\text{imsrg}} X_{\text{imsrg}}(q) - \right. \\
 &\quad \left. - \beta_{im} M_i(\text{msrgq}) + \beta_{iz} Z_i(\text{msrgq}) \right] = \min, \\
 (2) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imsrg}}(q) &- \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'r'g'} X_{jm's'r'g'}(q) + \\
 &+ Z_i(\text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq} + Y''_{iprq}(\text{msg})], \quad i \in I, \\
 (3) \quad \bar{Y}_i &\leq \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq} + Y''_{iprq}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\
 (4) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{h\text{imsrg}} X_{\text{imsrg}}(q) &\leq F_h, \quad h \in H, \\
 (5) \quad \bar{X}_{prq} &\leq X_{prq}(\text{img}) \leq \bar{\bar{X}}_{prq}, \quad p \in P, \quad r \in R, \quad q \in Q, \\
 (6) \quad X_{\text{imsrg}}(q), Z_i(\text{msrgq}), X_{prq}(\text{img}) &\geq 0, \\
 &i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad r \in R, \quad g \in G, \quad q \in Q,
 \end{aligned}$$

където:

$J(\text{imsrgq})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на *общественонеобходимите преки разходи на икономически труд* в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$) и на технологиите ($s \in S$), както и при многообразие на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) и на вариантите на потреблението ($q \in Q$);

α_{imsrg} – нормативните индивидуални разходи на икономически труд (изразени в работно време) за производството на i -тия вид икономически продукт при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$X_{\text{imsrg}}(q)$ – обемът на производството на i -тия вид икономически продукт (в специфично изражение) ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход в условията на въздействие на вариантите потреблението ($q \in Q$);

$M_i(\text{msrgq})$ – отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономическите потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия в условията на въздействие на вариантите потреблението;

$Z_i(\text{msrgq})$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономическите потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия в условията на въздействие на вариантите потреблението;

\bar{X}_{prq} – определеното от обективните условия минимално равнище на съвкупните парични разходи на p -тия потребител $p \in P$ при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$), където $\bar{X}_{prq} \geq 0$;

$\overline{\bar{X}}_{prq}$ – определеното от обективните условия минимално равнище на съвкупните парични разходи на p -тия потребител $p \in P$ при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$), където $\overline{\bar{X}}_{prq} \geq 0$.

$X_{prq}(\text{img})$ – общият размер на паричните разходи на p -тия потребител ($p \in P$) при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) в условията на многообразие на икономическите про-

дукти, на индивидуалните производители, на производствените технологии и на системите на разпределение на националния доход.

$a_{ijm's'r'g'}$ – техническият коефициент на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на ендогенния ресурс от i -тия вид за създаването на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия индивидуален производител ($m' \in M$), при s' -тата производствена технология ($s' \in M$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

Y'_{iprq} – независимите обществени платежоспособни икономическите потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$);

$Y''_{iprq}(msg)$ – индуцираните обществени платежоспособни икономическите потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) и в условията на многообразие на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход;

c_{himsrg} – коефициентът на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$) за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата производствена технология ($s \in M$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($q \in Q$);

Отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности тук се формират чрез зависимостите

$$(7) \quad M_i(msrgq) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{iprq} + Y''_{iprq}(msg) \right] - Y_i, \quad i \in I,$$

а индуцираните обществени икономическите потребности – чрез зависимостите

$$(8) \quad Y''_{iprq}(msg) = \eta_{iprq} \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'prq} \right) X_{prq}(img),$$

$$i \in I, p \in P, r \in R, q \in Q,$$

където

$$(9) \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvmsrg} X_{imsrg}(q) + \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'} X_{p'r'q'}(imsg) \right] =$$

$$= \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'prq} X_{prq}(imsg), \quad p \in P,$$

което в народностопански мащаб отговаря на израза

$$\sum_{p \in P} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvmsrg} X_{imsrg}(q) + \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'} X_{p'r'q'}(imsg) \right] =$$

$$= \sum_{p \in P} \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'prq} X_{prq}(imsg),$$

и където:

η_{iprq} е функцията на търсенето на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при p -тия участник в първичното разпределение на националния доход ($p \in P$), удовлетворяващ икономическите потребности си в условията на r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението;

a_{pvmsrg} – коефициентът (в парично изражение) на паричните приходи в полза на p -тия участник в първичното разпределение на националния доход ($p \in P$), осъществявано от него по v -тата система ($v \in G$), произтичащи от производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата производствена технология ($s \in M$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($q \in Q$);

$X_{p'r'q'}(i, m, s, g)$ – общият размер на паричните разходи на p' -тия потребител ($p' \in P$) при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при q' -тия вариант на потреблението ($q' \in Q$) в условията на многообразие на икономическите продукти, на индивидуалните производители, на производствените технологии и на системите на разпределението на националния доход;

$a_{pvp'r'q'}$, $a_{p'v'prq}$ – коефициентът на паричните приходи на p -тия, респ. на p' -тия потребител ($p, p' \in P$) при v -тата, респ. при v' -тата разпределителна система ($v, v' \in G$), получавани от преразпределение от p' -тия, респ. от p -тия потребител ($p', p \in P$), и съдържащи се в една парична единица парични разходи на

 p' -тия, респ. на p -тия потребител ($p', p \in P$) в условията на r' -тия, респ. на r -тия вариант на размяната и на q' -тия, респ. на q -тия вариант на потреблението.

Произволните икономически коефициенти β_{im} и β_{iz} пред допълнителните променливи трябва да се построят така, щото да удовлетворяват неравенствата:

$$(10) \quad \min_{\{i\}} \beta_{im} > \max_{\{i,m,s,r,g\}} \alpha_{imsrg}, \\ \min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i\}} \beta_{im},$$

където

$$\beta_{iz} = aU_i(rgq), \quad \beta_{im} = bU_i(rgq), \quad i \in I.$$

С $U_i(rgq)$ е означена степента на общественонеобходимата икономическа полезност i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), зависи от условията на производството, разпределението, размяната и потреблението, т.е. от целокупните условия на възпроизводството.

Във векторно-матрична форма разглежданият статичен оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд придобива вида

$$(11) \quad J(imsrgq) = \alpha(imsrg)X(imsrg | q) - \\ - \beta_m(i)M(i | msrgq) + \beta_z(i)Z(i | msrgq) = \min, \\ (12) \quad [E(i,imsrg) - A(i,imsrg)]X(imsrg | q) + Z_i(msrgq) = \\ = [Y'(i,prq) + Y''(i,prq | msg)]e, \\ (13) \quad \bar{Y}(i) \leq [Y'(i,prq) + Y''(i,prq | msg)]e \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\ (14) \quad C(h,imsrg)X(imsrg | q) \leq F(h), \\ (15) \quad \bar{X}(prq) \leq X(prq | imsg) \leq \bar{\bar{X}}(prq), \\ (16) \quad X(imsrg | q), Z_i(i | msrgq), X(prq | imsg) \geq 0,$$

където:

$\alpha(imsrg)$ е вектор-редът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{R}.\bar{G}$), съставен от елементите

$$\alpha_{imsrg}, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad r \in R, \quad g \in G;$$

$X(imsrg \mid q)$ – вектор-стълбът на обемите на производството при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$) в условията на въздействие на вариантите на потреблението ($q \in Q$), съставен от елементите

$$X_{imsrg}(q), i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G;$$

$M(i \mid msrgq)$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_i(msrgq)$ ($i \in I$);

$Z(i \mid msrgq)$ – вектор-стълбът на недостига в удовлетворяването на обществените икономическите потребности при посочените по-горе многообразия (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_i(msrgq)$ ($i \in I$);

$E(i, imsrq)$ – правоъгълна матрица (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), състояща се от $\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$ броя хоризонтално- подредени \bar{I} -размерни единични матрици;

$A(i, imsrq)$ – матрицата на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на ендогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$a_{ijm's'r'g'}, i, j \in I, m' \in M, s' \in S, r' \in R, g' \in G;$$

$Y'(i, prq)$ – матрицата на независимите обществени икономическите потребности при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{P} \cdot \bar{R} \cdot \bar{Q}$), съставена от елементите

$$Y'_{iprq}, i, p \in R, r \in R, q \in Q;$$

$Y''(i, prq \mid msg)$ – матрицата на индуцираните обществени икономическите потребности при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{P} \cdot \bar{R} \cdot \bar{Q}$), съставена от елементите

$$Y''_{iprq}(msg), i, p \in R, r \in R, q \in Q;$$

$C(h, imsrq)$ – матрицата на коефициентите на нормативните индивидуални преки разходи на екзогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$c_{himsg}, h \in H, i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G;$$

$X(prq \mid \text{img})$ – вектор-стълбът на общите парични разходи на потребителите при посочените многообразия (с размерност $\overline{P} \cdot \overline{R} \cdot \overline{Q}$), съставен от елементите

$$X_{prq}(\text{img}), \quad p \in R, \quad r \in R, \quad q \in Q.$$

Решението на модела (1) – (10), респ. (11) – (16) са оптималните икономически величини $X_{\text{img}}^0(q)$ на производството в народностопански мащаб, $M_i^0(\text{msrgq})$ на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности, $Z_i^0(\text{msrgq})$ на недостига в тяхното удовлетворяване и $X_{prg}^0(\text{img})$ на съвкупните парични разходи на потребителите. **Тези величини съответстват на условията, определящи общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, когато се обхващат в единство всички фази на възпроизводствения процес.** При тези условия общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_i^0(\text{msrgq})$ ($i \in I$) в статичния вариант на функциониране на системата се определят чрез зависимостите

$$(17) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{\text{img}} X_{\text{img}}^0(q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \alpha_{\text{img}} Z_i^0(\text{msrgq}) = \\ = \alpha_i^0(\text{msrgq}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{img}}^0(q) + Z_i^0(\text{msrgq}) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\alpha_i^0(\text{msrgq}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{\text{img}} X_{\text{img}}^0(q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \alpha_{\text{img}} Z_i^0(\text{msrgq})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{img}}^0(q) + Z_i^0(\text{msrgq})}, \quad i \in I.$$

С помощта на решенията на (17) може да се измери абсолютното въздействие на всички фази на възпроизводството (взети заедно) върху равнището на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд. То е равно на разликата между общественонеобходимите преки разходи на икономически труд, определени с помощта на (17), и тези, определени в условия, когато се обхващат само многообразиата на икономическите продукти (множеството I) и многообразието на производителите (множеството M). За единица от даден вид икономически продукт това абсолютно въздействие се определя чрез изразите

$$(18) \alpha_i^0(\text{msrgq}) - \alpha_i^0(m), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукти от този вид в народностопански мащаб – чрез изразите

$$(19) \alpha_i^0(\text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{imsrg}^0(q) - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{im}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез израза

$$(20) \sum_{i \in I} \left[\alpha_i^0(\text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \sum_{r \in R} X_{imsrg}^0(q) - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{im}^0 \right].$$

Сравнителното въздействие на размяната и потреблението върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство и разпределението на националния доход за единица от даден вид икономически продукт се измерва с изразите

$$(21) \Delta \alpha_i^0(\text{msrgq}) = \alpha_i^0(\text{msrgq}) - \alpha_i^0(\text{msg}), \quad i \in I,$$

за цялата маса потребителни стойности от същия вид в народностопански мащаб – с изразите

$$(22) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \left[\alpha_i^0(\text{msrgq}) \sum_{r \in R} X_{imsrg}^0(q) - \alpha_i^0(\text{msg}) X_{img}^0 \right], \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове потребителни стойности в народностопански мащаб – с израза

$$(23) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \left[\alpha_i^0(\text{msrgq}) \sum_{r \in R} X_{imsrg}^0(q) - \alpha_i^0(\text{msg}) X_{img}^0 \right].$$

1.2. Общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в статична система

От своя страна формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие и на размяната и потреблението се обхваща в статичния оптимизационен модел

$$\begin{aligned}
(24) \quad \Theta(\text{imsrgq}) &= \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imsrg}} X_{\tau_{\text{imsrg}}}(\text{q}) - \right. \\
&\quad \left. - \beta_{mi} M_{\tau_i}(\text{msrgq}) + \beta_{zi} Z_{\tau_i}(\text{msrgq}) \right] = \min, \\
&\quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{imsrg}}}(\text{q}) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'r'g'} X_{\tau_{jm's'r'g'}}(\text{q}) + \\
&\quad + Z_{\tau_i}(\text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq} + Y''_{\tau_{iprq}}(\text{msg})], \quad i \in I, \\
&\quad \bar{Y}_i \leq \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq} + Y''_{\tau_{iprq}}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\
&\quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{h\text{imsrg}} X_{\tau_{\text{imsrg}}}(\text{q}) \leq F_h, \quad h \in H, \\
&\quad \bar{X}_{prq} \leq X_{\tau_{prq}}(\text{img}) \leq \bar{\bar{X}}_{prq}, \quad p \in P, r \in R, q \in Q, \\
&\quad X_{\tau_{\text{imsrg}}}(\text{q}), Z_{\tau_i}(\text{msrgq}), X_{\tau_{prq}}(\text{img}) \geq 0, \\
&\quad i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G, q \in Q,
\end{aligned}$$

или във векторно-матрична форма (вж. *векторна икономическа величина* и *матрична икономическа величина*) –

$$\begin{aligned}
(25) \quad \Theta(\text{imsrgq}) &= \tau(\text{imsrg}) X_{\tau}(\text{imsrg} | \text{q}) - \\
&\quad - \beta_m(i) M_{\tau}(i | \text{msrgq}) + \beta_{z(i)} Z_{\tau}(i | \text{msrgq}) = \min, \\
&\quad [E(i, \text{imsrg}) - A(i, \text{imsrg})] X_{\tau}(\text{imsrg} | \text{q}) + Z_i(\text{msrgq}) = \\
&\quad = [Y'(i, prq) + Y''_{\tau}(i, prq | \text{msg})] e, \\
&\quad \bar{Y}(i) \leq [Y'(i, prq) + Y''_{\tau}(i, prq | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\
&\quad C(h, \text{imsrg}) X_{\tau}(\text{imsrg} | \text{q}) \leq F(h), \\
&\quad \bar{X}(prq) \leq X_{\tau}(prq | \text{img}) \leq \bar{\bar{X}}(prq), \\
&\quad X_{\tau}(\text{imsrg} | \text{q}), Z_{\tau_i}(i | \text{msrgq}), X_{\tau}(prq | \text{img}) \geq 0,
\end{aligned}$$

където:

$\Theta(\text{imsrgq})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$), на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) и на вариантите на потреблението ($q \in Q$);

τ_{imsrg} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес за създаването в народното стопанство на една специфична единица от i -тия икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тата технология ($s \in S$) в условията на g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) и на r -тия вариант на размяната ($r \in R$);

$\tau(imsrg)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и при посочените условия и многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{R}.\bar{G}$), съставен от елементите

$$\tau_{imsrg}, i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G;$$

$X_{\tau_{imsrg}}(q)$ – обемът на производството на i -тия вид икономически продукт (в специфично изражение) ($i \in I$) при m -тия индивидуален производител ($m \in M$), при s -тата технология ($s \in S$), при r -тия вариант на размяната ($r \in R$), и при g -тата система на разпределение на националния доход в условията на въздействие на вариантите потреблението ($q \in Q$) в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на вариантите на потреблението ($q \in Q$);

$X_{\tau}(imsrg | q)$ – вектор-стълбът на обемите на производството при посочените по-горе многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{R}.\bar{G}$) в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на вариантите на потреблението ($q \in Q$), съставен от елементите

$$X_{\tau_{imsrg}}(q), i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G;$$

$M_{\tau_i}(msrgq)$ – отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономическите потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на вариантите потреблението ($q \in Q$);

$M_{\tau}(i | \text{msrgq})$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности (с размерност \bar{I}) при посочените по-горе многообразия в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на вариантите потреблението, съставен от елементите $M_{\tau i}(\text{msrgq})$ ($i \in I$);

$Z_{\tau i}(\text{msrgq})$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономическите потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на вариантите потреблението ($q \in Q$);

$Z_{\tau}(i | \text{msrgq})$ – вектор-стълбът на недостига в удовлетворяването на обществените икономическите потребности (с размерност \bar{I}) при посочените по-горе многообразия в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и в условията на въздействие на вариантите потреблението, съставен от елементите $Z_{\tau i}(\text{msrgq})$ ($i \in I$);

$Y''_{\tau prq}(\text{msg})$ – индуцираните обществени платежоспособни икономическите потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) в условията на r -тия вариант на обръщението ($r \in R$) и на q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) и в условията на многообразие на производителите, на технологиите и на системите на разпределението на националния доход, както и в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството;

$Y''_{\tau}(i, prq | \text{msg})$ – матрицата на индуцираните обществени икономическите потребности при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{P} \cdot \bar{R} \cdot \bar{Q}$) в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството, съставена от елементите

$$Y''_{\tau prq}(\text{msg}), i \in I, p \in P, r \in R, q \in Q;$$

$X_{\tau prq}(i \text{msg})$ – общият размер на паричните разходи на p -тия потребител ($p \in P$) при r -тия вариант на размяната ($r \in R$) и при q -тия вариант на потреблението ($q \in Q$) в условията на многообразие на икономическите продукти, на индивидуалните производители, на производствените технологии и

на системите на разпределение на националния доход, както и в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството;

$X_{\tau}(prq | \text{imsg})$ – вектор-стълбът на общите парични разходи на потребителите при посочените многообразия (с размерност $\overline{P}.\overline{R}.\overline{Q}$) в условията на формиране на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството, съставен от елементите

$$X_{\tau prq}(\text{imsg}), \quad p \in R, \quad r \in R, \quad q \in Q.$$

Отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности тук се формират чрез зависимостите

$$M_{\tau i}(\text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{iprq} + Y''_{\tau iprq}(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I,$$

а индуцираните обществени икономическите потребности – чрез зависимости-те

$$Y''_{\tau iprq}(\text{msg}) = \eta_{iprq} \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'prq} \right) X_{\tau prq}(\text{imsg}),$$

$$i \in I, \quad p \in P, \quad r \in R, \quad q \in Q,$$

където

$$\sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimsrg} X_{\tau imsg}(q) + \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'} X_{\tau p'r'q'}(\text{imsg}) \right] =$$

$$= \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'prq} X_{\tau prq}(\text{imsg}), \quad p \in P,$$

което в народностопански мащаб отговаря на израза

$$\sum_{p \in P} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimsrg} X_{\tau imsg}(q) + \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'} X_{\tau p'r'q'}(\text{imsg}) \right] =$$

$$= \sum_{p \in P} \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'prq} X_{\tau prq}(\text{imsg}).$$

Когато към целевата функция (25) се приложат възприетите преобразувания, характерни за формирането на пълните разходи на икономически труд

при оптимална междупродуктова структура на производството, тя приема следната форма:

$$(26) \quad \Theta(\text{imsrgq}) = \alpha(\text{imsrg})[E(\text{imsrg}, \text{imsrg}) - W(\text{imsrg}, \text{imsrg} | q)]^{-1} X_{\tau}(\text{imsrg} | q) - \beta_m(i) M_{\tau}(i | \text{msrgq}) + \beta_z(i) Z_{\tau}(i | \text{msrgq}) = \min.$$

Оптималните решения на модела (24) и (25), включващ и фазите на размяната и потреблението, са величините

$$\left\{ X_{\tau_{\text{imsrg}}}^0(q), M_{\tau_i}^0(\text{msrgq}), Z_{\tau_i}^0(\text{msrgq}), X_{\tau_{\text{prg}}}^0(\text{imsrg}) \right\}.$$

На тяхна основа могат да се определят общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_i^0(\text{msrgq})$, формирани в резултат на целокупното действие на възпроизводствения процес в статична система¹ с помощта на изразите

¹ “По този начин производството, разпределението, размяната и потреблението образуват правилен силогизъм: производството – всеобщността, разпределението и размяната – специфичността, потреблението – единичността, в които се включва цялото” (**Маркс, К.** Икономически ръкописи от 1857–1859 година (книга I). Цит. изд., с. 23).

$$(27) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imsrg}} X_{\tau_{\text{imsrg}}}^0(q) + \max_{\{m, s, r, g\}} \tau_{\text{imsrg}} Z_{\tau_i}^0(\text{msrgq}) = \\ = \tau_i^0(\text{msrgq}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{imsrg}}}^0(q) + Z_{\tau_i}^0(\text{msrgq}) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\tau_i^0(\text{msrgq}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{\text{imsrg}} X_{\tau_{\text{imsrg}}}^0(q) + \max_{\{m, s, r, g\}} \tau_{\text{imsrg}} Z_{\tau_i}^0(\text{msrgq})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{\text{imsrg}}}^0(q) + Z_{\tau_i}^0(\text{msrgq})}, \quad i \in I,$$

където индивидуалните нормативни пълни разходи на икономически труд при оптимално функциониране на тази многопродуктова статична система се определят чрез изрази

$$(28) \quad \tau(\text{imsrg}) = \alpha(\text{imsrg})[E(\text{imsrg}, \text{imsrg}) - W(\text{imsrg}, \text{imsrg} | q)]^{-1}.$$

От своя страна сравнителното въздействие $\Delta\tau_i^0(m, s, r, g, q)$ на размяната и потреблението върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за единица от i -тия вид икономически продукт в многопродуктовата статична система се измерва с изразите

$$(29) \Delta\tau_i^0(\text{msrgq}) = \tau_i^0(\text{msrgq}) - \tau_i^0(\text{msg}), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукти от същия вид в народностопански мащаб – с изразите

$$(30) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(\text{msrgq}) \sum_{r \in R} X_{\tau \text{imsrg}}^0(q) - \tau_i^0(\text{msg}) X_{\tau \text{img}}^0 \right], \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – с израз

$$(31) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(\text{msrgq}) \sum_{r \in R} X_{\tau \text{imsrg}}^0(q) - \tau_i^0(\text{msg}) X_{\tau \text{img}}^0 \right].$$

С помощта на междинните и крайните решения на многопродуктовия статичен оптимизационен модел (24) и (25), комплексно обхващащ въздействието на производството, разпределението, размяната и потреблението върху формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, могат да се определят следните важни икономически величини и съотношения:

1. Оптимална структура на първичното разпределение на националния доход, изразена чрез първичните доходи на потребителите:

$$(32) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pv \text{imsrg}} X_{\tau \text{imsrg}}^0(q), \quad p \in P, \quad v \in G,$$

чиято обща сума е оптималният размер на националния доход в народното стопанство.

2. Оптимална структура на преразпределението на националния доход, изразена чрез съответните доходи:

$$(33) \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pv p' r' q'} X_{\tau p' r' q'}^0(\text{img}), \quad p \in P, \quad v \in G.$$

3. Оптимална структура на крайното използване на националния доход, зададена под формата на функциите на потребителското търсене:

$$\begin{aligned}
 (34) \quad Y_{iprq}^0(\text{msg}) &= Y'_{iprq} + Y_{iprq}''^0(\text{msg}) = \\
 &= Y'_{iprq} + \eta_{iprq} \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'prq} \right) X_{iprq}^0(\text{img}), \\
 i &\in I, p \in P, r \in R, q \in Q,
 \end{aligned}$$

където $Y_{iprq}''^0(\text{msg})$ са оптималните значения на зависимите от дохода платежоспособни икономически потребности при отчитане въздействието на всички фази на възпроизводството.

4. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(35) \quad \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg} X_{imsrg}^0(q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \tau_{imsrg} Z_{\tau i}^0(\text{msrgq}) \right].$$

5. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на оптималния обем на продукта в народностопански мащаб:

$$(36) \quad \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(\text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(q) \right].$$

6. Минимално значение на целевата икономическа функция на оптимизационния статичен многопродуктов модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при цялостно функциониране на възпроизводствения процес:

$$(37) \quad \Theta^0(\text{imsrgq}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg} X_{imsrg}^0(q) - \left[-\beta_{mi} M_{\tau i}(\text{msrgq}) + \beta_{zi} Z_{\tau i}(\text{msrgq}) \right] \right].$$

7. Оптимални отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(38) \quad M_{\tau i}^0(\text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{iprq} + Y_{iprq}''^0(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I.$$

8. Оптимално използване на екзогенните ресурси

$$(39) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himsrg} X_{imsrg}^0(q) \leq F_h, \quad h \in H.$$

9. Обективни икономически оценки на единица от съответните екзогенни ресурси:

$$(40) \frac{\partial \Theta^0(\text{msrgq})}{\partial F_h}, \quad h \in H.$$

10. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за единица от даден вид икономически продукт:

$$(41) = \tau_i^0(\text{msrgq}) - \tau_i^0(m), \quad i \in I.$$

11. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд цялата маса икономически продукти от даден вид в народностопански мащаб:

$$(42) \tau_i^0(\text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau \text{msrg}}^0(q) - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau \text{im}}^0, \quad i \in I.$$

12. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб:

$$(43) \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(\text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau \text{msrg}}^0(q) - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau \text{im}}^0 \right].$$

С оптимизационния модел (9.24) и (9.25) логически и на всеобхватно равнище се обобщават многообразиата, в чиито условия се формират общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд. Отделните варианти, модификации, обхвати и равнища, са негови частни случаи.

2. Обществоненеобходими разходи на икономически труд при въздействие на размяната и потреблението в динамична система

2.1. Обществоненеобходими преки разходи на икономически труд в динамична система

Специфичното за динамичните модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд, при които се обхваща и въздействието размяната и потреблението, е наличието на лагов момент (вж. *динамична икономическа система* и *динамични общественоикономически разходи на икономически*

труд). Този момент се отразява в основната група ограничителни условия, където се балансира производството на продукт с икономическите потребности от него. Производството се извършва по-рано от потреблението: това е разликата във времето, през което размяната обслужва възпроизводствения процес, в частност предвижването на продукта от производството до потреблението. Тази разлика не е еднаква при различните варианти на размяната, при различните потребителни стойности и при различните производители и технологии. Тя е фактор във формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд при условие, че под внимание се взема нормативното (научнообоснованото) време на размяната при оптимална комбинация на нейните варианти и на другите позиции във възприетите многообразия. При такава постановка оптимизационният многопродуктов динамичен модел на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в условията на цялостния възпроизводствен процес приема следната форма:

$$(44) \quad J(\text{imsrgqT}) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{\text{imsrg}}(t) X_{\text{imsrg}}(t | q) - \beta_{im}(t) M_i(t | \text{msrgq}) + \beta_{iz}(t) Z_i(t | \text{msrgq}) \right] = \min,$$

$$(45) \quad \begin{aligned} & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\text{imsrg}}(t - \eta_{\text{imsr}} | q) - \\ & - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'r'g'}(t) X_{jm's'r'g'}(t | q) - \\ & - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} b_{ijm's'r'g'}(t) \frac{dX_{jm's'r'g'}(t | q)}{dt} + \\ & + Z_i(t | \text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq}(t) + Y''_{iprq}(t | \text{msg})], \quad i \in I, \end{aligned}$$

$$(46) \quad \bar{Y}_i(t) \leq \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq}(t) + Y''_{iprq}(t | \text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I,$$

$$(47) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{\text{himsrg}}(t) X_{\text{imsrg}}(t | q) \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(48) \quad \bar{X}_{prq}(t) \leq X_{prq}(t | \text{img}) \leq \bar{\bar{X}}_{prq}(t), \quad p \in P, \quad r \in R, \quad q \in Q,$$

$$(49) \quad X_{\text{imsrg}}(t | q), Z_i(t | \text{msrgq}), X_{prq}(t | \text{img}) \geq 0, \\ i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G, q \in Q,$$

$$\begin{aligned}
(50) \quad & X_{imrsg}(0|q) = X_{imrsg0}(q), \quad Z_i(0|\text{msrgq}) = Z_{i0}(\text{msrgq}), \\
& M_i(0|\text{msrgq}) = M_{i0}(\text{msrgq}), \quad X_{prq}(0|\text{imsg}) = X_{prq0}(\text{imsg}), \\
& i \in M, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad k \in K, \quad g \in G, \quad p \in P, \quad q \in Q, \\
(51) \quad & X_{imrsg}(T|q) = X_{imrsgT}(q), \quad Z_i(T|\text{msrgq}) = Z_{iT}(\text{msrgq}), \\
& M_i(T|\text{msrgq}) = M_{iT}(\text{msrgq}), \quad X_{prq}(T|\text{imsg}) = X_{prqT}(\text{imsg}), \\
& k \in K, \quad i \in M, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad k \in K, \quad g \in G, \quad p \in P, \quad q \in Q,
\end{aligned}$$

където с η_{imr} е означен нормативният индивидуален лагов момент на произведената при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата технология ($s \in S$) на икономически продукт от i -тия вид ($i \in I$), обслужвана от r -тия вариант на обръщението ($r \in R$).

Същият оптимизационен многопродуктов динамичен модел има следния вид във векторно-матрична форма:

$$(52) \quad J(\text{imrsgq}T) = \int_0^T \left[-\beta_m(it)M(it|\text{msrgq}) + \beta_z(it)Z(it|\text{msrgq}) \right] = \min,$$

$$\begin{aligned}
(53) \quad & [E(i, \text{imrsg}) - A(i, \text{imrsg})]X(\text{imrsg}t - \eta_x|q) - \\
& - B(i, \text{imrsg}t) \frac{dX(\text{imrsg}t|q)}{dt} + Z(it|\text{msrgq}) = \\
& = [Y'(it, prq) + Y''(it, prq|\text{msg})]e,
\end{aligned}$$

$$(54) \quad \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, prq) + Y''(it, prq|\text{msg})]e \leq \bar{\bar{Y}}(it),$$

$$(55) \quad C(ht, \text{imrsg})X(\text{imrsg}t|q) \leq F(ht),$$

$$(56) \quad \bar{X}(prqt) \leq X(prqt|\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}(prqt),$$

$$(57) \quad X(\text{imrsg}t|q), Z(it|\text{msrgq}), X(prqt|\text{imsg}) \geq 0,$$

$$\begin{aligned}
(58) \quad & X(\text{imrsg}0|q) = X_0(\text{imrsg}|q), \quad Z(i0|\text{msrgq}) = Z_0(i|\text{msrgq}), \\
& M(i0|\text{msrgq}) = M_0(i|\text{msrgq}), \quad X(prq0|\text{imsg}) = X_0(prq|\text{imsg}),
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(59) \quad & X(\text{imrsg}T|q) = X_T(\text{imrsg}|q), \quad Z(iT|\text{msrgq}) = Z_T(i|\text{msrgq}), \\
& M(iT|\text{msrgq}) = M_T(i|\text{msrgq}), \quad X(prqT|\text{imsg}) = X_T(prq|\text{imsg}),
\end{aligned}$$

където в (44) – (59) всички символи имат същото икономическо съдържание, както при (1) – (16), но за разлика от тях са функции на времето t за от 0 до T , (58) и (59) са крайните условия на функционирането на икономическата система, и където:

$t - \eta_x$ е вектор-стълбът от времевите аргументи с лагов момент на функциите на обемите на продукта (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставен от повтарящи се през \bar{G} елемента аргументи

$$t - \eta_{imsr} \quad (i \in I, m \in M, s \in S, r \in R);$$

$b_{ijm's'r'g'}(t)$ – функцията по отношение на времето на коефициента на нормативната индивидуална капиталоемкост (в специфично изражение) на i -тия вид ендегенен ресурс за създаването допълнително на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m' -тия индивидуален производител ($m' \in M$), при s' -тата производствена технология ($s' \in S$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

$B(i, imsr, g, t)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на коефициентите на нормативната индивидуална капиталоемкост при посочените условия и многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$b_{ijm's'r'g'}(t) \quad (i, j \in I, m' \in M, s' \in S, r' \in R, g' \in G).$$

В динамичния модел на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при обхващане на цялостния възпроизводствен процес функциите на допълнителните икономически променливи $\beta_{im}(t)$ и $\beta_{iz}(t)$ са построени така, че да отговарят на условията

$$(60) \quad \min_{\{i,t\}} \beta_{im}(t) > \max_{\{i,m,s,r,g,t\}} \alpha_{imsrg}(t),$$

$$(61) \quad \min_{\{i,t\}} \beta_{iz}(t) > \max_{\{i,t\}} \beta_{im}(t),$$

където

$$\beta_{iz}(t) = aU_i(t | \text{rgq}), \quad \beta_{im} = bU_i(t | \text{rgq}), \quad i \in I.$$

При тези условия функциите на отклоненията на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности се формират според зависимостите

$$(62) \quad M_i(t | \text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{iprq}(t) + Y''_{iprq}(t | \text{msg}) \right] - Y_i(t), \quad i \in I,$$

а индуцираните обществени икономически потребности – чрез зависимостите

$$(63) \quad Y''_{iprq}(t | \text{msg}) = \eta_{iprq}(t) \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'prq}(t) \right) X_{prq}(t | \text{imsg}),$$

$$i \in I, p \in P, r \in R, q \in Q,$$

където

$$(64) \quad \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimsrg}(t) X_{imsrg}(t | q) + \right. \\ \left. + \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'}(t) X_{p'r'q'}(t | \text{imsg}) \right] =$$

$$= \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'prq}(t) X_{prq}(t | \text{imsg}), \quad p \in P,$$

което в народностопански мащаб отговаря на израза

$$\sum_{p \in P} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimsrg}(t) X_{imsrg}(t | q) + \right. \\ \left. + \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'}(t) X_{p'r'q'}(t | \text{imsg}) \right] =$$

$$= \sum_{p \in P} \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in V} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} a_{p'v'prq}(t) X_{prq}(t | \text{imsg}),$$

и където съответните променливи са функции на времето и икономическото им съдържание се определя в съответствие с (7) и (8).

При построяването на общата задача на оптималното управление, моделираща формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в динамична система при посочените условия и многообразието, се въвежда система от управляващи функции $u_{ijm's'r'g'}(t|q)$ на натрупването, чиито брой е $\bar{I}^2 \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{R} \cdot \bar{G}$. Всяка една от тях показва в специфично изражение обема на продукта (на ендегенния ресурс) от i -тия вид ($i \in I$), изразходван за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) за натрупване (за инвестиране), което осигурява разширяването на производството на j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$), при s' -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$), при r' -тия вариант на размяната ($r' \in R$) и при g' -тата система на разпределението на националния доход ($g' \in G$) за същата единица време. Затова като ограничителни условия към оптимизационния модел се включва система от също толкова диференциални уравнения по едно за всяка управляваща променлива:

$$(65) \quad \frac{dX(jmsrgt | q)}{dt} = \hat{b}_i^{-1}(jmsrgt) u_i(jmsrgt | q), \quad i \in I,$$

където:

$\hat{b}_{ci}^{-1}(jmsrgt)$ е диагоналната $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{R}.\bar{G}$ -размерна матрица на капиталоемкостта с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти, на производителите, на технологиите, на вариантите на размяната и на системите на разпределение на националния доход, чиито главен диагонал е съставен от функциите по отношение на времето $b_{ijm's'g}(t)$, които са отнасящите се към момент t ($0 \leq t \leq T$) коефициенти на нормативната индивидуална капиталоемкост

$$(j \in I, m' \in M, s' \in S, r' \in R, g' \in G);$$

$u_i(jmsrgt | q)$ – вектор-стълбът (като вектор-функция) на натрупването с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти, на производителите, на технологиите, на вариантите на размяната и на системите на разпределение на националния доход с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{R}.\bar{G}$, състоящ се от елементите

$$u_{ijm's'g}(t|q) \quad (j \in I, m' \in M, s' \in S, r' \in R, g' \in G).$$

Всяка сума от елементите на вектора $u_i(jmsrgt | q)$

$$(9.66) \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} u_{ijm's'r'g'}(t|q), \quad i \in I,$$

е функцията по отношение на времето на общия размер на ендегенния ресурс от i -тия вид ($i \in I$), който за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) се изразходва за натрупване при посочените условия, вкл. и при обхващане въздействието на размяната и потреблението.

На тази основа величините $\frac{dX(jmsrgt | q)}{dt}$ в (9.53) се заместват с техните

равни значения от (65). Получава се система от \bar{I} ограничителни условия на равновесието между производството и икономически потребностите, по едно за всеки вид икономически продукт:

$$(67) [E(i, imsrc) - A(it, imsrc)]X(imsrc \ t - \eta_x | q) + Z(it | msrgq) - [Y'(it, prq) + Y''(it, prq | msg)]e - u(imsrc | q) = 0,$$

където $u(imsrc | q)$ е вектор-стълбът (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $eu_i(jmsrgt | q)$, ($i \in I$), т.е. от изразите (66). В резултат на това заместване оптимизационният модел (52) – (59) приема вида

$$(52a) \quad J(\text{imsrgq}) = \int_0^T \left[-\beta_m(it)M(it | \text{msrgq}) + \beta_z(it)Z(it | \text{msrgq}) \right] = \min,$$

$$(53a) \quad [E(i, \text{imsrg}) - A(it, \text{imsrgt})]X(\text{imsrgt} - \eta_x | q) + Z(it | \text{msrgq}) - \\ - [Y'(it, prq) + Y''(it, prq | \text{msg})]e - u(\text{imsrgt} | q) = 0,$$

$$(54a) \quad \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, prq) + Y''(it, prq | \text{msg})]e \leq \bar{\bar{Y}}(it),$$

$$(55a) \quad C(ht, \text{imsrg})X(\text{imsrgt} | q) \leq F(ht),$$

$$(56a) \quad \bar{X}(prqt) \leq X(prqt | \text{img}) \leq \bar{\bar{X}}(prqt),$$

$$(57a) \quad X(\text{imsrgt} | q), Z_i(it | \text{msrgq}), X(prqt | \text{img}) \geq 0,$$

$$(58a) \quad X(\text{imsrg}0 | q) = X_0(\text{imsrg} | q), Z(i0 | \text{msrgq}) = Z_0(i | \text{msrgq}),$$

$$M(i0 | \text{msrgq}) = M_0(i | \text{msrgq}), X(prq0 | \text{img}) = X_0(prq | \text{img}),$$

$$(59a) \quad X(\text{imsrg}T | q) = X_T(\text{imsrg} | q), Z(iT | \text{msrgq}) = Z_T(i | \text{msrgq}),$$

$$M(iT | \text{msrgq}) = M_T(i | \text{msrgq}), X(prqT | \text{img}) = X_T(prq | \text{img}),$$

Решаването на модела (52a) – (59a) в качеството му на вариационна задача преминава през установените етапи (вж. *динамични общественонеобходими разходи на труд*). Неговото решение е множеството от оптимални функции по отношение на времето

$$\{X_{\text{imsrg}}^0(t | q), Z_i^0(t | \text{msrgq}), X_{prq}^0(t | \text{img}), M_i^0(t | \text{msrgq})\},$$

където:

$X_{\text{imsrg}}^0(t | q)$ са оптималните функции на обемите на производството;

$Z_i^0(t | \text{msrgq})$ – оптималните функции на недостига в удовлетворяването на обществените икономическите потребности;

$X_{prq}^0(t | \text{img})$ – оптималните функции на съвкупните парични разходи на потребителите;

$M_i^0(t | \text{msrgq})$ – определените върху основата на $X_{prq}^0(t | \text{img})$ оптимални функции на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности.

С помощта на елементите на това решение се изгражда системата от уравнения за определяне функциите на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_i^0(t | \text{msrgq})$ формиращи се в условията на производство, разпределението, размяната и потреблението в обобщена многопродуктова система и при комплексно действие на възпроизводствените фази:

$$(68) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{imsrg}(t) X_{imsrg}^0(t|q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \alpha_{imsrg}(t) Z_i^0(t|msrgq) =$$

$$= \alpha_i^0(t|msrgq) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(t|q) + Z_i^0(t,msrgq) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\alpha_i^0(t|msrgq) =$$

$$= \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \alpha_{imsrg}(t) X_{imsrg}^0(t|q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \alpha_{imsrg}(t) Z_i^0(t|msrgq)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(t|q) + Z_i^0(t,msrgq)}, \quad i \in I.$$

Върху основата на решенията на (9.68) могат да се определят функциите на **абсолютното въздействие на всички фази на (взети заедно)** върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд към момент t ($0 \leq t \leq T$) в динамичната многопродуктова система. За единица от даден вид икономически продукт те се дефинират чрез изразите

$$(69) \alpha_i^0(t|msrgq) - \alpha_i^0(t|m), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

за целия обем от този вид икономически продукт – чрез изразите

$$(70) \alpha_i^0(t|msrgq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(t|q) - \alpha_i^0(t|m) \sum_{m \in M} X_m^0(t),$$

$$i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез из израза

$$(71) \sum_{i \in I} \left[\alpha_i^0(t|msrgq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(t|q) - \alpha_i^0(t|m) \sum_{m \in M} X_m^0(t) \right], \quad 0 \leq t \leq T.$$

За единица от всеки i -ти вид икономически продукт **сравнителното комплексно въздействие** на размяната и потреблението върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство и разпределението в динамичната многопродуктова система се определя с разликите

$$(72) \alpha_i^0(t|msrgq) - \alpha_i^0(t|msg), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

за цялата маса от този вид икономически продукт в народностопански мащаб – с изразите

$$(73) \quad \alpha_i^0(t | \text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(t | q) - \alpha_i^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{msg}^0(t),$$

$$i \in I, 0 \leq t \leq T,$$

а за цялата маса от всички видове икономически продукти – с изрази

$$(74) \quad \sum_{i \in I} \left[\alpha_i^0(t | \text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}^0(t | q) - \alpha_i^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{msg}^0(t) \right],$$

$$0 \leq t \leq T.$$

Аналогичните величини за даден интервал от време се получават чрез определено интегриране за този интервал на съответните функции на комплексното въздействие на размяната и потреблението.

2.2. Общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в динамична система

Върху същите принципи се разработва и оптимизационният многопродуктов динамичен модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, когато се обхваща целокупното функциониране на възпроизводствения процес. Той има следния вид:

$$(75) \quad \Theta(\text{imsrgqT}) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg}(t) X_{imsrg}(t | q) - \right. \\ \left. - \beta_{im}(t) M_{\tau i}(t | \text{msrgq}) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau i}(t | \text{msrgq}) \right] = \min, \\ \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{imsrg}(t - \eta_{imsr} | q) - \\ - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'r'g'}(t) X_{\tau jm's'r'g'}(t | q) - \\ - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} b_{ijm's'r'g'}(t) \frac{dX_{\tau jm's'r'g'}(t | q)}{dt} + \\ + Z_{\tau i}(t | \text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq}(t) + Y''_{\tau iprq}(t | \text{msg})], \quad i \in I, \\ \bar{Y}_i(t) \leq \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq}(t) + Y''_{\tau iprq}(t | \text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I,$$

$$\begin{aligned}
& \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himsrg}(t) X_{\tauimsrg}(t | q) \leq F_h, \quad h \in H, \\
& \overline{X}_{prq}(t) \leq X_{\tau prq}(t | imsg) \leq \overline{\overline{X}}_{prq}(t), \quad p \in P, r \in R, q \in Q, \\
& X_{\tauimsrg}(t | q), Z_{\tau i}(t | msrgq), X_{\tau prq}(t | imsg) \geq 0, \\
& i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G, q \in Q, \\
& X_{\tauimsrg}(0 | q) = X_{\tauimsrg 0}(q), Z_{\tau i}(0 | msrgq) = Z_{\tau i 0}(msrgq), \\
& M_{\tau i}(0 | msrgq) = M_{\tau i 0}(msrgq), X_{\tau prq}(0 | imsg) = X_{\tau prq 0}(imsg), \\
& i \in M, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P, q \in Q, \\
& X_{\tauimsrg}(T | q) = X_{\tauimsrg T}(q), Z_{\tau i}(T | msrgq) = Z_{\tau iT}(msrgq), \\
& M_{\tau i}(T | msrgq) = M_{\tau iT}(msrgq), X_{\tau prq}(T | imsg) = X_{\tau prq T}(imsg), \\
& i \in M, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P, q \in Q,
\end{aligned}$$

чиято векторно-матрична форма е

$$\begin{aligned}
(76) \quad \Theta(imsgqT) &= \int_0^T \left[-\beta_m(it) M_{\tau}(it | msrgq) + \beta_z(it) Z_{\tau}(it | msrgq) \right] = \min, \\
& [E(i, imsg) - A(i, imsg)] X_{\tau}(imsg t - \eta_x | q) - \\
& - B(i, imsg) \frac{dX_{\tau}(imsg t | q)}{dt} + Z_{\tau}(it | msrgq) = \\
& = [Y'(it, prq) + Y''_{\tau}(it, prq | msg)] e, \\
& \bar{Y}(it) \leq [Y'(it, prq) + Y''_{\tau}(it, prq | msg)] e \leq \bar{\bar{Y}}(it), \\
& C(ht, imsg) X_{\tau}(imsg t | q) \leq F(ht), \\
& \overline{X}(prqt) \leq X_{\tau}(prqt | imsg) \leq \overline{\overline{X}}(prqt), \\
& X_{\tau}(imsg t | q), Z_{\tau}(it | msrgq), X_{\tau}(prqt | imsg) \geq 0, \\
& X_{\tau}(imsg 0 | q) = X_{\tau 0}(imsg | q), Z_{\tau i}(i 0 | msrgq) = Z_{\tau i 0}(i | msrgq), \\
& M_{\tau}(i 0 | msrgq) = M_{\tau i 0}(i | msrgq), X_{\tau}(prq 0 | imsg) = X_{\tau 0}(prq | imsg), \\
& X_{\tau}(imsg T | q) = X_{\tau T}(imsg | q), Z_{\tau i}(iT | msrgq) = Z_{\tau iT}(i | msrgq), \\
& M_{\tau}(iT | msrgq) = M_{\tau iT}(i | msrgq), X_{\tau}(prq T | imsg) = X_{\tau T}(prq | imsg),
\end{aligned}$$

и където:

$\Theta(imsgqT)$ е значението на целевата икономическа функция на динамичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова система, обхващащ це-

локупното въздействие на възпроизводствения процес (вкл. на размяната и потреблението) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$), на вариантите на размяната ($r \in R$), на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) и на вариантите на потреблението ($q \in Q$);

$\tau_{imsrg}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес за създаването в народното стопанство към момент t ($0 \leq t \leq T$) на една специфична единица от i -тата икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и при s -тата технология ($s \in S$) в условията на g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) и на r -тия вариант на размяната ($r \in R$);

$\tau(imsrgt)$ – вектор-редът на функциите по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на цялостния възпроизводствен процес и при посочените условия и многообразия (с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{R}.\bar{G}$), съставен от елементите

$$\tau_{imsrg}(t), i \in I, m \in M, s \in S, r \in R, g \in G.$$

Когато към целевата функция на (9.75), респ. (9.76) на динамичния оптимизационен модел се приложат възприетите преобразувания, характерни за формирането на пълните разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството, тя приема следната форма:

$$(77) \quad \Theta(imsrgqT) = \int_0^T \left[\alpha(imsrgt) [E(imsrg, imsg) - W(imsrgt, imsgt | q)]^{-1} X_{\tau}(imsrgt | q) - \beta_m(it) M_{\tau}(it | msrgq) + \beta_z(it) Z_{\tau}(it | msrgq) \right] = \min.$$

Оптималните решения на динамичния модел (9.75) и (9.76), включващ и фазите на размяната и потреблението, са величините

$$\left\{ X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q), M_{\tau_i}^0(t | msrgq), Z_{\tau_i}^0(t | msrgq), X_{\tau_{prg}}^0(t | imsg) \right\}.$$

На тяхна основа могат да се определят функциите по отношение на времето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_i^0(t | msrgq)$,

(изразени в работно време) формирани в резултат на целокупното действие на възпроизводствения процес в динамична система с помощта на изразите

$$(78) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg}(t) X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \tau_{imsrg}(t) Z_{\tau_i}^0(t | msrgq) = \\ = \tau_i^0(t | msrgq) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) + Z_{\tau_i}^0(t | msrgq) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\tau_i^0(t | msrgq) = \\ = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg}(t) X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \tau_{imsrg}(t) Z_{\tau_i}^0(t | msrgq)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) + Z_{\tau_i}^0(t | msrgq)}, \quad i \in I,$$

където индивидуалните нормативни пълни разходи на икономически труд при оптимално функциониране на тази многопродуктова динамична система се определят чрез изрази

$$(79) \quad \tau(imsrgt) = \alpha(imsrgt) [E(imsrg, imsrq) - W(imsrgt, imsrq | q)]^{-1}.$$

Към даден момент t ($0 \leq t \leq T$) функциите на сравнителното въздействие $\Delta \tau_i^0(t | msrgq)$ на размяната и потреблението върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство и разпределението на националния доход за единица от i -тия вид икономически продукт в многопродуктовата динамична система се измерва с разликите

$$(80) \quad \Delta \tau_i^0(t | msrgq) = \tau_i^0(t | msrgq) - \tau_i^0(t | msg), \quad i \in I,$$

за цялата маса икономически продукти от същия вид в народностопански мащаб – с разликите

$$(81) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(t | msrgq) \sum_{r \in R} X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) - \tau_i^0(t | msg) X_{\tau_{img}}^0(t) \right], \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – с разликата

$$(82) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \left[\tau_i^0(t | msrgq) \sum_{r \in R} X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) - \tau_i^0(t | msg) X_{\tau_{img}}^0(t) \right].$$

Въздействието на размяната и потреблението върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за даден интервал от време се измерва с определените интеграли за този интервал от приведените функции.

С помощта на междинните и крайните решения на многопродуктовия динамичен оптимизационен модел (24) и (25), комплексно обхващащ въздействието на производството, разпределението, размяната и потреблението върху формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, *могат да се определят следните важни икономически величини и съотношения:*

1. Функции на оптималните обеми на произведения от националното стопанство продукт:

$$(83) \quad X_{\tau i m s r g}^0(t | q), \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad r \in R, \quad g \in G.$$

2. Функции на оптималните натрупвания за сметка на съответните видове продукти:

$$(84) \quad \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} u_{ijm's'r'g'}(t), \quad i \in I.$$

3. Оптимална структура на първичното разпределение на националния доход, изразена чрез функциите на първичните доходи на потребителите:

$$(85) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} a_{pvimsrg}(t) X_{\tau i m s r g}^0(t | q), \quad p \in P, \quad v \in G,$$

чиято обща сума е функцията на оптималния размер на националния доход в народното стопанство.

4. Оптимална структура на преразпределението на националния доход, изразена чрез съответните доходи:

$$(86) \quad \sum_{p' \in P} \sum_{r' \in R} \sum_{q' \in Q} a_{pvp'r'q'}(t) X_{\tau p'r'q'}^0(t | imsg), \quad p \in P, \quad v \in G.$$

5. Оптимална структура на крайното използване на националния доход, зададена под формата на функциите на потребителското търсене:

$$\begin{aligned}
 (87) \quad Y_{\tau iprq}^0(t | \text{msg}) &= Y'_{iprq}(t) + Y_{\tau iprq}''^0(t | \text{msg}) = \\
 &= Y'_{iprq}(t) + \eta_{iprq}(t) \left(1 - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'prq}(t) \right) X_{\tau prq}^0(t | \text{img}), \\
 i &\in I, p \in P, r \in R, q \in Q,
 \end{aligned}$$

където $Y_{\tau iprq}''^0(t | \text{msg})$ са функциите по отношение на времето на оптималните значения на зависимите от дохода платежоспособни икономическите потребности при отчитане въздействието на всички фази на възпроизводството.

6. Съвкупна величина на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(88) \quad \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg}(t) X_{\tau imsrq}^0(t | q) + \max_{\{m,s,r,g\}} \tau_{imsrg}(t) Z_{\tau i}^0(t | \text{msrgq}) \right].$$

7. Съвкупна величина на общественонеобходими пълни разходи на икономически труд на оптималния обем на продукта в народностопански мащаб:

$$(89) \quad \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(t | \text{msrgq}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau imsrq}^0(t | q) \right].$$

8. Минимално значение на целевата икономическа функция на оптимизационния динамичен многопродуктов модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при цялостно функциониране на възпроизводствения процес:

$$(90) \quad \Theta^0(\text{imsrgqT}) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} \tau_{imsrg}(t) X_{\tau imsrq}^0(t | q) - \beta_{mi}(t) M_{\tau i}(t | \text{msrgq}) + \beta_{zi}(t) Z_{\tau i}(t | \text{msrgq}) \right] dt.$$

9. Оптимални отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономическите потребности:

$$(91) \quad M_{\tau i}^0(t | \text{msrgq}) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} \left[Y'_{iprq}(t) + Y_{\tau iprq}''^0(t | \text{msg}) \right] - Y_i(t), \quad i \in I.$$

10. Оптимални пропорции между производството, натрупването и потреблението:

$$\begin{aligned}
(92) \quad (9.94) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{msrg}^0(t - \eta_{msr} | q) - \\
& - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'r'g'}(t) X_{jm's'r'g'}^0(t | q) - \\
& - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{r' \in R} \sum_{g' \in G} b_{ijm's'r'g'}(t) \frac{dX_{jm's'r'g'}^0(t | q)}{dt} + \\
& + Z_i^0(t | msrgq) = \sum_{p \in P} \sum_{r \in R} \sum_{q \in Q} [Y'_{iprq}(t) + Y''_{iprq}(t | msg)], \quad i \in I.
\end{aligned}$$

11. Оптимално използване на екзогенните ресурси

$$(93) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} c_{himsrg}(t) X_{imsrg}^0(t | q) \leq F_h(t), \quad h \in H.$$

12. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за единица от даден вид икономически продукт:

$$(94) \quad = \tau_i^0(t | msrgq) - \tau_i^0(t | m), \quad i \in I.$$

13. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд цялата маса икономически продукти от даден вид в народностопански мащаб:

$$(95) \quad \tau_i^0(t | msrgq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) - \tau_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0(t), \quad i \in I.$$

14. Абсолютно въздействие на всички фази на възпроизводствения процес върху равнището на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб:

$$(96) \quad \sum_{i \in I} \left[\tau_i^0(t | msrgq) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{r \in R} \sum_{g \in G} X_{\tau_{imsrg}}^0(t | q) - \tau_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau_{im}}^0(t) \right].$$

Вж.: въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на производството върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на разпределението върху общественонеобходимите раз-

ходи на икономически труд, динамични общественонеобходими разходи на икономически труд, комплексен метод за определяне на индивидуалните пълни разходи на икономически труд, косвени разходи на икономически труд, не-обходима икономика, общественонеобходим труд (в маркс.), общественоне-обходими преки разходи на икономически труд, общественонеобходими пълни разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на икономи-чески труд, общественонеобходими разходи на труд (в маркс.), оптималност на общественонеобходимите разходи на труд (в маркс.), опростен модел за определяне на общественонеобходимите разходи на икономически труд, пре-ки разходи на икономически труд, пълни разходи на икономически труд.

ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ВЪРХУ ОБЩЕСТВЕНОНЕ-ОБХОДИМИТЕ РАЗХОДИ НА ИКОНОМИЧЕСКИ ТРУД* (distribution impact on socially-required /socially-nessesary/ cost of economic labour) (*) – от-ражение, което икономическото разпределение (като фаза на икономическото възпроизводство) **оказва** непосредствено или опосредствано (във взаимодейс-твие с останалите възпроизводствени икономически фази – икономическото производство, икономическата размяна и икономическото потребление) **върху** формирането на равнището и структурата на общественонеобходимите разхо-ди на икономически труд (на отделните икономически продукти и съвкупно в народностопнски мащаб), в т.ч. и върху общественонеобходимите преки раз-ходи на икономически труд, върху общественонеобходимите косвени разходи на икономически труд и върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд. Формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд под въздействието на икономическото разпределение е обективнопротичащ оптимизационен икономически процес и затова тяхното изследване и измерване в условията на това въздействие се извършва с по-мощта на съответстващи на тяхната природа оптимизационни икономически модели (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*). По-долу са представени разработени от К. Миркович такива модели, въз основа на които може да се извършва тяхното измерване в работно време.¹

¹ Настоящата статия представлява част от книгата: **Миркович, К.** Формиране и моде-лиране на общественонеобходимите разходи на труд. София, 2019. Приложение 02 към **Енциклопедия на икономическата система** (Интернет, www.KamenMirkovich.com).

Изследването на въздействието на разпределителния процес върху фор-мирането на *общественонеобходимите разходи на икономически труд* има

двойко значение. От една страна, изяснява се специфичното място на този процес в образуването на величината и структурата на общественонеобходимите разходи на *икономически труд*, особено в условията на *икономически растеж*. От друга страна, получените от анализа резултати са обективна основа за изследване, управление и усъвършенстване на обратната регулираща роля на разпределението върху производството и върху останалите фази на икономическото възпроизводство¹.

¹ Вж.: **Миркович, К.** Модели на въздействието на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на труд при социализма. – В: *Трудове на Висшия икономически институт “Карл Маркс”*, книга IV от 1980. Издание на Висшия икономически институт “Карл Маркс”, София, 1980, с. 47-94 с.

Разпределителният процес е момент, фаза на възпроизводството. Характерът на разпределителните икономически отношения, на разпределението на дохода се определя от характера на икономическото производството, значи от формата на собственост върху средствата за производство. Следователно то зависи от разпределението на собствеността в самото производство; разпределението на дохода (в натурална или в парична форма) е проявление и реализация на икономическите отношения на собственост. “Разпределението на продуктите – пише К. Маркс – е очевидно само резултат от това разпределение, което е включено в самия производствен процес и определя структурата на производството. Да се разглежда производството без оглед на това включено в него разпределение е очевидно празна абстракция, докато, обратно, разпределението на продуктите е от само себе си дадено заедно с това разпределение, образуващо първоначално един момент от производството.”¹

¹ **Маркс, К.** Икономически ръкописи от 1857–1859 година (книга I). В: **К. Маркс, Фр. Енгелс.** Съчинения. Т. 46, част I. Издателство на БКП, С., 1978, с. 30.

От своя страна икономическото разпределение оказва обратно регулиращо и стимулиращо въздействие върху развитието на икономическото производство, върху усъвършенстването на производителните сили и върху укрепването на господстващата форма на собственост, както и върху възпроизводствения *икономически процес* изобщо. От това н каква степен и дълбочина се разкрият същността и механизмите на посочената обратна зависимост зависи доколко активно чрез държавната намеса ще се използва разпределителният процес в решаването на проблемите на националната икономика. Една от важните насоки в това отношение е именно въздействието на разпределителния икономически процес върху общественонеобходимите разходи на икономи-

чески труд. Тъй като общественонеобходимите разходи на икономически труд са обективна *икономическа категория*, създава се възможност чрез тях да се измери определената от действието на *икономическите закони* роля на разпределителния процес в народното стопанство и по такъв начин да се намери реална и сравнима база за оценяване ефективността на приспособяването и регулирането на този процес към потребностите на икономиката.

Разпределението въздейства върху общественонеобходимите разходи на икономически труд не пряко, а посредством отделните фази на възпроизводството – посредством производството, размяната (обръщението) и потреблението, както и чрез формирането на обществените платежоспособни икономически потребности. Влиянието на разпределителния процес върху тези разходи на икономически труд тук се осветлява през призмата на правите и обратните икономически връзки между посочените фази. Именно този подход, осъществяван върху основата на принципа на оптималността, позволява да се обхване обективното място на разпределението в разглежданите взаимоотношения и да се елиминират различните зависещи от разпределението неефективни отклонения от субективно естество при формирането на доходите, при ценообразуването, при регулирането на паричното обръщение и т.н.

В настоящата статия се разглежда въздействието на разпределителния процес в изследваната област чрез обусловените от него изменения в условията на икономическото производство и на формирането на обществените (респ. на общественонеобходимите) икономически потребности. От своя страна измененията в условията на производството и на формирането на икономически потребностите водят до модификации в оптималното разпределение на създаваните икономически продукти по технологии и индивидуални производители, до изменения в равнището и структурата на обществените икономически потребности, до реструктуриране на икономически потребностите от екзогенни и ендогенни ресурси на производството, следователно – и до реструктуриране на тяхната евентуална дефицитност.

В зависимост от това, чрез кой момент на възпроизводството се опосредства, ***въздействието на разпределителния процес¹ върху общественонеобходимите разходи на икономически труд може да се раздели на два основни типа.*** Когато то се опосредства чрез икономическото производство, налице е стимулиращ тип въздействие, а когато се опосредства чрез формирането на обществените икономически потребности – индуциращ тип въздействие.² ***И в двата случая съществено значение има структурата на разпределител-***

ния процес, която може да се изрази чрез т.нар. коефициенти на първичното разпределение и преразпределението на националния доход³ (вж. *първично разпределение на дохода (в макр.)*, *първичен доход (в макр.)*, *преразпределение на дохода (в макр.)*). Те отразяват относителните дялове на паричните разходи на отделните участници в разпределителния процес в общия размер на техните парични разходи. Това са фирмите, институциите на финансово-кредитната система, извънпроизводствената сфера, населението. Структурата на тези коефициенти съответства на възприетата система на първичното разпределение и преразпределението на националния доход. В рамките на ограничителните условия посочените коефициенти могат да се формират и да се групират в различни комбинации и с различни относителни тегла.⁴

¹ Разпределението се разглежда като процес, включващ първичното разпределение и преразпределението на националния доход, т.е. те са негови разновидности. Изразът “разпределение и преразпределение” е неточен, подвеждащ и не е проява на икономическа култура. Той е пример за неправомерна подмяна на частното (“първично разпределение”) с общото (“разпределение”). Звучи като “живите същества и човекът”. Нашата реч е наситена с подобни нелогичности от най-различно естество, но ние като че ли не ги забелязваме (докато това в действителност издава нашата непросветеност).

² По своята форма разглежданите зависимости са близки до образуването на мултипликационния ефект, както той е интерпретиран при социализма, макар че има всеобща приложимост (вж. *мултипликационен ефект в икономиката (при социализма)* и *мултипликационен подход в икономиката (при социализма)*). Формата на зависимостите, чрез които се реализира стимулиращият тип въздействие, е подобна на формата на зависимостите, при които се образува мултипликационният ефект в неговия т.нар. отраслови аспект (вж. *отраслов аспект на мултипликационния подход в икономиката (при социализма)*). Затова пък формата на зависимостите, чрез които се реализира индуциращият тип въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, е подобна на формата на зависимостите, при които се образува мултипликационният ефект в неговия т.нар. възбуждащ аспект (вж. *възбуждащ аспект на мултипликационния подход в икономиката (при социализма)*). Вж. също: **Живков, Т.** За усъвършенстване на социалистическата организация на икономически труда и на плановото ръководство на икономиката. Доклад пред Националната партийна конференция, 20 април 1978 г. В: **Живков, Т.** Избрани съчинения. Том 27. Партиздат, С., 1980, с. 257 и 259.

³ Вж.: **Миркович, К.** Моделиране въздействието на финансово-кредитната система върху общественонеобходимите разходи на труд. – В: Проблеми на социалистическите финанси в НРБ – *Годишник на Научнометодологическия център по финанси при министерството на финансите*, том XV от 1981. Издателство “Наука и изкуство”, С., 1981, с. 5-46.

⁴ По-подробно същността и характерът на тези коефициенти са изяснени във: **Миркович, К.** Стимулиращо въздействие на финансово-кредитната система върху общест-

вено необходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 2 от 1980, с. 3-12; **Миркович, К.** Динамични модели на стимулиращото въздействие на финансово-кредитната система върху общественото необходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 5 от 1980, с. 13-24; **Миркович, К.** Индуциращо въздействие на финансово-кредитната система върху общественото необходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 10 от 1980, с. 3-14; **Миркович, К., С. Каравастев.** Оптимални модели на сводния финансов план на страната. В: Проблеми на социалистическите финанси в НРБ – *Годишник на Научноизследователския институт по финанси и кредит при министерството на финансите и БНБ*, том IX от 1974. Държавно издателство “Наука и изкуство”, С., 1974, с. 73.

При определяне въздействието на разпределителния процес върху общественото необходимите разходи на икономически труд се вземат под внимание не фактическите, сложилите се в резултат на субективната организаторска и управленска дейност на хората коефициенти, а онези, които при зададените екзогенни и ендогенни ресурси на производството осигуряват минимални разходи на икономически труд при максимално удовлетворяване на общественото необходимите икономически потребности. Те имат обективна природа и могат да бъдат наречени **общественонеобходими коефициенти на разпределението на националния доход** и отклонението на фактически сложилите се коефициенти от тях изразява и измерва степента на обществена икономическа неефективност на конкретно изградената и функционираща система на първичното разпределение и преразпределението на национални доход. Общественонеобходимите коефициенти на разпределението се включват като елементи на ограничителните условия на оптимизационните модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд. Определянето на участието им в разпределителния процес е въпрос на решението на тези модели. Изменението, което предизвикват във величината на съответната целева функция, става мярка за въздействието на разпределението върху равнището на общественонеобходимите разходи на икономически труд.

Специфичното за **стимулиращия тип въздействие** е, че то се обуславя от положителните изменения, които една или друга система на първично разпределение и преразпределение на национални доход внася в разходите на жив икономически труд и в разходите на екзогенни и ендогенни ресурси на икономическото производство. Като фактор, от който зависят равнището и структурата на общественонеобходимите разходи на икономически труд, тук най-вече се възприема онази комбинация от конкретни системи на първично разпределение на национални доход, която стимулира намаляването на разходите на

жив и на овеществен икономически труд и по такъв начин създава условия за формиране на минимални разходи на обществен икономически труд.

Индукцираният тип въздействие на разпределителния процес се осъществява чрез измененията, които първичното разпределение и преразпределението на национални доход внасят: първо, във формирането на крайните доходи на потребителите, следователно – и на граничните условия, между които се образуват равнището и структурата на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности; второ, във функциите на търсенето на различните икономически продукти (вж. *функция на търсенето* и *функция на продуктовото търсене* (в микр.)); трето, в степените на общественонеобходимите икономически полезности на тези продукти. Това от своя страна преструктурира съотношението между обществените платежоспособни икономически потребности и зависещите от екзогенните и ендогенните ресурси възможности на производството да ги удовлетворят. Върху тази основа настъпват промени в общественонеобходимите разходи на икономически труд. В съответствие с казаното като влияеща върху тях трябва да се има предвид само такава комбинация от конкретни системи на първичното разпределение и преразпределението на национални доход, която също съответства на принципа за формиране на минимални разходи на икономически труд при максимално удовлетворяване на посочените икономически потребности.

Разпределителният процес в действителност въздейства върху общественонеобходимите разходи на икономически труд комплексно, т.е. стимулиращо и индукциращо в тяхната цялост. Математическото моделиране на комплексното въздействие на разпределителния процес също е предмет на разглеждане в тази статия. Самостоятелното моделиране на стимулиращото и на индукциращото въздействие се разглежда само в статични системи, а комплексното му въздействие върху общественонеобходимите разходи на икономически труд – както в статични, така и в динамични системи.

1. Стимулиращо въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд

Стимулиращото въздействие на разпределителния процес се реализира чрез предизвиканите от него изменения в разходите на жив и овеществен икономически труд, които заетите в производството правят при една или друга система на първично разпределение на националния доход. В едни случаи, когато при разпределителния процес се постига едноточност между обществените (общонационалните), груповите и индивидуалните интереси, се осигуря-

ват условия, с които в обективно определени граници се стимулира намаляването на трудовите разходи. В обратния случай се стимулира тяхното увеличаване.

При обхващане на разпределителния процес възниква въпросът, кои разходи на икономически труд трябва да се смятат за общественонеобходими: (1) дали минималните разходи на икономически труд при оптимална комбинация на разпределение на производството по неговите технологии, производители и продукти и при фактически сложилата се комбинация от конкретни структури (механизми) на първичното разпределение на националния доход, (2) или това са минималните разходи на икономически труд при оптимална комбинация на разпределение на производството по неговите технологии, производители и продукти и при оптималната комбинация от конкретни структури (механизми) на първичното разпределение на националния доход. В съответствие с обосновавания тук подход, при който комплексно се обхваща цялостният възпроизводствен процес, ***общественонеобходимите разходи на икономически труд се обуславят от оптималното състояние на всичките му фази, вкл. и на разпределението***. Ето защо оптималното състояние на първичното разпределение е онова обективно условие, което трябва да се разглежда като основа за изследване на стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд. По този начин се прави нова крачка на уточняване на тази икономическа категория в посока към нейното обективно съдържание, към създаване на предпоставки за поцялостно изследване равнището и структурата на нейната величина.

С отчитане на въздействието на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд се въвежда нов тип многообразие във възпроизводствения процес – ***многообразието в конкретните системи на първичното разпределение и преразпределението на националния доход***, които по-нататък накратко наричаме системи на разпределението. Това са конкретни варианти на структурата на разпределителния процес, които в съответствие с характера на установените форми на собственост на определен етап от обективното историческо развитие и в съответствие с цялостната система на действащите икономически отношения могат да се реализират чрез усъвършенствуване на функциониращите икономически механизми¹.

¹ Вж.: **Миркович, К.** Стимулиращо въздействие на финансово-кредитната система върху общественонеобходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 2 от 1980, с. 3-12.

В този смисъл и по определение всяка система на разпределението G включва (1) *система на първичното разпределение на националния доход* и (2) *система на преразпределението на националния доход*. Тяхното разграничение се идентифицира според съответния контекст.

На всеки система $g \in G$ на разпределението, където G е множеството на посочените варианти, съответства множество от коефициенти на първичното разпределение и на преразпределението на националния доход. Тяхното определяне е резултат на икономически изследвания, основен момент на които е изясняването на границите на изменение на формите на новосъздадената стойност при различните производители, отрасли и равнища на икономическата организация на общественото производство. Тези коефициенти се разделят на две групи – коефициенти на първичното разпределение и коефициенти на преразпределението на националния доход. Отношение към стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд преимуществено има структурата на първичното разпределение, чийто обект са най-вече доходите от производството.

1.1. Оптимизационни модели на стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд

Стимулиращото въздействие на разпределителния процес (представен чрез първичното разпределение) върху формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в еднопродуктова статична система при регулиращо действие на общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности и при многообразие на производителите, на технологичните начини на производство и на системите на разпределението на националния доход се обхваща от следния обобщен еднопродуктов статичен оптимизационен модел (вж. *оптимизационен модел на икономическата система*):

$$\begin{aligned}
(1) \quad & J_a(msg) = \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{msg} X_{msg} - \\
& - \beta_m M_a(msg) + \beta_z Z_a(msg) = \min, \\
(2) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{msg} + Z_a(msg) = Y + M_a(msg), \\
(3) \quad & \bar{Y} \leq Y + M_a(msg) \leq \bar{\bar{Y}}, \\
(4) \quad & \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hmsg} X_{msg} \leq F_h, \quad h \in H, \\
(5) \quad & X_{msg}, Z_a(msg) \geq 0, \quad m \in M, s \in S, g \in G,
\end{aligned}$$

или във векторно-матрична форма (вж. *векторна икономическа величина* и *матрична икономическа величина*) – чрез задачата

$$\begin{aligned}
(6) \quad & J_a(msg) = \alpha(msg) X_a(msg) - \beta_m M_a(msg) + \\
& + \beta_z Z_a(msg) = \min, \\
(7) \quad & e(msg) X_a(msg) + Z_a(msg) = Y + M_a(msg), \\
(8) \quad & \bar{Y} \leq Y + M_a(msg) \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\
(9) \quad & C(h, msg) X_a(msg) \leq F(i), \\
(10) \quad & X_a(msg), Z_a(msg) \geq 0,
\end{aligned}$$

където:

$J_a(msg)$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при стимулиращото въздействие на разпределителния процес и при многообразие на производителите, които ги създават ($m \in M$), многообразие на производствените технологии ($s \in S$) и многообразие на системите на разпределението на националния доход ($g \in G$);

G – множеството на системите на разпределението на националния доход като $g \in G$, където $g = 1, 2, \dots, \bar{G}$;

α_{msg} – коефициентът (в работно време) на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица от разглеждания вид икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход като ($g \in G$);

$\alpha(msg)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (с размерност $\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$\alpha_{msg}, m \in M, s \in S, g \in G;$$

X_{amsg} – обемът на производството (в специфично изражение на разглеждания вид икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото стимулиращо въздействие (с индекс a);

$X_a(msg)$ – вектор-стълбът на обемите на производството (с размерност $\overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G}$), съставен от елементите

$$X_{amsg}, m \in M, s \in S, g \in G;$$

c_{hmsg} – нормативният индивидуален коефициент за преки разходи на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$), зададени в специфично изражение, необходими за производството на единица от разглеждания вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$C(h, msg)$ – матрицата на нормативните индивидуални коефициенти за преки разходи на екзогенни ресурси (с размерност $\overline{H} \times \overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G}$), съставена от елементите

$$c_{hmsg}, h \in H, m \in M, s \in S, g \in G;$$

$Z_a(msg)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на незадоволеността на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от разглеждания икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на съответните производители ($m \in M$) и на производствените технологии ($s \in S$) и при многообразие на системите на разпределение на националния доход с отчитане на неговото стимулиращо въздействие (с индекс a) (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

β_z – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности от разглежданата икономически продукт;

$M_a(msg)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от разглеждания вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на съответните производи-

тели ($m \in M$) и на производствените технологии и при многообразие на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото стимулиращо въздействие (с индекс a) (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

β_m – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от разглежданата икономически продукт.

Произволните величини β_z и β_m , съответстващи при разглежданите условия на допълнителните променливи $Z_a(msg)$ $M_a(msg)$, са свързани помежду си с неравенствата

$$(11) \quad \beta_z > \beta_m > \max_{m,s,g} \alpha_{msg}.$$

Решението на оптимизационния модел (8.1) – (8.5), респ. (8.6) – (8.10) се представя от оптималните величини

$$X_{amsg}^0, Z_a^0(msg), M_a^0(msg), \quad m \in M, s \in S, g \in G,$$

общо на брой $\overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G} + 2$. Както при посочените преди случаи, и тук не е възможно $Z_a(msg)$ и $M_a(msg)$ едновременно да бъдат положителни, което се обезпечава с (8.11) и което съответства на положението, че общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, регулиращи формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд, са в зависимост от възможностите на производството.

Посоченото решение в общия случай обуславя оптималното равнище на разглежданите икономически величини при наличието на системата на стимулиращото въздействие на разпределителния процес, отговарящо на първичното разпределение на националния доход. По-точно минималното значение $J_a^0(msg)$ на целевата функция съответства на израза

$$J_a^0(msg) = \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{msg} X_{amsg}^0 - \beta_m M_a^0(msg) + \beta_z Z_a^0(msg),$$

където X_{amsg}^0 са оптималните обеми на производството ($m \in M, s \in S, g \in G$), $M_a^0(msg)$ – оптималното отклонение на фактическите обществени от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от дадения вид и $Z_a^0(msg)$ – оптималният недостиг в удовлетворяването на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от същия вид.

Оптималното съотношение между производството и икономически потребности при разглежданата икономически продукт се дефинира от равенствата

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{amsg}^0 + Z_a^0(msg) = Y + M_a^0(msg).$$

Оптималното и общественонеобходимо равнище на платежоспособните икономически потребности от разглеждания продукт се помещава между определените им минимални (нормални) и максимални (разумни) граници

$$\bar{Y} \leq Y + M_a^0(msg) \leq \bar{\bar{Y}}.$$

Минималните разходи на екзогенните ресурси при стимулиращото въздействие на разпределителния процес се определят от зависимостите

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hmsg} X_{amsg}^0 \leq F_h, \quad h \in H.$$

С решаването на разглеждания оптимизационен модел (1) – (5), респ. (6) – (10) **става възможно да се дефинира и общественонеобходимата структура на първичното разпределение на националния доход**, на която съответстват общественонеобходимите разходи на икономически труд в еднопродуктова система. Въпросната структура се представя от множеството на първичните доходи, на които се разпада общият доход, създаден и реализиран от отделните производители и получаван от участниците в първичното разпределение. Тези доходи са произведението на съответните коефициенти на a_{pvmsg} на първичното разпределение с оптималния обем на продукта.

Всяко a_{pvmsg} е коефициент на паричните приходи от първичното разпределение в полза на p -тия участник в него ($p \in P$) и осъществявано чрез v -тата система на разпределителния процес ($v \in G$), които произтичат от производството на една специфична единица от разглеждания продукт, създаден от m -тия индивидуален производител ($m \in M$) в условията на s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$). Тук P е множеството на участниците в първичното разпределение и преразпределението на националния доход. Доходите на p -тия участник от първичното разпределение, осъществявано при v -тата система на разпределението, са

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvmsg} X_{amsg}^0, \quad p \in P, v \in G.$$

Общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_a^0(\text{msg})$ на дадения продукт (изразени в работно време) при отчитане стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху тях се определят с изрази

$$(12) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{msg} X_{amsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{msg} Z_a^0(\text{msg}) = \\ = \alpha_a^0(\text{msg}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{amsg}^0 + Z_a^0(\text{msg}) \right],$$

или, което е същото, с формулата

$$\alpha_a^0(\text{msg}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{msg} X_{amsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{msg} Z_a^0(\text{msg})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{amsg}^0 + Z_a^0(\text{msg})}.$$

Когато има поне една комбинация от разпределение на производството по производители, технологии и системи на разпределение, при която екзогенните ресурси $F_h (h \in H)$ във всичките си позиции се оказват достатъчни да се произведе продукт, съответстващ на обществените икономически потребности \bar{Y} , тогава $Z_a^0(\text{msg}) = 0$. Ако едва след вариране с цялостното многообразие на зависимостите в производството и в разпределението на националния доход поне един от екзогенните ресурси се окаже недостатъчен, за са се удовлетворят посочените икономически потребности, тогава оптималният недостиг $Z_a^0(\text{msg}) > 0$. В такъв случай общественонеобходимите преки разходи на икономически труд са по-големи от тези, които се формират при $Z_a^0(\text{msg}) = 0$. Тук **съвкупният размер на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в народностопански мащаб** включва две части – първо, всички нормативни преки разходи на икономически труд за производството на общественно-потребния продукт при оптимална структура на производството по производители, технологии и системи на разпределението и, второ, максималните преки разходи на икономически труд за производството на недостигащия продукт. Стимулиращото въздействие на първичното разпределение на дохода намалява вероятността да се появи $Z_a^0(\text{msg}) > 0$ благодарение на стимулите, които то създава за икономии на жив и овеществен икономически труд.

Извежданите математически модели дават възможност да се определя в работно време въздействието на различните фази на възпроизводствения процес върху формирането на равнището на общественонеобходи-

.....

мите разходи на икономически труд както на отделната единица икономически продукт, така и на целия обем на продукта в народностопански мащаб. Разграничават се **два вида въздействие** – абсолютно въздействие на една или заедно на няколко фази на икономическото възпроизводство върху формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд и относително въздействие на дадена фаза върху общественонеобходимите разходи на икономически труд по отношение на други фази на икономическото възпроизводство.

Абсолютното стимулиращо въздействие на разпределителния процес и на непосредственото производство (взети заедно) върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в статична еднопродуктова система се определя чрез разликата между тези разходи, формиращи в условия, когато посочените две фази се обхващат с оптимизационния модел, и разходите, формиращи в условия, когато тези две фази не се обхващат. По-специално, за общественонеобходимите преки разходи на икономически труд за единица икономически продукт абсолютното им въздействие е равно на израза

$$(13) \Delta\alpha_a^0(\text{msg}) = \alpha_a^0(\text{msg}) - \alpha_i(m),$$

и за целия обем от разглежданата икономически продукт – чрез изразите

$$(14) \alpha_a^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{amsg}^0 - \alpha^0(m) \sum_{m \in M} X_m^0.$$

Сравнителното стимулиращо въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в статична еднопродуктова система по отношение на непосредственото производство се определя **чрез разликата между** (1) тези икономически трудови разходи, формиращи в условия, когато с оптимизационния модел се обхващат фазите на непосредственото производство и фазата на разпределението в стимулиращия аспект, и (2) тези икономически трудови разходи, формиращи в условия, когато се отчита само фазата на непосредственото производство. Тогава за единица от разглежданата икономически продукт сравнителното стимулиращо въздействие на разпределението е равно на израза

$$(8.15) \alpha_a^0(\text{msg}) - \alpha^0(\text{ms}),$$

за целия обем от този вид икономически продукт – с израза

$$(16) \alpha_a^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{amsg}^0 - \alpha^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ms}^0.$$

Чрез изразите (13) – (16) се квантифицира обективната икономическа роля на първичното разпределение на националния доход във възпроизводствения процес и, по-точно, икономическата роля на обратното стимулиращо въздействие на първично-разпределителния процес върху производството. Алгебричното значение на тези изрази по принцип е отрицателно и то измерва в икономия на работно време максимално възможния и обективнонеобходимия икономически ефект, който може да се постигне чрез използване на стимулиращите лостове на първично-разпределителния процес в регулирането и управлението на производството.

Стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова статична система при наличие на междупродуктови връзки, на фактическа междупродуктова структура и на регулиращо действие на общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности и при многообразие на производителите, на технологичните начини на производство и на системите на разпределението на националния доход се обхваща от следния обобщен многопродуктов статичен оптимизационен модел:

$$(17) \quad J_a(\text{img}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img} X_{aimsg} - \left[-\beta_{im} M_{ai}(\text{img}) + \beta_{iz} Z_{ai}(\text{img}) \right] \right] = \min,$$

$$(18) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimsg} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{ajm's'g'} + Z_{ai}(\text{img}) = Y_i + M_{ai}(\text{img}), \quad i \in I,$$

$$(19) \quad \bar{Y}_i \leq Y_i + M_{ai}(\text{img}) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$$

$$(20) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{himsg} X_{aimsg} \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(21) \quad X_{aimsg}, Z_{ai}(\text{img}) \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S,$$

или във векторно-матрична форма – чрез задачата

$$(22) \quad J_a(\text{imsg}) = \alpha(\text{imsg})X_a(\text{imsg}) - \beta_m(i)M_a(i | \text{msg}) + \\ + \beta_z(i)Z_a(i | \text{msg}) = \min,$$

$$(23) \quad [E(i, \text{jmsg}) - A_a(i, \text{jmsg})]X_a(\text{imsg}) + Z_a(i | \text{msg}) = \\ = Y(i) + M_a(i | \text{msg}),$$

$$(24) \quad \bar{Y}(i) \leq Y(i) + M_a(i | \text{msg}) \leq \bar{\bar{Y}}(i),$$

$$(25) \quad C(h, \text{imsg})X_a(\text{imsg}) \leq F(i),$$

$$(26) \quad X_a(\text{imsg}), Z_a(i | \text{msg}) \geq 0,$$

където:

$J_a(\text{imsg})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при стимулиращото въздействие на разпределителния процес и при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), многообразие на производителите, които ги създават ($m \in M$), многообразие на производствените технологии ($s \in S$) и многообразие на системите на разпределението на националния доход ($g \in G$);

α_{imsg} – коефициентът (в работно време) на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време), необходими за производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход като ($g \in G$);

$\alpha(\text{imsg})$ – вектор-редът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$\alpha_{\text{imsg}}, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

X_{aimsg} – обемът на производството (в специфично изражение и при фактическа междупродуктова структура) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото стимулиращо въздействие (с индекс a);

$X_a(\text{imsg})$ – вектор-стълбът на обемите на производството (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$X_{\text{aimsg}}, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

$a_{ijm's'g'}$ – нормативният индивидуален междупродуктов технически коефициент (в специфично изражение) на пряк разход на i -тия вид икономически продукт за производството на една специфична единица от същата икономически продукт, необходим за производството на единица от j -тия вид икономически продукт ($i, j \in I$) при m -тия производител ($m' \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g' \in G$);

$A(i,jmsg)$ – матрицата на нормативните индивидуални междупродуктови технически коефициенти (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$a_{ijm's'g'}, \quad i, j \in I, \quad m' \in M, \quad s' \in S, \quad g' \in G;$$

c_{himsg} – нормативният индивидуален коефициент за преки разходи на екзогенния ресурс от h -тия вид ($h \in H$), зададени в специфично изражение, необходими за производството на единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$C(h,jmsg)$ – матрицата на нормативните индивидуални коефициенти за преки разходи на екзогенни ресурси (с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставена от елементите

$$c_{himsg}, \quad h \in H, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

$Z_{ai}(msg)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на незадоволеността на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на съответните производители ($m \in M$) и на производствените технологии ($s \in S$) и при многообразие на системите на разпределение на националния доход с отчитане на неговото стимулиращо въздействие (с индекс a) (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

$Z_a(i|msg)$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища на незадоволеността на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $Z_{ai}(msg)$ ($i \in I$);

β_{iz} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособ-

ни икономически потребности от i -тия икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условието

$$\min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i,m,s,g\}} \alpha_{imsg};$$

$\beta_z(i)$ – вектор-редът на произволните икономическа величини, отнасящи се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности, (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{iz} ($i \in I$);

$M_{ai}(msg)$ – абсолютното равнище (в специфично изражение) на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на съответните производители ($m \in M$) и на производствените технологии и при многообразие на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото стимулиращо въздействие (с индекс a) (величина, въведена в оптимизационния модел в качеството ѝ на допълнителна променлива);

$M_a(ilmsg)$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $M_{ai}(msg)$ ($i \in I$);

β_{im} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условията

$$(27) \min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i\}} \beta_{im} > \max_{\{i,m,s,g\}} \alpha_{imsg},$$

където β_{iz} и β_{im} са пропорционални на коефициентите на обществените икономически полезности U_i ($i \in I$);

$\beta_m(i)$ – вектор-редът на произволните икономически величини, отнасящи се до отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{im} ($i \in I$).

Решението на оптимизационния модел (8.17) – (8.21), респ. (8.22) – (8.26) се представя от оптималните величини

$$X_{aimsg}^0, Z_{ai}^0(msg), M_{ai}^0(msg), i \in I, m \in M, s \in S, g \in G,$$

общо на брой $\bar{I}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} + 2)$. Както в други подобни моделни образувания, и тук не е възможно $Z_{ai}(\text{msg})$ и $M_{ai}(\text{msg})$ едновременно да бъдат положителни, което се обезпечава с (8.27) и което съответства на положението, че общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности, регулиращи формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд, са в зависимост от възможностите на икономическото производство.

Посоченото решение в общия случай обуславя оптималното равнище на разглежданите икономически величини при наличието на системата на стимулиращото въздействие на разпределителния процес в лицето на първичното разпределение на националния доход. По-точно минималното значение $J_a^0(\text{imsg})$ на целевата икономическа функция съответства на израза

$$J_a^0(\text{imsg}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{imsg} X_{aimsg}^0 - \beta_{im} M_{ai}^0(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{ai}^0(\text{msg}) \right],$$

където X_{aimsg}^0 са оптималните обеми на производството ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$), $M_{ai}^0(\text{msg})$ – оптималното отклонение на фактическите обществени от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия вид ($i \in I$), и $Z_{ai}^0(\text{msg})$ – оптималният недостиг в удовлетворяването на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия вид ($i \in I$). Оптималното съотношение между икономическото производство и икономически потребности за отделните видове продукти се дефинира от равенствата

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimsg}^0 - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{ajm's'g'}^0 + Z_{ai}^0(\text{msg}) = Y_i + M_{ai}^0(\text{msg}), \quad i \in I.$$

Оптималното и общественонеобходимо равнище на платежоспособните икономически потребности от тези видове продукти се помещава между определените им минимални (нормални) и максимални (разумни) граници

$$\bar{Y}_i \leq Y_i + M_{ai}^0(\text{msg}) \leq \bar{\bar{Y}}_i \quad i \in I.$$

Минималните разходи на екзогенните ресурси при стимулиращото въздействие на разпределителния процес се определят от зависимостите

$$\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{himsg} X_{aimsg}^0 \leq F_h, \quad h \in H.$$

С решаването на разглеждания оптимизационен модел (17) – (21), респ. (22) – (26) **става възможно да се дефинира и общественонеобходимата структура на първичното разпределение на националния доход**, на която съответстват общественонеобходимите разходи на икономически труд при многообразие на икономическите продукти. Тя се представя от множеството на първичните доходи, на които се разпада общият доход, създаден и реализиран от отделните производители и получаван от участниците в първичното разпределение. Тези доходи са произведението на съответните коефициенти на a_{pvmsg} на първичното разпределение с оптималния обем на продукта.

Всяко a_{pvmsg} е коефициент на паричните приходи от първичното разпределение в полза на p -тия участник в него ($p \in P$) и осъществявано чрез v -тата система на разпределителния процес ($v \in G$), които произтичат от производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), създаден от m -тия индивидуален производител ($m \in M$) в условията на s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$). Тук P е множеството на участниците в първичното разпределение и преразпределението на националния доход. Доходите на p -тия участник от първичното разпределение, осъществявано при v -тата система на разпределението, са

$$\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvmsg} X_{aimsg}^0, \quad p \in P, v \in G.$$

Общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_{ai}^0(msg)$ на продукта от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) (изразени в работно време) при отчитане стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху тях се определят с изразите

$$(28) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img} X_{aimsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{img} Z_{ai}^0(msg) = \\ = \alpha_{ai}^0(msg) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimsg}^0 + Z_{ai}^0(msg) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулите

$$\alpha_{ai}^0(\text{msg}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img} X_{aimsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{img} Z_{ai}^0(\text{msg})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimsg}^0 + Z_{ai}^0(\text{msg})}, \quad i \in I.$$

Когато има поне една комбинация от разпределение на производството по видове икономически продукти, по производители, технологии и системи на разпределение, при която екзогенните ресурси F_h ($h \in H$) във всичките си позиции се оказват достатъчни да се произведе икономически продукт, съответстващ на обществените икономически потребности \bar{Y} , тогава $Z_{ai}^0(\text{msg}) = 0$. Ако едва след вариране с цялостното многообразие на зависимостите в производството и в разпределението на националния доход поне един от екзогенните ресурси се окаже недостатъчен, за са се удовлетворят посочените икономически потребности, тогава оптималният недостиг $Z_{ai}^0(\text{msg}) > 0$. В такъв случай общественонеобходимите преки разходи на икономически труд са по-големи от тези, които се формират при $Z_{ai}^0(\text{msg}) = 0$. Сега **съвкупният размер на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в народно-топански мащаб** включва две части – първо, всички нормативни преки разходи на икономически труд за производството на обществено-потребния продукт при оптимална структура на производството по производители, технологии и системи на разпределението и, второ, максималните преки разходи на икономически труд за производството на недостигащия продукт. Стимулиращото въздействие на първичното разпределение на дохода намалява вероятността да се появи $Z_{ai}^0(\text{msg}) > 0$ благодарение на стимулите, които то създава за икономии на жив и овеществен икономически труд.

В сравнение с еднопродуктовия модел възможностите на стимулиращото въздействие на разпределителния процес в общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктовата система се разширяват: преструктурирането в използването на екзогенните и ендогенните ресурси при условията на това въздействие обхваща не само производителите и производствените технологии но и междупродуктовото многообразие на икономическите продукти.

Абсолютното стимулиращо въздействие на разпределителния процес и на непосредственото производство (взети заедно) върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в статична многопродуктова система за единица продукт от даден вид икономически продукт се определя чрез изразите

$$(29) \Delta \alpha_{ai}^0(\text{msg}) = \alpha_{ai}^0(\text{msg}) - \alpha_i^0(m), \quad i \in I,$$

за целия обем от този вид потребителна – чрез изразите

$$(30) \alpha_{ai}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimg}^0 - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{im}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез израза

$$(31) \sum_{i \in I} \left[\alpha_{ai}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimg}^0 - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{im}^0 \right].$$

Сравнителното стимулиращо въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд и тук може да се измери **чрез разликата между** (1) тези икономически трудови разходи, при които в тяхното формиране се отчита ролята на фазите производство и първично разпределение, и (2) тези икономически трудови разходи, при които в тяхното формиране се отчита само ролята на непосредственото производство. За общественонеобходимите преки разходи на икономически труд за единица икономически продукт от съответните видове ($i \in I$) в статична междупродуктова система сравнителното стимулиращо въздействие на разпределението по отношение на непосредственото производство се определя чрез изразите

$$(32) \alpha_{ai}^0(\text{msg}) - \alpha_i^0(\text{ms}), \quad i \in I,$$

за целия обем от този вид икономически продукт – чрез изразите

$$(33) \alpha_{ai}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimg}^0 - \alpha_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез израза

$$(34) \sum_{i \in I} \left[\alpha_{ai}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{aimg}^0 - \alpha_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0 \right].$$

1.2. Оптимизационни модели на стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд

Целевата икономическа функция на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в статична еднопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, производителите и технологиите, когато се обхваща стимулиращото въздействие на първичния разпределителен процес върху него и с това се включва многообразието на първичното разпределение на националния доход, най-напред приема следната изходна форма:

$$(35) \quad \Theta_a(msg) = \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{ams g} X_{\tau ams g} - \beta_m M_{\tau a}(msg) + \beta_z Z_{\tau a}(msg) = \min,$$

или във векторно-матрична форма –

$$(36) \quad \Theta_a(msg) = \tau_a(msg) X_{\tau a}(msg) - \beta_m M_{\tau a}(msg) + \beta_z Z_{\tau a}(msg) = \min,$$

където:

$\Theta_a(msg)$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел за определянето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при стимулиращото въздействие на първичния разпределителен процес в еднопродуктова система при многообразие на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на първичното разпределение на националния доход;

$\tau_{ams g}$ – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (в работно време) при оптимална статична структура на производството в условията на стимулиращо въздействие на първичния разпределителен процес за създаването на една специфична единица от даден вид икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на първичното разпределение на националния доход ($g \in G$);

$\tau_a(msg)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална статична структура на производството в условията на стимулиращо въздействие на първичния разпределителен процес за създаването на една специфична единица от даден вид икономически продукт с размерност $\overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G}$, съставен от елементите $\tau_{ams g}$ ($m \in M, s \in S, g \in G$).

Новите моменти тук са два: първо, включването на многообразието на първичния разпределителен процес във формирането на общественонеобхо-

димите пълни разходи на икономически труд и, второ, включването на оптимизацията на първичния разпределителен процес във формирането на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд. Ето защо τ_{msg} ($m \in M, s \in S, g \in G$) съответстват на оптимална структура на производството и на първичното разпределение на националния доход и влизат в състава на $\overline{M}.\overline{S}.\overline{G}$ линейни уравнения:

$$(37) \quad \tau_{msg} = a_{msg} \tau_a^0(msg) + \alpha_{msg}, \quad m \in M, s \in S, g \in G,$$

където $a_{msg} \tau_a^0(msg)$ са съответстващите косвени разходи на икономически труд и a_{msg} са съответстващите преки разходи на икономически труд като съставки на пълните разходи на икономически труд τ_{msg} и където:

$\tau_a^0(msg)$ са общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на единица от разглеждания икономически продукт в условията на стимулиращо въздействие на разпределението при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на първичното разпределение на националния доход;

a_{msg} – нормативният индивидуален технически коефициент за преки разходи (в специфично изражение) на разглеждания икономически продукт за производството на една специфична единица от същата икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на първичното разпределение на националния доход ($g \in G$).

На равенствата (37) съответстват изразите

$$(38) \quad \tau_{msg} = \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} a_{msg} \frac{X_{\tau_{am's'g'}}}{\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{am's'g'}}} \tau_{am's'g'} + \alpha_{msg},$$

$$m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Тъй като

$$\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{am's'g'}} = Y,$$

параметрите пред τ_{msg} , респ. пред $\tau_{am's'g'}$ могат да се представят като елементи

$$W_{am's'g'g} = a_{msg} \frac{X_{\tau_{am's'g'}}}{Y}, \quad m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Те изграждат квадратна матрица $W_a(msg, msg)$ с размерност $\overline{M}.\overline{S}.\overline{G} \times \overline{M}.\overline{S}.\overline{G}$.
Уравненията (38) приемат векторно-матричната форма

$$\tau_a(msg) = \tau_a(msg)W_a(msg, msg) + \alpha_a(msg),$$

чието решение е

$$(39) \quad \tau_a(msg) = \alpha_a(msg)[E(msg, msg) - W_a(msg, msg)]^{-1}.$$

След тези замествания целевата функция (8.36) приема формата

$$(40) \quad \Theta_a(msg) = \alpha_a(msg)[E(msg, msg) - W_a(msg, msg)]^{-1}X_{\tau a}(msg) - \\ - \beta_m M_{\tau a}(msg) + \beta_z Z_{\tau a}(msg) = \min.$$

При тази целева функция обобщеният еднопродуктов статичен оптимизационният модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при стимулиращо въздействие на разпределителния процес приема вида

$$\Theta_a(msg) = \alpha_a(msg)[E(msg, msg) - W_a(msg, msg)]^{-1}X_{\tau a}(msg) - \\ - \beta_m M_{\tau a}(msg) + \beta_z Z_{\tau a}(msg) = \min, \\ \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau amsg} + Z_{\tau a}(msg) = Y + M_{\tau a}(msg), \\ \overline{Y} \leq Y + M_{\tau a}(msg) \leq \overline{\overline{Y}}, \\ \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hmsg} X_{\tau amsg} \leq F_h, \quad h \in H, \\ X_{\tau amsg}, Z_{\tau a}(msg) \geq 0, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G,$$

или във вектор-матрична форма –

$$\Theta_a(msg) = \alpha_a(msg)[E(msg, msg) - W_a(msg, msg)]^{-1}X_{\tau a}(msg) - \\ - \beta_m M_{\tau a}(msg) + \beta_z Z_{\tau a}(msg) = \min, \\ e(msg)X_{\tau a}(msg) + Z_{\tau a}(msg) = Y + M_{\tau a}(msg), \\ \overline{Y} \leq Y + M_{\tau a}(msg) \leq \overline{\overline{Y}}, \\ C(h, msg)X_{\tau a}(msg) \leq F(h), \\ X_{\tau a}(msg), Z_{\tau a}(msg) \geq 0.$$

Общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_a^0(msg)$ на дадения продукт (изразени в работно време) при отчитане стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху тях се определят с израза

$$(41) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{ams g} X_{\tau ams g}^0 + \max_{\{m, s, g\}} \tau_{ams g} Z_{\tau a}^0(msg) = \\ = \tau_a^0(msg) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau ams g}^0 + Z_{\tau a}^0(msg) \right],$$

или, което е същото, с формулата

$$\tau_a^0(msg) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{ams g} X_{\tau ams g}^0 + \max_{\{m, s, g\}} \tau_{ams g} Z_{\tau a}^0(msg)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau ams g}^0 + Z_{\tau a}^0(msg)},$$

където нормативните индивидуални разходи на икономически труд $\tau_{ams g}$ ($m \in M, s \in S, g \in G$) се определят чрез решаване на системата (39). Тук $X_{\tau ams g}^0$ ($m \in M, s \in S, g \in G$) и $Z_{\tau a}^0(msg)$ са общо $\overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G} + 1$ решения на системата с целева функция (8.40), а вектор-стълбът $X_{\tau a}^0(msg)$ с размерност $\overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G}$, съставен от елементите $X_{\tau ams g}^0$.

В многопродуктова статична система при многообразие на икономическите продукти, производителите, производствените технологии и системите на първичното разпределение на националния доход стимулиращото въздействие на първичното разпределение върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд се обхваща от оптимизационен модел с целева функция

$$(42) \quad \Theta_a(imsg) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{aimsg} X_{\tau aimsg} - \right. \\ \left. - \beta_{im} M_{\tau ai}(msg) + \beta_{iz} Z_{\tau ai}(msg) \right] = \min,$$

чиято векторно-матрична форма е

$$(43) \quad \Theta_a(imsg) = \tau_a(imsg) X_{\tau a}(imsg) - \\ - \beta_m(i) M_{\tau a}(i | msg) + \beta_z(i) Z_{\tau a}(i | msg) = \min,$$

където:

$\Theta_a(imsg)$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел за определянето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при стимулиращото въздействие на първичния разпределителен процес в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на първичното разпределение на националния доход;

τ_{aimsg} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (в работно време) при оптимална статична структура на производството в условията на стимулиращо въздействие на първичния разпределителен процес за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на първичното разпределение на националния доход ($g \in G$);

$\tau_a(ims g)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална статична структура на производството в условията на стимулиращо въздействие на първичния разпределителен процес за създаването на една специфична единица от даден вид икономически продукт с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$, съставен от елементите

$$\tau_{aimsg} \quad (i \in I, m \in M, s \in S, g \in G).$$

При посочените условия нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд от своя страна се определят с уравненията

$$(44) \quad \tau_{ajmsg} = \sum_{i \in I} a_{ijmsg} \tau_{ai}^0(msg) + \alpha_{jmsg}, \quad j \in I, m \in M, s \in S, g \in G,$$

където $\sum_{i \in I} a_{ijmsg} \tau_{ai}^0(msg)$ са съответстващите косвени разходи на икономически труд и α_{jmsg} са съответстващите преки разходи на икономически труд като съставки на пълните разходи на икономически труд τ_{ajmsg} и където:

$\tau_{ai}^0(msg)$ са общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на стимулиращо въздействие на разпределението при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на първичното разпределение на националния доход;

a_{ijmsg} – нормативният индивидуален технически коефициент за преки разходи (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт за производството на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на първичното разпределение на националния доход ($g \in G$).

По аналогия с (38) следва, че равенствата (44) могат да се преобразуват в изразите

$$(45) \quad \tau_{ajmsg} = \sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} a_{ijmsg} \frac{X_{\tau_{aim's'g'}}}{\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{aim's'g'}}} \tau_{aim's'g'} + \alpha_{jmsg},$$

$$j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Тъй като

$$\sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{aim's'g'}} = Y,$$

параметрите пред τ_{ajmsg} , респ. пред $\tau_{aim's'g'}$ могат да се представят като елементи

$$W_{aijm's's'g'g} = a_{ijmsg} \frac{X_{\tau_{aim's'g'}}}{Y}, \quad i, j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Те изграждат квадратна матрица $W_a(ims g, imsg)$ с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} \times \bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$. Тогава уравненията (45) приемат векторно-матричната форма

$$(46) \quad \tau_a(ims g) = \tau_a(ims g)W_a(ims g, imsg) + \alpha_a(ims g),$$

чието решение е

$$(47) \quad \tau_a(ims g) = \alpha_a(ims g)[E(ims g, imsg) - W_a(ims g, imsg)]^{-1}.$$

След тези замествания целевата функция (8.43) приема формата

$$(48) \quad \Theta_a(ims g) = \alpha_a(ims g)[E(ims g, imsg) - W_a(ims g, imsg)]^{-1} X_{\tau_a(ims g)} - \\ - \beta_m(i)M_{\tau_a}(i | msg) + \beta_z(i)Z_{\tau_a}(i | msg) = \min.$$

При тази целева функция оптимизационният модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при стимулиращо въздействие на разпределителния процес в обобщена многопродуктова статична система приема вида

$$\begin{aligned}
\Theta_a(\text{imsg}) &= \alpha_a(\text{imsg})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_a(\text{imsg}, \text{imsg})]^{-1} X_{\tau a}(\text{imsg}) - \\
&\quad - \beta_m(i) M_{\tau a}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau a}(i | \text{msg}) = \min, \\
\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau a \text{imsg}} + Z_{\tau ai}(\text{msg}) &= Y_i + M_{\tau ai}(\text{msg}), \quad i \in I, \\
\bar{Y}_i &\leq Y_i + M_{\tau ai}(\text{msg}) \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\
\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{h \text{imsg}} X_{\tau a \text{imsg}} &\leq F_h, \quad h \in H, \\
X_{\tau a \text{imsg}}, Z_{\tau ai}(\text{msg}) &\geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G,
\end{aligned}$$

или във вектор-матрична форма –

$$\begin{aligned}
\Theta_a(\text{imsg}) &= \alpha_a(\text{imsg})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_a(\text{imsg}, \text{imsg})]^{-1} X_{\tau a}(\text{imsg}) - \\
&\quad - \beta_m(i) M_{\tau a}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau a}(i | \text{msg}) = \min, \\
e(\text{imsg}) X_{\tau a}(\text{imsg}) + Z_{\tau a}(i | \text{msg}) &= Y + M_{\tau a}(i | \text{msg}), \\
\bar{Y}(i) &\leq Y(i) + M_{\tau a}(i | \text{msg}) \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\
C(h, \text{imsg}) X_{\tau a}(\text{imsg}) &\leq F(h), \\
X_{\tau a}(\text{imsg}), Z_{\tau a}(i | \text{msg}) &\geq 0.
\end{aligned}$$

Общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_{ai}^0(\text{msg})$ ($i \in I$) на дадения продукт (изразени в работно време) при отчитане стимулиращото въздействие на разпределителния процес върху тях в многопродуктова система се определят с израза

$$\begin{aligned}
(49) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{a \text{imsg}} X_{\tau a \text{imsg}}^0 + \max_{\{m, s, g\}} \tau_{a \text{imsg}} Z_{\tau ai}^0(\text{msg}) &= \\
= \tau_{ai}^0(\text{msg}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau a \text{imsg}}^0 + Z_{\tau ai}^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I,
\end{aligned}$$

или, което е същото, с формулата

$$\tau_{ai}^0(\text{msg}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{a \text{imsg}} X_{\tau a \text{imsg}}^0 + \max_{\{m, s, g\}} \tau_{a \text{imsg}} Z_{\tau ai}^0(\text{msg})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau a \text{imsg}}^0 + Z_{\tau ai}^0(\text{msg})}, \quad i \in I,$$

където нормативните индивидуални разходи на икономически труд $\tau_{a \text{imsg}}$ ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$) се определят чрез решаване на системата (47). Тук $X_{\tau a \text{imsg}}^0$ ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$) и $Z_{\tau ai}^0(\text{msg})$ ($i \in I$), са общо $\bar{I}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} + 1)$

решения на системата с целева функция (47), а вектор-стълбът $X_{\tau a}^0(msg)$ с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$, съставен от елементите $X_{\tau amsg}^0$.

Абсолютното стимулиращо въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство (взети заедно) върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в статична многопродуктова система за единица от даден вид икономически продукт се определя чрез разликите

$$(50) \tau_{ai}^0(msg) - \tau_{ai}^0(m), \quad i \in I,$$

за целия обем от даден вид икономически продукт – чрез изразите

$$(51) \tau_{ai}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau amsg}^0 - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички икономически продукти в народностопански мащаб – чрез изрази

$$(52) \sum_{i \in I} \left[\tau_{ai}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau amsg}^0 - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0 \right].$$

От своя страна сравнителното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд за единица от даден вид икономически продукт се определя с разликите

$$(53) \tau_{ai}^0(msg) - \tau_{ai}^0(ms), \quad i \in I,$$

за целия обем от даден вид икономически продукт – чрез изразите

$$(54) \tau_{ai}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau amsg}^0 - \tau_i^0(ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau ims}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички икономически продукти в народностопански мащаб – чрез изрази

$$(55) \sum_{i \in I} \left[\tau_{ai}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau amsg}^0 - \tau_i^0(ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau ims}^0 \right].$$

2. Индуциращо въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд

Индуциращото въздействие на разпределението на националния доход върху равнището и структурата на общественонеобходимите разходи на ико-

номически труд се осъществява посредством измененията в крайните доходи и в потребителското търсене, обусловени от първичното разпределение и от преразпределението на доходите на участниците във възпроизводствения процес, както и в общественонеобходимата икономическа полезност на продуктите. Тези изменения предизвикват промени в платежоспособното търсене, следователно – и в съотношението между общественото икономическо производство и обществените икономически потребности¹, от което в значителна степен зависят общественонеобходимите разходи на икономически труд. *По такъв начин системата частично се самозатваря с множество от обратни връзки, като икономическите потребности се оказват тясно зависими от условията на възпроизводствения процес и в крайна сметка – от условията на производството.* В този смисъл икономическите потребности се оказват производни от производството², но само като обратна зависимост, като обратно въздействие на производството върху икономическите потребности. Иначе, по линията на правите връзки, които логически и исторически предхождат посоченото обратното въздействие, икономическото потребление (чрез което се удовлетворяват икономическите потребности) е първичното и определящото, докато икономическото производство е вторичното и решаващото. (Вж. *права икономическа връзка и обратна икономическа връзка.*)

¹ Беше посочено, че индуциращото въздействие на разпределителния процес е свързано с постановката за т.нар. възбуждащ мултипликационен ефект, разгърнато обоснова на Националната партийна конференция през април 1978 г. “Новото и главното в тази постановка е, че тя дава възможност научно обоснова да се обновява продукцията съобразно съществуващите и потенциалните икономически потребности на обществото, на производството и личността ..., тя дава възможност да се развива системата от икономически потребности и особено да се възбуждат принципно нови икономически потребности, непознати по-рано, като по този начин се формират нови качества, нови характеристики в личността.” (*Стефанов, Н.* Априлски измерения. Партиздат, С., 1981, с. 86-87.)

² Още през 1923 г. Н. Ковалевски пише: “Преди всичко ние подчертаваме, че потребността е произведен момент ..., и когато ние говорим за влиянието на обществените потребности, ние всъщност говорим за протичането на производствения процес, за верижната зависимост помежду им на различните отрасли на стопанството, за зависимостта между производството и потребностите. Да се отчитат потребностите като момент при определянето на стойността това значи да се отчита състоянието на производствения процес, неговата количествена съгласуваност или несъгласуваност, пропорционалността и диспропорционалността на частите на цялостния стопански процес” (*Ковалевский, Н.* К проблеме общественно необходимого рабочего времени. – *Под знаменем марксизма*, 1923, кн. 11-12, с. 269).

Докато стимулиращо въздействие върху общественото производство преимушествено оказва само първичното разпределение на националния доход, индуциращото въздействие е резултат от съвместното влияние на първичното разпределение на националния доход и на неговото преразпределение. Задачата е чрез съответни изменения в структурата на оптимизационните модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд да се обхване посоченото множество от обратни зависимости и да се предложи инструментариум за количествено определяне на индуциращото въздействие на разпределителния процес върху тези разходи.

Фактическите обществени платежоспособни икономически потребности $Y_i (i \in I)$ зависят от формирането на крайните доходи на потребителите, следователно от условията на първичното разпределение и преразпределението на националния доход, т.е. от цялостното разпределение на националния доход. Тази зависимост не е еднородна. **Една част от икономическите потребности** в размер на $Y'_i (i \in I)$ е относително независима от движението на доходите, т.е. са независими от дохода икономически потребности. Това са елементарни (в т.ч. и животоподдържащи) и исторически-обусловени традиционни икономически потребности, чието удовлетворяване е в рамките на минималните доходи (респ. на минималните, т.е. на нормалните икономически потребности) и не се влияе от доходите над техния минимум. По отношение на оптимизационните модели тяхната величина е зададена. **Втората част от икономическите потребности** $Y_i (i \in I)$, означена с $Y''_{bi}(\text{msg}) (i \in I)$, обаче може да се разглежда като зависимо от крайните доходи. Това са зависими от дохода икономически потребности:

$$(56) Y''_{bi}(\text{msg}) = \sum_{p \in P} \eta_{bip} [H_p(\text{img})], \quad i \in I,$$

където:

$Y''_{bi}(\text{msg})$ е равнището на зависимите от доходите на потребителите платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) в народностопански мащаб от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при индуциращо въздействие на разпределителния процес в условията на многообразие на индивидуалните производители ($m \in M$), на производствените технологии ($s \in S$) и на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$);

$H_p(\text{img})$ – крайните доходи на (в парично изражение) на p -тата група потребители ($p \in P$) (наричани по-долу просто p -ти потребител), които се

формират в условията на многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на индивидуалните производители ($m \in M$), на производствените технологии ($s \in S$) и на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$);

С η_{bip} са означени функциите на потребителското търсене (вж. *функция на търсенето*). Те са изразени в специфични единици от съответния i -ти вид икономически продукт ($i \in I$), търсени от p -тия потребител ($p \in P$) срещу една парична единица от крайните му доходи при определено общо равнище на последните. Посочените функции могат да се построят с помощта на съответните коефициенти на еластичността на търсенето от доходите (вж. *коефициент на еластичността на продуктово търсене към дохода (в микр.)*) или с помощта на съответните коефициенти на еластичността на търсенето от цените, на самите цени и на самите доходи.

Крайните доходи $H_p(\text{imsg})$, чийто размер в народностопански мащаб е

$$\sum_{p \in P} H_p(\text{imsg}),$$

се образуват в процеса на първичното разпределение и на преразпределението на националния доход. За всеки потребител те могат да се получат, като към сумата на неговите парични постъпления от първично разпределение и от преразпределение, получавани от останалите участници в националния възпроизводствен процес, се приспаднат неговите парични разходи за преразпределение в полза на тези участници. По-специално паричните постъпления от първично разпределение на националния доход на p -тия потребител ($p \in P$), чийто приходи се регулират от v -тата система на разпределението ($v \in G$), са равни на израза

$$\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvmisg} X_{bimisg}, \quad p \in P, v \in G,$$

където множеството P на потребителите p – получатели на доходи, е тъждествено с множеството потребителите – изразходващи на доходи. Паричните постъпления на тези потребители $p \in P$ от преразпределение на националния доход са равни на изразите

$$\sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{bp'}(\text{imsg}), \quad p \in P, v \in G.$$

От своя страна паричните разходи на същите тези потребители $p \in P$, насочени към преразпределение, са равни на изразите

$$\sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{bp'}(\text{imsg}), \quad p \in P,$$

където:

X_{bimsg} е обемът на производството (в специфично изражение) на икономическия продукт от i -тия вид ($i \in I$) в условията на индуциращото въздействие на разпределителния процес, създавана от m -тия индивидуален производител ($m \in M$) при s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението ($g \in G$);;

a_{pvimsg} – коефициентите на първичното разпределение на националния доход (вж. по-горе);

$X_{bp}(\text{imsg})$, $X_{bp'}(\text{imsg})$ – паричните разходи на p -тия, респ. на p' -тия потребител ($p, p' \in P$), осъществяващ дейността си в условията на индуциращо въздействаща система на разпределение на националния доход и на многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на индивидуалните производители ($m \in M$), на производствените технологии ($s \in S$) и на системите на разпределение на националния доход ($g \in G$);, които разходи са насочени за преразпределение и за крайно използване на този доход;

$a_{pvp'}$, $a_{p'v'p}$ – коефициентът на паричните приходи на p -тия, респ. на p' -тия потребител ($p, p' \in P$) при v -тата, респ. при v' -тата разпределителна система ($v, v' \in G$), получавани от преразпределение от p' -тия, респ. от p -тия потребител ($p', p \in P$), и съдържащи се в една парична единица парични разходи на p' -тия, респ. на p -тия потребител ($p', p \in P$).

Зависимостта на крайните доходи $H_p(\text{imsg})$ на съответните потребители $p \in P$ от производството на националния доход и от неговото първично разпределение и преразпределение следователно се изразява чрез равенството

$$(57) \quad H_p(\text{imsg}) = \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{bimsg} + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{bp'}(\text{imsg}) \right] - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{bp'}(\text{imsg}), \quad p \in P.$$

При разглежданите условия **индуциращото въздействие на разпределителния процес върху формирането на обществените платежоспособни икономически потребности** се изразява чрез функционалната зависимост

$$\begin{aligned}
 (58) \quad Y_i &= Y'_i + Y''_{bi}(\text{msg}) = \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg})] = \sum_{p \in P} \{Y'_{ip} + \eta_{bip} [H_p(\text{imsg})]\} = \\
 &= \sum_{p \in P} \left\{ Y'_{ip} + \eta_{bip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{bimsg} + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{bp'}(\text{imsg}) \right] - \right. \\
 &\quad \left. - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{bp'}(\text{imsg}) \right\}, \quad i \in I,
 \end{aligned}$$

където:

Y'_{ip} са независимите от крайните доходи обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител $p \in P$;

$Y''_{bip}(\text{msg})$ – зависимите от крайните доходи обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител $p \in P$ при същите условия и при индуциращо въздействие на разпределителния процес.

Тези равенства са в сила при условие, че има покритие между фактическите и общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности. В противен случай за запазването на равенствата е необходимо левите им части да се представят чрез общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности $Y'_i + M_{bi}(\text{msg})$ ($i \in I$), отклоненията $M_{bi}(\text{msg})$ ($i \in I$), на които от фактическите обществени платежоспособни икономически потребности са разликите между левите и десните части на (58).

2.1. Оптимизационни модели на индуциращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд

Тук се анализира индуциращото въздействие на разпределителния процес върху формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в обобщена многопродуктова статична система. То се описва от следния обобщен статичен оптимизационен модел:

$$(59) \quad J_b(\text{imsg}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{ims} X_{bimsg} - \beta_{im} M_{bi}(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{bi}(\text{msg}) \right] = \min,$$

$$(60) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bimsg} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{bjm's'g'} + Z_{bi}(\text{msg}) = \\ = \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg})], \quad i \in I,$$

$$(61) \quad \bar{Y}_i \leq \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$$

$$(62) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hims} X_{bimsg} \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(63) \quad \bar{X}_p \leq X_{bp}(\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_p, \quad p \in P,$$

$$(64) \quad X_{bimsg}, Z_{bi}(m, s, g), X_{bp}(\text{imsg}) \geq 0, \\ i \in I, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P.$$

където:

$J_b(\text{imsg})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$) и на системите на разпределение ($g \in G$) при отчитане на неговото индуциращо въздействие;

X_{bimsg} – обемът на производството (в специфично изражение и при фактическа междупродуктова структура) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото индуциращо въздействие (с индекс b);

$M_{bi}(\text{msg})$ – отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия и при индуциращо въздействие на разпределението;

$Z_{bi}(\text{msg})$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия и при индуциращо въздействие на разпределението;

\overline{X}_p – определеното от обективните условия минимално равнище на съвкупните парични разходи на p -тия потребител $p \in P$, където $\overline{X}_p \geq 0$;

$\overline{\overline{X}}_p$ – определеното от обективните условия максимално равнище на съвкупните парични разходи на p -тия потребител $p \in P$, където $\overline{\overline{X}}_p \geq 0$.

Векторно-матричната форма на този оптимизационен модел е

$$(65) \quad J_b(\text{imsg}) = \alpha(\text{imsg} \tilde{g}) X_b(\text{imsg}) - \beta_m(i) M_a(i | \text{msg}) + \\ + \beta_z(i) Z_a(i | \text{msg}) = \min ,$$

$$(66) \quad [E(i, \text{jmsg}) - A(i, \text{jmsg} \tilde{g})] X_b(\text{imsg}) + Z_b(i | \text{msg}) = \\ = [Y'(ip) + Y_b''(ip | \text{msg})] e,$$

$$(67) \quad \bar{Y}(i) \leq [Y'(ip) + Y_b''(ip | \text{msg})] e \leq \overline{\overline{Y}}(i),$$

$$(68) \quad C(h, \text{imsg} \tilde{g}) X_b(\text{imsg}) \leq F(i),$$

$$(69) \quad \overline{X}(p) \leq X_b(p | \text{imsg}) \leq \overline{\overline{X}}(p),$$

$$(70) \quad X_b(\text{imsg}), Z_b(i | \text{msg}) \geq 0,$$

където:

$X_b(\text{imsg})$ е вектор-стълбът на обемите на производството (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$) при посочените многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението, съставен от елементите

$$X_{b\text{imsg}}, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

$\alpha(\text{imsg} \tilde{g})$ – вектор-редът на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$) при посочените многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението, съставен от \bar{G} пъти повторени елементи $\alpha_{ims}(i \in I, m \in M, s \in S)$;

$A(i, \text{jmsg} \tilde{g})$ – матрицата на междупродуктовите коефициенти на нормативните индивидуални разходи на ендогенни ресурси при посочените многообразия и условия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставена от повтарящите се \bar{G} пъти елементи

$$a_{ijm's'}, \quad i, j \in I, \quad m' \in M, \quad s' \in S;$$

$C(h, \text{imsg} \tilde{g})$ – матрицата на нормативните индивидуални коефициенти за преки разходи на екзогенни ресурси многообразия и условия (с размерност $\bar{H} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставена от повтарящите се \bar{G} елементи

$$c_{hims}, \quad h \in H, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S;$$

$Z_b(i|msg)$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища на недостига в удовлетворяването на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}) при посочените многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението, съставен от елементите $Z_{bi}(msg)$ ($i \in I$);

β_{iz} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тата икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условието

$$\min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i,m,s\}} \alpha_{ims};$$

$\beta_z(i)$ – вектор-редът на произволните икономическа величини, отнасящи се до равнището на неудовлетвореност на обществените платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{iz} ($i \in I$);

$M_b(i|msg)$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}) при посочените многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението, съставен от елементите $M_{bi}(msg)$ ($i \in I$);

β_{im} – произволна икономическа величина при същите многообразия, отнасяща се до равнището на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт ($i \in I$), отговаряща на условията

$$(8.27) \quad \min_{\{i\}} \beta_{iz} > \max_{\{i\}} \beta_{im} > \max_{\{i,m,s\}} \alpha_{ims},$$

където β_{iz} и β_{im} са пропорционални на коефициентите на обществените икономически ползности U_i ($i \in I$);

$\beta_m(i)$ – вектор-редът на произволните икономически величини, отнасящи се до отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}), съставен от елементите β_{im} ($i \in I$);

$\bar{X}(p)$ – вектор-стълбът на минималните равнища на съвкупните парични приходи на потребителите (с размерност \bar{P}), съставен от елементите \bar{X}_p ($p \in P$);

$\bar{\bar{X}}(p)$ – вектор-стълбът на максималните равнища на съвкупните парични приходи на потребителите (с размерност \bar{P}), съставен от елементите $\bar{\bar{X}}_p$ ($p \in P$);

$X_b(p \mid \text{img})$ – вектор-стълбът на съвкупните парични разходи на потребителите при посочените многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението (с размерност \bar{P}), съставен от елементите $X_{bp'}(\text{img})$ ($p' \in P$).

По силата на (58) равнищата на отклоненията (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности и равнищата на зависимите от крайните доходи обществени икономически потребности (също в специфично изражение) се определят с помощта на равенствата

$$(71) \quad M_{bi}(\text{msg}) = \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I,$$

$$(72) \quad \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg}) \right] =$$

$$= \sum_{p \in P} \left\{ Y'_{ip} + \eta_{bip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{bimsg} + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{bp'}(\text{img}) \right] - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{bp'}(\text{img}) \right\}, \quad i \in I,$$

Както и другите разгледани досега *икономически процеси*, така и индуциращото въздействие на разпределителния процес върху формирането на обществените икономически потребности и на общественонеобходимите разходи на икономически труд е обективно по своята природа. **Неговото включване внася съществени изменения в представените оптимизационни модели.** Тези изменения се свеждат до следното.

Първо. Включва се нова група от \bar{P} на брой променливи величини $X_{bp}(\text{img})$, свързани със самостоятелното движение на паричния еквивалент при първичното разпределение, преразпределението и крайното използване на националния доход. Това съвкупните парични разходи на отделните потреби-

тели, равни на сумата от паричните разходи за преразпределение в полза на други потребители и паричните разходи за закупуване на крайния продукт при удовлетворяване на обществените икономически потребности. На съвкупните парични разходи на всеки потребител съответстват равни на тях парични постъпления, включващи сумата от парични постъпления от първично разпределение и паричните постъпления от преразпределение на националния доход.

Второ. Въвеждат се минимални \bar{X}_p и максимални $\bar{\bar{X}}_p$ ($p \in P$) ограничения на паричните разходи. Те се налагат преди всичко от преразпределителния процес, чиято широка относителна самостоятелност съдържа възможността от многократно преминаване на едни и същи парични средства през участниците във възпроизводствения процес, без с това да се променя неговата икономическа структура. Ето защо посочените ограничения се задават в достатъчно голям интервал като минималните от тях обикновено са нулеви. Те не въздействат върху формирането на общественонеобходимите величини на икономическите категории и единствената им цел е да се избегне формалното раздуване на паричното обръщение.

Трето. Променливите $M_{bi}(\text{msg})$ ($i \in I$) на отклоненията на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности тук не са зададени в явна форма, тъй като са част от индуцираните платежоспособни икономически потребности. Сумата от останалата част от индуцираните платежоспособни икономически потребности и независимите икономически потребности образуват фактическите платежоспособни икономически потребности. По такъв начин равнището на индуцираните икономически потребности се определя от решаването на оптимизационната задача.

Четвърто. Общото равнище на фактическите платежоспособни икономически потребности за разлика от предходните модели вече не е зададено като екзогенна величина. Като такава фигурират независимите икономически потребности. Особен интерес в тази насока представлява съотношението между независимите обществени икономически потребности Y_i' и минималните обществени икономически потребности \bar{Y}_i ($i \in I$). По принцип независимите от крайните доходи обществени икономически потребности не могат да бъдат по-малки от минималните икономически потребности. В противен случай се влиза в противоречие със същността на минималните икономически потребности, чието неудовлетворяване води до появата на абсолютен недостиг $Z_{bi}(\text{msg}) > 0$. Обратното, в общия случай независимите икономически потребности могат да надвишават минималните икономически потребности, доколкото в обоснова-

ния растеж на доходите се създават възможности за някои видове икономически потребности да се постига трайно нарастване на степента на тяхното удовлетворяване. Но това съотношение е само временно. *Когато нарасналата степен в удовлетворяването на обществените икономически потребности от даден вид вече се е утвърдила и е приела формата на историческа (традиционна) необходимост, тогава минималните икономически потребности нарастват, за да се покрият за дадения етап с новото равнище на индуцираните обществени икономически потребности.*

Пето. Степените на общественонеобходимата икономическа полезност U_i ($i \in I$) стават зависими от множеството прилагани системи на разпределение на националния доход, т.е. $U_i = U_i(G)$ ($i \in I$). Ето защо

$$(8.73) \quad \beta_{zi} = aU_i(G), \quad \beta_{mi} = bU_i(G), \quad i \in I,$$

където

$$\min_{\{i\}} aU_i(G) > b, \quad \min_{\{i\}} U_i(G) \geq 1.$$

Шесто. Съществени изменения настъпват в целевата икономическа функция на оптимизационния модел. Доколкото отклоненията $M_{bi}(\text{msg})$ ($i \in I$) на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности вече не може да се представят непосредствено, тъй като сега по сложен начин зависят от оптималните обеми на производството и оптималните равнища на съвкупните парични разходи, в целевата икономическа функция по силата на (8.58) те се включват като разлики между общественонеобходимите и фактическите обществени платежоспособни икономически потребности. Зависимостта на отклоненията $M_{bi}(\text{msg})$ от останалите променливи е обхваната от начина, по който се формират индуцираните икономически потребности като част от общественонеобходимите.

Решението на обобщения статичен многопродуктов оптимизационен модел (59) – (64), респ. (65) – (70) са оптималните величини

$$\{X_{bimg}^0, Z_{bi}^0(\text{msg}), X_{bp}^0(\text{img}), i \in I, m \in M, s \in S, p \in P, g \in G\},$$

общо на брой $\bar{I}(\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G} + 1) + \bar{P}$. В общия случай това решение обуславя оптималното равнище на значимите *икономически величини* и зависимости при индуциращото въздействие на разпределителния икономически процес.

В този порядък минималното значение на целевата икономическа функция отговаря на израз

$$J_b^0(\text{imsg}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{ims} X_{bimsg}^0 - \beta_{im} M_{bi}^0(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{bi}^0(\text{msg}) \right] = \min,$$

където:

X_{bimsg}^0 са оптималните при обеми на производството при разглежданите икономически многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$);

$Z_{bi}^0(\text{msg})$ – равнищата на оптималния недостиг в удовлетворяването на обществените платежоспособни икономически потребности при разглежданите многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението ($i \in I$);

$M_{bi}^0(\text{msg})$ – равнищата на оптималните отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при разглежданите многообразия и при обхващане на индуциращото въздействие на разпределението ($i \in I$).

От своя страна величините $M_{bi}^0(\text{msg})$ съответстват на изразите

$$(74) \quad M_{bi}^0(\text{msg}) = \sum_{p \in P} \left[Y_{ip}' + Y_{bip}''^0(\text{msg}) \right] - Y_i =$$

$$= \sum_{p \in P} \left\{ Y_{ip}' + \eta_{bip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{bimsg}^0 + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{bp'}^0(\text{imsg}) \right] - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{bp'}^0(\text{imsg}) \right\} - Y_i, \quad i \in I,$$

където $Y_{bip}''^0(\text{msg})$ са оптималните значения на индуцираните общественонеобходимии платежоспособни икономически потребности ($i \in I, p \in P$). Обективното равнище на общественонеобходимии платежоспособни икономически потребности в тяхната цялост са равни на изразите

$$\sum_{p \in P} \left[Y_{ip}' + Y_{bip}''^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I.$$

Оптималните съотношения между икономическото производство и икономически потребностите се дефинират с равенствата

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bmsg}^0 - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{bjm's'g'}^0 + Z_{bi}^0(\text{msg}) =$$

$$= \sum_{p \in P} \left[Y_{ip}' + Y_{bip}''^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I.$$

Разкриването на мащабите и насоките на индуциращото въздействие на разпределението върху възпроизводствения икономически процес прави възможно да се определи общественонеобходимата структура както на първичното разпределение, така и на преразпределението на националния доход от гледна точка на ролята им във формирането на оптималните обществени платежоспособни икономически потребности¹. Тази структура се изразява чрез първичните доходи и преразпределителните доходи (непървичните доходи, доходите от преразпределение) на участниците във възпроизводствения процес. При индуциращо въздействие на разпределението първичните доходи са равни на елементите

¹ Вж.: **Миркович, К.** Индуциращо въздействие на финансово-кредитната система върху обществено необходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 10 от 1980, с. 3-14.

$$\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimg} X_{bimg}^0, \quad p \in P, v \in G,$$

а преразпределителните доходи – на елементите

$$\sum_{p' \in P} a_{ppv'} X_{bp'}^0(\text{img}), \quad p \in P, v \in G.$$

Освен величините X_{bimg} като неизвестни в оптимизационни модел са включени и съвкупните размери на паричните разходи $X_{bp}(\text{img})$. Техните оптимални значения $X_{bp}^0(\text{img})$ изпълняват ролята на обективнообусловени параметри в поведението на разглежданата система на производството, разпределението и преразпределението на националния доход. Те формират тяхната структура на първичното разпределение и на преразпределението, която съответства на принципа на минималност на съвкупните обществени разходи на икономически труд при максимално удовлетворяване на обществените икономически потребности. Върху обществените платежоспособни икономически потребности, от които в голяма степен зависи равнището на тези разходи, се отразяват само крайните доходи на потребителите, формирани върху основата на оптималното първично разпределение и преразпределение на националния

доход. Така чрез оптимизационното моделиране на индуциращото въздействие се разкрива предизвиканото от субективната дейност на хората отклонение на действителната структура на разпределителния процес от неговата оптимална структура и то не се взема под внимание при изследване формирането на общественонеобходимите разходи на икономически труд. Този подход реализира постановката, че като обективна икономическа категория общественонеобходимите разходи на икономически труд се формират при оптимизацията на всички фази на възпроизводството и че съответстват на оптималното състояние на възпроизводството в неговата цялост и единност.

Общественонеобходимите преки разходи на икономически труд (изразени в работно време) $\alpha_{bi}^0(\text{msg})$ на отделните видове икономически продукти в статична многопродуктова система **при отчитане индуциращото въздействие на разпределението на националния доход** се определят с помощта на равенствата

$$(75) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img} X_{bimg}^0 + \max_{\{m,s\}} \alpha_{ims} Z_{bi}^0(\text{msg}) = \\ = \alpha_{bi}^0(\text{msg}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bimg}^0 + Z_{bi}^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото чрез формулите

$$\alpha_{bi}^0(\text{msg}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img} X_{bimg}^0 + \max_{\{m,s\}} \alpha_{ims} Z_{bi}^0(\text{msg})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bimg}^0 + Z_{bi}^0(\text{msg})}, \quad i \in I.$$

Абсолютното индуциращо въздействие на разпределителния процес и въздействието на непосредственото производство (взети заедно) върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в статична многопродуктова система за единица от даден вид икономически продукт се определя чрез изразите

$$(8.76) \alpha_{bi}^0(\text{msg}) - \alpha_i^0(m), \quad i \in I,$$

за целия обем от този вид икономически продукт – чрез изразите

$$(77) \alpha_{bi}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bimg}^0 - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_m^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез из израза

$$(78) \sum_{i \in I} \left[\alpha_{bi}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bimsg}^0 - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_m^0 \right], \quad i \in I.$$

За единица от всеки i -ти вид икономически продукт **сравнителното индуциращо въздействие** $\Delta \alpha_{bi}^0(\text{msg})$ на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство се определя с изразите

$$(79) \Delta \alpha_{bi}^0(\text{msg}) = \alpha_{bi}^0(\text{msg}) - \alpha_i^0(\text{ms}), \quad i \in I,$$

за цялата маса от съответните видове икономически продукти в народностопански мащаб – с изразите

$$(80) \alpha_{ai}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{bimsg}^0 - \alpha_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0, \quad i \in I,$$

а за цялата маса от всички видове икономически продукти – с израза

$$(81) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \left[\alpha_{bi}^0(\text{msg}) \sum_{g \in G} X_{bimsg}^0 - \alpha_i^0(\text{ms}) X_{ims}^0 \right], \quad i \in I.$$

2.2. Оптимизационни модели на индуциращото въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд

За да се обхване формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при индуциращо въздействие на разпределителния процес могат да се използват вече предложените методи. Най-напред, изменения настъпват в целевата икономическа функция на оптимизационния модел. В многопродуктова статична система при многообразие на икономическите продукти, производителите, производствените технологии и системите на разпределение на националния доход индуциращото въздействие на разпределението върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд се обхваща от оптимизационен модел с целева икономическа функция

$$(82) \quad \Theta_b(\text{imsg}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{bimsg} X_{\tau bimsg} - \beta_{im} M_{\tau bi}(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{\tau bi}(\text{msg}) \right] = \min,$$

чиято векторно-матрична форма е

$$(83) \quad \Theta_b(\text{imsg}) = \tau_b(\text{imsg}) X_{\tau b}(\text{imsg}) - \beta_m(i) M_{\tau b}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau b}(i | \text{msg}) = \min,$$

където:

$\Theta_b(\text{imsg})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел за формирането и определянето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при индуциращото въздействие на разпределителния процес в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на разпределението на националния доход;

τ_{bimsg} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (в работно време) при оптимална статична междупродуктова структура на производството в условията на индуциращо въздействие на разпределителния процес за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$);

$\tau_b(\text{imsg})$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална статична междупродуктова структура на производството в условията посочените многообразия и на индуциращо въздействие на разпределителния процес за създаването на една специфична единица от даден вид икономически продукт с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$, съставен от елементите

$$\tau_{bimsg} \quad (i \in I, m \in M, s \in S, g \in G).$$

При посочените условия нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд от своя страна се определят с уравненията

$$\tau_{bjmsg} = \sum_{i \in I} a_{ijmsg} \tau_{bi}^0(\text{msg}) + \alpha_{jmsg}, \quad j \in I, m \in M, s \in S, g \in G,$$

където $\sum_{i \in I} a_{ijmsg} \tau_{bi}^0(msg)$ са съответстващите косвени разходи на икономически труд и α_{jmsg} са съответстващите преки разходи на икономически труд като съставки на пълните разходи на икономически труд τ_{bjmsg} и където:

$\tau_{bi}^0(msg)$ са общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на индуциращовъздействие на разпределението при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на разпределението на националния доход;

a_{ijmsg} – нормативният индивидуален технически коефициент за преки разходи (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт за производството на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределение на националния доход ($g \in G$).

По аналогия с (38) следва, че горните равенства могат да се преобразуват в изразите

$$\tau_{bjmsg} = \sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} a_{ijmsg} \frac{X_{\tau bim's'g'}}{\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau bim's'g'}} \tau_{bim's'g'} + \alpha_{jmsg},$$

$$j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Тъй като

$$\sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau bim's'g'} = Y,$$

параметрите пред τ_{bjmsg} , респ. пред $\tau_{bim's'g'}$ могат да се представят като елементи

$$W_{bijm's'g'g} = a_{ijmsg} \frac{X_{\tau bim's'g'}}{Y}, \quad i, j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Те изграждат квадратна матрица $W_b(imsg, imsg)$ с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$. Тогава уравненията на пълните разходи на икономически труд приемат векторно-матричната форма

$$\tau_b(imsg) = \tau_b(imsg) W_b(imsg, imsg\tilde{g}) + \alpha_b(imsg\tilde{g}),$$

чието решение е

$$\tau_b(imsg) = \alpha_b(imsg\tilde{g}) [E(imsg, imsg) - W_b(imsg, imsg\tilde{g})]^{-1}.$$

След тези замествания целевата функция (83) приема формата

$$(84) \quad \Theta_b(\text{imsg}) = \alpha_b(\text{ims}\tilde{g})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_b(\text{imsg}, \text{ims}\tilde{g})]^{-1} X_{\tau b}(\text{imsg}) - \\ - \beta_m(i) M_{\tau b}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau b}(i | \text{msg}) = \min.$$

При тази целева функция оптимизационният модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при индуциращо въздействие на разпределителния процес в обобщена многопродуктова статична система приема вида

$$\begin{aligned} \Theta_b(\text{imsg}) &= \alpha_b(\text{ims}\tilde{g})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_b(\text{imsg}, \text{ims}\tilde{g})]^{-1} X_{\tau b}(\text{imsg}) - \\ &\quad - \beta_m(i) M_{\tau b}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau b}(i | \text{msg}) = \min, \\ \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{b\text{imsg}} &- \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{bjm's'g'} + Z_{bi}(\text{msg}) = \\ &= \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg})], \quad i \in I, \\ \bar{Y}_i &\leq \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{bip}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\ \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{h\text{ims}} X_{b\text{imsg}} &\leq F_h, \quad h \in H, \\ \bar{X}_p &\leq X_{bp}(\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_p, \quad p \in P, \\ X_{b\text{imsg}}, Z_{bi}(\text{msg}) &\geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G. \end{aligned}$$

или във вектор-матрична форма –

$$\begin{aligned} \Theta_b(\text{imsg}) &= \alpha_b(\text{ims}\tilde{g})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_b(\text{imsg}, \text{ims}\tilde{g})]^{-1} X_{\tau b}(\text{imsg}) - \\ &\quad - \beta_m(i) M_{\tau b}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau b}(i | \text{msg}) = \min, \\ [E(i, j\text{msg}) - A(i, j\text{ms}\tilde{g})] X_b(\text{imsg}) &+ Z_b(i | \text{msg}) = \\ &= [Y'(ip) + Y''_b(ip | \text{msg})] e, \\ \bar{Y}(i) &\leq [Y'(ip) + Y''_b(ip | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\ C(h, \text{ims}\tilde{g}) X_b(\text{imsg}) &\leq F(i), \\ \bar{X}(p) &\leq X_b(p | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}, \\ X_b(\text{imsg}), Z_b(i | \text{msg}) &\geq 0, \end{aligned}$$

Общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_{bi}^0(\text{msg})$ ($i \in I$) на продуктите (изразени в работно време) при обхващане на

индуциращото въздействие на разпределителния процес върху тях в многопродуктова система се определят чрез решаване на равенствата

$$(85) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{bimsg}^0 X_{\tau bimsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{bimsg}^0 Z_{\tau bi}^0(msg) = \\ = \tau_{bi}^0(msg) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau bimsg}^0 + Z_{\tau bi}^0(msg) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулата

$$\tau_{bi}^0(msg) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{bimsg}^0 X_{\tau bimsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{bimsg}^0 Z_{\tau bi}^0(msg)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau bimsg}^0 + Z_{\tau bi}^0(msg)}, \quad i \in I,$$

където нормативните индивидуални разходи на икономически труд τ_{bimsg} ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$) се определят чрез решаване на системата

$$(86) \tau_b(imsg) = \alpha_b(imsg) [E(imsg, imsg) - W_b(imsg, imsg)]^{-1}.$$

Тук $X_{\tau bimsg}^0$ ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$) и $Z_{\tau bi}^0(msg)$ ($i \in I$), са общо $\bar{I}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} + 1)$ решения на системата с целева функция (8.84), а вектор-стълбът $X_{\tau b}^0(imsg)$ с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$ е съставен от елементите $X_{\tau bimsg}^0$.

Абсолютното индуциращо въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство (взети заедно) върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в статична многопродуктова система за единица от даден вид икономически продукт се определя чрез разликите

$$(87) \tau_{bi}^0(msg) - \tau_{bi}^0(m), \quad i \in I,$$

за целия обем от даден вид икономически продукт – чрез изразите

$$(88) \tau_{bi}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau bimsg}^0 - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички икономически продукти в народностопански мащаб – чрез израза

$$(89) \sum_{i \in I} \left[\tau_{bi}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau bimsg}^0 - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0 \right].$$

От своя страна сравнителното индуциращо въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство за единица от даден вид икономически продукт се определя с разликите

$$(90) \tau_{bi}^0(\text{msg}) - \tau_{bi}^0(\text{ms}), \quad i \in I,$$

за целия обем от даден вид икономически продукт – чрез изразите

$$(91) \tau_{bi}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau b \text{img}}^0 - \tau_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau \text{ims}}^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички икономически продукти в народностопански мащаб – чрез израза

$$(92) \sum_{i \in I} \left[\tau_{bi}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau b \text{img}}^0 - \tau_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau \text{ims}}^0 \right].$$

3. Комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд

Комплексното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд се образува от едновременно и съвместно осъществяване на неговите стимулиращи и индуциращи въздействия. Именно то представлява значителен интерес за анализа на обективните процеси, които се извършват в *общественонеобходимата икономика*. С помощта на оптимизационното моделиране комплексното въздействие на разпределителния процес тук се разглежда както в *статична икономическа система*, ката и в *динамична икономическа система*.

3.1. Статични оптимизационни модели на комплексното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд

Върху основата на статичните модели на стимулиращото и на индуциращото въздействие на разпределителния процес (последният като общност от първично разпределение и преразпределение на националния доход) се конституира следният обобщен многопродуктов статичен модел на комплексното въздействие на разпределението върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд:

$$(93) \quad J_c(\text{imsg}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{ims} X_{cmsg} - \beta_{im} M_{ci}(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{ci}(\text{msg}) \right] = \min,$$

$$(94) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cmsg} - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{cjm's'g'} + Z_{ci}(\text{msg}) = \\ = \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{cip}(\text{msg})], \quad i \in I,$$

$$(95) \quad \bar{Y}_i \leq \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{cip}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I,$$

$$(96) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hims} X_{cmsg} \leq F_h, \quad h \in H,$$

$$(97) \quad \bar{X}_p \leq X_{cp}(\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_p, \quad p \in P,$$

$$(98) \quad X_{cmsg}, Z_{ci}(\text{msg}) \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G.$$

или във векторно-матрична форма –

$$(99) \quad J_c(\text{imsg}) = \alpha(\text{imsg}) X_c(\text{imsg}) - \beta_m(i) M_c(i | \text{msg}) + \\ + \beta_z(i) Z_c(i | \text{msg}) = \min,$$

$$(100) \quad [E(i, j\text{msg}) - A(i, j\text{msg})] X_c(\text{imsg}) + Z_c(i | \text{msg}) = \\ = [Y'(ip) + Y''(ip | \text{msg})] e,$$

$$(101) \quad \bar{Y}(i) \leq [Y'(ip) + Y''(ip | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(i),$$

$$(102) \quad C(h, \text{imsg}) X_c(\text{imsg}) \leq F(i),$$

$$(103) \quad \bar{X}(p) \leq X_c(p | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}(p),$$

$$(104) \quad X_c(\text{imsg}), Z_c(i | \text{msg}), \geq 0,$$

където:

$J_c(\text{imsg})$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$) и на системите на разпределение ($g \in G$) при отчитане на неговото комплексно въздействие;

X_{cmsg} – обемът на производството (в специфично изражение и при фактическа междупродуктова структура) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на произ-

водство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото комплексно въздействие (с индекс c);

$M_{ci}(\text{msg})$ – отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите обществени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределението;

$Z_{ci}(\text{msg})$ – равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределението;

$X_c(\text{img})$ е вектор-стълбът на обемите на производството (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението, съставен от елементите

$$X_{cimg}, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

$Z_c(\text{img})$ – вектор-стълбът на абсолютните равнища на недостига в удовлетворяването на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението, съставен от елементите $Z_{ci}(\text{img})$ ($i \in I$);

$M_c(\text{img})$ – вектор-стълбът на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението, съставен от елементите $M_{ci}(\text{img})$ ($i \in I$);

$X_c(p \mid \text{img})$ – вектор-стълбът на съвкупните парични разходи на потребителите при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението (с размерност \bar{P}), съставен от елементите

$$X_{cp'}(\text{img}) \quad (p' \in P).$$

По силата на (58) равнищата на отклоненията (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности и равнищата на зависимите от крайните доходи обществени икономически потребности (също в специфично изражение) при комплексно въздействие на разпределението се определят с помощта на равенствата

$$\begin{aligned}
M_{ci}(\text{msg}) &= \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y''_{cip}(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I, \\
&= \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y''_{cip}(\text{msg}) \right] = \\
&= \sum_{p \in P} \left\{ Y'_{ip} + \eta_{cip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{cimsg} + \right. \right. \\
&\quad \left. \left. + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{cp'}(\text{imsg}) \right] - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{cp}(\text{imsg}) \right\}, \quad i \in I,
\end{aligned}$$

Решението на обобщения статичен многопродуктов оптимизационен модел (93) – (98), респ. (99) – (104) са оптималните величини

$$\{X_{cimsg}^0, Z_{ci}^0(\text{msg}), X_{cp}^0(\text{imsg}), i \in I, m \in M, s \in S, p \in P, g \in G\},$$

общо на брой $\bar{I}(\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G} + 1) + \bar{P}$. В общия случай това решение обуславя оптималното равнище на значимите *икономически величини* и зависимости при комплексното въздействие на разпределителния процес.

В този порядък минималното значение на целевата икономическа функция отговаря на израза

$$J_c^0(\text{imsg}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{imsg} X_{cimsg}^0 - \beta_{im} M_{ci}^0(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{ci}^0(\text{msg}) \right] = \min,$$

където:

X_{cimsg}^0 са оптималните при обеми на производството при разглежданите многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$);

$Z_{ci}^0(\text{msg})$ – равнищата на оптималния недостиг в удовлетворяването на обществените платежоспособни икономически потребности при разглежданите многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението ($i \in I$);

$M_{ci}^0(\text{msg})$ – равнищата на оптималните отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при разглежданите многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението ($i \in I$).

От своя страна величините $M_{ci}^0(\text{msg})$ съответстват на изразите

$$M_{ci}^0(\text{msg}) = \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y_{cip}''^0(\text{msg}) \right] - Y_i =$$

$$= \sum_{p \in P} \left\{ Y'_{ip} + \eta_{cip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{cimsg}^0 + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{cbp'}^0(\text{imsg}) \right] - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{cp'}^0(\text{imsg}) \right\} - Y_i, \quad i \in I,$$

където $Y_{cip}''^0(\text{msg})$ са оптималните значения на комплексно-индуцираните общественонеобходими платежоспособни икономически потребности ($i \in I, p \in P$). Обективното равнище на общественонеобходими платежоспособни икономически потребности в тяхната цялост са равни на изразите

$$\sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y_{cip}''^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I.$$

Оптималните съотношения между икономическо производство и икономически потребностите се дефинират с равенствата

$$\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cimsg}^0 - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{cjm's'g'}^0 + Z_{ci}^0(\text{msg}) =$$

$$= \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y_{cip}''^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I.$$

При комплексно въздействие на разпределението първичните доходи са равни на елементите

$$\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{cimsg}^0, \quad p \in P, v \in G,$$

а преразпределителните доходи – на елементите

$$\sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{cbp'}^0(\text{imsg}), \quad p \in P, v \in G.$$

Общественонеобходимите преки разходи на икономически труд (изразени в работно време) $\alpha_{ci}^0(\text{msg})$ на единица от отделните видове икономически продукти в статична многопродуктова система **при отчитане комплексното въздействие на разпределението на националния доход** се определят с помощта на равенствата

$$(105) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{msg} X_{cmsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{msg} Z_{ci}^0(msg) =$$

$$= \alpha_{ci}^0(msg) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cmsg}^0 + Z_{ci}^0(msg) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\alpha_{ci}^0(msg) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{msg} X_{cmsg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{msg} Z_{ci}^0(msg)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cmsg}^0 + Z_{ci}^0(msg)}, \quad i \in I.$$

Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и въздействието на непосредственото производство (взети заедно) върху обществено-необходимите преки разходи на икономически труд в статична многопродуктова система за единица от даден вид икономически продукт се определя чрез изразите

$$(106) \alpha_{ci}^0(msg) - \alpha_i^0(m), \quad i \in I,$$

за целия обем от този вид икономически продукт – чрез изразите

$$(107) \alpha_{ci}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cmsg}^0 - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_m^0, \quad i \in I,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез из израза

$$(108) \sum_{i \in I} \left[\alpha_{ci}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cmsg}^0 - \alpha_i^0(m) \sum_{m \in M} X_m^0 \right].$$

За единица от всеки i -ти вид икономически продукт **сравнителното комплексно въздействие** $\Delta \alpha_{ci}^0(msg)$ на разпределителния процес върху обществено-необходимите преки разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство се определя с изразите

$$(109) \Delta \alpha_{ci}^0(msg) = \alpha_{ci}^0(msg) - \alpha_i^0(ms), \quad i \in I,$$

за цялата маса от съответните видове икономически продукти в народностопански мащаб – с изразите

$$(110) \alpha_{ci}^0(msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cmsg}^0 - \alpha_i^0(ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0, \quad i \in I,$$

а за цялата маса от всички видове икономически продукти – с изрази

$$(111) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \left[\alpha_{ci}^0(msg) \sum_{g \in G} X_{cmsg}^0 - \alpha_i^0(ms) X_{ims}^0 \right].$$

При моделиране формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на разпределителния процес също могат да се използват вече предложените методи. С прехода към пълни разходи на икономически труд изменения настъпват в целевата икономическа функция на оптимизационния модел. В многопродуктова статична система при многообразие на икономическите продукти, производителите, производствените технологии и системите на разпределение на националния доход комплексното въздействие на разпределението върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд се обхваща от оптимизационен модел с целева икономическа функция

$$(112) \Theta_c(ims) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cmsg} X_{\tau cmsg} - \beta_{im} M_{\tau ci}(msg) + \beta_{iz} Z_{\tau ci}(msg) \right] = \min,$$

чиято векторно-матрична форма е

$$(113) \quad \Theta_c(ims) = \tau_c(ims) X_{\tau c}(ims) - \beta_m(i) M_{\tau c}(i | msg) + \beta_z(i) Z_{\tau c}(i | msg) = \min,$$

където:

$\Theta_c(ims)$ е значението на целевата икономическа функция на статичния оптимизационен модел за формирането и определянето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексното въздействие на разпределителния процес в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на разпределението на националния доход;

τ_{cmsg} – нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (в работно време) при оптимална статична междупродуктова структура на производството в условията на комплексно въздействие на разпределителния процес за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена тех-

нология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$);

$\tau_c(imsg)$ – вектор-редът на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална статична междупродуктова структура на производството в условията посочените многообразия и на комплексно въздействие на разпределителния процес за създаването на една специфична единица от даден вид икономически продукт с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$, съставен от елементите

$$\tau_{bimsg} (i \in I, m \in M, s \in S, g \in G).$$

При посочените условия нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд от своя страна се определят с уравненията

$$\tau_{cjmsg} = \sum_{i \in I} a_{ijmsg} \tau_{ci}^0(msg) + \alpha_{jmsg}, \quad j \in I, m \in M, s \in S, g \in G,$$

където $\sum_{i \in I} a_{ijmsg} \tau_{ci}^0(msg)$ са съответстващите косвени разходи на икономически труд и a_{jmsg} са съответстващите преки разходи на икономически труд като съставки на пълните разходи на икономически труд τ_{cjmsg} и където:

$\tau_{ci}^0(msg)$ са общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на комплексно въздействие на разпределението при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на разпределението на националния доход.

По аналогия с (38) следва, че горните равенства могат да се преобразуват в изразите

$$\tau_{cjmsg} = \sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} a_{ijmsg} \frac{X_{\tau_{cim's'g'}}}{\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{cim's'g'}}} \tau_{bim's'g'} + \alpha_{jmsg},$$

$$j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Тъй като

$$\sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau_{cim's'g'}} = Y,$$

параметрите пред τ_{cjmsg} , респ. пред $\tau_{cim's'g'}$ могат да се представят като елементи

$$W_{cijm's's'g'} = a_{ijmsg} \frac{X_{\tau cim's'g'}}{Y}, \quad i, j \in I, \quad m, m' \in M, \quad s, s' \in S, \quad g, g' \in G.$$

Те изграждат квадратна матрица $W_c(imsg, imsg)$ с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} \times \bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$. Тогава уравненията на пълните разходи на икономически труд приемат векторно-матричната форма

$$\tau_c(imsg) = \tau_c(imsg)W_c(imsg, imsg) + \alpha_c(imsg),$$

чието решение е

$$\tau_c(imsg) = \alpha_c(imsg)[E(imsg, imsg) - W_c(imsg, imsg)]^{-1}.$$

След тези замествания целевата функция (113) приема формата

$$(114) \quad \Theta_b(imsg) = \alpha_c(imsg)[E(imsg, imsg) - W_c(imsg, imsg)]^{-1}X_{\tau c}(imsg) - \\ - \beta_m(i)M_{\tau c}(i | msg) + \beta_z(i)Z_{\tau bc}(i | msg) = \min,$$

където елементите на матрицата $W_c(imsg, imsg)$

$$(115) \quad W_{cijm's's'g'} = a_{ijmsg} \frac{X_{\tau cim's'g'}^0}{\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau cim's'g'}^0}, \\ j \in I, \quad m, m' \in M, \quad s, s' \in S, \quad g, g' \in G.$$

При тази целева функция оптимизационният модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на разпределителния процес в обобщена многопродуктова статична система приема вида

$$\begin{aligned}
\Theta_c(\text{imsg}) &= \alpha_c(\text{imsg})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_c(\text{imsg}, \text{imsg})]^{-1} X_{\tau c}(\text{imsg}) - \\
&\quad - \beta_m(i) M_{\tau c}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau c}(i | \text{msg}) = \min, \\
\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau c \text{imsg}} &- \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{\tau c jm's'g'} + Z_{\tau ci}(\text{msg}) = \\
&= \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{\tau cip}(\text{msg})], \quad i \in I, \\
\bar{Y}_i &\leq \sum_{p \in P} [Y'_{ip} + Y''_{\tau cip}(\text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i, \quad i \in I, \\
\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hims} X_{\tau c \text{imsg}} &\leq F_h, \quad h \in H, \\
\bar{X}_p &\leq X_{\tau cp}(\text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_p, \quad p \in P, \\
X_{\tau c \text{imsg}}, Z_{\tau bc}(\text{msg}) &\geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G,
\end{aligned}$$

или във векторно-матрична форма –

$$\begin{aligned}
\Theta_c(\text{imsg}) &= \alpha_c(\text{imsg})[E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_c(\text{imsg}, \text{imsg})]^{-1} X_{\tau c}(\text{imsg}) - \\
&\quad - \beta_m(i) M_{\tau c}(i | \text{msg}) + \beta_z(i) Z_{\tau c}(i | \text{msg}) = \min, \\
[E(i, j \text{msg}) - A(i, j \text{msg})] X_{\tau c}(\text{imsg}) &+ Z_{\tau c}(i | \text{msg}) = \\
&= [Y'(ip) + Y''_{\tau c}(ip | \text{msg})] e, \\
\bar{Y}(i) &\leq [Y'(ip) + Y''_{\tau c}(ip | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(i), \\
C(h, \text{imsg}) X_{\tau c}(\text{imsg}) &\leq F(i), \\
\bar{X}(p) &\leq X_{\tau c}(p | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}, \\
X_c(\text{imsg}), Z_{\tau c}(i | \text{msg}) &\geq 0,
\end{aligned}$$

По силата на (58) равнищата на отклоненията (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности и равнищата на зависимите от крайните доходи обществени икономически потребности (също в специфично изражение) при оптимална междупродуктова структура (за определяне на пълните разходи на икономически труд) и при комплексно въздействие на разпределението се определят с помощта на равенствата

$$\begin{aligned}
M_{\tau ci}(\text{msg}) &= \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y''_{\tau cip}(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I, \\
&= \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y''_{\tau cip}(\text{msg}) \right] = \\
&= \sum_{p \in P} \left\{ Y'_{ip} + \eta_{\tau cip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{\tau cimg} + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{\tau cp'}(\text{img}) \right] - \right. \\
&\quad \left. - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{\tau cp'}(\text{img}) \right\}, \quad i \in I,
\end{aligned}$$

Решението на обобщения статичен многопродуктов оптимизационен модел с целева икономическа функция (114) са оптималните величини

$$\{X_{\tau cimg}^0, Z_{\tau ci}^0(\text{msg}), X_{\tau cp}^0(\text{img}), \quad i \in I, m \in M, s \in S, p \in P, g \in G\},$$

общо на брой $\bar{I}(\bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G} + 1) + \bar{P}$. В този порядък минималното значение на целевата икономическа функция отговаря на изрази

$$\Theta_c^0(\text{img}) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img} X_{\tau cimg}^0 - \beta_{im} M_{\tau ci}^0(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{\tau ci}^0(\text{msg}) \right] = \min,$$

където при оптимална междупродуктова структура на производството:

$X_{\tau cimg}^0$ са оптималните при обеми на производството при разглежданите многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$);

$Z_{\tau ci}^0(\text{msg})$ – равнищата на оптималния недостиг в удовлетворяването на обществените платежоспособни икономически потребности при разглежданите многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението ($i \in I$);

$M_{\tau ci}^0(\text{msg})$ – равнищата на оптималните отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности при разглежданите многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението ($i \in I$).

От своя страна величините $M_{\tau ci}^0(\text{msg})$ съответстват на изразите

$$M_{\tau ci}^0(\text{msg}) = \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y_{\tau cip}^0(\text{msg}) \right] - Y_i =$$

$$= \sum_{p \in P} \left\{ Y'_{ip} + \eta_{\tau cip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg} X_{\tau cimg}^0 + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{\tau cp'}^0(\text{imsg}) \right] - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{\tau cp}^0(\text{imsg}) \right\} - Y_i, \quad i \in I,$$

където $Y_{\tau cip}^0(\text{msg})$ са оптималните значения на комплексно-индуцираните общественонеобходими платежоспособни икономически потребности ($i \in I, p \in P$). при оптимална междупродуктова структура на производството.

Общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд $\tau_{ci}^0(\text{msg})$ ($i \in I$) на продуктите (изразени в работно време) при обхващане на комплексното въздействие на разпределителния процес върху тях в многопродуктова статична система се определят чрез решаване на равенствата

$$(116) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cimg} X_{\tau cimg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{cimg} Z_{\tau ci}^0(\text{msg}) =$$

$$= \tau_{ci}^0(\text{msg}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cimg}^0 + Z_{\tau ci}^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулата

$$\tau_{ci}^0(\text{msg}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cimg} X_{\tau cimg}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{cimg} Z_{\tau ci}^0(\text{msg})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cimg}^0 + Z_{\tau ci}^0(\text{msg})}, \quad i \in I,$$

където нормативните индивидуални разходи на икономически труд τ_{cimg} ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$) се определят чрез решаване на системата

$$(117) \quad \tau_c(\text{imsg}) = \alpha_c(\text{imsg}) [E(\text{imsg}, \text{imsg}) - W_c(\text{imsg}, \text{imsg})]^{-1}.$$

В контекста на комплексното въздействие $X_{\tau cimg}^0$ ($i \in I, m \in M, s \in S, g \in G$) и $Z_{\tau ci}^0(\text{msg})$ ($i \in I$), са общо $\bar{I}(\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} + 1)$ решения на разглежданата система, а вектор-стълбът $X_{\tau c}^0(\text{imsg})$ с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$ е съставен от елементите $X_{\tau cimg}^0$.

Оптимизационният модел с целева икономическа функция (112) е с висока степен на общност. При $W_c(msg, msg) = 0$ той може да се редуцира към всички разработени досега в статията статични модели. **Ето защо оптималните икономически величини и съотношения, които могат да се установят с помощта на неговите решения при комплексното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, имат значителна стойност за научното изследване и регулиране на националната икономика.** По-съществените от тези величини и съотношения са посочени по-долу.

1. Оптимална структура на първичното разпределение на националния доход, изразена чрез първичните доходи на потребителите:

$$(118) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvmsg} X_{\tau cmsg}^0, \quad p \in P, v \in G.$$

Тяхната сума (по p и по v) е оптималната величина на националния доход в народностопански мащаб.

2. Оптимална структура на преразпределението на националния доход, изразена чрез доходите на потребителите от преразпределение:

$$(119) \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{\tau cp'}^0(msg), \quad p \in P, v \in G,$$

където $X_{\tau cp'}^0(msg)$ са оптималните размери на общите парични разходи на съответните потребители.

3. Оптимална структура на крайното използване на националния доход, зададена под формата на функциите на потребителското търсене $Y_{\tau cip}^0(msg) ::$

$$\begin{aligned} (120) \quad Y_{\tau cip}^0(msg) &= Y_{ip}' + Y_{\tau cip}''^0(msg) = \\ &= Y_{ip}' + \eta_{\tau cip} \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvmsg} X_{\tau cmsg}^0 + \right. \\ &\quad \left. + \sum_{p' \in P} a_{pvp'} X_{\tau cp'}^0(msg) \right] - \\ &\quad - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p} X_{\tau cp'}^0(msg), \quad i \in I, p \in P, \end{aligned}$$

където $Y_{\tau cip}''^0(msg)$ са оптималните значения на зависимите обществени платежоспособни икономически потребности при комплексното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд.

4. Сравнително комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство на единица от даден вид икономически продукт:

$$(121) \tau_{ci}^0(\text{msg}) - \tau_{ci}^0(\text{ms}), \quad i \in I.$$

5. Сравнително комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство за цялата маса от даден вид икономически продукт:

$$(122) \tau_{ci}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau_{cims}g}^0 - \tau_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0, \quad i \in I.$$

6. Сравнително комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб:

$$(123) \sum_{i \in I} \left[\tau_{ci}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau_{cims}g}^0 - \tau_i^0(\text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau_{ims}}^0 \right].$$

7. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(124) \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cims}g X_{\tau_{cims}g}^0 + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{cims}g Z_{\tau_{ci}}^0(\text{msg}) \right].$$

8. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд обем на продукта в народностопански мащаб:

$$(125) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cims}g X_{\tau_{cims}g}^0.$$

9. Минимално значение на целевата функция на оптимизационния многопродуктов статичен модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на разпределителния процес:

$$(126) \Theta_c^0(\text{img}) = \sum_{i \in I} \left[\begin{array}{c} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cims}g X_{\tau_{cims}g}^0 - \\ - \beta_{im} M_{\tau_{ci}}^0(\text{msg}) + \beta_{iz} Z_{\tau_{ci}}^0(\text{msg}) \end{array} \right].$$

10. Оптимални отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(127) \quad M_{\tau ci}^0(\text{msg}) = \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y_{\tau cip}''^0(\text{msg}) \right] - Y_i, \quad i \in I.$$

11. Оптимални пропорции между производството и икономически потребности:

$$(128) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cimg}^0 - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'} X_{\tau cjm's'g'}^0 + Z_{\tau ci}^0(\text{msg}) = \\ = \sum_{p \in P} \left[Y'_{ip} + Y_{\tau cip}''^0(\text{msg}) \right], \quad i \in I.$$

12. Оптимално използване на екзогенните ресурси:

$$(129) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hims} X_{\tau cimg}^0 \leq F_h, \quad h \in H.$$

13. Обективни икономически оценки на единица от съответните екзогенни ресурси:

$$(130) \quad \frac{\partial \Theta_c^0(\text{img})}{\partial F_h}, \quad h \in H.$$

14. Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова статична система за единица от даден вид икономически продукт:

$$(131) \quad \tau_{ci}^0(\text{msg}) - \tau_i^0(m), \quad i \in I.$$

15. Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова статична система за цялата маса от даден вид икономически продукт:

$$(132) \quad \tau_{ci}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cimg}^0 - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0, \quad i \in I.$$

16. Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова ста-

тична система за цялата маса от всички видове икономически продукт в на-
родностопански мащаб:

$$(133) \sum_{i \in I} \left[\tau_{ci}^0(\text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau c i m s g}^0 - \tau_i^0(m) \sum_{m \in M} X_{\tau i m}^0 \right].$$

3.2. Динамични оптимизационни модели на комплексното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите разходи на икономически труд

Модификациите, които настъпват във формата, структурата и елементите на динамичните модели на общественонеобходимите разходи на икономически труд в условия на комплексно въздействие на разпределителния процес, ще бъдат разгледани на примера на многопродуктови системи при обобщено действие на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности. С тези предпоставки динамичният модел на формирането на общественонеобходимите преки на разходи на икономически труд при многообразие на икономическите продукти, на производителите, на производствените технологии и на системите на разпределението на националния доход приема следния вид:

$$(134) \quad J_c(\text{imsg}T) = \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{\text{imsg}}(t) X_{\text{cimsg}}(t) - \beta_{im}(t) M_{ci}(t | \text{msg}) + \beta_{iz}(t) Z_{ci}(t | \text{msg}) \right] dt = \min,$$

$$(135) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\text{cimsg}}(t) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} \left[a_{ijm's'g'}(t) X_{cjm's'g'}(t) + b_{ijm's'g'}(t) \frac{dX_{cjm's'g'}(t)}{dt} \right] + \\ + Z_{ci}(t | \text{msg}) = \sum_{p \in P} [Y'_{ip}(t) + Y''_{cip}(t | \text{msg})], \quad i \in I,$$

$$(136) \quad \bar{Y}_i(t) \leq \sum_{p \in P} [Y'_{ip}(t) + Y''_{cip}(t | \text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I,$$

$$(137) \quad \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{himsg}(t) X_{\text{cimsg}}(t) \leq F_{hi}(t), \quad h \in H,$$

$$(138) \quad \bar{X}_p(t) \leq X_{cp}(t | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_p(t), \quad p \in P,$$

$$(139) \quad X_{\text{cimsg}}(t), Z_{ci}(t | \text{msg}), \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G,$$

$$(140) \quad X_{\text{cimsg}}(0) = X_{\text{cimsg}0}, Z_{ci}(0 | \text{msg}) = Z_{ci0}(\text{msg}), M_{ci}(0 | \text{msg}) = M_{ci0}(\text{msg}), \\ X_{cp}(0 | \text{imsg}) = X_{cp0}(\text{imsg}), \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P,$$

$$(141) \quad X_{\text{cimsg}}(T) = X_{\text{cimsg}T}, Z_{ci}(T | \text{msg}) = Z_{ciT}(\text{msg}), M_{ci}(T | \text{msg}) = M_{ciT}(\text{msg}), \\ X_{cp}(T | \text{imsg}) = X_{cpT}(\text{imsg}), \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P,$$

или във векторно-матрична форма –

$$(142) \quad J_c(\text{imsg}T) = \int_0^T \left[\alpha(\text{imsg}t) X_c(\text{imsg}t) - \beta_m(it) M_c(it | \text{msg}) + \beta_z(it) Z_c(it | \text{msg}) \right] dt = \min,$$

$$(143) \quad [E(i, \text{jmsg}) - A(it, \text{jmsg}t)] X_c(\text{imsg}t) - B(it, \text{jmsg}t) \frac{dX_c(\text{imsg}t)}{dt} + Z_c(it | \text{msg}) = [Y'(ipt) + Y''(ipt | \text{msg})]e,$$

$$(144) \quad \bar{Y}(it) \leq [Y'(ipt) + Y''(ipt | \text{msg})]e \leq \bar{\bar{Y}}(it),$$

$$(145) \quad C(ht, \text{imsg}t) X_c(\text{imsg}t) \leq F(it),$$

$$(146) \quad \bar{X}(pt) \leq X_c(pt | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}(pt),$$

$$(147) \quad X_c(\text{imsg}t), Z_c(it | \text{msg}), \geq 0,$$

$$(148) \quad X_c(\text{imsg}0) = X_{c0}(\text{imsg}), Z_c(i0 | \text{msg}) = Z_{c0}(i | \text{msg}),$$

$$M_c(i0 | \text{msg}) = M_{c0}(i | \text{msg}), X_c(p0 | \text{imsg}) = X_{c0}(p | \text{imsg}),$$

$$(149) \quad X_c(\text{imsg}T) = X_{cT}(\text{imsg}), Z_c(iT | \text{msg}) = Z_{cT}(i | \text{msg}),$$

$$M_c(iT | \text{msg}) = M_{cT}(i | \text{msg}), X_c(pT | \text{imsg}) = X_{cT}(p | \text{imsg}),$$

където:

$J_c(\text{imsg}T)$ е значението на целевата икономическа функция на динамичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$) и на системите на разпределение ($g \in G$) при отчитане на неговото комплексно въздействие;

$X_{c\text{imsg}}(t)$ – функцията по отношение на времето на обема на производството (в специфично изражение и при фактическа междупродуктова структура) на i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$) с отчитане на неговото комплексно въздействие (с индекс c);

$X_c(\text{imsg}t)$ – вектор-стълбът функцията по отношение на времето на обеми-те на производството (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението, съставен от елементите

$$X_{c\text{imsg}}(t), \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

$M_{ci}(t | \text{msg})$ – функцията по отношение на времето на отклонението (в специфично изражение) на фактическите от общественонеобходимите общес-

твени платежоспособни икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределението;

$M_c(itlmsg)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението, съставен от елементите $M_{ci}(tlmsg)$ ($i \in I$);

$Z_{ci}(t | msg)$ – функцията по отношение на времето на равнището на недостига (в специфично изражение) в удовлетворяването на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределението;

$Z_c(itlmsg)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение на времето на абсолютните равнища на недостига в удовлетворяването на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности от i -тия икономически продукт (с размерност \bar{I}) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението, съставен от елементите $Z_{ci}(t | msg)$ ($i \in I$);

$Y'_{ip}(t)$ – функцията по отношение на времето (в специфично изражение) на независимите обществени икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$);

$Y'(ipt)$ – матрицата от функциите по отношение на времето на независимите обществени икономически потребности (с размерност $\bar{I} \times \bar{P}$), съставена от елементите $Y'_{ip}(t)$ ($i \in I, p \in P$);

$Y''_{cip}(t | msg)$ – функцията по отношение на времето (в специфично изражение) на обществените икономически потребности от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), зависими от крайните доходи p -тия потребител ($p \in P$) при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределителния процес;

$Y''_c(ipt | msg)$ – матрицата от функциите по отношение на времето (в специфично изражение) на зависимите от крайните доходи обществени икономически потребности при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределителния процес (с размерност $\bar{I} \times \bar{P}$), съставена от елементите $Y''_{cip}(t | msg)$ ($i \in I, p \in P$);

$X_{cp}(t | \text{imsg})$ – функцията по отношение времето (в парично изражение) на общите парични разходи на p -тия потребител ($p \in P$) при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението;

$X_c(pt | \text{imsg})$ – вектор-стълбът на функциите по отношение времето на общите парични разходи на потребителите при посочените многообразия и при обхващане на комплексното въздействие на разпределението (с размерност \bar{P}), съставен от елементите $X_{cp'}(t | \text{imsg})$ ($p' \in P$);

$\bar{X}_p(t)$ – функцията по отношение времето (в парично изражение) на определеното от обективните условия минимално равнище на общите парични разходи на p -тия потребител ($p \in P$), където $\bar{X}_p(t) \geq 0$;

$\bar{X}(pt)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение времето на определените от обективните условия минимални равнища на общите парични разходи на потребителите (с размерност \bar{P}), съставен от елементите $\bar{X}_p(t)$ ($p \in P$);

$\bar{\bar{X}}_p(t)$ – функцията по отношение времето (в парично изражение) на определеното от обективните условия максимално равнище на общите парични разходи на p -тия потребител ($p \in P$);

$\bar{\bar{X}}(pt)$ – вектор-стълбът на функциите по отношение времето на определените от обективните условия максимални равнища на общите парични разходи на потребителите (с размерност \bar{P}), съставен от елементите $\bar{\bar{X}}_p(t)$ ($p \in P$);

$\alpha_{img}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд (изразени в работно време) за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$);

$\alpha(\text{imgt})$ – вектор-редът от функциите по отношение на времето на нормативните индивидуални преки разходи на икономически труд при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$\alpha_{img}(t), \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

$\alpha_{ijm's'g}(t)$ – функцията по отношение на времето на техническия коефициент на нормативните индивидуални преки разходи (в специфично изражение) на ендегенния ресурс от i -тия вид ($i \in I$) за създаването на една специфична

единица от j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$), при s' -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$) и при g' -тата система на разпределението на националния доход ($g' \in G$);

$A(it, jmsgt)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на техническите коефициенти на нормативните индивидуални преки разходи на ендогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$a_{ijm's'g'}(t), \quad i, j \in I, \quad m' \in M, \quad s' \in S, \quad g' \in G;$$

$b_{ijm's'g'}(t)$ – функцията по отношение на времето на техническия коефициент на нормативните индивидуална пряка капиталоемкост (в специфично изразяване) на ендогенния ресурс от i -тия вид ($i \in I$) за създаването допълнително на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$), при s' -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$) и при g' -тата система на разпределението на националния доход ($g' \in G$);

$B(it, jmsgt)$ – матрицата на функциите по отношение на времето на техническите коефициенти на нормативните индивидуални преки капиталоемкости на ендогенни ресурси при посочените многообразия (с размерност $\bar{I} \times \bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$b_{ijm's'g'}(t), \quad i, j \in I, \quad m' \in M, \quad s' \in S, \quad g' \in G;$$

$\frac{dX_c(imsgt)}{dt}$ – вектор-стълбът (във вид на вектор-функция) (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$\frac{dX_{cjm's'g'}(t)}{dt}, \quad i, j \in I, \quad m' \in M, \quad s' \in S, \quad g' \in G;$$

$c_{himsg}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални преки разходи на екзогенния ресурс (в специфично изразяване) от h -тия вид ($h \in H$) за създаването на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), при s -тия технологичен начин на производство ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$);

$C(ht, imsgt)$ – матрицата от функциите по отношение на времето (като матрица функция) на нормативните индивидуални преки разходи на екзогенни

ресурси при посочените многообразия (с размерност $\overline{H} \times \overline{I} \cdot \overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G}$), съставена от елементите

$$c_{hmsg}(t), \quad h \in H, \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G;$$

Функциите $\beta_{im}(t)$ и $\beta_{iz}(t)$ са построени така, че да отговарят на условията

$$(150) \quad \min_{\{i,t\}} \beta_{im}(t) > \max_{\{i,m,s,g,t\}} \alpha_{msg}(t),$$

$$(151) \quad \min_{\{i,t\}} \beta_{iz}(t) > \max_{\{i,m,s,g,t\}} \beta_{im}(t),$$

където $\beta_{iz}(t) = aU_i(t|g)$ и $\beta_{im}(t) = bU_i(t|g)$.

Разкриването на особеностите на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд при комплексното въздействие на разпределителния процес също налага този динамичен оптимизационен модел да се приведе във формата на общата задача на оптималното икономическо управление¹. Извършват се следните необходими преобразования.

¹ Вж.: **Миркович, К.** Динамични модели на стимулиращо въздействие на финансово-кредитната система върху общественото необходимите разходи на труд. – *Финанси и кредит*, кн. 5 от 1980, с. 13-24.

Първо. Подинтегралната функция на целевата икономическа функция (8.142) се привежда в стандартна форма: тя се представя с отрицателно значение, а целевият икономически интеграл се привежда към максимум.

Второ. Въвежда се система от управляващи икономически функции $u_{cijm's'g'}(t)$ на натрупванията при комплексно въздействие на разпределителния процес, общо на брой $\overline{I}^2 \cdot \overline{M} \cdot \overline{S} \cdot \overline{G}$, показващи в специфично изражение обема на продукта от i -тия вид ($i \in I$), изразходван за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) за натрупване (за инвестиране), което осигурява разширяването на производството на j -тия вид икономически продукт ($j \in I$) при m' -тия производител ($m' \in M$), при s' -тия технологичен начин на производство ($s' \in S$) и при g' -тата система на разпределението на националния доход ($g' \in G$) за същата единица време. Затова като ограничителни условия към оптимизационния модел се включва система от също толкова диференциални уравнения по едно за всяка управляваща променлива:

$$(8.152) \quad \frac{dX_c(jmsgt)}{dt} = \hat{b}_{ci}^{-1}(jmsgt) u_{ci}(jmsgt), \quad i \in I,$$

където:

$\hat{b}_{ci}^{-1}(jmsgt)$ е диагоналната $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$ -размерна матрица на капиталоемкостта с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) при многообразие икономическите продукти, на производителите, на технологиите и на системите на разпределение на националния доход, чиито главен диагонал е съставен от функциите по отношение на времето $b_{cijm's'g}(t)$, които са отнасящите се към момент t ($0 \leq t \leq T$) коефициенти на нормативната индивидуална капиталоемкост ($j \in I, m' \in M, s' \in S, g' \in G$);

$u_{ci}(jmsgt)$ – вектор-редът (като вектор-функция) на натрупването с изразходване на продукта от i -тия вид ($i \in I$) при многообразие потребителните стойности, на производителите, на технологиите и на системите на разпределение на националния доход с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$, състоящ се от елементите

$$u_{cijm's'g}(t) \quad (j \in I, m' \in M, s' \in S, g' \in G).$$

Всяка сума

$$(153) \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} u_{cijm's'g}(t), \quad i \in I,$$

от елементите на вектора $u_{ci}(jmsgt)$ е функцията по отношение на времето на общия размер на ендегенния ресурс от i -тия вид ($i \in I$), който за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) се изразходва за натрупване при посочените условия. Множеството от вектори $u_{ci}(jmsgt)$ ($i \in I$) образува матрицата $u_c(it, jmsgt)$.

Трето. Величините $\frac{dX_c(jmsgt)}{dt}$ в (143) се заместват с техните равни зна-

чения в (152). Получава се система от \bar{I} ограничителни условия на равновесието между икономическото производство и икономическите потребности, по едно за всеки вид икономически продукт:

$$(154) \left[E(i, imsg) - A(it, imsgt) \right] X_c(imsgt) + Z_c(it | msg) - Y(it) - M_c(it | msg) - u_c(imsgt) = 0,$$

където $u_c(imsgt)$ е вектор-стълбът (с размерност \bar{I}), съставен от елементите $eu_{ci}(jmsgt)$, ($i \in I$), т.е. от изразите (153).

В резултат на тези преобразования оптимизационният обобщен динамичен модел на формирането на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в многопродуктова система при комплексно въздействие на

разпределението може да се представи в следната форма на общата задача на оптималното икономическо управление:

$$\begin{aligned} \int_0^T & - \left[\alpha(\text{imsgt}) X_c(\text{imsgt}) - \beta_m(it) M_c(it | \text{msg}) + \right. \\ & \left. + \beta_z(it) Z_c(it | \text{msg}) \right] dt = \max, \\ \frac{dX_c(j\text{msgt})}{dt} & = \hat{b}_{ci}^{-1}(j\text{msgt}) u_{ci}(j\text{msgt}), \quad i \in I, \\ [E(i, j\text{msg}) - A(it, j\text{msgt})] X_c(\text{imsgt}) & + \\ + Z_c(it | \text{msg}) - [Y'(ipt) + Y_c''(ipt | \text{msg})] e - u_c(it, j\text{msgt}) e & = 0, \\ [Y'(ipt) + Y_c''(ipt | \text{msg})] e - \bar{Y}(it) & \geq 0, \\ \bar{\bar{Y}}(it) - [Y'(ipt) + Y_c''(ipt | \text{msg})] e & \geq 0, \\ F(it) - C(ht, \text{imsgt}) X_c(\text{imsgt}) & \geq 0, \\ [Y'(ipt) + Y_c''(ipt | \text{msg})] - M_c(it | \text{msg}) & \geq 0, \\ X_c(pt | \text{imsg}) - \bar{X}(pt) & \geq 0, \\ \bar{\bar{X}}(pt) - X_c(pt | \text{imsg}) & \geq 0, \\ X_c(\text{imsgt}), Z_c(it | \text{msg}), & \geq 0, \\ X_c(\text{imsg}0) = X_{c0}(\text{imsg}), Z_c(i0 | \text{msg}) = Z_{c0}(i | \text{msg}), \\ M_c(i0 | \text{msg}) = M_{c0}(i | \text{msg}), X_c(p0 | \text{imsg}) = X_{c0}(p | \text{imsg}), \\ X_c(\text{imsg}T) = X_{cT}(\text{imsg}), Z_c(iT | \text{msg}) = Z_{cT}(i | \text{msg}), \\ M_c(iT | \text{msg}) = M_{cT}(i | \text{msg}), X_c(pT | \text{imsg}) = X_{cT}(p | \text{imsg}), \end{aligned}$$

Решаването на този модел в качеството му на вариационна задача преминава през няколко вече установени етапи (вж. *динамични общественонеобходим разходи на икономически труд*). Неговото решение е множеството от оптимални икономически функции по отношение на времето

$$\{ X_{c\text{imsg}}^0(t), Z_{ci}^0(t | \text{msg}), X_{cp}^0(t | \text{imsg}), M_{ci}^0(t | \text{msg}) \},$$

където:

$X_{c\text{imsg}}^0(t)$ са оптималните функции на обемите на производството;

$Z_{ci}^0(t | \text{msg})$ – оптималните функции на недостига в удовлетворяването на обществените икономически потребности;

$X_{cp}^0(t | \text{imsg})$ – оптималните функции на съвкупните парични разходи на потребителите;

$M_{ci}^0(t | \text{msg})$ – определените върху основата на $X_{cp}^0(t | \text{img})$ оптимални функции на отклонението на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности.

С помощта на елементите на това решение се изгражда системата от уравнения за определяне функциите на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд $\alpha_{ci}^0(t | \text{msg})$ в обобщена многопродуктова система при комплексно действие на разпределителния процес:

$$(155) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img}(t) X_{cimg}^0(t) + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{img}(t) Z_{ci}^0(t | \text{msg}) = \\ = \alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cimg}^0(t) + Z_{ci}^0(t, \text{msg}) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, чрез формулите

$$\alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \alpha_{img}(t) X_{cimg}^0(t) + \max_{\{m,s,g\}} \alpha_{img} Z_{ci}^0(t | \text{msg})}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cimg}^0(t) + Z_{ci}^0(t | \text{msg})}, \quad i \in I.$$

Върху основата на решенията на (155) могат да се определят и функциите на **абсолютното въздействие на непосредственото производство и на абсолютното комплексно въздействие на разпределението (взети заедно)** върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд в динамичната многопродуктова система. За единица от даден вид икономически продукт те се определят чрез изразите

$$(156) \alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) - \alpha_i^0(t | m), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

за целия обем от този вид икономически продукт – чрез изразите

$$(157) \alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cimg}^0(t) - \alpha_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_m^0(t), \quad i \in I, \quad 0 \leq t \leq T,$$

и за цялата маса от всички видове икономически продукти в народностопански мащаб – чрез из израза

$$(158) \sum_{i \in I} \left[\alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cimg}^0(t) - \alpha_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_m^0(t) \right], \quad 0 \leq t \leq T.$$

За единица от всеки i -ти вид икономически продукт **сравнителното комплексно въздействие** $\Delta\alpha_{ci}^0(\text{msg})$ на разпределителния процес върху общественонеобходимите преки разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство в динамичната многопродуктова система се определя с изразите

$$(159) \Delta\alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) = \alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) - \alpha_i^0(t | \text{ms}), \quad i \in I,$$

за цялата маса от съответните видове икономически продукти в народно-пански мащаб – с изразите

$$(160) \alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{cims_g}^0(t) - \alpha_i^0(t | \text{ms}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{ims}^0(t), \quad i \in I,$$

а за цялата маса от всички видове икономически продукти – с израз

$$(161) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \left[\alpha_{ci}^0(t | \text{msg}) \sum_{g \in G} X_{cims_g}^0(t) - \alpha_i^0(t | \text{ms}) X_{ims}^0(t) \right].$$

Аналогичните величини за даден интервал от време се получават чрез определено интегриране за този интервал на съответните функции на комплексното въздействие на разпределителния процес.

Комплексното въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктовата динамична икономическа система се обхваща от следната оптимизационна задача:

$$\begin{aligned}
(162) \quad \Theta_c(\text{imsg}T) = & \int_0^T \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cmsg}(t) X_{\tau cmsg}(t) - \right. \\
& \left. - \beta_{im}(t) M_{\tau ci}(t | \text{msg}) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau ci}(t | \text{msg}) \right] dt = \min, \\
& \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cmsg}(t) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} \left[a_{ijm's'g'}(t) X_{\tau cjm's'g'}(t) + \right. \\
& \left. + b_{ijm's'g'}(t) \frac{dX_{\tau cjm's'g'}(t)}{dt} \right] + \\
& + Z_{\tau ci}(t | \text{msg}) = \sum_{p \in P} [Y'_{ip}(t) + Y''_{\tau cip}(t | \text{msg})], \quad i \in I, \\
& \bar{Y}_i(t) \leq \sum_{p \in P} [Y'_{ip}(t) + Y''_{\tau cip}(t | \text{msg})] \leq \bar{\bar{Y}}_i(t), \quad i \in I, \\
& \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{himsg}(t) X_{\tau cmsg}(t) \leq F_{hi}(t), \quad h \in H, \\
& \bar{X}_p(t) \leq X_{\psi cp}(t | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}_p(t), \quad p \in P, \\
& X_{\tau cmsg}(t), Z_{\tau ci}(t | \text{msg}), \geq 0, \quad i \in I, m \in M, s \in S, g \in G, \\
& X_{\tau cmsg}(0) = X_{cmsg0}, Z_{\tau ci}(0 | \text{msg}) = Z_{ci0}(\text{msg}), M_{\tau ci}(0 | \text{msg}) = M_{\tau ci0}(\text{msg}), \\
& X_{\tau cp}(0 | \text{imsg}) = X_{cp0}(\text{imsg}), \quad i \in M, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P, \\
& X_{\tau cmsg}(T) = X_{cmsgT}, Z_{\tau ci}(T | \text{msg}) = Z_{ciT}(\text{msg}), M_{\tau ci}(T | \text{msg}) = M_{ciT}(\text{msg}), \\
& X_{\tau cp}(T | \text{imsg}) = X_{cpT}(\text{imsg}), \quad i \in M, m \in M, s \in S, g \in G, p \in P,
\end{aligned}$$

или във векторно-матрична форма –

$$\begin{aligned}
(163) \quad \Theta_c(\text{imsg}T) = & \int_0^T \left[\tau_c(\text{imsg}t) X_{\tau_c}(\text{imsg}t) - \beta_m(it) M_{\tau_c}(it | \text{msg}) + \right. \\
& \left. + \beta_z(it) Z_{\tau_c}(it | \text{msg}) \right] dt = \min, \\
& [E(i, \text{jmsg}) - A(it, \text{jmsg}t)] X_{\tau_c}(\text{imsg}t) - B(it, \text{jmsg}t) \frac{dX_{\tau_c}(\text{imsg}t)}{dt} + \\
& + Z_{\tau_c}(it | \text{msg}) = [Y'(ipt) + Y''_{\tau_c}(ipt | \text{msg})] e, \\
& \bar{Y}(it) \leq [Y'(ipt) + Y''_{\tau_c}(ipt | \text{msg})] e \leq \bar{\bar{Y}}(it), \\
& C(ht, \text{imsg}t) X_{\tau_c}(\text{imsg}t) \leq F(it), \\
& \bar{X}(pt) \leq X_{\tau_c}(pt | \text{imsg}) \leq \bar{\bar{X}}(pt), \\
& X_{\tau_c}(\text{imsg}t), Z_{\tau_c}(it | \text{msg}), \geq 0, \\
& X_{\tau_c}(\text{imsg}0) = X_{c0}(\text{imsg}), Z_{\tau_c}(i0 | \text{msg}) = Z_{c0}(i | \text{msg}), \\
& M_{\tau_c}(i0 | \text{msg}) = M_{c0}(i | \text{msg}), X_{\tau_c}(p0 | \text{imsg}) = X_{c0}(p | \text{imsg}), \\
& X_{\tau_c}(\text{imsg}T) = X_{cT}(\text{imsg}), Z_{\tau_c}(iT | \text{msg}) = Z_{cT}(i | \text{msg}), \\
& M_{\tau_c}(iT | \text{msg}) = M_{cT}(i | \text{msg}), X_{\tau_c}(pT | \text{imsg}) = X_{cT}(p | \text{imsg}),
\end{aligned}$$

където:

$\Theta_c(\text{imsg}T)$ е значението на целевата икономическа функция на динамичния оптимизационен модел на формирането на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд с комплексно въздействие на разпределителния процес в многопродуктова система при многообразие на икономическите продукти ($i \in I$), на производителите ($m \in M$), на технологиите ($s \in S$) и на системите на разпределение ($g \in G$);

$\tau_{c\text{imsg}}(t)$ – функцията по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) при оптимална междупродуктова структура на производството и разпределението и при комплексно въздействие на разпределителния процес за създаването към момент t ($0 \leq t \leq T$) на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) при m -тия производител ($m \in M$), s -тата технология ($s \in S$) и g -тата система на разпределението на националния доход;

$\tau_c(\text{imsg}t)$ – вектор-редът на функциите (вектор-функцията) по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд при оптимална междупродуктова структура на производството и разпределението, при посочените многообразия и при комплексно въздействие на разпределителния процес (с размерност $\bar{I} \cdot \bar{M} \cdot \bar{S} \cdot \bar{G}$), съставен от елементите

$$\tau_{c\text{imsg}}(t), \quad i \in I, \quad m \in M, \quad s \in S, \quad g \in G.$$

При посочените условия функциите по отношение на времето на нормативните индивидуални пълни разходи на икономически труд от своя страна се определят с уравненията

$$\tau_{cjmsg}(t) = \sum_{i \in I} a_{ijmsg}(t) \tau_{ci}^0(t | msg) + \alpha_{jmsg}, \quad j \in I, m \in M, s \in S, g \in G,$$

където $\sum_{i \in I} a_{ijmsg}(t) \tau_{ci}^0(t | msg)$ са съответстващите функции на косвените разходи на икономически труд и $\alpha_{jmsg}(t)$ са съответстващите функции на *преките разходи на икономически труд*, двете като съставки на функциите на *пълните разходи на икономически труд* $\tau_{cjmsg}(t)$ и където:

$\tau_{ci}^0(t | msg)$ са функциите по отношение на времето на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд (изразени в работно време) на единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) в условията на комплексно въздействие на разпределението при многообразие на икономическите продукти, на производителите и на технологиите и при многообразие на системите на разпределение на националния доход;

$a_{ijmsg}(t)$ – нормативният индивидуален технически коефициент за преки разходи (в специфично изражение) на i -тия вид икономически продукт за производството на една специфична единица от j -тия вид икономически продукт при m -тия производител ($m \in M$) и s -тата производствена технология ($s \in S$) и при g -тата система на разпределението на националния доход ($g \in G$).

По аналогия с (38) следва, че горните равенства могат да се преобразуват в изразите

$$\tau_{cjmsg}(t) = \sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} a_{ijmsg}(t) \frac{X_{\tau cim's'g'}(t)}{\sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau aim's'g'}(t)} \tau_{cim's'g'}(t) + \alpha_{jmsg}(t),$$

$$j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Тъй като

$$\sum_{i \in I} \sum_{m' \in S} \sum_{s' \in M} \sum_{g' \in G} X_{\tau cim's'g'}(t) = Y(t),$$

параметрите пред $\tau_{cjmsg}(t)$, респ. пред $\tau_{cim's'g'}(t)$ могат да се представят като елементи

$$W_{cijm's'g'g}(t) = a_{ijmsg}(t) \frac{X_{\tau cim's'g'}(t)}{Y(t)}, \quad i, j \in I, m, m' \in M, s, s' \in S, g, g' \in G.$$

Те изграждат квадратна матрица $W_c(ims\bar{g}t,ims\bar{g}t)$ с размерност $\bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G} \times \bar{I}.\bar{M}.\bar{S}.\bar{G}$. Тогава разглежданите уравнения приемат векторно-матричната форма

$$\tau_c(ims\bar{g}t) = \tau_c(ims\bar{g}t)W_c(ims\bar{g}t,ims\bar{g}t) + \alpha_c(ims\bar{g}t),$$

чието решение е

$$(164) \quad \tau_c(ims\bar{g}t) = \alpha_c(ims\bar{g}t)[E(ims\bar{g},ims\bar{g}) - W_c(ims\bar{g}t,ims\bar{g}t)]^{-1}.$$

В резултат на тези замествания целевата функция (8.163) приема формата

$$(165) \quad \Theta_c(ims\bar{g}T) = \int_0^T \left[\alpha_c(ims\bar{g}t)[E(ims\bar{g},ims\bar{g}) - W_c(ims\bar{g}t,ims\bar{g}t)]^{-1} X_{\tau_c}(ims\bar{g}t) - \beta_m(it)M_{\tau_{ca}}(it | msg) + \beta_z(it)Z_{\tau_c}(it | msg) \right] dt = \min.$$

Функциите на общественонеобходимите разходи на икономически труд $\tau_{ci}^0(t | msg)$ при комплексно въздействие на разпределителния процес се определят чрез равенствата

$$(166) \quad \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cims\bar{g}}(t) X_{\tau_{cims\bar{g}}}^0(t) + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{cims\bar{g}}(t) Z_{\tau_{ci}}^0(t | msg) = \tau_{ci}^0(t | msg) \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau_{cims\bar{g}}}^0(t) + Z_{\tau_{ci}}^0(t | msg) \right], \quad i \in I,$$

или, което е същото, с формулата

$$(167) \quad \tau_{ci}^0(t | msg) = \frac{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cims\bar{g}}(t) X_{\tau_{cims\bar{g}}}^0(t) + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{cims\bar{g}}(t) Z_{\tau_{ci}}^0(t | msg)}{\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau_{cims\bar{g}}}^0(t) + Z_{\tau_{ci}}^0(t | msg)}, \quad i \notin I,$$

където $X_{\tau_{cims\bar{g}}}^0(t)$ и $Z_{\tau_{ci}}^0(t | msg)$ са решения на разглеждания динамичен модел.

Към даден момент във времето t ($0 \leq t \leq T$) сравнителното комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд по отношение на непосредственото производство за единица от i -тия вид па стойност се измерва с разликата

$$(168) \quad \Delta \tau_{ci}^0(t | msg) = \tau_{ci}^0(t | msg) - \tau_i^0(t | ms), \quad i \in I,$$

за цялата маса от съответните видове икономически продукти в народностопански мащаб – с изразите

$$(169) \tau_{ci}^0(t | msg) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cmsg}^0(t) - \tau_i^0(t | ms) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} X_{\tau ims}^0(t), \quad i \in I,$$

а за цялата маса от всички видове икономически продукти – с израза

$$(170) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \left[\tau_{ci}^0(t | msg) \sum_{g \in G} X_{\tau cmsg}^0(t) - \tau_i^0(t | ms) X_{\tau ims}^0(t) \right].$$

Аналогичните величини за даден интервал от време се получават чрез определено интегриране за този интервал на съответните функции на комплексното въздействие на разпределителния процес.

Всички разгледани досега статични модели на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд могат да се разглеждат като частни случаи на съответстващите им динамични модели при условие, че първите частни производни функции на включените в тях променливи и зависими от времето величини са равни на нула за периода от 0 до T . Освен това, динамичният модел на общественонеобходимите преки разходи на икономически труд е частен случай на динамичния модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд, ако в последния $W(imsgt, imsgt) = 0$.

С помощта на посочените тук решения могат да се определят важни икономически величини и съотношения в условията на многопродуктова динамична система и на комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд. Във функционален вид към t -тия момент във времето ($0 \leq t \leq T$) те са следните.

1. Оптимален размер на натрупването за сметка на отделния вид продукт

$$(171) \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} u_{\tau cijm's'g'}^0(t), \quad i \in I.$$

2. Оптимална структура на първичното разпределение на националния доход, изразена чрез първичните доходи на потребителите:

$$(172) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvimsg}(t) X_{\tau cmsg}^0(t), \quad p \in P, v \in G.$$

Тяхната сума (по p и по v) е оптималната величина на националния доход в народностопански мащаб. Тук $a_{pvimsg}(t)$ е функцията по отношение на времето

на коефициентите (в парично изражение) на паричните приходи за единица време към момент t ($0 \leq t \leq T$) в полза на p -тия потребител ($p \in P$), осъществяващ дейността си при v -тата система на разпределението на националния доход ($v \in G$), произтичащи от производството на една специфична единица от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$), която се създава от m -тия производител ($m \in M$) при s -тата производствена технология и при g -тата разпределителна система ($g \in G$).

3. Оптимална структура на преразпределението на националния доход, изразена чрез доходите на потребителите от преразпределение:

$$(173) \sum_{p' \in P} a_{pvp'}(t) X_{\tau cp'}^0(t | \text{msg}), \quad p \in P, v \in G,$$

където $X_{\tau cp'}^0(t | \text{msg})$ са оптималните размери на общите парични разходи на съответните потребители.

4. Оптимална структура на крайното използване на националния доход, зададена под формата на функциите на потребителското търсене $Y_{\tau cip}^0(\text{msg}) ::$

$$\begin{aligned} (174) \quad Y_{\tau cip}^0(t | \text{msg}) &= Y'_{ip}(t) + Y''_{\tau cip}^0(t | \text{msg}) = \\ &= Y'_{ip}(t) + \eta_{\tau cip}(t) \sum_{v \in G} \left[\sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} a_{pvmisg}(t) X_{\tau cimisg}^0(t) + \right. \\ &\quad \left. + \sum_{p' \in P} a_{pvp'}(t) X_{\tau cp'}^0(t | \text{msg}) \right] - \\ &\quad - \sum_{p' \in P} \sum_{v' \in G} a_{p'v'p}(t) X_{\tau cp'}^0(t | \text{msg}), \quad i \in I, p \in P, \end{aligned}$$

където:

$Y_{\tau cip}^0(t | \text{msg})$ е функцията по отношение на времето на общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) в условията на комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд и при възприетите многообразия;

$Y'_{ip}(t)$ – функцията по отношение на времето на независимите обществени платежоспособни икономически потребности (в специфично изражение) при от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$);

$Y''_{\tau cip}^0(t | \text{msg})$ – функцията по отношение на времето на оптималните значения на зависимите обществени платежоспособни икономически потребности

от i -тия вид икономически продукт ($i \in I$) на p -тия потребител ($p \in P$) в условията на комплексно въздействие на разпределителния процес върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд и при възприетите многообразия;

$Y_{\tau cip}''^0(t | msg)$ – функцията по отношение на времето на потребителското търсене при посочените условия и многообразия ($i \in I, p \in P$).

5. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд в народностопански мащаб:

$$(175) \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cimsg}(t) X_{\tau cimsg}^0(t) + \max_{\{m,s,g\}} \tau_{cimsg}(t) Z_{\tau ci}^0(t)(msg) \right].$$

6. Съвкупни общественонеобходими пълни разходи на икономически труд обем на продукта в народностопански мащаб:

$$(176) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cimsg}(t) X_{\tau cimsg}^0(t).$$

7. Минимално значение на целевата икономическа функция на оптимизационния многопродуктов динамичен модел на общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд при комплексно въздействие на разпределителния процес:

$$(177) \Theta_c^0(imsgT) = \sum_{i \in I} \left[\sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} \tau_{cimsg}(t) X_{\tau cimsg}^0(t) - \beta_{im}(t) M_{\tau ci}^0(t | msg) + \beta_{iz}(t) Z_{\tau ci}^0(t | msg) \right].$$

8. Оптимални отклонения на фактическите от общественонеобходимите платежоспособни икономически потребности:

$$(178) M_{\tau ci}^0(t | msg) = \sum_{p \in P} \left[Y_{ip}'(t) + Y_{\tau cip}''^0(t | msg) \right] - Y_i(t), \quad i \in I.$$

9. Оптимални пропорции между производството и икономически потребности:

$$(179) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cimsg}^0(t) - \sum_{j \in I} \sum_{m' \in M} \sum_{s' \in S} \sum_{g' \in G} a_{ijm's'g'}(t) X_{\tau cjm's'g'}^0(t) + Z_{\tau ci}^0(t | msg) = \\ = \sum_{p \in P} \left[Y_{ip}'(t) + Y_{\tau cip}''^0(t | msg) \right], \quad i \in I.$$

10. Оптимално използване на екзогенните ресурси:

$$(180) \sum_{i \in I} \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} c_{hims}(t) X_{\tau cims g}^0(t) \leq F_h(t), \quad h \in H.$$

11. Обективни икономически оценки на единица от съответните екзогенни ресурси:

$$(181) \frac{\partial \Theta_c^0(\text{img})(t)}{\partial F_h(t)}, \quad h \in H.$$

14. Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство (взети заедно) върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова динамична икономическа система за единица от даден вид икономически продукт:

$$(182) \tau_{ci}^0(t | \text{msg}) - \tau_i^0(t | m), \quad i \in I.$$

15. Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова динамична система за цялата маса от даден вид икономически продукт:

$$(183) \tau_{ci}^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cims g}^0(t) - \tau_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0(t), \quad i \in I.$$

16. Абсолютното комплексно въздействие на разпределителния процес и абсолютното въздействие на непосредственото производство върху общественонеобходимите пълни разходи на икономически труд в многопродуктова динамична система за цялата маса от всички видове икономически продукт в народностопански мащаб:

$$(184) \sum_{i \in I} \left[\tau_{ci}^0(t | \text{msg}) \sum_{m \in M} \sum_{s \in S} \sum_{g \in G} X_{\tau cims g}^0(t) - \tau_i^0(t | m) \sum_{m \in M} X_{\tau im}^0(t) \right].$$

Вж.: въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на потреблението върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на производството върху общественонеобходимите разходи на икономически труд, въздействие на размяната върху общественонеобходимите разходи на

икономически труд, динамични общественонеобходими разходи на икономически труд, комплексен метод за определяне на индивидуалните пълни разходи на икономически труд, косвени разходи на икономически труд, необходима икономика, общественонеобходим труд (в маркс.), общественонеобходими преки разходи на икономически труд, общественонеобходими пълни разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на икономически труд, общественонеобходими разходи на труд (в маркс.), оптималност на общественонеобходимите разходи на труд (в маркс.), опростен модел за определяне на общественонеобходимите разходи на икономически труд, преки разходи на икономически труд, пълни разходи на икономически труд.

ВЪЗМОЖНА РЕАЛИЗАЦИЯ НА СЛУЧАЙНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (eventual /admissible/ relization of the stochastic /accidental, random/ economic function). Ако $F(\mu, \varepsilon)$ е случайна икономическа функция на два аргумента при $\mu \in T, \varepsilon \in E$, която е определена върху произведението $E \times T$ на множеството E на възможните случайни елементарни икономически събития ε с множеството на T от значения (икономически или неикономически) на неслучайния аргумент μ , то при кое да е фиксирано значение на ε случайната икономическа функция $F(\mu, \varepsilon)$ зависи от μ и е функция на една действителна променлива величина. Тогава всяка такава функция се разглежда като възможна реализация на случайната икономическа функция $F(\mu, \varepsilon)$, която отговаря на дадено значение на ε . Образува се семейство от възможни реализации на $F(\mu, \varepsilon)$ при различни ε .

ВЪЗМОЖНИ НАПРАВЛЕНИЯ (eventual directions) (**ки**) – във:

метод на възможните направления.

ВЪЗМОЖНО ДВИЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (possible motion of the economic system), **виртуално движение на икономическата система**, – вж. *холономна икономическа система*.

ВЪЗМОЖНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (eventual economic decision) (**ки**) – във:

допустима област на множеството на възможните икономически решения (вж. задача на икономическата оптимизация).

ВЪЗМОЖНО ПОЛОЖЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (possible state of the economic system) – всяко положение на *холономна иконо-*

мическа система (вж.), при което координатите на икономическите точки, които я съставляват, удовлетворяват в момента t уравненията

$$f_s(x_1, x_2, \dots, x_{3n}, t) = 0, \quad s = 1, 2, \dots, k, \quad f_s(x, t) \in C^2,$$

където x_i са декартовите координати на икономическите точки, а n е броят на тези точки в системата.

ВЪЗМОЖНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (consumption possibility) (**ки**) – във:

граница на възможното потребление (в межд.);

линия на възможното потребление (в межд.).

ВЪЗМОЖНОСТ (possibility) (**кд**) – във:

биматимна крива на производствените възможности (в микр.) (вж. нулев екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж (в микр.), отрицателен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж (в микр.), положителен екстензивностно-неутрален факторово-биматимно-двупродуктов икономически растеж (в микр.));

вдлъбнат сегмент от границата на творческите възможности (в микр.);

вдлъбнат сегмент от границата на факторно-творческите възможности (в микр.) (същото като *вдлъбнат сегмент от границата на творческите възможности (в микр.)*);

вдлъбната граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.) (същото като *вдлъбната граница на съзидателните възможности (в микр.)*);

вдлъбната граница на производствените възможности (в микр.);

вдлъбната граница на съзидателните възможности (в микр.);

граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);

граница на полезностно-потребителните възможности (в микр.);

граница на потребителните възможности (в микр.);

граница на продуктово-производствените възможности (в микр.);

граница на производствените възможности (в микр.);

граница на съзидателните възможности (в микр.);

граница на творческите възможности (в микр.);

граница на творческите възможности (в микр.);

граница на факторно-творческите възможности (в микр.);

изпъкнал сегмент от границата на творческите възможности (в микр.);

изпъкнал сегмент от границата на факторно-творческите възможности в микр.) (същото като изпъкнал сегмент от границата на творческите възможности (в микр.);

изпъкнала граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.) (същото като изпъкнала граница на съзидателните възможности (в микр.);

изпъкнала граница на продуктово-производствените възможности (в микр.) (същото като изпъкнала граница на производствените възможности (в микр.);

изпъкнала граница на производствените възможности (в микр.);

изпъкнала граница на съзидателните възможности (в микр.);

икономическа възможност (вж. и икономическа възможност и икономическа действителност);

икономическа възможност и икономическа действителност;

икореномическа възможност;

икотехномическа възможност;

индивидуален ползностен единичен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен общ потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен общ променлив потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен общ пълен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен постоянен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен пределен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен променлив потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен пълен потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен среден потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен среден променлив потребителен разход (в микр.);

индивидуален ползностен среден пълен потребителен разход (в микр.);

интертемпорална граница на производствените възможности [индивидуална] (в микр.);

крива на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);

крива на ползностно-потребителните възможности (в микр.);

крива на потребителните възможности (в микр.);

крива на продуктово-производствените възможности (в микр.);

крива на производствените възможности (в микр.);

-
- крива на стойностно-потребителните възможности (в микр.);*
крива на съзидателните възможности (в микр.);
крива на творческите възможности (в микр.);
крива на факторно-творческите възможности (в микр.);
линеен сегмент от границата на потребителните възможности (в микр.);
линейна граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)
(същото като линейна граница на съзидателните възможности (в микр.));
линейна граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)
линейна граница на производствените възможности (в микр.);
линейна граница на съзидателните възможности (в микр.);
линен сегмент от границата на факторно-творческите възможности (в микр.)
(същото като линеен сегмент от границата на творческите възможности (в микр.));
нелинейна граница на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.)
(същото като нелинейна граница на съзидателните възможности (в микр.));
нелинейна граница на продуктово-производствените възможности (в микр.)
(същото като нелинейна граница на производствените възможности (в микр.));
нелинейна граница на производствените възможности (в микр.);
нелинейна граница на съзидателните възможности (в микр.);
нелинен сегмент от границата на творческите възможности (в микр.);
нелинен сегмент от границата на факторно-творческите възможности (в микр.)
(същото като нелинен сегмент от границата на творческите възможности (в микр.));
обективизирана икономическа възможност;
обективирана икономическа възможност;
област на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);
област на ползностно-потребителните възможности (в микр.);
област на потребителните възможности (в микр.);
област на продуктово-производствените възможности (в микр.);
област на производствените възможности (в микр.);
област на съзидателните възможности (в микр.);
област на творческите възможности (в микр.);
област на факторно-творческите възможности (в микр.);
повърхнина на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);

повърхнина на продуктово-производствените възможности (в микр.);
повърхнина на производствените възможности (в микр.);
повърхнина на съзидателните възможности (в микр.);
повърхнина на творческите възможности (в микр.);
повърхнина на факторово-творческите възможности (в микр.);
полезностен единичен потребителен разход (в микр.);
полезностен общ постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен общ потребителен разход (в микр.);
полезностен общ променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен общ пълен потребителен разход (в микр.);
полезностен постоянен потребителен разход (в микр.);
полезностен потребителен разход (в микр.);
полезностен пределен потребителен разход (в микр.);
полезностен променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен пълен потребителен разход (в микр.);
полезностен среден потребителен разход (в микр.);
полезностен среден променлив потребителен разход (в микр.);
полезностен среден пълен потребителен разход (в микр.);
субективизирана икономическа възможност;
съждение на икономическата възможност (същото като проблематично икономическо съждение).
фирмена крива на производствените възможности (в микр.);
хиперповърхнина на ингредиентно-съзидателните възможности (в микр.);
хиперповърхнина на продуктово-производствените възможности (в микр.);
хиперповърхнина на производствените възможности (в микр.);
хиперповърхнина на съзидателните възможности (в микр.);
хиперповърхнина на творческите възможности (в микр.);
хиперповърхнина на факторово-творческите възможности (в микр.).

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА ТРУДА (labour wage) (ки) – във:

изравняващи различия във възнаграждението на труда (в микр.) (същото като компенсиращи различия във възнаграждението на труда (в микр.));
компенсиращи различия във възнаграждението на труда (в микр.);
неизравняващи различия във възнаграждението на труда (в микр.) (същото като некомпенсиращи различия във възнаграждението на труда (в микр.));

некомпенсиращи различия във възнаграждението на труда (в микр.);
различия във възнаграждението на труда (в микр.);
теория за различията във възнаграждението на труда (в микр.).

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА УПРАВЛЯВАЩИТЕ (managerial emolument) (в микр.) – в него се включват допълнителните компенсации и поощрения, които управляващите получават под формата на сметки за разходи, служебни коли, луксозни офиси и канцеларии, пътуване в първа класа на самолети и други от този род. Представлява индикатор за мястото, което управляващите заемат в служебната иерархия, то им носи удовлетворение и неговото увеличаване води до нарастване на собствената им полезност [вж. *функция на управленската полезност (в микр.)*].

ВЪЗНИКНАЛИ ВЪНШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ* (arising extrasystemic finance) (в макр.) (подразбират се като **възникнало-външносистемно-финансова предметна маса**) (*) – *външносистемни финанси (в макр.)*, възникнали в *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки (вж. и междуетраслова система на В. Леонтиев)*. Възникналите *външносистемни финанси (в макр.)* са сумата от **възникнало-външносистемно-финансовите предметни междueleментни кванти*** (arising-extrasystemic-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Те са същото като *чисти финанси (в макр.)* и са разновидност на *частичните възникнали финанси (в макр.)*. Сумата на възникналите *външносистемни финанси (в макр.)* и *възникналите вътрешносистемни финанси (в макр.)* [което е *междинните финанси (в макр.)*] са *пълните възникнали финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните възникнали външносистемни финанси (в макр.)* и *свкупните възникнали външносистемни финанси (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под възникнали *външносистемни финанси (в макр.)* обикновено се подразбират *свкупните възникнали външносистемни финанси (в макр.)*. В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) възникналите *външносистемни финанси (в макр.)* се представят като **разход на възникнали външносистемни финанси*** (arising extrasystemic finance expenditure) (в макр.) за тех-

ните преподаватели (в т.ч. и продавачи) и като *постъпление на възникнали външносистемни финанси** (arising extrasystemic finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи).

ВЪЗНИКНАЛИ ВЪНШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ (arising extrasystemic finance) (**ки**) – във:

възникнали външносистемни финанси (в макр.);

отделни възникнали външносистемни финанси (в макр.);

свкупни възникнали външносистемни финанси (в макр.).

ВЪЗНИКНАЛИ ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ* (arising intrasystemic finance) (в макр.) (подразбират се като *възникнало-вътрешносистемно-финансова предметна маса*) (*) – възникнали финанси (в макр.), които се формират при функционирането на *вътрешните обратни икономически връзки* на системата на преразпределението на икономическия доход (вж. *обратна икономическа връзка*); парично изражение на частта от възникналите финанси (в макр.), образувани от *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна), чиято величина е равна на разходите, направени за придобиването всички *междинни финанси* и която се връща в системата на преразпределението на икономическия доход за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). Възникналите вътрешносистемни финанси (в макр.) са сумата от *възникнало-вътрешносистемно-финансовите предметни междueleментни кванти** (arising-intrasystemic-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Те са една от разновидностите на *частичните възникнали финанси (в макр.)* и са същото като *междинни финанси (в макр.)*. Сумата на възникналите вътрешносистемни финанси (в макр.) и *възникналите външносистемни финанси (в макр.)* [които са *чистите финанси (в макр.)* и са другата разновидност на *частичните възникнали финанси (в макр.)*] са *пълните възникнали финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.)* и *свкупните възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.) обикновено се подразбират свкупните въз-

никнали вътрешносистемни финанси (в макр.). В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) възникналите вътрешносистемни финанси (в макр.) се представят като *разход на възникнали вътрешносистемни финанси** (arising intrasystemic finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като *постъпление на възникнали вътрешносистемни финанси** (arising intrasystemic finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи).

ВЪЗНИКНАЛИ ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ (arising intrasystemic finance) (**ки**) – във:

възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);

отделни възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);

съвкупни възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.).

ВЪЗНИКНАЛИ ОСТАТЪЧНИ ФИНАНСИ* (arising residual finance) (в макр.) (подразбират се като *възникнало-остатъчно-финансова предметна маса*) (*) – *остатъчни финанси (в макр.)*, възникнали в икономически единици (една, повече от една или всички в дадена страна) за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). Възникналите *остатъчни финанси (в макр.)* са сумата от *възникнало-остатъчно-финансовите предметни междueleментни кванти** (arising-residual-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Те са същото като *възникнали външносистемни финанси (в макр.)* [което е същото като *чисти финанси (в макр.)* и е разновидност на *частичните възникнали финанси (в макр.)*]. Сумата на възникналите остатъчни финанси (в макр.) и *възникналите вътрешносистемни финанси (в макр.)* [което е *междинните финанси (в макр.)*] са *пълните възникнали финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните възникнали остатъчни финанси (в макр.)* и *съвкупните възникнали остатъчни финанси (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *възникнали остатъчни финанси (в макр.)* обикновено се подразбират *съвкупните възникнали остатъчни финанси (в макр.)*. В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) възникналите остатъчни финанси (в макр.) се представят като *разход на възникнали остатъчни финанси** (arising

residual finance expenditure) (в макр.) за техните преподаватели (в т.ч. и продавачи) и като *постъпление на възникнали остатъчни финанси** (arising residual finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи).

ВЪЗНИКНАЛИ ОСТАТЪЧНИ ФИНАНСИ (arising residual finance) (**ки**) –
ВЪВ:

възникнали остатъчни финанси (в макр.);

отделни възникнали остатъчни финанси (в макр.);

свкупни възникнали остатъчни финанси (в макр.).

ВЪЗНИКНАЛИ ФИНАНСИ* (arising finance) (в макр.) (подразбират се като *възникнало-финансова предметна маса*) (*) – кратък израз на операционална разновидност на *агрегатните пълни народностопански макроикономически финанси** (aggregate all-macroeconomic finance), които са парично изражение на формирани и предложени от *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) *всеобхватни икономически финанси** (comprehensive economic finance) за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки* (вж. и *междуотраслова система на В. Леонтиев*). *Възникналите финанси (в макр.)* са сумата от *възникнало-финансовите предметни междуелементни кванти** (arising-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Представяват една от формите на *стопанствените финанси (в макр.)*. Те са разновидност на по-общото понятие за *образувани финанси (в макр.)* и са сумата от *междинните финанси (в макр.)* и *чистите финанси (в макр.)*, които са и техни разновидности и, по-точно, разновидности на *частичните възникнали финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните възникнали финанси (в макр.)*, *свкупните възникнали финанси (в макр.)*, *пълните възникнали финанси (в макр.)* [в т.ч. *отделните пълни възникнали финанси (в макр.)* и *свкупните пълни възникнали финанси (в макр.)*], *частичните възникнали финанси (в макр.)* [в т.ч. *отделните частични възникнали финанси (в макр.)* и *свкупните частични възникнали финанси (в макр.)*], както и техни разновидности. Ако не е посочено друго, под възникнали финанси (в макр.) обикновено се подразбират свкупните възникнали финанси (в макр.). В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) възникналите

финанси (в макр.) се представят като *разход на възникнали финанси** (arising finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като *постъпление на възникнали финанси** (arising finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи).

ВЪЗНИКНАЛИ ФИНАНСИ (arising finance) (**ки**) – във:

възникнали външносистемни финанси (в макр.);
възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);
възникнали остатъчни финанси (в макр.);
възникнали финанси (в макр.);
отделни възникнали външносистемни финанси (в макр.);
отделни възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);
отделни възникнали остатъчни финанси (в макр.);
отделни възникнали финанси (в макр.);
отделни пълни възникнали финанси (в макр.);
отделни частични възникнали финанси (в макр.);
пълни възникнали финанси (в макр.);
свкупни възникнали външносистемни финанси (в макр.);
свкупни възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);
свкупни възникнали остатъчни финанси (в макр.);
свкупни възникнали финанси (в макр.);
свкупни пълни възникнали финанси (в макр.);
свкупни частични възникнали финанси (в макр.);
частични възникнали финанси (в макр.).

ВЪЗНИКНАЛИ ФИНАНСОВИ ПАРИ* (arising financial money) (в макр.) (подразбират се като *възникнало-финансова парична маса*) (*) – противосто-ящ на *възникналите финанси (в макр.)* техен паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната *икономическа размяна*) в обратна на финансите посока. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). *Възникналите финансови пари (в макр.)* са сумата от *възникнало-финансовите парични междueleментни кванти** (arising-financial money interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов паричен формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)*]. Представяват една от

формите на *стопанствените финансови пари (в макр.)*. Те са разновидност на по-общото понятие за *образувани финансови пари (в макр.)* и са сумата от *междинните финансови пари (в макр.)* и *чистите финансови пари (в макр.)*, които са и негови разновидности и, по-точно, разновидности на *частичните възникнали финансови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *отделните възникнали финансови пари (в макр.)*, *съвкупните възникнали финансови пари (в макр.)*, *пълните възникнали финансови пари (в макр.)* [в т.ч. *отделните пълни възникнали финансови пари (в макр.)* и *съвкупните пълни възникнали финансови пари (в макр.)*], *частичните възникнали финансови пари (в макр.)* [в т.ч. *отделните частични възникнали финансови пари (в макр.)* и *съвкупните частични възникнали финансови пари (в макр.)*], както и техни разновидности. Ако не е посочено друго, под възникнали финансови пари (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните възникнали финансови пари (в макр.). При покупко-продажба възникналите финансови пари (в макр.) се представят като ***разход на възникнали финансови пари**** (arising financial money expenditure) (в макр.) [същото като ***възникнал финансов паричен разход**** (arising financial money cost) (в макр.)] за купувачите на възникналия финанси (в макр.) и като ***приход на възникнали финансови пари**** (arising financial money incoming) (в макр.) [същото като ***възникнал финансов паричен приход**** (arising financial money revenue) (в макр.)] за техните продавачи.

ВЪЗНИКНАЛИ ФИНАНСОВИ ПАРИ (arising financial money) (**ки**) – във:

възникнали финансови пари (в макр.);
отделни възникнали финансови пари (в макр.);
отделни пълни възникнали финансови пари (в макр.);
отделни частични възникнали финансови пари (в макр.);
пълни възникнали финансови пари (в макр.);
съвкупни възникнали финансови пари (в макр.);
съвкупни пълни възникнали финансови пари (в макр.);
съвкупни частични възникнали финансови пари (в макр.);
частични възникнали финансови пари (в макр.).

ВЪЗПРИЕМАЕМ РИСК (perceived risk) (в макр.) – степен на *риска (в макр.)*, при която икономическите агенти (*икономическите единици*) са готови да при-тежават или да търсят *рискови активи (в макр.)*.

ВЪЗПРОИЗВЕДЕН ПРОДУКТ* (reproduced product) (в макр.) (подразбира се като ***възпроизведено-продуктова предметна маса***) (*) – общо понятие за

.....

стопанствен продукт (в макр.) и *приведен продукт (в макр.)*, които са негови разновидности, както и общо понятие за *образуван продукт (в макр.)* и *оползотворен продукт (в макр.)*, които също са негови разновидности; кратък израз на операционална разновидност на *агрегатния пълен народностопански макроикономически продукт (в макр.)*, който е парично изражение на образуван или оползотворен от *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) **всеобхватен икономически продукт** (вж. *икономически продукт*) за единица време (обикновено за една година). Конституира се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки* (вж. и *междуотраслова система на В. Леонтиев*). **Възпроизведеният продукт (в макр.)** е сумата от **възпроизведено-продуктовите предметни междуелементни кванти*** (reproduced-product objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Той е *икономически продукт* от висока степен на общност и е сумата от *вътрешносистемния продукт (в макр.)* и *външносистемния продукт (в макр.)*, които са и негови разновидности и, по-точно, разновидности на *частичния възпроизведен продукт (в макр.)*. Негови разновидности са също *отделният възпроизведен продукт (в макр.)*, *съвкупният възпроизведен продукт (в макр.)*, *пълният възпроизведен продукт (в макр.)* [в т.ч. *отделният пълен възпроизведен продукт (в макр.)* и *съвкупният пълен възпроизведен продукт (в макр.)*], *частичният възпроизведен продукт (в макр.)* [в т.ч. *отделният частичен възпроизведен продукт (в макр.)* и *съвкупният частичен възпроизведен продукт (в макр.)*], както и техни разновидности. Ако не е посочено друго, под възпроизведен продукт (в макр.) обикновено се подразбира възпроизведеният стопанствен продукт (в макр.). При покупко-продажба възпроизведеният продукт (в макр.) се представя като **разход на възпроизведен продукт*** (reproduced product expenditure) (в макр.) за неговите продавачи и като **постъпление на възпроизведен продукт*** (reproduced product incoming) (в макр.) за неговите купувачи.

ВЪЗПРОИЗВЕДЕН ПРОДУКТ (reproduced product) (**ки**) – във:

възпроизведен продукт (в макр.);

отделен възпроизведен продукт (в макр.);

отделен пълен възпроизведен продукт (в макр.);

отделен частичен възпроизведен продукт (в макр.);

пълен възпроизведен продукт (в макр.);
съвкупен възпроизведен продукт (в макр.);
съвкупен пълен възпроизведен продукт (в макр.);
съвкупен частичен възпроизведен продукт (в макр.);
частичен възпроизведен продукт (в макр.).

ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ* (reproduced product /money) (в макр.) (подразбират се като **възпроизведено-продуктова парична маса**) (*) – противостоящ на *възпроизведения продукт (в макр.)* негов паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната *икономическа размяна*) в обратна на продукта посока; общо понятие за *стопанствени продуктови пари (в макр.)* и *приведени продуктови пари (в макр.)*, които са техни разновидности, както и общо понятие за *образувани продуктови пари (в макр.)* и *оползотворени продуктови пари (в макр.)*, които също са техни разновидности. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки (вж. и междуотраслова система на В. Леонтиев)*. *Възпроизведените продуктови пари (в макр.)* са сумата от **възпроизведено-продуктовите парични междуелементни кванти*** (reproduced-product monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния *продуктов паричен формат* [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Те са *продуктови пари (пари, противостоящи на продукта в икономическия обмен)* от висока степен на общност и са сумата от *вътреиносистемните продуктови пари (в макр.)* и *външносистемните продуктови пари (в макр.)*, които са и техни разновидности и, по-точно, разновидности на *частичните възпроизведени продуктови пари (в макр.)*. Техни разновидности са също *отделните възпроизведени продуктови пари (в макр.)*, *съвкупните възпроизведени продуктови пари (в макр.)*, *пълните възпроизведени продуктови пари (в макр.)* [в т.ч. *отделните пълни възпроизведени продуктови пари (в макр.)* и *съвкупните пълни възпроизведени продуктови пари (в макр.)*], *частичните възпроизведени продуктови пари (в макр.)* [в т.ч. *отделните частични възпроизведени продуктови пари (в макр.)* и *съвкупните частични възпроизведени продуктови пари (в макр.)*], както и техни разновидности. Ако не е посочено друго, под възпроизведени продуктови пари (в макр.) обикновено се подразбират възпроизведени стопанствени продуктови пари (в макр.). При покупко-продажба възпроизведените продуктови пари (в макр.) се представят като **разход на възпроизведени продуктови па-**

ри* (reproduced product money expenditure) (в макр.) [същото като *възпроизведен продукт паричен разход** (reproduced product money cost) (в макр.)] за купувачите на възпроизведения продукт (в макр.) и като *приход на възпроизведени продуктови пари** (reproduced product money incoming) (в макр.) [същото като *възпроизведен продукт паричен приход** (reproduced product money revenue) (в макр.)] за неговите продавачи.

ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ (reproduced product money) (ки) – във:

възпроизведени продуктови пари (в макр.);
отделни възпроизведени продуктови пари (в макр.);
отделни пълни възпроизведени продуктови пари (в макр.);
отделни частични възпроизведени продуктови пари (в макр.);
пълни възпроизведени продуктови пари (в макр.);
съвкупни възпроизведени продуктови пари (в макр.);
съвкупни пълни възпроизведени продуктови пари (в макр.);
съвкупни частични възпроизведени продуктови пари (в макр.);
частични възпроизведени продуктови пари (в макр.).

ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ФИНАНСИ* (reproduced finance) (в макр.) (подразбират се като *възпроизведено-финансова предметна маса*) (*) – общо понятие за *стопанствени финанси (в макр.)* и *приведени финанси (в макр.)*, които са техни разновидности, както и общо понятие за *образувани финанси (в макр.)* и *оползотворени финанси (в макр.)*, които също са техни разновидности; кратък израз на операционална разновидност на *агрегатните пълни народностопански макроикономически финанси** (aggregate all-macroeconomic finance), които са парично изражение на образувани или оползотворени от *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) *всеобхватни икономически финанси** (comprehensive economic finance) за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). *Възпроизведените финанси (в макр.)* са сумата от *възпроизведено-финансовите предметни междueleментни кванти** (reproduced-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Те са ико-

номически финанси от висока степен на общност и са сумата от *вътреиносистемните финанси (в макр.)* и *вънносистемните финанси (в макр.)*, които са и техни разновидности и, по-точно, разновидности на *частичните възпроизведени финанси (в макр.)*. Техни разновидности са също *отделните възпроизведени финанси (в макр.)*, *съвкупните възпроизведени финанси (в макр.)*, *пълните възпроизведени финанси (в макр.)* [в т.ч. *отделните пълни възпроизведени финанси (в макр.)* и *съвкупните пълни възпроизведени финанси (в макр.)*], *частичните възпроизведени финанси (в макр.)* [в т.ч. *отделните частични възпроизведени финанси (в макр.)* и *съвкупните частични възпроизведени финанси (в макр.)*], както и техни разновидности. Ако не е посочено друго, под възпроизведени финанси (в макр.) обикновено се подразбират възпроизведените стопанствени финанси (в макр.). В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) възпроизведените финанси (в макр.) се представят като **разход на възпроизведени финанси*** (reproduced finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като **постъпление на възпроизведени финанси*** (reproduced finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи).

ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ФИНАНСИ (reproduced finance) (**ки**) – във:

възпроизведени финанси (в макр.);
отделни възпроизведени финанси (в макр.);
отделни пълни възпроизведени финанси (в макр.);
отделни частични възпроизведени финанси (в макр.);
пълни възпроизведени финанси (в макр.);
съвкупни възпроизведени финанси (в макр.);
съвкупни пълни възпроизведени финанси (в макр.);
съвкупни частични възпроизведени финанси (в макр.);
частични възпроизведени финанси (в макр.).

ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ* (reproduced financial /money) (в макр.) (подразбират се като **възпроизведено-финансова парична маса**) (*) – противостоящ на *възпроизведените финанси (в макр.)* техен паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната икономическа размяна) в обратна на финансите посока; общо понятие за *стопанствени финансови пари (в макр.)* и *приведени финансови пари (в макр.)*, които са техни разновидности, както и общо понятие за *образувани финансови пари (в макр.)* и *оползотворени финансови пари (в макр.)*, които също са техни разновидности.

ти. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки (вж. и междуетраслова система на В. Леонтиев)*. Възпроизведените финансови пари (в макр.) са сумата от **възпроизведено-финансовите парични междueleментни кванти*** (reproduced-financial monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов паричен формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)*]. Те са финансови пари (пари, противостоящи на финансите в икономическия обмен) от висока степен на общност и са сумата от *вътреиносистемните финансови пари (в макр.)* и *външносистемните финансови пари (в макр.)*, които са и техни разновидности и, по-точно, разновидности на *частичните възпроизведени финансови пари (в макр.)*. Техни разновидности са също *отделните възпроизведени финансови пари (в макр.)*, *съвкупните възпроизведени финансови пари (в макр.)*, *пълните възпроизведени финансови пари (в макр.)* [в т.ч. *отделните пълни възпроизведени финансови пари (в макр.)* и *съвкупните пълни възпроизведени финансови пари (в макр.)*], *частичните възпроизведени финансови пари (в макр.)* [в т.ч. *отделните частични възпроизведени финансови пари (в макр.)* и *съвкупните частични възпроизведени финансови пари (в макр.)*], както и техни разновидности. Ако не е посочено друго, под възпроизведени финансови пари (в макр.) обикновено се подразбират възпроизведени стопанствени финансови пари (в макр.). При покупко-продажба възпроизведените финансови пари (в макр.) се представят като **разход на възпроизведени финансови пари*** (reproduced financial money expenditure) (в макр.) [същото като **възпроизведен финансов паричен разход*** (reproduced financial money cost) (в макр.)] за купувачите на възпроизведените финанси (в макр.) и като **приход на възпроизведени финансови пари*** (reproduced financial money incoming) (в макр.) [същото като **възпроизведен финансов паричен приход*** (reproduced financial money revenue) (в макр.)] за техните продавачи.

ВЪЗПРОИЗВЕДЕНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ (reproduced financial money) (ки) – във:

- възпроизведени финансови пари (в макр.);*
- отделни възпроизведени финансови пари (в макр.);*
- отделни пълни възпроизведени финансови пари (в макр.);*
- отделни частични възпроизведени финансови пари (в макр.);*
- пълни възпроизведени финансови пари (в макр.);*

съвкупни възпроизведени финансови пари (в макр.);
съвкупни пълни възпроизведени финансови пари (в макр.);
съвкупни частични възпроизведени финансови пари (в макр.);
частични възпроизведени финансови пари (в макр.).

ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ (reproduction) (кд) – във:

подсистема за икономическо възпроизвеждане (вж. *система на програмно икономическо управление*).

ВЪЗПРОИЗВОДИМ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (reproducible individual economic product) – същото като *ефективен икономически продукт [индивидуален]*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМ ПОТРЕБИТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (reproducible individual consumption economic product) – същото като *ефективен потребителен икономически продукт [индивидуален]*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМ ПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОДУКТ [ИНДИВИДУАЛЕН]* (reproducible individual production economic product) – същото като *ефективен производствен икономически продукт [индивидуален]*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛЕЗНОСТ (reproducible economic utility) – вж. *икономическа полезност*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА ПОТЕНЦИАЛНОСТ [ИНДИВИДУАЛНА ПРОДУКТОВА]* (reproducible individual product economic potentiality) – същото като *ефективна икономическа потенциалност [индивидуална продуктова]*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА СТОЙНОСТ (reproducible economic value) – вж. *икономическа стойност*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМА ИКОНОМИЧЕСКА ЦЕННОСТ (reproducible economic worth) – вж. *икономическа ценност*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОТРЕБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (reproducible individual product consumer's economic needs /necessities/) – същото като *ефективни потребителски икономически потребности [индивидуални продуктови]*.

ВЪЗПРОИЗВОДИМИ ПРОИЗВОДИТЕЛСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ СПОСОБНОСТИ [ИНДИВИДУАЛНИ ПРОДУКТОВИ]* (reproducible individual product producer's economic abilities) – същото като *ефективни производителски икономически способности [индивидуални продукти]*.

ВЪЗПРОИЗВОДНОСТ (rederivativeness /rederivationality/) (**кд**) – във:

диспозиционна икономическа възпроизводност;

хетерогенно-ориентирана диспозиционна икономическа възпроизводност;

хомогенно-ориентирана диспозиционна икономическа възпроизводност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ЗАПАС (reproductional /reproductionary/ stock /availability) (**ки**) – във:

виртуално-изразена икономика на възпроизводствените запаси (същото като ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси);

възпроизводствени икономически запаси;

икономика на възпроизводствените запаси;

ликвидна икономика на възпроизводствените запаси;

ликвидно-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

материална икономика на възпроизводствените запаси;

начална икономика на възпроизводствените запаси (същото като начално-изразена икономика на възпроизводствените запаси);

начално-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

парична икономика на възпроизводствените запаси;

парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

продуктово-парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

символно-парично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

специфична икономика на възпроизводствените запаси (същото като специфично-изразена икономика на възпроизводствените запаси);

специфично-изразена икономика на възпроизводствените запаси;

същностно-стратифицирана икономика на възпроизводствените запаси.

трансцендентално-изразена икономика на възпроизводствените запаси (същото като ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси)

трудова икономика на възпроизводствените запаси

трудова-изразена икономика на възпроизводствените запаси

физическа икономика на възпроизводствените запаси

ценностна икономика на възпроизводствените запаси (същото като ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси)

ценностно-изразена икономика на възпроизводствените запаси.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (reproductional /reproductionary/ economic stocks /availabilities) (*) – вж. *възпроизводствени икономически запаси.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС (reproductional /reproductionary/ economic stock /availability/) (**ки**) – във:

входен възпроизводствен икономически запас (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

възпроизводствени икономически запаси;

изходен възпроизводствен икономически запас (вж. *възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (reproductional /reproductionary/ economic ingredients) (*) – *възпроизводствени икономически ingredienteнти.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (reproductional /reproductionary/ economic ingredient) (**ки**) – във:

входен възпроизводствен икономически ингредиент (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

възпроизводствени икономически ingredienteнти;

изходен възпроизводствен икономически ингредиент (вж. *възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР* (reproductional /reproductionary/ economic ingredientor) – същото като *възпроизводствен икономически субстанциатор.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТОР (reproductional /reproductionary/ economic ingredientor) (**ки**) – във:

възпроизводствен икономически ингредиентор (същото като възпроизводствен икономически субстанциатор);

обратен възпроизводствен икономически ингредиентор (същото като обратен възпроизводствен икономически субстанциатор);

прав възпроизводствен икономически ингредиентор (същото като прав възпроизводствен икономически субстанциатор).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР* (reproductional /reproductionary/ economic operator) (*) – *икономически оператор на възпроизводствена икономическа система (на възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономическа система); оператор, който преобразува възпроизводствени икономически запаси (възпроизводствено икономическо богатство) от една в друга ингредиентна форма (вж. възпроизводствени икономически запаси); същото като възпроизводствен икономически субстанциатор. Трансформира възпроизводствени икономически ресурси във възпроизводствени икономически резултати или обратно. Негови разновидности са **началният възпроизводствен икономически оператор** (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*) и **инверсният възпроизводствен икономически оператор** (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*), както и **пропорционалният възпроизводствен икономически оператор** и **интегралният възпроизводствен икономически оператор**.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ОПЕРАТОР (reproductional /reproductionary/ economic operator) (**ки**) – във:

възпроизводствен икономически оператор;

инверсен възпроизводствен икономическо оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*).

интегрален възпроизводствен ингредиентен икономически оператор;

интегрален инверсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

интегрален инверсен ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

интегрален начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

интегрален резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (същото като **интегрален инверсен възпроизводствен икономически оператор**; вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

интегрален ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (същото като **интегрален начален възпроизводствен икономически оператор**; вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

линеен инверсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

линеен начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

обратен възпроизводствен икономически оператор (същото като *обратен възпроизводствен икономически субстанциатор*);

прав възпроизводствен икономически оператор (същото като *прав възпроизводствен икономически субстанциатор*);

пропорционален възпроизводствен ингредиентен икономически оператор;

пропорционален инверсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален начален възпроизводствен икономически оператор (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (същото като **пропорционален инверсен възпроизводствен икономически оператор**; вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);

пропорционален ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (същото като **пропорционален начален възпроизводствен икономически оператор**; вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);

същностно-феноменен резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

същностно-феноменен ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (вж. *експлицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменно-същностен резултатно-ресурсен възпроизводствен икономически оператор (вж. *имплицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменно-същностен ресурсно-резултатен възпроизводствен икономически оператор (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (reproductional /reproductionary/ economic process) – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕЗУЛТАТ (reproductional /reproductionary/ economic result /outcome/) (*) – съвкупност от *икономически блага*, които са резултат на преобразуване на *възпроизводствения икономически ресурс* във възпроизводствената икономическа система (във *възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономическа система*). Предназначени са за удовлетворяването на някакви *икономически възпроизводствени потребности*. Форма, чрез която съществува и се проявява **изходният възпроизводствен икономически ингредиент** (вж. *възпроизводствена икономическа система*), респ. **изходното възпроизводствено икономическо богатство** (*също*) [**изходният възпроизводствен икономически запас** (*също*)] на възпроизводствената икономическа система (изобщо – нейният изход). При *последователен синтез на икономическата система* (каквото представлява възпроизводствената икономическа система) възпроизводственият икономически резултат на дадена икономическа подсистема на синтеза може да съвпада с възпроизводствения икономически ресурс на следваща след нея икономическа подсистема. Ако не е посочено друго, под икономически резултат обикновено се подразбира именно възпроизводственият икономически резултат.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствен икономически резултат се конституират още и съответстващите му понятия за **възпроизводствен консуматорски резултат*** (reproductional consumptionary result /outcome/), **възпроизводствен стопански резултат*** (reproductional protoeconomic result /outcome/), **възпроизводствен пазарно-икономически резултат*** (reproductional marketly-economic result /outcome/) и **възпроизводствен финансово-пазарно-икономически резултат*** (reproductional financially-marketly-economic result /outcome/). Общо за всички тях е понятието за **възпроизводствен поддържащ резултат*** (reproductional sustenance /sustaining/ result /outcome/) (за възпроизводствен резултат при поддържането).

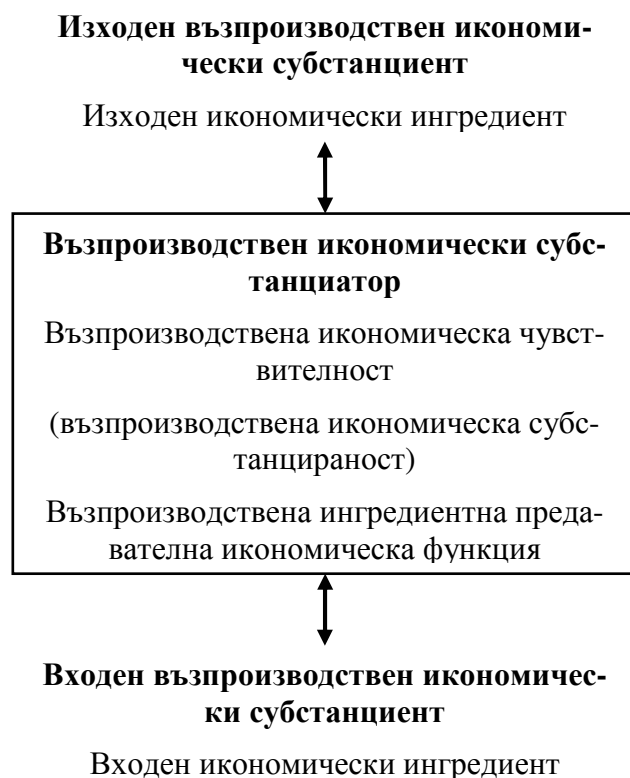
ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РЕСУРС (reproductional /reproductionary/ economic resource) (*) – съвкупност от *икономически блага*, които подлежат на преобразуване във *възпроизводствената икономическа система* (във *възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономическа систем*) с цел получаването на определен *възпроизводствен икономически резултат*, удовлетворяващ някакви *икономически възпроизводствени потребности*; разновидност на *икономическия ресурс*. Форма, чрез която съществува и се проявява **входният възпроизводствен икономически ингредиент** (вж.

възпроизводствена икономическа система), респ. **ВХОДНОТО ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО** (*също*) [**ВХОДНИЯТ ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАС** (*също*)] на възпроизводствената икономическа система (изобщо – нейният вход). При *последователен синтез на икономическата система* (каквото представлява възпроизводствената икономическа система) възпроизводственият икономически ресурс на дадена икономическа подсистема на синтеза може да съвпада с възпроизводствения икономически резултат на предходна на нея икономическа подсистема. Ако не е посочено друго, под икономически ресурс обикновено се подразбира именно възпроизводственият икономически ресурс.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствен икономически ресурс се конституират още и съответстващите му понятия за **възпроизводствен консуматорски ресурс*** (reproductional consumptional resource), **възпроизводствен стопански ресурс*** (reproductional protoeconomic resource), **възпроизводствен пазарно-икономически ресурс*** (reproductional marketly-economic resource) и **възпроизводствен финансово-пазарно-икономически ресурс*** (reproductional financially-marketly-economic resource). Общо за всички тях е понятието за **възпроизводствен поддържащ ресурс*** (reproductional sustenance /sustaining/ resource) (за възпроизводствен ресурс при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИАТОР* (reproductional /reproductionary/ economic substantiator), **възпроизводствен икономически ингредиентор**, **възпроизводствен икономически оператор**, (*) – *икономически ингредиентор (икономически оператор) на възпроизводствената икономическа система* (фиг. 1); оператор, който задава *възпроизводственото икономическо преобразование* в посока от *входния икономически ингредиент* (от входната икономическа субстанция) към *изходния икономически ингредиент* (към изходната икономическа субстанция) – тогава той е *прав възпроизводствен икономически субстанциатор (прав възпроизводствен икономически оператор)*, или в посока от *изходния към входния икономически ингредиент* – тогава той е *обратен възпроизводствен икономически субстанциатор (обратен възпроизводствен икономически оператор)*. Когато не е посочено друго, под възпроизводствен икономически субстанциатор обикновено се подразбира *правият възпроизводствен икономически субстанциатор*. Важен частен случай на възпроизводствения икономически субстанциатор е **линейният възпроизводствен икономически субстанциатор*** (linear reproduc-

tional economic substantiator), чиито основни разновидности са **пропорционалният възпроизводствен икономически субстанциатор*** (proportional reproductional economic substantiator) и **интегралният възпроизводствен икономически субстанциатор*** (integral reproductional economic substantiator).

Фиг. 1. Възпроизводствен икономически субстанциатор (икономически ингредиентор на възпроизводствената икономическа система)

Възпроизводственият икономически субстанциатор се реализира чрез *възпроизводствената икономическа чувствителност* (същото като *възпроизводствена икономическа субстанцираност*, подразбирана като възпроизводствена ингредиентна икономическа чувствителност и осъществявана като *възпроизводствена икономическа чувствителност* или като *възпроизводствена икономическа разходност*), която в линейния стационарен случай е представена от *възпроизводствената ингредиентна предавателна икономическа функция*. Нейни разновидности са (1) *средната възпроизводствена икономическа чувствителност* [същото като *средна възпроизводствена икономическа субстанцираност** (average reproductional economic substantivity) и осъществявана като *средна възпроизводствена икономическа чувствителност* или като

средна възпроизводствена икономическа разходност] (тя реализира пропорционалния възпроизводствен икономически субстанциатор и се представя от *средната възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*) и (2) *пределната възпроизводствена икономическа чувствителност* [същото като ***пределна възпроизводствена икономическа субстанциираност**** (marginal reproductional economic substantivity)] и осъществявана като *пределна възпроизводствена икономическа чувствителност* или като *пределна възпроизводствена икономическа разходност*] (тя реализира интегралния възпроизводствен икономически субстанциатор и се представя от *пределната възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*). Когато не е посочено друго, обикновено под *икономическа производителност* се подразбира възпроизводствената икономическа производителност (същото се отнася и за *средната икономическа производителност* и *пределната икономическа производителност*), а под *икономическа разходност* се подразбира възпроизводствената икономическа разходност (същото се отнася и за *средната икономическа разходност* и *пределната икономическа разходност производителност*).

Според това какъв тип *икономически предмет* представляват *икономическите субстанциенти* (входният и изходният икономически ингредиент) на възпроизводствената икономическа система, се образуват следните разновидности на възпроизводствената икономическа субстанциираност: (1) ***възпроизводствена икономическа формалност**** (reproductional economic formality) [същото като ***формална възпроизводствена икономическа субстанциираност**** (formal reproductional economic substantivity), т.е. субстанциираност на ***формалната възпроизводствена икономическа система**** (formal reproductional economic system)] – когато възпроизводствените субстанциенти са *икономически форми*; (2) ***възпроизводствена икономическа феноменност**** (reproductional economic phenomenality) [същото като ***феноменна възпроизводствена икономически субстанциираност**** (phenomenal reproductional economic substantivity), т.е. субстанциираност на *феноменната възпроизводствена икономическа система*] – когато възпроизводствените субстанциенти са *икономически явления*; (3) ***възпроизводствена икономическа същностност**** (reproductional economic essentiality) [същото като ***същностна възпроизводствена икономическа субстанциираност**** (essential reproductional economic substantivity), т.е. субстанциираност на *същностната възпроизводствена икономическа система*] – когато възпроизводствените субстанциенти са *икономически същности*; (4) ***възпроизводствена икономическа съдържателност****

(reproductional economic contentiality) [същото като *съдържателна възпроизводствена икономическа субстанцираност** (contential reproductional economic substantivity), т.е. субстанцираност на *съдържателната възпроизводствена икономическа система** (contential reproductional economic system)] – когато възпроизводствените субстанциенти са *икономически съдържания*.

Когато възпроизводствената система е *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият възпроизводствен икономически субстанциатор е *възпроизводствен икономически консеквентор** (reproductional economic consequentor) [*консеквентен възпроизводствен икономически субстанциатор** (consequential reproductional economic substantiator), *консеквентен възпроизводствен икономически ингредиентор** (consequential reproductional economic ingredientor)], а обратният възпроизводствен икономически субстанциатор е *възпроизводствен икономически антецедентор** (reproductional economic antecedentor) [*антецедентен възпроизводствен икономически субстанциатор** (antecedental reproductional economic substantiator), *антецедентен възпроизводствен икономически ингредиентор** (antecedental reproductional economic ingredientor)]. Когато възпроизводствената система е *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, тогава правият възпроизводствен икономически субстанциатор е възпроизводствен икономически антецедентор, а обратният възпроизводствен икономически субстанциатор е възпроизводствен икономически консеквентор.

Според това какъв тип икономически предмет представляват икономическите субстанциенти, се конституират следните разновидности на икономическия субстанциатор: (1) *възпроизводствен икономически форматор** (reproductional economic formator) [същото като *формален възпроизводствен икономически субстанциатор** (formal reproductional economic substantiator), т.е. субстанциатор на формалната възпроизводствена икономическа система] – когато възпроизводствените субстанциенти са икономически форми; (2) *възпроизводствен икономически феноменатор** (reproductional economic fenomenator) [същото като *феноменен възпроизводствен икономически субстанциатор** (phenomenal reproductional economic substantiator), т.е. субстанциатор на феноменната възпроизводствена икономическа система] – когато възпроизводствените субстанциенти са икономически явления; (3) *възпроизводствен икономически есенциатор** (reproductional economic essentiator) [същото като *същностен възпроизводствен икономически субстанциатор** (essential reproductional economic substantiator), т.е. субстанциатор на същностната възпроизводствена икономическа система] – когато възпроизводствените субстан-

циенти са икономически същности; (4) **възпроизводствен икономически контентор*** (reproductional economic contentor) [същото като **съдържателен възпроизводствен икономически субстанциатор*** (contential reproductional economic substantiator), т.е. субстанциатор на съдържателната възпроизводствена икономическа система] – когато възпроизводствените субстанциенти са икономически съдържания.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхватност* се разграничават **индивидуален възпроизводствен икономически субстанциатор*** (individual reproductional economic substantiator), **фирмен възпроизводствен икономически субстанциатор*** (firm reproductional economic substantiator), **обществен възпроизводствен икономически субстанциатор*** (social reproductional economic substantiator) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **възпроизводствен микроикономически субстанциатор*** (reproductional microeconomic substantiator), **възпроизводствен мезоикономически субстанциатор*** (reproductional mesoeconomic substantiator), **възпроизводствен макроикономически субстанциатор*** (reproductional macroeconomic substantiator).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствен икономически субстанциатор се конституират още и съответстващите на последния понятия за **възпроизводствен консуматорски субстанциатор*** (reproductional consumptionary substantiator), **възпроизводствен стопански субстанциатор*** (account protoeconomic substantiator), **възпроизводствен пазарно-икономически субстанциатор*** (reproductional marketly-economic substantiator) и **възпроизводствен финансово-пазарно-икономически субстанциатор*** (reproductional financially-marketly-economic substantiator). Общо за всички тях е понятието за **възпроизводствен поддържащ субстанциатор*** (reproductional sustenance /sustaining/ substantiator) (за възпроизводствен субстанциатор при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИАТОР (reproductional /reproductionary/ economic substantiator) (**ки**) – във:

възпроизводствен икономически субстанциатор;
обратен възпроизводствен икономически субстанциатор;
прав възпроизводствен икономически субстанциатор.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИФИКАТ* (reproductional /reproductionary/ economic substantificate) (*) – *икономически инг-*

редуентификат на възпроизводствената икономическа система; двойка от входен икономически ингредиент и изходен икономически ингредиент на дадена елементарна (без вътрешни междинни преобразования) възпроизводствена икономическа система, *икономическото съответствие* между които (ингредиенти, в качеството им на възпроизводствени икономически ингредиенти) е определено чрез някакъв възпроизводствен икономически субстанциатор (ресурсно-субстанциален икономически оператор); разновидност на сметния икономически субстанцификат и една от разновидностите на икономическия ингредиентификат. По-сложна възпроизводствена икономическа система може да се представи като елементарна, като съвкупността от нейните икономически оператори се обедини в един общ възпроизводствен икономически субстанциатор. Така че възпроизводствената икономическа система е съставена от възпроизводствения икономически субстанцификат и възпроизводствения икономически субстанциатор, който задава възпроизводственото икономическо преобразование между входа и изхода на системата. Входен и изходен икономически ингредиент на възпроизводствената икономическа система са някакви възпроизводствени икономически запаси (форми на съществуване на **икономически субстанции**, представляващи някакво съдържание, субстрат, даденост и т.н.) (входен и изходен възпроизводствен икономически запас, входна и изходна икономическа субстанция, представени от възпроизводствения икономически ресурс и възпроизводствения икономически резултат), наречени възпроизводствени икономически субстанцииенти. Те се обективират (съществуват) във вид на различни икономически форми (или на други икономически предмети), специфични за различните **възпроизводствени икономически фази** (вж. възпроизводствена икономическа система), които (форми или други предмети) чрез възпроизводственото икономическо преобразование преминават от една в друга (от един в друг).

Според това какъв тип икономически предмет представляват възпроизводствените икономическите субстанцииенти (входният и изходният икономически ингредиент) на възпроизводствената икономическа система се конституират следните разновидности на възпроизводствения икономически субстанцификат: (1) **възпроизводствен икономически формат*** (reproductional economic format) [същото като **формален възпроизводствен икономически субстанцификат*** (formal reproductional economic substantificate), т.е. субстанцификат на **формалната възпроизводствена икономическа система*** (formal reproductional economic system)] – когато възпроизводствените субстанцииенти са икономически форми; (2) **възпроизводствен икономически фе-**

номенат* (reproductional economic phenomenate) [същото като *феноменен възпроизводствен икономически субстанцификат** (phenomenal reproductional economic substantificate), т.е. субстанцификат на *феноменната възпроизводствена икономическа система*] – когато възпроизводствените субстанциенти са икономически явления; (3) *възпроизводствен икономически есенциат** (reproductional economic essentiate) [същото като *същностен възпроизводствен икономически субстанцификат** (essential reproductional economic substantificate), т.е. субстанцификат на *същностната възпроизводствена икономическа система*] – когато възпроизводствените субстанциенти са икономически същности; (4) *възпроизводствен икономически контентат** (reproductional economic contentate) [същото като *съдържателен възпроизводствен икономически субстанцификат** (contential reproductional economic substantificate), т.е. субстанцификат на *съдържателната възпроизводствена икономическа система** (contential reproductional economic system)] – когато сметните субстанциенти са икономически съдържания.

Според критерия на *ингредиентната общностна икономическа обхванатост* се разграничават *индивидуален възпроизводствен икономически субстанцификат** (individual reproductional economic substantificate), *фирмен възпроизводствен икономически субстанцификат** (firm reproductional economic substantificate), *обществен възпроизводствен икономически субстанцификат** (social reproductional economic substantificate) и други. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават *възпроизводствен микроикономически субстанцификат** (reproductional microeconomic substantificate), *възпроизводствен мезоикономически субстанцификат** (reproductional mesoeconomic substantificate), *възпроизводствен макроикономически субстанцификат** (reproductional macroeconomic substantificate).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствен икономически субстанцификат се конституират още и съответстващите на последния понятия за *възпроизводствен консуматорски субстанцификат** (reproductional consumptionary substantificate), *възпроизводствен стопански субстанцификат** (reproductional protoeconomic substantificate), *възпроизводствен пазарно-икономически субстанцификат** (reproductional marketly-economic substantificate) и *възпроизводствен финансово-пазарно-икономически субстанцификат** (reproductional financially-marketly-economic substantificate). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствен поддържащ субстанцификат** (reproductional sustenance /sustaining/ substantificate) (за възпроизводствен субстанцификат при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ЦИКЪЛ (reproductional /reproductionary/ economic cycle) – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕН ОБХВАТ НА ПОДДЪРЖАНЕТО* (reproductional /reproductionary/ range /girth/ of the sustenance) (*) – един от критериите за класифициране на *поддържането* (вж.) (на *поддържащата сфера*) по основни форми. Според този критерий основните форми на поддържането са: (1) *консуматорство*, (2) *стопанство*, (3) *икономика*, (4) *пазарна икономика*, (5) *финансова пазарна икономика* (*развита пазарна икономика*) (вж. *ингредиентна форномическа историчност*). При посочената поредност всяка следваща форма се съдържа в предходната. Случаите на различен възпроизводствен обхват на поддържащата сфера възникват исторически един след друг, но към определен даден момент, до който е достигнало социалното развитие (социоразвитието), в логическата структура на последното (под формата на подредени в дълбочина различни пластове) се съдържат изцяло или частично предходните възпроизводствени обхвати. Затова се оформя следната историческа последователност от обхвати на възпроизводството (възпроизводствено-субстанциални обхвати): (1) *потребление*; (2) *производство – потребление*; (3) *производство – разпределение – потребление*; (4) *производство – размяна – разпределение – потребление*; (5) *производство – размяна – разпределение – финансова размяна – потребление* (*финансовата размяна*, т.е. *размяната на парични агрегати*, е частен случай на *размяната изобщо*) (вж. *производство, размяна, разпределение, финансова размяна, потребление*). **При консуматорството** могат да се съдържат всички или част от горните обхвати. **При стопанството** могат да се съдържат всички или част от следните възпроизводствени обхвати: (2) *производство – потребление*; (3) *производство – разпределение – потребление*; (4) *производство – размяна – разпределение – потребление*; (5) *производство – размяна – разпределение – финансова размяна – потребление*. **При икономиката** могат да се съдържат всички или част от следните възпроизводствени обхвати: (3) *производство – разпределение – потребление*; (4) *производство – размяна – разпределение – потребление*; (5) *производство – размяна – разпределение – финансова размяна – потребление*. **При пазарната икономика** могат да се съдържат двата или един от следните възпроизводствени обхвати: (4) *производство – размяна – разпределение – потребление*; (5) *производство – размяна – разпределение – финансова размяна – потребление*. **При финансовата пазарна икономика** се съдържа само един възпроизводств-

вен обхват: (5) производство – размяна – разпределение – финансова размяна – потребление.

Възпроизводственият обхват на поддържането *може да послужи като критерий* за периодизация на развитието на човешкото общество. Той дава основание според *преобладаващата (и определяща) форма на поддържането* да се посочат следните пет периода на историческото развитие на човечеството: (1) *нестопанско консуматарство* (консумторство в собствения смисъл – *дивачество*); (2) *неикономическо стопанство* (стопанство в собствения смисъл – *племенно стопанство*); (3) *непазарна икономика* (икономика в собствения смисъл – *домашна икономика*); (4) *нефинансова пазарна икономика* (пазарна икономика в собствения смисъл – *национална икономика*); (5) *финансова пазарна икономика* (финансова пазарна икономика в собствения смисъл – *международна икономика*). Всяка една от тези форми в качеството си на *непреобладаваща (и неопределяща) форма на поддържането* се съдържа в следващите форми (освен това стопанската история познава и редица междинни и взаимно преливащи се дериватни форми, които клонят към една или към друга от основните форми на поддържането). През настоящия етап от своето развитие човечеството е в процес на преминаване към шеста (нова) преобладаваща форма на поддържането – *глобална финансова пазарна икономика* (global financial market economy). Тя е *глобална икономика* (global economy), специфичното за която е, че правилата за функциониране на международната икономика стават правила за функциониране и на националната икономика (което означава, че предстои постепенното фактическо изчезване на националните икономики).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ* (reproductional /reproductionary/ absorptive elasticity) (*) – *относителна икономическа величина*, която при постоянни други условия показва с колко процента се променя *входният икономически ингредиент* на възпроизводствената икономическа система [*входният възпроизводствен икономически ингредиент** (input reproductional economic ingredient)] при един процент промяна на *изходния икономически ингредиент* на същата система [*на изходния възпроизводствен икономическия ингредиент** (output reproductional economic ingredient)]; едно от проявленията и един от измерителите на *възпроизводствената ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност на *възпроизводствената икономическа еластичност*. Тя е частен случай на *ресурсно-субстанциалната възпроизводствена икономическа*

еластичност. Представлява съотношение между **пределната възпроизводствена икономическа абсорбционност*** (marginal reproductional economic absorptivity) (същото като *пределна икономическа разходност*) и **средната възпроизводствена икономическа абсорбционност*** (average reproductional economic absorptivity) (същото като *средна икономическа разходност*) при разглежданата икономическа система. Така че тя е съотношението между пределната и средната икономическа разходност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАС-ТИЧНОСТ (reproductional /reproductionary/ absorptive elasticity) (**ки**) – във:

възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност;

същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАНОСТ* (reproductional /reproductionary/ absorptive economic substantivity) – същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ* (reproductional /reproductionary/ absorptive economic sensitivity) – същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА АБСОРБЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (reproductional /reproductionary/ absorptive economic sensitivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

пределна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

средна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *средна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

средна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбиционна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа абсорбиционност).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИКА* (reproductional /reproductionary/ economy), **възпроизводствена ресурсно-субстанциална икономика**, (*) – *ресурсно-субстанциална икономика*, която е представена като последователност от преминаващи една в друга фази на *икономическото възпроизводство* (икономически възпроизводствени фази), т.е. на **възпроизводствения икономически процес*** (reproductional economic process) (вж. и *възпроизводствена икономическа система*). Тези фази (в контекста на *пазарната икономика*) са: (1) *производството* [под формата на *икономическо производство* (на икономическо-обусловено производство)]; (2) *размяната* [под формата на **икономическа размяна** (economic exchange) (на икономическо-обусловена размяна)]; (3) *разпределението* [под формата на *икономическо разпределение* (на икономическо-обусловено разпределение)]; (4) *потреблението* [под формата на *икономическо потребление* (на икономическо-обусловено потребление)]. Това са фази на преобразуване на *възпроизводствените икономически ingrediente* (последните са частен случай на *ресурсно-субстанциалните икономически ingrediente*) от една в друга субстанциална форма. Затова те са *възпроизводствени ресурсно-субстанциални икономически ingrediente*, каквито са *възпроизводствените икономически ресурси* и *възпроизводствените икономически резултати*. Всяка възпроизводствена икономическа фаза поотделно представлява относително-обособена *икономическа система* (респ. *икономическа подсистема*) на трансформиране на възпроизводствените икономически ресурси във възпроизводствени икономически резултати (в рамките на възпроизводствената икономика икономическите ресурси и икономическите резултати са разновидности на по-общото понятие за *възпроизводствени икономически запаси*, които от своя страна са частен случай на *икономическите запаси*).

Ако този подход се приложи към *елементарната същностно-стратифицирана икономика* [чиито подсистеми са **същностната икономика** и **феноменната икономика** (вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономика*)], тогава могат да се открият **същностна възпроизводствена икономика*** (essential reproductional economy) и **феноменна възпроизводствена икономика*** (phenomenal reproductional economy). Това показва, че всеки възпроизводствен икономически процес може да се анализира както на същностно, така и на феноменно стратификационно равнище, т.е. да бъде разглеждан

като *същностен възпроизводствен икономически процес** (essential reproductional economic process) и като *феноменен възпроизводствен икономически процес** (phenomenal reproductional economic process). Всяка фаза на възпроизводствената икономика (всяка възпроизводствена икономическа фаза) се интерпретира като *елементарна възпроизводствена икономика*. В този смисъл която и да е възпроизводствена икономика е изградена от елементарни възпроизводствени икономики.

Според *възпроизводственият обхват на поддържането* в *същностно-стратифицираната икономика* се съдържат следните *същностно-феноменни икономически страти* (вж. и *икономически страт*): (0) *ценностно-изразената икономика* (същото като *трансцендентално-изразената икономика* с присъщите за нея *стойност* и *ползност*); (1) *начално-изразената икономика* (природна икономика, необработвана от човека; отговаря на обхвата на *консуматорството*); (2) *специфично-изразената икономика* (икономика, измервана със специфични натурални измерители; отговаря на обхвата на *стопанството*); (3) *трудова-изразената икономика* (отговаря на собствения обхват на *икономиката*); (4) *продуктово-парично-изразената икономика* (икономика, измервана с помощта на продуктови /стокови/ пари); (5) *символно-паричната икономика* (икономика, измервана с помощта на книжни пари, необменими срещу злато и сребро); *продуктово-парично-изразената икономика* и *символно-парично-изразената икономика* в своята общност образуват *парично-изразената икономика* (отговаря на обхвата на *пазарната икономика*); (6) *ликвидно-изразената икономика* (същото като *виртуално-изразена икономика*; отговаря на обхвата на *финансовата пазарна икономика*). На множеството от тези икономически страти (равнища на същностно-стратифицираната икономика) биективно съответствува множеството от същностно-стратификационни разновидности на възпроизводствената икономика. Всяка една от тези възпроизводствени икономики съдържа и четирите фази на икономическото възпроизводство (в контекста на пазарната икономика) – производството (икономическото производство), размяната (икономическата размяна), разпределението (икономическото разпределение) и потреблението (икономическото потребление). Затова същностно-стратификационни разновидности на възпроизводствената икономика [същото като *същностно-феноменни възпроизводствени икономически страти** (essential-phenomenal reproductional economic strata)] (вж. *същностно-стратифицирана възпроизводствена икономика*) са следните:

(0) *ценностно-изразена възпроизводствена икономика* (същото като *трансцендентално-изразена възпроизводствена икономика*) – при нея иконо-

мическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез ценностни (стойностни и полезностни) измерители;

(1) *начално-изразена възпроизводствена икономика* (отговаря на обхвата на консуматорството) – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез природни (форма на натурални) измерители (когато това е възможно);

(2) *специфично-изразена възпроизводствена икономика* (отговаря на обхвата на стопанството) – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез специфични (форма на натурални) натурални измерители;

(3) *трудова-изразена възпроизводствена икономика* (отговаря на собствения обхват на икономиката) – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез трудови измерители;

(4) *продуктово-парично-изразена възпроизводствена икономика* – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез продуктови /стоков/ паричен измерител;

(5) *символно-парично-изразена възпроизводствена икономика* – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез книжно-паричен измерител; продуктовата и символната възпроизводствена икономика в своята общност образуват *парично-изразената възпроизводствена икономика* (отговаря на обхвата на пазарната икономика) – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез паричен измерител;

(6) *ликвидно-изразена възпроизводствена икономика* (същото като *виртуално-изразена възпроизводствена икономика*; отговаря на обхвата на финансовата пазарна икономика) – при нея икономическите ингредиенти на производството, размяната, разпределението и потреблението са измерени (изразени) чрез ликвиден измерител на паричните агрегати, съвместим с понятието за ликвиден континуум.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИКА (reproductional /reproductionary/ economy) (**ки**) –във:

виртуална възпроизводствена икономика (същото като ликвидно-изразена възпроизводствена икономика);
виртуално-изразена възпроизводствена икономика (същото като ликвидно-изразена възпроизводствена икономика);
възпроизводствена икономика;
възпроизводствена ресурсно-субстанциална икономика (същото като възпроизводствена икономика);
елементарна възпроизводствена икономика;
ликвидна възпроизводствена икономика (същото като ликвидно-изразена възпроизводствена икономика);
ликвидно-изразена възпроизводствена икономика;
начална възпроизводствена икономика (същото като начално-изразена възпроизводствена икономика);
начално-изразена възпроизводствена икономика;
парична възпроизводствена икономика (същото като парично-изразена възпроизводствена икономика);
парично-изразена възпроизводствена икономика;
продуктово-парична възпроизводствена икономика (същото като продуктово-парично-изразена възпроизводствена икономика);
продуктово-парично-изразена възпроизводствена икономика;
символно-парична възпроизводствена икономика (същото като символно-парично-изразена възпроизводствена икономика);
символно-парично-изразена възпроизводствена икономика;
специфична възпроизводствена икономика (същото като специфично-изразена възпроизводствена икономика);
специфично-изразена възпроизводствена икономика;
същностна възпроизводствена икономика (вж. *възпроизводствена икономика*);
същностно-стратифицирана възпроизводствена икономика;
трансцендентална възпроизводствена икономика (същото като ценностно-изразена възпроизводствена икономика);
трансцендентално-изразена възпроизводствена икономика (същото като ценностно-изразена възпроизводствена икономика);
трудова възпроизводствена икономика (същото като трудово-изразена възпроизводствена икономика);
трудова-изразена възпроизводствена икономика;

феноменна възпроизводствена икономика (вж. *възпроизводствена икономика*);

ценностна възпроизводствена икономика (същото като *ценностно-изразена възпроизводствена икономика*);

ценностно-изразена възпроизводствена икономика.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБСОРБЦИОННОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic absorptivity), **възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност**, **възпроизводствена абсорбционна икономическа субстанцираност**, (*) – **абсолютна икономическа величина**, която показва какъв размер *входен икономически ингредиент* на *възпроизводствената икономическа система* (*възпроизводствен икономически ресурс*, респ. **входно възпроизводствено икономическо богатство**) отговоря (съответствува) на единица *неин изходен икономически ингредиент* (*възпроизводствен икономически резултат*, респ. **изходно възпроизводствено икономическо богатство**). Същото като *икономическа разходност*. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *възпроизводствената ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност съвместно на *икономическата абсорбционност* и *възпроизводствената икономическата чувствителност*. Представлява частен случай на *ресурсно-субстанциалната икономическа абсорбционност*. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна абсорбционна реагируемост на възпроизводствената икономическа система. В зависимост от начина, по който абсорбционността изразява реагируемостта се различават *средна възпроизводствена икономическа абсорбционност*, което е същото като *средна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност* и като *средна икономическа разходност*, и *пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност*, което е същото като *пределна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност* и като *пределна икономическа разходност*. Средната възпроизводствена икономическа абсорбционност (средната икономическа разходност) показва **средно** какъв размер *входен икономически ингредиент* на *възпроизводствената икономическа система* отговоря (съответствува) на единица *неин изходен икономически ингредиент* (тя е частното между *входния* и *изходния* икономически ингредиент). Пределната възпроизводствена икономическа абсорбционност (пределната икономическа разходност) е нарастването на *входния икономически ингредиент* на *възпроизводствената система*, което отговоря (съответствува) на единица *нарастване* на *неин изходен икономически ингредиент* (респ. е съотношението

между диференциалните нараствания на входния и изходния икономически ингредиент).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АБСОРБЦИОННОСТ (reproductional /reproductionary/ economic absorptivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа абсорбционност;
пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
средна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност;
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АНГАЖИРАННОСТ (reproductional /reproductionary/ economic engageness) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;
пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност;
средна диспозиционна възпроизводствена икономическа ангажираност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic artipreffectuality /artiprefficacy/) – същото като *икономическа рефикасност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АРТИПРЕФИКАСНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic artipreffectuality /artiprefficacy/) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефикасност);
възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа рефикасност);
непряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиресефективност);
непряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазирефективност);
непряка първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа квазиреприфективност);

пряка вторична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа ресефективност);

пряка възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа рефективност);

първична възпроизводствена икономическа артипрефикасност (същото като икономическа репрификасност).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА АТРИБУТИВНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic attributivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. ингредиентна икономическа атрибутивност);

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. ингредиентна икономическа атрибутивност).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (reproductional /reproductionary/ economic returns) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа възвръщаемост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ВЪПЛЪТЕНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic incarnateness) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕДИНИЦА* (reproductional /reproductionary/ economic participant) (*) – *икономическа единица*, която осъществява икономическо възпроизводство (в т.ч. икономическо производство, икономическа размяна, икономическо разпределение и икономическо потребление), т.е. която съвместно е *производствена икономическа единица* (production economic participant), *разменна икономическа единица* (exchange economic participant), *разпределителна икономическа единица* (distribution economic participant) и *потребителна икономическа единица* (consumption economic participant). В икономическото производство тя е производител, а в икономическото потребление е потребител. Ако не е посочено друго, под ико-

номическа единица обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа единица. Според *ингредиентната общностна икономическа обхватност* възпроизводствени икономически единици са **индивидуалната възпроизводствена икономическа единица** (individual reproductional economic participant) (индивидът като възпроизводствена икономическа единица), **фирмената възпроизводствена икономическа единица** (firm reproductional economic participant) (фирмата като възпроизводствена икономическа единица), **обществената възпроизводствена икономическа единица** (social reproductional economic participant) (обществото като възпроизводствена икономическа единица) и т.н. Според *ингредиентната икономическа равнищност* се разграничават **микроикономическа възпроизводствена икономическа единица** (microeconomic reproductional economic participant), **мезоикономическа възпроизводствена икономическа единица** (mesoeconomic reproductional economic participant), **макроикономическа възпроизводствена икономическа единица** (macroeconomic reproductional economic participant). Елементите на *възпроизводствената икономическа система* обикновено са възпроизводствени икономически единици.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic elasticity) (*) – *икономическа еластичност* при *възпроизводствената икономическа система*; **относителна икономическа величина**, която при постоянни други условия показва какво е процентното изменение на даден тип *икономически ингредиент* (изходен или входен) на възпроизводствената икономическа система, съответстващо (отговорящо) на един процент изменение на друг тип неин икономически ингредиент (входен или изходен); едно от проявленията и един от измерителите на *възпроизводствената ингредиентна икономическа реагируемост*. Тя е частен случай на *ресурсно-субстанциалната икономическа еластичност*. В зависимост на посоката на системното въздействие между двата типа **възпроизводствени икономически ингредиенти*** (reproductional economic ingredients) се различават *възпроизводствена креативна икономическа еластичност* и *възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност*. Възпроизводствената креативна икономическа еластичност показва с колко процента се променя **изходният възпроизводствен икономически ингредиент*** (output reproductional economic ingredient) при един процент промяна на **входния възпроизводствен икономически ингредиент*** (input reproductional economic ingredient) на разглежданата система [тогава тя е съотношението между *пределната*

възпроизводствена икономическа креативност* (marginal reproductional economic creativity) (същото като *пределна икономическа производителност*) и **средната възпроизводствена икономическа креативност*** (average reproductional economic creativity) (същото като *средна икономическа производителност*) при същата тази система, т.е. е съотношението между пределната и средната икономическа производителност]. Възпроизводствената абсорбционна икономическа еластичност показва с колко процента се променя входният възпроизводствен икономически ингредиент при един процент промяна на изходния възпроизводствен икономически ингредиент на разглежданата система [тогава тя е съотношението между **пределната възпроизводствена икономическа абсорбционност*** (marginal reproductional economic absorptivity) (същото като *пределна икономическа разходност*) и **средната възпроизводствена икономическа абсорбционност*** (average reproductional economic absorptivity) (същото като *средна икономическа разходност*) при същата тази система, т.е. е съотношението между пределната и средната икономическа производителност].

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic elasticity) (**ки**) – във:

възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност;
възпроизводствена икономическа еластичност;
възпроизводствена креативна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа еластичност;
същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа еластичност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic effectiveness /effectivity/) – същото като *икономическа рефективност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic effectiveness /effectivity/) (**ки**) – във:

вторична възпроизводствена икономическа ефективност (същото като *икономическа ресефективност*);

.....

възпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа рефективност);

диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност;

първична възпроизводствена икономическа ефективност (същото като икономическа реприфективност);

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа ефективност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОИНГРЕДИЕНТА* (re-productional economic isoingredient) – същото като *възпроизводствена икономическа изокванта*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗОКВАНТА* (reproductional economic isoquant), **възпроизводствена икономическа изоингредиента**, (*) – *икономическа изокванта*, конституирана в някаква *възпроизводствена икономическа система*; установена (ситуирана) във възпроизводствена икономическа система *икономическа конфигурация* на равното (еднаквото) *икономическо количество*, т.е. на равния, на *постоянния икономически ингредиент*, на когото *противостоящият икономически ингредиент* е *променливият икономически ингредиенти* на същата система. Измененията на променливите икономически ингредиенти са взаимнопротивоположни по такъв начин, щото техните въздействия (на измененията) върху *постоянния ингредиент* да се компенсират взаимно и последният да остане непроменен. Значението на *постоянния ингредиент* е еднаквата икономическа оценка (дефинирана според някакъв критерий) на различните комбинации от променливи ингредиенти, които (комбинации) са представени от различните точки на една и съща изокванта във възпроизводствената икономическа система. Една част от възпроизводствените изокванти изразяват икономически отношения вътре в дадена *общностна икономическа единица* на разглежданата възпроизводителна икономическа система, а други – междуобщностни икономически отношения в тази система (последното означава, че тогава изоквантите изразяват икономически отношения вътре в общностна икономическа единица, която е от по-високо равнище на обобщение в сравнение с изходните общностни икономически единици). В *икономическото пространство* на променливите икономически ингредиенти се конституира семейство от възпроизводствени икономически изокванти, което съответства на множеството от допустими значения на *постоянния икономически ингредиент* в тази система.

Според *икономическата ингредидентност* алтернативни разновидности на възпроизводствената икономическа изокванта са:

(1) **входната възпроизводствена икономическа изокванта*** (input reproductional economic isoquant) [същото като **входна възпроизводствена икономическа изоингредидента*** (input reproductional economic isoingredient)] – когато входният икономически ингредиент е променливият икономически ингредиент, т.е. е противостоящият икономически ингредиент на равния (на постоянния) икономически ингредиент; тя е входна изокванта, установена в ресурсно-субстанциална икономическа система; тя още е *ресурсна изорезултатна икономическа конфигурация* (накратко – *ресурсна икономическа изокванта, ресурсна икономическа изоингредидента*);

(2) **изходната възпроизводствена икономическа изокванта*** (output reproductional economic isoquant) [същото като **изходна възпроизводствена икономическа изоингредидента*** (output reproductional economic isoingredient)] – когато изходният икономически ингредиент е променливият икономически ингредиент, т.е. е противостоящият икономически ингредиент на равния (на постоянния) икономически ингредиент; тя е изходна изокванта, установена в ресурсно-субстанциална икономическа система; тя още е *резултатна изоресурсна икономическа конфигурация* (накратко – *резултатна икономическа изокванта, резултатна икономическа изоингредидента*).

Според *ингредидентната икономическа възпроизводственост* разновидности на възпроизводствената икономическа изокванта са **производствената икономическа изокванта*** (production economic isoquant), **разменната икономическа изокванта*** (exchange economic isoquant), **разпределителната икономическа изокванта*** (distributional economic isoquant), **потребителната икономическа изокванта*** (consumption economic isoquant), **стопанствената икономическа изокванта*** (protoeconomizing economic isoquant), **следпроизводствената икономическа изокванта*** (post-production economic isoquant), **предипотребителната икономическа изокванта*** (before-consumption economic isoquant), **посредническата икономическа изокванта*** (intermediary economic isoquant), **алокативната икономическа изокванта*** (allocative economic isoquant) и други.

Според субстанциалната си определеност възпроизводствената икономическа изокванта може да бъде:

(1) **икономическа изопродукта*** (economic isoproduct), в т.ч. **факторна икономическа изопродукта*** (factor economic isoproduct) (известна само като

изокванта), *приходна икономическа изопrodukта** (revenue economic isoproduct), *разходна икономическа изопrodukта** (cost economic isoproduct) и т.н.;

(2) *икономическа изофактора** (economic isofactor), в т.ч. *продуктова икономическа изофактора** (product economic isofactor) (известна като *граница на производствените възможности*), *приходна икономическа изофактора** (revenue economic isofactor), *разходна икономическа изофактора** (cost economic isofactor) и т.н.;

(3) *икономическа изокоста** (economic isocost), в т.ч. *продуктова икономическа изокоста** (product economic isocost) (известна като *бюджетна линия*), *факторна икономическа изокоста** (factor economic isocost) (известна само като *изокоста*) и т.н.;

(4) *икономическа изорейта** (economic isorevenue), в т.ч. *продуктова икономическа изорейта** (product economic isorevenue), *факторна икономическа изорейта** (factor economic isorevenue) и т.н.

В зависимост от броя на видовете непостоянни (вариращи) икономически ингредиенти, които са противостоящи (противолежащи) на равния (постоянния) ингредиент, се различават няколко частни случаи на възпроизводствената икономическа изокванта в качеството ѝ на *икономическа конфигурация*:

*първо, възпроизводствена изоквантна икономическа линия** (reproductional isoquant economic line) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа линия** (reproductional isoingrediental economic line)] { в т.ч. *възпроизводствена изоквантна икономическа права** (reproductional isoquant economic straight line) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа права** (reproductional isoingrediental economic straight line)] и *възпроизводствена изоквантна икономическа крива** (reproductional isoquant economic curve) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа крива** (reproductional isoingrediental economic curve)] } – конституира се при два икономически ингредиента, противостоящи на постоянния ингредиент;

*второ, възпроизводствена изоквантна икономическа повърхнина** (reproductional isoquant economic surface) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа повърхнина** (reproductional isoingrediental economic surface)] { в т.ч. *възпроизводствена изоквантна икономическа равнина** (reproductional isoquant economic plane) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа равнина** (reproductional isoingrediental economic plane)] и *възпроизводствена изоквантна икономическа крива повърхнина** (reproductional isoquant economic curved surface) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа крива повърхнина** (reproductional isoingrediental economic curved surface)] }

tional isoingrediental economic curved surface)]] – конституира се при три икономически ингредиента, противостоящи на постоянния ингредиент;

*трето, възпроизводствена изоквантна икономическа хиперповърхнина** (reproductional isoquant economic hypersurface) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа хиперповърхнина** (reproductional isoingrediental economic hypersurface)] {в т.ч. *възпроизводствена изоквантна икономическа хиперравнина** (reproductional isoquant economic hyperplane) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа хиперравнина** (reproductional isoingrediental economic hyperplane)] и *възпроизводствена изоквантна икономическа крива хиперповърхнина** (reproductional isoquant economic curved hypersurface) [същото като *възпроизводствена изоингредиентна икономическа крива хиперповърхнина** (reproductional isoingrediental economic curved hypersurface)]] – конституира се при повече от три икономически ингредиента, противостоящи на постоянния ингредиент.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИЗПОЛЗВАЕМОСТ (reproductional /reproductionary/ economic usableness) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа използваемост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИМПАКТНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic impactness) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност;

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНГРЕДИЕНТНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic ingrdientality) (*) – класификационен критерий, съобразно с който възпроизводственият икономически запас се подразделя на *входен възпроизводствен икономически запас* (input reproductional economic stock), наречен *възпроизводствен икономически ресурс* и *изходен възпроизводствен икономически запас* (output reproductional economic stock), наречен *възпроизводствен икономически резултат*. В икономическото производство (като фаза на икономическото възпроизводство) ролята на възпроизводствения икономически ресурс се изпълнява от *производствените икономически фактори* (в т.ч. от *трудовия производствен икономически фактор* и *физическия производствен икономически фактор*), а на възп-

производствения икономически резултат – от *производствения икономически продукт*. В *икономическото потребление* (също като фаза на икономическото възпроизводство) е обратното: ролята на възпроизводствения икономически ресурс се изпълнява от производствения икономически продукт, а тази на възпроизводствения икономически резултат – от трудовия производствен икономически фактор. Вж. *икономическа ингредиентност*.

Икономическото възпроизводство е процес на превръщане на *икономическата субстанция* от една *икономическа суперстанта* в друга [като *производствени икономически фактори* (в т.ч. *трудови производствени фактори* и *физически производствени икономически фактори*), *икономически продукт*, *пари*, различни виртуални ингредиенти; всички те са разновидности на икономическата суперстанта в качеството ѝ на тяхно общо понятие]. Затова *възпроизводствената икономическа ингредиентност* се реализира чрез *ингредиентната субстанциална икономическа стратификационност* (което е същото като *ингредиентна сустантивностна икономическа стратификационност*). Според последната се разграничават (1) *икономическа субстанция* (вътрешно същество или още вътрешно основание на *икономическия предмет*), (2) *икономическа суперстанта* (външно същество или още външно основание на *икономическия предмет*), (3) *икономически сустант* (общо понятие за икономическа субстанция и икономическа суперстанта; той е или едното, или другото, но не и двете, взети заедно в тяхното цялостно единство), (4) *икономически сустит* (икономическа субстанция и икономическа суперстанта, взети заедно в тяхното цялостно единство), (5) *икономически сустант* (двойката от икономическа субстанция и икономическа суперстанта).

Ако едновременно се приложат *възпроизводствената икономическа ингредиентност* и *ингредиентната икономическа възпроизводственост*, тогава се конституират следните *икономически понятия*: (1) *възпроизводствен икономически запас*, *възпроизводствен икономически ресурс* и *възпроизводствен икономически резултат*; (2) *производствен икономически запас* (production economic stock), *производствен икономически ресурс* (production economic resource) и *производствен икономически резултат* (production economic result); (3) *разменен икономически запас* (exchange economic stock), *разменен икономически ресурс* (exchange economic resource) и *разменен икономически резултат* (exchange economic result); (4) *разпределителен икономически запас* (distribution economic stock), *разпределителен икономически ресурс* (distribution economic resource) и *разпределителен икономически резултат* (distribution economic result); (5) *потребителен икономически запас* (consumption

economic stock), *потребителен икономически ресурс* (consumption economic resource) и *потребителен икономически резултат* (consumption economic result) и други, произтичащи от ингредиентната икономическа възпроизводителност.

Всички горепосочени твърдения и класификации, отнасящи се до възпроизводителната икономическа ингредиентност, са приложими по аналогия и към икотехномиката, икореномиката, икоуниреномиката, икокореномиката и техните производни.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНГРЕДИЕНТНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic ingrdientality) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа ингредиентност;

ценностна възпроизводствена икономическа ингредиентност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic quasi-effectivity) – същото като *икономическа квазирефективност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КВАЗИЕФЕКТИВНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic quasi-effectivity) (**ки**) – във:

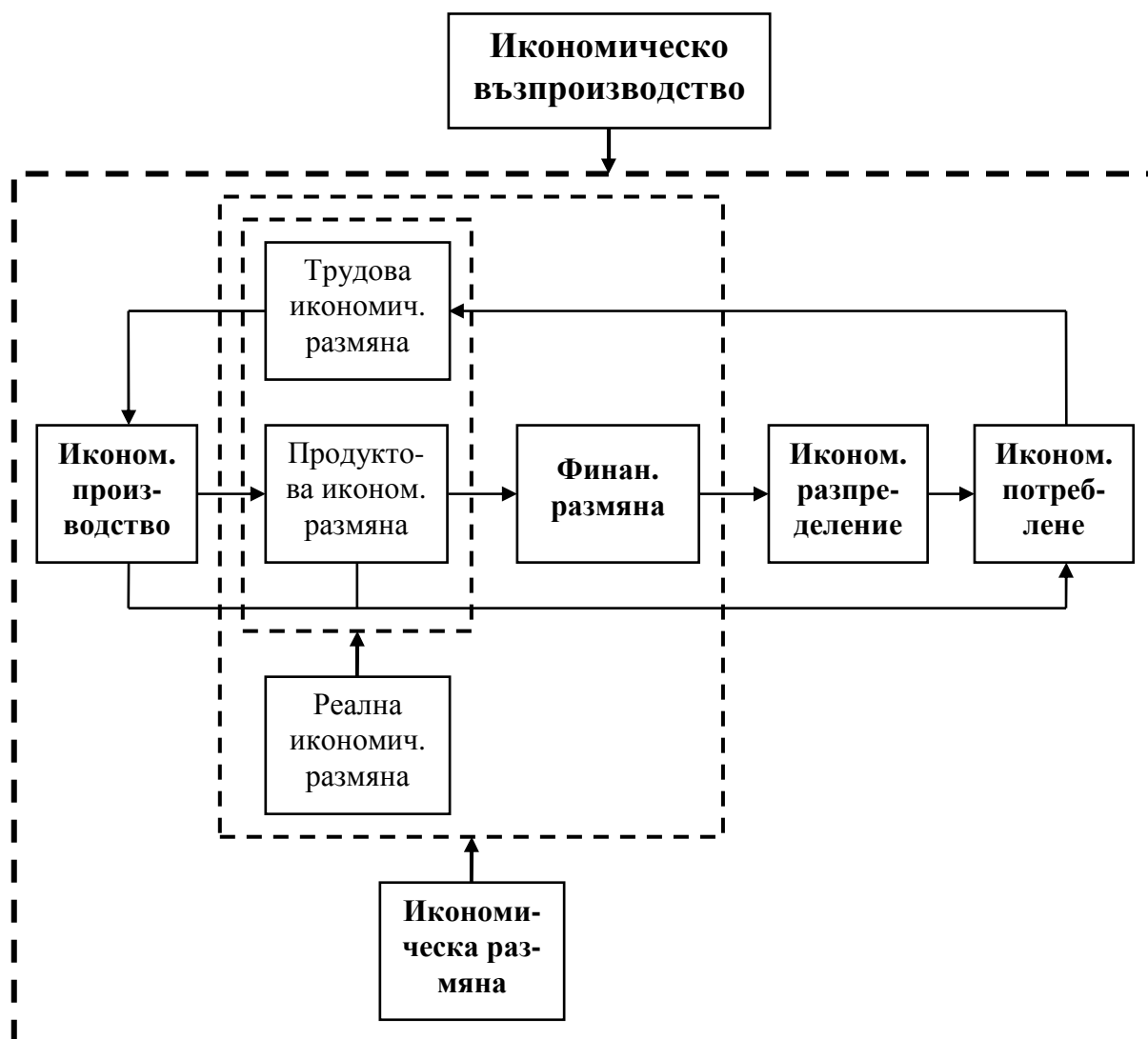
вторична възпроизводствена икономическа квазиефективност същото като *икономическа квазиресефективност;*

възпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазирефективност*);

първична възпроизводствена икономическа квазиефективност (същото като *икономическа квазиреприфективност*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (reproductional economic configuration) (*) – *възпроизводствена конфигурация* (също и *икономическа конфигурация*), която по силата на някакъв критерий е съставена (1) от една фаза [тогава тя е *минимална възпроизводствена икономическа конфигурация** (minimal reproductional economic configuration)], (2) от част от фазите или (3) от всички фази [тогава тя е *максимална възпроизводствена икономическа конфигурация** (maximal reproductional economic configuration)] на *икономическото възпроизводство* (вж. *икономика* и *възпроизводствени икономически фази*). Пълният набор от възпроизводствени фази (вж. фиг. 1) включва (1) *икономическото производство*, (2) *икономическата размяна* (в т.ч. *реалната икономическа размяна* и *финансовата размяна*), (3)

финансовата размяна (размяната на парични агрегати като особена разновидност на икономическата размяна), (4) *икономическото разпределение* (на дохода) и (5) *икономическото потребление* (непроизводственото потребление). Възпроизводствената икономическа конфигурация е подборка най-малко измежду *икономическото производство*, *икономическото разпределение* или *икономическото потребление* (като може да ги обхваща поотделно, частично или изцяло). Всяка една от тези фази поотделно е вид минимална възпроизводствена икономическа конфигурация. Когато се обхващат всичките тези фази, тогава възпроизводствена икономическа конфигурация е самото икономическо възпроизводство. Икономическото възпроизводство има две първични разновидности: *непазарно-икономическо възпроизводство* (вж. *непазарна икономика*) и *пазарно-икономическо възпроизводство* (вж. *пазарна икономика*). Затова възпроизводствената икономическа конфигурация също има две първични разновидности: ***възпроизводствена непазарно-икономическа конфигурация**** (reproductional non-marketly-economic configuration) и ***възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация***. Възпроизводствената непазарно-икономическа конфигурация е *собствено подмножество* на възпроизводствената пазарно-икономическа конфигурация. Възпроизводствената непазарно-икономическа конфигурация е подборка измежду от ***непазарно-икономическото производство*** (non-marketly-economic production), ***непазарно-икономическото разпределение*** (non-marketly-economic distribution) или ***непазарно-икономическото потребление*** (non-marketly-economic consumption) (като ги обхваща поотделно, частично или изцяло). Възпроизводствената пазарно-икономическа конфигурация е подборка измежду ***пазарно-икономическото производство*** (marketly-economic production), ***пазарно-икономическата размяна*** (marketly-economic exchange) (същото като *икономическа размяна*), ***пазарно-икономическото разпределение*** (marketly-economic distribution) или ***пазарно-икономическото потребление*** (marketly-economic consumption) (като ги обхваща поотделно, частично или изцяло).

Фиг. 1. Възпроизводствена икономическа конфигурация с пълен набор от възпроизводствени фази (икономическо производство, икономическо размяна, финансова размяна, икономическо разпределение и икономическо потребление)

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА-ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ (reproductional configuration) (**ки**) – във:

- възпроизводствена икономическа конфигурация;*
- възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация;*
- възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КРЕАТИВНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic creativity), **възпроизводствена креативна икономическа чувствителност**, **възпроизводствена креативна икономическа субстанцираност**, (*) – *абсолютна икономическа величина*, която по-

казва какъв размер *изходен икономически ингредиент* на възпроизводствената икономическа система (възпроизводствен икономически резултат, респ. изходно възпроизводствено икономическо богатство) отговоря (съответствува) на единица неин *входен икономически ингредиент* (възпроизводствен икономически ресурс, респ. входно възпроизводствено икономическо богатство). Същото като *икономическа производителност*. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *възпроизводствената ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност съвместно на *икономическата креативност* и *възпроизводствена икономическа чувствителност*. Представлява частен случай на *ресурсно-субстанциалната икономическа креативност*. Може да се разглежда още като *свойство* на абсолютна креативна реагируемост на възпроизводствената икономическа система. В зависимост от начина, по който креативността изразява реагируемостта се различават *средна възпроизводствена икономическа креативност*, което е същото като *средна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност* и като *средна икономическа производителност*, и *пределна възпроизводствена икономическа креативност*, което е същото като *пределна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност* и като *пределна икономическа производителност*. Средната възпроизводствена икономическа креативност (средната икономическа производителност) показва *средно* какъв размер изходен икономически ингредиент на възпроизводствената икономическа система отговоря (съответствува) на единица неин входен икономически ингредиент (тя е частното между изходния и входния икономически ингредиент). Пределната възпроизводствената икономическа чувствителност (пределната икономическа производителност) е нарастването на изходния икономически ингредиент на възпроизводствената система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин входен икономически ингредиент (респ. е съотношението между диференциалните нараствания на изходния и входния икономически ингредиент).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА КРЕАТИВНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic creativity) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа креативност;

пределна възпроизводствена икономическа креативност;

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност;

средна възпроизводствена икономическа креативност;

средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност;

същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАПРЕГНАТОСТ (reproductional /reproductionary/ economic strenuousness /tenseness/) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа напрегнатост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСИТЕНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic saturation /saturateness/) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа наситеност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА НАТОВАРЕНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic loading) (**ки**) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност;

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност;

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа натовареност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ (reproductional /reproductionary/ economic invertibility) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа обратимост;

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа обратимост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОДУКЦИЯ* (reproductional /reproductionary/ economic produce) – същото като *реприфективно икономическо благо*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic productivity) (*) – *икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент (възпроизводствен икономически резултат, резултатно възпроизводствено икономическо богатство) на някаква насочено-дефинирана зададена възпроизводствена икономическа система (или на нейна разновидност) се съдържа в (се инду-*

цира от, съответствува на) единица *входен икономически ингредиент (възпроизводствен икономически ресурс, ресурсно възпроизводствено икономическо богатство)* (вж. *възпроизводствени икономически субстанции*) на същата тази насочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). При противонасочено-дефинираната зададена възпроизводствена икономическа система възпроизводственият икономически резултат е входен икономически ингредиент, а възпроизводствения икономически ресурс – изходен икономически ингредиент. Затова при нея възпроизводствената икономическа производителност е икономическа величина, която показва какъв размер входен икономически ингредиент (възпроизводствен икономически резултат) съответствува на единица изходен икономически ингредиент (възпроизводствен икономически ресурс) (вж. *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*).

Както при насочено-дефинираната, така и при противонасочено-дефинираната зададена възпроизводствена икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*) възпроизводствената икономическа производителност е **ресурсна възпроизводствена икономическа резултатност*** (resource reproductional economic costness) и е едната от двете разновидности на *възпроизводствената икономическа субстанциираност* (на *възпроизводствената икономическа чувствителност*) (другата разновидност на възпроизводствената икономическа субстанциираност е *възпроизводствената икономическа разходност*). Възпроизводствената икономическа производителност е възпроизводствена разновидност на *икономическата креативност* и е разновидност на *сметната икономическа производителност*. Тя е същото като *възпроизводствена икономическа креативност*. Може да се разглежда още като свойство на възпроизводствения икономически ресурс с някаква интензивност да изисква наличието на определен възпроизводствен икономически резултат при някаква зададена възпроизводствена икономическа система.

Важни разновидности на възпроизводствената икономическа производителност са *средната възпроизводствена икономическа производителност* [в т.ч. и *средната резултатна производителност на икономическия ресурс* (при *началната възпроизводствена икономическа система*) и *средната ресурсна производителност на икономическия резултат* (при *инверсната възпроизводствена икономическа система*)] и *пределната възпроизводствена икономическа производителност* [в т.ч. и *пределната резултатна производителност на икономическия ресурс* (при *началната възпроизводствена икономическа система*) и *пределната ресурсна производителност на икономическия*

резултат (при инверсната възпроизводствена икономическа система)]. Други нейни разновидности са *резултатната производителност на икономическия ресурс* (началната резултатна производителност на икономическия ресурс) (в т.ч. и средната и пределната резултатна производителност на икономическия ресурс) и *ресурсната производителност на икономическия резултат* (инверсната ресурсната производителност на икономическия резултат) (в т.ч. и средната и пределната ресурсна производителност на икономическия резултат). Когато не е посочено друго, под *икономическа производителност* обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа производителност. Същото се отнася и за *средната икономическа производителност* (под която се подразбира средната възпроизводствена икономическа производителност) и за *пределната икономическа производителност* (под която се подразбира пределната възпроизводствена икономическа производителност). Вж. *прав възпроизводствен икономически субстанциатор* и *обратен възпроизводствен икономически субстанциатор*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствена икономическа производителност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *възпроизводствена консуматорска производителност** (reproductional consumptionary productivity), *възпроизводствена стопанска производителност** (reproductional protoeconomic productivity), *възпроизводствена пазарно-икономическа производителност** (reproductional marketly-economic productivity) и *възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа производителност** (reproductional financially-marketly-economic productivity). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствена поддържаща производителност** (reproductional sustenance /sustaining/ productivity) (за възпроизводствена производителност при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic productivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа производителност;
пределна възпроизводствена икономическа производителност;
средна възпроизводствена икономическа производителност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ПЪЛНОТА* (reproductional economic entirety) (*) – критерий, съобразно с който *икономическите величини* се класифицират според отношението им към простото възпроизводство на

производствените икономически фактори (трудови и физически). Според този критерий се разграничават: (1) **необходима икономическа величина** (indispensable /requisite/ economic quantity /value/) – когато изразявания чрез нея *икономически ингредиент* е необходимо да бъде употребен, за да се осигури простото възпроизводство (вж. *икономическо възпроизводство*) на съответния производствен икономически фактор (например *необходим икономически продукт, необходима икономическа ценност, необходима икономическа полезност, необходима икономическа стойност*) (понятието за необходим продукт е въведено от К. Маркс); (2) **цялостна икономическа величина** (entire economic quantity /value/) – когато при постоянни други условия изразяваният чрез нея *икономически ингредиент* е целият (пълният) резултат от производителното функциониране на производствения икономически фактор (например *цялостен икономически продукт, цялостна икономическа ценност, цялостна икономическа полезност, цялостна икономическа стойност*); (3) **принадена икономическа величина** (surplus economic quantity /value/) – когато съответната икономическа величина е разликата между цялостната и необходимата икономическа величина; тя е прирастът на цялостната над необходимата икономическа величина (като при това необходимата величина е първичната, а принадлежната е резултатната, вторичната) (например *принаден икономически продукт, принадлежна икономическа ценност, принадлежна икономическа полезност, принадлежна икономическа стойност*) (понятията за принадлежен продукт и принадлежна стойност също са въведени от К. Маркс). Принаденият продукт е резултат от свойството на производствения фактор да създава продукт (цялостния продукт), който е по-голям от продукта, необходим за неговото собствено възпроизводство (от необходимия продукт). Според **производствената икономическа факторност** се разграничават **трудово-факторно-обусловена възпроизводствена икономическа пълнота*** (laborly-factor-conditioned reproductional economic entirety) – при нея икономическите величини се класифицират според отношението им към простото възпроизводство на трудовия икономически фактор, и **физическо-факторно-обусловена възпроизводствена икономическа пълнота*** (physically-factor-conditioned reproductional economic entirety) – при нея икономическите величини се класифицират според отношението им към простото възпроизводство на физическия икономически фактор.

Когато се приложат едновременно възпроизводствената икономическа пълнота и *ингредиентната икономическа мащабност* се конституират:

(1) **обща необходима икономическа величина** (total indispensable /requisite/ economic quantity /value/) (например *общ необходим икономически*

продукт, обща необходима икономическа ценност, обща необходима икономическа полезност, обща необходима икономическа стойност), **единична необходима икономическа величина** (unitary indispensable /requisite/ economic quantity /value/) (например единичен необходим икономически продукт, единична необходима икономическа ценност, единична необходима икономическа полезност, единична необходима икономическа стойност), **средна необходима икономическа величина** (average indispensable /requisite/ economic quantity /value/) (например среден необходим икономически продукт, средна необходима икономическа ценност, средна необходима икономическа полезност, средна необходима икономическа стойност), **пределна необходима икономическа величина** (marginal indispensable /requisite/ economic quantity /value/) (например пределен необходим икономически продукт, пределна необходима икономическа ценност, пределна необходима икономическа полезност, пределна необходима икономическа стойност); когато не е посочено друго под необходима икономическа величина обикновено се подразбира общата необходима икономическа величина;

(2) **обща принадена икономическа величина** (total surplus economic quantity /value/) (например общ принаден икономически продукт, обща принадена икономическа ценност, обща принадена икономическа полезност, обща принадена икономическа стойност), **единична принадена икономическа величина** (unitary surplus economic quantity /value/) (например единичен принаден икономически продукт, единична принадена икономическа ценност, единична принадена икономическа полезност, единична принадена икономическа стойност), **средна принадена икономическа величина** (average surplus economic quantity /value/) (например среден принаден икономически продукт, средна принадена икономическа ценност, средна принадена икономическа полезност, средна принадена икономическа стойност), **пределна принадена икономическа величина** (marginal surplus economic quantity /value/) (например пределен принаден икономически продукт, пределна принадена икономическа ценност, пределна принадена икономическа полезност, пределна принадена икономическа стойност); когато не е посочено друго под принадена икономическа величина се обикновено подразбира общата принадена икономическа величина;

(3) **обща цялостна икономическа величина** (total entire economic quantity /value/) (например общ цялостен икономически продукт, обща цялостна икономическа ценност, обща цялостна икономическа полезност, обща цялостна икономическа стойност), **единична цялостна икономическа величина**

(unitary entire economic quantity /value/) (например *единичен цялостен икономически продукт, единична цялостна икономическа ценност, единична цялостна икономическа полезност, единична цялостна икономическа стойност*), **средна цялостна икономическа величина** (average entire economic quantity /value/) (например *среден цялостен икономически продукт, средна цялостна икономическа ценност, средна цялостна икономическа полезност, средна цялостна икономическа стойност*), **пределна цялостна икономическа величина** (marginal entire economic quantity /value/) (например *пределен цялостен икономически продукт, пределна цялостна икономическа ценност, пределна цялостна икономическа полезност, пределна цялостна икономическа стойност*); когато не е посочено друго под цялостна икономическа величина се подразбира общата цялостна икономическа величина.

Когато се приложат едновременно възпроизводствената икономическа пълнота и кумулативната икономическа пълнота се конституират:

(1) **пряка необходима икономическа величина** (direct indispensable /requisite/ economic quantity /value/) [например **пряк необходим икономически продукт** (direct indispensable /requisite/ economic product), **пряка необходима икономическа ценност** (direct indispensable /requisite/ economic worth), **пряка необходима икономическа полезност** (direct indispensable /requisite/ economic utility), **пряка необходима икономическа стойност** (direct indispensable /requisite/ economic value)], **косвена необходима икономическа величина** (indirect indispensable /requisite/ economic quantity /value/) [например **косвен необходим икономически продукт** (indirect indispensable /requisite/ economic product), **косвена необходима икономическа ценност** (indirect indispensable /requisite/ economic worth), **косвена необходима икономическа полезност** (indirect indispensable /requisite/ economic utility), **косвена необходима икономическа стойност** (indirect indispensable /requisite/ economic value)], **пълна необходима икономическа величина** (full indispensable /requisite/ economic quantity /value/) [например **пълен необходим икономически продукт** (full indispensable /requisite/ economic product), **пълна необходима икономическа ценност** (full indispensable /requisite/ economic worth), **пълна необходима икономическа полезност** (full indispensable /requisite/ economic utility), **пълна необходима икономическа стойност** (full indispensable /requisite/ economic value)];

(2) **пряка принадена икономическа величина** (direct surplus economic quantity /value/) [например **пряк принаден икономически продукт** (direct surplus economic product), **пряка принадена икономическа ценност** (direct

surplus economic worth), *пряка принадлежна икономическа полезност* (direct surplus economic utility), *пряка принадлежна икономическа стойност* (direct surplus economic value)], *косвена принадлежна икономическа величина* (indirect surplus economic quantity /value/) [например *косвен принадлежен икономически продукт* (indirect surplus economic product), *косвена принадлежна икономическа ценност* (indirect surplus economic worth), *косвена принадлежна икономическа полезност* (indirect surplus economic utility), *косвена принадлежна икономическа стойност* (indirect surplus economic value)], *пълна принадлежна икономическа величина* (full surplus economic quantity /value/) [например *пълен принадлежен икономически продукт* (full surplus economic product), *пълна принадлежна икономическа ценност* (full surplus economic worth), *пълна принадлежна икономическа полезност* (full surplus economic utility), *пълна принадлежна икономическа стойност* (full surplus economic value)];

(3) *пряка цялостна икономическа величина* (direct entire quantity /value/) [например *пряк цялостен икономически продукт* (direct entire economic product), *пряка цялостна икономическа ценност* (direct entire economic worth), *пряка цялостна икономическа полезност* (direct entire economic utility), *пряка цялостна икономическа стойност* (direct entire economic value)], *косвена цялостна икономическа величина* (indirect entire economic quantity /value/) [например *косвен цялостен икономически продукт* (indirect entire economic product), *косвена цялостна икономическа ценност* (indirect entire economic worth), *косвена цялостна икономическа полезност* (indirect entire economic utility), *косвена цялостна икономическа стойност* (indirect entire economic value)], *пълна цялостна икономическа величина* (full entire economic quantity /value/) [например *пълен цялостен икономически продукт* (full entire economic product), *пълна цялостна икономическа ценност* (full entire economic worth), *пълна и цялостна икономическа полезност* (full entire economic utility), *пълна цялостна икономическа стойност* (full entire economic value)].

Според възпроизводствената икономическа пълнота се конституират *още и такива по-специални понятия* като: (1) *превесен икономически продукт* (същото като *продуктов икономически превес*), *превесна полезност на икономическия продукт* [индивидуална], *превесна стойност на икономическия продукт* [индивидуална] и *превесна стойност на икономическия продукт* [индивидуална]; (2) *недоимъчен икономически продукт* (същото като *продуктов икономически недоимък*), *недоимъчна полезност на икономическия продукт* [индивидуална], *недоимъчна стойност на икономическия продукт* [индивиду-

ална] и недоимъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална]; (3) излишен икономически продукт (същото като *продуктов икономически излишък*), *излишна полезност на икономическия продукт [индивидуална]*, *излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална]* и *излишна стойност на икономическия продукт [индивидуална]*; (4) *оскъдъчен икономически продукт* (същото като *продуктова икономическа оскъдност*), *оскъдъчна полезност на икономическия продукт [индивидуална]*, *оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална]* и *оскъдъчна стойност на икономическия продукт [индивидуална]*.

Всички горепосочени твърдения и класификации, отнасящи се до възпроизводствената икономическа пълнота, са приложими по аналогия и към икотехномиката, икореномиката, икоуниреномиката, икокореномиката и техните производни.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствена икономическа пълнота се конституират още и съответстващите на последната понятия за **възпроизводствена консуматорска пълнота*** (reproductional consumptionary entirety), **възпроизводствена стопанска пълнота*** (reproductional protoeconomic entirety), **възпроизводствена пазарно-икономическа пълнота*** (reproductional marketly-economic entirety) и **възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа пълнота*** (reproductional financially-marketly-economic entirety). Общо за всички тях е понятието за **възпроизводствена поддържаща пълнота*** (reproductional sustenance /sustaining/ entirety) (за възпроизводствена пълнота при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ПЪЛНОТА (reproductional /reproductionary/ economic entirety) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа пълнота;

трудова-факторно-обусловена възпроизводствена икономическа пълнота (вж. *възпроизводствена икономическа пълнота*);

физическо-факторно-обусловена възпроизводствена икономическа пълнота (вж. *възпроизводствена икономическа пълнота*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗХОДНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic costness) (*) – *икономическа величина*, която показва какъв размер *входен икономически ингредиент* (възпроизводствен икономически ресурс, **ресурсно възпроизводствено икономическо богатство**) на някаква насочено-дефинирана зададена възпроизводствена икономи-

ческа система (или на найна разновидност) се поглъща (се абсорбира) от (респ. съответствува на) единица *изходен икономически ингредиент* (*възпроизводствен икономически резултат*, **резултатно възпроизводствено икономическо богатство**) (вж. *възпроизводствени икономически субстанции*) на същата тази насочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*). При противонасочено-дефинираната зададена възпроизводствена икономическа система възпроизводственият икономически резултат е входен икономически ингредиент, а възпроизводственият икономически ресурс – изходен икономически ингредиент. Затова при нея възпроизводствената икономическата разходност е икономическа величина, която показва какъв размер изходен икономически ингредиент (възпроизводствен икономически ресурс) съответствува на единица входен икономически ингредиент (възпроизводствен икономически резултат) (вж. *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*).

Както при насочено-дефинираната, така и при противонасочено-дефинираната зададена възпроизводствена икономическа система (вж. *зададена ингредиентна икономическа система*) възпроизводствената икономическата разходност е **резултана възпроизводствена икономическа ресурсност*** (resultive economic resourceness) и е едната от двете разновидности на *възпроизводствената икономическа субстанцираност* (на *възпроизводствената икономическа чувствителност*) (другата разновидност на възпроизводствената икономическа субстанцираност е *възпроизводствената икономическа производителност*). Възпроизводствената икономическа разходност е възпроизводствена разновидност на *икономическата абсорбционност* и е разновидност на *сметната икономическа разходност*. Тя е същото като **възпроизводствена икономическа абсорбционност*** (resource-substantial economic absorptivity). Може да се разглежда още като свойство на възпроизводствения икономически резултат с някаква интензивност да изисква наличието на определен възпроизводствен икономически ресурс при някаква зададена възпроизводствена икономическа система.

Важни разновидности на възпроизводствената икономическа разходност са *средната възпроизводствена икономическа разходност* [в т.ч. и *средната резултатна разходност на икономическия ресурс* (при *инверсната възпроизводствена икономическа система*) и *средната ресурсна разходност на икономическия резултат* (при *началната възпроизводствена икономическа система*)] и *пределната възпроизводствена икономическа разходност* [в т.ч. и *пределната резултатна разходност на икономическия ресурс* (при *инверсната*

възпроизводствена икономическа система) и *пределната ресурсна разходност на икономическия резултат* (при началната възпроизводствена икономическа система)]. Други нейни разновидности са *резултатната разходност на икономическия ресурс* (инверсната резултатна разходност на икономическия ресурс) (в т.ч. и средната и пределната резултатна разходност на икономическия ресурс) и *ресурсната разходност на икономическия резултат* (началната ресурсната разходност на икономическия резултат) (в т.ч. и средната и пределната ресурсна разходност на икономическия резултат). Когато не е посочено друго, под *икономическа разходност* обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа разходност. Същото се отнася и за *средната икономическа разходност* (под която се подразбира средната възпроизводствена икономическа разходност) и за *пределната икономическа разходност* (под която се подразбира пределната възпроизводствена икономическа разходност). Вж. *прав възпроизводствен икономически субстанциатор* и *обратен възпроизводствен икономически субстанциатор*.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствена икономическа разходност се конституират още и съответстващите на последната понятия за *възпроизводствена консуматорска разходност** (account consumptionary costness), *възпроизводствена стопанска разходност** (account protoeconomic costness), *възпроизводствена пазарно-икономическа разходност** (account marketly-economic costness) и *възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа разходност** (account financially-marketly-economic costness). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствена поддържаща разходност** (account sustenance /sustaining/ costness) (за възпроизводствена разходност при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА РАЗХОДНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic costness) (**ки**) – във:

възпроизводствена икономическа разходност;
пределна възпроизводствена икономическа разходност;
средна възпроизводствена икономическа разходност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ (reproductional /reproductionary/ economic reactivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост;
същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СЕРВОПРОДУКЦИЯ* (re-productional /reproductionary/ economic servo-produce) – същото като *квазиреп-рифективно икономическо благо*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СЕРВОУСЛУГА* (repro-ductional /reproductionary/ economic servo-service) – същото като *квазиресек-тивна икономическа услуга*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (reproductional /reproductionary/ economic system), **възпроизводствена ресурсно-субстанциална икономическа система**, (*) – *икономическа система* (наричана *ингредиентна икономическа система*), в която се извършва *възпроизводствено икономическо преобразование* [(същото като **възпроизводствено ресурсно-субстанциално икономическо преобразование*** (reproductional resource-substantial economic transformation))]; система, в която се осъществява *икономическото възпроизводство*; разновидност на *ресурсно-субстанциалната икономическа система* (т.е. на *сметната икономическа система*, а от там – и на *субстанциалната икономическа система*). **Специфичното за нея** е, че възпроизводственото икономическо преобразование **е повтаряемо (възобновяемо) в определена последователност, следователно, че то е циклично ресурсно-субстанциално икономическо преобразование**. В този смисъл възпроизводствената икономическа система е повтаряема в определена последователност (циклична) ресурсно-субстанциална икономическа система (вж. *икономическа цикличност*). Представлява **ингредиентна икономическа система от нулев ранг** (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*). На фиг. 1 в най-общ вид са показани зависимостите между абстрактната ингредиентна, субстанциалната, ресурсно-субстанциалната (сметната) и възпроизводствената икономическа система. Понятията от дадено равнище в тези зависимости са частни случаи (разновидности) на съответстващите им понятия от по-горното равнище. *Входният икономически ингредиент* и *изходният икономически ингредиент* на възпроизводствената икономическа система са *възпроизводствени икономически ingrediente* (вж. *възпроизводствени икономически субстанции*) [(същото като **възпроизводствени ресурсно-субстанциални икономически ingrediente*** (reproductional resource-substantial economic ingredients))] [в т.ч. **входен възпроизводствен икономически ингредиент*** (input reproductional economic ingredient) и **изходен възпроизводствен икономически ингредиент*** (output reproductional economic ingredient)]. Те са начин на съществуване и обективизиране на **възпроизводственото икономическо богатство*** (reproductional economic wealth) [(същото като **възпроизводствено ресурсно-субстанциалното икономическо богатство*** (reproductional resource-substantial economic wealth))] [в т.ч. **входно възпроизводствено икономическо богатство*** (input reproductional economic wealth) и **изходно възпроизводствено икономическо богатство*** (output reproductional economic wealth))] и приемат формата на (и се разглеждат като) *възпроизводствени ико-*

номически запаси, които са разновидност на *икономическите запаси* [в т.ч. **входен възпроизводствен икономически запас*** (input reproductional economic stock), който е разновидност на **входния икономически запас** (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*), и **изходен възпроизводствен икономически запас*** (output reproductional economic stock)], който е разновидност на **изходния икономически запас (също)**. Входният възпроизводствен икономически запас (входният възпроизводствен икономически ингредиент) се определя като *възпроизводствен икономически ресурс*, който е разновидност на *икономическия ресурс*, а изходният възпроизводствен икономически запас (изходният възпроизводствен икономически ингредиент) – като *възпроизводствен икономически резултат*, който е разновидност на *икономическия резултат*. Възпроизводственият икономически ресурс и възпроизводствения икономически резултат са разновидности на по-общото понятие за възпроизводствени икономически запаси. Възпроизводствената икономическа система е *система, която преобразува (трансформира) възпроизводствени икономически ресурси във възпроизводствени икономически резултати*. Това е същността на възпроизводственото икономическо преобразование.

Способността на възпроизводствената икономическа система да извършва възпроизводствено ресурсно-субстанционално преобразование се разглежда като **възпроизводствена субстанциалност на икономическата система*** (reproductional substantiality of the economic system) [като *възпроизводствена субстанциалност на икономическата система** (reproductionality of the economic system)], т.е. като **възпроизводствена икономическа субстанциалност*** (reproductional economic substantiality) [като **икономическа възпроизводствена субстанциалност*** (economic reproductionality)]. Възпроизводственият икономически ресурс е **ресурсно възпроизводствено икономическо богатство** (resource reproductional economic wealth), а възпроизводственият икономически резултат е **резултатно възпроизводствено икономическо богатство** (resultive reproductional economic wealth). Разглежданата система преобразува (трансформира, превръща) ресурсното възпроизводствено икономическо богатство (възпроизводствения икономически ресурс) в резултатно възпроизводствено икономическо богатство (във възпроизводствен икономически резултат), което е цел на нейното поведение. Резултатното възпроизводственото икономическо богатство е предназначено за удовлетворяването на някакви *икономически възпроизводствени потребности*. Класически пример в това отношение е *производствената икономическа система*, която преобразува производствени фактори в продукт.

Фиг. 1. Зависимости между абстрактната ингредиентна, субстанциалната, ресурсно-субстанциалната и възпроизводствена икономическа система

Възпроизводственото икономическо преобразование е една от разновидностите на по-общото понятие за **ресурсно-субстанциално икономическо преобразование** (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*), от там – и на **субстанциалното икономическо преобразование** изобщо (вж. *субстанциална икономическа система*). На възпроизводственото икономическо преобразование отговарят (съответствуват) понятията за **възпроизводствено икономическо изображение*** (reproductional economic mapping), което е разновидност на **ресурсно-субстанциалното икономическо изображение** (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*), **възпроизводствено икономическо съответствие*** (reproductional economic correspondence), което е разновидност на **ресурсно-субстанциалното икономическо съответствие** (също), **възпроизводствен икономически оператор** (същото като *възпроизводствен икономически субстанциатор*), който е разновидност на *ресурсно-субстанциалния икономически оператор* (на сметния икономически субстан-

циатор), и **възпроизводствен икономически процес*** (reproductional economic process), който е разновидност на **ресурсно-субстанциалния икономически процес (също)**.

Възпроизводствената икономическа система се представя като последователност от преминаващи една в друга **икономически фази** (economic phases) на преобразуване на *икономическите ingrediente* от една възпроизводствена ресурсно-субстанциална форма в друга ресурсно-субстанциална форма. Затова те са **възпроизводствени икономически фази** (reproductional economic phases) (последните са поддържаща разновидност на *възпроизводствените фази*), а преобразуваните в тях икономически ingrediente – възпроизводствени икономически ingrediente (възпроизводствени ресурсно-субстанциални икономически ingrediente). Възпроизводствената икономическа система при *непазарната икономика* е последователност, състояща се от три преминаващи една в друга възпроизводствени икономически фази: (1) **непазарно-икономическо производство*** (non-marketly-economic production) (непазарно-икономическо-обусловено *производство*), (2) **непазарно-икономическо разпределение*** (non-marketly-economic distribution) (на дохода) (непазарно-икономическо-обусловено *разпределение*) и (3) **непазарно-икономическо потребление*** (non-marketly-economic consumption) (непазарно-икономическо-обусловено *потребление*). Възпроизводствената икономическа система при *пазарната икономика* е последователност, състояща се най-малко от четири преминаващи една в друга възпроизводствени икономически фази: (1) **пазарно-икономическо производство*** (marketly-economic production) (пазарно-икономическо-обусловено *производство*), (2) **пазарно-икономическа размяна*** (non-marketly-economic exchange) (пазарно-икономическо-обусловена *размяна*), (3) **пазарно-икономическо разпределение*** (marketly-economic distribution) (на дохода) (на дохода) (пазарно-икономическо-обусловено *разпределение*) и (4) **пазарно-икономическо потребление*** (non-marketly-economic consumption) (пазарно-икономическо-обусловено *потребление*). По-специално, ако пазарната икономика е и *финансова пазарна икономика*, тогава възпроизводствената икономическа система включва и пета фаза – *финансова размяна* (размяна на парични агрегати). При *икономиката* като по-общо понятие (чийто разновидности са непазарната икономика и пазарната икономика, в т.ч. и финансовата пазарна икономика) възпроизводствената икономическа система е последователност, състояща се най-малко от три преминаващи една в друга възпроизводствени икономически фази: (1) **икономическо производство** (икономическо-обусловено *производство*) като общо понятие за непазарно-

икономическото и пазарно-икономическото производство, (2) *икономическо разпределение* (на дохода) (икономическо-обусловено *разпределение*) като общо понятие за непазарно-икономическото и пазарно-икономическото разпределение и (3) *икономическо потребление* (икономическо-обусловено *потребление*) като общо понятие за непазарно-икономическото и пазарно-икономическото потребление. (Вж. *възпроизводствен обхват на поддържащето, възпроизводствена икономика, възпроизводствени фази, възпроизводство, икономическо възпроизводство.*)

Еднократният набор от възпроизводствени икономически фази, при което движението на икономическото богатство започва от дадена (изходна) ресурсно-субстанциална икономическа форма, преминава през други форми и достига отново до дадената (до изходната) форма (обикновено с други по обем икономически ингедиенти), се нарича **възпроизводствен икономически цикъл** (reproductional economic cycle). Той е една от разновидностите на *икономическия цикъл* въобще. В този смисъл възпроизводствените икономически фази са **фази на възпроизводствения икономически цикъл** (phases of the reproductional economic cycle). От своя страна възпроизводственият икономически процес е последователността от следващи един след друг възпроизводствени икономически цикли, през които преминава функционирането на възпроизводствената икономическа система.

Всяка възпроизводствена икономическа фаза поотделно представлява относително-обособена *икономическа система* (респ. *икономическа подсистема*), наречена *възпроизводствена фазова икономическа система*, на трансформиране на възпроизводствени икономически ресурси във възпроизводствени икономически резултати, което е възпроизводственият икономически процес. Ако този подход се приложи към *елементарната същностно-стратифицирана икономика* (чиито подсистеми са **същностната икономика** [вж. *елементарна същностно-стратифицирана икономика*) и **феноменната икономика**) (*също*)], тогава могат да се открият *същностна възпроизводствена икономическа система* и *феноменна възпроизводствена икономическа система* (те са същностно-стратификационни разновидности на възпроизводствената икономическа система: конституират се при прилагането на критерия на *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*). Това показва, че всеки възпроизводствен икономически процес може да се анализира както на същностно, така и на феноменно стратификационно равнище, т.е. да бъде разглеждан като **същностен възпроизводствен икономически процес*** (essential reproductional economic process) и като **феноменен възпроизводствен**

икономически процес* (phenomenal reproductional economic process). Освен това, когато нейните икономически ингредиенти са *икономически форми*, тя е **формална възпроизводствена икономическа система*** (formal reproductional economic system), а когато са *икономически съдържания*, тя е **съдържателна възпроизводствена икономическа система*** (contential reproductional economic system).

Всяка фаза на функционирането на възпроизводствената ресурсно-субстанциалната икономическа система (икономическото производство, икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление) се интерпретира като *елементарна възпроизводствена икономическа система*. В този смисъл която и да е възпроизводствена икономическа система е изградена от елементарни възпроизводствени икономически системи (подсистеми) (възпроизводствени фазови икономически системи). Те са *производствената икономическа система*, **разменната икономическа система** (exchange economic system), **разпределителната икономическа система** (distributional economic system) и *потребителната икономическа система*.

Когато към възпроизводствената икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа изразимост*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *ценностна възпроизводствена икономическа система* (в т.ч. *стойностна възпроизводствена икономическа система*, *ползностна възпроизводствена икономическа система* и *сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система*); *специфична възпроизводствена икономическа система*; *трудово-изразена възпроизводствена икономическа система*; **продуктово-парично-изразена възпроизводствена икономическа система*** (product-monetary-expressed reproductional economic system); **символно-парично-изразена възпроизводствена икономическа система*** (symbolically-monetary-expressed reproductional economic system); **ликвидно-изразена възпроизводствена икономическа система*** (liquidly-expressed reproductional economic system) [същото като **виртуално-изразена възпроизводствена икономическа система*** (virtually-expressed reproductional economic system)]; *парично-изразена възпроизводствена икономическа система*; **номинално-изразена възпроизводствена икономическа система*** (nominally-expressed reproductional economic system); *натурална възпроизводствена икономическа система*; **предметно-изразена възпроизводствена икономическа система*** (objectly-expressed reproductional economic system); **реално-изразена възпроизводствена икономическа система*** (really-expressed reproductional economic system); **осезаемо-изразена възпроизводствена ико-**

*номическа система** (tangibly-expressed reproductional economic system); *неосезаемо-изразена възпроизводствена икономическа система** (non-tangibly-expressed reproductional economic system) и други.

Когато към възпроизводствената икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа акумулативност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *текуща възпроизводствена икономическа система* (flowing reproductional economic system) [в нея протича *текущо икономическо възпроизводство* (flowing economic reproduction)] и *интегрална възпроизводствена икономическа система* (integral reproductional economic system) [същото като *капиталова възпроизводствена икономическа система* (capital reproductional economic system)] [в нея протича *интегрално икономическо възпроизводство* (integral economic reproduction), същото като *капиталово икономическо възпроизводство* (capital economic reproduction), икономическо възпроизводство на капитала].

Когато към възпроизводствената икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *индивидуална възпроизводствена икономическа система* (individual reproductional economic system) [в нея протича *индивидуално икономическо възпроизводство* (individual economic reproduction)]; *фирмена възпроизводствена икономическа система* (firm reproductional economic system) [в нея протича *фирмено икономическо възпроизводство* (firm economic reproduction)]; *обществена възпроизводствена икономическа система* (social reproductional economic system) [в нея протича *обществено икономическо възпроизводство* (social economic reproduction)] и други.

Когато към възпроизводствената икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа равнищност*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: *възпроизводствена микроикономическа система* (reproductional microeconomic system) [в нея протича *микроикономическо възпроизводство* (microeconomic reproduction)]; *възпроизводствена мезоикономическа система* (reproductional mesoeconomic system) [в нея протича *мезоикономическо възпроизводство* (mesoeconomic reproduction)]; *възпроизводствена макроикономическа система* (reproductional macroeconomic system) [в нея протича *макроикономическо възпроизводство* (macroeconomic reproduction)].

Според разглежданата посока на зависимостта между входните и изходните възпроизводствени икономически ингредиенти на някаква дефинира-

на възпроизводствена икономическа система, наричана тук *зададена възпроизводствена икономическа система* S_{rs}^{rz} , т.е. според *ингредиентната икономическа обратимост*, се разграничават *начална възпроизводствена икономическа система* (ресурсно-резултатна възпроизводствена икономическа система) и *инверсна възпроизводствена икономическа система* (резултатно-ресурсна възпроизводствена икономическа система). **Входът** r е входният икономически ингредиент (възпроизводственият икономически ресурс, входното възпроизводствено икономическо богатство, ресурсното икономическо богатство) на възпроизводствената икономическа система, а **изходът** z – нейният изходен икономически ингредиент (нейният възпроизводствент икономически резултат, нейното изходно възпроизводствено икономическо богатство, резултатното икономическо богатство). *Ако инверсната възпроизводствена икономическа система съществува, тя е израз на обратимостта на съответното възпроизводствена икономическо изображение, в частност – на обратимостта на съответния възпроизводствен икономически процес.*

Според начина, по който е дефинирана възпроизводствената икономическа система, се разграничават: (1) *насочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система** (purposely-defined reproductional economic system), в т.ч. (а) *насочено-дефинирана зададена възпроизводствена икономическа система** (purposely-defined given reproductional economic system), (б) *насочено-дефинирана начална възпроизводствена икономическа система** (purposely-defined initial reproductional economic system) и (в) *насочено-дефинирана инверсна възпроизводствена икономическа система** (purposely-defined inverse reproductional economic system) (вж. *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*) (когато не е посочено друго, под насочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система обикновено се подразбира насочена-дефинираната начална (покриваща се със зададената) възпроизводствена икономическа система); (2) *противонасочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система** (counterposely-defined reproductional economic system), в т.ч. (а) *противонасочено-дефинирана зададена възпроизводствена икономическа система** (counterposely-defined given reproductional economic system), (б) *противонасочено-дефинирана начална възпроизводствена икономическа система** (counterposely-defined initial reproductional economic system) и (в) *противонасочено-дефинирана инверсна възпроизводствена икономическа система** (counterposely-defined inverse reproductional economic system) (вж. *противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*) (когато не е посо-

чено друго, под противонасочено-дефинирана възпроизводствена икономическа система обикновено се подразбира противонасочено-дефинираната начална (покриваща се със зададената) възпроизводствена икономическа система).

Вж.: *възпроизводствен икономически субстанцификат, възпроизводствен икономически субстанциенти, възпроизводствен икономически субстанциатор, прав възпроизводствен икономически субстанциатор, обратен възпроизводствен икономически субстанциатор, възпроизводствена ингредиентна предавателта икономическа функция, средна възпроизводствена ингредиентна предавателта икономическа функция, пределна възпроизводствена ингредиентна предавателта икономическа функция, възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност, възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност, възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост, възпроизводствена икономическа чувствителност, възпроизводствена икономическа креативност, възпроизводствена икономическа абсорбционност, възпроизводствена икономическа еластичност.*

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствена икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *възпроизводствена консуматорска система** (reproductional consumptionary system), *възпроизводствена стопанска система** (reproductional protoeconomic system), *възпроизводствена пазарно-икономическа система** (reproductional marketly-economic system) и *възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа система** (reproductional financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствена поддържаща система** (reproductional sustenance /sustaining/ system) (за възпроизводствена система при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (reproductional /reproductionary/ economic system) (**ки**) – във:

верижна възпроизводствена икономическа система;
възпроизводствена икономическа система;
възпроизводствена ресурсно-субстанциална икономическа система (същото като възпроизводствена икономическа система);
възпроизводствена фазова икономическа система;
въплътено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

елементарна възпроизводствена икономическа система;

ефективно-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

ефективно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

зададена възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

имплицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

инверсна верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **резултатно-ресурсна верижна икономическа система**; вж. *вещна възпроизводствена икономическа систем*);

инверсна възпроизводствена икономическа система;

квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като **квази-същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система**);

квази-същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

напрегнато-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като **имплицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система**);

напрегнато-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като **имплицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система**);

насочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

натоварено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като **противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система**);

натоварено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като **противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система**);

натурална възпроизводствена икономическа система;

натурална същностна възпроизводствена икономическа система;

натурална феноменна възпроизводствена икономическа система;

начална верижна възпроизводствена икономическа система (същото като **ресурсно-резултатна верижна икономическа система**; вж. *вещна възпроизводствена икономическа система*);

начална възпроизводствена икономическа система;

парично-изразена възпроизводствена икономическа система;

парично-изразена същностна възпроизводствена икономическа система;

парично-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система;

ползностна възпроизводствена икономическа система;

полезностно-сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;

противонасочено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

резултатно-ресурсна възпроизводствена икономическа система (същото като инверсна възпроизводствена икономическа система);

ресурсно-резултатна възпроизводствена икономическа система (същото като начална възпроизводствена икономическа система);

сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;

специфична възпроизводствена икономическа система;

специфична същностна възпроизводствена икономическа система;

специфична феноменна възпроизводствена икономическа система;

стойностна възпроизводствена икономическа система;

стойностно-сингуларна ценностна възпроизводствена икономическа система;

същностна възпроизводствена икономическа система;

същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система;

трудова-изразена възпроизводствена икономическа система;

трудова-изразена същностна възпроизводствена икономическа система;

трудова-изразена феноменна възпроизводствена икономическа система;

феноменна възпроизводствена икономическа система;

хетерогенно-ориентирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

хомогенно-ориентирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система;

ценностна възпроизводствена икономическа система.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБЕКТНОСТ* (reproductional economic subjectness) (*) – критерий, който идентифицира принадлежността на някакви възпроизводствени икономически запаси към икономическа единица, която функционира в определена възпроизводствена икономическа конфигурация, съставена от една, от няколко или от всички възпроизводствени икономически фази на икономическото възпроизводство. Според този критерий икономическият запас се класифицира на **възпроизводителски** (reproducer's) (когато икономическата единица функционира в икономическо-

то възпроизводство), **производителски** (producer's) (когато икономическата единица функционира в *икономическото производство*), **потребителски** (consumer's) (когато икономическата единица функционира в *икономическото потребление*), **търговски** (dealer's) (когато икономическата единица функционира в *икономическата размяна*), **дистрибуторски** (distributor's) (когато икономическата единица функционира в *икономическото разпределение*), **следпроизводителски** (postproducer's) (когато икономическата единица функционира във възпроизводствена конфигурация, включваща икономическата размяна, икономическото разпределение и икономическото потребление), **предипотребителски** (before-consumer's) (когато икономическата единица функционира във възпроизводствена конфигурация, включваща икономическото производство, икономическата размяна и икономическото разпределение), **посреднически** (intermediary) (когато икономическата единица функционира във възпроизводствена конфигурация, включваща икономическата размяна и икономическото разпределение), **стопански** (protoeconomizer's) (когато икономическата единица функционира във възпроизводствена конфигурация, включваща икономическото производство и икономическото потребление), **предприемачески** (entrepreneur's) (когато икономическата единица функционира във възпроизводствена конфигурация, включваща икономическото производство и икономическата размяна), **алокаторски** (allocator's) (когато икономическата единица функционира във възпроизводствена конфигурация, включваща икономическото разпределение и икономическото потребление) и други.

Всички горепосочени твърдения и класификации, отнасящи се до възпроизводствената икономическа субектност, са приложими по аналогия и към икотехномиката, икореномиката, икоуниреномиката, икокореномиката и техните производни.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИАЛНОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic substantiality) – същото като **възпроизводствена субстанциалност на икономическата система**. Вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАННОСТ* (reproductional /reproductionary/ economic substantivity) – същото като *възпроизводствена икономическа чувствителност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИРАННОСТ (reproductional /reproductionary/ economic substantivity) (**ки**) – във:

.....

възпроизводствена абсорбционна икономическа субстанцираност (същото като възпроизводствена икономическа абсорбционност);

възпроизводствена икономическа субстанцираност (същото като възпроизводствена икономическа чувствителност);

възпроизводствена креативна икономическа субстанцираност (същото като възпроизводствена икономическа креативност).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИОННОСТ (reproductional /reproductionary/ economic transformationality) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност;

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа трансформационност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА УСЛУГА* (reproductional /reproductionary/ economic service) – същото като *ресефективно икономическо благо*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ФАЗИ (reproductional /reproductionary/ economic phase) – вж. *възпроизводствени икономически фази*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (reproductional /reproductionary/ economic sensitivity), **възпроизводствена икономическа субстанцираност**, (*) – *абсолютна икономическа величина*, която показва какъв размер на даден тип *икономически ингредиент* (изходен или входен) на *възпроизводствената икономическа система* (т.е. *възпроизводствен икономически запас*, респ. **възпроизводствено икономическо богатство**) отговоря (съответствува) на единица неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен), респ. какво е изменението на икономическия ингредиент от единия тип, което отговаря на единица изменение на икономическия ингредиент от другия тип. Тя е едно от проявленията и един от измерителите на *възпроизводствената ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност на *икономическата чувствителност*. Представлява частен случай на *ресурсно-субстанциалната икономическа чувствителност*. Може да се разглежда още като **свойство** на абсолютна реагируемост на възпроизводствената икономическа система. В зависимост от начина, по който чувствителността изразява реагируемостта се различават (1) *средна възпроизводствена икономическа чувствителност* (в т.ч. *средна възпроизводствена икономическа креативност*, което е същото като *средна възпроизводствена креативна ико-*

номическа чувствителност и като средна икономическа производителност, и средна възпроизводствена икономическа абсорбционност, което е същото като средна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност и като средна икономическа разходност) и (2) пределна възпроизводствена икономическа чувствителност (в т.ч. пределна възпроизводствена икономическа креативност, което е същото като пределна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност и като пределна икономическа производителност, и пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност, което е същото като пределна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност и като пределна икономическа разходност). Средната възпроизводствена икономическа чувствителност показва **средно** какъв размер на даден тип икономически ингредиент (изходен или входен) на възпроизводствената икономическа система отговоря (съответствува) на единица неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен). Пределната възпроизводствена икономическа чувствителност е нарастването на даден тип икономически ингредиент (изходен или входен) на възпроизводствената система, което отговоря (съответствува) на единица нарастване на неин икономически ингредиент от друг тип (входен или изходен) (респ. е съотношението между диференциалните нараствания на двата типа икономически ингредиенти).

В зависимост от посоката на системното въздействие между двата типа икономически ингредиенти (между входния и изходния) се различават (1) *възпроизводствена икономическа креативност* (същото като *възпроизводствена креативна икономическа чувствителност* и като *икономическа производителност*) и (2) *възпроизводствена икономическа абсорбционност* (същото като *възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност* и като *икономическа разходност*). Възпроизводствената икономическата креативност (икономическата производителност) (в т.ч. средната и пределната възпроизводствена икономическа креативност) показва какъв размер *изходен икономически ингредиент* [т.е. *възпроизводствен икономически резултат*, респ. **изходно възпроизводствено икономическо богатство** (вж. *възпроизводствена икономическа система*)] отговоря (съответствува) на единица *входен икономически ингредиент* на възпроизводствената икономическа система. Обратно на това, възпроизводствената икономическа абсорбционност (икономическата разходност) (в т.ч. средната и пределната възпроизводствена икономическа абсорбционност) показва какъв размер *входен икономически ингредиент* [т.е. *възпроизводствен икономически ресурс*, респ. **входно възпроизводствено**

икономическо богатство (*също*)] отговоря (съответствува) на единица изходен икономически ингредиент.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (re-productional /reproductionary/ economic sensitivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

възпроизводствена икономическа чувствителност;

възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа креативност*);

диспозиционна възпроизводствена икономическа чувствителност (същото като *диспозиционна икономическа възпроизводност*);

пределна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *пределна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

пределна възпроизводствена икономическа чувствителност;

пределна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *пределна възпроизводствена икономическа креативност*);

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност;

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност*);

средна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *средна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

средна възпроизводствена икономическа чувствителност;

средна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *средна възпроизводствена икономическа креативност*);

средна същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като *средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа абсорбционност*);

средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност;

средна същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност);

същностно-стратификационна възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа абсорбционност);

същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа чувствителност;

същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА АТРИБУТИВНОСТ* (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic attributivity) – вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА АТРИБУТИВНОСТ (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic attributivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*);

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа атрибутивност (вж. *ингредиентна икономическа атрибутивност*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИМПАКТНОСТ* (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic impactness) (*) – наличие при *възпроизводствената икономическа система* на външни икономически връзки (на *външни икономически въздействия*, в т.ч. на входни и изходни икономически въздействия); взаимозависимост на функционирането на възпроизводствената икономическа система с околната среда; една от съставките на *ингредиентната икономическа атрибутивност*, една от разновидностите на *ингредиентната икономическа импактност* и едно от проявленията на *ингредиентната икономическа абстрахируемост*; тя е частен случай на *ресурсно-субстанциалната ингредиентна икономическа импактност*. Това означава, че възпроизводствената икономическа система се характеризира с наличието и въздействието на **входни възпроизводствени икономически ингредиенти*** (input reproductional economic ingredients) [представля-

ват форма на проявление на *входното възпроизводствено икономическо богатство** (input reproductional economic wealth)] и *изходни възпроизводствени икономически ингредиенти** (output reproductional economic ingredients) [представляват форма на проявление на *изходното възпроизводствено икономическо богатство** (output reproductional economic wealth)]. В своята общност те образуват *възпроизводствените икономически ингредиенти** (reproductional economic ingredients) [представляват форма на проявление на *възпроизводствения икономическо богатство** (reproductional economic wealth)].

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ИМПАКТНОСТ (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic impactness) (ки) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност;

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа импактност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ* (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic invertibility) (*) – възможност за двояко интерпретиране и анализиране (и върху тази основа – за класифициране) на *възпроизводствената икономическа система* чрез смяна на местата на двата типа *икономически ингредиенти* (на *входния икономически ингредиент* и *изходния икономически ингредиент*) (вж. *икономическа ингредиентност*). Представлява частен случай на *ресурсно-субстанциалната ингредиентна икономическа обратимост*. Според критерия на ингредиентната икономическа обратимост разновидности на възпроизводствената икономическа система са *зададената възпроизводствена икономическа система*, *началната възпроизводствена икономическа система* и *инверсната възпроизводствена икономическа система* (вж. *ингредиентна икономическа абстрахируемост* и *ингредиентна икономическа класифицируемост*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ОБРАТИМОСТ (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic invertibility) (ки) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа обратимост;

същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа обратимост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ* (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic reactivity) (*) – свойство на възпроизводствената икономическа система да реагира по определен начин на външните икономически въздействия [на *възпроизводствените икономически ingrediente*ти* (reproductional economic ingredients) – последните са форма на проявление на *възпроизводственото икономическо богатство** (reproductional economic wealth)]. Представлява една от съставките на *ингредиентната икономическа атрибутивност*, една от разновидностите на *ингредиентната икономическа реагируемост* и едно от проявленията на *ингредиентната икономическа абстрахируемост*. Частен случай е на *ресурсно-субстанциалната ингредиентна икономическа реагируемост*. Тя е и още съвкупност от икономически величини (респ. от икономически показатели), чрез които се измерва реагирането на възпроизводствената икономическа система. Значими сред тях са (1) *възпроизводствената икономическа чувствителност* [в т.ч. *средната възпроизводствена икономическа чувствителност** (average reproductional economic sensitivity) и *пределната възпроизводствена икономическа чувствителност** (marginal reproductional economic sensitivity)] и (2) *възпроизводствената икономическа еластичност*, най-вече в условията на *линейни икономически преобразования*. Разновидности на възпроизводствената икономическа чувствителност са (1) *възпроизводствената икономическа креативност* (което е същото като *икономическа производителност*) (в т.ч. *средната възпроизводствена икономическа креативност*, което е същото като *средна икономическа производителност*, и *пределната възпроизводствена икономическа креативност*, което е същото като *пределна икономическа производителност*) и (2) *възпроизводствената икономическа абсорбционност* (което е същото като *икономическа разходност*) (в т.ч. *средната възпроизводствена икономическа абсорбционност*, което е същото като *средна икономическа разходност*, и *пределната възпроизводствена икономическа абсорбционност*, което е същото като *пределна икономическа разходност*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАГИРУЕМОСТ (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic reactivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост;
същностно-стратификационна възпроизводствена ингредиентна икономическа реагируемост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИОННОСТ* (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic transformationality) (*) – свойство на *възпроизводствената икономическа система* да трансформира (да преобразува) *входните възпроизводствени икономически ingredienteнти** (input reproductional economic ingredients) [те са форма на проявление на *входното възпроизводствено икономическо богатство** (input reproductional economic wealth)] в *изходни възпроизводствени икономически ingredienteнти** (output reproductional economic ingredients) [те са форма на проявление на *изходното възпроизводствено икономическо богатство** (output reproductional economic wealth)], както и обратното – да трансформира изходните във входни икономически ingredienteнти от този тип; една от съставките на *ингредиентната икономическа атрибутивност*, една от разновидностите на *ингредиентната икономическа трансформационност* и едно от проявленията на *ингредиентната икономическа абстрахируемост*; тя е частен случай на *ресурсно-субстанциалната ingredientна икономическа трансформационност*. Специфично за това свойство е наличието на **възпроизводствено икономическо преобразование*** (reproductional economic transformation), **възпроизводствено икономическо изображение*** (reproductional economic mapping), **възпроизводствен икономически оператор*** (reproductional economic operator) и **възпроизводствено икономическо съответствие*** (reproductional economic correspondence).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИОННОСТ (reproductional /reproductionary/ ingrediential economic transformationality) (**ки**) – във:

възпроизводствена ingredientна икономическа трансформационност;
същностно-стратификационна възпроизводствена ingredientна икономическа трансформационност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ПРЕДАВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ* (reproductional /reproductionary/ ingrediential transfer economic function) (*) – *ingredientна предавателна икономическа функция* на *възпроизводствената икономическа система*); интегрално икономическо преобразование на П. Лаплас на реакцията (на отклика) на линейната стационарна възпроизводствена динамична икономическа система (в частност – на възпроизводствена времево-динамична икономическа система) към въздействието на единичната импулсна икономическа функция (на икономическа-

та делта функция) $\delta(t)$ при нулеви условия в момент $t = 0$; отношение на икономическо изображение по П. Лаплас на входното икономическо въздействие и изходното икономическо въздействие на възпроизводствена икономическа система при нулеви начални условия. Представлява една от разновидностите на ингредиентната предавателна икономическа функция. Може да се обобщи и за възпроизводствени невремево-динамични икономически системи, както и за възпроизводствени статични икономически системи. Тези обобщения правят възможно възпроизводствената икономическа субстанциираност (същото като възпроизводствена ингредиентна икономическа чувствителност) да се интерпретира като възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция и върху тази основа редица икономически величини, като възпроизводствена икономическата производителност, възпроизводствена икономическата разходност и други (в т.ч. средни и пределни, към които се числят средната и пределната възпроизводствена икономическа производителност, средната и пределната възпроизводствена икономическа разходност и т.н.) да се интерпретират като разновидности също на възпроизводствената ингредиентна предавателна икономическа функция. В този смисъл възпроизводствената ингредиентна предавателна икономическа функция реализира възпроизводствения икономически субстанцииатор (възпроизводствения икономически ингредиентор, възпроизводствения икономически оператор). Затова нейните класификации са релевантни (съотносително съответстващи) на класификациите на възпроизводствения икономически субстанцииатор и на тези на възпроизводствената икономическа чувствителност. (Когато не е посочено друго под икономическа производителност обикновено се подразбира възпроизводствената икономическа производителност, а под икономическа разходност – възпроизводствената икономическа разходност.)

Ето защо: (1) на понятията за **пропорционален възпроизводствен икономически субстанцииатор*** (proportional reproductional economic substantiator) и **средна възпроизводствена икономическа чувствителност*** (average reproductional economic sensitivity) отговаря понятието за *средна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*; (2) на понятията за **интегрален възпроизводствен икономически субстанцииатор*** (integral reproductional economic substantiator) и **пределна възпроизводствена икономическа чувствителност*** (marginal resource-substantial economic sensitivity) отговаря понятието за *пределна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*; (3) на понятията за *прав възпроизводствен икономически субстанцииатор* и *възпроизводствена креативна икономическа чувствител-*

ност отговаря понятието за **възпроизводствена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (reproductional creative ingrediential transfer economic function) [в т.ч. за **средна възпроизводствена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average reproductional creative ingrediential transfer economic function) и за **пределна възпроизводствена креативна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal reproductional creative ingrediential transfer economic function)]; (4) на понятията за **обратен възпроизводствен икономически субстанциатор** и **възпроизводствена абсорбционна икономическа чувствителност**) отговаря понятието за **възпроизводствена абсорбционна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (reproductional absorptive ingrediential transfer economic function) [в т.ч. за **средна възпроизводствена абсорбционна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (average reproductional absorptive ingrediential transfer economic function) и за **пределна възпроизводствена абсорбционна ингредиентна предавателна икономическа функция*** (marginal reproductional absorptive ingrediential transfer economic function)]].

Според това какъв тип *икономически предмет* представляват икономическите ingrediente на възпроизводствената субстанциалната икономическа система (*възпроизводствените икономически субстанциенти*), се различават следните разновидности на възпроизводствената ингредиентна предавателна икономическа функция: (1) **формална възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*** (formal reproductional ingrediential transfer economic function) – когато възпроизводствените субстанциенти са *икономически форми*; (2) **феноменна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*** (phenomenal reproductional ingrediential transfer economic function) – когато те са *икономически явления*; (3) **същностна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция*** (essential reproductional ingrediential transfer economic function) – когато те са *икономически същности*; (4) **съдържателна възпроизводствена предавателна икономическа функция*** (contential reproductional ingrediential transfer economic function) – когато те са *икономически съдържания*.

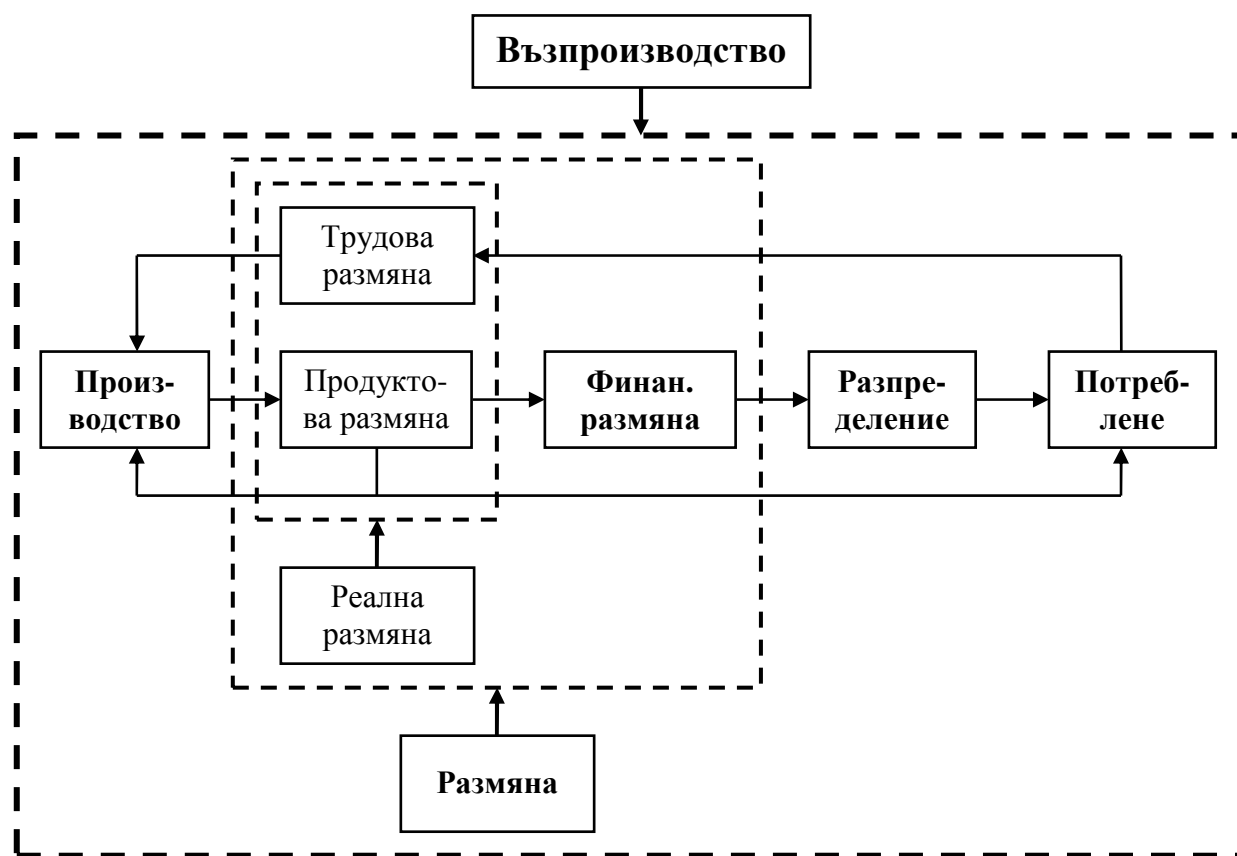
В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция се конституират още и съответстващите на последната понятия за **възпроизводствена ингредиентна предавателна консуматорска функция*** (reproductional ingrediential transfer consumptionary function), **възпроизводствена ингредиентна предавателна стопанска функция*** (reproductional ingrediential transfer

protoeconomic function), *възпроизводствена ингредиентна предавателна пазарно-икономическа функция** (reproductional ingrediential transfer marketly-economic function) и *възпроизводствена ингредиентна предавателна финансово-пазарно-икономическа функция** (reproductional ingrediential transfer financially-marketly-economic function). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствена ингредиентна предавателна поддържаща функция** (reproductional ingrediential transfer sustenance /sustaining/ function) (за възпроизводствена ингредиентна предавателна функция при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИНГРЕДИЕНТНА ПРЕДАВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (reproductional /reproductionary/ ingrediential transfer economic function) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция;
пределна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция;
средна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КОНФИГУРАЦИЯ* (reproductional configuration) (*) – *конфигурация** (configuration) (вж. *икономическа конфигурация*), която по силата на някакъв критерий е съставена (1) от една фаза [тогава тя е *минимална възпроизводствена конфигурация** (minimal reproductional configuration)], (2) от част от фазите или (3) от всички фази [тогава тя е *максимална възпроизводствена конфигурация** (maximal reproductional configuration)] на даден вид *възпроизводство* (вж. *поддържане* и *възпроизводствени фази*). Пълният набор от възпроизводствени фази (вж. фиг. 1) включва (1) *производството*, (2) *размяната* (в т.ч. *реалната размяна* и *финансовата размяна*), (3) *финансовата размяна* (размяната на парични агрегати като особена разновидност на размяната), (4) *разпределението* (на дохода) и (5) *потреблението* (непроизводственото потребление), всяка една от които поотделно е вид минимална възпроизводствена конфигурация. Според вида на възпроизводството нейни разновидности са *възпроизводствената стопанска конфигурация* (при *стопанското възпроизводство*), *възпроизводствената икономическа конфигурация* (при *икономическото възпроизводство*), *възпроизводствената пазарно-икономическа конфигурация* (при *пазарно-икономическото възпроизводство*), *възпроизводствената финансово-пазарно-икономическа конфигурация* (при *финансово-пазарно-икономическото възпроизводство*) и други.

Фиг. 1. Възпроизводствена конфигурация с пълен набор от възпроизводствени фази (производство, размяна, финансова размяна, разпределение и потребление)

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КОНФИГУРАЦИЯ (reproductional configuration)

(ки) – във:

- възпроизводствена икономическа конфигурация;*
- възпроизводствена конфигурация;*
- възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация;*
- възпроизводствена стопанска конфигурация;*
- възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (reproductional /reproductionary/ creative economic elasticity) (*) – *относителна икономическа величина*, която при постоянни други условия показва с колко процента се променя изходният икономически ингредиент на възпроизводствената икономическа система [**изходният възпроизводствен икономически ингредиент*** (output reproductional economic ingredient)] при един процент промяна на входния икономически ингредиент на същата система [на

*входния възпроизводствен икономически ингредиент** (input reproductional economic ingredient)]; едно от проявленията и един от измерителите на *възпроизводствената ингредиентна икономическа реагируемост*, както и разновидност на *възпроизводствената икономическа еластичност*. Тя е частен случай на *ресурсно-субстанциалната креативна икономическа еластичност*. Представлява съотношение между *пределната възпроизводствена икономическа креативност** (marginal reproductional economic creativity) (същото като *пределна икономическа производителност*) и *средната възпроизводствена икономическа креативност** (average reproductional economic creativity) (същото като *средна икономическа производителност*) при разглежданата икономическа система. Така че тя е съотношението между пределната и средната икономическа производителност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕЛАСТИЧНОСТ (reproductional /reproductionary/ creative economic elasticity) (**ки**) – във:

възпроизводствена креативна икономическа еластичност;

същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа еластичност.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНЦИАННОСТ* (reproductional /reproductionary/ creative economic substantivity) – същото като *възпроизводствена икономическа креативност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ* (reproductional /reproductionary/ creative economic sensitivity) – същото като *възпроизводствена икономическа креативност*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА КРЕАТИВНА ИКОНОМИЧЕСКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ (reproductional /reproductionary/ creative economic sensitivity) (**ки**) – във:

възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *възпроизводствена икономическа креативност*);

пределна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *пределна възпроизводствена икономическа креативност*);

пределна същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като *пределна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност*);

средна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като средна възпроизводствена икономическа креативност);

средна същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като средна същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност);

същностно-стратификационна възпроизводствена креативна икономическа чувствителност (същото като същностно-стратификационна възпроизводствена икономическа креативност).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (reproductional marketly-economic configuration) (*) – *възпроизводствена конфигурация* (вж. и *икономическа конфигурация*), която по силата на някакъв критерий е съставена (1) от една фаза [тогава тя е **минимална възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация*** (minimal reproductional marketly-economic configuration)], (2) от част от фазите или (3) от всички фази [тогава тя е **максимална възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация*** (maximal reproductional marketly-economic configuration)] на *пазарно-икономическото възпроизводство* (вж. *пазарна икономика* и *възпроизводствени фази*). Възпроизводствената пазарно-икономическа конфигурация е подборка най-малко измежду *пазарно-икономическото производство* (marketly-economic production), *пазарно-икономическата размяна* (non-marketly-economic exchange) (същото като *икономическа размяна*), *пазарно-икономическото разпределение* (marketly-economic distribution) или *пазарно-икономическото потребление* (marketly-economic consumption) (като ги обхваща поотделно, частично или изцяло). Всяка една от тези фази поотделно е вид минимална възпроизводствена пазарно-икономическа конфигурация. Когато се обхващат всичките тези фази, тогава възпроизводствена икономическа конфигурация е самото пазарно-икономическо възпроизводство. Пазарно-икономическото възпроизводство има две първични разновидности: *нефинансово-пазарно-икономическо възпроизводство* (вж. *нефинансова пазарна икономика*) и *финансово-пазарно-икономическо възпроизводство* (вж. *финансова пазарна икономика*). Затова възпроизводствената пазарно-икономическа конфигурация също има две първични разновидности: **възпроизводствена нефинансово-пазарно-икономическа конфигурация*** (reproductional non-financially-marketly-economic configuration) и *възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация*. Възпроизводствената нефинансово-пазарно-икономическа конфигурация е *собствено подмножество* на възпро-

изводствената финансово-пазарно-икономическа конфигурация. Възпроизводствената нефинансово-пазарно-икономическа конфигурация е подборка измежду от **нефинансово-пазарно-икономическото производство** (non-financially-marketly-economic production), **нефинансово-пазарно-икономическата размяна** (non-financially-marketly-economic exchange), **нефинансово-пазарно-икономическото разпределение** (non-financially-marketly-economic distribution) или **нефинансово-пазарно-икономическото потребление** (non-financially-marketly-economic consumption) (като ги обхваща поотделно, частично или изцяло). Възпроизводствената финансово-пазарно-икономическа конфигурация е подборка измежду **финансово-пазарно-икономическото производство** (financially-marketly-economic production), **финансово-пазарно-икономическата размяна** (financially-marketly-economic exchange), **финансовата размяна** (financial exchange), **финансово-пазарно-икономическото разпределение** (financially-marketly-economic distribution) или **финансово-пазарно-икономическото потребление** (financially-marketly-economic consumption) (като ги обхваща поотделно, частично или изцяло).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПОТРЕБНОСТ (reproductional /reproductionary/ needs /necessities/) (*) – вж. *възпроизводствени потребности*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПОТРЕБНОСТ (reproductional /reproductionary/ need /necessity/) (**ки**) – във:

икономически възпроизводствени потребности;

възпроизводствена потребность (вж. възпроизводствени потребности);

възпроизводствени потребности;

икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като икономически възпроизводствени потребности) ;

консуматорски възпроизводствени потребности

неикономически стопански възпроизводствени потребности;

непазарни стопански възпроизводствени потребности (вж. *стопанство и стопански отношения*);

непазарно-икономически възпроизводствени потребности;

непазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като непазарно-икономически възпроизводствени потребности);

нестопански възпроизводствени потребности;

нестопански консуматорски възпроизводствени потребности;

нефинансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;

пазарно-икономически възпроизводствени потребности;
пазарно-икономически стопански възпроизводствени потребности (същото като пазарно-икономически възпроизводствени потребности);
стопански възпроизводствени потребности;
стопански консуматорски възпроизводствени потребности;
финансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПРЕДАВАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ФУНКЦИЯ (reproductional /reproductionary/ transfer economic function) (**ки**) – във:

възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция;
пределна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция;
средна възпроизводствена ингредиентна предавателна икономическа функция.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (reproductional /reproductionary/ productivity of the economic resource) (**ки**) – във:

пределна същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

пределна феноменна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна феноменна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*)

същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (reproductional /reproductionary/ costness of the economic result) (ки) – във:

пределна същностна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

пределна феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна същностна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

същностна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА РЕЗУЛТАТНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕСУРС (reproductional /reproductionary/ resultive productivity of the economic resource) (ки) – във:

пределна същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

пределна феноменна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна феноменна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

.....

същностна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменна възпроизводствена резултатна производителност на икономическия ресурс (вж. *имплицитно-насочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА РЕСУРСНА РАЗХОДНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РЕЗУЛТАТ (reproductional /reproductionary/ resource costness of the economic result) (**ки**) – във:

пределна същностна възпроизводствена резултатна ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

пределна феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна същностна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

средна феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

същностна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*);

феноменна възпроизводствена ресурсна разходност на икономическия резултат (вж. *експлицитно-противонасочено-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА РЕСУРСНО-СУБСТАНЦИАЛНА ИКОНОМИКА* (reproductional /reproductionary/ resource-substantial economy) – същото като *възпроизводствена икономика*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА РЕСУРСНО-СУБСТАНЦИАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (reproductional /reproductionary/ resource-substantial economic system) – същото като *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА СТОПАНСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (reproductional protoeconomic configuration) (*) – *възпроизводствена конфигурация* (вж. и *икономическа конфигурация*), която по силата на някакъв критерий е съставена (1) от една фаза (1) от една фаза [тогава тя е **минимална възпроизводствена стопанска конфигурация*** (minimal reproductional protoeconomic configuration)], (2) от част от фазите или (3) от всички фази [тогава тя е **максимална възпроизводствена стопанска конфигурация*** (maximal reproductional protoeconomic configuration)] на *стопанското възпроизводство* (вж. *стопанство* и *възпроизводствени фази*). Възпроизводствената стопанска конфигурация е подборка най-малко измежду **стопанското производство** (protoeconomic production) или **стопанското потребление** (protoeconomic consumption) (като може да ги обхваща поотделно, частично или изцяло). Всяка една от тези фази поотделно е вид минимална възпроизводствена стопанска конфигурация. Когато се обхващат и двете фази, тогава възпроизводствена стопанска конфигурация е самото стопанско възпроизводство. Стопанското възпроизводство има две първични разновидности: *неикономическо стопанско възпроизводство* (вж. *неикономическо стопанство*) и **икономическо стопанско възпроизводство** (economic protoeconomic reproduction) (последното е същото като *икономическо възпроизводство*, вж. и *икономика*). Затова възпроизводствената стопанска конфигурация също има две първични разновидности: **възпроизводствена неикономическа стопанска конфигурация*** (reproductional non-economic protoeconomic configuration) и **възпроизводствена икономическа стопанска конфигурация*** (reproductional economic protoeconomic configuration) (последната е същото като *възпроизводствена икономическа конфигурация*). Възпроизводствената неикономическа стопанска конфигурация е *собствено подмножество* на възпроизводствената икономическа стопанска конфигурация. Възпроизводствената неикономическа стопанска конфигурация е подборка измежду от **неикономическото стопанско производство** (non-economic protoeconomic production) или **неикономическото стопанско потребление** (non-economic protoeconomic consumption) (като ги обхваща поотделно или двете изцяло). Възпроизводствената икономическа стопанска конфигурация е подборка измежду **икономическото стопанско производство** (economic protoeconomic production) (последното е същото като *икономическо производство*), **икономическото стопанско разпределение** (economic protoeconomic distribution) (последното е същото като *икономическо разпределение*) или **икономическото стопанско потребление** (economic

protoeconomic consumption) (последното е същото като *икономическо потребление*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА СУБСТАНЦИАЛНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (reproductional /reproductionary/ substantiality of the economic system), **възпроизводствена икономическа субстанциалност**, – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА СФЕРА (reproductional sphere) – същото като *реномика*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА СФЕРА (reproductional sphere) (**ки**) – във:

допълващи форми на възпроизводствената сфера (същото като допълващи форми на реномиката);

възпроизводствена сфера (същото като реномика);

екснoмическо-обусловена възпроизводствена сфера (същото като ексре-номика);

икономическо-обусловена възпроизводствена сфера (същото като икореномика);

консуматорско-обусловена възпроизводствена сфера (същото като конреномика);

стопанско-обусловена възпроизводствена сфера (същото като прореномика);

финомическо-обусловена възпроизводствена сфера (същото като фиреномика).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ФАЗА (reproductional /reproductionary/ phase) (*) – вж. *възпроизводствени фази*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ФАЗОВА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (reproductional /reproductionary/ phasic economic system) (*) – *икономическа система* (наречена *ингредиентна икономическа система*), в която се извършва **възпроизводствено фазово икономическо преобразование*** (reproductional phasic economic trahsformation); система, в която се осъществява някаква отделна фаза на *икономическото възпроизводство* (може да се разглежда още като системно отражение в човешкото съзнание на дадената *възпроизводствена икономическа фаза*); частен случай на *възпроизводствената икономическа система* (а от там – и разновидност на *ресурсно-субстанциалната икономи-*

ческа система); същото като *елементарна възпроизводствена икономическа система*. Представлява **ингредиентна икономическа система от нулев ранг** (вж. *ранжиране на ингредиентните икономически системи*). Фазите на икономическото възпроизводство са най-малко три – *икономическото производство, икономическото разпределение и икономическото потребление*, и най-много пет – *икономическото производство, икономическата размяна, икономическото разпределение, финансовата размяна и икономическото потребление* (икономическата размяна е фаза на *пазарно-икономическото възпроизводство*, а финансовата размяна е фаза на *финансово-пазарно-икономическото възпроизводство*) (вж. *възпроизводствена икономическа система*). Тук се коментира класическият вариант на четирифазното икономическо възпроизводство, което включва четири възпроизводствени икономически фази: икономическо производство, икономическа размяна, икономическо разпределение и икономическо потребление. В съответствие с това възпроизводствената фазова икономическа система има четири разновидности: *производствена икономическа система, разменна икономическа система, разпределителна икономическа система и потребителна икономическа система*.

Входният икономически ингредиент и изходният икономически ингредиент на възпроизводствената фазова икономическа система са **възпроизводствени фазови икономически ingrediente*** (reproductional phasic economic ingredients) [същото като **възпроизводствени ресурсно-субстанциални фазови икономически ingrediente*** (reproductional resource-substantial phasic economic ingredients)] [в т.ч. **входен възпроизводствен фазов икономически ингредиент*** (input reproductional phasic economic ingredient) и **изходен възпроизводствен фазов икономически ингредиент*** (output reproductional phasic economic ingredient)]. Те са начин на съществуване и обективизиране на **възпроизводственото фазово икономическо богатство*** (reproductional phasic economic wealth) [същото като **възпроизводствено ресурсно-субстанциалното фазово икономическо богатство*** (reproductional resource-substantial phasic economic wealth)] [в т.ч. **входно възпроизводствено фазово икономическо богатство*** (input reproductional phasic economic wealth) и **изходно възпроизводствено фазово икономическо богатство*** (output reproductional phasic economic wealth)] и приемат формата на (и се разглеждат като) **възпроизводствени фазови икономически запаси*** (reproductional phasic economic stocks), които са частен случай на *възпроизводствените икономическите запаси* [в т.ч. **входен възпроизводствен фазов икономически запас*** (input reproductional phasic economic stock), който е частен случай на *входния възпроизводствен*

икономически запас (input reproductional economic stock), и *изходен възпроизводствен фазов икономически запас** (output reproductional phasic economic stock)], който е частен случай на *изходния възпроизводствен икономически запас* (output reproductional economic stock). Входният възпроизводствен фазов икономически запас (входният възпроизводствен фазов икономически ингредиент) се определя като *възпроизводствен фазов икономически ресурс** (reproductional phasic economic resource), който е частен случай на *възпроизводствения икономически ресурс*, а изходният възпроизводствен фазов икономически запас (изходният възпроизводствен фазов икономически ингредиент) – като *възпроизводствен фазов икономически резултат** (reproductional phasic economic result), който е частен случай на *възпроизводствения икономически резултат*. Възпроизводственият фазов икономически ресурс и възпроизводствения фазов икономически резултат са разновидности на по-общото понятие за възпроизводствени фазови икономически запаси. Възпроизводствената фазова икономическа система е *система, която преобразува (трансформира) възпроизводствени фазови икономически ресурси във възпроизводствени фазови икономически резултати*. Това е същността на възпроизводственото фазово икономическо преобразование.

Способността на възпроизводствената фазова икономическа система да извършва възпроизводствено ресурсно-субстанционално фазово преобразование се разглежда като *възпроизводствена фазова субстанциалност на икономическата система** (reproductional phasic substantiality of the economic system) [като *фазова възпроизводственост на икономическата система** (phasic reproductionality of the economic system)], т.е. като *възпроизводствена фазова икономическа субстанциалност** (reproductional phasic economic substantiality) [като *фазова икономическа възпроизводственост** (phasic economic reproductionality)]. Възпроизводственият фазов икономически ресурс е *ресурсно възпроизводствено фазово икономическо богатство* (resource reproductional phasic economic wealth), а възпроизводственият фазов икономически резултат е *резултатно възпроизводствено фазово икономическо богатство* (resultive reproductional phasic economic wealth). Разглежданата система преобразува (трансформира, превръща) ресурсното възпроизводствено фазово икономическо богатство (възпроизводствения фазов икономически ресурс) в резултатно възпроизводствено фазово икономическо богатство (във възпроизводствен фазов икономически резултат), което е цел на нейното поведение.

Възпроизводственото фазово икономическо преобразование е частен случай на по-общото понятие за *възпроизводствено икономическо преобразование*, а оттам – и на **ресурсно-субстанциалното икономическо преобразование** (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*). На възпроизводственото фазово икономическо преобразование отговарят (съответствуват) понятията за **възпроизводствено фазово икономическо изображение*** (reproductional phasic economic mapping), което е частен случай на **възпроизводствено-то икономическо изображение, възпроизводствено фазово икономическо съответствие*** (reproductional phasic economic correspondence), което е частен случай на **възпроизводственото икономическо съответствие, възпроизводствен фазов икономически оператор*** (reproductional phasic economic operator), който е частен случай на *възпроизводствения икономически оператор*, и **възпроизводствен фазов икономически процес*** (reproductional phasic economic process), който е частен случай на **възпроизводствения икономически процес**.

Когато към възпроизводствената фазова икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната същностна икономическа стратификационност*, тогава се конституират **същностна възпроизводствена фазова икономическа система*** (essential reproductional phasic economic process) и **феноменна фазова възпроизводствена икономическа система*** (phenomenal reproductional phasic economic process) (те са същностно-стратификационни разновидности на възпроизводствената фазова икономическа система). Това показва, че всеки възпроизводствен фазов икономически процес може да се анализира както на същностно, така и на феноменно стратификационно равнище, т.е. да бъде разглеждан като **същностен възпроизводствен фазов икономически процес*** (essential reproductional phasic economic process) и като **феноменен възпроизводствен фазов икономически процес*** (phenomenal reproductional phasic economic process).

Когато към възпроизводствената фазова икономическа система се приложи критерият на *ингредиентната икономическа изразимост*, тогава се конституират следните нейни системни разновидности: **ценностна възпроизводствена фазова икономическа система*** (worthy reproductional phasic economic system) [в т.ч. **стойностна възпроизводствена фазова икономическа система*** (value reproductional phasic economic system) и **ползностна възпроизводствена фазова икономическа система*** (utility reproductional phasic economic system)]; **специфична възпроизводствена фазова икономическа система*** (specific reproductional phasic economic system); **трудово-изразена възп-**

*производствена фазова икономическа система** (labourly-expressed reproductional phasic economic system); *продуктово-парично-изразена фазова възпроизводствена икономическа система** (product-monetary-expressed reproductional phasic economic system); *символно-парично-изарзена фазова възпроизводствена икономическа система** (symbolically-monetary-expressed reproductional phasic economic system); *ликвидно-изразена възпроизводствена фазова икономическа система** (liquidly-expressed reproductional phasic economic system) [същото като *виртуално-изразена възпроизводствена фазова икономическа система** (virtually-expressed reproductional phasic economic system)]; *парична възпроизводствена фазова икономическа система** (monetary reproductional phasic economic system); *номинално-изразена възпроизводствена фазова икономическа система** (nominally-expressed reproductional phasic economic system); *натурална възпроизводствена фазова икономическа система** (natural reproductional phasic economic system); *предметно-изразена възпроизводствена икономическа система** (objectly-expressed reproductional phasic economic system); *реално-изразена възпроизводствена фазова икономическа система** (really-expressed reproductional phasic economic system); *осезаемо-изразена възпроизводствена фазова икономическа система** (tangibly-expressed reproductional phasic economic system); *неосезаемо-изразена възпроизводствена фазова икономическа система** (non-tangibly-expressed reproductional phasic economic system). В рамките на поддържащата система (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствена фазова икономическа система се конституират още и съответстващите на последната понятия за *възпроизводствена фазова консуматорска система** (reproductional phasic consumptionary system), *възпроизводствена фазова стопанска система** (reproductional phasic protoeconomic system), *възпроизводствена фазова пазарно-икономическа система** (reproductional phasic marketly-economic system) и *възпроизводствена фазова финансово-пазарно-икономическа система** (reproductional phasic financially-marketly-economic system). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствена фазова поддържаща система** (reproductional phasic sustenance /sustaining/ system) (за възпроизводствена фазова система при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ФИНАНСОВО-ПАЗАРНО-ИКОНОМИЧЕСКА КОНФИГУРАЦИЯ* (reproductional financially-marketly-economic configuration) (*) – *възпроизводствена конфигурация* (вж. и *икономическа конфигурация*), която по силата на някакъв критерий е съставена (1) от една фаза [тогава

.....

тя е **минимална възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация*** (minimal reproductional financially-marketly-economic configuration)], (2) от част от фазите или (3) от всички фази [тогава тя е **максимална възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация*** (maximal reproductional financially-marketly-economic configuration)] на **финансово-пазарно-икономическото възпроизводство** (вж. *финансова пазарна икономика* и *възпроизводствени фази*). Възпроизводствената финансово-пазарно-икономическа конфигурация е подборка измежду **финансово-пазарно-икономическото производство** (financially-marketly-economic production), **финансово-пазарно-икономическата размяна** (financially-marketly-economic exchange), **финансовата размяна**, **финансово-пазарно-икономическото разпределение** (financially-marketly-economic distribution) или **финансово-пазарно-икономическото потребление** (financially-marketly-economic consumption) (като ги обхваща поотделно, частично или изцяло). Всяка една от тези фази поотделно е вид минимална възпроизводствена финансово-пазарно-икономическа конфигурация. Когато се обхващат всичките тези фази, тогава възпроизводствена икономическа конфигурация е самото финансово-пазарно-икономическо възпроизводство.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАПАСИ (reproductional /reproductionary/ economic stocks /availabilities) (*) – общо понятие за *икономически ресурси* и *икономически резултати* в условията на *икономическото възпроизводство* (т.е. за *възпроизводствените икономически ресурси* и *възпроизводствените икономически резултати*), както и за *възпроизводствени икономически ингредиенти* (за *възпроизводствени ресурсно-субстанциални икономически ингредиенти*); *икономическо богатство*, което може да преминава от една в друга субстанциална форма при *икономическото възпроизводство*; същото като *възпроизводствено икономическо богатство*; едновременно частен случай на *възпроизводствените поддържащи запаси* и на *икономическите запаси*. Те са една от категориите на *възпроизводствената икономика* (на *възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономика*), както и на *възпроизводствената икономическа система* (на *възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономическа система*). Възпроизводствената икономика трансформира възпроизводствените икономически запаси от формата на възпроизводствени икономически ресурси във формата на възпроизводствени икономически резултати. Затова възпроизводственият икономически ресурс се интерпретира като **входен възпроизводствен икономически запас** (input

reproductional economic stock), а възпроизводственият икономически резултат – като **изходен възпроизводствен икономически запас** (output reproductional economic stock). Основни групи и видове възпроизводствени икономически запаси са: (I) **индустриални възпроизводствени икономически запаси** (industrial reproductional economic stocks), които могат да бъдат (1) **парични възпроизводствени икономически запаси** (money reproductional economic stocks), (2) **производителни възпроизводствени икономически запаси** (productive reproductional economic stocks), които от своя страна могат да бъдат (а) **физически производителни възпроизводствени икономически запаси** (physical productive reproductional economic stocks), в т.ч. (α) **материални физически производителни възпроизводствени икономически запаси** (material productive reproductional economic stocks) и (β) **нематериални физически производителни възпроизводствени запаси** (non-material productive reproductional economic stocks) [като в общия случай към нематериалните запаси се числят **хуманитарни икономически запаси** (humanitarian economic stocks) (те са продукт на образованието, здравеопазването, пътническия транспорт, медийното обслужване и т.н., като тяхната употреба е насочена пряко към обслужване на населението)] и **интелектуални икономически запаси** (intellectual economic stocks) (те са продукт на науката, културата, художественото творчество, информационните технологии и т.н.)] и (б) **трудови възпроизводствени икономически запаси** (labour reproductional economic stocks), (3) **продуктови възпроизводствени икономически запаси** (product reproductional economic stocks) [наричани още **стокови възпроизводствени икономически запаси** (commodity reproductional economic stocks)]; (II) **финансови възпроизводствени икономически запаси** (financial reproductional economic stocks) (в т.ч. парични и ликвидни). В контекста на класическата икономическа теория се отделя още и позиция (III) **търговски възпроизводствени икономически запаси** (commercial reproductional economic stocks), които могат да бъдат парични и стокови запаси. Тази класификация е резултат от прилагането на критерия на **ингредиентната икономическа субстунциалност**.

От гледна точка на **стопанството** (като един от възпроизводствените обхвати на **поддържащата сфера**), което си поставя задачата не само да произвежда продукт, но и да разширява **производството**, икономиката изглежда като прирастна икономика. Тогава **интегралната икономика (фондовата икономика)** (която е стратификационно равнище на **акумулационно-стратифицираната икономика**) се представя като **капиталова икономика** (като капиталова **вторична икономика**), като всички горепосочени групи и видо-

ве възпроизводствени икономически запаси (според критерия на ингредиентната икономическа субстунциалност) се разглеждат съответно като: (1) **индустриален икономически капитал** (industrial economic capital) (индустриални възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), чиито форми са (а) **паричният икономически капитал** (money economic capital) (парични възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), (б) **производителният икономически капитал** (productive economic capital) (производителни възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), който от своя страна може да бъде **физически икономически капитал** (physical economic capital) (физически производителни възпроизводствени икономически във вид на капитал) [в т.ч. **материален физически икономически капитал** (material physical economic capital) (материални физически производителни възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал) и **нематериален физически икономически капитал** (non-material physical economic capital) (нематериални физически производителни възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), като към последният се числят (в общия случай) **хуманитарен икономически капитал** (humanitarian economic capital) (хуманитарни възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал) и **интелектуален икономически капитал** (intellectual economic capital) (интелектуални възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал)] и **човешки икономически капитал** (human economic capital) (човешки производителни възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), (в) **продуктивният икономически капитал** (product economic capital) [наричан още **стоков икономически капитал** (commodity economic capital) (стокови възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал)]; (2) **финансов икономически капитал** (financial economic capital) (финансови възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал) (в т.ч. паричен и ликвиден); (3) **търговски икономически капитал** (commercial economic capital) (търговски възпроизводствени икономически запаси във вид на капитал), чиито форми са паричният икономически капитал и стоковият икономически капитал. Когато се приложи критерият на *ингредиентната общностна икономическа обхватност*, се конституират такива разновидности на икономическия капитал като: **индивидуален икономически капитал*** (individual economic capital), **фирмен икономически капитал*** (firm economic capital), **обществен икономически капитал*** (social economic capital) и други.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствени икономически запаси се конституират още и съответства-

щите на тях понятия за *възпроизводствени консуматорски запаси** (reproductional consumptionary stocks), *възпроизводствени стопански запаси** (reproductional protoeconomic stocks), *възпроизводствени пазарно-икономически запаси** (reproductional marketly-economic stocks) и *възпроизводствени финансово-пазарно-икономически запаси** (reproductional financially-marketly-economic stocks). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствени поддържащи запаси* (възпроизводствени запаси на поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТИ* (reproductional /reproductionary/ economic ingredients) (*) – обобщаващо понятие за *икономически отношения* и *икономически единици* (институционални икономически единици, икономически институции) в случаите, *когато те се реализират* като икономически връзки във *възпроизводствените икономическите системи* [тогава те са съответно **икономически възпроизводствени отношения** и **възпроизводствени икономически единици*** (reproductional economic participants) (възпроизводствени икономически институции)]; една от разновидностите на *ресурсно-възпроизводствените икономически ingrediente* и на *икономическите ingrediente* изобщо; същото като *възпроизводствени икономически субстанциенти*. По-специално икономическите възпроизводствени отношения се реализират като икономически връзки в *релационните възпроизводствени икономически системи** (relational /relationary/ reproductional economic systems) (в тях икономическите институции изпълняват ролята на *икономически елементи*), а възпроизводствените икономически единици (икономическите институции) се реализират като икономически връзки в *институционалните възпроизводствени икономически системи** (institutional reproductional economic systems) (в тях икономическите отношения изпълняват ролята на икономически елементи). В рамките на конкретната възпроизводствена икономическа система се разграничават **входен възпроизводствен икономически ингредиент** (вж. *възпроизводствена икономическа система*) (разновидност на *входните икономически въздействия*), който е носител на **входното възпроизводствено икономическо богатство (също)** [на ресурсното възпроизводствено икономическо богатство, което е разновидност на **входното ингредиентно икономическо богатство*** (input ingrediential economic wealth)], и **изходен възпроизводствен икономически ингредиент** (разновидност на *изходните икономически въздействия*), който е носител на **изходното възпроизводствено икономическо богатство** (вж. *възпроизводствена икономическа система*) [на резултатното възпроизводствено икономи-

ческо богатство, което е разновидност на *изходното ингредиентно икономическо богатство** (output ingrediential economic wealth)]. Когато не е посочено друго, под ресурсно-субстанциални икономически ингредиенти обикновено се подразбират възпроизводствените икономически ингредиенти.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствени икономически ингредиенти се конституират още и съответстващите им понятия за *възпроизводствени консуматорски ингредиенти** (reproductional consumptionary ingredients), *възпроизводствени стопански ингредиенти** (reproductional protoeconomic ingredients), *възпроизводствени пазарно-икономически ингредиенти** (reproductional marketly-economic ingredients) и *възпроизводствени финансово-пазарно-икономически ингредиенти** (reproductional financially-marketly-economic ingredients). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствени поддържащи ингредиенти** (reproductional sustenance /sustaining/ ingredients) (за възпроизводствени ингредиенти на поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СУБСТАНЦИЕНТИ* (reproductional /reproductionary/ economic substantients) (*) – *икономически ингредиенти* на *възпроизводствената икономическа система*; същото като *възпроизводствени икономически итгриенти*; съставките на *възпроизводствения икономически субстанцификат*; разновидност на *сметните икономически субстанциенти* и една от разновидностите на *икономическите ингредиентификанти*. Различават се входен и изходен възпроизводствен икономически субстанциент. *Входният възпроизводствен икономически субстанциент** (input reproductional economic substantient) [*входният възпроизводствен икономически ингредиент** (input reproductional economic ingredient)] е *входния икономически ингредиент* (входната икономическа субстанция) на възпроизводствената икономическа система. *Изходният възпроизводствен икономически субстанциент** (output reproductional economic substantient) [*изходният възпроизводствен икономически ингредиент** (output reproductional economic ingredient)] е *изходният икономически ингредиент* (изходната икономическа субстанция) на възпроизводствената икономическа система.

Когато възпроизводствената система е *насочено-дефинирана ингредиентна икономическа система*, нейният входен ингредиент се определя като *антецедентен възпроизводствен икономически ингредиент** (antecedental reproductional economic ingredient) [*антецедентен възпроизводствен икономически субстанциент** (antecedental reproductional economic substantient)] или още

като **възпроизводствен икономически антецедент*** (reproductional economic antecedent), чиято роля се изпълнява от входната икономическа субстанция и това е **възпроизводственият икономически ресурс**, а изходният ингредиент – като **консеквентен възпроизводствен икономически ингредиент*** (consequential reproductional economic ingredient) [**консеквентен възпроизводствен икономически субстанциент*** (consequential reproductional economic substantient)] или още като **възпроизводствен икономически консеквент*** (reproductional economic consequent), чиято роля се изпълнява от изходната икономическа субстанция и това е **възпроизводственият икономически резултат**. Затова пък, когато възпроизводствената система е **противонасочено-дефинирана ингредиентна икономическа система**, нейният изходен ингредиент се определя като антецедентен възпроизводствен икономически ингредиент (антецедентен възпроизводствен икономически субстанциент, възпроизводствен икономически антецедент) (което е възпроизводственият икономически ресурс), а входният ингредиент – като консеквентен възпроизводствен икономически ингредиент (консеквентен възпроизводствен икономически субстанциент, възпроизводствен икономически консеквент) (което е възпроизводственият икономически резултат).

Според това какъв тип **икономически предмет** представляват икономическите ingredienti на възпроизводствената икономическа система, се различават следните разновидности на възпроизводствените икономическите субстанциенти: (1) **формални възпроизводствени икономически субстанциенти*** (formal reproductional economic substantients) – когато те са **икономически форми**; (2) **феноменени възпроизводствени икономически субстанциенти*** (phenomenal reproductional economic substantients) – когато те са **икономически явления**; (3) **същностни възпроизводствени икономически субстанциенти*** (essential reproductional economic substantients) – когато те са **икономически същности**; (4) **съдържателни възпроизводствени икономически субстанциенти*** (contential reproductional economic substantients) – когато те са **икономически съдържания**.

Според критерия на **ингредиентната общностна икономическа обхватност** се разграничават **индивидуални възпроизводствени икономически субстанциенти*** (individual reproductional economic substantients), **фирмени възпроизводствени икономически субстанциенти*** (firm reproductional economic substantients), **обществени възпроизводствени икономически субстанциенти*** (social reproductional economic substantients) и други. Според **ингредиентната икономическа равнищност** се разграничават **възпроизводствени микро-**

*икономически субстанциенти** (reproductional microeconomic substantients), *възпроизводствени мезоикономически субстанциенти** (reproductional mesoeconomic substantients), *възпроизводствени макроикономически субстанциенти** (reproductional macroeconomic substantients).

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствени икономически субстанциенти се конституират още и съответстващите на последните понятия за *възпроизводствени консуматорски субстанциенти** (reproductional consumptionary substantients), *възпроизводствени стопански субстанциенти** (reproductional protoeconomic substantients), *възпроизводствени пазарно-икономически субстанциенти** (reproductional marketly-economic substantients) и *възпроизводствени финансово-пазарно-икономически субстанциенти** (account financially-marketly-economic substantients). Общо за всички тях е понятието за *възпроизводствени поддържащи субстанциенти** (reproductional sustenance /sustaining/ substantients) (за възпроизводствени субстанциенти при поддържането).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ФАЗИ (reproductional /reproductionary/ economic phases) – фази (моменти), от които се състои *икономическото възпроизводство*; една от поддържащите разновидности на *възпроизводствените фази*. В зависимост от равнището на организация на *икономическата* икономическото възпроизводство може да се състои от следните възпроизводствени икономически фази (да ги включва всичките или част от тях): *икономическо производство*, *икономическа размяна* (само за *пазарната икономика*), *икономическо разпределение*, *финансова размяна* (последната е частен случай на икономическата размяна и се отнася само за *финансовата пазарна икономика*) и *икономическо потребление*. Системното отражение на възпроизводствените икономически фази в човешкото съзнание са *възпроизводствените фазови икономически системи* (респ. *елементарните възпроизводствени икономически системи*), към които се числят *производствената икономическа система*, *разменната икономическа система* (само за *пазарната икономика*), *разпределителната икономическа система*, *финансово-разменната икономическа система* (financially-exchange economic system) (само за *финансовата пазарна икономика*) и *потребителната икономическа система*. За даден *икономически обект* (респ. за дадена *икономическа система*) (изобщо – за даден *икономически предмет*) възпроизводствените икономически фази протичат (се осъществяват) последователно във времето една след друга, но за множеството от подобекти на дадения икономически обект

(респ. за множеството от подсистеми на дадената икономическа система) към определен момент от времето възпроизводствените икономически фази (всичките или част от тях) протичат (се осъществяват) едновременно. В своето вътрешно-противоречиво диалектическо единство съвкупността от възпроизводствени икономически фази образува (изгражда) самото икономическо възпроизводство.

В рамките на *поддържащата система* (респ. на *поддържането*) освен възпроизводствени икономически фази се конституират още и съответстващите на последните понятия за **възпроизводствени консуматорски фази*** (reproductional consumptionary phases), **възпроизводствени стопански фази*** (reproductional protoeconomic phases), **възпроизводствени пазарно-икономически фази*** (reproductional marketly-economic phases), **възпроизводствени финансово-пазарно-икономически фази*** (reproductional financially-marketly-economic phases). Общо за всички тях е понятието за **възпроизводствени поддържащи фази*** (reproductional sustenance /sustaining/ phases) (възпроизводствени фази при поддържането). Вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ (reproductional /reproductionary/ relations), **поддържащи възпроизводствени отношения**, – вж. *възпроизводство*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ПОДДЪРЖАЩИ ЗАПАСИ* (reproductional /reproductionary/ sustaining stocks) (*) – общо понятие за **поддържащи ресурси*** (sustaining resources) и **поддържащи резултати*** (sustaining results) в условията на *поддържащото възпроизводство*, както и за **възпроизводствени поддържащи ингредиенти*** (reproductional sustaining ingredients); *поддържащо богатство*, което може да преминава от една в друга субстанциална форма при поддържащото възпроизводство; същото като **възпроизводствено поддържащо богатство*** (reproductional sustaining wealth). Те са една от категориите на **възпроизводствената поддържаща сфера*** (reproductional sustaining sphere). Възпроизводствената поддържаща сфера трансформира възпроизводствените поддържащи запаси от формата на поддържащи ресурси във формата на поддържащи резултати. Затова поддържащите ресурси се интерпретират като **входни възпроизводствени поддържащи запаси*** (input reproductional sustaining stocks), а поддържащите резултати – като **изходни възпроизводствени поддържащи запаси*** (output reproductional sustaining stocks). Според

възпроизводствения обхват на поддържането основни разновидности на възпроизводствените поддържащи запаси са **възпроизводствените консуматорски запаси*** (reproductional consumptionary stocks), **възпроизводствените стопански запаси*** (reproductional protoeconomic /oikonomic/ stocks), *възпроизводствените икономически запаси*, **възпроизводствените пазарно-икономически запаси*** (reproductional marketly-economic stocks) и **възпроизводствените финансово-пазарно-икономически запаси*** (reproductional financially-marketly-economic stocks).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ПОТРЕБНОСТИ (reproductional /reproductionary/ needs /necessities/), **поддържащи потребности**, **базови потребности**, **префикасни потребности**, (*) – *социо-потребности* от базов (поддържащ, префектуален) характер, разбираани в тяхното състояние на постоянно вазимообусловено възникване и удовлетворяване (възникването на потребности изисква тяхното удовлетворяване, а удовлетворяването на потребностите води до възникването на потребности); потребности на *възпроизводството*, разглеждано като единство на своите фази и най-вече на производството и потреблението на продукта, като постоянно повтаряне на процеса на изразходване на **ресурси** и създаване на **резултати** с цел осигуряване съществуването и на човека и обществото (вж. *възпроизводствена икономика* и *възпроизводствена икономическа система*); единство на **производствените потребности** (production needs /necessity/) и **непроизводствените потребности** (non-production needs /necessity/) (*потребности*), което пронизва всички фази на възпроизводството. Възпроизводствената определеност на потребностите означава още, че историческото развитие (смяната) на фазите на възпроизводството (основно – на производството като потребление на фактори и потреблението като производство на фактори) се сменя в структурата на настоящите потребности, т.е. съотношенията (логиката на зависимостите) между настоящите производствени потребности и настоящите извънпроизводствени потребности е отражение на възникването им в различни моменти от миналото (историческото се сменя в логичното). Възпроизводствените (поддържащите) потребности включват възпроизводствени (поддържащи) потребности ну *поддържащата сфера* и възпроизводствени (поддържащи) потребности ну *супериалната сфера*.

Фиг. 1. Възпроизводствени потребности и техните основни видове според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера

Поддържащите (базовите) потребности са една от основните разновидности на *потребностите* (на социо-потребностите) изобщо. Другата основна разновидност на социо-потребностите са *супериалните потребности** (superial needs /necessities/) [същото като *надстроечни потребности** (superstructural needs /necessities/) и като *суфикасни потребности** (suffectual needs /necessities/)]. Поддържащите потребности са такива основни (елементарни) историческо-обусловени социо-потребности, без чието удовлетворяване хората не могат да съществуват и да се развиват нормално в контекста на заобикалящата ги среда. Ето защо границата между поддържащите и супериялните потребности е също историческо-обусловена и с течение на времето потребности, които при възникването си (първоначално) са били в супериялната (надстроечната) сфера, като научни, образователни, здравни и т.н. потребности, с течение на времето са се прехвърлили в поддържаща сфера. Затова и съставът на поддържащите потребности е исторически определен.

Според *възпроизводствения обхват на поддържането* се различават следните **основни видове** възпроизводствени потребности: (1) *консуматорски възпроизводствени потребности* (консуматорско-обусловени възпроизводствени

Авторски права © Камен Миркович, проф. д.ик.н., София, 2016 г.
 Авторски права © www.KamenMirkovich.com, София, 2016 г.
 Всички права са запазени!

вени потребности се подразделят основно на две разновидности – (а) финансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности и (б) *нефинансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности*]. Когато не е посочено друго, обикновено под възпроизводствени потребности се подразбират икономическите възпроизводствени потребности.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ПОТРЕБНОСТИ (reproductional /reproductionary/ needs /necessities/) (**ки**) – във:

възпроизводствени потребности;
икономически възпроизводствени потребности;
икономически стопански възпроизводствени потребности;
консуматорски възпроизводствени потребности;
неикономически стопански възпроизводствени потребности;
непазарно-икономически възпроизводствени потребности;
нестопански консуматорски възпроизводствени потребности;
нефинансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности;
пазарно-икономически възпроизводствени потребности;
стопански възпроизводствени потребности;
стопански консуматорски възпроизводствени потребности;
финансово-пазарно-икономически възпроизводствени потребности.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНИ ФАЗИ (reproductional /reproductionary/ phases) (*) – фази (моменти), от които се състои *възпроизводството* (*поддържащото възпроизводство*). В зависимост от равнището на организация на *поддържането* (на *поддържащата сфера*) възпроизводството може да се състои от следните възпроизводствени фази (да ги включва всичките или част от тях): *производство, размяна, разпределение, финансова размяна* (последната е частен случай на размяната изобщо) и *потребление*. За даден *поддържащ обект* (респ. за дадена *поддържаща система*) те протичат (се осъществяват) последователно във времето една след друга, но за множеството от подобекти на дадения поддържащ обект (респ. за множеството от подсистеми на дадената поддържаща система) към определен момент от времето възпроизводствените фази (всичките или част от тях) протичат (се осъществяват) едновременно. В своето вътрешно-противоречиво диалектическо единство съвкупността от възпроизводствени фази образува (изгражда) самото възпроизводство. Тази постановка важи и за отделните *основни видове на възпроизводството* (разграничавани според *възпроизводствения обхват на поддържането*): *консуматорското*

възпроизводство, стопанското възпроизводство, икономическото възпроизводство, пазарно-икономическото възпроизводство и финансово-пазарно-икономическото възпроизводство.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО БЛАГО* (reproductional good) – вж. *зависимости между благото и продукта.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО БОГАТСТВО (reproductional /reproductionary/ wealth) – същото като *поддържащо богатство.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО БОГАТСТВО (reproductional /reproductionary/ wealth) (**ки**) – във:

входно възпроизводствено икономическо богатство (същото като **входно ресурсно-субстанциално икономическо богатство**; вж. *икономическо богатство*);

възпроизводствено богатство;

възпроизводствено икономическо богатство (вж. *икономическо богатство*);

изходно възпроизводствено икономическо богатство (същото като **изходно ресурсно-субстанциално икономическо богатство**; вж. *икономическо богатство*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО* (reproductional /reproductionary/ economic good) – същото като *рефикасно икономическо благо.*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БЛАГО (reproductional /reproductionary/ economic good) (**ки**) – във:

вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *ресефикасно икономическо благо*);

възпроизводствено икономическо благо (същото като *рефикасно икономическо благо*);

непряко вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като *квазиресефективно икономическо благо*);

непряко възпроизводствено икономическо благо (същото като *квазирефективно икономическо благо*);

непряко първично възпроизводствено икономическо благо (същото като *квазирепрефективно икономическо благо*);

пряко вторично възпроизводствено икономическо благо (същото като ресефективно икономическо благо);

пряко възпроизводствено икономическо благо (същото като рефективно икономическо благо);

пряко първично възпроизводствено икономическо благо (същото като репрефективно икономическо благо);

първично възпроизводствено икономическо благо (същото като репрификасно икономическо благо).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО* (reproductional /reproductionary/ economic wealth) – същото като **рефикасно икономическо богатство** (вж. *рефикасно икономическо благо* и *възпроизводствена икономическа система*) и основна разновидност на **ресурсно-субстанциалното икономическо богатство** (вж. *икономическо богатство*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО БОГАТСТВО (reproductional /reproductionary/ economic wealth) (**ки**) – във:

вторично възпроизводствено икономическо богатство (същото като **ресефикасно икономическо богатство**; вж. *ресефикасно икономическо благо*);

входно възпроизводствено икономическо богатство (същото като **входно ресурсно-субстанциално икономическо богатство**; вж. *икономическо богатство* и *възпроизводствена икономическа система*);

възпроизводствено икономическо богатство (вж. *възпроизводствена икономическа система* и *икономическо богатство*);

изходно възпроизводствено икономическо богатство (същото като **изходно ресурсно-субстанциално икономическо богатство**; вж. *икономическо богатство* и *възпроизводствена икономическа система*);

първично възпроизводствено икономическо богатство (същото като **репрификасно икономическо богатство**; вж. *репрификасно икономическо благо*);

резултатно възпроизводствено икономическо богатство (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

резултатно икономическо богатство (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

ресурсно възпроизводствено икономическо богатство (вж. *възпроизводствена икономическа система*);

ресурсно икономическо богатство (вж. *възпроизводствена икономическа система*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (reproductional /reproductionary/ economic mapping) – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕОБРАЗОВАНИЕ* (reproductional /reproductionary/ economic transformation) – *икономическо преобразование, извършващо се във възпроизводствената икономическа система (във възпроизводствената ресурсно-субстанциална икономическа система); преобразование на възпроизводствени икономически запаси (на възпроизводствено икономическо богатство) от една в друга ингредиентна форма (вж. възпроизводствени икономически ингредиенти); разновидност на ресурсно-субстанциалното икономическо преобразование (на преобразованието в ресурсно-субстанциалната икономическа система). Представлява трансформиране на възпроизводствени икономически ресурси във възпроизводствени икономически резултати или обратно. Негови разновидности са началното възпроизводствено икономическо преобразование (ресурсно-резултатното икономическо преобразование) (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*) и инверсното възпроизводствено икономическо преобразование (резултатно-ресурсното икономическо преобразование) (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*).*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕОБРАЗОВАНИЕ (reproductional /reproductionary/ economic transformation) (**ки**) – във:

възпроизводствено икономическо преобразование;

*инверсно възпроизводствено икономическо преобразование (вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);*

*начално възпроизводствено икономическо преобразование (вж. *начална възпроизводствена икономическа система*);*

*резултатно-ресурсно възпроизводствено икономическо преобразование (същото като инверсно възпроизводствено икономическо преобразование; вж. *инверсна възпроизводствена икономическа система*);*

*ресурсно-резултатно възпроизводствено икономическо преобразование (същото като начално възпроизводствено икономическо преобразование; вж. *начална възпроизводствена икономическа система*).*

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪОТВЕТСТВИЕ* (reproductional /reproductionary/ economic correspondence) – вж. *възпроизводствена икономическа система*.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО ОТНОШЕНИЕ (reproductional /reproductionary/ relation) (**ки**) – във:

икономически възпроизводствени отношения (вж. *икономическо възпроизводство*);

икономически стопански възпроизводствени отношения (същото като **икономически възпроизводствени отношения**; вж. *икономическо възпроизводство*);

консуматорски възпроизводствени отношения (вж. *консуматорско възпроизводство*);

неикономически стопански възпроизводствени отношения (вж. *стопанско възпроизводство*);

пазарно-икономически възпроизводствени отношения (вж. *пазарно-икономическо възпроизводство*);

поддържащи възпроизводствени отношения (същото като **възпроизводствени отношения**; вж. *възпроизводство*);

стопански възпроизводствени отношения (вж. *стопанско възпроизводство*);

стопански консуматорски възпроизводствени отношения (същото като **стопански възпроизводствени отношения**; вж. *стопанско възпроизводство*);

финансово-пазарно-икономически възпроизводствени отношения (вж. *финансово-пазарно-икономическо възпроизводство*).

ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНО РАВНИЩЕ НА ОГРАНИЧЕНОСТ НА ПОДДЪРЖАНЕТО* (limitation reproductional /reproductionary/ level of the sustenance) (*) – един от критериите за класифициране на *поддържането* (вж.) (на *поддържащата сфера*) по основни форми. Според този критерий основните форми на поддържането са: (I) **консуматорско-ограниченото поддържане*** (consumptionally-limited sustenance) [**консуматорско-ограничената поддържаща сфера*** (consumptionally-limited sustaining sphere)] – при него равнището на възпроизводството може да достигне само до *потреблението*; (II) **стопанско-ограниченото поддържане*** (protoeconomically-limited sustenance) [**стопанско-ограничената поддържаща сфера*** (protoeconomically-limited sustaining sphere)] – при него равнището на възпроизводството може да достигне са-

мо до *производството* и потреблението; (III) **икономическо-ограниченото поддържане*** (economically-limited sustenance) [**икономическо-ограничената поддържаща сфера*** (economically-limited sustaining sphere)] – при него равнището на възпроизводството може да достигне само до производството, *разпределението* и потреблението; (IV) **пазарно-икономическо-ограниченото поддържане*** (marketly-economically-limited sustenance) [**пазарно-икономическо-ограничената поддържаща сфера*** (marketly-economically-limited sustaining sphere)] – при него равнището на възпроизводството може да достигне само до производството, *размяната*, разпределението и потреблението; (V) **финансово-пазарно-икономическо-ограниченото поддържане*** (financially-marketly-economically-limited sustenance) [**финансово-пазарно-икономическо-ограничената поддържаща сфера*** (financially-marketly-economically-limited sustaining sphere)] – при него равнището на възпроизводството може да достигне до производството, *размяната*, разпределението, *финансовата размяна* и потреблението.

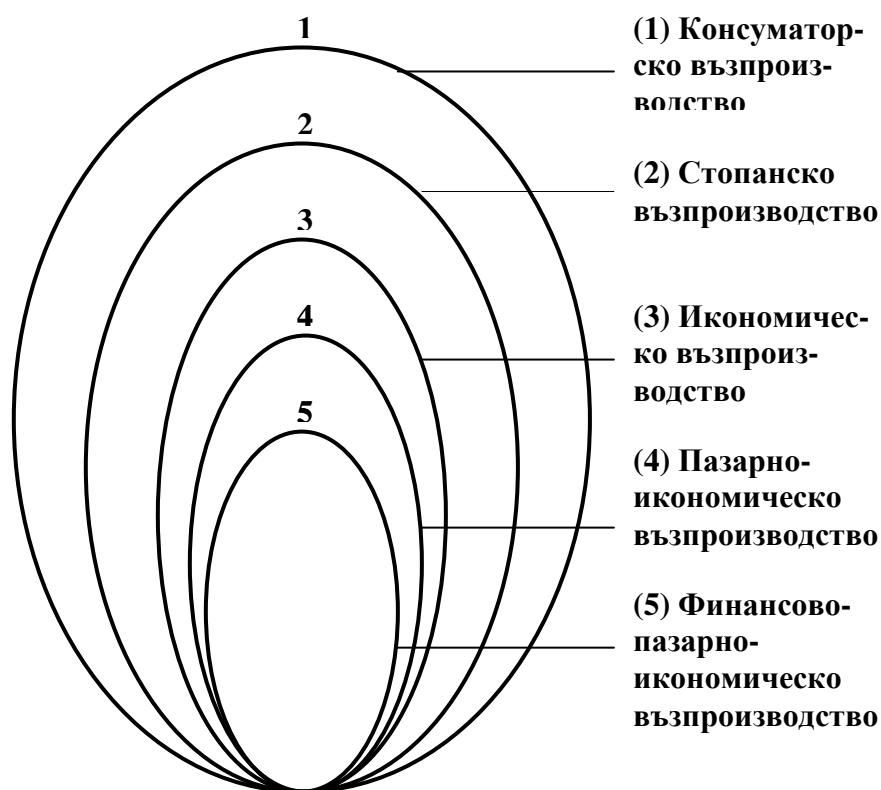
ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНОСТ (ingrediential economic reproductionality) (кд) –
във:

ингредиентна икономическа възпроизводственост.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВО (reproduction), **социо-възпроизводство, поддържащо възпроизводство, (*)** – основна категория на *поддържането* (на *поддържащата сфера*, на *социо-поддържащата сфера*); постоянно повтаряне на процеса на изразходване на *ресурси* и създаване на *резултати* с цел удовлетворяване на *възпроизводствените потребности* (*поддържащите потребности*) на *социума* (на хората и на обществото като цяло); **ресурсно-субстанциална система*** (resource-substantial system) на трансформиране на ресурси [на **възпроизводствени ресурси** (reproduction resources)] в резултати [във **възпроизводствени резултати** (reproduction results)] и, обратно, на резултати в ресурси (вж. *ресурсно-субстанциална икономическа система*); постоянно повтаряне на процеса на създаването и изразходването на *богатството* (на *поддържащото богатство*). *Поддържащите отношения* между хората във възпроизводството се определят като **възпроизводствени отношения** (reproductional relations) [същото като **поддържащи възпроизводствени отношения** (sustaining reproductional relations)]. В зависимост от равнището на организация на поддържащата сфера възпроизводството може да се състои от следните *възпроизводствени фази* (да ги включва всичките или част от тях): *производство, раз-*

мяна, разпределение, финансова размяна (последната е частен случай на размяната изобщо) и потребление.

Според фазовия си обхват (има съответствие между фазовия обхват и възпроизводствения обхват на поддържането) се различават следните **основни видове** възпроизводства: (1) *консуматорско възпроизводство* – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на потребности (респ. на *възпроизводствени потребности*); (2) *стопанско възпроизводство* – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на недостатъчност (на оскъдност) на *възпроизводствените ресурси*; (3) *икономическо възпроизводство* – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на разпределение на дохода според собствеността върху *богатството* (определящото при което е собствеността върху средствата за производство); (4) *пазарно-икономическо възпроизводство* – необходимо условие за неговото съществуване е наличието на обществено разделение на труда; (5) *финансово-пазарно-икономическо възпроизводство* – необходимо условие за неговото съществуване е паричните агрегати да бъдат стоки. Всеки един от тези видове (степени на обхват) на възпроизводството е част от предходния вид (от предходната степен на обхват) на това възпроизводство (фиг. 1). Така че: (1) стопанското възпроизводство е консуматорско, но не всяко консуматорско възпроизводство е стопанско [следователно консуматорското възпроизводство има основно две разновидности – (а) *стопанско консуматорско възпроизводство* (същото като стопанско възпроизводство) и (б) *нестопанско консуматорско възпроизводство*]; (2) икономическото възпроизводство е стопанско, но не всяко стопанско възпроизводство е икономическо [следователно стопанското възпроизводство има основно две разновидности – (а) *икономическо стопанско възпроизводство* (същото като икономическо възпроизводство) и (б) *неикономическо стопанско възпроизводство*]; (3) пазарно-икономическото възпроизводство е икономическо, но не всяко икономическо възпроизводство е пазарно-икономическо [следователно икономическото възпроизводство има основно две разновидности – (а) *пазарно-икономическо възпроизводство* и (б) *непазарно-икономическо възпроизводство*]; (4) финансово-пазарно-икономическото възпроизводство е пазарно-икономическо, но не всяко пазарно-икономическо възпроизводство е финансово-пазарно-икономическо [следователно пазарно-икономическото възпроизводство има основно две разновидности – (а) *финансово-пазарно-икономическо възпроизводство* и (б) *нефинансово-пазарно-икономическо възпроизводство*]. Когато не е посочено друго, обикновено под възпроизводство се подразбира икономическото възпроизводство.

Фиг. 1. Възпроизводство и неговите основни видове според фазовия му обхват (според възпроизводствения обхват на поддържащата сфера)

ВЪЗПРОИЗВОДСТВО (reproduction) (кд) – във:

възпроизводство;

двусекторен динамичен модел на разширеното възпроизводство (вж. *динамични модели на марксовата теория за разширеното възпроизводство на обществения продукт*);

двусекторен модел на простото възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

двусекторен модел на разширеното възпроизводство (кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт);

динамични модели на Марксовата теория за разширеното възпроизводство на обществения продукт;

динамични модели на разширеното възпроизводство (вж. *динамични модели на марксовата теория за разширеното възпроизводство на обществения продукт*);

едносекторен динамичен модел на разширеното възпроизводство (вж. *динамични модели на марксовата теория за разширеното възпроизводство на обществения продукт*);

едносекторен модел на простото възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

едносекторен модел на разширеното възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

икокореномическо възпроизводство;

икономическо възпроизводство;

икономическо стопанско възпроизводство (същото като икономическо възпроизводство);

икореномическо възпроизводство;

икотехномическо възпроизводство;

икоуниреномическо възпроизводство;

индустриално икономическо възпроизводство (вж. *икономическо възпроизводство*);

кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт;

консуматорско възпроизводство;

модели на простото възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

модели на разширеното възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

неикономическо стопанско възпроизводство;

неориентирано към търговията възпроизводство (в межд.);

непазарно стопанско възпроизводство;

непазарно-икономическо възпроизводство;

непазарно-икономическо възпроизводство;

непазарно-икономическо стопанско възпроизводство (същото като непазарно-икономическо възпроизводство);

непазарно-икономическо стопанско възпроизводство (същото като непазарно-икономическо възпроизводство);

непосредническо възпроизводство (същото като стопанисване);

непосредническо икономическо възпроизводство (същото като икономическо стопанисване);

неразпределително възпроизводство;

нестоково възпроизводство;
нестопанско възпроизводство;
нестопанско консуматорско възпроизводство;
нестопанско консуматорско възпроизводство;
неутрално към търговията възпроизводство (в межд.);
нефинансово възпроизводство;
нефинансово икономическо възпроизводство;
нефинансово-пазарно-икономическо възпроизводство;

оптимизационни модели на общественото възпроизводство (в маркс.)

(вж. народностопански критерий за оптималност в руската икономико-математическа школа (в маркс.).);

ориентирано към търговията възпроизводство (в межд.);

пазарно възпроизводство (същото като пазарно-икономическо възпроизводство);

пазарно-икономическо възпроизводство;

пазарно-икономическо стопанско възпроизводство (същото като пазарно-икономическо възпроизводство);

поддържащо възпроизводство (същото като възпроизводство);

просто възпроизводство *(вж. теория на К. Маркс за възпроизводството на обществения продукт);*

просто икономическо възпроизводство *(вж. икономическо възпроизводство);*

просто индивидуално икономическо възпроизводство *(вж. икономическо възпроизводство);*

просто обществено икономическо възпроизводство *(вж. икономическо възпроизводство);*

разширено възпроизводство *(вж. теория на К. Маркс за възпроизводството на обществения продукт);*

разширено икономическо възпроизводство *(вж. икономическо възпроизводство);*

разширено индивидуално икономическо възпроизводство *(вж. икономическо възпроизводство);*

разширено обществено икономическо възпроизводство *(вж. икономическо възпроизводство);*

стопанско възпроизводство;

стопанско консуматорско възпроизводство (същото като стопанско възпроизводство);

теория на Маркс, К., за възпроизводството на обществения продукт;

трисекторен модел на простото възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

трисекторен модел на разширеното възпроизводство (вж. *кибернетична интерпретация на Марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт*);

търговско икономическо възпроизводство (вж. *икономическо възпроизводство*);

финансово икономическо възпроизводство (вж. *икономическо възпроизводство*);

финансово-пазарно-икономическо възпроизводство.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ПРОДУКТ (social product reproduction) (**ки**) – – във:

динамични модели на марксовата теория за разширеното възпроизводство на обществения продукт;

кибернетична интерпретация на марксовата теория за възпроизводството на обществения продукт;

теория на Маркс, К., за възпроизводството на обществения продукт.

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ (recovery) (в макр.) – според *теорията на Й. Шумпeter за фазите бизнес цикъла (в макр.)* представлява фаза на бизнес цикъла (в макр.) на нарастване на обема на *реалния брутен вътрешен продукт (в макр.)*, която се простира под равновесната трендова линия на дългосрочното икономическо развитие (респ. на *икономическия растеж*) и започва след достигането на минимума на макроикономическата активност. *съвременната теория за фазите бизнес цикъла (в макр.)* възстановяването може да се интерпретира като начална подфаза на *експанзията (в макр.)* [последното същото като *разширяване (в макр.)*].

ВЪЗХОД (increase) (**кд**) – във:

икономически възход (същото като положителен икономически растеж).

ВЪЗХОДЯЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ (increasing economic growth) – същото като *положителен икономически растеж.*

ВЪЗХОДЯЩА ДЪЛГОСРОЧНА ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ ПРИ СЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ* (increasing long-run market product supply curve in perfect competition) (в микро.) – *дългосрочна пазарна крива на продуктово предлагане при съвършена конкуренция*

(в микр.) с положителен наклон, която се индуцира при *производство с увеличаващи се разходи на фирмата (в микр.)*. При тази крива фирмите увеличават продуктивното си предлагане (в отговор на нараснало отраслово продуктивно търсене) [вж. *продуктово предлагане на фирмата (в микр.)*] в условия, при които обемът на *производственият разход (в микр.)* нараства по-бързо от нарастването на обема на производството. Причината за това е, че цените на *производствените икономически фактори* нарастват с увеличаването на обема на производството.

ВЪЗХОДЯЩА ДЪЛГОСРОЧНА ПАЗАРНА КРИВА НА ПРОДУКТОВОТО ПРЕДЛАГАНЕ ПРИ СЪВЪРШЕНА КОНКУРЕНЦИЯ (increasing long-run market product supply curve in perfect competition) (**ки**) – във:

възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктивното предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

забавено-възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктивното предлагане при съвършена конкуренция (в микр.);

ускорено-възходяща дългосрочна пазарна крива на продуктивното предлагане при съвършена конкуренция (в микр.).

ВЪЗХОДЯЩО ДИНАМИЧНО ЕФЕКТИВНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (increasing dynamic effective macroeconomic product-market equilibrium) – вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

ВЪЗХОДЯЩО ДИНАМИЧНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (increasing dynamic macroeconomic product-market equilibrium) – вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

ВЪЗХОДЯЩО ДИНАМИЧНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (increasing dynamic macroeconomic product-market equilibrium) (**ки**) – във:

възходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

възходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие).

ВЪЗХОДЯЩО ДИНАМИЧНО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (increasing dynamic product-market equilibrium) (**ки**) – във:

възходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. макроикономическо продуктовопазарно равновесие);

възходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ВЪЗХОДЯЩО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ (increasing macroeconomic equilibrium) (**ки**) – **във:**

възходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ВЪЗХОДЯЩО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (increasing macroeconomic product-market equilibrium) (**ки**) – **във:**

възходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ВЪЗХОДЯЩО НЕСТАЦИОНАРНО ЕФЕКТИВНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (increasing non-stationary effective macroeconomic product-market equilibrium) – вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

ВЪЗХОДЯЩО НЕСТАЦИОНАРНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ* (increasing non-stationary macroeconomic product-market equilibrium) – вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*.

ВЪЗХОДЯЩО НЕСТАЦИОНАРНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (increasing non-stationary macroeconomic product-market equilibrium) (**ки**) – във:

възходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ВЪЗХОДЯЩО НЕСТАЦИОНАРНО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (increasing non-stationary product-market equilibrium) (**ки**) – във:

възходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ВЪЗХОДЯЩО ПРОДУКТОВОПАЗАРНО РАВНОВЕСИЕ (increasing product-market equilibrium) (**ки**) – във:

възходящо динамично ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо динамично макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

.....

възходящо нестационарно ефективно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

възходящо нестационарно макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

монотонно възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (същото като **нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие**; вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

нециклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*);

циклично възходящо макроикономическо продуктовопазарно равновесие (вж. *макроикономическо продуктовопазарно равновесие*).

ВЪЛНА (wave) (кд) – във:

вълни на Кондратиев, Н. Д. (същото като *дълги икономически цикли*; вж. и *теория за дългите икономически цикли*);

дълги вълни на Кондратиев, Н. Д. (същото като *дълги икономически цикли*);

теория за дългите вълни (същото като *теория за дългите икономически цикли*).

ВЪЛНИ НА КОНДРАТИЕВ, Н. Д. (Kondratiev waves) – същото като *дълги икономически цикли* (вж. и *теория за дългите икономически цикли*).

ВЪНШЕН БАНКОВ ЗАЕМ (external bank loan) (в межд.) – при него страните [обикновено *развиващите се страни (в межд.)*] заемат кредити от *търговските банки (в макр.)* в развитите страни при фиксирана лихва или при *плаваща лихва (в макр.)*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical ecocorenomie exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икокореномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical ecocorenomie ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икокоиреномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical economic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external derelevant dialectical economic exoingredient) (ки) – ВЪВ:

външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external derelevant dialectical economic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical econonomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical econonomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external derelevant dialectical ecotechnomic exoingredient) (**ки**) – **ВЪВ:**

външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external derelevant dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical ecounirenomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant typical dialectical econorenomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external derelevant typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant typical dialectical econonomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external derelevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИ-РЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external derelevant typical dialectical esounirenomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икоуни-реномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical ecocorenomomic exoingredient) – вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external dialectical ecocorenomomic exoingredient) (**ки**) – ВЪВ:

външен дерелевантен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икокореномически ексоингредиент*);

външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

външен релевантен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икокореномически ексоингредиент*);

единен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

изходен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

комбиниран външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

мултисеален външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

отделен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

разединен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

самостоеен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

съставен външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

унисеален външен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical ecocorenomic ingredient) – вж. *диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external dialectical ecocorenomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

външен дерелевантен диалектически икокоиреномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икокоиреномически ингредиент*);

външен диалектически икокоиреномически ингредиент (вж. *диалектически икокоиреномически ингредиент*);

външен релевантен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икокореномически ингредиент*);

единен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

изходен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

комбиниран външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеален външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

отделен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

разединен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоеен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

съставен външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

унисеален външен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical economic exoingredient) – вж. *диалектически икономически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical economic ingredient) – вж. *диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical economic exoingredient) – вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

външен дерелевантен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икореномически ексоингредиент*);

външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

външен релевантен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икореномически ексоингредиент*);

единен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

изходен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

комбиниран външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

мултисеален външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

отделен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

разединен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

самостоеен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

съставен външен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

унисеален външен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(external dialectical economic ingredient) – вж. *диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ
(external dialectical economic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

външен дерелевантен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *дерелевантен диалектически икореномически ингредиент*);

външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

външен релевантен диалектически икореномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икореномически ингредиент*);

единен външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

изходен външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

комбиниран външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеален външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

отделен външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

разединен външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

самостоеен външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

съставен външен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

унисеален външен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external dialectical ecotechnomic exoingredient) (**ки**) – във:

външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален външен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(external dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ
(external dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

обединен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical ecounirenomic exoingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external dialectical ecounirenomic exoingredient) (**ки**) – вж.:

външен дерелевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

.....

външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

външен релевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

единен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

изходен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

комбиниран външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

мултисеален външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

отделен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

разединен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

самостоеен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

съставен външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

унисеален външен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external dialectical ecounirenomic ingredient) (**ки**) – вж.:

външен дерелевантен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

външен релевантен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

единен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

изходен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

комбиниран външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеален външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеплетен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

отделен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

разединен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоеен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоятелен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

съставен външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

унисеален външен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ДЪЛГ (external debt) (в межд.) – сума от външните кредити, отпуснати на държавния сектор (правителството или на държавните предприятия) и на частния сектор в дадена страна. Равен е на сумата от *външния държавен дълг (в межд.)* и *външния частен дълг (в межд.)*.

ВЪНШЕН ДЪЛГ (external debt) (**ки**) – във:

база на реструктурирането на външния дълг (в межд.);

брейди меню-подход към редукцията на външния дълг (в межд.);

високоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

външен дълг (в межд.);

външен дълг като процент към brutния вътрешен продукт (в межд.);

-
- външен дълг като процент към износа на стоки и услуги (в межд.);*
външен дълг, подлежащ на реструктуриране (в межд.);
външен държавен дълг (в макр.) (в межд.);
външен държавногарантиран дълг (в межд.);
външен държавнонегарантиран дълг (в межд.);
външен публичен дълг (в межд.) (същото като външен държавен дълг (в межд.));
външен публичногарантиран дълг (в межд.) (същото като външен държавногарантиран дълг (в межд.))
външен публичнонегарантиран дълг (в межд.) (същото като външен държавнонегарантиран дълг (в межд.));
външен частен дълг (в межд.);
външен частен държавногарантиран дълг (в межд.);
външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.);
външен частен публичногарантиран дълг (в межд.) (същото като външен частен държавногарантиран дълг (в межд.));
външен частен публичнонегарантиран дълг (в межд.) (същото като външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.));
директно обратно изкупуване на външния дълг (в межд.) (същото като пазарно откупуване на външния дълг (в межд.));
доброволно опрощаване на външния дълг (в межд.);
еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);
зalog, обезпечаващ главницата на външния дълг (в межд.);
зalog, обезпечаващ лихвите по външния дълг (в межд.);
замяна на външен дълг срещу дълг (в межд.);
замяна на стар външен дълг срещу нов външен дълг (в межд.);
изгода от обявяването на неплатежоспособност по външния дълг (в межд.);
икономика на неплатежоспособността по външния дълг (в межд.);
крива на Лафер, А., на редукцията на външния дълг (в межд.) (същото като крива на пазарната стойност на външния дълг (в межд.));
крива на пазарната стойност на външния дълг (в межд.);
лицева стойност на външния дълг, подлежащ на реструктуриране (в межд.);
лицева стойност на сделката по външния дълг (в межд.) (същото като номинална стойност на сделката по външния дълг (в межд.));

мораториум върху външния дълг (в межд.);
намаляване на главницата на външния дълг (в межд.);
негативна нетна стойност на обявяването в неплатежеспособност по външния дълг (в межд.);
неплатежеспособност по външния дълг (в межд.);
неравновесна стойност на външния дълг (в межд.) (същото като неравновесна цена на външния дълг (в межд.));
неравновесна цена на външния дълг (в межд.);
нетен трансфер на ресурси по външния дълг (в межд.) (същото като нетна изгода от обявяването на неплатежеспособност по външния дълг (в межд.));
нетна изгода от обявяването на неплатежеспособност по външния дълг (в межд.);
нетна стойност на обявяването на неплатежеспособност по външния дълг (в межд.);
нискоеластична пазарна стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);
номинална стойност на външния дълг, подлежащ на реструктуриране (в межд.);
номинална стойност на сделката по външния дълг (в межд.);
нормална еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);
нулева еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);
образуване на резерви по външния дълг (в межд.);
обратно изкупуване на външния дълг (в межд.);
обратно изкупуване на външния дълг с отбив от номиналната му стойност (в межд.);
обслужване на натрупаните лихви по външния дълг (в межд.);
обслужване на натрупаните лихви по външния дълг като процент към износа на стоки и услуги (в межд.);
обявяване на неплатежеспособност по външния дълг (в межд.);
опрощаване на външен дълг (в межд.);
опрощаване на външния дълг (в межд.);
опция за обратно изкупуване на външния дълг (в межд.);
отрицателна еластичност на пазарната стойност на външния дълг към номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);

отстъпка от външния дълг “след обезпечение” (в межд.);
офертна цена за обратно изкупуване на външния дълг (в межд.);
пазарен подход към редукцията на външния дълг (в межд.) (същото като
пазарно откупуване на външния дълг (в межд.);
пазарна стойност на външния дълг (в межд.);
пазарна стойност на външния дълг, подлежащ на реструктуриране (в
межд.);
пазарна стойност на сделката по външния дълг (в межд.) (същото като
пазарна стойност на външния дълг (в межд.);
пазарно откупуване на външния дълг (в межд.);
позитивна нетна стойност на обявяването в неплатежоспособност по
външния дълг (в межд.);
положителна еластичност на пазарната стойност на външния дълг към
номиналната стойност на сделката по външния дълг (в межд.);
пределна стойност на външния дълг (в межд.);
преизчисляване на външния дълг (в межд.);
реструктуриране на външния дълг (в межд.);
пропорция на обслужването на външния дълг (в межд.) (същото като
пълно обслужване на външния дълг като процент към износа на стоки и услу-
ги (в межд.);
пълен външен дълг (в межд.);
пълна редукция на външния дълг (в межд.);
пълно обслужване на външния дълг (в межд.);
пълно обслужване на външния дълг като процент към brutния вътрешен
продукт (в межд.);
пълно обслужване на външния дълг като процент към износа на стоки и
услуги (в межд.);
първоначална цена на външния дълг (в межд.) (същото като цена “преди
сделка” на външния дълг (в межд.);
равновесна стойност на външния дълг (в межд.) (същото като равновесна
цена на външния дълг (в межд.);
равновесна цена на външния дълг (в межд.);
равновесна цена “след сделка” на външния дълг (в межд.);
разсрочване на външния дълг (в межд.);
разсрочване на външния дълг (в межд.);
разход от обявяването в неплатежоспособност по външния дълг (в
межд.);

редукция на главницата на външния дълг (в межд.);
редукция на задълженията по лихвите по външния дълг (в межд.);
редуциране на външния дълг (в межд.);
резервационна цена на външния дълг (в межд.);
резерви като процент към пълния външен дълг (в межд.);
средна пазарна стойност на външния дълг (в межд.) (същото като равновесна цена на външния дълг (в межд.));
стойност на клаузите за прихващане по външния дълг (в межд.);
структурно приспособяване на външния дълг (в межд.) (същото като преструктуриране на външния дълг (в межд.));
суапова сделка “външен дълг срещу собственост” (в межд.);
управление на обслужването на външния дълг (в межд.);
функция на пазарната стойност на външния дълг (в межд.);
цена “преди сделка” на външния дълг (в межд.);
цена “след сделка” на външния дълг (в межд.) (същото като равновесна цена “след сделка” на външния дълг (в межд.));
цена на външния дълг преди офертата за обратното му изкупуване (в межд.) (същото като цена “преди сделка” на външния дълг (в межд.));
цена на неплатежоспособността по външния дълг (в межд.) (същото като разход от обявяването на неплатежоспособност по външния дълг (в межд.));
цена на обявената неплатежоспособност по външния дълг (в межд.) (същото като разход от обявяването на неплатежоспособност по външния дълг (в межд.)).

ВЪНШЕН ДЪЛГ КАТО ПРОЦЕНТ КЪМ БРУТНИЯ ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (external debt as percentage of gross domestic product) (в межд.) – процентно съотношение на *пълния външен дълг (в межд.)* на дадена страна (към определен момент) към нейния *брутен вътрешен продукт (в макр.)* (за една година).

ВЪНШЕН ДЪЛГ КАТО ПРОЦЕНТ КЪМ ИЗНОСА НА СТОКИ И УСЛУГИ (external debt as percentage of exports of goods and services) (в межд.) – процентното съотношение на *пълния външен дълг (в межд.)* на дадена страна (към определен момент) към нейните експортни постъпления (обикновено за една година).

ВЪНШЕН ДЪЛГ, ПОДЛЕЖАЩ НА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ (reducible external debt) (в межд.) – част от *пълния външен дълг (в межд.)*, която ще бъде реструктурирана чрез *брейди меню-подхода (в межд.)* [вж. *реструктуриране на външния дълг (в межд.)*]. Реструктурирането включва замяна на стари *външнодългови инструменти (в межд.)* с нови (за една част от дълга); обратно директно пазарно изкупуване на останалата част от *външния дълг (в межд.)* [вж. *обратно изкупуване на външния дълг (в межд.)*]; получаване на нови заеми.

ВЪНШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ (external public debt) (в макр.) (в межд.), **външен публичен дълг (в межд.)**, – част от *външния дълг (в межд.)*, който обхваща външните кредити, отпуснати на правителството или на държавните предприятия в дадена страна; задължения на правителството на дадена страна към чуждестранните икономически агенти (респ. *икономически единици*). Той е част от *брутния държавен дълг (в макр.)* на дадена страна.

ВЪНШЕН ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-guaranteed debt) (в межд.), **външен публичногарантиран дълг (в межд.)**, – част от *външния дълг (в межд.)* на дадена страна, чието връщане на кредиторите е гарантирано от държавата [представлява сумата от *външния държавен дълг (в межд.)* и *външния частен държавногарантиран дълг (в межд.)*].

ВЪНШЕН ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-guaranteed debt) (**ки**) – във:

външен държавногарантиран дълг (в межд.);

външен частен държавногарантиран дълг (в межд.).

ВЪНШЕН ДЪРЖАВНОНЕГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-non-guaranteed debt) (в межд.), **външен публичнонегарантиран дълг (в межд.)**, – част от *външния дълг (в межд.)* на дадена страна, чието връщане на кредиторите не е гарантирано от държавата [равен е *външния частен държавнонегарантиран дълг (в межд.)*].

ВЪНШЕН ДЪРЖАВНОНЕГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-non-guaranteed debt) (**ки**) – във:

външен държавнонегарантиран дълг (в межд.);

външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.).

ВЪНШЕН ЗАЕМ (external loan) (**ки**) – във:

външен банков заем (в межд.);
външен облигационен заем (в межд.);
лицева стойност на новите външни заеми (в межд.) (същото като номинална стойност на новите външни заеми (в межд.));
нов външен заем (в межд.);
номинална стойност на новите външни заеми (в межд.);
пазарна стойност на новите външни заеми (в межд.);
пределна стойност на новите външни заеми (в межд.).

ВЪНШЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМОРФИЗЪМ* (external economic automorphism) – вж.

вътрешен икономически автоморфизъм.

ВЪНШЕН ОБЛИГАЦИОНЕН ЗАЕМ (external bond loan) (в межд.) – форма на привличане на чуждестранен капитал. При него страната заемополучател издава облигации (в макр.) на чуждестранните инвеститори с гарантиран лихвен процент (в макр.).

ВЪНШЕН ПРОДУКТ (external product) (в макр.) (*) – разлика между *националния износ (в макр.)* и *националния нетен експорт** (national net export); една от съставките на *брутния национален продукт (в макр.)*.

ВЪНШЕН ПРОДУКТ (external product) (**ки**) – във:

външен продукт (в макр.);
национален брутен външен продукт (в макр.);
национален нетен външен продукт (в макр.) (същото като национален брутен външен продукт (в макр.));
салдо на външния продукт (в макр.).

ВЪНШЕН ПУБЛИЧЕН ДЪЛГ (external public debt) (в межд.) – същото като *външен държавен дълг (в межд.).*

ВЪНШЕН ПУБЛИЧНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-guaranteed debt) (в межд.) – същото като *външен държавногарантиран дълг (в межд.).*

ВЪНШЕН ПУБЛИЧНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-guaranteed debt) (**ки**) – във:

.....

външен публичногарантиран дълг (в межд.) (същото като външен държавногарантиран дълг (в межд.));

външен частен публичногарантиран дълг (в межд.) (същото като външен частен държавногарантиран дълг (в межд.)).

ВЪНШЕН ПУБЛИЧНОНЕГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-non-guaranteed debt) (**ки**) – *във: външен частен публичнонегарантиран дълг (в межд.) (същото като външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.));*

ВЪНШЕН ПУБЛИЧНОНЕГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external publicly-non-guaranteed debt) (в межд.) – *същото като външен държавнонегарантиран дълг (в межд.).*

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical ecocorenommic exoingredient) – *вж. релевантен диалектически икокореномически ексоингредиент.*

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical ecocorenommic ingredient) – *вж. релевантен диалектически икокореномически ингредиент.*

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical economic exoingredient) – *вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент.*

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external relevant dialectical economic exoingredient) (**ки**) – *във:*

външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент);

единен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент);

изходен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент);

комбиниран външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент);

мултисеален външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external relevant dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical economic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (external relevant dialectical ecotechnomic exoingredient) (ки) – ВЪВ:

външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external relevant dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

обединен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical econirenomic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant dialectical econirenomic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant typical dialectical econorenomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external relevant typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – **ВЪВ:**

външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant typical dialectical econonomic

ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external relevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – **ВЪВ:**

външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪНШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external relevant typical dialectical ecounirenomonic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (external ten-sivity of the economic growth) – същото като *екстертензитет на икономическия растеж*.

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external typical dialectical ecocorenomonic ingredient) – вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external typical dialectical ecocorenomonic ingredient) (**ки**) – във:

външен дерелевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

външен релевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

единен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

изходен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

комбиниран външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеален външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеплетен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

отделен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

разединен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоеен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоятелен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

съставен външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

унисеален външен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external typical dialectical economic ingredient) – вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален външен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external typical dialectical econonomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external typical dialectical econonomic ingredient) (**ки**) – във:

външен дерелевантен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*);

външен релевантен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*);

външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

единен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

изходен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

комбиниран външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеален външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеплетен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

отделен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

разединен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

самостоеен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

самостоятелен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

съставен външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

унисеален външен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален външен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (external typical dialectical econirenomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪНШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (external typical dialectical econirenomic ingredient) (**ки**) – във:

външен дерелевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

външен релевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

единен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

изходен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

комбиниран външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеален външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеплетен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

отделен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

разединен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоеен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоятелен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

съставен външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

унисеален външен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*).

ВЪНШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (external factor of the economic growth) – общо понятие за *външен фактор на икономическия растеж I* и *външен фактор на икономическия растеж II*. Ако не е посочено

друго, под външен фактор на икономическия растеж обикновено се подразбира външен фактор на икономическия растеж I.

ВЪНШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ I (external factor of the economic growth I) – *фактор на икономическия растеж*, действащ извън границите на *икономическата система*, чието функциониране се интерпретира като *икономически растеж* (вж. *функциониране на икономическата система*), но който въздейства върху нейния вътрешен растеж. Външните фактори I въздействуват върху вътрешния икономическия растеж по два начина: (а) непосредствено [тогава е налице *непосредствено действащ външен фактор I*] и (б) опосредствено (преобразувано) чрез действието на *вътрешните фактори на икономическия растеж I* [тогава е налице *опосредствено действащ външен фактор I*]. Вж. *вътрешен фактор на икономическия растеж I*.

ВЪНШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ I (external factor of the economic growth I) (**ки**) – във:

външен фактор на икономическия растеж I;

непосредствено действащ външен фактор на икономическия растеж I;

опосредствено действащ външен фактор на икономическия растеж .;

ВЪНШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ II (external factor of the economic growth II) – *фактор на икономическия растеж*, действащ на извън територията на съответната страна, който въздейства върху *икономически растеж* вътре в страната. Външни фактори на икономическия растеж II например са външнотърговският обмен, международният кредит, международната икономическа интеграция. Външните фактори II въздействуват върху вътрешния икономическия растеж по два начина: (а) непосредствено [тогава е налице *непосредствено действащ външен фактор II*] и опосредствено (преобразувано) чрез действието на *вътрешните фактори на икономическия растеж II* [тогава е налице *опосредствено действащ външен фактор II*]. Вж. *вътрешен фактор на икономическия растеж II*.

ВЪНШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ II (external factor of the economic growth II) (**ки**) – във:

външен фактор на икономическия растеж II;

непосредствено действащ външен фактор на икономическия растеж II;

опосредствено действащ външен фактор на икономическия растеж II.

ВЪНШЕН ЧАСТЕН ДЪЛГ (external private debt) (в межд.) – част от *външния дълг (в межд.)*, който обхваща външните кредити, отпуснати на частния сектор в дадена страна. Равен е на сумата от *външния частен държавногарантиран дълг (в межд.)* и *външния частен държавнонегарантиран дълг (в межд.)*.

ВЪНШЕН ЧАСТЕН ДЪЛГ (external private debt) (**ки**) – във:

външен частен публичногарантиран дълг (в межд.) (същото като *външен частен държавногарантиран дълг (в межд.)*);

външен частен държавногарантиран дълг (в межд.);

външен частен дълг (в межд.);

външен частен публичнонегарантиран дълг (в межд.) (същото като *външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.)*);

външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.).

ВЪНШЕН ЧАСТЕН ДЪРЖАВНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external private publicly-guaranteed debt) (в межд.) – част от *външния частен дълг (в межд.)*, която обхваща външните кредити, отпуснати на частния сектор в страната, чието връщане е гарантирано от държавата. Това обикновено са високорискови кредити.

ВЪНШЕН ЧАСТЕН ДЪРЖАВНОНЕГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external private publicly-non-guaranteed debt) (в межд.), **външен частен публичнонегарантиран дълг (в межд.)**, – част от *външния частен дълг (в межд.)*, която обхваща външните кредити, отпуснати на частния сектор в дадена страна, чието връщане не е гарантирано от държавата.

ВЪНШЕН ЧАСТЕН ПУБЛИЧНОГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external private publicly-guaranteed debt) (в межд.) – същото като *външен частен държавногарантиран дълг (в межд.)*.

ВЪНШЕН ЧАСТЕН ПУБЛИЧНОНЕГАРАНТИРАН ДЪЛГ (external private publicly-non-guaranteed debt) (в межд.) – същото като *външен частен държавнонегарантиран дълг (в межд.)*.

ВЪНШЕН ШУМ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external noise in the economic system) – вж. *шум в икономическата система*.

ВЪНШНА АБСОРБЦИЯ* (external absorption) (в межд.) – еднозначна на *нетния експорт (в макр.)* макроикономическа величина.

ВЪНШНА ДИВЕРГЕНТНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external divergent regulability of the economic system) – същото като *външна разходяща регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА ДИНАМИЧНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external dynamic regulability of the economic system) (*) – способност (свойство) на *икономическата система* [която може бъде *статична икономическа система* (в частност – *статична система на икономическо регулиране*) или *динамична икономическа система* (в частност – *динамична система на икономическо регулиране*)] да приема и преработва изработени от *астатично-ситуирани икономически регулатори* (т.е. от *динамични икономически регулатори*, които могат да бъдат *статично-реагиращи динамични икономически регулатори* или *астатично-реагиращи динамични икономически регулатори*) *външни регулиращи икономически въздействия*, които целенасочено коригират нейното поведение. Разграничават се ***външна статично-реагираща динамична регулируемост на икономическата система**** (external statically-reacting dynamic regulability of the economic system) и ***външна астатично-реагираща динамична регулируемост на икономическата система**** (external astatically-reacting dynamic regulability of the economic system). Вж. *динамична регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА ДОСТИЖИМА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (external attainable economic genuineness) – вж. [1] *икономическа вероятностност*; [2] *икономическа достоверност*; [3] *икономически пробабитит*; [4] *икономически релиабитит*.

ВЪНШНА ДОСТИЖИМА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (external attainable econonomic genuineness) – вж. [1] *икореномическа вероятностност*; [2] *икореномическа достоверност*; [3] *икореномически пробабитит*; [4] *икореномически релиабитит*.

ВЪНШНА ДОСТИЖИМА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (external attainable ecotechnomic genuineness) – вж. [1] *икотехномическа вероятностност*; [2] *икотехномическа достоверност*; [3] *икотехномически пробабитит*; [4] *икотехномически релиабитит*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост* (external exocorenomonic constitution /constitutivity/) – вж. *икокореномически ексоексституит*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external ecocorenomonic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна ексоикокореномическа конституираност (вж. *икокореномически ексоексституит*);

единна външна ексоикокореномическа конституираност (вж. *икокореномически ексоексституит*);

единна частична външна ексоикокореномическа конституираност (вж. *икокореномически ексоексституит*);

съвкупностна външна ексоикокореномическа конституираност (вж. *икокореномически ексоексституит*);

частична външна ексоикокореномическа конституираност (вж. *икокореномически ексоексституит*);

частична съвкупностна външна ексоикокореномическа конституираност (вж. *икокореномически ексоексституит*).

ВЪНШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНост* (external exocorenomonic determinancy) – вж. *икокореномическо ексоявление*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external exocorenomonic base) – вж. *икокореномически ексо суперстрат*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external exocorenomonic reality) – вж. *икокореномическа ексо даденост*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост* (external exoeconomic constitution /constitutivity/) – вж. *икономически ексоексституит*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external economic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоексституит*);

единна външна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоексституит*);

единна частична външна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоексституит*);

съвкупностна външна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоексститутат*);

частична външна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоекстуит*);

частична съвкупностна външна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоекстат*).

ВЪНШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (external exoeconomic determinancy) – вж. *икономическо ексоявление*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external exoeconomic base) – вж. *икономически ексосуперстрат*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external exoeconomic reality) – вж. *икономическа ексодаденост*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (external exocorenomonic constitution /constitutivity/) – вж. *икореномически ексоексституит*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (external exocorenomonic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоексститутат*);

единна външна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоексститут*);

единна частична външна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоексстит*);

съвкупностна външна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоексститутат*);

частична външна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоекстуит*);

частична съвкупностна външна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоекстат*).

ВЪНШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (external exocorenomonic determinancy) – вж. *икореномическо ексоявление*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external exoecorenomi-
c base) – вж. *икореномически ексосуперстрат*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external
exoecorenomiс reality) – вж. *икореномическа ексодаденост*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ*
(external exoecotechnomic constitution /constitutivity/) – вж. *икотехномически
ексоексституит*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (exter-
nal ecotechnomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически
ексоексститутат*);

единна външна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотех-
номически ексоексститит*);

единна частична външна ексоикотехномическа конституираност (вж.
икотехномически ексоексстит);

съвкупностна външна ексоикотехномическа конституираност (вж.
икотехномически ексоексститутат);

частична външна ексоикотехномическа конституираност (вж. *ико-
техномически ексоекстуит*);

**частична съвкупностна външна ексоикотехномическа конституира-
ност** (вж. *икотехномически ексоекстат*).

ВЪНШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕННОСТ* (external
exoecotechnomic determinancy) – вж. *икотехномическо ексоявление*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external exoecotech-
nomic base) – вж. *икотехномически ексосуперстрат*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external
exoecotechnomic reality) – вж. *икотехномическа ексодаденост*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ*
(external exoecounirenomiс constitution /constitutivity/) – вж. *икоуниреномически
ексоексституит*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external econirenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

съвкупностна външна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоексститутат*);

външна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоексститутат*);

единна външна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоексститут*);

частична външна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоекстуит*);

частична съвкупностна външна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоекстат*);

единна частична външна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоексстит*).

ВЪНШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНост* (external exoeconirenomic determinancy) – вж. *икоуниреномическо ексоявление*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external exoeconirenomic base) – вж. *икоуниреномически ексоуперстрат*.

ВЪНШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external exoeconirenomic reality) – вж. *икоуниреномическа ексодаденост*.

ВЪНШНА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ (external indeptedness) (в межд.) – натрупани към даден момент задължения по *външен дълг (в макр.)* на дадена страна към други страни. Освен размерът на самия *пълен външен дълг (в макр.)*, показатели за външната задлъжнялост са още: *външен дълг като процент към brutния вътрешен продукт (в межд.)*, *външен дълг като процент към износа на стоки и услуги (в межд.)*, *пълно обслужване на външния дълг като процент към brutния вътрешен продукт (в межд.)*, *пълно обслужване на външния дълг като процент към износа на стоки и услуги (в межд.)* [същото като *пропорция на обслужването на външния дълг (в межд.)*], *обслужване на натрупаните лихви по външния дълг като процент към износа на стоки и услуги (в межд.)*, *резерви като процент към пълния външен дълг (в межд.)*.

ВЪНШНА ЗАПАСОВА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external stock economic substantivity) – вж. *запасов икономически субективит*.

ВЪНШНА ИЗПЪЛНИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external implementationary economic substantivity) – вж. *изпълнителен икономически ивбективит*.

ВЪНШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост* (external ecocorenomiс constitution /constitutivity/) – вж. *икокореномически екссституит*.

ВЪНШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external ecocorenomiс constitution /constitutivity/) (**ки**) – ВЪВ:

външна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически екссституит*);

единна външна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически екссститит*);

единна частична външна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически екссстит*);

съвкупностна външна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически екссститутат*);

частична външна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически екстуит*);

частична съвкупностна външна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически екстат*).

ВЪНШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНост* (external ecocorenomiс determinancy) – вж. *икокореномическо явление*.

ВЪНШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external ecocorenomiс base) – вж. *икокореномически суперстрат*.

ВЪНШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external ecocorenomiс reality) – вж. *икокореномическа даденост*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТОНОМНОСТ* (external economic autonomy) – същото като **автономност към икономическата система**. Вж. *автономност в икономическата система*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (external economic genuineness) (**ки**) – ВЪВ:

.....

външна достижима икономическа автентичност (вж. *икономическа достоверност; икономическа вероятностност; икономически релиабитит; икономически пробабитит*);

външна реализирана икономическа автентичност (вж. *икономическа тенденция; икономически тенденитит; икономическа осъщественост; икономически реализитит*);

външна реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа закономерност; икономическа осъществимост; икономически регулатит; икономически феазитит*).

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ (external economic attainability) – вж. [1] *икономическа възможност*; [2] *икономическа случайност*; [3] *икономически посибитит*; [4] *икономически стохастит*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (external economic constitution /constitutivity/) – вж. *икономически екссституит*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (external economic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна икономическа конституираност (вж. *икономически екссституит*);

единна външна икономическа конституираност (вж. *икономически екссститит*);

единна частична външна икономическа конституираност (вж. *икономически екссстит*);

съвкупностна външна икономическа конституираност (вж. *икономически екссститутат*);

частична външна икономическа конституираност (вж. *икономически екстуит*);

частична съвкупностна външна икономическа конституираност (вж. *икономически екстат*).

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА МЯРКА НА ЛЕБЕГ, А.* (Lebesgue external economic measure) – вж. *икономическа мярка на А. Лебег*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ* (external economic tendency) – вж. [1] *икономическа възможност*; [2] *икономическа необходимост*; [3] *икономически индистит*; [4] *икономически посибитит*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПЕРАЦИЯ (external economic operation) – вж. *линейна икономическа система*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (external economic determinancy) – вж. *икономическо явление*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external economic base) – вж. *икономически суперстрат*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА ПЛЪТНОСТ (external economic density) (**ки**) – във:

точка на външната икономическа плътност (вж. *точка на икономическата плътност*).

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНОСТ* (external economic fulfillment) – вж. [1] *икономическа действителност*; [2] *икономическа случайност*; [3] *икономически субстантит*; [4] *икономически стохастит*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (external economic realizability) – вж. [1] *икономическа възможност*; [2] *икономическа действителност*; [3] *икономически субстантит*; [4] *икономически посибитит*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external economic reality) – вж. *икономическа даденост*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (НАДЕЖДНОСТ)* (external economic reliability) – вж. [1] *икономическа действителност*; [2] *икономическа необходимост*; [3] *икономически индистит*; [4] *икономически субстантит*.

ВЪНШНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external economic substantivity) – вж. *икономически субективит*.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (external econonomic genuineness) (**ки**) – във:

външна достижима икореномическа автентичност (вж. *икореномическа вероятностност*; *икореномическа достоверност*; *икореномически пробабитит*; *икореномически релиабитит*);

външна реализирана икореномическа автентичност (вж. *икореномическа тенденция*; *икореномически тендентит*);

.....

външна реализуема икореномическа автентичност (вж. *икореномическа закономерност; икореномическа осъществимост; икореномически регулатив; икореномически феазитив*).

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ (external ecorenomic attainability) – вж. [1] *икореномическа възможност*; [2] *икореномическа случайност*; [4] *икореномически посибитив*; [4] *икореномически стохастив*.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост* (external ecorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *икореномически екститут*.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external ecorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – ВЪВ:

външна икореномическа конституираност (вж. *икореномически екститут*);

съвкупностна външна икореномическа конституираност (вж. *икореномически екститутат*);

единна външна икореномическа конституираност (вж. *икореномически екститив*);

частична външна икореномическа конституираност (вж. *икореномически екстут*);

частична съвкупностна външна икореномическа конституираност (вж. *икореномически екстат*);

единна частична външна икореномическа конституираност (вж. *икореномически екстив*).

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ* (external ecorenomic tendencity) – вж. [1] *икореномическа възможност*; [2] *икореномическа необходимост*; [3] *икореномически индистив*; [4] *икореномически посибитив*.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНост* (external ecorenomic determinancy) – вж. *икореномическо явление*.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external ecorenomic base) – вж. *икореномически суперстрат*.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНост* (external ecorenomic fulfilness) – вж. [1] *икореномическа действителност*; [2] *икорено-*

мическа случайност; [3] икореномически стохастит; [4] икореномически субстантит.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (external economic realizability) – вж. [1] икореномическа възможност; [2] икореномическа действителност; [3] икореномически посибитит; [4] икореномически субстантит.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external economic reality) – вж. икореномическа даденост.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (НАДЕЖДНОСТ)* (external economic reliability) – вж. [1] икореномическа действителност; [2] икореномическа необходимост; [3] икореномически индистит; [4] икореномически субстантит.

ВЪНШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ХОМЕОСТАТИЧНОСТ* (external economic homeostaticity) – вж. икореномическо количество.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (external ecotechnomic genuineness) (**ки**) – във:

външна достижима икотехномическа автентичност (вж. икотехномическа достоверност; икотехномическа вероятностност; икотехномически релиабитит; икотехномически пробабитит);

външна реализирана икотехномическа автентичност (вж. икотехномическа тенденция; икотехномически тендентит);

външна реализуема икотехномическа автентичност (вж. икотехномическа закономерност; икотехномическа осъществимост; икотехномически регулатит; икотехномически феазитит).

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ (external ecotechnomic attainability) – вж. [1] икотехномическа възможност; [2] икотехномическа случайност; [3] икотехномически посибитит; [4] икотехномически стохастит.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (external ecotechnomic constitution /constitutivity/) – вж. икотехномически екституит.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (external ecotechnomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически екституит*);

единна външна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически екститут*);

единна частична външна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически екстит*);

съвкупностна външна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически екститутат*);

частична външна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически екстуит*);

частична съвкупностна външна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически екстат*).

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ* (external ecotechnomic tendency) – вж. [1] *икотехномическа възможност*; [2] *икотехномическа необходимост*; [3] *икотехномически индистит*; [4] *икотехномически посибитит*.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (external ecotechnomic determinancy) – вж. *икотехномическо явление*.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external ecotechnomic base) – вж. *икотехномически суперстрат*.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНОСТ* (external ecotechnomic fulfilment) – вж. [1] *икотехномическа действителност*; [2] *икотехномическа случайност*; [3] *икотехномически стохастит*; [4] *икотехномически субстантит*.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (external ecotechnomic realizability) – вж. [1] *икотехномическа възможност*; [2] *икотехномическа действителност*; [3] *икотехномически посибитит*; [4] *икотехномически субстантит*.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external ecotechnomic reality) – вж. *икотехномическа даденост*.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (НАДЕЖДНОСТ)* (external ecotechnomic reliability) – вж. [1] *икотехномическа действителност*; [2]

икотехномическа необходимост; [3] икотехномически индистит; [4] икотехномически субстантит.

ВЪНШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ХОМЕОСТАТИЧНОСТ* (external ecotechnomic homeostaticity) – вж. *икотехномическо количество*.

ВЪНШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост* (external ecounirenomic constitution /constitutivity/) – вж. *икоуниреномически екститут*.

ВЪНШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external ecounirenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – **ВЪВ:**

външна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически екститут*);

единна външна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически екститут*);

единна частична външна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически екстит*);

съвкупностна външна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически екститутат*);

частична външна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически екстут*);

частична съвкупностна външна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически екстат*).

ВЪНШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНост* (external ecounirenomic determinancy) – вж. *икоуниреномическо явление*.

ВЪНШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (external ecounirenomic base) – вж. *икоуниреномически суперстрат*.

ВЪНШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (external ecounirenomic reality) – вж. *икоуниреномическа даденост*.

ВЪНШНА КОНВЕРГЕНТНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external convergent regulability of the economic system) – същото като *външна сходяща регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА НЕПРОТИВОРЕЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external uncontradictoriness of the economic system) – вж. *непротиворечивост на икономическата система*.

ВЪНШНА ПРОТИВОРЕЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external contradictoriness of the economic system) – вж. *противоречивост на икономическата система*.

ВЪНШНА РАБОТНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external working economic substantivity) – вж. *работен икономически ивбективит*.

ВЪНШНА РАЗХОДЯЩА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external divergent regulability of the economic system), **външна дивергентна регулируемост на икономическата система**, (*) – едновременно разновидност на *разходящата регулируемост на икономическата система* (която е свойство на *системата на икономическо регулиране*, респ. на *системата на икономическо управление*, да произвежда коригиращи въздействия, постепенно привеждащи икономическото поведение на системата към безкрайна граница, като още в течение на този процес то се дестабилизира) и на *външната регулируемост на икономическата система* (която е свойство на *икономическата система* да приема и преработва външни въздействия, целенасочено коригиращи нейното поведение). На външната разходяща регулируемост съответствуват понятията за **външно разходящо регулиране на икономическата система*** (external divergent regulation of the economic system) и **система на външно разходящо икономическо регулиране*** (external divergent economic regulation system). Вж. *регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА РЕАЛИЗИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (external fulfilled economic genuineness) – вж. [1] *икономическа осъщественост*; [2] *икономическа тенденция*; [3] *икономически реализитит*; [4] *икономически тенденитит*.

ВЪНШНА РЕАЛИЗИРАНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (external fulfilled econonomic genuineness) – вж. [1] *икореномическа осъщественост*; [2] *икореномическа тенденция*; [3] *икореномически реализитит*; [4] *икореномически тенденитит*.

ВЪНШНА РЕАЛИЗИРАНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ*

(external fulfilled ecotechnomic genuineness) – вж. [1] *икотехномическа осъщественост*; [2] *икотехномическа тенденция*; [3] *икотехномически реализитит*; [4] *икотехномически тендентит*.

ВЪНШНА РЕАЛИЗУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ*

(external realizable economic genuineness) – вж. [1] *икономическа закономерност*; [2] *икономическа осъществимост*; [3] *икономически регулатит*; [4] *икономически феазитит*.

ВЪНШНА РЕАЛИЗУЕМА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ*

(external realizable econonomic genuineness) – вж. [1] *икореномическа закономерност*; [2] *икореномическа осъществимост*; [3] *икореномически регулатит*; [4] *икореномически феазитит*.

ВЪНШНА РЕАЛИЗУЕМА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ*

(external realizable ecotechnomic genuineness) – вж. [1] *икотехномическа закономерност*; [2] *икотехномическа осъществимост*; [3] *икотехномически регулатит*; [4] *икотехномически феазитит*.

ВЪНШНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА*

(external regulability of the economic system) (*) – една от разновидностите на *икономическата регулируемост* (на *регулируемостта на икономическата система*); способност или още свойство на *икономическата система* (в частност – на *системата на икономическо регулиране*, респ. на *системата на икономическо управление*) да приема и преработва външни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), които целенасочено коригират нейното поведение. Тези въздействия могат да бъдат насочени както към *регулируемата икономическа подсистема*, така и към *регулиращата икономическа подсистема*. Затова пък от гледна точка на външната среда цялата система изглежда като регулируема икономическа подсистема. Нейни разновидности са *външната сходяща регулируемаст на икономическата система* (*външната конвергентна регулируемаст на икономическата система*) и *външната разходяща регулируемаст на икономическата система* (*външната дивергентна регулируемаст на икономическата система*). На външната регулируемост съответствуват понятията за **външно регулиране на икономическата система*** (external regulation of the economic system) и **система на външно икономическо регулиране*** (external economic regulation system). Нейни разновидности са

още *външната статична регулируемост на икономическата система* и *външната динамична регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external regulability of the economic system) (**ки**) – във:

външна дивергентна регулируемост на икономическата система (същото като *външна разходяща регулируемост на икономическата система*);
външна динамична регулируемост на икономическата система;
външна конвергентна регулируемост на икономическата система (същото като *външна сходяща регулируемост на икономическата система*);
външна разходяща регулируемост на икономическата система;
външна регулируемост на икономическата система;
външна статична регулируемост на икономическата система;
външна сходяща регулируемост на икономическата система.

ВЪНШНА СТАТИЧНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external static regulability of the economic system) (*) – способност или свойство на *икономическата система* [която може бъде *статична икономическа система* (в частност – *статична система на икономическо регулиране*) или *динамична икономическа система* (в частност – *динамична система на икономическо регулиране*)] да приема и преработва изработени от *статични икономически регулатори* (от *статични регулиращи икономически подсистеми*, от *статично-ситуирани икономически регулатори*) *външни регулиращи икономически въздействия*, които целенасочено коригират нейното поведение. Разграничават се ***външна собствено-статична регулируемост на икономическата система**** (external properly-static regulability of the economic system) и ***външна статично-реагираща статична регулируемост на икономическата система**** (external statically-reacting static regulability of the economic system). Вж. *статична регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА СТОЙНОСТ НА ВАЛУТАТА (external exchange value) (в межд.) (стойност = значение, величина) – същото като *косвен валутен курс* (в межд.) и като *непряк валутен курс* (в межд.).

ВЪНШНА СТРУКТУРА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external structure of the economic system) (според К. Миркович) – качествено определен и относително устойчив ред от *външните връзки на икономическата система* (от *външните икономически въздействия*). Обединение от *входната структу-*

ра на икономическата система и изходната структура на икономическата система.

ВЪНШНА СУБСТАТНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external substatum economic substantivity) – вж. *субстатен икономически субективит*.

ВЪНШНА СУСТАТАНТНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external sustatantal economic substantivity) – вж. *сустатантен икономически субективит*.

ВЪНШНА СУСТАТИТНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external sustatitic economic substantivity) – вж. *сустатитен икономически субективит*.

ВЪНШНА СХОДЯЩА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external convergent regulability of the economic system), **външна конвергентна регулируемост на икономическата система**, (*) – едновременно разновидност на *сходящата /конвергентната/ регулируемост на икономическата система* (която е свойство на системата на икономическо регулиране, респ. на системата на икономическо управление, да произвежда коригиращи въздействия, постепенно привеждащи нейното икономическо поведение към крайна граница, при която или в рамките на която то се стабилизира) и на *външната регулируемост на икономическата система* (която е свойство на икономическата система да приема и преработва външни въздействия, целенасочено коригиращи нейното поведение). На външната сходяща регулируемост съответствуват понятията за **външно сходящо регулиране на икономическата система*** (external convergent regulation of the economic system) и **система на външно сходящо икономическо регулиране*** (external convergent economic regulation system). Вж: *регулируемост на икономическата система*.

ВЪНШНА СЪЗИДАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external making economic substantivity) – вж. *съзидателен икономически субективит*.

ВЪНШНА СЪТВОРИТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external performing economic substantivity) – вж. *сътворителен икономически субективит*.

ВЪНШНА ТВОРЧЕСКА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external creative economic substantivity) – вж. *творчески икономически субективит*.

ВЪНШНА ТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (external tensivity of the economic growth) – същото като *екстертензивност на икономическия растеж*.

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (external typical ecocorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икокореномически екституит*.

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (external typical ecocorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически екститутат*);

единна външна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически екститит*);

единна частична външна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически екстит*);

съвкупностна външна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически екститутат*);

частична външна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически екстут*);

частична съвкупностна външна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически екстат*).

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (external typical economic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икономически екституит*.

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (external typical economic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

съвкупностна външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екститутат*);

външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екститутат*);

единна външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екститит*);

частична външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екстуит*);

частична съвкупностна външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екстат*);

единна частична външна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически екстит*).

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост*
(external typical ecorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икореномически екституит*.

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external typical ecorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически екститутат*);

единна външна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически екститит*);

единна частична външна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически екстит*);

съвкупностна външна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически екститутат*);

частична външна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически екстуит*);

частична съвкупностна външна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически екстат*).

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост*
(external typical ecotechnomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икотехномически екституит*.

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (external typical ecotechnomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически екститутат*);

единна външна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически екститит*);

единна частична външна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически екстит*);

свкупностна външна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически екститут*);

частична външна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически екстут*);

частична свкупностна външна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически екстат*).

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (external typical ecounirenomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икоуниреномически екститут*.

ВЪНШНА ТИПИЧНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (external typical ecounirenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

външна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически екститут*);

единна външна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически екстит*);

единна частична външна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически екстит*);

свкупностна външна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически екститут*);

частична външна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически екстут*);

частична свкупностна външна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически екстат*).

ВЪНШНА ТОЧКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ (external point of the economic range) – вж. *икономическа област*.

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ (external trade) (в межд.) – същото като *международна търговия* (в межд.).

ВЪНШНА УНИСЪЗИДАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (external unimaking economic substantivity) – вж. *унисъзидателен икономически субективит*.

ВЪНШНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (external stability of the economic graph) – същото като **обща допирателност на икономическия граф** (вж. *теория на графите*).

ВЪНШНИ ВРЪЗКИ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external connections of the economic system), **външни икономически въздействия**, – взаимоотношения на *икономическата система* със заобикалящата я среда (икономическа, производствена, природна, социална, политическа, междunarодна и т.н.). Ако не е посочено друго, се имат предвид взаимоотношенията с икономическата среда. Определят *външната структура на икономическата система*. Заедно с *вътрешните връзки на икономическата система* представляват цялата съвкупност от нейни *икономически връзки*. Външните връзки се подразделят на два вида – *входни връзки на икономическата система* и *изходни връзки на икономическата система*. Затова множеството на външните икономически връзки е обединение от входните и изходните икономически връзки.

ВЪНШНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛЕЗНОСТ (outside impacts on economic utility) (в микр.) – външни въздействия върху *общата икономическа полезност* на потребителя, които пораждат част от *нефункционалното индивидуално потребителско търсене* (в микр.). Това са случаи, когато индивидите взаимно се влияят при вземането на своите потребителски решения. Към тях се числят *ефектът на свързания вагон* (в микр.), *ефектът на сноба* (в микр.) и *ефектът на Веблен, Т.*, (в микр.).

ВЪНШНИ ИЗТИЧАНИЯ НА ДОХОД* (external-sector leakages) (в межд.) – другото наименование на *вноса* (в макр.) като макроикономическа величина.

ВЪНШНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (external economic impacts /actions/) – същото като *външни връзки на икономическата система*.

ВЪНШНИ ИКОНОМИЧЕСКИ МЕТАОТНОШЕНИЯ* (external economic metarelations) (*) – отношения (или съотношения) между външните *икономически отношения* в дадена система. Метарелации на *икономическата система*, които са съдържание на нейната външна структура (*външната структура на икономическата система* е подредеността от нейните външни икономически метаотношения). Вж. *обектност на икономическата система*.

ВЪНШНИ ИНЖЕКЦИИ* (external-sector injections) (в межд.) – другото наимено-
вание на *износа (в макр.)* като макроикономическа величина.

ВЪНШНИ ИНЖЕКЦИИ (external-sector injections) (**ки**) – във:

външни инжекции (в межд.);

нетни външни инжекции (в межд.);

функция на нетните външни инжекции (в межд.).

ВЪНШНИ ОТКЛОНЯВАЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external diverting impacts /disturbance/ to the economic system), **непараметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система**, – *отклоняващи въздействия върху икономическата система*, които произтичат от външната по отношение на системата среда. В резултат на това поведението на системата може да излезе извън *установения икономически хомеостазис*. Обикновено приемат формата стъпаловидни или синусоидални въздействия или са такива от типа на *икономическата делта-функция*.

ВЪНШНИ ПАРИ (external money) (в макр.) – термин, използван от канадския икономист Хари Джонсън и американския изследовател Франко Модилиани. Външните пари са тези, които имат външен по отношение на частния бизнес произход. Към тях се причисляват златните пари (наследени от миналото) и банкнотите.

ВЪНШНО БИНАРНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (external binary economic relation) – същото като *икономическо съответствие*. Вж. и *бинарно икономическо отношение*.

ВЪНШНО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (external dynamic economic regulation) – същото като *външно динамично регулиране на икономическата система*.

ВЪНШНО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (external dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

външно динамично икономическо регулиране (същото като външно динамично регулиране на икономическата система);

система на външно динамично икономическо регулиране.

ВЪНШНО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external dynamic regulation on the economic system), **външно ди-**

намично икономическо регулиране, (*) – *динамично регулиране на икономическата система* [която може бъде *статична икономическа система* (в частност – *статична система на икономическо регулиране*) или *динамична икономическа система* (в частност – *динамична система на икономическо регулиране*)], което чрез външни регулиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), но при *астатично-ситуирани икономически регулатори* (т.е. при *динамични икономически регулатори*, които могат да бъдат *статично-реагиращи динамични икономически регулатори* или *астатично-реагиращи динамични икономически регулатори*), целенасочено коригира поведението на икономическата система, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Тези въздействия могат да бъдат насочени както към *регулируемата икономическа подсистема*, така и към *регулиращата икономическа подсистема*. Затова пък от гледна точка на външната среда цялата икономическа система изглежда като регулируема икономическа подсистема. На това положение съответствува понятието за *система на външно динамично икономическо регулиране*. Негови разновидности са *външното сходящо динамично регулиране на икономическата система* и *външното разходящо динамично регулиране на икономическата система*, както и **външното статично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система*** (external statically-reacting dynamic regulation on the economic system) и **външното астатично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система*** (external astatically-reacting dynamic regulation on the economic system). Според обекта на *икономическото регулиране* (регулируемата икономическа подсистема) се разграничават **външно динамично регулиране на статични икономически системи*** (external dynamic regulation on the static economic systems) и **външно динамично регулиране на динамични икономически системи*** (external dynamic regulation on the dynamic economic systems) и техните разновидности.

ВЪНШНО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external dynamic regulation on the economic system) (**ки**) – във:

външно динамично регулиране на икономическата система;

външно разходящо динамично регулиране на икономическата система;

външно сходящо динамично регулиране на икономическата система.

ВЪНШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external exoecorenonomic being) – вж. *икокореномическо ексопроявление*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external exoecocorenomic meaning /designation/) – вж. *икокореномически ексосупсенси*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external exoecocorenomic state /condition/) – вж. *икокореномическа ексоформа*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external exoecocorenomic foundation) – вж. *икокореномическа ексосуперстанта*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external exoeconomic meaning /designation/) – вж. *икономически ексосупсенси*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external exoeconomic state /condition/) – вж. *икономическа ексоформа*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external exoeconomic foundation) – вж. *икономическа ексосуперстанта*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external exoecorenomic being) – вж. *икономическо ексопроявление*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external exoecorenomic meaning /designation/) – вж. *икореномически ексосупсенси*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external exoecorenomic state /condition/) – вж. *икореномическа ексоформа*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external exoecorenomic foundation) – вж. *икореномическа ексосуперстанта*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external exoecotechnomic being) – вж. *икотехномическо ексопроявление*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external exoecotechnomic meaning /designation/) – вж. *икотехномически ексосупсенси*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external exoecotechnomic state /condition/) – вж. *икотехномическа ексоформа*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external exoecotechnomic foundation) – вж. *икотехномическа ексосуперстанта*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external exoecounirenomic being) – вж. *икоуниреномическо ексопроявление*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external exoecounirenomic meaning /designation/) – вж. *икоуниреномически ексо-супсенси*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external exoecounirenomic state /condition/) – вж. *икоуниреномическа ексоформа*.

ВЪНШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external exoecounirenomic foundation) – вж. *икоуниреномическа ексосуперстанта*.

ВЪНШНО И ВЪТРЕШНО В ИКОНОМИКАТА (external and internal in economy) – *икономически категории*, отразяващи две (външна и вътрешна) страни на единния *икономически предмет* (в т.ч. *икономически обект*, *икономическа система*, *икономическо явление*, *икономически процес* и т.н.), различни по дълбочина и по значимост на *икономическите връзки* на предмета. **Външното в икономиката** (external in economy) (представяно от *икономическия екстерион*) е (1) това, което характеризира икономическия предмет от неговата повърхностна страна: в този смисъл външното са тези страни и свойства, които се извяват в *икономическото взаимодействие* с икономически предмети от други съвкупности на отношения; (2) необходимо условие за съществуването и развитието на който и да е икономически предмет. Като външна страна външното в икономиката е начинът на въздействие на икономическия предмет върху заобикалящата го среда. То е усвояващата страна на икономическия предмет. В противоположност на външното **вътрешното в икономиката** (internal in economy) (представяно от *икономическия интерион*) е това, което характеризира собствената природа (вж. *икономическа същност*), съдържанието (вж. *икономическо съдържание*), своеобразието на икономическия предмет. Вътрешното характеризира икономическия предмет откъм тези негови свойства и отношения, които съставят неговата основа, закона на неговото движение и развитие. Като вътрешна страна вътрешното в икономиката е източникът на въздействие на икономическия предмет върху заобикалящата го

среда. То е създаващата страна на икономическия предмет. Външната и вътрешната страна на икономическия предмет се намират в икономическо единство; те взаимопроникват едно в друго. В това единство определящото е вътрешното, тъй като всяко развитие има за свой източник саморазвитието, а решаващото е външното (вж. *определящо и решаващо в икономиката*). В процеса на *икономическото познание* движението е в посока от външното към вътрешното: отначало се осмислят по-малко съществените външни страни на икономическия предмет, той като чрез външното се скрива вътрешното, т.е. същността на *икономическия закон*, причината на *икономическите явления* и *икономическите процеси*; впоследствие вътрешното встъпва като една от степените на научното познание на *икономическата действителност*. Да се разкрие вътрешното в икономиката означава да се разкрие заключеното в икономическия предмет основание за всички произтичащи от него изменения при взаимодействието му с другите икономически предмети. Вж. *икономически битерион*, *икономически интериорат*, *икономически екстериорат* и *икономически битериорат*.

ВЪНШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external ecocorenomic being) – вж. *икокореномическо проявление*.

ВЪНШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external ecocorenomic meaning /designation/) – вж. *икокореномически сунсенси*.

ВЪНШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external ecocorenomic state /condition/) – вж. *икокореномическа форма*.

ВЪНШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external ecocorenomic foundation) – вж. *икокореномическа суперстанта*.

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external economic being) – вж. *икономическо проявление*.

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (external economic impact) (ки) – във:

външно случайно смущаващо /нарушаващо/ икономическо въздействие (вж. *статистическа динамика на системите на икономическо управление*).

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗИСКВАНЕ* (external economic requirement) – вж. [1] *икономическа необходимост*; [2] *икономическа случайност*; [3] *икономически индистит*; [4] *икономически стохастит*.

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (external economic relation) (ки) – във:

външно бинарно икономическо отношение (същото като икономическо съответствие).

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external economic meaning /designation/) – вж. *икономически супсенси*.

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (external economic regulation) (ки) – във:

външно динамично икономическо регулиране (същото като външно динамично регулиране на икономическата система);

външно статично икономическо регулиране (същото като външно статично регулиране на икономическата система);

система на външно динамично икономическо регулиране;

система на външно икономическо регулиране (вж. *външна регулируемост на икономическата система*);

система на външно разходящо икономическо регулиране (вж. *външна разходяща регулируемост на икономическата система*);

система на външно статично икономическо регулиране;

система на външно сходящо икономическо регулиране (вж. *външна сходяща регулируемост на икономическата система*).

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external economic state /condition/) – вж. *икономическа форма*.

ВЪНШНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external economic foundation) – вж. *икономическа суперстанта*.

ВЪНШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external econonomic being) – вж. *икореномическо проявление*.

ВЪНШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО ИЗИСКВАНЕ* (external econonomic requirement) – вж. [1] *икореномическа необходимост*; [2] *икореномическа случайност*; [3] *икореномически индистит*; [4] *икореномически стохастит*.

ВЪНШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external economic meaning /designation/) – вж. *икореномически сунсенс*.

ВЪНШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external economic state /condition/) – вж. *икореномическа форма*.

ВЪНШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external economic foundation) – вж. *икореномическа суперстанта*.

ВЪНШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external ecotechnomic being) – вж. *икотехномическо проявление*.

ВЪНШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО ИЗИСКВАНЕ* (external ecotechnomic requirement) – вж. [1] *икотехномическа необходимост*; [2] *икотехномическа случайност*; [3] *икотехномически индистит*; [4] *икотехномически стохастит*.

ВЪНШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external ecotechnomic meaning /designation/) – вж. *икотехномически сунсенс*.

ВЪНШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external ecotechnomic state /condition/) – вж. *икотехномическа форма*.

ВЪНШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external ecotechnomic foundation) – вж. *икотехномическа суперстанта*.

ВЪНШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (external ecounirenomic being) – вж. *икоуниреномическо проявление*.

ВЪНШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (external ecounirenomic meaning /designation/) – вж. *икоуниреномически сунсенс*.

ВЪНШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (external ecounirenomic state /condition/) – вж. *икоуниреномическа форма*.

ВЪНШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (external ecounirenomic foundation) – вж. *икоуниреномическа суперстанта*.

ВЪНШНО КРЕДИТИРАНЕ (external lending) (**ки**) – във:
принудително външно кредитиране (в межд.).

ВЪНШНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ (external macroeconomic equilibrium) (**ки**) – във:

крива на външното макроикономическо равновесие (в межд.).

ВЪНШНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ* (external macroeconomic equilibrium, external balance) (в межд.) – състояние на макроикономиката, при което се поддържа уравновесен платежен баланс по текущи операции (в межд.).

ВЪНШНО НЕРАВНОВЕСИЕ (external disequilibrium) (**ки**) – във:

локално външно неравновесие (в межд.);

област на външното неравновесие при активен общ платежен баланс (в межд.);

област на външното неравновесие при активен текущ баланс (в межд.);

област на външното неравновесие при пасивен общ платежен баланс (в межд.);

област на външното неравновесие при пасивен текущ баланс (в межд.).

ВЪНШНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ АКТИВЕН ОБЩ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (external disequilibrium in general balance-of-payments surplus) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при активен общ платежен баланс (в межд.).

ВЪНШНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ АКТИВЕН ТЕКУЩ БАЛАНС (external disequilibrium in positive current balance) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при активен текущ баланс (в межд.).

ВЪНШНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ПАСИВЕН ОБЩ ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС (external disequilibrium in general balance-of-payments deficit) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при пасивен общ платежен баланс (в межд.).

ВЪНШНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ПАСИВЕН ТЕКУЩ БАЛАНС (external disequilibrium in negative current balance) (**ки**) – във:

област на външното неравновесие при пасивен текущ баланс (в межд.).

ВЪНШНО ОБЕЗЦЕНЯВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (external domestic-currency depreciation) (в межд.) – обезценяване на местната валута

(в межд.), което е изразено относително и се дължи (при постоянни други условия) на спадането на *валутния курс* (в межд.) на местната парична единица.

ВЪНШНО ОБЛИГАЦИОННО ФИНАНСИРАНЕ (external bond financing) (в межд.) – предоставяне на *външни облигационни заеми* (в межд.).

ВЪНШНО ОТКЛОНЯВАЩО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external diverting impact /disturbance/ to the economic system) – *външни отклоняващи въздействия върху икономическата система*.

ВЪНШНО ОФИЦИАЛНО ФИНАНСИРАНЕ (external official financing) (в межд.) – форма на привличане на чуждестранен капитал, при която чужди правителства (под формата на външно държавно финансиране) или международни финансови институции предоставят *заеми на развиващите се страни* (в межд.). Специфичното за тях са по-ниските *лихвени проценти* (в макр.), което се помества в програмите за оказване на помощ.

ВЪНШНО ПАРИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ (external money supply) (в межд.) – предлагане на пари на дадената страна, насочено да задоволи еуровалутното *парично търсене* (в макр.) от нейния небанков сектор.

ВЪНШНО ПАРИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ (external money supply) (**ки**) – във:

външно парично предлагане (в межд.);

нетен ефект на еуровалутните пазари върху външното парично предлагане (в межд.).

ВЪНШНО ПОСКЪПВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (external domestic-currency appreciation) (в межд.) – поскъпване на *местната валута* (в межд.), което е изразено относително и се дължи (при постоянни други условия) на покачването на *валутния курс* (в межд.) на местната парична единица.

ВЪНШНО ПРЕДЛАГАНЕ (external supply) (**ки**) – във:

външно парично предлагане (в межд.).

ВЪНШНО ПРОЕКТИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ СИСТЕМИ (economic systems external projection) – същото като *макропроектиране на икономически системи*. Вж. и *икономическа системотехника*.

ВЪНШНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА ВЕКТОРИ (external product on vectors) – вж. *матрица*.

ВЪНШНО РАВНОВЕСИЕ (external equilibrium) (**ки**) – във:

външно макроикономическо равновесие (в межд.);

крива на външното макроикономическо равновесие (в межд.);

крива на външното равновесие (в межд.);

крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);

локално външно равновесие (в межд.);

общо външно равновесие (в межд.).

ВЪНШНО РАВНОВЕСИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПАРИЧНАТА И БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА (external equilibrium in respect to monetary and fiscal policy) (**ки**) – във:

крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);

отрицателна крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.);

положителна крива на външното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.).

ВЪНШНО РАЗХОДЯЩО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external divergent dynamic regulation on the economic system) (*) – *разходящо динамично регулиране на икономическата система, което чрез външни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), но при астатично-ситуирани икономически регулатори (т.е. при динамични икономически регулатори, които могат да бъдат статично-реагиращи динамични икономически регулатори или астатично-реагиращи динамични икономически регулатори), целенасочено коригира дестабилизиращо (хомеостатично-неподдържащо) поведението на икономическата система, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на разходящото динамично регулиране на икономическата система и на външното динамично регулиране на икономическата система.*

ВЪНШНО РАЗХОДЯЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (external divergent economic regulation system) (**ки**) – във:

система на външно разходящо икономическо регулиране (вж. *външна разходяща регулируемост на икономическата система*).

ВЪНШНО РАЗХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external divergent regulation of the economic system) – вж. *външна разходяща регулируемост на икономическата система.*

ВЪНШНО РАЗХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external divergent regulation of the economic system) (**ки**) – във:

външно разходящо регулиране на икономическата система (вж. *външна разходяща регулируемост на икономическата система*);

външно разходящо статично регулиране на икономическата система.

ВЪНШНО РАЗХОДЯЩО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external divergent static regulation on the economic system) (*) – *разходящо статично регулиране на икономическата система, което чрез външни въздействия (обективно възникващи или субективно създавани), но при външни статични икономически регулатори, целенасочено коригира дестабилизиращо (хомеостатично-неподдържащо) поведението на икономическата система, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на разходящото статично регулиране на икономическата система и на външното статично регулиране на икономическата система.*

ВЪНШНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external regulation of the economic system) – вж. *външна регулируемост на икономическата система.*

ВЪНШНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external regulation of the economic system) (**ки**) – във:

външно динамично регулиране на икономическата система;

външно разходящо динамично регулиране на икономическата система;

външно разходящо регулиране на икономическата система (вж. *външна разходяща регулируемост на икономическата система*);

външно разходящо статично регулиране на икономическата система;

външно регулиране на икономическата система (вж. *външна регулируемост на икономическата система*);

външно статично регулиране на икономическата система;

външно сходящо динамично регулиране на икономическата система;

външно сходящо регулиране на икономическата система (вж. *външна сходяща регулируемост на икономическата система*; същото като *външна конвергентна регулируемост на икономическата система*);

външно сходящо статично регулиране на икономическата система.

ВЪНШНО СЛУЧАЙНО СМУЩАВАЩО /НАРУШАВАЩО/ ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ* (external stochastic disturbing economic impact)

– вж. *статистическа динамика на системите на икономическо управление.*

ВЪНШНО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (external static economic regulation) – същото като *външно статично регулиране на икономическата система.*

ВЪНШНО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (external static economic regulation) (ки) – във:

външно статично икономическо регулиране (същото като външно статично регулиране на икономическата система);

система на външно статично икономическо регулиране.

ВЪНШНО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external static regulation on the economic system), **външно статично икономическо регулиране, (*)** – *статично регулиране на икономическата система [която може бъде статична икономическа система (в частност – статична система на икономическо регулиране) или динамична икономическа система (в частност – динамична система на икономическо регулиране)], което чрез външни регулиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), но при външни статично-ситуирани икономически регулатори (в т.ч. и при външни собствено-статични икономически регулатори и външни статично-реагиращи статични икономически регулатори), целенасочено коригира поведението на икономическата система, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Тези въздействия могат да бъдат насочени както към регулируемата икономическа подсистема, така и към регулиращата икономическа подсистема. Затова пък от гледна точка на външната среда цялата икономическа система изглежда като регулируема икономическа подсистема. На това положение съответствува понятието за система на външно статично икономическо регулиране. Негови разновидности са външното сходящо статично регулиране на икономическата система и външното разходящо статично регулиране на икономическата*

система, както и *външното собствено-статично регулиране на икономическата система** (external properly-static regulation on the economic system) и *външното статично-реагиращо статично регулиране на икономическата система** (external statically-reacting static regulation on the economic system). Според това как е ситуиран обектът на *икономическото регулиране* (регулируемата икономическа подсистема) се разграничават *външно статично регулиране на статични икономически системи** (external static regulation on the static economic systems) и *външно статично регулиране на динамични икономически системи** (external static regulation on the dynamic economic systems) и техните разновидности.

ВЪНШНО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external static regulation on the economic system) (**ки**) във:

външно разходящо статично регулиране на икономическата система;
външно статично регулиране на икономическата система.

ВЪНШНО СХОДЯЩО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external convergent dynamic regulation on the economic system) (*) – *сходящо динамично регулиране на икономическата система*, което чрез външни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), но при *астатично-ситуирани икономически регулатори* (т.е. при *динамични икономически регулатори*, които могат да бъдат *статично-реагиращи динамични икономически регулатори* или *астатично-реагиращи динамични икономически регулатори*), целенасочено коригира стабилизиращо (хомеостатично-поддържащо) *поведението на икономическата система*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на *сходящото динамично регулиране на икономическата система* и на *външното динамично регулиране на икономическата система*.

ВЪНШНО СХОДЯЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (external convergent economic regulation) (**ки**) – във:

система на външно сходящо икономическо регулиране (вж. *външна сходяща регулируемост на икономическата система*).

ВЪНШНО СХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external convergent regulation of the economic system) – вж. *външна*

сходяща регулируемост на икономическата система (същото като външна конвергентна регулируемост на икономическата система).

ВЪНШНО СХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (external convergent regulation of the economic system) (**ки**) – във:

външно сходящо динамично регулиране на икономическата система;

външно сходящо регулиране на икономическата система (вж. външна сходяща регулируемост на икономическата система; същото като външна конвергентна регулируемост на икономическата система);

външно сходящо статично регулиране на икономическата система.

ВЪНШНО СХОДЯЩО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (external convergent static regulation on the economic system) (*) – *сходящо статично регулиране на икономическата система, което чрез външни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), но при външни статично-ситуирани икономически регулатори, целенасочено коригира стабилизиращо (хомеостатично-поддържащо) поведението на икономическата система, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на сходящото статично регулиране на икономическата система и на външното статично регулиране на икономическата система.*

ВЪНШНО ФИНАНСИРАНЕ (external financing) (**ки**) – във:

външно облигационно финансиране (в межд.);

външно официално финансиране (в межд.).

ВЪНШНОДЪЛГОВ ПАЗАР (external-debt market) (**ки**) – във:

вторичен външnodългов пазар (в межд.);

съвършен вторичен външnodългов пазар (в межд.).

ВЪНШНОДЪЛГОВ ПРОБЛЕМ НА РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СТРАНИ (external debt problem of the developing countries; developing countries' external debt problem) (в межд.) – *същото като международна криза на дълговете (в межд.).*

ВЪНШНО-ИНДУЦИРАНА /ЕКЗОГЕННО-ИНДУЦИРАНА/ ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (externally-induced /exogenously-induced/ worth-dynamic economic entropy) (*) – *изменението $d_e H_W$ на ценностнодинамичната икономическа ентропия H_W на икономическата система (в частност – в ценностнодинамичната икономическа система), кое-*

то е породено от ценностния обмен (от обмена на *ползност* и *стойност*) на тази система с външната среда. Представлява част от пълното изменение dH_W на ценностнодинамична ентропия на системата, която е сумата $dH_W = d_e H_W + d_i H_W$ от външно-индуцираната ценностнодинамична икономическа ентропия $d_e H_W$ и вътрешно-индуцираната ценностнодинамична икономическа ентропия $d_i H_W$. Вж. *ентропия* и *икономическа ентропия*.

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ЕДНОСТРАННА ЕКСПАНЗИЯ (external-reservely-uniform expansion) (**ки**) – във:

външнорезервово-едностранна парична експанзия (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ЕДНОСТРАННА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ* (external-reservely-uniform monetary expansion) (в межд.) – *едностранна парична експанзия (в межд.), извършвана чрез увеличаване само на официалните валутни резерви (в межд.) на централната банка (в макр.).*

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ЕДНОСТРАННА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ* (external-reservely-uniform monetary restriction) (в межд.) – *едностранна парична рестрикция (в межд.), извършвана чрез намаляване само на официалните валутни резерви (в межд.) на централната банка (в макр.).*

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ЕДНОСТРАННА РЕСТРИКЦИЯ (external-reservely-uniform restriction) (**ки**) – във:

външнорезервово-едностранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА ЕКСПАНЗИЯ (external-reservely-predominant biform expansion) (**ки**) – във:

външнорезервово-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ* (external-reservely-predominant biform monetary expansion) (в межд.) – *двупосочно-двустранна парична експанзия (в межд.), която се извършва чрез едновременно увеличаване на официалните валутни резерви (в межд.) и намаляване на вътрешния кредит (в межд.), когато абсолютният размер на неговото намаляване е по-малък от абсолютният размер на увеличаването на официалните валутни резерви.*

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ* (external-reservely-predominant biform monetary restriction) (в межд.) – *двупосочно-двустранна парична рестрикция (в межд.)*, която се извършва чрез едновременно намаляване на *официалните валутни резерви (в межд.)* и увеличаване на *вътрешния кредит (в межд.)* на *централната банка (в макр.)*, когато абсолютният размер на неговото увеличаване е по-малък от абсолютният размер на намаляването на *официалните валутни резерви (в межд.)*.

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА РЕСТРИКЦИЯ (external-reservely-predominant biform restriction) (**ки**) – **във:**
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ЕКСПАНЗИЯ (external-reservely-predominant expansion) (**ки**) – **във:**
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ (external-reservely-predominant monetary expansion) (**ки**) – **във:**
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ (external-reservely-predominant monetary restriction) (**ки**) – **във:**
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪНШНОРЕЗЕРВОВО-ПРЕОБЛАДАВАЩА РЕСТРИКЦИЯ (external-reservely-predominant restriction) (**ки**) – **във:**
външнорезервово-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪНШНОСИСТЕМЕН ПРОДУКТ* (extrasystemic product) (в макр.) (подразбира се като *външносистемно-продуктова предметна маса*) (*) – общо понятие за *входен продукт (в макр.)* и *изходен продукт (в макр.)*, както и за *остатъчен продукт (в макр.)* и *граничен продукт (в макр.)*; частта от **всеобхватния икономически продукт** (вж. *икономически продукт*), която се формира (образува или разпределя) при функционирането на *външните икономичес-*

ки връзки (вж. и икономическа връзка) на системата на икономическото производство; парично изражение на частта от всеобхватния икономическия продукт, произведена от икономически единици (една, повече от една или всички в дадена страна) за единица време (обикновено за една година), която напуска системата на икономическото производство, за да бъде използван извън нея. *Вънносистемният продукт (в макр.)* обичайно е **извънмеждутрасловият продукт** (extra-interbranch /outside-interbranch/ product) – продуктът, който се образува извън границите на междутрасловите връзки на производството, и той не трябва да се отъждествява с продукта, който се образува извън макроикономическата система като цяло. Конституира се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междутрасловите връзки (вж. и междутраслова система на В. Леонтиев)*. Той е една от разновидностите на *частичния продукт (в макр.)*. *Вънносистемният продукт (в макр.)* е сумата от **вънносистемно-продуктовите предметни междueleментни кванти*** (extrasystemic-product objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)*]. Сумата на *вънносистемния продукт (в макр.)* и *вътрешносистемния продукт (в макр.)* е *пълният възпроизведен продукт (в макр.)*. Негови разновидности са *входният продукт (в макр.)* [който е разновидност на *частичния образуван продукт (в макр.)* и е общо понятие за *чист продукт (в макр.)* и *въведен продукт (в макр.)*] и *изходният продукт (в макр.)* [който е разновидност на *частичния оползотворен продукт (в макр.)* и е общо понятие за *краен продукт (в макр.)* и *изведен продукт (в макр.)*]. Негови разновидности са също *остатъчният продукт (в макр.)* [който е общо понятие за *чист продукт (в макр.)* и *краен продукт (в макр.)*] и *граничният продукт (в макр.)* [който е общо понятие за *въведен продукт (в макр.)* и *изведен продукт (в макр.)*]. Негови разновидности са още *отделният вънносистемен продукт (в макр.)* и *съвкупният вънносистемен продукт (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *вънносистемен продукт (в макр.)* обикновено се подразбира *съвкупният вънносистемен продукт (в макр.)*. При покупко-продажба *вънносистемният продукт (в макр.)* се представя като **разход на вънносистемен продукт*** (extrasystemic product expenditure) (в макр.) за неговите продавачи и като **постъпление на вънносистемен продукт*** (extrasystemic product incoming) (в макр.) за неговите купувачи. Като *обем вънносистемният продукт (в макр.)* е равен на *вънносистемните финанси (в макр.)*.

ВЪНШНОСИСТЕМЕН ПРОДУКТ (extrasystemic product) (**ки**) – ВЪВ:

външносистемен продукт (в макр.);
дедуциран външносистемен продукт (в макр.);
индуциран външносистемен продукт (в макр.);
образуван външносистемен продукт (в макр.);
оползотворен външносистемен продукт (в макр.);
отделен външносистемен продукт (в макр.);
отделен дедуциран външносистемен продукт (в макр.);
отделен индуциран външносистемен продукт (в макр.);
отделен образуван външносистемен продукт (в макр.);
отделен оползотворен външносистемен продукт (в макр.);
отделен приведен външносистемен продукт (в макр.);
отделен произведен външносистемен продукт (в макр.);
отделен стопанствен външносистемен продукт (в макр.);
отделен употребен външносистемен продукт (в макр.);
приведен външносистемен продукт (в макр.);
произведен външносистемен продукт (в макр.);
стопанствен външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен дедуциран външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен индуциран външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен образуван външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен оползотворен външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен приведен външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен произведен външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен стопанствен външносистемен продукт (в макр.);
съвкупен употребен външносистемен продукт (в макр.);
употребен външносистемен продукт (в макр.).

ВЪНШНОСИСТЕМНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ* (extrasystemic product money) (в макр.) (подразбират се като **външносистемно-продуктова парична маса**) (*) – противостоящ на **външносистемния продукт (в макр.)** негов паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната икономическа размяна) в обратна на продукта посока; общо понятие за **входни продуктови пари (в макр.)** и **изходни продуктови пари (в макр.)**, както и за **остатъчни продуктови пари (в макр.)** и **гранични продуктови пари (в макр.)**. **Външносистемните продуктови пари (в макр.)** обичайно са **извънмеждует-**

расловите продуктови пари (extra-interbranch /outside-interbranch/ product money) – продуктови пари, които се образуват извън границите на междуотрасловите връзки на производството, и те не трябва да се отъждествяват с продуктовете пари, който се образуват извън макроикономическата система като цяло. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки (вж. и междуотраслова система на В. Леонтиев)*. Те са една от разновидностите на *частичните продуктови пари (в макр.)*. **Външносистемните продуктови пари (в макр.)** са сумата от **външносистемно-продуктовите парични междуелементни кванти*** (extrasystemic-product monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов паричен формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Сумата на външносистемните продуктови пари (в макр.) и *вътрешносистемните продуктови пари (в макр.)* са *пълните възпроизведени продуктови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *входните продуктови пари (в макр.)* [които са разновидност на *частичните образувани продуктови пари (в макр.)* и са общо понятие за *чисти продуктови пари (в макр.)* и *въведени продуктови пари (в макр.)*] и *изходните продуктови пари (в макр.)* [които са разновидност на *частичните оползотворени продуктови пари (в макр.)* и са общо понятие за *крайни продуктови пари (в макр.)* и *изведени продуктови пари (в макр.)*]. Техни разновидности са също *остатъчните продуктови пари (в макр.)* [които са общо понятие за *чисти продуктови пари (в макр.)* и *крайни продуктови пари (в макр.)*] и *граничните продуктови пари (в макр.)* [които са общо понятие за *въведени продуктови пари (в макр.)* и *изведени продуктови пари (в макр.)*]. Техни разновидности са още *отделните външносистемни продуктови пари (в макр.)* и *съвкупните външносистемни продуктови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *външносистемни продуктови пари (в макр.)* обикновено се подразбират *съвкупните външносистемни продуктови пари (в макр.)*. При покупко-продажба *външносистемните продуктови пари (в макр.)* се представят като **разход на външносистемни продуктови пари*** (extrasystemic product money expenditure) (в макр.) [същото като **външносистемен продукт паричен разход*** (extrasystemic product money cost) (в макр.)] за купувачите на външносистемния продукт (в макр.) и като **приход на външносистемни продуктови пари*** (extrasystemic product money incoming) (в макр.) [същото като **външносистемен продукт паричен приход*** (extrasystemic product money revenue) (в

макр.)] за неговите продавачи. Като обем *външносистемните продуктови пари (в макр.)* са равни на *външносистемните финансови пари (в макр.)*.

ВЪНШНОСИСТЕМНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ (extrasystemic product money) (**ки**) – във:

външносистемни продуктови пари (в макр.);
отделни външносистемни продуктови пари (в макр.);
съвкупни външносистемни продуктови пари (в макр.).

ВЪНШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ* (extrasystemic finance) (в макр.) (подразбират се като *външносистемно-финансова предметна маса*) (*) – общо понятие за *входни финанси (в макр.)* и *изходни финанси (в макр.)*, както и за *остатъчни финанси (в макр.)* и *гранични финанси (в макр.)*; частта от **всеобхватните икономически финанси*** (comprehensive economic finance), която се формира (образува или разпределя) при функционирането на *външните икономически връзки* (вж. и *икономическа връзка*) на системата на преразпределението на икономическия доход; парично изражение на частта от всеобхватните икономически финанси, възникнали в *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна) за единица време (обикновено за една година), която напуска системата на системата на преразпределението на икономическия доход, за да бъде използвана извън нея. *Външносистемните финанси (в макр.)* обичайно са **извънмеждутрасловите финанси** (extra-interbranch /outside-interbranch/ finance) – финансите, които се образуват извън границите на междутрасловите връзки на производството, и те не трябва да се отъждествява с финансите, които се образуват извън макроикономическата система като цяло. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междутрасловите връзки* (вж. и *междутраслова система на В. Леонтиев*). Те са една от разновидностите на *частичните финанси (в макр.)*. *Външносистемните финанси (в макр.)* са сумата от **външносистемно-финансовите предметни междueleментни кванти*** (extrasystemic-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Сумата на външносистемните финанси (в макр.) и *вътрешносистемните финанси (в макр.)* са *пълните възпроизведени финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *входните финанси (в макр.)* [които са разновидност на *частичните образувани финанси (в макр.)* и

са общо понятие за *чисти финанси (в макр.)* и *въведени финанси (в макр.)*] и *изходните финанси (в макр.)* [които са разновидност на *частичните оползотворени финанси (в макр.)* и е общо понятие за *крайни финанси (в макр.)* и *изведени финанси (в макр.)*]. Техни разновидности са също *остатъчните финанси (в макр.)* [които са общо понятие за *чисти финанси (в макр.)* и *крайни финанси (в макр.)*] и *граничните финанси (в макр.)* [които са общо понятие за *въведени финанси (в макр.)* и *изведени финанси (в макр.)*]. Техни разновидности са още *отделните външносистемни финанси (в макр.)* и *свкупните външносистемни финанси (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *външносистемни финанси (в макр.)* обикновено се подразбират *свкупните външносистемни финанси (в макр.)*. В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) *външносистемните финанси (в макр.)* се представят като ***разход на външносистемни финанси**** (extrasystemic finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като ***постъпление на външносистемни финанси**** (extrasystemic finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи). Като *обем външносистемният продукт (в макр.)* е равен на *външносистемните финанси (в макр.)*.

ВЪНШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ (extrasystemic finance) (**ки**) – във:

възникнали външносистемни финанси (в макр.);
външносистемни финанси (в макр.);
дедуцирани външносистемни финанси (в макр.);
индуцирани външносистемни финанси (в макр.);
образувани външносистемни финанси (в макр.);
оползотворени външносистемни финанси (в макр.);
отделни възникнали външносистемни финанси (в макр.);
отделни външносистемни финанси (в макр.);
отделни дедуцирани външносистемни финанси (в макр.);
отделни индуцирани външносистемни финанси (в макр.);
отделни образувани външносистемни финанси (в макр.);
отделни оползотворени външносистемни финанси (в макр.);
отделни приведени външносистемни финанси (в макр.);
отделни стопанствени външносистемни финанси (в макр.);
отделни употребени външносистемни финанси (в макр.);
приведени външносистемни финанси (в макр.);
стопанствени външносистемни финанси (в макр.);
свкупни възникнали външносистемни финанси (в макр.);

свкупни външносистемни финанси (в макр.);
свкупни дедуцирани външносистемни финанси (в макр.);
свкупни индуцирани външносистемни финанси (в макр.);
свкупни образувани външносистемни финанси (в макр.);
свкупни оползотворени външносистемни финанси (в макр.);
свкупни приведени външносистемни финанси (в макр.);
свкупни стопанствени външносистемни финанси (в макр.);
свкупни употребени външносистемни финанси (в макр.);
употребени външносистемни финанси (в макр.).

ВЪНШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ* (extrasystemic financial money) (в макр.) (подразбират се като **външносистемно-финансова парична маса**) (*) – противостоящ на **външносистемните финанси (в макр.)** техен паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната икономическа размяна) в обратна на финансите посока; общо понятие за **входни финансови пари (в макр.)** и **изходни финансови пари (в макр.)**, както и за **остатъчни финансови пари (в макр.)** и **гранични финансови пари (в макр.)**. **Външносистемните финансови пари (в макр.)** обичайно са финансовите пари, които се формират извън границите на мпреапределението на икономическия доход и, и те не трябва да се отъждествяват с финансовите пари, който се образуват извън макроикономическата система като цяло. Конституират се като съставка на **стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)**, респ. на **баланса на междуотрасловите връзки** (вж. и **междуотраслова система на В. Леонтиев**). Те са една от разновидностите на **частичните финансови пари (в макр.)**. **Външносистемните финансови пари (в макр.)** са сумата от **външносистемно-финансовите парични междуелементни кванти*** (extra-systemic-financial monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. **икономически квант**), които образуват **икономически вектор** или **икономическа матрица** в границите на съответния финансов паричен формат [вж. **баланс на междуелементните връзки (в макр.)**]. Сумата на **външносистемните финансови пари (в макр.)** и **вътреносистемните финансови пари (в макр.)** са **пълните възпроизведени финансови пари (в макр.)**. Техни разновидности са **входните финансови пари (в макр.)** [които са разновидност на **частичните образувани финансови пари (в макр.)** и са общо понятие за **чисти финансови пари (в макр.)** и **въведени финансови пари (в макр.)**] и **изходните финансови пари (в макр.)** [които са разновидност на **частичните оползотворени финансови пари (в макр.)** и са общо понятие за **крайни финансови пари (в макр.)** и **изведени финансови пари (в**

макр.)). Техни разновидности са също *остатъчните финансови пари (в макр.)* [които са общо понятие за *чисти финансови пари (в макр.)* и *крайни финансови пари (в макр.)*] и *граничните финансови пари (в макр.)* [които са общо понятие за *въведени финансови пари (в макр.)* и *изведени финансови пари (в макр.)*]. Техни разновидности са още *отделните външносистемни финансови пари (в макр.)* и *съвкупните външносистемни финансови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под външносистемни финансови пари (в макр.) обикновено се подразбират съвкупните външносистемни финансови пари (в макр.). При покупко-продажба външносистемните финансови пари (в макр.) се представят като **разход на външносистемни финансови пари*** (extrasystemic financial money expenditure) (в макр.) [същото като **външносистемни финансов паричен разход*** (extrasystemic financial money cost) (в макр.)] за купувачите на външносистемните финанси (в макр.) и като **приход на външносистемни финансови пари*** (extrasystemic financial money incoming) (в макр.) [същото като **външносистемни финансов паричен приход*** (extrasystemic financial money revenue) (в макр.)] за техните продавачи. Като обем *външносистемните продуктови пари (в макр.)* са равни на *външносистемните финансови пари (в макр.)*.

ВЪНШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ (extrasystemic financial money) (**ки**) – във:

външносистемни финансови пари (в макр.);
отделни външносистемни финансови пари (в макр.);
съвкупни външносистемни финансови пари (в макр.).

ВЪНШНОТЪРГОВСКА ИЗГОДА (international-trade benefit) (**ки**) – във:

триъгълник на външнотърговската изгода (в межд.).

ВЪНШНОТЪРГОВСКА КРИВА НА БЕЗРАЗЛИЧИЕТО* (trade indifference curve) (в межд.) – геометрично място от *икономически точки* (във вид на *крива икономическа линия*), всяка една от които показва необходимия *износ (в макр.)* на един вид *продукт* и необходимия *внос (в макр.)* на друг вид *продукт* в дадена страна при промяна на *интернационалните условия на търговията*, но при постоянна *граница на производствените възможности (в межд.)* и постоянна *макроикономическа крива на безразличието (в межд.)*.

ВЪНШНОТЪРГОВСКА КРИВА НА БЕЗРАЗЛИЧИЕТО (trade indifference curve) (**ки**) – във:

външнотърговска крива на безразличието (в межд.);
експортноопределена външнотърговска крива на безразличието (в межд.);
импортноопределена външнотърговска крива на безразличието (в межд.).

ВЪНШНОТЪРГОВСКИ МУЛТИПЛИКАТОР (foreign-trade multiplier) (в межд.) – частен случай на инвестиционно-бюджетно-нетноекспортния мултипликатор (в макр.), при който в зависимото продуктоно търсене (в макр.) са включени само зависимото потребление (в макр.) и вносът (в макр.) [при нулева пределна данъчна ставка (в макр.)], а пределната норма на самоизразходване на дохода (в макр.) отразява пределната склонност към потребление (в макр.) и пределната склонност към внос (в макр.).

ВЪНШНОТЪРГОВСКИ МУЛТИПЛИКАТОР (foreign-trade multiplier) (**ки**) – ВЪВ:

взаимен външнотърговски мултипликатор (в межд.);
външнотърговски мултипликатор (в межд.).

ВЪНШНОТЪРГОВСКИ ОБМЕН (external-trade interchange) (в межд.) – същото като *международна търговия (в межд.)*.

ВЪНШНОТЪРГОВСКИ ОБМЕН (external-trade) (**ки**) – ВЪВ:

въздействие на външнотърговския обмен върху общественонеобходимите разходи на икономически труд;
външнотърговски обмен (в межд.) (същото като международна търговия (в межд.)).

ВЪНШНОТЪРГОВСКИ ТРИЪГЪЛНИК (international-trade triangle) (в межд.) – икономически правоъгълен триъгълник, който изразява конкретно разменно отношение между страните в *международната търговия (в межд.)*. Дължините на двата му катета показват обемите на взаимните външнотърговски потоци между две страни, а хипотенузата му лежи върху *линията на интернационалните условия на търговията (в межд.)*, респ. върху *линията на интернационалното търговско равновесие (в межд.)*.

ВЪНШНОТЪРГОВСКО-ПРЕТЕГЛЕН ИНДЕКС НА ВАЛУТНИЯ КУРС (tradeweighted exchange rate index) (в межд.) – *агрегатен валутнокурсен индекс (в межд.)*, изчислен въз основа на *валутните курсове (в межд.)* на валутите

(в межд.) на основните търговски партньори на местната страна, като за тегла се вземат относителните дялове на съответните страни в нейния външотърговски обмен.

ВЪОБРАЖАЕМА ПРОДУКТОВА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ (unreal product differentiation) (в микр.) – *същото като илюзорна продуктова диференциация (в микр.).*

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (incarnately-defined reproductional economic system) (**ки**) – **ВЪВ:**

въплътено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система).

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (incarnately-defined dispositional reproductional economic system) – *същото като експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система.*

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (incarnately-defined dispositional economic system) (**ки**) – **ВЪВ:**

въплътено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

специфично-ползностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ползностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система).

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (incarnately-defined dispositional production economic system) – същото като *експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система.*

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ДИСПОЗИЦИОННА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (incarnately-defined dispositional production economic system) (**ки**) – във:

въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ползностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ползностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система).

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА КВАЗИ-ДИСПОЗИЦИОННА ВЪЗПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (incarnately-defined quasi-dispositional reproductional economic system) – същото като *експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система.*

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (incarnately-defined economic system) (**ки**) – във:

.....

въплътено-дефинирана диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана същностно-стратифицирана възпроизводствена икономическа система);

въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-диспозиционна възпроизводствена икономическа система);

въплътено-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система);

специфично-полезностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-полезностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система).

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА КВАЗИ-СТРАТИСУБСТАНЦИАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (incarnately-defined quasi-stratisubstantial economic system) – същото като експлицитно-дефинирана квази-стратисубстанциална икономическа система.

ВЪПЛЪТЕНО-ДЕФИНИРАНА ПРОИЗВОДСТВЕНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА (incarnately-defined production economic system) (**ки**) – във:

въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-полезностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-полезностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-стойностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-стойностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система);

специфично-ценностна въплътено-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система (същото като специфично-ценностна експлицитно-дефинирана диспозиционна производствена икономическа система).

ВЪПЛЪТЕНОСТ (incarnateness) (кд) – във:

диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

икономическа въплътеност;

интегрална диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

парично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

парично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

парично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. *предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност*);

пределна диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

пределна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна икономическа въплътеност;

пределна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

пределна стратисубстанциална икономическа въплътеност (същото като пределна икономическа въплътеност);

предметно-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

предметно-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

.....

предметно-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност

средна диспозиционна възпроизводствена икономическа въплътеност;

средна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

средна икономическа въплътеност;

средна специфично-полезностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

средна специфично-стойностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

средна специфично-ценностна диспозиционна производствена икономическа въплътеност;

средна стратисубстанциална икономическа въплътеност (същото като средна икономическа въплътеност);

стратисубстанциална икономическа въплътеност (същото като икономическа въплътеност);

текуща диспозиционна производствена икономическа въплътеност (вж. диспозиционна производствена икономическа въплътеност).

ВЪТРЕШЕН БАЛАНС (domestic balance) (**ки**) – във:

концепция за бюджетния дефицит, основаваща се върху вътрешния бюджетен баланс (в макр.).

ВЪТРЕШЕН БРУТЕН ДОХОД* (domestic gross income) (в макр.) (*) – сума от *вътрешния нетен доход (в макр.)* и *амортизацията (в макр.)*. Равен е на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*.

ВЪТРЕШЕН БЮДЖЕТЕН БАЛАНС (domestic budget balance) (**ки**) – във:

концепция за бюджетния дефицит, основаваща се върху вътрешния бюджетен баланс (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ВНОС* (domestic import) (в макр.) (*) – *вносът (в макр.)*, включен в *брутния вътрешен продукт (в макр.)*. Представлява сумата от *вноса (в*

макр.), осъществен от националните вътрешни и извъннационалните вътрешни икономически единици (в т.ч. и фирми) на дадена страна.

ВЪТРЕШЕН ВНОС (domestic import) (в макр.) (**ки**) – във:

вътрешен внос (в макр.);

извъннационален вътрешен внос (в макр.);

национален вътрешен внос (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ГЛОБАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МАКСИМУМ* (internal global economic maximum), **вътрешно глобално оптимално икономическо решение**, – вж. *типове икономически максимуми*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecocorenomical exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икокореномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecocorenomical ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical economic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal derelevant dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal derelevant dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecorenomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecorenomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal derelevant dialectical ecotechnomic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal derelevant dialectical ecotechnomic ingredient)

(ки) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecounirenomic exoingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНО-МИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКО-КОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant typical dialectical esocorenomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКО-НОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКО-НОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal derelevant typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant typical dialectical econonomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal derelevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДЕРЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal derelevant typical dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *дерелевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical ecocorenomomic exoingredient) – вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical ecocorenomomic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икокореномически ексоингредиент*);

вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икокореномически ексоингредиент*);

единен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икокореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икокореномически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical ecocorenomomic ingredient) – вж. *диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical ecocorenomic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икокоиреномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икокоиреномически ингредиент*);

вътрешен диалектически икокоиреномически ингредиент (вж. *диалектически икокоиреномически ингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икокореномически ингредиент*);

единен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*).

унисеален вътрешен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *диалектически икокореномически ингредиент*);

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical economic exoingredient) – вж. *диалектически икономически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ*
(internal dialectical economic ingredient) – вж. *диалектически икономически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ
(internal dialectical economic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икономически ингредиент (вж. *диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical economic exoingredient) – вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical economic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икореномически ексоингредиент*);

вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икореномически ексоингредиент*);

единен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент (вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икореномически ексоингредиент
(вж. *диалектически икореномически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical economic ingredient) – вж. *диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ
(internal dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *дерелевантен диалектически икореномически ингредиент*);

вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *релевантен диалектически икореномически ингредиент*);

единен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икореномически ингредиент
(вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икореномически ингредиент (вж. *диалектически икореномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical ecotechnomic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

обединен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical econirenomic exoingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical econirenomic exoingredient) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешен дерелевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

единен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икоуниреномически ексоингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal dialectical ecounirenomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешен дерелевантен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *дерелевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

вътрешен релевантен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

единен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

изходен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

отделен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

разединен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент
(вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент
(вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент
(вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

съставен вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент
(вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*);

унисеален вътрешен диалектически икоуниреномически ингредиент
(вж. *диалектически икоуниреномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ДОХОД* (domestic income) (в макр.) (*) – размер на *дохода* (в макр.) на една страна, равен на нейния *брутен вътрешен продукт* (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ДОХОД (domestic income) (**ки**) – във:

вътрешен брутен доход (в макр.);

вътрешен доход (в макр.);

вътрешен национален доход (в макр.);

вътрешен нетен доход (в макр.);

вътрешен първичен доход (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ДЪЛГ (internal debt) (**ки**) – във:

вътрешен държавен дълг (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ (internal national debt) (в макр.) – задълженията на правителството на дадена страна към икономическите агенти (респ. *икономически единици*) от собствената си нация. Той е част от *брутния държавен дълг* (в макр.) на дадена страна.

ВЪТРЕШЕН ЕКСПОРТ (domestic export) (**ки**) – във:

вътрешен нетен експорт (в макр.);

извъннационален вътрешен нетен експорт (в макр.);

национален вътрешен нетен експорт (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ИЗНОС* (domestic export) (в макр.) (*) – *износът* (в макр.), включен в *брутния вътрешен продукт* (в макр.). Представлява *сумата от износа* (в макр.), осъществен от националните вътрешни и извъннационалните вътрешни *икономически единици* (в т.ч. и фирми) на дадена страна.

ВЪТРЕШЕН ИЗНОС (domestic export) (**ки**) – във:

вътрешен износ (в макр.);

извъннационален вътрешен износ (в макр.);

национален вътрешен износ (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ИКОНОМИЧЕСКИ АВТОМОРФИЗЪМ* (internal economic automorphism) на *икономическа група* G – **вътрешен автоморфизъм** (internal automorphism) на група в *икономическа среда*; такъв *икономически автоморфизъм* φ , щото

$$\varphi(x) = g^{-1}xg$$

за някакъв фиксиран *икономически елемент* на $g \in G$. Съвкупността от всички *икономически автоморфизми* на *икономическата група* G образуват **нормална икономическа полугрупа*** (normal economic semi-group) в групата на всички автоморфизми на групата G (вж. *икономическа полугрупа*). Тази полугрупа е изоморфна на $G/Z(G)$ (вж. *икономически изоморфизъм*), където $Z(G)$ е център на *икономическата група* G . Икономически автоморфизъм, който не е вътрешен, е **външен икономически автоморфизъм*** (external economic automorphism).

ВЪТРЕШЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МАКСИМУМ* (internal economic maximum) – вж. *нелинейно програмиране*.

ВЪТРЕШЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МАКСИМУМ (internal economic maximum) (**ки**) – във:

вътрешен глобален икономически максимум (вж. *типове икономически максимуми*);

вътрешен икономически максимум (вж. *нелинейно програмиране*).

ВЪТРЕШЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (internal economic process) (*) – такова преобразуване (превърщане, трансформиране, преосъществяване) на *входа на икономическата система* във *вътрешни състоятелни икономически въздействия* (*вътрешни връзки на икономическата система, вътрешни икономически въздействия*) (математически идентифицирано като *икономическа функция* или *изображение*, включващи оператор и съответствие), което дава възможност да се съпоставят количествените изменения (като изменения в *икономически величини*) на вътрешните икономически въздействия на систе-

мата с тези на нейния вход. Една от основните разновидности на *икономическия процес*.

ВЪТРЕШЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС (internal economic process) (**ки**)

— ВЪВ:

вътрешен икономически процес;

вътрешен колебателен икономически процес;

вътрешен монотонен икономически процес.

ВЪТРЕШЕН КОЛЕБАТЕЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (internal oscillating economic process) — *колебателен икономически процес*, при който значението на *колебателната икономическа функция* (oscillating economic function) (функцията която описва колебателното икономическо движение) е *вътрешно икономическо въздействие* (представлява *вътрешна икономическа връзка* и е израз на *вътрешно икономическо състояние*) на системата, в която се извършва този процес. Той се осъществява в *вътрешно-колебателна икономическа система*. *Икономически процес*, който едновременно е *вътрешен икономически процес* и *колебателен икономически процес*.

ВЪТРЕШЕН КОМПОНЕНТ НА ПАРИЧНАТА БАЗА (domestic component of the monetary base) (в межд.) — същото като *вътрешен кредит (в межд.)*.

ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (domestic credit) (в межд.), **вътрешен компонент на паричната база (в межд.)**, — актив на *централната банка (в межд.)*, изразен предимно в деноминирани в национална местна валута (в межд.) *местни ценни книги (в межд.)*.

ВЪТРЕШЕН МОНОТОНЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОЦЕС* (internal monotonic economic process) — *монотонен икономически процес*, при който значението на *монотонната икономическа функция* е *вътрешно икономическо въздействие* (представлява *вътрешна икономическа връзка* и е израз на *вътрешно икономическо състояние*) на икономическата система, в която той се извършва. *Икономически процес*, който едновременно е *вътрешен икономически процес* и *монотонен икономически процес*. Системата, в която се осъществява, е *вътрешно-монотонна икономическа система*.

ВЪТРЕШЕН НАЦИОНАЛЕН ДОХОД* (domestic national income) (в макр.) (*) — *националният доход (в макр.)* като съставка на *вътрешния доход (в макр.)*, т.е. като елемент на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*.

ВЪТРЕШЕН НЕТЕН ДОХОД* (domestic net income) (в макр.) (*) – сума от *вътрешния първичен доход (в макр.)* и *включените в крайния продукт (в макр.) преразпределителни плащания на бизнеса (в макр.)*.

ВЪТРЕШЕН НЕТЕН ЕКСПОРТ* (domestic net export – DNE) (в макр.) (*) – *нетният експорт (в макр.)*, включен в *брутният вътрешен продукт (в макр.)*. Представлява сумата от *нетния експорт (в макр.)*, осъществен от националните вътрешни и извъннационалните вътрешни *икономически единици* (в т.ч. и фирми) на дадена страна, или още разликата между *вътрешния износ (в макр.)* и *вътрешния внос (в макр.)*.

ВЪТРЕШЕН НЕТЕН ЕКСПОРТ (domestic net export) (**ки**) – във:

вътрешен нетен експорт (в макр.);

извъннационален вътрешен нетен експорт (в макр.);

национален вътрешен нетен експорт (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ПАРИЧЕН ПАЗАР (domestic money market) (**ки**) – във:

стерилизация на вътрешния паричен пазар (в межд.) (същото като *стерилизираща валутна интервенция (в межд.)*).

ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ* (domestic product – DP) (в макр.) (по-точно **местен продукт**) (*) – кратък израз на една от операционалните разновидности на *агрегатния частичен народностопански макроикономически продукт (в макр.)* и един от измерителите на **макроикономическата активност** (macroeconomic activity). Представлява сумата от паричните изражения на завършените крайни блага (коригирана с вноса), произведени за единица време (обикновено за една година) на територията на дадена страна. Той е обобщаващо понятие за продукт, произведен от *икономически единици* (в т.ч. и фирми) на територията на дадена страна за единица време (обикновено за една година), като е намаляен с размера на вноса, и е общо понятие за *брутен вътрешен продукт (в макр.)* и *нетен вътрешен продукт (в макр.)*, които са негови разновидности. Негови разновидности са също *отделният вътрешен продукт (в макр.)* и *съвкупният вътрешен продукт (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под вътрешен продукт (в макр.) обикновено се подразбира съвкупният вътрешен продукт (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (domestic product) (**ки**) – във:

безусловен ценови дефлатор на брутният вътрешен продукт (в макр.);

-
- брутен вътрешен продукт (в макр.);*
брутни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);
брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);
брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);
вътрешен продукт (в макр.);
граница на потенциалния брутен вътрешен продукт (в макр.);
дефлатор на брутният вътрешен продукт (в макр.);
еластичност на номиналния брутен вътрешен продукт към пределната данъчна ставка (в макр.);
еластичност на реалния брутен вътрешен продукт към пределната данъчна ставка (в макр.);
извъннационален брутен вътрешен продукт (в макр.);
извъннационален нетен вътрешен продукт (в макр.);
кинетичен брутен вътрешен продукт (в макр.);
концепция за вътрешния продукт (в макр.) (същото като вътрешна концепция (в макр.));
национален брутен вътрешен продукт (в макр.);
национален нетен вътрешен продукт (в макр.);
нетен вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);
нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);
номинален брутен вътрешен продукт (в макр.);
номинален кинетичен брутен вътрешен продукт (в макр.);
номинален потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.);
номинален равновесен брутен вътрешен продукт (в макр.);
отделен брутен вътрешен продукт (в макр.);
отделен вътрешен продукт (в макр.);
отделен нетен вътрешен продукт (в макр.);
паричен брутен вътрешен продукт (в макр.) (същото като номинален брутен вътрешен продукт (в макр.));
поле на макроикономическата политика “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
поле на макроикономическата политика “средно абсолютно равнище на цените (в макр.) - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);

потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.);
предлагане на съвкупния брутен вътрешен продукт (в макр.);
равновесен брутен вътрешен продукт (в макр.);
реален брутен вътрешен продукт (в макр.);
реален кинетичен брутен вътрешен продукт (в макр.);
реален потенциален брутен вътрешен продукт (в макр.);
реален равновесен брутен вътрешен продукт (в макр.);
реално значение на brutния вътрешен продукт (в макр.);
статистически времеви ред на brutния вътрешен продукт;
съвкупен брутен вътрешен продукт (в макр.);
съвкупен вътрешен продукт (в макр.);
съвкупен нетен вътрешен продукт (в макр.);
съставлящи времеви редове на brutния вътрешен продукт.
траектория на макроикономическото пазарно равновесие “номинален пазарен лихвен процент - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
траектория на макроикономическото пазарно равновесие “средно абсолютно равнище на цените - реален брутен вътрешен продукт” (в макр.);
търсене на съвкупния брутен вътрешен продукт (в макр.);
ценови индекс на brutния вътрешен продукт при постоянни тегла (в макр.).

ВЪТРЕШЕН ПЪРВИЧЕН ДОХОД* (domestic primary income) (в макр.) – доход (в макр.), получен от продажба на основни производствени фактори (в макр.) в качеството им на факторни услуги при създаването на brutния вътрешен продукт (в макр.). Равен е на вътрешния национален доход (в макр.).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical ecocorenomico exoingredient) – вж. релевантен диалектически икокореномически ексоингредиент.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical ecocorenomico ingredient) – вж. релевантен диалектически икокореномически ингредиент.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical economic exoingredient) – вж. релевантен диалектически икономически ексоингредиент.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal relevant dialectical economic exoingredient) (**ки**)

– ВЪВ:

вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal relevant dialectical economic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical economic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икореномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical ecotechnomic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ (internal relevant dialectical ecotechnomic exoingredient) (**ки**) – във:

вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ексоингредиент*).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal relevant dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

обединен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ЕКСОИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical econirenomic exoingredient) – вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ексоингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant dialectical econirenomic ingredient) – вж. *релевантен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant typical dialectical econorenomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal relevant typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant typical dialectical economic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal relevant typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН РЕЛЕВАНТЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal relevant typical dialectical econonomic ingredient) – вж. *релевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН СПРЕД (domestic spread) (в межд.) – разлика между *лихвените проценти (в макр.)* по кредитите и по депозитите на *търговските банки (в межд.)* в съответната страна.

ВЪТРЕШЕН ТЕНЗИТЕТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (internal tensivity of the economic growth) – същото като *интертензитет на икономическия растеж*.

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal typical dialectical ecocorenommic ingredient) – вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal typical dialectical ecocorenommic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

вътрешен релевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

единен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

изходен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

отделен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

разединен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

съставен вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*);

унисеален вътрешен типичен диалектически икокореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икокореномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal typical dialectical economic ingredient) – вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal typical dialectical economic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

единен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

изходен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

комбиниран вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеален вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

отделен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

разединен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоеен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

съставен вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икономически ингредиент*);

унисеален вътрешен типичен диалектически икономически ингредиент (вж. *типичен диалектически икономически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal typical dialectical econonomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal typical dialectical econonomic ingredient) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*);

вътрешен релевантен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икореномически ингредиент*);

вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

единен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

изходен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

отделен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

разединен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

съставен вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*);

унисеален вътрешен типичен диалектически икореномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икореномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal typical dialectical ecotechnomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОТЕХНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal typical dialectical ecotechnomic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

единен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

изходен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

отделен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

разединен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

съставен вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икотехномически ингредиент*);

унисеален вътрешен типичен диалектически икотехномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икотехномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ* (internal typical dialectical ecounirenomic ingredient) – вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*.

ВЪТРЕШЕН ТИПИЧЕН ДИАЛЕКТИЧЕСКИ ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКИ ИНГРЕДИЕНТ (internal typical dialectical ecounirenomic ingredient) (**ки**) – във:

вътрешен дерелевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *дерелевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

вътрешен релевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *релевантен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

единен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

изходен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

комбиниран вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеален вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

мултисеплетен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

отделен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

разединен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоеен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

самостоятелен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

съставен вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*);

унисеален вътрешен типичен диалектически икоуниреномически ингредиент (вж. *типичен диалектически икоуниреномически ингредиент*).

ВЪТРЕШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ (internal factor of the economic growth) – общо понятие за *вътрешен фактор на икономическия растеж I* и *вътрешен фактор на икономическия растеж II*. Ако не е посочено друго, под вътрешен фактор на икономическия растеж обикновено се подразбира вътрешен фактор на икономическия растеж I.

ВЪТРЕШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ I (internal factor of the economic growth I) – *фактор на икономическия растеж, действащ в границите на икономическата система, чието функциониране се интерпретира като икономически растеж (вж. функциониране на икономическата система). Вж. външен фактор на икономическия растеж I.*

ВЪТРЕШЕН ФАКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ II (internal factor of the economic growth II) – *фактор на икономическия растеж, действащ на територията на съответната страна. Вж. външен фактор на икономическия растеж I).*

ВЪТРЕШЕН ШУМ В ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal noise in the economic system) – *вж. шум в икономическата система.*

ВЪТРЕШНА ДИВЕРГЕНТНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal divergent regulability of the economic system) – *същото като вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система.*

ВЪТРЕШНА ДИНАМИЧНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal dynamic regulability of the economic system) (*) – *способност (свойство) на икономическата система [която може бъде статична икономическа система (в частност – статична система на икономическо регулиране) или динамична икономическа система (в частност – динамична система на икономическо регулиране)] да приема и преработва изработени от астатично-ситуирани икономически регулатори (т.е. от динамични икономически регулатори, които могат да бъдат статично-реагиращи динамични икономически регулатори или астатично-реагиращи динамични икономически регулатори) вътрешни регулиращи икономически въздействия, които целенасочено коригират нейното поведение. Разграничават се **вътрешна статично-реагираща динамична регулируемост на икономическата система*** (internal statically-reacting dynamic regulability of the economic system) и **вътрешна астатично-реагираща динамична регулируемост на икономическата система*** (internal astatically-reacting dynamic regulability of the economic system). Вж. динамична регулируемост на икономическата система.*

ВЪТРЕШНА ДОСТИЖИМА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal attainable economic genuineness) – *вж. [1] икономическа вероятностност;*

[2] икономическа достоверност; [3] икономически пробабитит; [4] икономически релиабитит.

ВЪТРЕШНА ДОСТИЖИМА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal attainable economic genuineness) – вж. [1] икореномическа вероятностност; [2] икореномическа достоверност; [3] икореномически пробабитит; [4] икореномически релиабитит.

ВЪТРЕШНА ДОСТИЖИМА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal attainable ecotechnomic genuineness) – вж. [1] икотехномическа вероятностност [2] икотехномическа достоверност; [3] икотехномически пробабитит; [4] икотехномически релиабитит..

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (internal exococorenomic constitution /constitutivity/) – вж. икокореномически ексоинститут.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (internal exococorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

единна вътрешна ексоикокореномическа конституираност (икокореномически ексоинститут);

вътрешна ексоикокореномическа конституираност (вж. икокореномически ексоинститут);

единна вътрешна ексоикокореномическа конституираност (вж. икокореномически ексоинститут);

единна частична вътрешна ексоикокореномическа конституираност (вж. икокореномически ексоинститут);

съвкупностна вътрешна ексоикокореномическа конституираност (вж. икокореномически ексоинститут);

частична вътрешна ексоикокореномическа конституираност (вж. икокореномически ексоинститут);

частична съвкупностна вътрешна ексоикокореномическа конституираност (вж. икокореномически ексоинститут).

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕННОСТ* (internal exococorenomic determinancy) – вж. икокореномическа ексоъщност.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal exococorenomic base) – вж. икокореномически ексоубстрат.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal exoeconomic reality) – вж. *икокореномическо ексоестество*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (internal exoeconomic constitution /constitutivity/) – вж. *икономически ексоинституит*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (internal exoeconomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоинститутат*);

единна вътрешна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоинститут*);

единна вътрешна ексоикономическа конституираност (*икономически ексоинститут*);

единна частична вътрешна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоинститут*);

съвкупностна вътрешна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоинститутат*);

частична вътрешна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоинститут*);

частична съвкупностна вътрешна ексоикономическа конституираност (вж. *икономически ексоинститут*).

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕННОСТ* (internal exoeconomic determinancy) – вж. *икономическа ексосъщност*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal exoeconomic base) – вж. *икономически ексоубстрат*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal exoeconomic reality) – вж. *икономическо ексоестество*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (internal exoeconomic constitution /constitutivity/) – вж. *икореномически ексоинституит*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (internal exoeconomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – ВЪВ:

вътрешна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоинститутат*);

единна вътрешна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоинститут*);

единна вътрешна ексоикореномическа конституираност (*икореномически ексоинститут*);

единна частична вътрешна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоинститут*);

съвкупностна вътрешна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоинститутат*);

частична вътрешна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоинститут*);

частична съвкупностна вътрешна ексоикореномическа конституираност (вж. *икореномически ексоинститутат*).

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (internal exoecorenommic determinancy) – вж. *икореномическа ексосъщност*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal exoecorenommic base) – вж. *икореномически ексоСУБСТРАТ*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal exoecorenommic reality) – вж. *икореномическо ексоестество*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (internal exoecotechnomic constitution /constitutivity/) – вж. *икотехномически ексоинститут*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (internal exoecotechnomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – вж.:

вътрешна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически ексоинститутат*);

единна вътрешна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически ексоинститут*);

единна вътрешна ексоикотехномическа конституираност (*икотехномически ексоинститут*);

единна частична вътрешна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически ексоинститут*);

съвкупностна вътрешна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически ексоинститутат*);

частична вътрешна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически ексоинтуит*);

частична съвкупностна вътрешна ексоикотехномическа конституираност (вж. *икотехномически ексоинтат*).

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (internal exoecotechnomic determinancy) – вж. *икотехномическа ексосъщност*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal exoecotechnomic base) – вж. *икотехномически ексоубстрат*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal exoecotechnomic reality) – вж. *икотехномическо ексоестество*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (internal exoecounirenomic constitution /constitutivity/) – вж. *икоуниреномически ексоинститут*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (internal exoecounirenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоинститутат*);

единна вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоинститит*);

единна вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (*икоуниреномически ексоинститит*);

единна частична вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоинститит*);

съвкупностна вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоинститутат*);

частична вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоинтуит*);

частична съвкупностна вътрешна ексоикоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически ексоинтат*).

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (internal exoecounirenomic determinancy) – вж. *икоуниреномическа ексосъщност*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal exoecounirenomic base) – вж. *икоуниреномически ексоубстрат*.

ВЪТРЕШНА ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal exoecounirenomic reality) – вж. *икоуниреномическо ексоестество*.

ВЪТРЕШНА ЗАПАСОВА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal stock ecotechnomic substantivity) – вж. *запасов икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА ИЗПЪЛНИТЕЛНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal implementationary ecotechnomic substantivity) – вж. *изпълнителен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (internal ecocorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *икокореномически институт*.

ВЪТРЕШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (internal ecocorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически институт*);

единна вътрешна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически институт*);

единна частична вътрешна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически институт*);

съвкупностна вътрешна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически институт*);

частична вътрешна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически интуит*);

частична съвкупностна вътрешна икокореномическа конституираност (вж. *икокореномически интат*).

ВЪТРЕШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕННОСТ* (internal ecocorenomic determinancy) – вж. *икокореномическа същност*.

ВЪТРЕШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal ecocorenomic base) – вж. *икокореномически субстрат*.

ВЪТРЕШНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal econo-
corenomic reality) – вж. *икокореномическо естество*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (internal economic genuineness) (**ки**) – във:

вътрешна достижима икономическа автентичност (вж. *икономическа вероятностност; икономическа достоверност; икономически пробабитит; икономически релиабитит*);

вътрешна реализирана икономическа автентичност (вж. *икономическа осъщественост; икономическа тенденция; икономически реализитит; икономически тендентит*);

вътрешна реализуема икономическа автентичност (вж. *икономическа осъществимост; икономически феазитит*).

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТОНОМНОСТ (internal economic autonomy) – във: *автономност в икономическата система*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ* (internal economic fattainability) – вж. [1] *икономическа възможност*; [2] *икономическа случайност*; [3] *икономически посибитит*; [4] *икономически стохастит*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (internal economic constitution /constitutivity/) – вж. *икономически институт*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (internal economic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институт*);

съвкупностна вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институт*);

единна вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институт*);

частична вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически интуит*);

частична съвкупностна вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически интат*);

единна частична вътрешна икономическа конституираност (вж. *икономически институт*).

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ* (internal economic tendency) – вж. [1] *икономическа възможност*; [2] *икономическа необходимост*; [3] *икономически индистит*; [4] *икономически посибитит*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПЕРАЦИЯ (internal economic operation) – вж. *линейна икономическа система*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (internal economic determinancy) – вж. *икономическа същност*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal economic base) – вж. *икономически субстрат*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНОСТ* (internal economic fulfilness) – вж. [1] *икономическа действителност*; [2] *икономическа случайност*; [3] *икономически стохастит*; [4] *икономически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (internal economic realizability) – вж. [1] *икономическа възможност*; [2] *икономическа действителност*; [3] *икономически посибитит*; [4] *икономически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal economic reality) – вж. *икономическо естество*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (НАДЕЖДНОСТ)* (internal economic reliability) – вж. [1] *икономическа действителност*; [2] *икономическа необходимост*; [3] *икономически индистит*; [4] *икономически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА ТОЧКА* (interior economic point) – *икономически елемент на икономическо множество А, което се съдържа в произволно метрично икономическо пространство Х, ако този елемент служи като център на някаква отворена икономическа сфера, която изцяло се съдържа в А. Вж. заключено икономическо множество*.

ВЪТРЕШНА ИКОНОМИЧЕСКА ХОМЕОСТАТИЧНОСТ* (internal economic homeostaticity) – вж. *икономическо качество*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (internal econorenomic genuineness) (**ки**) – вж.:

.....

вътрешна достижима икореномическа автентичност (вж. *икореномическа вероятностност; икореномическа достоверност; икореномически пробабитит; икореномически релиабитит*);

вътрешна реализирана икореномическа автентичност (вж. *икореномическа осъщественост; икореномическа тенденция; икореномически реализитит; икореномически тенденитит*);

вътрешна реализуема икореномическа автентичност (вж. *икореномическа осъществимост; икореномически феазитит*).

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ* (internal ecorenomic fattainability) – вж. [1] *икореномическа възможност*; [2] *икореномическа случайност*; [3] *икореномически посибитит*; [4] *икореномически стохастит*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ* (internal ecorenomic tendencity) – вж. [1] *икореномическа възможност*; [2] *икореномическа необходимост*; [3] *икореномически индистит*; [4] *икореномически посибитит*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост* (internal ecorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *икореномически институт*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост (internal ecorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна икореномическа конституираност (вж. *икореномически институт*);

единна вътрешна икореномическа конституираност (вж. *икореномически институт*);

единна частична вътрешна икореномическа конституираност (вж. *икореномически институт*);

съвкупностна вътрешна икореномическа конституираност (вж. *икореномически институт*);

частична вътрешна икореномическа конституираност (вж. *икореномически интуит*);

частична съвкупностна вътрешна икореномическа конституираност (вж. *икореномически интат*).

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНост* (internal ecorenomic determinancy) – вж. *икореномическа същност*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal economic base) – вж. *икореномически субстрат*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНОСТ* (internal economic fulfilness) – вж. [1] *икореномическа случайност*; [2] *икореномическа действителност*; [3] *икореномически стохастит*; [4] *икореномически субтантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (internal economic realizability) – вж. [1] *икореномическа възможност*; [2] *икореномическа действителност*; [3] *икореномически посибитит*; [4] *икореномически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal economic reality) – вж. *икореномическо естество*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (НАДЕЖДНОСТ)* (internal economic reliability) – вж. [1] *икореномическа действителност*; [2] *икореномическа необходимост*; [3] *икореномически индистит*; [4] *икореномически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА ХОМЕОСТАТИЧНОСТ* (internal economic homeostaticity) – вж. *икореномическо качество*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ (internal ecotechnomic genuineness) (**ки**) – във:

вътрешна достижима икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа вероятностност*; *икотехномическа достоверност*; *икотехномически пробабитит*; *икотехномически релиабитит*);

вътрешна реализирана икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа осъщественост*; *икотехномическа тенденция*; *икотехномически реализитит*; *икотехномически тендентит*);

вътрешна реализуема икотехномическа автентичност (вж. *икотехномическа осъществимост*; *икотехномически феазитит*).

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (internal ecotechnomic constitution /constitutivity/) – вж. *икотехномически институт*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (internal ecotechnomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически институт*).

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ДОСТИЖИМОСТ* (internal ecotechnomic attainability) – вж. *икотехномическа случайност*; [2] *икотехномическа възможност*; [3] *икотехномически посибитит*; [4] *икотехномически стохастит*.

съвкупностна вътрешна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически институт*);

единна вътрешна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически институт*);

частична вътрешна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически интуит*);

частична съвкупностна вътрешна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически интат*);

единна частична вътрешна икотехномическа конституираност (вж. *икотехномически институт*).

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА НАСОЧЕНОСТ* (internal ecotechnomic tendencity) – вж. [1] *икотехномическа възможност*; [2] *икотехномическа необходимост*; [3] *икотехномически индистит*; [4] *икотехномически посибитит*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕНОСТ* (internal ecotechnomic determinancy) – вж. *икотехномическа същност*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal ecotechnomic base) – вж. *икотехномически субстрат*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗИРАНОСТ* (internal ecotechnomic fulfilness) – вж. [1] *икотехномическа действителност*; [2] *икотехномическа случайност*; [3] *икотехномически стохастит*; [4] *икотехномически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗУЕМОСТ* (internal ecotechnomic realizability) – вж. [1] *икотехномическа възможност*; [2] *икотех-*

номическа действителност; [3] икотехномически посибитит; [4] икотехномически субстантит.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal ecotechnomic reality) – вж. *икотехномическо естество*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СИГУРНОСТ (НАДЕЖДНОСТ)* (internal ecotechnomic reliability) – вж. [1] *икотехномическа действителност*; [2] *икотехномическа необходимост*; [3] *икотехномически индистит*; [4] *икотехномически субстантит*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ (internal ecotechnomic substantivity) – вж. *икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА ХОМЕОСТАТИЧНОСТ* (internal ecotechnomic homeostaticity) – вж. *икотехномическо качество*.

ВЪТРЕШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ* (internal ecounirenomic constitution /constitutivity/) – вж. *икоуниреномически институт*.

ВЪТРЕШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАННОСТ (internal ecounirenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически институт*);

единна вътрешна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически институт*);

единна частична вътрешна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически институт*);

съвкупностна вътрешна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически институт*);

частична вътрешна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически интут*);

частична съвкупностна вътрешна икоуниреномическа конституираност (вж. *икоуниреномически интат*).

ВЪТРЕШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОПРЕДЕЛЕННОСТ* (internal ecounirenomic determinancy) – вж. *икоуниреномическа същност*.

ВЪТРЕШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА ОСНОВА* (internal econirenomic base) – вж. *икоуниреномически субстрат*.

ВЪТРЕШНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА РЕАЛНОСТ* (internal econirenomic reality) – вж. *икоуниреномическо естество*.

ВЪТРЕШНА КОНВЕРГЕНТНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal convergent regulability of the economic system) – същото като *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА КОНЦЕПЦИЯ (domestic conception) (в макр.) – теоретична концепция, обосноваваща необходимостта от използването на *вътрешния продукт (в макр.)* като измерител на *макроикономическата активност* (macroeconomic activity) на дадената страна. Това се отнася предимно за неговите разновидности *брутен вътрешен продукт (в макр.)* и *нетен вътрешен продукт (в макр.)*.

ВЪТРЕШНА НЕПРОТИВОРЕЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal uncontradictoriness of the economic system) – вж. *непротиворечивост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА ОБРАТНА ИКОНОМИЧЕСКА ВРЪЗКА* (internal economic feed-back) – *обратна икономическа връзка на икономическа подсистема*, която от своя страна е част на *регулираща икономическа подсистема на система на икономическо регулиране*, респ. при *експлицитно-обусловено икономическо регулиране* е част от *управляваща икономическа подсистема на регулаторна система на икономическо управление*. Вж. *икономически регулатор с гъвкава обратна връзка*.

ВЪТРЕШНА ПРОТИВОРЕЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal contradictoriness of the economic system) – вж. *противоречивост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА РАБОТНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal working ecotechnomic substantivity) – вж. *работен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА РАЗХОДЯЩА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal divergent regulability of the economic system), **вътрешна дивергентна регулируемост на икономическата система**, (*) – едновременно разновидност на *разходящата регулируемост на икономическата система* (която е свойство на системата на икономическо регулиране, респ. на системата на икономическо управление, да произвежда коригиращи въздействия, постепенно привеждащи икономическото поведение на системата към безкрайна граница, като още в течение на този процес то се дестабилизира) и на *вътрешната регулируемост на икономическата система* (която е свойство на системата да произвежда с помощта на *обратната икономическа връзка* вътрешни въздействия, коригиращи нейното функциониране). На вътрешната разходяща регулируемост съответствуват понятията за **вътрешно разходящо регулиране на икономическата система*** (internal divergent regulation of the economic system) и **система на вътрешно разходящо икономическо регулиране*** (internal divergent economic regulation system). Вж. *регулируемост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА РЕАЛИЗИРАНА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal fulfilled economic genuineness) – вж. [1] *икономическа осъщественост*; [2] *икономическа тенденция*; [3] *икономически реализитит*; [4] *икономически тенденитит*.

ВЪТРЕШНА РЕАЛИЗИРАНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal fulfilled econonomic genuineness) – вж. [1] *икореномическа осъщественост*; [2] *икореномическа тенденция*; [3] *икореномически реализитит*; [4] *икореномически тенденитит*.

ВЪТРЕШНА РЕАЛИЗИРАНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal fulfilled ecotechnomic genuineness) – вж. [1] *икотехномическа осъщественост*; [2] *икотехномическа тенденция*; [3] *икотехномически реализитит*; [4] *икотехномически тенденитит*.

ВЪТРЕШНА РЕАЛИЗУЕМА ИКОНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ* (internal realizable economic genuineness) – вж. [1] *икономическа закономерност*; [2] *икономическа осъществимост*; [3] *икономически регулатит*; [4] *икономически феазитит*.

ВЪТРЕШНА РЕАЛИЗУЕМА ИКОРЕНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧНОСТ*

(internal realizable econonomic genuineness) – вж. [1] *икореномическа закономерност*; [2] *икореномическа осъществимост*; [3] *икореномически регулатит*; [4] *икореномически феазитит*..

ВЪТРЕШНА РЕАЛИЗУЕМА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА АВТЕНТИЧ-

НОСТ* (internal realizable ecotechnomic genuineness) – вж. [1] *икотехномическа закономерност* [2] *икотехномическа осъществимост*; [3] *икотехномически регулатит*; [4] *икотехномически феазитит*.

ВЪТРЕШНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА*

(internal regulability of the economic system) (*) – една от разновидностите на *икономическата регулируемост* (на *регулируемостта на икономическата система*); способност или още свойство на *икономическата система* (в частност – на *системата на икономическо регулиране*, респ. на *системата на икономическо управление*) да произвежда с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано чрез *регулиращата икономическа подсистема*) вътрешни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани), които коригират функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, както последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. В резултат на това поведението на *регулируемата икономическа подсистема*, както и това на *икономическата система* като цяло, са подложени на целенасочени допълнителни изменения, които пряко не са обусловени от заобикалящата я среда. Нейни разновидности са *вътрешната сходяща регулируемост на икономическата система* (*вътрешната конвергентна регулируемост на икономическата система*) и *вътрешната разходяща регулируемост на икономическата система* (*вътрешната дивергентна регулируемост на икономическата система*). На вътрешната регулируемост съответствуват понятията за **вътрешно регулиране на икономическата система*** (internal regulation of the economic system) и **система на вътрешно икономическо регулиране*** (internal economic regulation system). Нейни разновидности са още *вътрешната статична регулируемост на икономическата система* и *вътрешната динамична регулируемост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА

(internal regulability of the economic system) – във:

вътрешна дивергентна регулируемост на икономическата система (същото като *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система*);

вътрешна динамична регулируемост на икономическата система;
вътрешна конвергентна регулируемост на икономическата система (същото като вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система);
вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система;
вътрешна регулируемост на икономическата система;
вътрешна статична регулируемост на икономическата система;
вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система.

ВЪТРЕШНА СТАТИЧНА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal static regulability of the economic system) (*) – способност (свойство) на икономическата система [която може бъде *статична икономическа система* (в частност – *статична система на икономическо регулиране*) или *динамична икономическа система* (в частност – *динамична система на икономическо регулиране*)] да приема и преработва изработени от статични икономически регулатори (от статични регулиращи икономически подсистеми, от статично-ситуирани икономически регулатори) вътрешни регулиращи икономически въздействия, които целенасочено коригират нейното поведение. Разграничават се **вътрешна собствено-статична регулируемост на икономическата система*** (internal properly-static regulability of the economic system) и **вътрешна статично-реагираща статична регулируемост на икономическата система*** (internal statically-reacting static regulability of the economic system). Вж. *статична регулируемост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА СТРУКТУРА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal structure of the economic system) – качествено определеният и относително устойчив ред от *вътрешните връзки на икономическата система* (от *вътрешните икономически въздействия*). *Структура на икономическата система* в собствения смисъл. Представява сечение на *обулавящата /определящата/ структура на икономическата система* и *състоятелната структура на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА СУБСТАТНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal substatum ecotechnomic substantivity) – вж. *субстатен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА СУСТАТАНТНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal sustatantal ecotechnomic substantivity) – вж. *сустатантен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА СУСТАТИТНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal sustatitic ecotechnomic substantivity) – вж. *сустатитен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА СЪЗИДАТЕЛНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal making ecotechnomic substantivity) – вж. *съзидателен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА СЪТВОРИТЕЛНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal performing ecotechnomic substantivity) – вж. *сътворителен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА СХОДЯЩА РЕГУЛИРУЕМОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal convergent regulability of the economic system), **вътрешна конвергентна регулируемост на икономическата система**, (*) – едновременно разновидност на *сходящата /конвергентната/ регулируемост на икономическата система* (която е свойство на *системата на икономическо регулиране*, респ. на *системата на икономическо управление*, да произвежда коригиращи въздействия, постепенно привеждащи нейното икономическо поведение към крайна граница, при която или в рамките на която то се стабилизира) и на *вътрешната регулируемост на икономическата система* (която е свойство на системата да произвежда с помощта на *обратната икономическа връзка* вътрешни въздействия, коригиращи нейното функциониране). На нея съответствуват понятията за **вътрешно сходящо регулиране на икономическата система*** (internal convergent regulation of the economic system) и **система на вътрешно сходящо икономическо регулиране*** (internal convergent economic regulation system). Вж. *регулируемост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНА ТВОРЧЕСКА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal creative ecotechnomic substantivity) – вж. *творчески икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШЕНА ТЕНЗИВНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ* (internal tensivity of the economic growth) – същото като *интертензивност на икономическия растеж*.

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (internal typical ecocorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икокореномически институт*.

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (internal typical ecocorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически институт*);

единна вътрешна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически институт*);

единна частична вътрешна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически институт*);

съвкупностна вътрешна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически институт*);

частична вътрешна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически институт*);

частична съвкупностна вътрешна типична икокореномическа конституираност (вж. *типичен икокореномически институт*).

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (internal typical economic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икономически институт*.

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (internal typical economic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

единна вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

единна частична вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

съвкупностна вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

частична вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*);

частична съвкупностна вътрешна типична икономическа конституираност (вж. *типичен икономически институт*).

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост*

(internal typical ecorenomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икореномически институт*.

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНост

(internal typical ecorenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически институт*);

единна вътрешна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически институт*);

единна частична вътрешна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически институт*);

съвкупностна вътрешна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически институт*);

частична вътрешна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически институт*);

частична съвкупностна вътрешна типична икореномическа конституираност (вж. *типичен икореномически институт*).

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРА-

НОСТ* (internal typical ecotechnomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икотехномически институт*.

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРА-

НОСТ (internal typical ecotechnomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически институт*);

единна вътрешна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически институт*);

единна частична вътрешна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически институт*);

съвкупностна вътрешна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически институт*);

частична вътрешна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически институт*);

частична съвкупностна вътрешна типична икотехномическа конституираност (вж. *типичен икотехномически институт*).

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ* (internal typical econirenomic constitution /constitutivity/) – вж. *типичен икоуниреномически институт*.

ВЪТРЕШНА ТИПИЧНА ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКА КОНСТИТУИРАНОСТ (internal typical econirenomic constitution /constitutivity/) (**ки**) – във:

вътрешна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически институт*);

единна вътрешна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически институт*);

единна частична вътрешна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически институт*);

съвкупностна вътрешна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически институт*);

частична вътрешна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически институт*);

частична съвкупностна вътрешна типична икоуниреномическа конституираност (вж. *типичен икоуниреномически институт*).

ВЪТРЕШНА ТОЧКА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ОБЛАСТ (internal point of the economic range) – вж. *икономическа област*.

ВЪТРЕШНА ТОЧКА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО* (interior point of the economic set) в *топологичното икономическо пространство* – *вътрешна точка на множество в топологическо пространство* в икономическа среда; икономическа точка, която влиза в икономическо множество заедно с някакво открито икономическо множество, което я съдържа (вж. *вътрешна икономическа точка*). Ако x е вътрешна точка на икономическото множество A (вж. *вътрешна икономическа точка*), тогава A е *околност* на икономическата точка x (в широк смисъл).

ВЪТРЕШНА УНИСЪЗИДАТЕЛНА ИКОТЕХНОМИЧЕСКА СУБСТАНТИВНОСТ* (internal unimaking ecotechnomic substantivity) – вж. *унисъзидателен икотехномически обективит*.

ВЪТРЕШНА УСТОЙЧИВОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ГРАФ (internal stability of the economic graph) (**ки**) – във:

число на вътрешната устойчивост на икономическия граф (същото като **неплътност на икономическия граф**; вж. *теория на графите*).

ВЪТРЕШНИ ВРЪЗКИ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal connections of the economic system), **вътрешни икономически въздействия**, – взаимоотношения между *елементите на икономическата система*, както и между нейните *икономически подсистеми*. Определят *вътрешната структура на икономическата система*. Заедно с *външните връзки на икономическата система* представляват цялото (пълното) множество от нейните *икономически връзки*. В своята съвкупност образуват *вътрешното състояние на икономическата система* и участвуват във формирането на нейното *състояние на вътрешно икономическо поведение*. Вътрешните и изходните връзки на *икономическата система* (т.е. *вътрешните икономически въздействия* и *изходните икономически въздействия*) в своята общност (съвкупност) образуват множеството на *състоятелните връзки на икономическата система*, които от своя страна представляват *състоянието на икономическата система* (накратко – *икономическото състояние*) и участвуват във формирането на нейното *състояние на икономическо поведение*. Множеството на вътрешните връзки е сечение на множеството на *обулавящите /определящите/ връзки на икономическата система* с нейните състоятелни връзки.

ВЪТРЕШНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ (internal economic impacts /actions/) – същото като *вътрешни връзки на икономическата система*.

ВЪТРЕШНИ ИКОНОМИЧЕСКИ МЕТАОТНОШЕНИЯ* (internal economic metarelations) (*) – отношения (или съотношения) между *вътрешните икономическите отношения* в дадена система. Метарелации в *икономическата система*, които са съдържание на нейната вътрешна структура (*вътрешната структура на икономическата система* е подредеността от нейните вътрешни икономически метаотношения). Вж. *обектност на икономическата система*.

ВЪТРЕШНИ ИНВЕСТИЦИИ (domestic investment) (**ки**) – във:

брутни частни вътрешни инвестиции (в макр.);

нетни частни вътрешни инвестиции (в макр.).

ВЪТРЕШНИ ИНЖЕКЦИИ* (domestic-sector injections) (в межд.) – сума от *инвестициите (в макр.)* и *правителствените разходи (в макр.)* като макроикономически величини.

ВЪТРЕШНИ ОТКЛОНЯВАЩИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal diverting impacts /disturbances/ to economic system), **параметрични отклоняващи въздействия върху икономическата система**, – *отклоняващи въздействия върху икономическата система*, които произтичат от нейната вътрешна среда. Те са резултат от саморазвитието на *динамичната икономическа система*, което може да причини промени в структурата на регулируемата и на регулиращата подсистема и тогава поведението на системата да излезе извън *установения икономически хомеостазис*.

ВЪТРЕШНИ ПАРИ (internal money) (в макр.) – термин, използван от канадския икономист Хари Джонсън и американския изследовател Франко Модилиани. Вътрешните пари произтичат от обмяна на дългове между частните лица. Такива са например *чековите депозити (в макр.)* в *търговските банки (в макр.)*.

ВЪТРЕШНИ ПОКУПКИ (domestic purchases) (в макр.) – общо понятие за *брутни вътрешни покупки (в макр.)* и *нетни вътрешни покупки (в макр.)*; съставна част от търсенето на *брутния вътрешен продукт (в макр.)*, включваща *потреблението (в макр.)*, *инвестициите (в макр.)* и *правителствените покупки (в макр.)* (правителствените поръчки).

ВЪТРЕШНИ ПОКУПКИ (domestic purchases) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки (в макр.);

брутни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки (в макр.);

нетни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.).

ВЪТРЕШНИ ПОКУПКИ НА ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (domestic purchases of the domestic product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.).

ВЪТРЕШНИ ПОКУПКИ НА ИЗВЪННАЦИОНАЛЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (domestic purchases of the extranational domestic product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на извъннационален вътрешен продукт (в макр.).

ВЪТРЕШНИ ПОКУПКИ НА НАЦИОНАЛЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (domestic purchases of the national domestic product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.).

ВЪТРЕШНИ ПОКУПКИ НА НАЦИОНАЛЕН ПРОДУКТ (domestic purchases of the national-product) (**ки**) – във:

брутни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

брутни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален вътрешен продукт (в макр.);

нетни вътрешни покупки на национален продукт (в макр.).

ВЪТРЕШНО БИНАРНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ* (internal binary economic relation) – същото като *бинарно икономическо отношение*.

ВЪТРЕШНО ВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ* (internal temporal economic behaviour) (*) – множество от последователно подредени (насочени) във времето *вътрешни икономически събития* (множеството от състояния на *вътрешно икономическо поведение*) на динамичната икономическа система. Ако не е посочено друго, под *вътрешно икономическо поведение*

ние се подразбира вътрешното времево икономическо поведение. Вж. *икономическо поведение*.

ВЪТРЕШНО ГЛОБАЛНО ОПТИМАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ* (internal global optimal economic solution) – същото като **вътрешен глобален икономически максимум** (вж. *типове икономически максимуми*).

ВЪТРЕШНО ДЕЗИНФЛАЦИОННО ПОСКЪПВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (internal disinflationary domestic-currency appreciation) (в межд.) – поскъпване на местната *валута (в межд.)*, което е изразено относително и се дължи (при постоянни други условия) на спадането на средното абсолютно равнище на вътрешните цени [вж. *абсолютно равнище на цените (в макр.)*].

ВЪТРЕШНО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (internal dynamic economic regulation) – същото като *вътрешно динамично регулиране на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (internal dynamic economic regulation) (**ки**) – във:

вътрешно динамично икономическо регулиране (същото като вътрешно динамично регулиране на икономическата система) ;

система на вътрешно динамично икономическо регулиране.

ВЪТРЕШНО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal dynamic regulation on the economic system), **вътрешно динамично икономическо регулиране, (*)** – *динамично регулиране на икономическата система [която може бъде статична икономическа система (в частност – статична система на икономическо регулиране) или динамична икономическа система (в частност – динамична система на икономическо регулиране)]*, което чрез вътрешни регулиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани в системата) с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано от *регулируемата икономическа подсистема*), но при *астатично-ситуирани икономически регулатори* (т.е. при *динамични икономически регулатори*, които могат да бъдат *статично-реагиращи динамични икономически регулатори* или *астатично-реагиращи динамични икономически регулатори*), се коригира функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. В резултат на това поведението на

регулируемата икономическа подсистема, както и това на *икономическата система* като цяло, са подложени на целенасочени допълнителни изменения, които пряко не са обусловени от заобикалящата я среда. На това положение съответствува понятието за *система на вътрешно динамично икономическо регулиране*. Негови разновидности са *вътрешното сходящо динамично регулиране на икономическата система* и *вътрешното разходящо динамично регулиране на икономическата система*, както и ***вътрешното статично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система**** (internal statically-reacting dynamic regulation on the economic system) и ***вътрешното астатично-реагиращо динамично регулиране на икономическата система**** (internal astatically-reacting dynamic regulation on the economic system). Според обекта на *икономическото регулиране* (регулируемата икономическа подсистема) се разграничават ***вътрешно динамично регулиране на статични икономически системи**** (internal dynamic regulation on the static economic systems) и ***вътрешно динамично регулиране на динамични икономически системи**** (internal dynamic regulation on the dynamic economic systems) и техните разновидности.

ВЪТРЕШНО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal dynamic regulation on the economic system) (**ки**) – във:

вътрешно динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно разходящо динамично регулиране на икономическата система.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal exocorenomonic being) – вж. *икокореномическа ексосъщина*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal exococorenomonic meaning /designation/) – вж. *икокореномически ексосмисъл*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal exococorenomonic state /condition/) – вж. *икокореномическо ексосъдържание*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal exococorenomonic foundation) – вж. *икокореномическа ексосубстанция*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal exoeconomic being) – вж. *икономическа ексосъщина*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal exoeconomic meaning /designation/) – вж. *икономически ексосмисъл*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal exoeconomic state /condition/) – вж. *икономическо ексосъдържание*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal exoeconomic foundation) – вж. *икономическа ексосубстанция*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal exoecorenomomic being) – вж. *икореномическа ексосъщина*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal exoecorenomomic meaning /designation/) – вж. *икореномически ексосмисъл*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal exoecorenomomic state /condition/) – вж. *икореномическо ексосъдържание*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal exoecorenomomic foundation) – вж. *икореномическа ексосубстанция*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal exoecotech-nomic being) – вж. *икотехномическа ексосъщина*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (inter-nal exoecotechnomic meaning /designation/) – вж. *икотехномически ексосмисъл*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal exoecotechnomic state /condition/) – вж. *икотехномическо ексосъдържание*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВА-НИЕ/* (internal exoecotechnomic foundation) – вж. *икотехномическа ексосубс-танция*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal exoecounirenomic being) – вж. *икоуниреномическа ексосъщина*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal exoecounirenomic meaning /designation/) – вж. *икоуниреномически ек-сосмисъл*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal exoeconomic state /condition/) – вж. *икоуниреномическо ексосъдържание*.

ВЪТРЕШНО ЕКСОИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal exoeconomic foundation) – вж. *икоуниреномическа ексо-субстанция*.

ВЪТРЕШНО И ВЪНШНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО НЕРАВНОВЕСИЕ (internal and external macroeconomic disequilibrium) (**ки**) – във:

комплексно вътрешно и външно макроикономическо неравновесие (в межд.);

точка на комплексното вътрешно и външно макроикономическо неравновесие (в межд.).

ВЪТРЕШНО И ВЪНШНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ (internal and external macroeconomic equilibrium) (**ки**) – във:

комплексно вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.);

точка на комплексно вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.);

точка на комплексното вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.) (същото като точка на комплексното продуктово-парично пазарно и платежнобалансово макроикономическо равновесие (в межд.)).

ВЪТРЕШНО И ВЪНШНО НЕРАВНОВЕСИЕ (internal and external disequilibrium) (**ки**) – във:

комплексно вътрешно и външно макроикономическо неравновесие (в межд.);

точка на комплексното вътрешно и външно макроикономическо неравновесие (в межд.).

ВЪТРЕШНО И ВЪНШНО РАВНОВЕСИЕ (internal and external equilibrium) (**ки**) – във:

колебателно-разходящ паяжинообразен модел на комплексното вътрешно и външно равновесие (в межд.);

колебателно-сходящ паяжинообразен модел на комплексното вътрешно и външно равновесие (в межд.);

комплексно вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.);

монотонно-разходящ стъпаловиден модел на комплексното вътрешно и външно равновесие (в межд.);

монотонно-сходящ стъпаловиден модел на комплексното вътрешно и външно равновесие (в межд.);

точка на комплексно вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.);

точка на комплексното вътрешно и външно макроикономическо равновесие (в межд.) (същото като точка на комплексното продуктово-парично пазарно и платежнобалансово макроикономическо равновесие (в межд.)).

ВЪТРЕШНО ИЗТИЧАНЕ НА ДОХОД* (domestic-sector leakages) (в межд.) – сума от спестяванията (в макр.) и данъка (в макр.) като макроикономически величини.

ВЪТРЕШНО ИЗТИЧАНЕ НА ДОХОД (domestic-sector leakage) (**ки**) – във:

вътрешно изтичане на доход (в межд.);

нетно вътрешно изтичане на доход (в межд.);

права на нетното вътрешно изтичане на доход (в межд.);

функция на нетното вътрешно изтичане на доход (в межд.).

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (internal economic impact) (**ки**) – във:

вътрешно случайно смущаващо /нарушаващо/ икономическо въздействие (вж. статистическа динамика на системите на икономическо управление).

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗИСКВАНЕ* (internal economic requirement) – вж. [1] икономическа необходимост; [2] икономическа случайност; [3] икономически индистит; [4] икономически стохастит.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ИЗОБРАЖЕНИЕ* (internal economic mapping) – *вътрешно изображение* (internal mapping) в икономическа среда; такова икономическо изображение $f : X \rightarrow Y$ на топологичното икономическо пространство X в топологичното икономическо пространство Y , щото икономическият образ на всяко открито в X икономическо множество U е открит в Y , а икономическият първообраз $f^{-1}(y)$ на коя да е икономическа точка $y \in Y$

е напълно несвързан, т.е. не съдържа свързани икономически компоненти, различни от тази точка [вж. *открито икономическо множество* (същото като *отворено икономическо множество*; *свързано икономическо пространство*)]. Ако F и изображение на някакво *римаово икономическо пространство* R в сферата S^2 , тогава *икономическият хомеоморфизъм* (същото като *хомоморфизъм в икономиката*) $T : M \rightarrow R$ на ориентирана икономическата повърхнина M индуцира изображението

$$\tilde{F} = F \circ T : M \rightarrow S^2,$$

което е топологично-еквивалентно на F , т.е. е **топологичено-еквивалентно икономическо изображение*** (topologically-equivalent economic mapping). За топологичната *икономическа еквивалентност* на *аналитичната икономическа функция* F и за някакво топологично-еквивалентно икономическо изображение \tilde{F} е необходимо и достатъчно, щото \tilde{F} да е вътрешно икономическо изображение. Тогава съществува такъв икономически хомеоморфизъм T , щото $\tilde{F} = F \circ T$.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ (internal economic relation) (**ки**) – във: *вътрешно бинарно икономическо отношение* (същото като *бинарно икономическо отношение*).

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ (internal economic behaviour), **вътрешно поведение на икономическата система**, (*) – множество от последователно подредени (насочени) във времето или по отношение на някаква друга независима реална променлива от числовата ос *вътрешни икономически събития* (множеството от *състояния на вътрешно икономическо поведение*) на *динамичната икономическа система*. Когато вътрешните икономически събития са подредени във времето, е налице *вътрешно времево икономическо поведение*, а когато те са подредени по отношение на някаква друга независима реална променлива, е налице *вътрешно невремево икономическо поведение*. Ако не е посочено друго, под вътрешно икономическо поведение се подразбира вътрешното времево икономическо поведение. Вж. *икономическо поведение*.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ (internal economic behaviour) (**ки**) – във:

вътрешно времево икономическо поведение;
вътрешно икономическо поведение;

вътрешно невремево икономическо поведение.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (internal economic regulation) (**ки**) – във:

вътрешно динамично икономическо регулиране (същото като вътрешно динамично регулиране на икономическата система);

вътрешно статично икономическо регулиране (същото като вътрешно статично регулиране на икономическата система);

система на вътрешно динамично икономическо регулиране;

система на вътрешно икономическо регулиране (вж. *вътрешна регулируемост на икономическата система*);

система на вътрешно разходящо икономическо регулиране (вж. *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система*);

система на вътрешно статично икономическо регулиране;

система на вътрешно сходящо икономическо регулиране (вж. *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система*).

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪБИТИЕ (internal economic event), **състояние на вътрешно икономическо поведение, състояние на вътрешно поведение на икономическата система**, (*) – двойка от елементи, която включва (1) *вътрешното състояние икономическата система* към даден момент от времето или фиксирано по отношение на значението на някаква друга независима реална променлива (вж. *вътрешно икономическо състояние*) и (2) дадения момент от времето или значението на другата независима реална променлива. Множеството от вътрешни икономически събития (множеството от състояния на вътрешно икономическо поведение), последователно подредени във времето, представлява *вътрешното поведение на икономическата система (вътрешното икономическо поведение)*. Разграничават се **вътрешно времево икономическо събитие*** (internal temporal economic event) и **вътрешно невремево икономическо събитие*** (internal non-temporal economic event). Вж. *икономическо събитие*.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal economic state /condition/) – същото като *вътрешно състояние на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal ecocorenomic being) – вж. *икокореномическа същина*.

ВЪТРЕШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО ИЗИСКВАНЕ* (internal ecorenomic requirement) – вж. [1] *икореномическа необходимост*; [2] *икореномическа случайност*; [3] *икореномически индистит*; [4] *икореномически стохастит*.

ВЪТРЕШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal ecocorenomic meaning /designation/) – вж. *икокореномически смисъл*.

ВЪТРЕШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal ecocorenomic state /condition/) – вж. *икокореномическо съдържание*.

ВЪТРЕШНО ИКОКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal ecocorenomic foundation) – вж. *икокореномическа субстанция*.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal economic being) – вж. *икономическа същина*.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal economic meaning /designation/) – вж. *икономически смисъл*.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal economic state /condition/) – вж. *икономическо съдържание*.

ВЪТРЕШНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal economic foundation) – вж. *икономическа субстанция*.

ВЪТРЕШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal ecorenomic being) – вж. *икореномическа същина*.

ВЪТРЕШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal ecorenomic meaning /designation/) – вж. *икореномически смисъл*.

ВЪТРЕШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal ecorenomic state /condition/) – вж. *икореномическо съдържание*.

ВЪТРЕШНО ИКОРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal ecorenomic foundation) – вж. *икореномическа субстанция*.

ВЪТРЕШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal ecotechnomic being) – вж. *икотехномическа същина*.

ВЪТРЕШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО ИЗИСКВАНЕ* (internal ecotechnomic requirement) – вж. [1] *икотехномическа необходимост*; [2] *икотехномическа случайност*; [3] *икотехномически индистит*; [4] *икотехномически стохастит*.

ВЪТРЕШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal ecotechnomic meaning /designation/) – вж. *икотехномически смисъл*.

ВЪТРЕШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal ecotechnomic state /condition/) – вж. *икотехномическо съдържание*.

ВЪТРЕШНО ИКОТЕХНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal ecotechnomic foundation) – вж. *икотехномическа субстанция*.

ВЪТРЕШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО БИТИЕ* (internal ecounirenomic being) – вж. *икоуниреномическа същина*.

ВЪТРЕШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ* (internal ecounirenomic meaning /designation/) – вж. *икоуниреномически смисъл*.

ВЪТРЕШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ (internal ecounirenomic state /condition/) – вж. *икоуниреномическо съдържание*.

ВЪТРЕШНО ИКОУНИРЕНОМИЧЕСКО СЪЩЕСТВО /ОСНОВАНИЕ/* (internal ecounirenomic foundation) – вж. *икоуниреномическа субстанция*.

ВЪТРЕШНО ИНФЛАЦИОННО ОБЕЗЦЕНЯВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (internal inflationary domestic-currency depreciation) (в межд.) – обезценяване на *местната валута (в межд.)*, което е изразено относително и се дължи (при постоянни други условия) на покачването на средното абсолютно равнище на вътрешните цени [вж. *абсолютно равнище на цените (в макр.)*].

ВЪТРЕШНО ЛИХВЕНО ОБЕЗЦЕНЯВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (internal interest-rate domestic-currency depreciation) (в межд.) – обезценяване на *местната валута (в межд.)*, което е изразено относително и се дължи (при постоянни други условия) на покачването на вътрешния *номинален лихвен процент (в макр.)*.

ВЪТРЕШНО ЛИХВЕНО ПОСКЪПВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА* (internal interest-rate domestic-currency appreciation) (в межд.) – поскъпване на

местната валута (в межд.), което е изразено относително и се дължи (при постоянни други условия) на спадането на вътрешния номинален лихвен процент (в макр.).

ВЪТРЕШНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ* (internal macro-economic equilibrium; internal balance) (в межд.) – състояние на *макроикономиката*, при което са налице *пълна заетост (в макр.)* и *стабилност на абсолютното равнище на цените (в макр.)* [на дефлатора (в макр.)].

ВЪТРЕШНО МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАВНОВЕСИЕ (internal macro-economic equilibrium) (**ки**) – във:

вътрешно макроикономическо равновесие (в межд.);

крива на вътрешното макроикономическо равновесие (в межд.).

ВЪТРЕШНО НЕРАВНОВЕСИЕ (internal disequilibrium) (**ки**) – във:

вътрешно неравновесие при дефлационен натиск (в межд.);

област на вътрешното неравновесие при дефлационен натиск (в межд.);

област на вътрешното неравновесие при инфлационен натиск (в межд.).

ВЪТРЕШНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ДЕФЛАЦИОНЕН НАТИСК (internal disequilibrium in deflationary pressure) (**ки**) – във:

вътрешно неравновесие при дефлационен натиск (в межд.);

област на вътрешното неравновесие при дефлационен натиск (в межд.).

ВЪТРЕШНО НЕРАВНОВЕСИЕ ПРИ ИНФЛАЦИОНЕН НАТИСК (internal disequilibrium in inflationary pressure) (**ки**) – във:

област на вътрешното неравновесие при инфлационен натиск (в межд.).

ВЪТРЕШНО НЕВРЕМЕВО ИКОНОМИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ* (internal non-temporal economic behaviour) (*) – множество от последователно подредени (насочени) по отношение на някаква независима реална променлива от числовата ос, която не е времето, *вътрешни икономически събития* (множеството от състояния на *вътрешно икономическо поведение*) на *динамичната икономическа система*. Вж. *икономическо поведение* и *вътрешно икономическо поведение*.

ВЪТРЕШНО ОБЕЗЦЕНЯВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА (internal domestic-currency depreciation) (**ки**) – във:

вътрешно инфлационно обезценяване на местната валута (в межд.);

вътрешно лихвено обезценяване на местната валута (в межд.).

ВЪТРЕШНО ОПТИМАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (internal optimal economic solution) (**ки**) – във:

вътрешно глобално оптимално икономическо решение (същото като **вътрешен глобален икономически максимум**; вж. *типове икономически максимуми*).

ВЪТРЕШНО ОТКЛОНЯВАЩО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal diverting impact /disturbance/ to economic system) – вж. *вътрешни отклоняващи въздействия върху икономическата система*.

ВЪТРЕШНО ПАРИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ (internal money supply) (в межд.) – предлагане на пари на дадена страна, насочено да задоволи неевровалутното *паришно търсене (в макр.)* от нейния небанков сектор.

ВЪТРЕШНО ПАРИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ (internal money supply) (**ки**) – във:

вътрешно паришно предлагане (в межд.);

нетен ефект на еуровалутните пазари върху вътрешното паришно предлагане (в межд.).

ВЪТРЕШНО ПОВЕДЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal behaviour of the economic system) – същото като *вътрешно икономическо поведение*.

ВЪТРЕШНО ПОВЕДЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal behaviour of the economic system) (**ки**) – във:

вътрешно поведение на икономическата система (същото като вътрешно икономическо поведение);

еластичност на вътрешното поведение на икономическата система.

ВЪТРЕШНО ПОСКЪПВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА (internal domestic-currency appreciation) (**ки**) – във:

вътрешно дезинфлационно поскъпване на местната валута (в межд.);

вътрешно лихвено поскъпване на местната валута (в межд.).

ВЪТРЕШНО ПОТРЕБИТЕЛСКО ИКОНОМИЧЕСКО РЕШЕНИЕ (inside consumer's economic solution) – точка на оптимален потребителски избор (вж.

точка на оптималния потребителски икономически избор [индивидуален]), която не лежи върху координатните оси (която се намира вътре в пространството между тях). Ако не е посочено друго, обикновено се подразбира като вътрешно потребителско икономическо решение в индивидуалното потребление.

ВЪТРЕШНО ПОТРЕБЛЕНИЕ (domestic consumption) (**ки**) – във:

нетно крайно вътрешно потребление (в макр.).

ВЪТРЕШНО ПОСКЪПВАНЕ НА МЕСТНАТА ВАЛУТА (internal domestic-currency appreciation) (**ки**) – във:

вътрешно дезинфлационно поскъпване на местната валута (в межд.);

вътрешно лихвено поскъпване на местната валута (в межд.).

ВЪТРЕШНО ПРЕДЛАГАНЕ (internal supply) (**ки**) – във:

вътрешно парично предлагане (в межд.).

ВЪТРЕШНО ПРОЕКТИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ СИСТЕМИ (economic systems internal projection) – същото като *микропроектиране на икономически системи*. Вж. и *икономическа системотехника*.

ВЪТРЕШНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА ВЕКТОРИ (internal product on vectors), **скаларно произведение на вектори**, – вж. *матрица*.

ВЪТРЕШНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА МАТРИЦИ (internal product on matrices) – вж. *матрица*.

ВЪТРЕШНО РАВНОВЕСИЕ (internal equilibrium) (**ки**) – във:

вътрешно макроикономическо равновесие (в межд.);

крива на вътрешното макроикономическо равновесие (в межд.);

крива на вътрешното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.).

ВЪТРЕШНО РАВНОВЕСИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПАРИЧНАТА И БЮДЖЕТНАТА ПОЛИТИКА (internal equilibrium in respect to monetary and fiscal policy) (**ки**) – във:

крива на вътрешното равновесие по отношение на паричната и бюджетната политика (в межд.).

ВЪТРЕШНО РАЗХОДЯЩО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal divergent dynamic regulation on the

economic system) (*) – *разходящо динамично регулиране на икономическата система*, което чрез вътрешни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани в системата) с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано от *регулируемата икономическа подсистема*), но при *астатично-ситуирани икономически регулатори* (т.е. при динамични икономически регулатори, които могат да бъдат *статично-реагиращи динамични икономически регулатори* или *астатично-реагиращи динамични икономически регулатори*), коригира дестабилизиращо (хомеостатично-неподдържащо) функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на *разходящото динамично регулиране на икономическата система* и на *вътрешното динамично регулиране на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО РАЗХОДЯЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (internal divergent economic regulation) (**ки**) – **във:**

система на вътрешно разходящо икономическо регулиране (вж. *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система*).

ВЪТРЕШНО РАЗХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal divergent regulation of the economic system) – вж. *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система* (същото като *вътрешна дивергентна регулируемост на икономическата система*).

ВЪТРЕШНО РАЗХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal divergent regulation of the economic system) (**ки**) – **във:**

вътрешно разходящо динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно разходящо регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система*; същото като *вътрешна дивергентна регулируемост на икономическата система*);

вътрешно разходящо статично регулиране на икономическата система.

ВЪТРЕШНО РАЗХОДЯЩО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal divergent static regulation on the economic system) (*) – *разходящо статично регулиране на икономическата система*, което чрез вътрешни въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани в системата) с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано от *регулируемата икономическа подсистема*), но при *вътрешни статично-ситуирани икономически регулатори*, коригира дестабилизиращо

(хомеостатично-неподдържащо) функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на *разходящото статично регулиране на икономическата система* и на *вътрешното статично регулиране на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal regulation of the economic system) – вж. *вътрешна регулируемост на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal regulation of the economic system) (**ки**) – във:

вътрешно разходящо динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно разходящо регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна разходяща регулируемост на икономическата система*; същото като *вътрешна дивергентна регулируемост на икономическата система*);

вътрешно разходящо статично регулиране на икономическата система;

вътрешно регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна регулируемост на икономическата система*);

вътрешно сходящо регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система*; същото като *вътрешна конвергентна регулируемост на икономическата система*);

вътрешно сходящо статично регулиране на икономическата система.

ВЪТРЕШНО СЛУЧАЙНО СМУЩАВАЩО /НАРУШАВАЩО/ ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ* (internal stochastic disturbing economic impact) – вж. *статистическа динамика на системите на икономическо управление*.

ВЪТРЕШНО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ* (internal static economic regulation) – същото като *вътрешно статично регулиране на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО СТАТИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (internal static economic regulation) (**ки**) – във:

вътрешно статично икономическо регулиране (същото като *вътрешно статично регулиране на икономическата система*);

система на вътрешно статично икономическо регулиране.

ВЪТРЕШНО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal static regulation on the economic system), **вътрешно статично икономическо регулиране**, (*) – *статично регулиране на икономическата система* [която може бъде *статична икономическа система* (в частност – *статична система на икономическо регулиране*) или *динамична икономическа система* (в частност – *динамична система на икономическо регулиране*)], което чрез вътрешни регулиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани в системата) с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано от *регулируемата икономическа подсистема*), но при *статично-ситуирани статични икономически регулатори* (в т.ч. и при вътрешни *собствено-статични икономически регулатори* и вътрешни *статично-реагиращи статични икономически регулатори*), коригира функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. В резултат на това поведението на *регулируемата икономическа подсистема*, както и това на *икономическата система* като цяло, са подложени на целенасочени допълнителни изменения, които пряко не са обусловени от заобикалящата я среда. На това положение съответствува понятието за *система на вътрешно статично икономическо регулиране*. Негови разновидности са *вътрешното сходящо статично регулиране на икономическата система* и *вътрешното разходящо статично регулиране на икономическата система*, както и **вътрешното собствено-статично регулиране на икономическата система*** (internal properly-static regulation on the economic system) и **вътрешното статично-реагиращо статично регулиране на икономическата система*** (internal statically-reacting static regulation on the economic system). Според това как е ситуиран обектът на *икономическото регулиране* (*регулируемата икономическа подсистема*) се разграничават **вътрешно статично регулиране на статични икономически системи*** (internal static regulation on the static economic systems) и **вътрешно статично регулиране на динамични икономически системи*** (internal static regulation on the dynamic economic systems) и техните разновидности.

ВЪТРЕШНО СУБСИДИРАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО (domestic subsidization of production) (в межд.) – форма на *косвено експортно субсидиране* (в межд.), при която държавата изплаща субсидии на местните фирми за увеличаване на обема на тяхното *производство*. Зад тази непосредствена цел се крие фактът, че част от увеличението на производството се насочва за *експорт* (в макр.).

ВЪТРЕШНО СХОДЯЩО ДИНАМИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal convergent dynamic regulation on the economic system) (*) – *сходящо динамично регулиране на икономическата система, което чрез вътрешни регулиращи въздействия (обективно-възникващи или субективно-създавани в системата) с помощта на обратната икономическа връзка (опосредствувано от регулируемата икономическа подсистема), но при астатично-ситуирани икономически регулатори (т.е. при динамични икономически регулатори, които могат да бъдат статично-реагиращи динамични икономически регулатори или астатично-реагиращи динамични икономически регулатори), коригира стабилизиращо (хомеостатично-поддържащо) функционирането на регулируемата икономическа подсистема, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на сходящото динамично регулиране на икономическата система и на вътрешното динамично регулиране на икономическата система.*

ВЪТРЕШНО СХОДЯЩО ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ (internal convergent economic regulation) (**ки**) – **във:**

система на вътрешно сходящо икономическо регулиране (вж. *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система*).

ВЪТРЕШНО СХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal convergent regulation of the economic system) – *вж. вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система (същото като вътрешна конвергентна регулируемост на икономическата система).*

ВЪТРЕШНО СХОДЯЩО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal convergent regulation of the economic system) (**ки**) – **във:**

вътрешно сходящо динамично регулиране на икономическата система;

вътрешно сходящо регулиране на икономическата система (вж. *вътрешна сходяща регулируемост на икономическата система; същото като вътрешна конвергентна регулируемост на икономическата система*);

вътрешно сходящо статично регулиране на икономическата система.

ВЪТРЕШНО СХОДЯЩО СТАТИЧНО РЕГУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА* (internal convergent static regulation on the economic system) (*) – *сходящо статично регулиране на икономическата система, което чрез вътрешни регулиращи въздействия (обективно-възникващи или субек-*

тивни-създавани в системата) с помощта на *обратната икономическа връзка* (опосредствувано от *регулируемата икономическа подсистема*), но при вътрешни *статично-ситуирани икономически регулатори*, коригира стабилизиращо (хомеостатично-поддържащо) функционирането на *регулируемата икономическа подсистема*, като последната от своя страна има способността да ги приема и преработва. Едновременно разновидност на *сходящото статично регулиране на икономическата система* и на *вътрешното статично регулиране на икономическата система*.

ВЪТРЕШНО СЪСТОЯНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИСТЕМА (internal state /condition/ of the economic system), **вътрешно икономическото състояние**, (*) – съвкупност от *вътрешните връзки на икономическата система* (от *вътрешните икономически въздействия*). Редът от вътрешни състояния на икономическата система, последователно разположени (насочени) във времето или по отношение на някаква друга независима реална променлива от числовата ос, участва във формирането на *вътрешното поведение на икономическата система*. *Състоянието на икономическата система* е обединението на вътрешното състояние на икономическата система и *изходното състояние на икономическата система*.

ВЪТРЕШНОГРАНИЧНА ИНТЕРВЕНЦИЯ (intra-marginal intervention) (в межд.) – същото като *интрамаргинална интервенция (в межд.)*.

ВЪТРЕШНОДЕПОЗИТЕН МУЛТИПЛИКАТОР (domestic-deposit multiplier) (**ки**) – във:

евровалутен вътрешнодепозитен мултипликатор (в межд.).

ВЪТРЕШНО-ИНДУЦИРАНА /ЕНДОГЕННО-ИНДУЦИРАНА/ ЦЕННОСТНОДИНАМИЧНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕНТРОПИЯ* (internally-induced /endogenously-induced/ worth-dynamic economic entropy) (*) – изменението $d_i H_w$ на *ценностнодинамичната икономическа ентропия* H_w на *икономическата система* (в частност – в *ценностнодинамичната икономическа система*), което е породено от ценностния обмен (движение) на *ползност* и *стойност* и от тяхното производство, които се извършват вътре в икономическата система. Представлява част от пълното изменение dH_w на *ценностнодинамична ентропия* на системата, която е сумата $dH_w = d_e H_w + d_i H_w$ от *външно-индуцираната ценностнодинамична икономическа ентропия* $d_e H_w$ и *въ-*

решно-индуцираната ценностнодинамична икономическа ентропия $d_i H_w$. Вж. *ентропия* и *икономическа ентропия*.

ВЪТРЕШНО-КОЛЕБАТЕЛНА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (internally-oscillating economic system) – *колебателна икономическа система*, при която значението на *колебателната икономическа функция** (oscillating economic function) (функцията която описва колебателното икономическо движение) е *вътрешно икономическо въздействие* (представлява *вътрешна икономическа връзка* и е израз на *вътрешното икономическо състояние*) на системата. В нея се осъществява *вътрешно-колебателен икономически процес*.

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНА ЕКСПАНЗИЯ (domestic-credit expansion) (**ки**) –
във:

вътрешнокредитна парична експанзия (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ* (domestic-credit monetary expansion) (в межд.) – нарастване на отразения в актива на *централната банка (в макр.) вътрешен кредит (в межд.)* [нарастване на деноминирания в местна валута (в макр.) *местни ценни книги (в макр.)*].

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ* (domestic-credit monetary restriction) (в межд.) – намаляване на отразения в актива на *централната банка (в макр.) вътрешен кредит (в межд.)* [намаляване на деноминирания в местна валута (в макр.) *местни ценни книги (в макр.)*].

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНА РЕСТРИКЦИЯ (domestic-credit restriction) (**ки**) –
във:

вътрешнокредитна парична рестрикция (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ЕДНОСТРАННА ЕКСПАНЗИЯ (domestic-creditly-uniform monetary expansion) (**ки**) – във:

вътрешнокредитно-едностранна парична експанзия (в межд.);

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ЕДНОСТРАННА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ* (domestic-creditly-uniform monetary expansion) (в межд.) – *едностранна парична експанзия (в межд.)*, извършвана чрез увеличаване само на *вътрешния кредит* на централната банка (в макр.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ЕДНОСТРАННА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ* (domestic-creditly-uniform monetary restriction) (в межд.) – *едностранна парична рестрикция (в межд.)*, извършвана чрез намаляване само на *вътрешния кредит (в межд.)* на *централната банка (в макр.)*.

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ЕДНОСТРАННА РЕСТРИКЦИЯ (domestic-creditly-uniform restriction) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешнокредитно-едностранна парична рестрикция (в межд.);

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА ЕКСПАНЗИЯ (domestic-creditly-predominant biform expansion) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ* (domestic-creditly-predominant biform monetary expansion) (в межд.) – *двупосочно-двустранна парична експанзия (в межд.)*, която се извършва чрез едновременно увеличаване на *вътрешния кредит (в межд.)* и намаляване на *официалните валутни резерви (в межд.)* на *централната банка (в макр.)*, когато абсолютният размер на тяхното намаляване е по-малък от абсолютният размер на увеличаването на *вътрешния кредит*.

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ* (domestic-creditly-predominant biform monetary restriction) (в межд.) – *двупосочно-двустранна парична рестрикция (в межд.)*, която се извършва чрез едновременно намаляване на *вътрешния кредит (в межд.)* и увеличаване на *официалните валутни резерви (в межд.)* на *централната банка (в макр.)*, когато абсолютният размер на тяхното увеличаване са по-малък от абсолютният размер на намаляването на *вътрешния кредит*.

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ДВУСТРАННА РЕСТРИКЦИЯ (domestic-creditly-predominant biform restriction) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ЕКСПАНЗИЯ (domestic-creditly-predominant expansion) (**ки**) – **ВЪВ:**

вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ПАРИЧНА ЕКСПАНЗИЯ (domestic-creditly-predominant monetary expansion) (**ки**) – във:

вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична експанзия (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА ПАРИЧНА РЕСТРИКЦИЯ (domestic-creditly-predominant monetary restriction) (**ки**) – във:

вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪТРЕШНОКРЕДИТНО-ПРЕОБЛАДАВАЩА РЕСТРИКЦИЯ (domestic-creditly-predominant restriction) (**ки**) – във:

вътрешнокредитно-преобладаваща двустранна парична рестрикция (в межд.).

ВЪТРЕШНО-МОНОТОННА ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА* (internally-monotonic economic system) – *монотонна икономическа система*, при която значението на *монотонната икономическа функция* е *вътрешно икономическо въздействие* (представлява *вътрешна икономическа връзка* и е израз на *вътрешно икономическо състояние*) на системата. В нея се осъществява *вътрешен монотонен икономически процес*.

ВЪТРЕШНОСИСТЕМЕН ПРОДУКТ* (intrasystemic product) (в макр.) (подразбира се като *вътрешносистемно-продуктова предметна маса*) (*) – общо понятие за *промеждутъчен продукт* (в макр.) и *междинен продукт* (в макр.), които са негови разновидности; частта от **всеобхватния икономически продукт** (вж. *икономически продукт*), която се формира (образува или разпределя) при функционирането на *вътрешните обратни икономически връзки* на системата на *икономическото производство* (вж. *обратна икономическа връзка*); парично изразение на частта от всеобхватния икономическия продукт, произведена от *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна), която се връща в системата на икономическото производство, за да бъде употребена производително при производството на същия вид или на други видове продукти за единица време (обикновено за една година). *Вътрешносистемният продукт* (в макр.) обичайно е **междуетрасловият продукт** (interbranch product) [*вътрешномеждуетрасловият продукт* (intra-interbranch /inside-interbranch/ product)] – продуктът, който се образува вътре в границите на междуетрасловите връзки на производството, и той не трябва да

се отъждествява с *пълния продукт (в макр.)*, който се образува вътре в макроикономическата система като цяло. Той изпълнява ролята на ендегенен фактор на производството (вж. *производствени икономически фактори*). Конституира се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки (вж. и междуотраслова система на В. Леонтиев)* в рамките на **простото възпроизводство** (вж. *теория на К. Маркс за възпроизводството на общественя продукт*). *Вътрешносистемният продукт (в макр.)* е сумата от **вътрешносистемно-продуктовите предметни междуелементни кванти*** (intrasystemic-product objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния продуктов формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)*]. Той е една от разновидностите на *частичния продукт (в макр.)*. Сумата на вътрешносистемния продукт (в макр.) и *външносистемния продукт (в макр.)* е *пълният възпроизведен продукт (в макр.)*. Освен това, сумата на вътрешносистемния продукт (в макр.) и *остатъчния продукт (в макр.)* е *пълният стопанствен продукт (в макр.)*, а сумата на вътрешносистемния продукт (в макр.) и *граничния продукт (в макр.)* е *пълният приведен продукт (в макр.)*. Негови разновидности са *употребеният вътрешносистемен продукт (в макр.)* [който е разновидност на *частичния употребен продукт (в макр.)* и е същото като *промеждутъчен продукт (в макр.)*] и *произведеният вътрешносистемен продукт (в макр.)* [който е разновидност на *частичния произведен продукт (в макр.)* и е същото като *междинен продукт (в макр.)*]. Негови разновидности са още *отделният вътрешносистемен продукт (в макр.)* и *съвкупният вътрешносистемен продукт (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под вътрешносистемен продукт (в макр.) обикновено се подразбира *съвкупният вътрешносистемен продукт (в макр.)*. При покупко-продажба вътрешносистемният продукт (в макр.) се представя като **разход на вътрешносистемен продукт*** (intrasystemic product expenditure) (в макр.) за неговите продавачи и като **постъпление на вътрешносистемен продукт*** (intrasystemic product incoming) (в макр.) за неговите купувачи.

ВЪТРЕШНОСИСТЕМЕН ПРОДУКТ (intrasystemic product) (**ки**) – във:

- вътрешносистемен продукт (в макр.);*
- дедуциран вътрешносистемен продукт (в макр.);*
- индуциран вътрешносистемен продукт (в макр.);*
- отделен вътрешносистемен продукт (в макр.);*

отделен дедуциран вътрешносистемен продукт (в макр.);
отделен индуциран вътрешносистемен продукт (в макр.);
отделен произведен вътрешносистемен продукт (в макр.);
отделен употребен вътрешносистемен продукт (в макр.);
произведен вътрешносистемен продукт (в макр.);
съвкупен вътрешносистемен продукт (в макр.);
съвкупен дедуциран вътрешносистемен продукт (в макр.);
съвкупен индуциран вътрешносистемен продукт (в макр.);
съвкупен произведен вътрешносистемен продукт (в макр.);
съвкупен употребен вътрешносистемен продукт;
употребен вътрешносистемен продукт (в макр.).

ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ* (intrasystemic product money) (в макр.) (подразбират се като **вътрешносистемно-продуктова парична маса**) (*) – противостоящ на *вътрешносистемния продукт (в макр.)* негов паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната *икономическа размяна*) в обратна на продукта посока; общо понятие за *промеждутъчни продуктови пари (в макр.)* и *междинни продуктови пари (в макр.)*, които са техни разновидности. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междueleментните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*) в рамките на **простото възпроизводство** (вж. *теория на К. Маркс за възпроизводството на обществения продукт*). *Вътрешносистемните продуктови пари (в макр.)* са сумата от **вътрешносистемно-продуктовите парични междueleментни кванти*** (intrasystemic-product monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния *продуктов паричен формат* [вж. *баланс на междueleментните връзки (в макр.)*]. Те са една от разновидностите на *частичните продуктови пари (в макр.)*. Сумата на вътрешносистемните продуктови пари (в макр.) и *външносистемните продуктови пари (в макр.)* са *пълните възпроизведени продуктови пари (в макр.)*. Освен това, сумата на вътрешносистемните продуктови пари (в макр.) и *остатъчните продуктови пари (в макр.)* са *пълните стопанствени продуктови пари (в макр.)*, а сумата на вътрешносистемните продуктови пари (в макр.) и *граничните продуктови пари (в макр.)* са *пълните приведени продуктови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *употребените вътрешносистемни продуктови пари (в макр.)* [които са разновидност на *частичните употребени продук-*

тови пари (в макр.) и са същото като *промеждутъчни продуктови пари (в макр.)*] и *произведените вътрешносистемни продуктови пари (в макр.)* [които са разновидност на *частичните произведени продуктови пари (в макр.)* и са същото като *междинни продуктови пари (в макр.)*]. Техни разновидности са още *отделните вътрешносистемни продуктови пари (в макр.)* и *свкупните вътрешносистемни продуктови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *вътрешносистемни продуктови пари (в макр.)* обикновено се подразбират *свкупните вътрешносистемни продуктови пари (в макр.)*. При покупко-продажба *вътрешносистемните продуктови пари (в макр.)* се представят като ***разход на вътрешносистемни продуктови пари**** (intrasystemic product money expenditure) (в макр.) [същото като ***вътрешносистемен продукт паричен разход**** (intrasystemic product money cost) (в макр.)] за купувачите на вътрешносистемния продукт (в макр.) и като ***приход на вътрешносистемни продуктови пари**** (intrasystemic product money incoming) (в макр.) [същото като ***вътрешносистемен продукт паричен приход**** (intrasystemic product money revenue) (в макр.)] за неговите продавачи.

ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ПРОДУКТОВИ ПАРИ (intrasystemic product money) (**ки**) – във:

вътрешносистемни продуктови пари (в макр.);
отделни вътрешносистемни продуктови пари (в макр.);
свкупни вътрешносистемни продуктови пари (в макр.).

ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ* (intrasystemic finance) (в макр.) (подразбират се като ***вътрешносистемно-финансова предметна маса***) (*) – общо понятие за *промеждутъчни финанси (в макр.)* и *междинни финанси (в макр.)*, които са техни разновидности; частта от ***всеобхватните икономически финанси**** (comprehensive economic finance), която се формира (образува или разпределя) при функционирането на *вътрешните обратни икономически връзки* в системата на преразпределението на икономическия доход (вж. *обратна икономическа връзка*); парично изражение на частта от *всеобхватните икономически финанси*, възникнала в *икономически единици* (една, повече от една или всички в дадена страна), която се връща в преразпределителния процес, за да бъде употребена при възникването на същия или на други видове финанси за единица време (обикновено за една година). Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междуелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуотрасловите връзки* (вж. и *междуотраслова сис-*

тема на В. Леонтиев). *Вътрешносистемните финанси (в макр.)* са сумата от **вътрешносистемно-финансовите предметни междуелементни кванти*** (intrasystemic-financial objective interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов формат [вж. *баланс на междуелементните връзки (в макр.)* и *финанси*]. Те са една от разновидностите на *частичните финанси (в макр.)*. Сумата на вътрешносистемните финанси (в макр.) и *външносистемните финанси (в макр.)* са *пълните възпроизведени финанси (в макр.)*. Освен това, сумата на вътрешносистемните финанси (в макр.) и *остатъчните финанси (в макр.)* са *пълните стопанствени финанси (в макр.)*, а сумата на вътрешносистемните финанси (в макр.) и *границните финанси (в макр.)* са *пълните приведени финанси (в макр.)*. Техни разновидности са *употребените вътрешносистемни финанси (в макр.)* [които са разновидност на *частичните употребени финанси (в макр.)* и са същото като *промеждутъчни финанси (в макр.)*] и *възникналите вътрешносистемни финанси (в макр.)* [които са разновидност на *частичните възникнали финанси (в макр.)* и са същото като *междинни финанси (в макр.)*]. Техни разновидности са още *отделните вътрешносистемни финанси (в макр.)* и *свкупните вътрешносистемни финанси (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под вътрешносистемни финанси (в макр.) обикновено се подразбират *свкупните вътрешносистемни финанси (в макр.)*. В икономическия обмен (в т.ч. и при покупко-продажба) вътрешносистемните финанси (в макр.) се представят като **разход на вътрешносистемни финанси*** (intrasystemic finance expenditure) (в макр.) за техните предаватели (в т.ч. и продавачи) и като **постъпление на вътрешносистемни финанси*** (intrasystemic finance incoming) (в макр.) за техните получатели (в т.ч. и купувачи).

ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСИ (intrasystemic finance) (**ки**) – във:

- възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- дедуцирани вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- индуцирани вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- отделни възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- отделни вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- отделни дедуцирани вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- отделни индуцирани вътрешносистемни финанси (в макр.);*
- отделни употребени вътрешносистемни финанси (в макр.);*

съвкупни възникнали вътрешносистемни финанси (в макр.);
съвкупни вътрешносистемни финанси (в макр.);
съвкупни дедуцирани вътрешносистемни финанси (в макр.);
съвкупни индуцирани вътрешносистемни финанси (в макр.);
съвкупни употребени вътрешносистемни финанси;
употребени вътрешносистемни финанси (в макр.).

ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ* (intrasystemic financial money) (в макр.) (подразбират се като **вътрешносистемно-финансова парична маса**) (*) – противостоящ на *вътрешносистемните финанси (в макр.)* техен паричен еквивалент, който се движи в икономическия обмен (в т.ч. и в пазарната икономическа размяна) в обратна на финансите посока; общо понятие за *промеждутъчни финансови пари (в макр.)* и *междинни финансови пари (в макр.)*, които са техни разновидности. Конституират се като съставка на *стойностния баланс на междоелементните връзки (в макр.)*, респ. на *баланса на междуетрасловите връзки* (вж. и *междуетраслова система на В. Леонтиев*). *Вътрешносистемните финансови пари (в макр.)* са сумата от **вътрешносистемно-финансовите парични междоелементни кванти*** (intrasystemic-financial monetary interelement quanta) (в макр.) (вж. *икономически квант*), които образуват *икономически вектор* или *икономическа матрица* в границите на съответния финансов паричен формат [вж. *баланс на междоелементните връзки (в макр.)*]. Те са една от разновидностите на *частичните финансови пари (в макр.)*. Сумата на *вътрешносистемните финансови пари (в макр.)* и *външносистемните финансови пари (в макр.)* са *пълните възпроизведени финансови пари (в макр.)*. Освен това, сумата на *вътрешносистемните финансови пари (в макр.)* и *остатъчните финансови пари (в макр.)* са *пълните стопанствени финансови пари (в макр.)*, а сумата на *вътрешносистемните финансови пари (в макр.)* и *границните финансови пари (в макр.)* са *пълните приведени финансови пари (в макр.)*. Техни разновидности са *употребените вътрешносистемни финансови пари (в макр.)* [които са разновидност на *частичните употребени финансови пари (в макр.)* и са същото като *промеждутъчни финансови пари (в макр.)*] и *възникналите вътрешносистемни финансови пари (в макр.)* [които са разновидност на *частичните възникнали финансови пари (в макр.)* и са същото като *междинни финансови пари (в макр.)*]. Техни разновидности са още *отделните вътрешносистемни финансови пари (в макр.)* и *съвкупните вътрешносистемни финансови пари (в макр.)*. Ако не е посочено друго, под *вътрешносистемни финансови пари (в макр.)* обикновено се подразбират *съвкупните*

вътрешносистемни финансови пари (в макр.). При покупко-продажба вътрешносистемните финансови пари (в макр.) се представят като **разход на вътрешносистемни финансови пари*** (intrasystemic financial money expenditure) (в макр.) [същото като **вътрешносистемни финансов паричен разход*** (intrasystemic financial money cost) (в макр.)] за купувачите на вътрешносистемните финанси (в макр.) и като **приход на вътрешносистемни финансови пари*** (intrasystemic financial money incoming) (в макр.) [същото като **вътрешносистемни финансов паричен приход*** (intrasystemic financial money revenue) (в макр.)] за техните продавачи.

ВЪТРЕШНОСИСТЕМНИ ФИНАНСОВИ ПАРИ (intrasystemic financial money) (**ки**) – във:

вътрешносистемни финансови пари (в макр.);
отделни вътрешносистемни финансови пари (в макр.);
съвкупни вътрешносистемни финансови пари (в макр.).

ВЪТРЕШНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МНОЖЕСТВО* (interior of the economic set) A – множеството $\text{int}(A)$ от всички *вътрешни икономически точки* на A , т.е.

$$\text{int}(A) = \{x : x \in A \text{ и } S_r(x) \subseteq A \text{ при някои } r\}.$$

Вътрешността $\text{int}(A)$ на икономическото множество A притежава следните свойства: (1) $\text{int}(A)$ е отворено икономическо подмножество на A , което съдържа всяко отворено икономическо подмножество на A , т.е. вътрешността на A е най-голямото от отворените икономически подмножества на A ; (2) ако A е *отворено икономическо множество*, от това следва, че $A = \text{int}(A)$, т.е. отвореното икономическо множество е равно на своята вътрешност; (3) вътрешността $\text{int}(A)$ на икономическото множество A съвпада с обединението на всички отворени подмножества на A ; (4) $\text{int}(A) = [\overline{(A')}]'$, т.е. вътрешността на икономическото множество A съвпада с допълнението на заключеното икономическо множество на допълнението на A . Вж. *заключено икономическо множество*.

ВЪТРЕШНОСТ НА ИКОНОМИЧЕСКО МНОЖЕСТВО* (interior of the economic set) в *топологичното икономическо пространство* Y – **вътрешност на множество в топологическо пространство** в икономическа среда; съвкупност $\text{Int } X$ от *вътрешни икономически точки* на икономическо множество X . Тук

$$\text{Int } X = X \setminus |Y \setminus X| = X \setminus \text{Fr } X,$$

където $\text{Fr } X$ е *граница на икономическото множество* X .